ئىزچمەن

يا مۇستەقىللىق!

يا ئۆلۈم!

يا مۇستەقىللىق!

— يا ئۆلۈم!

ئىزچىمەن

يا مۇستەقىللىق!
ـــــ يا ئۆلۈم!

ئىستانبۇل - تۈركىيە

بۇ كىتاب، «مۇستەقىللىقىمىزدىن ئۈمىد بارمۇ؟» دېگەن كىتاب بىلەن بىرگە، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق پائالىيەت دولقۇنىنى پەيدا قىلىش ۋە ئۇنى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈرۈش ئۈچۈن بارلىقىنى ئاتىيالايدىغان پىدائىيلىرىمىزغا بېغىشلىنىدۇ.

ــ ئاللا سىزگە جاسارەتلىك ئىرادە ئاتا قىلغاي، ئامىن!

2019 ـ يىل ئىيۇل
ئىستانبۇل ـ تۈركىيە

مۇندەرىجە

كىتاب ئېچىلىش ئورنىدا: ئويغان.............3
قىسقىچە مەزمۇنى.............5
كىرىش سۆز.............7
بىرىنچى بۆلۈم: ۋەتىنىمىزنىڭ بۈگۈنكى تەقدىرگە قېلىش جەريانى ۋە ئومۇمى ۋەزىيىتى.............19
§1.2 قوراللىق دۈشمىنىمىز.............56
§1.3 خىتاي تاجاۋۇزچى كۈچمەنلىرى.............64
§1.4 قورچاق مىللىي ئىشچى- خىزمەتچىلەر.............81
§1.5 كلاسسىك دۈشمەن قارىشىمىز.............93
§1.6 مىللىي مۇناپىق چۈشەنچىلىرىمىز.............98
§1.7 سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى تەسىرى.............113
§1.8 يېڭى ئەقىدىلەر ھەققىدە.............127
§1.9 تىنچلىققا دائىر مەسىلىلەر.............158
§1.10 پاسسىپ قارشىلىق كۆرسىتىش.............171
§1.11 ۋەتەنپەرۋەرلىك مەسىلىلىرى.............192
§1.12 ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكىتى توغرىسىدا.............199
§1.13 ۋەتەنپەرۋەرلىك ئىرادىسى توغرىسىدا.............208
§1.14 ۋەتەنپەرۋەر تەشكىلاتلىرىمىز.............227
§1.15 تاشقى مۇناسىۋەت مەسىلىسى.............235
§1.16 تىنچلىق سۆھبەتلىرى توغرىسىدا.............243

§1.17 ئۈمىدسىزلىكلەر توغرىسىدا 246
§1.18 تېررورلۇق ۋە تېررورچىلار توغرىسىدا 251
§1.19 ۋەزىيەت قاچان پىشىپ يېتىلىدۇ؟ 254
ئىككىنچى بۆلۈم: يا كۆرۈم! — يا ئۆلۈم! 265
§2.1 مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەتلىرىمىز 265
§2.2 دۈشمەننىڭ بۈگۈنكى ئاجىز نۇقتىلىرى 280
§2.3 ھەرىكەت پەيدا قىلغۇچى كۈچلىرىمىز 286
§2.4 ئىدىيىۋى ئېقىملار مەسىلىسى 298
§2.5 بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەت تەشۋىقاتى 305
§2.6 مەخپىيەتلىك توغرىسىدا 314
§2.7 يوشۇرۇن ھەرىكەت ئۇسۇللىرى 328
§2.8 بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەت ئانالىزى 339
§2.9 مۇستەقىللىق كۈرەش مەنتىقىمىز 355
§2.10 ئۇزۇنغا سوزۇلىدىغان يوشۇرۇن ھەرىكەت 360
§2.11 تەشكىلات پائالىيەتلىرىمىز 382
§2.12 مۇھاجىر تەشكىلاتلارنىڭ ۋەزىپىلىرى 391
§2.13 دۈشمەن جازالىشىغا قارشى ھەرىكەتلەر 397
§2.14 مىللىي مۇناپىقلارغا قارشى جازالار 406
§2.15 قوشنا ئەل خەلقلىرى بىلەن مۇناسىۋەت 412
§2.16 ئەقىدە پىداكارلىقى 430
§2.17 مەخپى ھەرىكەتلىرىمىزگە تۆھمەتلەر 436
§2.18 ـ 2. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەتىنىمىزدىكى
ئاخىرقى مۇددىئاسى 442
كىتاب يېپىلىش ئورنىدا: ئىز 453

كىتاب ئېچىلىش ئورنىدا

ئويغان

ئاپتورى: ئابدۇخالىق ئۇيغۇر

ھەي، پېقىر ئۇيغۇر، ئويغان، ئۇيقۇڭ يېتەر،
سەندە مال يوق، ئەمدى كەتسە جان كېتەر.
بۇ ئۆلۈمدىن ئۆزەڭنى قۇتقازمىساڭ،
ئاھ، سېنىڭ ھالىڭ خەتەر، ھالىڭ خەتەر.

قوپ! دېدىم، بېشىڭ كۆتەر، ئۇيقۇڭنى ئاچ!
رەقىبىڭ بېشىنى كەس، قانىنى چاچ!
كۆز ئېچىپ ئەتراپقا ئوبدان باقمىساڭ،
ئۆلىسەن ئارماندا، بىر كۈن يوق ئىلاج.

ھېلىمۇ جانسىزغا ئوخشايدۇ تېنىڭ،
شۇڭا يوقمۇ ئانچە ئۆلۈمدىن غېمىڭ؟
چاقىرسام قىمىرلىمايلا ياتىسەن،
ئويغانماي ئۆلمەكچىمۇ سەن شۇ پېتىڭ؟

كۆزۈڭنى يوغان ئېچىپ ئەتراپقا باق،
ئۆز ئىستىقبالىڭ ھەققىدە ئويلان ئۇزاق.
كەتسە قولدىن بۇ غەنىمەت، پۇرستنى،
كىلەچەك ئىشىڭ چاتاق، ئىشىڭ چاتاق.

ئېچىنار كۆڭلۇم ساڭا، ھەي ئۇيغۇرۇم،
سەبدىشىم، قېرىنداشىم، بىر تۇققۇنۇم.
كۆيۈنۈپ ھالىڭغا ئويغاتسام سېنى،
ئاڭلىمايسەن زادى، نېمە بولغىنىڭ؟!

كېلىدۇ بىر كۈن پۇشايمان قىلىسەن،
تەكتىگە گەپىنىڭ شۇ چاغدا يېتىسەن.
"خەپ" دېسەڭ شۇ چاغدا ئۆلگۈرمەي قالۇر،
شۇندا «ئۇيغۇر» سۆزىگە تەن بېرىسەن.

1921 - يىل، تۇرپان

قىسقىچە مەزمۇنى

بىز بۇ كىتابتا، يېقىنقى يېرىم ئەسىرلىك تارىخىمىزدىكى مەغلۇبىيەتلىرىمىزنىڭ ئىدىيىۋى ئاساسلىرىنى كۆرسىتىش بىلەن بىرگە، نۆۋەتتىكى دۈشمەن ۋەزىيىتىنى تەھلىل قىلدۇق (2016 - يىلدىن بۇرۇنقى، توغرىسى 1990 - يىلدىن بۇرۇنقى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ مىجەز ۋەزىيىتي، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ئىختىسادىنىڭ تۇيۇقسىز ياخشىلىنىشى ياكى ئىسلاھاتلىرى بىلەن قىسقا مۇددەتلىك مىللىي خاراكتېرى تۈپتىن ئۆزگىرەپ كېتىشى مۇمكىن ئەمەس بۇ يەردە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ تولۇق بولمىغان قىسقا دەۋرئىچىدە مىجەز خاراكتېرىنىڭ ئۆزگىرىشى كۆزدە تۇتۇلدۇ - قايتا تۈزەتكۈچىدىن) ، ئەمما ئىجتىمائىي قانۇن بويىچە ئالغاندا تەھلىل قىلىش ئارقىلىق، شەرقي تۈركىستان مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنى سۈنئى خىتاي كۆپىيىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، يەرلىشىۋالغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى قوغلاش ۋە دۈشمەن قورallıق كۈچلىرىگە زەربە بېرىشتىن ئىبارەت ئۈچ باسقۇچ بويىچە قەدەممۇ - قەدەم قانات يايدۇرۇشىنىڭ مۇھىملىقى، نۆۋەتتە خىتاي كۆپىيىشىنى توسۇشنىڭ بىردىن - بىر چارىسى – خىتاي كۆچمەن تاجاۋۇزچىلىرى ئارىسىغا ئېغىر ۋەھىمە پەيدا قىلىش ئارقىلىق، يېڭىدىن ۋەتىنىمىزگە

تاجاۋۇز قىلىشقا ئۇرۇنۇش ئالدىدىكى خىتايلارنى ۋەتىنىمىزگە ئاياق بېسىش نىيىتىدىن ۋاز كەچتىرىش ھەرىكەت دولقۇنىنى پەيدا قىلىش ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلاپ كۆرسىتىمىز. مانا بۇ - كىتابىمىزدا تونۇشتۇرۇلىدىغان تۈپكى پرىنسىپ. بىرىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنى قانات يايدۇرۇشنى مەقسەت قىلىدىغان بارلىق پائالىيەتلەر ئەنە شۇ تۈپكى پرىنسىپنى چۆرىدىگەن ئاساستا قانات يايدۇرۇلۇشى شەرت. شۇنىڭدەك يەنە، بىرىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنى بەلگىلىك بىر غەلىبىگە ئېرىشتۈرمەي تۇرۇپ، باشقا ھەرقانداق بىر تىنىچ ئۇسۇل-چارىلەرگە مۇراجىئەت قىلىپ قالغان قەدەم-باسقۇچلارغا ئاتلىنىش ئىمكانىيىتى قەتئىي بولمايدىغانلىقىنىمۇ ئىسپاتلاپ كۆرسىتىشكە تىرىشىمىز.

كىرىش سۆز

ئۇيغۇر خەلقى بۈگۈن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن قۇتۇلۇپ، مۇستەقىل مىللىي دۆلىتىنى قايتا ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئىمكانىيەتلىرىگە ئىگىمۇ؟

1. ئەگەر بۇنداق بىر ئىمكانىيەتكە ئىگە دېگىنىمىزدە، بۇ دۆلەتنى قايسى خىل ئۇسۇلدا، قانداق باسقۇچلار بويىچە، قانچىلىك ۋاقىتتا، قانداق بەدەللەرنى تۆلەپ ۋە كىم ئەسلىگە كەلتۈرەلەيدۇ؟

2. ئەگەر بۇنداق ئىمكانىيەت قالمىغان بولسا، مىليونلىغان خەلقىمىزنى ئىشقا ئاشۇرغىلى بولمايدىغان قۇرۇق خىيالنىڭ كەينىگە سېلىپ بىكاردىن ئاۋارە قىلىش ئورنىغا، بۇ مىللەتنى ساقلاپ قېلىشنىڭ ئەڭ ئەقەللىي چارىلىرى ئۈستىدە ئىزدىنىپ كۆرۈشنىڭمۇ يامىنى بولمىسا كېرەك.

بىز بۇ كىتابتا، ۋەتىنىمىز شەرقىي تۈركىستاننىڭ مىللىي مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈشنىڭ ئەڭ ئاخىرقى پۇرسىتى قالغان بىر دەۋردە تۇرۇۋاتقانلىقىمىزنى، ئەگەر بۇ پۇرسەتنى قولدىن بېرىپ قويغىنىمىزدا، مەجبۇرى ۋە تولۇق خىتايلىششىنى شەرتسىز قوبۇل قىلىش ۋاستىسى ئارقىلىقلا "مىللىتىمىزنى ساقلاپ قېلىش ئۈچۈنلا تىرىشىش" دەۋرىگە

ئاتلىنىشىنىڭ ئەڭ ئاخىرقى چارىسىدۇر. بۇ كىتابتا، ئەنە شۇ مەسىلە ئىمكانىيەتىنىڭ بارىچە ئىلمي ئۇسۇلدا تەھلىل قىلىنىپ، مىللىي ئازادلىق ھەرىكىتىمىزنىڭ زامانىمىزغا ئۇيغۇن ھەرىكەت پرىنسىپلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇشقا تىرىشىلدى.

ۋەتىنىمىز بولغان، ئون مىليوندىن ئارتىپ كېتىۋاتقان خىتاي تاجاۋۇزچى ئاھالىسى ۋە مىليوندىن ئارتۇق ھەرخىل شەكىلدىكى قوراللىق خىتاي تاجاۋۇزچى ۋە قورچاق كۈچلىرىگە تولغان ئىنتايىن ئېغىر دۈشمەن ۋەزىيىتى ئاستىدا تۇرماقتا. بۇ تاجاۋۇزچىلار ئۈستۈن ئەسكىرى كۈچكە تايىنىپ ۋەتىنىمىزنىڭ بارلىق سىياسىي، ئىقتىسادىي، ھەربىي، دىپلوماتىيە، زامانىۋى ئىشلەپچىقىرىش ۋە پەن-تېخنىكا ساھەلىرى بويىچە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭلا مەنپەئەتىنى كۆزلەيدىغان مۇتلەق ئۈستۈن زوراۋان ئىرقچى ھاكىممۇتلەقلىكنى تىكلەپ پائالىيەت قىلىش ۋەزىيىتىنى يارىتىۋالماقتا. ۋەتىنىمىز دائىرىسىدە مۇتلەق ئۈستۈن ھۆكۈمران ئورۇنغا ئېرىشىۋالغان بۇ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى خەلقىمىزنى بىپايان يېزا-قىشلاقلاردا چېكىدىن ئاشقان نادان، نامرات ۋە قول ھالىتىدە قالدۇرغىنىنى ئاز دەپ، ۋەتىنىمىزگە تارتىپ كەلگەن قوش رېلىسلىق تۆمۈريول قاتنىشى ۋاسىتىسى بىلەن شىددەتلىك كۆچمەن يۆتكەش دولقۇنىنى پەيدا قىلىپ، ۋەتىنىمىزنى قىسقا ۋاقىت ئىچىدىلا يۈز مىليونلۇق سۈنئىي خىتاي يۇرتى ھالىتىگە كەلتۈرۈۋېلىش ئۈچۈن جان جەھلى بىلەن ئۇرۇنماقتا! شىددەت بىلەن سۈنئىي ئارتىپ

كىرىپ قېلىشتىن قېچىپ قۇتۇلالمايمىز، دەيدىغان تارىخىي مۇقەررەرلىك بولۇپ كۆرۈنۈۋاتقان مۆلچەرگە ئىشەنگەن هالدا، مىللىي مۇستەقىللىقنى قولغا كەلتۈرۈشنىڭ بىردىن-بىر توغرا يولى دەپ قارىلىدىغان ئۈچ باسقۇچلۇق هەرىكەت شەكلىنى تەهلىل قىلىپ ئۆتىمىز. بۇ مەسىلە، بۈگۈنگىچە خەلقىمىز ئارىسىدا مەخسۇس تالاش-تارتىش قىلىنمىغان بىر تېما بولغىنى ئۈچۈن، بۇ كىتابتا هەرقانچە كەڭ ۋە چوڭقۇر تەهلىل قىلدۇق دەپ قارىغىنىمىزدىمۇ، تۆۋەندە مۇلاهىزە قىلىدىغان تېمىلاردا يەنىلا نۇرغۇن يېتەرسىزلىكلەرگە، هەتتا خاتالىقلارغىمۇ يول قويۇشتىن ساقلىنىپ قالالىشىمىز مۇمكىن ئەمەس. ئەمما شۇنىڭغا ئىشىنىمىزكى، بۇ تۈردىكى مۇنازىرىلىرىمىزنىڭ چوڭقۇرلىشىغا ئەگىشىپ ۋەتىنىمىزنىڭ كەلگۈسى تەقدىرى هەققىدىكى پىكىرلىرىمىز كۈنسايىن مۇكەممەللىشىپ، پات يېقىندا مىللىي مۇستەقىللىق هەرىكىتىگە ئايلاندۇرالىشىمىزغا ئىشىنىمىز. بىز بۇ كىتابتا ئەنە شۇنداق بىر ئەقىدىنى تىكلىۋېلىشىمىز ئۈچۈن يېڭىچە بىر هەرىكەت ئۇسلۇبىنى ئوتتۇرىغا قويۇشقا تىرىشتۇق. بۇ ئۇسۇل، گەرچە نۇرغۇن ئاقىللىرىمىز تەرىپىدىن رەت قىلىنىپ كېلىۋاتقان ۋە نۇرغۇن كىشىلىرىمىز تېخى ئىشەنچ قىلىپ كېتەلمەيۋاتقان بىر ئۇسۇل بولسىمۇ، ئەمما بۇ ئۇسۇل ۋەتىنىمىزدە يېقىندىن بۇيان سىناق قىلىنىپ بەلگىلىك مۇۋەپپەقىيەتلەرگە ئېرىشكىلى بولىدىغانلىقىنى ئىسپاتلاپ بېرىۋاتقان يۇمران هالەتتىكى يەپ-يېڭى بىر ئۇسۇلدۇر. بىزنىڭ تەهلىلىمىز بويىچە ئالغاندا، بۇ ئۇسۇل ئۇيغۇر خەلقىنى قۇتقۇزۇش هەرىكىتىگە

ئەللىك مىڭ كىشىلىك مۇنتىزىم ياكى پارتىزان كۈچلىرى بولغان ۋەزىيەتتىن، بۈگۈنكى بىرمۇ مىللىي ئەسكىرى بولمىغان ۋەزىيەتكە چۈشۈپ قېلىشىمىزغا بىردىن-بىر سەۋەبچى بولۇشى ئىدى. ھالبۇكى، بۇ ‘تىنچلىقچى’ لىرىمىزنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى ۋەتىنىمىز دائىرىسىگە يامراپ كىرىۋاتقان خىتاي تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلەرنىڭ بۇ خىل سوراقسىز كۆپىيىپ كىرىپ كېلىشىنى خالىمايدىغانلىقىنى ھەر قەدەمدە دېگۈدەك ئېتىراپ قىلغاندەك كۆرۈنسىمۇ، قىزىق يېرى بۇ تۈردىكى ياتلارنىڭ كۆپىيىشىگە قارىتا قىلچىمۇ تەدبىر قوللانماسلىقى، ھەتتا تەدبىر قوللىنىشنى تەشەببۇس قىلغۇچىلارنىڭ يولىنى توسۇپ، ئۇنداقلارنى پاراكەندىچىلىكنى، ھەتتا تېررورچىلىقنى تەشۋىق قىلغۇچىلار دەپ ئىزچىل قارىلاپ كېلىشىدۇر.

ئۇلارنىڭ بۇنداق تونۇشقا كېلىپ قېلىشىدىكى ئىنتايىن مۇھىم سەۋەبلىرىنىڭ بىرى - بۇ تاجاۋۇزچى كەلگۈندى خىتايلارنى تاجاۋۇزچى دەپ قارىماي، ئۇلارنى خىتاي تاجاۋۇزچى ھاكىمىيىتىدىن پەرقلەندۈرۈپ "ئامالسىز قالغان يۇۋاش ئىشلەمچى پۇقرالار" دەپ قارىشىدا روي بەرمەكتە (بەشىنچى ئىيون قىرغىنچىلىقىدا ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچى پۇخرالىرىنىڭ ۋەھشىلىكىنى كۆرگەن ۋە ئاڭلىغان بۇ تۈردىكى كىشىلىرىمىز بۈگۈن يەنە قانداق ئويلاردا بولۇۋاتقاندۇ؟ - قايتا تۈزەتكۈچى). يېقىنقى يىللاردىن بېرى ئوتتۇرىغا چىقىۋاتقان يېڭى ‘تىنچلىقچى’ لىرىمىزنىڭ "كىشىلىك ھوقۇق، دېموكراتىيە، دۇنيا تىنچلىقى، يەرشارى

كېتىۋاتقان خىتاي تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلەر نوپۇسى، نۆۋەتتە ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي مەۋجۇدىيىتىگە تەھدىت سېلىۋاتقان، ھەددىدىن تاشقىرى ئېغىر خەۋپ كەلتۈرىدىغان بىر ئەمەلىي كۈچ بولۇۋاتقانلىقى ھەر بىر ئەقىل ئىگىسىگە ئايان. شۇنداق ئىكەن، ۋەتىنىمىز خەلقىنى ئۆز ئانا تۇپرىقىدا ساقلاپ قېلىشتا بۇ تاجاۋۇزچى كۆچمەنلەردىن تولۇق قۇتۇلۇپ، مىللىي مۇستەقىللىقىمىزنى قايتىدىن ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئىشى، ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ مەۋجۇدلۇقى ۋە تەرەققىياتىنى كاپالەتلىك قىلىدىغان بىردىن-بىر ئاخىرقى چىقىش يولى بولۇپ ئالدىمىزدا تۇرماقتا.

خەلقىمىز خىتاي مۇستەملىكىسىگە ئايلىنىپ كېتىۋاتقان ۋەتىنىنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن قۇتقۇزۇپ چىقىش ئۈچۈن يىگىرمىنچى ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە نۇرغۇن قېتىم قانلىق كۈرەشلەرنى قوزغىغان بولسىمۇ، ياتلارنىڭ ئەقىدىسىگە ئېتىقات قىلىشقان بىر قىسىم سۇلھچىلىرىمىز تەرىپىدىن مىللىي ئازادلىق ھەرىكىتىمىز ئاتالمىش 'تىنچلىق' ھەرىكەتلىرىگە بۇرۇۋېتىلىپ، ئىنتايىن پاجىئەلىك ئېغىر مەغلۇبىيەتلەرگە سەۋەب بولۇشتى. بولۇپمۇ كىشىنى ئەڭ ئېچىندۇرىدىغىنى، ئۆزلىرىگە ھەرخىل "تىنچ كۈرەش يولى" دېگەندەك ئۇسۇللارنى مىزان قىلىشىۋالغان يېتەكچىلىرىمىز بىلەن ۋەتەن خائىنلىرىنىڭ ۋاستىلىك ياكى بىۋاستە ھالدا تەرغىب قىلغان تۈرلۈك-تۈمەن 'تىنچلىق' شوئارلىرى، ئەينى ۋاقىتتىكى ئىككىنچى جۇمھۇرىيەت مىللىي ئارمىيىمىزنىڭ

تەشكىلاتلىرىمىز ھەدەپ تىنچلىق تەرغىباتىنى ئۆزلىرىنىڭ بىرىنچى ئورۇندىكى ۋەزىپىسى دەپ تەشۋىق قىلىشماقتا. بۇ كىشىلىرىمىز ۋەتەنپەرۋەرلىك چۈمپەردىسىگە ئورىنىۋېلىپ "ۋەزىيەت پىشىپ يېتىلمىدى، خەلق ئويغانمىدى، خەلقىمىزدە دۇنيا بىلىم سەۋىيىسى، سىياسىي جۇغراپىيە سەۋىيىسى يوق، بىھۇدە قان تۆكۈلىدۇ. خەلقئارا بىزنى تونۇپ بولالمىدى، ئامېرىكا بىزنى قۇتقۇزۇشقا تەييار بولۇپ قالدى، خىتاي دېموكراتچىلىرى بىزنى ئېتىراپ قىلىش ئالدىدا تۇرماقتا، دۇنيا زومىگەرلىرىنىڭ مەھشەر كۈنلىرى يېقىنلىشىپ قالدى، ..." دېگەندەك مىللىتىمىزنىڭ تەقدىرى بىلەن قىلچە مۇناسىۋىتى بولمىغان، ياتلار تەرىپىدىن بۇرمىلانغان ياكى پۈتۈنلەي يالغان-ياۋىداق باھانىلەرنى ئويدۇرۇپ چىقىشىپ، ھەرخىل ساھەلەر بويىچە خەلقىمىزنى بىخۇدلاشتۇرىدىغان، خەلقىمىزنى جىم تۇرۇشقا، تىنچ كۈتۈشكە مەجبۇرلايدىغان، كەسكىن ھەرىكەت شەكىللىرىدىن پايدىلىنىپ تاجاۋۇزچى خىتاي كەلگۈندىلىرىنى قوغلاپ چىقىرىش ھەرىكەتلىرىنى پەيدا قىلىشقا جۈرئەت قىلدۇرمايدىغان تەشۋىقاتلار بىلەن ھەدەپ شۇغۇللانماقتا.

بىر شۇنىمۇ كەسكىن ئوتتۇرىغا قويۇشىمىز كېرەككى، ۋەتەن مۇستەقىللىقى ئۈچۈن ھەرىكەتكە ئاتلىنىشقا توسالغۇلۇق قىلىشمۇ ئوخشاشلا شەكلى ئۆزگەرگەن مىللىي مۇناپىقلىق! بۇنداق توسالغۇ پەيدا قىلغۇچىلارنىڭ پائالىيەتلىرى مەيلى تىنچلىق چۈمپەردىسىگە ئورىنىۋېلىش ياكى خەلقىمىزنى تاشقى

مۇھىتى، يەرشارى ئورتاق گەۋدىسى، بىر قۇتۇپلۇق دۇنيا تۈزۈمى” دېگەندەك ياتلارنىڭ مەنپەئەتى ئۈچۈن ئوتتۇرىغا قويۇلغان شوئارلىرىنى بىر كانايدا توۋلىشىپ، بۇ قېتىمقى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەتلىرىمىزنىڭ تۈنجى باسقۇچىنى ‘تېررورچىلىق’ دەپ قارىلاپ كۆرسىتىشلىرىمۇ كىشىنى ئويغا سالماي قويمايدۇ.

تارىخىمىزدا ۋەتەن ئازادلىق ھارپىسىغا يېقىنلاشقاندا ياكى بۈگۈنكى كۈندە جاسارەتلىك پىداكارلىرىمىز ۋەتەن ئازاتلىق ھەرىكىتىگە ئاتلىنىش ئالدىدا تۇرىۋاتقىنىدا، بۇ ۋەتەننى مەيلى ئاڭلىق ياكى ئاڭسىز بولسۇن، ئومۇمىي يۈزلۈك مۇنقەرز بولۇش يولىغا سۆرەپ مېڭىشى، ھەرقانداق باھانە كۆرسىتىلىشىدىن قەتئىي نەزەر، ئۇچىغا چىققان خائىنلىق ھەرىكىتى دەپ قارىلىشى لازىم ئىدى. بولۇپمۇ مىللىي ئازادلىقتا كۈن سانايدىغان ھالەتتىن خەلقىمىزنى بۈگۈنكىدەك تېنىق تارتىشقا بولمايدىغان ئۆلۈم گىردابىغا كەلتۈرۈشكە سەۋەب بولغان ھەرقانداق كىشى ياكى تەشكىلاتنىڭ ھەرقانداق ھەرىكىتى قەتئىي تۈردە مىللىي مۇناپىقلىق، ۋەتەن ساتقۇچىلىق ھەرىكەت دەپ قارىلىشى شەرت ئىدى. دېمىسىمۇ ئەنە شۇ دەۋرلەرنىڭ ھەرخىل مەپكۇرىدىكى ‘تىنچلىق’ تەرغىباتچىلىرى بۈگۈنكى مۇناپىقلارنىڭ ئاساسچىلىرى بولمىدىمۇ؟ ھالبۇكى، ۋەتىنىمىز شۇنچە پاجىئەلىك ھالەتكە كەلتۈرۈلگىنىگە قارىماي، بىزنىڭ نۇرغۇنلىغان ئوقۇمۇشلۇق كىشىلىرىمىز، ۋەتەنپەرۋەر نامى ئاستىدىكى كۆپ سانلىق

ئۇقۇمدىن مەھرۇم قالدۇرۇش پىلانى ۋە — قايتا تۇزەتكۈچى) سۇنئىي ختاي نوپۇسىنى كۆپەيتىش ئىشىنمۇ جىددىي ئىجرا قىلىشقا كىرىشىۋاتقانلىقىدۇر.

ۋەتىنىمىز خەلقى، يېقىندىن بۇيان ختاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ پايدىسى ئۇچۇنلا لايىھىلەنگەن ئىقتىسادىي ئىسلاھاتىنىڭ قىسمەن يوچۇقلىرىدىن پايدىلىنىپ ئىقتىسادىي جەھەتتە ئاز-تولا ئۇتۇشلۇقپىلىشقا ئۇرۇنغان بولسىمۇ، ختاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ئەنسىرىشى، چەتكە قېقىشى، مونوپولىيىسى، بېسىمى، چەكلىشى ۋە ھەتتا ئاشكارا ھالدا بۇلاڭ-تالاڭ قىلىش، مۇسادىرە قىلىش ۋە باستۇرۇشلىرى نەتىجىسىدە ئومۇمىي يۈزلۈك نامراتلىشىشقا قاراپ يۈز تۇتماقتا. بۇ خىل ئېغىر مىللىي زۇلۇمغا بەرداشلىق بېرەلمىگەن نۇرغۇنلىغان كىشىلىرىمىز، بولۇپمۇ مىللىي ئۇمىدىنى يوقاتقان ئىرادىسىز، غايىسىز ياشلىرىمىز تۈيۈق يوللارغا مەجبۇرلىنىپ، مىسلى كۆرۈلمىگەن ئەخلاقىي ۋە مىللىي بۇلغىنىشلارنى كەلتۈرۈپ چىقارماقتا. بۇ خىل مىللىي-ئەخلاقىي بۇلغىنىش ھادىسىلىرىگە چىدىمىغان بىرقىسىم ۋىجدانلىق كىشىلىرىمىزنىڭ ئەقىللىي دەرىجىدىكى ھەققانى تەلەپلىرىمۇ، ختاي تاجاۋۇزچىلىرى تەرىپىدىن بىۋاستە قوراللىق باستۇرۇش ۋە قىرغىنچىلىقلىرى بىلەن خۇلاسىلىنىپ كەلمەكتە.

خەلقىمىز بۇ خىل پاجىئەلەرنىڭ يۈز بېرىشىدىكى ئەڭ تۈپكى سەۋەبنىڭ، ئۆز مىللىي ۋەتىنىنى ختاي تاجاۋۇزچى

كۆچىلىرىنىڭ ياردىمىگە تەمە قىلغۇزۇش بولسۇن، بەربىر ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق كۆرەشلىرىگە ئاتلىنىش ھەرىكىتىنى قوزغىشىغا توسالغۇ پەيدا قىلىدىغان مەپكۇرىلاردىن باشقا نەرسە ئەمەس.

ھالبۇكى، خىتايدا يۈرگۈزۈلگەن كوممۇنىزم پاجىئەسى ۋەتىنىمىزدە ھىيلىگەر، ۋەھشىيانە شوۋىنىزم تۈسىگە كەلتۈرۈپ ئىجرا قىلىنغىنى ئۈچۈن، ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ بېشىغا كەلگەن بالايى ئاپەتلەر خىتايلارنىڭ بېشىغا كەلگەنلەردىن (ئەگەر ئۇلارنىمۇ نورمال بىر قوشنا ئەلنىڭ ئەقەللىي بىر ئادىمى دەپ تونىغىنىمىزدا) ھەسسىلەپ ئېغىر ئىدى. شۇنىڭغا قارىماي ۋەتىنىمىزنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلىشقا كەلگەن نەچچە مىليون خىتاي تاجاۋۇزچىسى ئۆزلىرىنىڭ چېكىدىن ئاشقان مىللەتچىلىك، ئىرقچىلىق، چېكىدىن ئاشقان ئېغىر مۇتەئەسسىپ ۋە ياۋۇزلارچە فېئوداللىق، ئىنسان قېلىپىدىن چىققان فاشىستىك ۋە چىرىپ چۇشكۈنلەشكەن شەخسىيەتچىلىك غەرەزلىرىنى تېخىمۇ ئەركىن ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ۋەتىنىمىز تەۋەسىدە يېگانە خىتاي تاجاۋۇزچى كۆچمەنلىرىگىلا خاس ئىقتىسادىي ۋە سىياسىي ئىسلاھات ئۆزگىرىشلىرىنى پەيدا قىلىشقا كىرىشىپ، خەلقىمىزنى بارلىق زامانىۋى ئىشلەپچىقىرىش پائالىيەتلىرىدىنمۇ سىقىپ چىقىرىشقا كىرىشتى. ئەڭ خەتەرلىك بولۇۋاتقىنى، (ۋەتىنىمىزنى تېز ۋاقىت ئىچىدە تولۇق خىتايلاشتۇرۇش چارىسى ھېسابلانغان خەلقىمىزنى خىتاي يۇرتىغا تارقىتىش ئارقىلىق ئانا يۇرت

مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ خاتا چۈشەنچىلىرى، بۇندىن كېيىنكى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىز ئۈچۈن زۆرۈر بولۇپ تۇرۇۋاتقان مىللىي ئازادلىق ھەرىكىتىمىزنىڭ نۆۋەتتىكى ھەرىكەت پروگراممىسىنى تۈزۈپ چىقىشقا ئاساس بولىدىغان ھەرىكەت پرىنسىپى، ھەرىكەت شەكىللىرى ۋە باسقۇچلىرى، بۇ جەھەتتىكى تەھلىللىرىمىزنىڭ مۇقەررەر نەتىجىسى بولغان بىرىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ كونكرېتنى ئۇسۇل-چارىلىرى ھەققىدە تەپسىلىيرەك مۇلاھىزە يۈرگۈزۈشكە تىرىشىمىز. بولۇپمۇ «مۇستەقىللىقىمىزدىن ئۈمىد بارمۇ؟» دېگەن قارا تاشلىق كىتابىمىزدا تەكىتلەنگەن ئۆزگىچە كۆرەش يولىنى ئالاھىدە تەكىتلەپ كۆرسىتىمىز. بۇ دېمەك: ”جىم ياتساڭمۇ ئۆلتۈرۈلىسەن، ھەرىكەتكە ئاتلانساڭمۇ. شۇنداق ئىكەن، يا مۇستەقىللىق – يا ئۆلۈم!“ دېگەنلىكتۇر.

***

كۆچمەنلىرىگە تارتقۇزۇپ، ئۆزلىرىنىڭ مىللىي ھاكىمىيىتى، مىللىي ئارمىيىسى ۋە مىللىي مۇستەقىللىقىدىن مەھرۇم بولۇپ قالغانلىقىدىن كېلىپ چىقىۋاتقانلىقىنى تەدرىجىي ھالدا ھېس قىلىشىپ، ئۇچۇق دېگۇدەك تەرغىب قىلىنىۋاتقان تىنچ سىياسىي نارازىلىق ياكى زوراۋانلىق تۈسىنى ئالىدىغان ھەرخىل شەكىلدىكى نەتىجىسى كۆرۈلمەيدىغان ئاشكارا مىللىي مۇستەقىللىق پائالىيەتلىرى ئۇچۇن ئۆزلىرىنى بېغىشلىماقتا. ئەپسۇسكى، بۇ خىل ئاشكارا نارازىلىق كۆرسىتىش ياكى قارشىلىق كۆرسىتىش يوللىرىنىڭ ھېچ قايسىسى ۋەتىنىمىز مىللىي مۇستەقىللىقىنىڭ ئۇيۇقىنى كۆرسىتىپ بېرەلمىگەنلىكى، ئۇزۇن يىللىق بىھۇدە ئۇرۇنۇش ۋە بىھۇدە قۇربان بېرىشلەرنىڭ ئىزچىل مەيدانغا كېلىپ تۇرۇشى، نۇرغۇن كىشىلىرىمىزنى ھارغۇزۇپ ئويغا سېلىپ قويماقتا: ئەجەبا بىزنىڭ مەھكۇملىكىمىز پېشانىمىزگە پۈتۈلۈپ كەتكەنمىدۇ؟ خەلقىمىز تارىخىي جاسارىتى ۋە كۈرەش ئەنئەنىلىرىدىن پۈتۈنلەي مەھرۇم بولۇپ قالغانمىدۇ؟ ئەمدى مىللىي مۇستەقىللىقىمىز ئۈچۈن قولىمىزدىن كېلىدىغان ھېچقانداق بىر ئۈنۈملۈك چارە قالمىغانمىدۇ؟ بىزنى ئۈمىدسىزلەندۈرۈپ كېلىۋاتقان بۇ خىل سوئاللار يېقىنقى بەش-ئون يىل مابەينىدە بىرقىسىم پىكىر ئىگىلىرىمىزنى ئاستا-ئاستا ئۆزىگە جەلپ قىلماقتا. بۇ كىتابتا ئەنە شۇ خىل ئۈمىدسىز سوئاللارنى ئۆزگىچە بىر ئۇسلۇبتا تەپسىلىي تەھلىل قىلىپ، خەلقىمىزگە نۆۋەتتىكى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزگە ئەڭ ئېغىر تەھدىت بولۇپ تۇرۇۋاتقان دۈشمەن كۈچلىرىنىڭ كىم ئىكەنلىكىنى، مىللىي

بىرىنچى بۆلۈم

ۋەتىنىمىزنىڭ بۆگۈنكى تەقدىرگە قېلىش جەريانى ۋە ئومۇمى ۋەزىيىتى

§1.1 نوپۇس ئىشغالىيەتچىلىكى

ۋەتىنىمىز تۇپراقلىرىنى تولۇق خىتايلاشتۇرۇپ يۇتۇۋېلىش پىلانى، خىتاينىڭ يېقىنقى يېرىم ئەسىرلىك ئىنتايىن مۇھىم تاجاۋۇزچىلىق سىياسىتىدۇر. ئەگەر بىز ئىنچىكىلىك بىلەن تەھلىل قىلىپ كۆزىتىدىغانلا بولىدىكەنمىز، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى جاڭ جىرجوڭنىڭ ۋەتىنىمىزگە ئاياق باسقان كۈنىدىن ئېتىبارەن، ۋەتىنىمىز تەۋەسىدە ھەرخىل باھانە-سەۋەبلەرنى ئويدۇرۇپ چىقىرىشىپ سۈنئىي شەكىلدە مۇتلەق ئۈستۈن خىتاي نوپۇسى يارىتىپ، دۇنيا خەرىتىسى ۋە دۇنيا تارىخي تىزىملىكلىرىدىن ئۇيغۇر ۋەتىنى دېگەن بۇ ئۇقۇمنى تارىخي، ماددىي، مەدەنىي، نوپۇس ۋە مەنىۋى جەھەتتىن تولۇق ئۆچۈرۈپ تاشلاشقا بار كۈچى بىلەن ئۇرۇنۇپ كەلگەنلىكىنى ئوچۇق كۆرۈپ ئالالايمىز.

يېقىنقى يېرىم ئەسىردىن بۇيان ئاقىللىرىمىز تەرىپىدىن ئىزچىل سەل قارىلىپ كېلىنىۋاتقان بۇ پاجىئەلىك ئاقىۋىتىمىزنى

مەلۇماتلارنى توپلاپ سېلىشتۇرۇش ۋە قايتا ھېسابلاشلاردىن قولغا كەلتۈرگەن ۋاستىلىك ستاتىستىكىلىق رەقەملەرگە ئاساسلىنىپ مۆلچەرلەنگەن مىللىي نوپۇس سانىمىز بىلەن، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئېلان قىلغان مىللىي نوپۇس سانىمىز ئوتتۇرىسىدا بەش-ئون ھەسسىگە يېقىن پەرقلەر كۆرۈلۈپ تۇرماقتا. ئەمما شۇنى كېسىپ ئېيتىشقا ھەقلىقمىزكى، مۇستەملىكە-قۇللۇق شارائىتى ئاستىدا، ۋەتىنىمىزدىكى مىللىي نوپۇس سانىمىز مەڭگۈ بىر سىر ھالىتىدە ساقلىنىپ كېتىۋېرىدۇ. يەنى، بىز خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ قولىدا قالغىنىمىزدا، بىزنىڭ مىللىي نوپۇسىمىزدىن ھېچكىم ئېنىق مەلۇمات ئالالمايدۇ.

ئۇنداقتا، بۈگۈن بىزگە نوپۇس سانىمىزنى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويۇش نېمە ئۈچۈن شۇنچىۋالا زۆرۈر بولۇپ قالدى؟

ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ ھەقىقىي مىللىي نوپۇس سانىنى ئوتتۇرىغا قويۇشتا كىشىلىرىمىز بىرقانچە خىل مەقسەتلەرگە يېتىش خىيالى بىلەن ۋاستىلىك ستاتىستىكىلىق پائالىيەتلەرگە ئۆزلىرىنى ئۇرۇپ كەلمەكتە دەپ پەرەز قىلىشىمىز مۇمكىن. بۇلارنىڭ ئىچىدە ئەڭ تىپىك بولغانلىرىدىن مۇنداق بىرقانچە خىلنى كۆرسىتىپ ئۆتۈشكە بولىدۇ: ئۇلارنىڭ بىرسى، خەلقىمىزنىڭ ھەقىقىي مىللىي نوپۇس سانىنى ئاشكارىلاش ئارقىلىق ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش، كادىر-ئىشچى ئېلىش، ئىقتىسادىي ۋە مەمۇرىي تەقسىماتلاردا ئۆزلىرىگە تېگىشلىك بولغان ئەقەللىي ھەققىنى تەلەپ قىلىشنى ئۆزىگە ئاساسلىق

تېخىمۇ ئېنىق تونۇپ يېتىشىمىز ئۈچۈن، بىز ئاۋۋال شەرقىي تۈركىستان خەلقىنىڭ مىللىي نوپۇسى ھەققىدىكى ئاسمان-زېمىن پەرق قىلىۋاتقان ھەرخىل سانلىق مەلۇماتلار ھەققىدىكى تالاش-تارتىشلار ئۈستىدە قىسقىچە توختىلىپ ئۆتەيلى.

نوپۇس ستاتىستىكا ئۇسۇلى جەھەتتىن ئالغاندا، باشقا نۇرغۇن دۇنيا جامائەتچىلىكىگە ئوخشاش، ۋەتىنىمىز خەلقىمۇ ئەزەلدىن ئۆزلىرىنىڭ ئومۇمىي نوپۇس سانىنى ئېنىق ئوتتۇرىغا چىقىرىشقا ئۈنچىلىك جىددىي ئېھتىياجلىق بولۇپ كەتمىگەچكە، ئۇن توققۇزىنچى ئەسىرگە كەلگۈچە بولغان ئارىلىقتا بۇ جەھەتتە مۇقىم بىر نوپۇس سانىنى ئېلىش ئۇسۇلىنى ياكى نوپۇس مەلۇماتىنى خۇلاسىلەپ چىقىرىلىقى ھەققىدە بوگۈنگىچە بىرەر مەلۇماتقا ئىگە ئەمەسمىز. شۇنداق ئىكەن، تارىختىن بۇيان ۋەتىنىمىزنىڭ نوپۇس ستاتىستىكا سانلىق مەلۇماتلىرى بەكلا مۇجمەل بولۇپ كەلگەنىدى. كېيىن مانجۇ-خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ يېرىم مۇستەملىكە ۋە مۇستەملىكىسى ھالىغا كىرىپ قالغان ۋاقىتلىرىمىزدىن باشلاپ، بۇ جەھەتتىكى ستاتىستىكا قىلىش ئىشلىرى پۈتۈنلەي خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ رايىغا قاراپ ئىشلىنىپ كېلىۋاتقاچقا، ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ نوپۇس سانى ئىزچىل تۈردە كەسكىن ئىنكار قىلىنىش ياكى پەۋقۇلئاددە مۇبالىغە قىلىنىش ئارىسىدا داۋالغۇپ كەلگەن ئىدى. بولۇپمۇ يەتمىشىنچى يىللاردىن باشلاپ ئۆز كىشىلىرىمىز تەرىپىدىن يوشۇرۇن ئوتتۇرىغا چىقىپ ۋاستىلىك يوللار بىلەن سانلىق

خىتاي دائىرىسىدە بازار ئىقتىسادى ئىگىلىكى ئاساسىي ئىقتىسادىي سىياسەت بولۇپ ئۆزگىرىۋاتقان بىر ۋاقىتتا، يۇقىرىقىدەك 'تەڭ تەقسىماتچىلىق' قا خام خىيال قىلىشنىڭ قىلچىلىكمۇ ئاساسلىرى قالمىدى دېيىش مۇمكىن. ھالبۇكى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىز خەلقىنى تەدرىجىي يوقىتىش، ۋەتىنىمىزنىڭ بارلىق بۇلۇڭ-پۇچقاقلىرىغىچە خىتاي تاجاۋۇزچى كۆچمەنلەر ئېقىمىنى پەيدا قىلىپ، ۋەتىنىمىزنى تولۇق خىتاي يۇرتى ھالىغا كەلتۈرۈشنى يېرىم ئەسىردىن بۇيان ئىزچىل تۈردە ئۆزلىرىنىڭ بىردىن-بىر مەقسىتى قىلىپ كەلمەكتە. شۇڭا، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي نوپۇسىنىڭ ھەقىقىي سانىنى ئاشكارىلاپ، بەزى قانۇنلىرىدا بەلگىلەنگەن ئىجتىمائىي ياكى ماددىي تەقسىماتلاردا ئۆزلىرىگە ئارتۇقچە باش ئاغرىقى تېپىۋېلىش، شۇنىڭدەك يەنە خەلقىمىزگە بىر تۈرلۈك روھىي جاسارەت بېرىپ قويۇشنى ئەسلا خالىماي، بىزنىڭ مىللىي نوپۇس سانىمىزنى بەلگىلىك بىر ساندا چەكلەپ تۇتۇشقا جېنىنىڭ بېرىچە ئۇرۇنىشىدۇ. بۇنداق ئۇرۇنۇش، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا خاس بولغان بىر مۇقەررەرلىك. ئەنە شۇنداق سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي نوپۇس سانى ئون بىلەن قىرىق مىليون ئارىسىدا، ستاتىستىكا قائىدىلىرىگە قىلچە ئۇيغۇن كەلمەيدىغان بىر-بىرىدىن ئاسمان-زېمىن پەرق قىلىدىغان سانلار ئارىسىدا داۋالغۇپ تۇرماقتا.

خەلقئارادىكى ”نوپۇس سانىغا قاراپ مىللىي مۇستەقىللىقنى

مەقسەت قىلىشتىن ئۇتتۇرىغا چىققان دېيىش مۇمكىن؛ يەنە بىر قىسىم كىشىلىرىمىز خەلقئارالىق كىشىلىك ھوقۇق قانۇنلىرىنىڭ قايسى بىر ماددىلىرىدا ئىنتايىن مۇجمەل قىلىپ ئوتتۇرىغا قويۇلغان نوپۇسى ئون مىليوندىن كەم بولمىغان بېقىندى مىللەتلەرگە ئەركىن ئاۋازغا قويۇش يولى بىلەن مۇستەقىللىق تەلىپىنى تونۇيدىكەن دېگەندەك خام خىياللارغا ئۈمىد باغلىۋېلىش يۈزىسىدىن ھەقىقىي نوپۇس ستاتىستىكىلىق مەلۇماتلارنى ئاشكارىلاش مەقسىتىدە ئوتتۇرىغا چىققان دېيىشكە بولىدۇ؛ يەنە بىرقىسىم كىشىلىرىمىز بولسا، نوقۇل ئۆزىنى چوڭ كۆرسىتىپ پو ئېتىۋېلىشنى مەقسەت قىلىپ بۇ مەسىلىگە قىزىقىپ قالغان دېيىشكە بولىدۇ. قىزىق يېرى، ئۆزلىرىگە يېگانە 'تىنچ ئەركىنلىككە ئېرىشىش' پروگراممىسىنى مىللىي ئازادلىق ھەرىكەت مىزانى قىلىشقان كىشىلىرىمىز 'نوپۇس سانى' دېگەن بۇ مەسىلىگە قىزىقىشتا ئالاھىدە گەۋدىلىك بولۇپ ئوتتۇرىغا چىقماقتا.

ئەسلىدە، خىتاي دائىرىلىرى پۈتۈنلەي بىر پارتىيە دىكتاتورىلىقىدىكى مەركىزىي دۆلەتچىلىك سىياسىتى (سوتسىيالىزم) نى ئىجرا قىلىپ كەلگەن سەكسەنىنچى يىللاردىن بۇرۇنقى ئۆلۈك تەقسىماتچىلىق سىياسىتىنى يۈرگۈزۈۋاتقان ۋاقىتلاردا، مىللىي مەنپەئەتلىرىمىزنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن تىنچ شىكايەت قىلىش مەقسىتىگە دەلىل بولسۇن دەپ، يوشۇرۇن شەكىلدە ۋاستىلىك نوپۇس تەكشۈرۈش پائالىيىتى باشلانغانىدى. ئەمما بۈگۈنكى كۈندە،

نۇرغۇنلىغان شەرقىي ياۋروپا ۋە ئوتتۇرا ئاسىيا يېڭى دۆلەتلىرىمۇ ئەنە شۇنداق سوۋېت روسىيەدىن ئايرىلغان دۆلەتلەر بولغاچقا، تا ھازىرغىچە بۇنىڭ سانجىغىنى تارتىپ كەلمەكتە.

بىز بۇ يەردە ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ مىللىي نوپۇس سانى ۋە ئۇنىڭ خاراكتېرىنى ئىنچىكىلەپ ئولتۇرۇشنى ئۆزىمىزگە ۋەزىپە قىلمايمىز. بۇ ھەقتە نوپۇسىمىزغا قىزىققۇچى نۇرغۇنلىغان مۇتەخەسسىس، سىياسىيون، ئاخباراتچى ۋە شەخسى قىزىققۇچىلىرىمىز يېتىپ ئاشقىچە مەلۇماتلارنى بېرىپ كەلمەكتە. بىزنىڭ بۇ يەردە تەكىتلەيدىغىنىمىز شۇكى، ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ مىللىي نوپۇسى مەيلى ئون مىليون بولسۇن ياكى قىرىق مىليون بولسۇن، ۋەتىنىمىزنى مۇستەقىل قىلىش ئۈچۈن كۈرەشكە ئاتلىنىش ۋە ئاخىرقى غەلىبىنى قولغا كەلتۈرۈشتە يېتىپ ئاشقىچە ئادەم كۈچىگە ئىگىمىز!

بۇ يەردە، بىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق كۈرۈشىمىز جەريانىدا، بەزىلەر خەلقىمىزنى قورقۇتۇپ تەرغىب قىلىپ يۈرۈشكىنىدەك ھەرگىزمۇ بىر مىلياردتىن ئارتىپ كېتىۋاتقان بارلىق خىتايلار بىلەن جەڭ قىلىشقا مەجبۇرلىنىش دەيدىغان مەسىلىنىڭ مەۋجۇد ئەمەسلىكىنى، ئەكسىچە ۋەتىنىمىزگە قارىتا يامان نىيەتتە بولۇۋاتقان نەچچە مىليون، ھەتتا بەلكىم نەچچە يۈزمىڭلا خىتاي تاجاۋۇزچىسى بىلەن جەڭ قىلىدىغانلىقىمىز ۋە ئۇلارنى چوقۇم يېڭىپ چىقالايدىغانلىقىمىزغا قەتئىي ئىشىنىشىمىزنىلا تەكىتلەيمىز. شۇنىڭدەك يەنە

تونۇش“ مەسىلىسىگە كەلسەك، يېقىن قوشنىمىز بولغان پاكىستان بىلەن ھىندىستاننى دۇنيا جامائەتچىلىكى ھەرگىزمۇ نوپۇس سانىغا قاراپ مۇستەقىل قىلىپ قويمىغان! خۇددى شۇنىڭدەك، جەنۇبى ئافرىقا نېگىرلىرى بىلەن پەلەستىن ئەرەبلىرى ئۆزلىرىنى بۇلاپ-تالاپ يۈرگەن جەنۇبى ئافرىقا ئاق تەنلىكلىرى بىلەن ئىسرائىل يەھۇدىيلىرىگە نىسبەتەن ھەسسىلەپ كۆپ نوپۇسقا ئىگە بولۇپ تۇرسىمۇ، تا بۈگۈنگىچە مۇستەقىللىقنى قولغا كەلتۈرۈشتە دۇنيا جامائەتچىلىكىنىڭ نوپۇس سانى جەھەتتىكى قانۇنىي ياردىمىگە ئېرىشەلىگىنى يوق. ئۇنىڭ ئۈستىگە، دۇنيادا نوپۇسى نەچچە يۈزمىڭدىن ئاشمايدىغان بىرمۇنچە مۇستەقىل دۆلەتلەرمۇ ھەرگىز نوپۇس سانىغا ئاساسەن مۇستەقىللىق تۇسالغۇغا ئۇچراپ باققان ئەمەس. يەنى، مۇستەقىللىق ئۈچۈن مىللىي نوپۇس سانى ھەرگىزمۇ باھانە بولۇپ بېرەلمەيدۇ. بۇنىڭ دەل ئەكسىچە، بىرەر تۇپراقنى تەدرىجىي ئىگىلىۋېلىشنىڭ ئەڭ چىقىمسىز چارىسى، سۈنئىي نوپۇس نىسبىتىنى ئۆزگەرتىۋېتىش ۋاستىسىدىن پايدىلىنىشتۇر. بۇنىڭغا تىپىك قىلىپ ئىسرائىل دۆلىتىنىڭ مەيدانغا كېلىشى، بوشناق دۆلىتىنىڭ كۇكۇم-تالقان قىلىپ بۆلۈۋېتىلىشى، سىپرۇس ئارىلىنىڭ گرېكلەشتۈرۈلىشى ياكى چېچەنيە قاتاردىكى كاۋكاز ئەللىرى بىلەن قىرىم، تاتارىستان ۋە كاسپىي (ھەزەر) دېڭىزى بويىدىكى مىللەتلەرنىڭ ئۈستۈن رۇس نوپۇسى ھالىغا كەلتۈرۈلۈپ رۇسىيە تەۋەسىدە قالدۇرۇلۇشى قاتارلىقلارنى مىسال قىلىپ كۆرسىتىش مۇمكىن. خۇددى شۇنىڭدەك،

ھالەتكە كېلىۋالىدى، ئۇلار يەنە سۈنئىي كۆپىيىش ئارقىلىق نەگە بارماقچى، دۈشمىنىمىزنىڭ تارقىلىش ئەھۋالى، كەسپى ئەھۋالى، ئىقتىسادىي ئەھۋالى، قوراللىق كۈچ ئەھۋالى، بىلىم كۈچى، سۈنئىي ۋە تەبىئىي كۆپىيىش ئېھتىماللىقلىرى، ئاجىز نۇقتىلىرى، قورقۇتۇش نۇقتىلىرى، زەربە بېرىشكە بولىدىغان نۇقتىلىرى، ئېھتىيات قىلىشقا تېگىشلىك يەرلىرى، پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئىمكانلىرى، ... دېگەندەك مەسىلىلەر بىز ئۈچۈن دائىم دىققەت قىلىشقا تېگىشلىك تېخىمۇ مۇھىم ستاتىستىكا مەسىلىلىرى بولۇپ ئالدىمىزدا تۇرماقتا. ۋەتىنىمىزنىڭ ئازادلىقى بىزنىڭ نوپۇس سانىمىزغا ئەمەس، بەلكى دۈشمەن كۈچلىرىنىڭ قايسى دەرىجىدە ئىكەنلىكى، ئۇلارنى قوغلاپ چىقىرىش ئۈچۈن نېمىلەرگە ئېھتىياجىمىز بارلىقى، خەلقىمىز بۈگۈن ئاۋۋال قايسى دۈشمەن كۈچلىرىگە ئوڭۇشلۇق ۋە ئۈنۈملۈك زەربە بېرىش پۇرسەتلىرىگە ئىگە ئىكەنلىكى، بۇ دۈشمەن كۈچلىرىنى تەدرىجىي قوغلاپ چىقىرىشىمىز ئۈچۈن ئىشنى ئاۋۋال نەدىن ۋە قانداق شەكىلدە باشلىشىمىز مۇمكىنلىكىنى تېپىپ چىقىشىمىزغا زىچ مۇناسىۋەتلىك بولۇپ تۇرماقتا.

بۇ نۇقتىدىن ئېلىپ قارىغىنىمىزدا شۇنىمۇ ئېچىنىپ تۇرۇپ تەكىتلەشكە مەجبۇرمىزكى، ۋەتىنىمىزنى بېسىپ ياتقان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ سانى يېرىم ئەسىر ئاۋۋالقى "ئۈرۈمچى تىنچلىق سۆھبىتى" گە ئولتۇرۇش كۈنلىرىمىزدە ئەللىك مىڭغىمۇ يەتمەيدىغان، بۇنىڭ ئەكسىچە خەلقىمىز

يۇقىرىقىدەك نوپۇس سانىمىزنىلا كۆز-كۆز قىلىپ مىللىي
مەنپەئەتىمىزنى قولغا كەلتۈرۈشكە بولىدۇ دەپ تەرغىب
قىلغۇچىلارنى يېڭىچە تۈس ئالغان مۇرەسسەچىلەرنىڭ،
بىزگە تەۋە بولمىغان دېموكراتىيە، كىشىلىك ھوقۇق، دۇنيا
قانۇنلىرى دېگەندەكلەردىن تەمەدە بولغۇچى خىيالپەرەس
'تىنچلىقپەرۋەر' كىشىلىرىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق
ھەرىكىتىمىزدە تۇتقان ئۆز خەلقىگە تايىنىشنىڭ ئەكسىچە
چەتئەل كۈچلىرىگىلا ئۈمىد باغلايدىغان دەللاللارچە، دۇنيانى
ئايلىنىپ تىلەمچىلىك قىلىش يولىنىڭ بىر ئىپادىسى دەپلا
قارىشىمىز مۇمكىن. ھالبۇكى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ
مىليون كىشىلىك مۇنتىزىم قوراللىق تاجاۋۇزچى قوشۇنىغا،
سالجىدەك قادىلىۋالغان مىليونلىغان كۆچمەن قاراقچىلىرىغا،
فاشىست تاجاۋۇزچى ھاكىمىيىتىگە يالغۇز نوپۇس
سانىمىزنى ھەرقانچە كوزىر قىلىپ كۆرسەتسەكمۇ، خىتاي
تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ قىلمۇ تەۋرەپ قويمايدۇ!

بىزنىڭ نوپۇسىمىز، ئەڭ مۇۋاپىق ئۇسۇل-چارىلاردىن
پايدىلىنىدىغانلا بولىدىكەنمىز، ۋەتىنىمىزنى بېسىپ ياتقان
خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى تەلتۆكۈس قوغلاپ چىقىرىشىمىزغا
يېتىپ ئاشىدۇ، خالاس!

گەپ نوپۇس ئۈستىدە بولغاندىمۇ مەسىلىنىڭ تۈگۈنى
نوپۇسىمىزنىڭ قانچىلىك سانغا يەتكەنلىكىدە ئەمەس،
بەلكى ۋەتىنىمىزنى بېسىپ ياتقان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ
قانچىلىك سانغا يەتكەنلىكى، بۇ دۈشمەن قانداق قىلىپ بۇ

بولۇپ تۇرغان شىخەنزە شەھىرى ــ غا چۈشكۈن تۇزگەن مىللىي ئارمىيىمىزنىڭ قارشىسىغا ئۇۋەتەلىگەن كۈچلىرى بەش مىڭغىمۇ يەتمەيتتى. ئەينى ۋاقىتدا خىتايلار دۆلىتىدە ياپونلاردىن ئەمدىلا قۇتۇلۇۋاتقان بولىشىغا قارىماي، ئىچكى جەھەتتە مىللەتچى خىتايلار ۋە كوممۇنىست خىتايلار دەپ ئىككى دۈشمەن لاگىرىغا بۆلۈنۈپ، ئىچكى ئۇرۇش پاتقىقىغا پېتىپ قالغاچقا، خىتايدىن ۋەتىنىمىزدىكى تاجاۋۇزچى خىتايلىرى ئۈچۈن مەيلى چۈڭچىڭ تەرەپتىن ياكى يەنئەن تەرەپتىن بولسۇن ياردەمگە ئەسكەر ئۇۋەتەلىشىمۇ ناتايىن بىر ۋەزىيەتتە ئىدى.

ئەنە شۇنداق پايدىلىق پۇرسەتتە تۇرۇۋاتقىنىمىزدىمۇ، بىزنىڭ بىر قىسىم تەسىر دائىرىسى بار ئەرباپلىرىمىز قىرىق ـ ئەللىك مىڭ كىشىلىك جەڭ كۆرگەن ئارمىيىمىزنىڭ بولىشىغا قارىماي، "بىز تۆت يۈز ئەللىك مىليون نوپۇسلۇق بۈيۈك خىتاي ئىمپېرىيىسىگە قورال كۈچىمىز بىلەن قارشى چىقىپ ھەرگىز تەڭ كېلەلمەيمىز" دېيىشىپ، خەلقىمىزنى مەغلۇپ بولۇۋاتقان، بىر-ئىككى ھەپتىلىكلا ئۆمرى قالغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن سۈلھى قىلىشقا مەجبۇرلاشقانىدى. يەنى، ئەينى ۋاقىتدا ۋەتىنىمىز نوپۇسى ئالدىدا بىر پىرسەنتكىمۇ توشمايدىغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى كۆپتۈرۈپ كۆرسىتىشىپ، بىز گويا خىتايغا تاجاۋۇز قىلىپ كىرىپ يېرىم مىلياردقا يېقىن خىتاينىڭ ئورتاق قارشىلىقىغا دۇچ كېلىپ قېلىۋاتقىنىمىزدەك قورقۇنچلۇق خىيالى مەنزىرىنى

نوپۇسىنىڭ نەچچە مىليونلار بىلەن ھېسابلىنىپ، تاجاۋۇزچى دۈشمەن نوپۇسىدىن يۈز ھەسسىدىنمۇ ئارتۇق ھالدا ئىكەنلىكىنى ھەسرەت بىلەن ئەسلىشىمىز ۋە بۇ ئىبرەتلىك خاتالىقىمىزنى ھەرگىزمۇ ئېسىمىزدىن چىقارماسلىقىمىز كېرەك. بۈنچە ئاز قالغان دۈشمەننىڭ نەچچە يۈز ھەسسە كۆپىيىپ، بۈگۈنكىدەك ئون مىليوندىن ئېشىپ كېتىۋاتقان ئىنتايىن خەۋپلىك مىللىي تەھدىت ھالىغا كېلىپ قالغانلىقى ئەنە شۇنداق نوپۇس ئويۇنلىرىغا دەسسەپ كەتكەنلىكىمىزنىڭ ئاچچىق پاكتى!

شۇ قېتىمقى «ئون بىر بىتىم» دىن ئاۋۋال ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئاساسەن ئالغاندا مەمۇرىي ئەمەلدار، ساقچى، قوراللىق قوشۇن، ھايانكەش-گۆرۈكەش، سودىگەر ۋە چېرىگەن 'ئەپيۇنكەش-مابەنزىخانىچى' شەكلىدىلا تارقىلىپ يۈرەتتى. ئۇلارنىڭ قوراللىق قوشۇنىمۇ چېگرا مۇداپىئە ئەسكەرلىرى شەكلىدىلا بولۇپ، دالا ئارمىيىسىنىڭ تايىنى يوق، جەمئىي سانىمۇ ئون مىڭغا يەتمەيدىغان چېرىگەن، جەڭگىۋارلىقى يوق چېچىلاڭغۇ ئەسكەرلەر ئىدى. قوراللىق كۈچلىرىنىڭ مۇتلەق كۆپچىلىكى جەنۇبىي ۋە شەرقىي ۋىلايەتلىرىمىزنى، ئەينى ۋاقىتتىكى پايتەخت ئۈرۈمچىنى ئىزگىنلەپ تۇرۇش ئۈچۈنلا ئورۇنلاشتۇرۇلغان بولۇپ، ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىزنىڭ مىللىي ئارمىيىسى بىلەن ئىزكىشىش ئۈچۈن ماناس دەرياسىنىڭ شەرقىي قىرغىقى — بۈگۈنكى كۈندە مىللىتىمىزگە ئېغىر ئاھانەت

تۇرلىنىپ كېلىۋاتقانلىقىنى تېخىمۇ ئېنىق كۆرمەكتىمىز:

تارىختا، «يەتتە قىزلىرىم» ھېچقاچان سادىر پالۋاندەكلەرگە مىللىي جاسارىتىنى بىۋاسىتە ۋەسىيەت بىلەن مىراس قالدۇرمىغانلىقى ئېنىق. ئەمما سادىر پالۋان بۇ جاسارەتنى ۋاسىتىلىك يوللار بىلەن مىراس قىلىپ داۋاملاشتۇرالىغانىدى؛ خۇددى شۇنىڭدەك، سادىر پالۋاننىڭ ئىسمىنى ئۇخلاپ چۈشىدىمۇ ئاڭلاپ باقمىغان تۆمۈر خەلپىچىلىرىمىز بۇ جاسارەتنى يەنە شۇنداق ۋاسىتىلىك يوللار بىلەن مىراس قىلىپ ئېلىپ داۋاملاشتۇرالىغانىدى؛ بۇ مىراس، بىر-بىرسى بىلەن بىۋاسىتە باغلىنىشى بولمىغان ياكى بىۋاسىتە ۋەسىيىتى بولمىغان ھالدا غوجا نىياز ھاجىچىلار تەرىپىدىن، غېنى باتۇرچىلار تەرىپىدىن، ئاخۇنوپچىلار تەرىپىدىن، بارىن قەھرىمانلىرى تەرىپىدىن، ئۈرۈمچى تۇنجى ئاپتوبۇس پارتلاتقۇچىلار تەرىپىدىن، ... ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇپ كېلىنمەكتە. بۇ، تارىخنىڭ زامان نىسپىيلىق قانۇنىنىڭ بىر شەكلى بولغان "پاراللېللىق قانۇنى" دەيدىغان يوشۇرۇن قانۇنىيىتىنىڭ مۇقەررەر ئىپادىسى.

بۇنداق قانۇنىيەت قارىغاندا سەلبىي جەھەتلەردىمۇ ئۆز ئىپادىسىنى تاپسا كېرەك؟ ئاپپاق غوجا ۋەتەن خائىنلىقىنى ھەرگىزمۇ نىيازبەگكە بىۋاسىتە مىراس قىلىپ قالدۇرمىغانلىقى ئېنىق ئىدى. ئەمما ئۇنى نىيازبەگ داۋاملاشتۇرالىدى؛ نىيازبەگنىڭ 'مىراسى' نى سۇلھىچىلار قانداق قىلىپ ئۆتكۈزۈپ ئېلىشتىكىن، تۆمۈر خەلپە دەۋرىدە، بىرىنچى

يارىتىشىپ خەلقىمىزنى ۋە بىر قىسىم ساددا رەھبەرلىرىمىزنى قورقۇتۇشقان ئەربابلىرىمىز، دەل بۈگۈنكىدەك 'نوپۇس ئويۇنى' نى كۆتۈرۈپ چىقىشقانىدى! بۈگۈنمۇ بۇ قىلىقنى تەكرارلاۋاتقان 'تارىخىي تىنچلىقپەرۋەر' ئەربابلىرىمىزنىڭ بىۋاسىتە ياكى ۋاستىلىك ئەگەشكۈچىلىرى "بىز بىر يېرىم مىليارد خىتاينى ئۆزىمىزگە دۈشمەن قىلىۋېلىپ ھېچقانداق نەتىجىگە ئېرىشەلمەيمىز، شۇڭا شەرتسىز تۈردە تىنچلىق يولى بىلەن ھەرىكەت قىلىشتا چىڭ تۇرۇشىمىز كېرەك" دەپ، خەلقىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق جەڭگىۋارلىق روھىنىڭ ئۇلغۇيتىلىشىغا سوغۇق سۇ سېپىشمەكتە!

ئەجەبا، بىزنىڭ ئارىمىزدا خىتايغا تاجاۋۇز قىلىپ بىر مىليارد خىتايغا ئۇرۇش ئېلان قىلىش 'قارا نىيىتى' بار كىشىلىرىمىز بارمىدۇ؟

ياق! بىز پەقەت ۋەتىنىمىزنى بېسىپ ياتقان نەچچە مىليون خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىلا قوغلاپ چىقارماقچىمىز! ھە دېسىلا مەنتىقىلەر بىلەن خەلقىمىزنى ئاگاھلاندۇرۇپ كەلگەن بۇ 'تىنچلىقچى' ئەربابلىرىمىزنىڭ يۇقىرىقى تەھدىتلىرىنى ئۇلارنىڭ ئۆز مەنتىقىلىرى بويىچە شۇنداق چۈشەنسەك بولامدۇ: "بىز تارىختا خىتايلارغا تەسلىم بولۇپ ئىنتايىن توغرا يول تۇتقاندۇق، مانا ئەمدى ئىشىمىز ئاخىرلىشاي دەپ قالغاندا بۇ 'ئاپپاق يولىمىز' دىن يېنىۋېلىش خىيالىدا بولمايلى!"

ئەمدى بىز، بۇ 'تىنچلىقچى' ئەربابلىرىمىزنىڭ كىملەردىن

خىتاي تاجاۋۇزچىلار نوپۇسىنىڭ بۆگۈنكى ئون مىليوندىن ئېشىپ كېتىۋاتقان قورقۇنچلۇق ۋابا ھالىغا كېلىۋېلىشىغا ئىدىيىۋى ئاساس يارىتىپ، خەلقىمىزنىڭ سۆكۈت قىلىپ ئولتۇرۇشىغا بىۋاستە سەۋەبچى بولۇپ بەردى. ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىزنىڭ ۋاقىتلىق ھۆكۈمىتى دەۋرىدە ھەرخىل ئىچكى-تاشقى 'سۈلھى-سالاچى' لارنىڭ مەجبۇرلىشى بىلەن چاقماق تېزلىكىدە ھۇجۇم قىلىپ تېزلىكتە ئاخىرقى غەلىبىنى قولغا كەلتۈرۈشتەك ئۆز دەۋرىنىڭ ئەڭ توغرا ستراتېگىيىسىنى تاللىۋالغان قوماندانلىرىمىزنى ئۇرۇش توختىتىپ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ قالدۇق كۈچلىرى بىلەن تىنچلىق سۈلھىسىگە ئولتارغۇزىلىۋاتقان كۈنلەر، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ئەڭ ئاخىرقى مەھشەر كۈنلىرى ئىدى. ئۇ كۈنلەردە ۋەتىنىمىز بىلەن خىتاي ئارىسىدىكى بىر يېرىم مىڭ كىلومېتىرلىق چۆل يولىدا تۈزۈكرەكمۇ بىرەر تاشيول بولمىغان، ھەمدە ئىچكى-تاشقى ئۇرۇش پالاكىتىدىن قۇتۇلالماي كېلىۋاتقان خىتايلارنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالىمۇ چېكىدىن ئاشقان ۋەيرانە ئەھۋالدا تۇرۇۋاتقاچقا، ۋەتىنىمىزگە تاجاۋۇز قىلىپ كىرىش ئۈچۈن يول ياساش، يېتەرلىك قاتناش ۋاسىتىسى ۋە يول خىراجىتى تەييارلاش ئىمكانىيەتلىرىمۇ يوق دېيەرلىك ئىدى. شۇنداق ئەھۋال ئاستىدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بۇ ئۇزۇن مۇساپىنى خىتايلارنىڭ ئەنئەنىسى ھالىغا كەلگەن ئەپكەش كۆتۈرۈپ پىيادە مېڭىشىغا مەجبۇر قالغاچقا، تىنچ دەۋرلەردىمۇ تاجاۋۇز قىلىپ كىرىدىغان خىتاي تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلەرنىڭ سانى

جۇمھۇرىيىتىمىز دەۋرىدە، ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز دەۋرىدە ۋە كوممۇنىستلار ئىشغالىيىتى دەۋرىدىمۇ بۇ مىراس بىر-بىرىسىگە تۇيۇتىن ئوخشىمايدىغان كىشىلەر تەرىپىدىن داۋاملاشتۇرۇپ كېلىنگەنىدى. مانا بۈگۈن، ئەنە شۇ 'ئاپپاق غوجا' مىراسچىلىرى خەلقىمىزنى چىڭ قامالالاپ تۇتۇپ تۇرماقتا! ھەتتا بۈگۈنكى 'ئاپپاق غوجا' مىراسچىلىرى "دېموكراتىيە، كىشىلىك ھوقۇق، دۇنيا تىنچلىقى، يەر شارى مۇھىتىنى ئاسراش، قان تۆكۈلۈشكە قارشى تۇرۇش، ئىلىم بىلەن ئازاد بولۇش، پاراۋانلىق بىلەن ئازاد بولۇش، چەتئەل ھىمايىسىگە تايىنىپ ئازاد بولۇش، خىتايغا تايىنىپ ئازاد بولۇش، نوپۇس سانىمىزنى داۋراڭ قىلىپ ئازاد بولۇش، ئىبادەت بىلەن ئازاد بولۇش، ئەخلاقىي پەزىلەتلىرىمىز بىلەن، ئاق كۆڭۈللۈكلىكىمىز بىلەن، مېھمان-دوستلىقىمىز بىلەن، ناخشا-ئۇسۇل سەنئەتچىلىكىمىز بىلەن ئازاد بولۇش، ..." دېگەنىدەك ئاپپاق غوجا ھەرگىزمۇ ئەقلى يەتمەيدىغان زامانىۋى تۇسلەرگە كەلتۈرۈپ، بىر-بىرىسىگە تۇيۇتىن ئوخشىمايدىغان دەرد تۆككۈچىلەر گۇرۇھى ۋە ئاشكارا خائىنلار گۇرۇھىدىن ئىبارەت ئىككى زىت لاگېرغا بۆلۈنۈپ داۋاملاشتۇرماقتا!

بولۇپمۇ يېرىم ئەسىردىن بۇيان ئالاھىدە داۋراڭلار بىلەن داۋام قىلىپ كېلىۋاتقان بۇ خىل 'نوپۇس ئويۇنى'، 'ئاپتونومىيە ئويۇنى'، 'تىنچلىق سۆھبەت ئويۇنى'، 'تىنچ پائالىيەت ئويۇنى'، 'دىپلوماتىك پائالىيەت ئويۇنى' قاتارلىقلار بىلەن خەلقىمىز قايمۇقتۇرۇلۇپ، ئەللىك مىڭغىمۇ يەتمەيدىغان

ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ قولىدىكى بايلىقلاردىن ئۆزلىرىلا پايدىلىنىشىنى مەقسەت قىلغانلىقى ئۈچۈن، ۋەتىنىمىز تەۋەسىدىكى يەرلىك غالچىلارنى ئۆزلىرىگە شېرىك قىلماق تۇرماق، ھەتتا يېقىندىن تاجاۋۇز قىلىپ كېلىدىغان خىتاي رىقابەتچىلىرىنىڭ سۈنئى كۆپىيىپ كېتىشىگىمۇ قىزغىنىپ ئەسلا يول قويۇشمىغانىدى. بۇمۇ ئۇلارنىڭ سۈنئى كۆپىيىشىنى ۋاستىلىك چەكلەپ تۇرماقتا ئىدى.

جاڭ جىرجوڭ، ۋەتىنىمىز تۇپراقلىرىنىڭ كەلگۈسى ئىستىقبالىنى، يەر ئاستى بايلىق ئېھتىماللىقلىرىنى، خەلقئارالىق ئىستراتېگىيىلىك ئورنىنى كۆرگەندەك قىلدۇ. ئەڭ مۇھىمى ۋەتىنىدە پۈتمەس-تۈگىمەس ئورۇش يېغىلىقلىرى، تەبىئىي ۋە سۈنئى ئاپەتلەر، مەمۇرىي ئىقتىدارسىزلىقتىن پەيدا بولغان سۈنئى نامراتچىلىق قاتارىدىكى سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن مىليونلىغان خىتايلارنىڭ يۇرتلىرىغا پېتىشماي قېلىۋاتقانلىقىنىڭ كەلگۈسى تەھدىتىنى چۈشەنگەن بۇ ھېلىگەر جاللات، ھىتلېرنىڭ نېمىسلارغا "يېڭى مىڭ يىللىق ھاياتلىق ماكان" ئاختۇرغىنىدەك، ۋەتىنىمىزنى خىتاينىڭ ھاياتلىق ماكانى يېتەرسىزلىكى ۋە نوپۇس يۈكىدىن قۇتقۇزۇشتا ئەڭ ئىستىقباللىق يېڭى ماكان ئىكەن دەپ كەشىپ قىلىشى، ۋەتىنىمىزگە ھەقىقىي ئاپەتنىڭ باشلىنىش سىگنالى بولۇپ قالغانىدى. شۇۋىنىست جاڭ جىرجوڭ، ۋەتىنىمىزنى نوقۇل ھەربىي ياكى دىپلوماتىيە بوشلۇقى سۈپىتىدە پايدىلىنىش مەقسىتىدىن ھالقىپ، پۈتۈنلەي خىتاي يۇرتى ھالىغا كەلتۈرۈۋېلىش

يىلىغا ئون-يىگىرمە مىڭدىن ئېشىپ باقمىغانىدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئەينى ۋاقىتتىكى ۋەتىنىمىز ئىقتىسادىي ئەھۋالىمۇ بەكلا ناچارلاشتۇرۇۋېتىلگەنلىكى، ۋەتىنىمىزگە باستۇرۇپ كىرىدىغان خىتاي تاجاۋۇزچى كۆچمەنلىرىنىڭ تۈرلىرى، كىيىم-كېچەكلىرى، يېمەك-ئىچمەكلىرى قاتارلىقلارنىڭ ئەڭ ئاددىي ھاياتلىق تەلەپلىرىمۇ تولۇق كاپالەتكە ئىگە بولمىغىنى ئۈچۈن، ۋەتىنىمىزگە زور كۆلەملەپ يەرلەشتۈرۈلۈش ئىمكانىيەتلىرىمۇ يوق دېيەرلىك ئىدى. ئەينى يىللاردا ۋەتىنىمىز خىتايلار ئۈچۈن نوقۇل ھەربىي مۇداپىئە بوشلۇقى رولىنىلا ئويناش بىلەن چەكلىنىپ قالغىنى ئۈچۈن، ۋەتىنىمىزگە تاجاۋۇز قىلىپ كىرگەن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بۇ زېمىندا قانچىلىك يەر ئاستى ۋە يەر ئۈستى بايلىق مەنبەلىرىنىڭ بارلىقىنىمۇ بۇگۈنكىدەك ئېنىق بىلمەيتتى. شۇ سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ۋەتىنىمىز خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئۈچۈن بۇلاڭ-تالاڭ قىلىپ تۈگۈتقىسىز بېيىتىلىش، خىتايدىكى جىنايى جازالىرىدىن ياكى ھەرخىل ئۇرۇش-يېغىلىقلىرىدىن، تەبىئىي ۋە سۈنئىي ئاپەتلەردىن قېچىش، ئەمەلدارلىق ئاساسىنى تىكلىۋېلىش قاتارلىقلار ۋاقىتلىق مۇددالىرى بىلەنلا كېلىۋاتقىنى ئۈچۈن، ۋەتىنىمىزدە ئەۋلاد قالدۇرغۇچە ماكانلىشىۋېلىش خىيالىغىمۇ زادىلا كېلىپ باققان ئەمەس. شۇ سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، ۋەتىنىمىز تەۋەسىدىكى بۇ خىتاي تاجاۋۇزچى بۇلاڭچىلىرى ئەينى يىللاردا سۈنئىي كۆپىيىش ياكى تەبىئىي كۆپىيىشنىڭ قىلچە شارائىتلىرىغا ئېرىشەلمەي، ئومۇمىي سانىنى ھېچقاچان يۈزمىڭغا يەتكۈزەلىگەن ئەمەس ئىدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە

ھېلىگەر تۈلكە جاڭ جىرجوڭ بۇ مۇددىئاسىغا يېتىشى ئۈچۈن ئەڭ كۈچلۈك توسالغۇنىڭ مۇستەقىللىقنى ئېلان قىلىۋالغان ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز ھۆكۈمىتىدىن كېلىدىغانلىقنى تونۇپ يېتىپ، بارلىق نومۇسسىز دىپلوماتىيىلىك ۋە ئاغدۇرمىچىلىق پائالىيەتلىرىدىن پايدىلىنىپ، ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز ھۆكۈمىتىنى ئىنكار قىلىش، ئۇنى تىنچ ئەمەلدىن قالدۇرۇش ئۈچۈن ئاتالمىش 'بىرلەشمە ھۆكۈمەت' دەيدىغان مۇستەملىكە قىلىش، پەيت كۈتۈش ئويۇنىنى قۇراشتۇرۇش، ئاندىن جىددىي ئەسكەر كۆپەيتىپ ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز مىللىي ئارمىيىسىنىڭ تەھدىتىدىن قۇتۇلۇشنى نىيەت قىلدۇ. بۇ غەرىزنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن جىددىي ھەرىكەتكە كېلىپ، ھېلىگەرلىك بىلەن ئاغدۇرمىچىلىق پائالىيەتلىرىدىن پايدىلىنىپ خەلقىمىزگە ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز ھۆكۈمىتىنى، جۇمھۇرىيىتىمىزنىڭ مىللىي ئارمىيىسىنى، جۇمھۇرىيىتىمىزنىڭ بەزى رەھبەرلىرى ۋە بەزى قەھرىمانلىرىنى مۇتەئەسسىپ، قىزىل پاچاق، دىنسىز، لۈكچەكلەر گۇرۇھى، چەتئەل جاسۇسلىرى دېگەندەك بوھتانلار بىلەن قارىلاپ دۈشمەن قىلىپ كۆرسىتىشكە كۈچەپ ئۇرۇنۇشتى. نەتىجىدە مىللىي ئازادلىق سېپىمىزنى پارچىلاش، يېتەكچىلىرىمىز ئارىسىغا زىددىيەت تېرىش، ئىدىيىۋى قالايمىقانچىلىق پەيدا قىلىش پىلانلىرىنى ھەدەپ ئىشقا سالدى. ئۆزلىرى ئەستايىدىل تاللاپ قۇراشتۇرۇپ چىققان 'بىرلەشمە ھۆكۈمەت' دېگىنىگە كىرگۈزۈۋالغان ھەرخىل پىكىر ئېقىمىدىكى كىشىلىرىمىزنى "يا تۈركچىلىك، يا ئىسلامچىلىق، يا كوممۇنىستچىلىق،

مۇددىئاسى بويىچە ۋەتىنىمىزنى تولۇق يۇتۇۋېلىش پىلانىنى تۈزۈشكە كىرىشىدۇ. ئەينى ۋاقتىدا، ئەڭ خەتەرلىك دۇنياۋى ھەربىي كۈچ ھالىتىگە كېلىۋاتقانلىقى كۆرۈنۈپلا تۇرغان سوۋېت رۇسىيىسىنىڭ تەھدىتىدىن ساقلىنىش، جەنۇبتا ئىنگلىز ئىتتىپاقدىشى بىلەن بىۋاستە مۇناسىۋەتتە بولۇش ۋە شارائىت يار بەرگىنىدە غەرب دۇنياسى بىلەنمۇ ئىقتىسادىي مۇناسىۋەت تىكلەشتە قەدىمكى يىپەك يولىدىن ياكى ئىسسىق دېڭىزلارغا يېقىن يولدىن چىقىشتىن پايدىلىنىش جەھەتلەردە ۋەتىنىمىز تۇپراقلىرى ئەڭ مۇۋاپىق يەر دەپ قارىلاتتى. يەنە بىر مەسىلە، تارىخ بويىچە خىتايلارنى ئىبغىر دەرىجىدە قورقۇتۇپ، دۇنياۋى شەرمەندىچىلىكنىڭ ئەڭ بۈيۈك سىمۋولى بولغان سەددىچىن سېپىلىنى سوقتۇرۇشقا مەجبۇرلىغان مىللەتلەرنىڭ بۈگۈنكى قالدۇقلىرىدىن تارىخىي قىساس ئېلىۋېلىش پۇرسىتىنىمۇ قولدىن چىقىرىشنى ئەسلا خالىمايتتى.

يۇقىرىقىدەك مۇددالارنىڭ بىر يەرگە جەم بولىشى نەتىجىسىدە، خىتاي باسقۇنچىلىرى ئۈچۈن ۋەتىنىمىزنى يۇتۇۋېلىش مەسىلىسى، ئۇلارنىڭ ھايات-ماماتىغا ۋە ئار-نومۇسىغا بېرىپ تاقىلىدىغان ‘مىللىي تەقدىر’ مەسىلىسى تۈسىگە قاراپ ئۆزگەرتىش يولىغا تەدرىجىي قەدەم قويماقتا ئىدى! خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىز خەلقىنى مىللەت سۈپىتىدە تولۇق تازىلىۋېتىپ، يۇرتىمىزنى ساپ ئىككىنچى خىتاي يۇرتى ھالىغا كەلتۈرۈۋېلىش ئىرادىسىگە كېلىۋاتقانىدى. بىزنىڭ ‘ئىنسانپەرۋەر تىنچلىقچى’ ئەربابلىرىمىزنىڭ ئەكسىچە،

كوممۇنىستلىرىنىڭ گۇماشتىسى، كوممۇنىزم غالچىلىرى، مۇقەددەس دىنىمىزنىڭ ئەشەددىي دۈشمەنلىرى دەپ قارىلاشتا ئالاھىدە كۈچ چىقىرىشىپ، خەلقىمىزنى ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىزگە گۇمان بىلەن قارايدىغان ھالغا كەلتۈرۈۋېتىشتى! ئەجەبا بۇ مۆتىۋەرلىرىمىز ئۆزلىرىنىڭ بىر تالمۇ قورالى ۋە بىرمۇ ئەسكىرى بولماي تۇرۇپ خىتايدا جاڭ كەيشىگە ئون نەچچە يىل يالۋۇرۇپمۇ ئەمەلگە ئاشۇرالمىغان قورچاق 'بىرلەشمە ھۆكۈمەت' ھوقۇقىنىڭ بولسىمۇ قانچىلىغان قۇربانلىرىمىز بەدىلىگە قولغا كەلتۈرۈلگەنلىكىنى بىرەر قېتىم خىيالىغا كەلتۈرۈپ باققانمىدۇ؟ بۇ 'تىنچلىق پەرۋەر' رەھبەرلىرىمىز خەلقىمىزنىڭ ئىسسىق قانلىرى بەدىلىگە كەلگەن ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىزنى، بۇ جۇمھۇرىيىتىمىزنىڭ مىللىي ئارمىيىسىنى ئىزچىل رەت قىلىپ، خىتايلارنىڭ ھىمايىسىدە "ۋەتەننى پاراۋان قىلىش" خام خىياللار ئىچىدە خەلقىمىزنى قايمۇقتۇرۇپ، ۋەتىنىمىزنىڭ تەلتۆكۈس مۇنقەرزلىكى ئۈچۈن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن ۋاستىلىك ھەمكارلاشقان بولدى. بۇ خىل كىشىلىرىمىزنىڭ ئۇخلىماي كۆرگەن چۈشلىرى قىسقا ۋاقىت ئۆتمەيلا يەر بىلەن يەكسان بولۇپ كەتكىنىدىن كېيىن، يەنى ئۇلار ئۈمىد كۈتۈپ كېلىۋاتقان مىللەتچى خىتاي ھاكىمىيىتىنىڭ ئورنىنى فاشىست كوممۇنىست خىتايلار تارتىپ ئالغىنىدىن كېيىن، ئۇلار خامخىياللىرىنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ يەپ-يېڭى بىر يولىنى 'كەشىپ' قىلىپ ھەرىكەتكە ئاتلاندى: غەرب ۋە ئىسلام ئەللىرىنىڭ كوممۇنىزم بىلەن چىقىشالماسلىقىدىن

چىن تۈركچىلىك، ...“ قاتارىدىكى مىللىي تەقدىرىمىز بىلەن قىلچە مۇناسىۋىتى بولمىغان پىكىر زىددىيەتلىرى ئەتراپىدا ئۆزئارا تالاش-تارتىشقا سېلىپ قويۇپ، بۇ خىل ئىچكى سۈنئىي زىددىيەتلىرىمىزدىن ئىنتايىن ئۇستىلىق بىلەن پايدىلاندى. ئەنە شۇنداق سۇيىقەست، ئاغدۇرمىچىلىق ۋاستىلىرى بىلەن ئارمىيە ۋە ھۆكۈمىتىمىزنى جەنۇبى ئۆلكىلىرىمىزدىكى خەلقلىرىمىزنىڭ ھىمايىسىدىن مەھرۇم قىلىۋەتتى. ھەتتا قىسقىغىنا بىر يىل ئىچىدىلا قورچاق ’بىرلەشمە ھۆكۈمەت‘ تىن ئىككىنچى جۇمھۇرىيەت ۋەكىللىرىمىزنى تولۇق تازىلاپ چىقىپ، ۋەتىنىمىزنى قايتىدىن خىتاي قولىدا تۇتۇپ تۇرۇش شارائىتىنى قولغا كەلتۈرۈۋالدى. ئەنە شۇنداق قىلىپ، بۇندىن كېيىن خىتاينىڭ ھاكىمىيەت شەكلىدە، ئىقتىسادىي بازىس ياكى ئۇستى قۇرۇلمىسىدا ھەرقانداق بىر ئۆزگىرىش بولىشىدىن قەتئىي نەزەر، ۋەتىنىمىز تۇپراقلىرىنىڭ مەڭگۈ خىتاي قولىدا قېلىشىنىڭ دەسلەپكى ئۇلىنى تىكلىۋالغان بولدى.

ئىشنىڭ ھەيران قالدۇرىدىغان تەرىپى، بۇنداق ۋەزىيەتنىڭ شەكىللىنىشىدە بىزنىڭ ئاتالمىش ’سۇلھچى داھىي‘ لىرىمىزنىڭ ئوينىغان ئاكتىپ رولى بولۇپ، ئۇلار ئىزچىل تۈردە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا مايىللىق كۆرسىتىپ، ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىزنىڭ ھەرقانداق بىر ھەرىكىتىگە قارشى تەشۋىقاتلاردا بولۇپ كېلىشىدۇر! ’سۇلھچى ئەرباب‘ لىرىمىز ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز يېتەكچىلىرىنى سوۋېت

مۇئەللىپلەرنى مۇستەھكەملەش ۋە كېڭەيتىش ئورنىغا، خەلقئارا قانۇنلاردىن، رۇس ياكى خىتاي كوممۇنىستلىرىدىن ئۈمىد كۈتۈش ۋە ھەرخىل مەپكۇرىدىكى باشقا مىللىي يېتەكچىلەرگە قارشى تەشۋىقات قىلىشنى ئۆزلىرىگە مۇھىم ۋەزىپە قىلىپ تاللىۋېلىپ، پۈتۈنلەي خام خىياللار ۋە ئىچكى تالاش-تارتىشلار قاينىمىغا پېتىپ كېتىشتى. بۇ خىل تالاش-تارتىشلارنى قىلىدىغانلار تولۇق مۇستەقىللىقنى ئەسلىگە كەلتۈرۈۋالغىنىدىن كېيىن، ھەتتا ئۇ كۈنلەردىكى نادان خەلقىمىز تەرىپىدىن ئېغىر جازاغا تارتىلىش بەدىلىگە بولسىمۇ ۋاقىت چىقىرالايدىغانلىقىنى زادىلا ئويلاشمىدى. ئاقىۋەتتە ئەسلىدىنلا خاتا تاللانغان قورچاق 'بىرلەشمە ھۆكۈمەت' تەركىبىدىن ۋاستىلىك شەكىلدە قوغلىنىپ كەتكەن بولسىمۇ، شەرقتە دۈشمەن قوراللىق كۈچلىرىنىڭ ھەدەپ كۆپىيىپ بېرىشىنى تاماشا قىلىپ قىلچىمۇ ئەملى تەدبىر كۆرمەي، 'ۋەزىيەت كۈتۈش' بىلەنلا چەكلەنگەنىدى. ... ئاقىۋەت ئۇلارمۇ ئۈمىد كۈتكەن شۇ ئورۇس ياكى خىتايلار تەرىپىدىن، ياكى تېخىمۇ يالىڭاچ ئوتتۇرىغا چىققان 'تىنچلىق تەرەپدارلىرى' تەرىپىدىن بىرمۇ-بىر ئۇجۇقتۇرۇۋېتىلدى.

قىسقىسى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى خەلقىمىز ئىچىدىكى يېتەكچىلىرىمىزنىڭ دۈشمەنىنىڭ دېپىغا ئۇسۇل ئويناپ، بىر-بىرىنى خائىن-جاسۇس، قىزىلپاچاق-مۇتەئەسسىپ، خىتايپەرەس-كوممۇنىزم غالچىلىرى دېيىشىپ ئىچكى جېدەلگە بېرىلىپ كەتكەن پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، ئەللىك مىڭ

پايدىلىنىپ، خىتاي كوممۇنىستلىرىنى 'دۇنياغا پاش قىلىش' ئارقىلىق دۇنيا جامائەتچىلىكىنى تەسىرلەندۈرۈپ، خىتايغا بېسىم قىلىپ 'ھەقىقىي ئاپتونومىيە' ئالغۇزۇش ھەرىكىتىنى باشلىدى. ئۇلار ئەمدى تىنىچ دىپلوماتىك چارىلار بىلەن ۋەتەن قۇتقۇزۇش پروگراممىلىرى بويىچە ھەرىكەت قىلىشقا كىرىشتى. ... بۇگۈنكى كۈندە، بۇ مەپكۇرىگە بىۋاستە ياكى ۋاستىلىك ۋارىسلىق قىلىشىۋاتقان يېڭى كۈچلىرىمىز چەتئەللەردە شۇنچىلىك ئاساس تىكلىشىۋالغانكى، "ۋەتىنىمىزنى ئا ق ش قۇتقۇلدۇرىدىغان بولدى، ب د ت قۇتقۇلدۇرىدۇ، ئىسلام ئەللىرى، تۈركىي ئەللىرى، تۇرانچىلار، پان تۈركىستلەر، پان ئىسلامچىلار، تەيۋەنلىكلەر، دېموكراتىك مۇساپىر خىتايلار، ... قۇتقۇلدۇرۇپ قويىدىغان بولدى" دېگەندەك يالغان-ياۋىداق چۆچەكلەرنى قۇراشتۇرۇشۇپ رادىئو، گېزىت، ژۇرنال، كىتاب، لېنتا، يۇمتال، ئىنتېرنېت، ... قاتارلىق تەشۋىقات شەكىللىرى بىلەن ۋەتىنىمىز خەلقىنى قايمۇقتۇرۇشتا ھازىرمۇ چىڭ تۇرماقتا!

بۇنىڭ ئەكسىچە، ئۆزلىرىگە سوتسىيالىست چۈشەنچىلىرىنى مەپكۇرە قىلىپ تاللىۋالغان ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز ۋاقىتلىق ھۆكۈمىتىنىڭ يېڭى يېتەكچىلىرىمۇ "ئون بىر بىتىم" دىن كېيىن خىتاي تاجاۋۇزچى ئەسكىرى كۈچلىرىنىڭ كۆپىيىش يوللىرىنى چەكلەش، يېڭى ئازاد رايونلارنى بەرپا قىلىش ۋە كېڭەيتىش، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى جەڭنىڭ يېڭى تاكتىكىلىرىنى پىلانلىشىپ مىللىي ئازادلىق كۈرىشىمىزنىڭ

كەتكەن "گومىنداڭچىلارنىڭ قالدۇقلىرىنى تازىلاپ بېرىپلا چىقىپ كېتىمىز" دېگەن كۆلكىلىك باھانىنى توقۇپ چىقىرىشىپ، خەلقىمىز ئارىسىدىكى مىللەت سۆيەرلەرنى، بايلىرىمىزنى، دىنىي زاتلىرىمىزنى، بىلىملىك كىشىلىرىمىزنى، كوممۇنىزم ئىدىيىسىنى ئاشكارا قوبۇل قىلمايدىغانلارنى ئالا قويماي قىرىپ-سولاپ يوقىتىۋېتىشتى. قىسقىغىنا بىر قانچە يىل ئىچىدىلا خەلقىمىز ئارىسىدىكى ئۆزلىرىنىڭ مىللىي مەنىلىكىنى، دىنىي ئېتىقادىنى، ئىقتىسادىي ۋە سىياسىي ھوقۇقىنى، ئەسكىرى كۈچىنى ھىمايە قىلىدىغان ياكى ئۇنىڭ قىممىتىنى خەلققە ئۇقتۇرالىغىدەكلا كىشىلىرىمىزنى ۋە ئۇلارنىڭ ھىمايىچىلىرىنى زومىگەر باي-پومىشچىك، ئەكسىلئىنقىلابچى، ... دېگەندەك قالپاقلار بىلەن پۈتۈنلەي تازىلاپ چىقىپ، خەلقىمىزنى مىللىي مەنىلىكىنى تونۇتىدىغان ئاۋانگارت كىشىلىرىدىن بىر ئەۋلاد مەھرۇم قالدۇرۇۋېتىشتى. يېتەكچىسىز قالغان خەلق بۇرھان شەھىدى، سەيپىدىن ئەزىزى قاتارىدىكى مىللىي مۇناپىقلار بىلەن ۋەتەن ساتقۇچىلارنىڭ قولى ئارقىلىق خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قول قىلىپ تۇتۇپ بېرىلدى!

شۇنداقتىمۇ ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىزدىن قالغان مىللىي قوشۇنىمىزغا تېخىچىلا تېگەلمەي تۇرغانىدى. بۇ كۈچ، ئۇلار ئۈچۈن يەنە بىر تەھدىت مەنبەسى ھېسابلىناتتى. ئاردىن ئۇزۇن ئۆتمەيلا يىگىدىن تەشكىللەپ بېرىش، ھەربىي تەلىم-تەربىيە بېرىشكە ياردەم بېرىش ياكى ئىقتىسادى

كىشىلىك ئىككىنچى جۇمھۇرىيەت مىللىي ئارمىيىمىزنى بىر پايمۇ ئوق ئاتماي پۈتۈنلەي قولغا چۈشۈرۈۋېلىشىنىڭ چارىلىرىنى تۈزۈشۈپ ئىش باشلىۋەتكەنىدى. شۇنىڭ بىلەن ۋەتىنىمىز تۇپراقلىرى خىتاي تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلىرىگە داغدام ئوچۇق ۋەزىيەت يارىتىلىشىنىڭ ئۇلىنى سېلىۋالغانىدى!

بىزنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىرىمىزنىڭ دەل ئەكسىچە، بىر-بىرسى بىلەن يىگىرمە يىلدىن بېرى قانلىق تۇتۇشۇپ كېلىۋاتقان گومىنداڭ خىتايلىرى بىلەن كوممۇنىست خىتايلىرى مىللىي مەنپەئەتلىرى ئالدىدا ۋەتىنىمىز ئىچىدە بىر-بىرى بىلەن ئۈن-تىنسىز بىرلىشىپ كەتكەنىدى. گومىنداڭ تاجاۋۇزچى خىتايلىرى ۋەتىنىمىزنى خىتاي مۇستەملىكىسى ھالىتىدە تۇتۇپ تۇرۇش ئۈچۈن كاكارلىرىدىكى ئون ئىككىۋارنى قىلچە ئىككىلەنمەيلا بەشۋارغا ئالماشتۇرۇۋېلىشتى! نادان خەلقنى ئالداش جەھەتتە ئوتتۇز يىللىق تەجرىبىگە ئىگە خىتاي كوممۇنىست باندىتلىرى مۇنەۋۋەر كىشىلىرىمىزنى ئەكسىلئىنقىلابچى، گومىنداڭ قالدۇقى، زومىگەر، ئەكسىيەتچى دىنىي ئۇنسۇر دېگەندەك قالپاقلار بىلەن قولغا ئېلىپ قاماش، سۇيىقەست قىلىپ ئۇجۇقتۇرۇش ۋە قىرىپ تۈگىتىشتەك تاجاۋۇزچىلىق، تېررورلۇق ھەرىكىتى بىلەن بىرگە، خەلقىمىزنىڭ ئىشىك ئالدىلىرىنى سۈپۈرۈپ سۇ سېپىشىپ بېرىش، باللىرىمىزغا كەمپۈت تارقىتىش، ... قاتارىدىكى ھىلىگەرلىكلىرى بىلەن خەلقىمىزنىڭ مېڭىسىنى قوچۇشقا كىرىشىدۇ. ئۇلار ئاللىقاچان ئۆزلىرىگە قوشۇلۇپ

تاجاۋۇزچىلار ئارمىيىسى ئىغىر مەغلۇپ بولغان كونا ئۇرۇش مەيدانلىرىمىز، مۇھىم قاتناش تۈگۈنلىرىمىز، مىللىي ئاھالە زىچ جايلاشقان شەھەر يېزىلىرىمىزنىڭ ئەتراپلىرى، مۇھىم بايلىق مەنبەلىرىمىز ئەتراپىغا ئىنتايىن يوشۇرۇن شەكىللەردە خىتاي تاجاۋۇزچى قوراللىق قوشۇنلىرىنى يۆتكەپ كېلىپ جايلاشتۇرىۋالدى. دەسلەپىدە مىللىي ئاھالە زىچ جايلاشقان يەرلىرىمىزگە بىۋاستە قوراللىق كىرىپ جايلىشالمايدىغانلىقىغا ۋە تاجاۋۇزچى ئارمىيىسىگە خىتايدىن ياكى يەرلىكلەردىن كۆندىلىك بۇيۇملارنى قولغا كەلتۈرەلمەيدىغانلىقىغا كۆزى يېتىپ، مۇنبەت يەر-تەبىئى يايلاقلىرىمىزغا ۋە تەبىئىي بايلىق مەنبەلىرىمىزنى ئىگىلەشكە قويۇلغان خىتاي تاجاۋۇزچى قوراللىق قوشۇنلىرىنىڭ دېۋىزىيە-پولكلىرىنى قوشۇمچە دېھقانچىلىق ياكى باشقا ئىگىلىكلەر بىلەن شۇغۇللاندۇرۇپ، تەدرىجىي ھەربىيلەشكەن ساپ خىتاي سانائەت ۋە زامانىۋى يېزا ئىگىلىك رايونلىرىنى قۇرۇشقا يوشۇرۇن كىرىشتى. بۇنداق ھەربىي ئىشلەپچىقىرىش رايونلار ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي ئىقتىسادىنى تولۇق نابۇت قىلىش دەرىجىسىگە يەتكۈدەك تەرەققىي قىلىۋالغىنىدىن كېيىن، مۇتلەق يوشۇرۇن ھەربىي بازا قىلىنغان ساپ خىتاي ئىشلەپچىقىرىش كورپۇس، دېۋىزىيە ۋە پولكلىرىنى "ئىككىنچى شاڭخەي، ئۈچىنچى تەنجىن، ..." دېگەندەك دەبدەبىلىكناملار بىلەن سۈنئى خىتايلاشتۇرۇلغان ۋە ھەربىيلەشكەن شەھەرلەر قاتارىدا ئاشكارىلاشقا باشلىدى. ئەينى يىللاردا "ئىككىنچى شاڭخەي" دەپ داۋراڭ قىلىشقا باشلىغان بۈگۈنكى 'شىخەنزە'

تەمىناتىنى ھۆددىگە ئېلىش دېگەندەك ھەرخىل ئالدامچىلىقلار بىلەن مىللىي ئارمىيىمىزنى ئەسلى تۇرۇۋاتقان بازىلىرىدىن يۆتكەپ چىقىپ، گومىنداڭ قالدۇقلىرىغا، باندىتلارغا زەربە بېرىش دېگەن ئويدۇرمىچىلىق بىلەن مىللىي قوشۇنىمىزنى ئىچكى زىددىيەت ۋە يەرلىك قېرىنداشلار زىددىيىتى ئىچىگە پاتۇرۇۋېتىشتى. ئاندىن 'يەرلىك كادىر مەنبەسى' باھانىسىدا جەڭگىۋار، باتۇر ۋە يېتەكچى ئوفىتسېر-جەڭچىلىرىمىزنى مىللىي ئارمىيىمىزدىن ئايرىپ يىراق يېزا-قىشلاقلارغا چېچىۋەتتى. يەنە بىر قىسىملىرىنى ئەسكەرلىكتىن قىسقارتىپ 'دۆڭگە يىقىتىش' تىن پايدىلىنىپ نازارەت ئاستىغا ئېلىشنى ئىشقا ئاشۇرۇشتى. يېتەكچىسىز قالغان مىللىي قىسىملارنى چېگرا قوغداش باھانىسىدا تاغ-دەشتىلەردە ئايلاندۇرۇپ، ئىرادىسىنى، غايىسىنى، مىللىي غۇرۇرىنى، دىنىي ئېتىقادلىرىنى سۇسلاشتۇرۇش، جەڭگىۋارلىقىنى سۇندۇرۇش، بۆلۈپ پارچىلىۋېتىش، مىللىي ئايرىمىچىلىقلارنى يوقىتىش باھانىسىدە خىتاي تاجاۋۇزچى باندىت دېۋىزىيە-پولكلىرىگە بىردىن-بىردىن چېچىۋېتىش، ھەتتا زوراۋۇرىيىتى قالمىدى دەپ بىراقلا تارقىتىۋېتىش چارىلىرىنى ئىشقا سېلىپ، خەلقىمىزنى قورالسىزلاندۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇۋالدى.

بۇنىڭ ئەكسىچە، مىللىي قوشۇنىمىزنى يۆتكەپ چىقىرىۋالغان بۇرۇنقى ئازاد رايونلىرىمىز، ھەربىي بازىلىرىمىز، مۇھىم ھەربىي ئىستراتېگىيىلىك يەرلىرىمىز، كونا-يېڭى ئۇرۇشتا مىللىي ئارمىيىمىز غالىبىيەت قازىنىپ، خىتاي

جەڭ مەيدانلىرى، مۇھىم قاتناش تۈگۈنلىرى، مۇھىم بايلىق مەنبەلىرى، جەڭگىۋارلىقى كۈچلۈك يۇرتلىرىمىز ياكى يەرلىك ئاھالە زىچ يەرلەر ئىكەنلىكىنى ھەرگىزمۇ ئۇنتۇپ قالماسلىقىمىز كېرەك! ئەڭ مۇھىمى، بۇ خىتايلاشتۇرۇلغان يېرىم ھەربىي ياكى تولۇق قۇراللىق ھەربىي سانائەت بازىلىرىنىڭ ئەينى ۋاقىتتىكى خەلقىمىزنى باستۇرۇش ئۈچۈنلا مۆكتۈرۈلگەن ھەربىي بازىلار ئىكەنلىكىنى ھەربىر ئەۋلادىمىزنىڭ مېڭىسىگە قويۇۋېتىشىمىز شەرت ئىدى. ئەمەلىيەتتە بىزنىڭ ئەۋلادلىرىمىز بۇنداق يەرلەر ئۈچۈن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا رەھمەت ئېيتىدىغان، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ قۇدرىتىگە ھەيران قالىدىغان مىسال شەكلىدە تەربىيىلەندى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى خەلقىمىزدىن ئەنسىرەپ كېتىدىغان يېرى قالمىغانلىقىنى مۆلچەرلەشكىنىدىن كېيىن، بۇ خىل ساپ 'خىتاي بىگتۇەن يېڭى شەھەر' لىرىنى كەينى-كەينىدىن ئاشكارلىشىپ، يەرلىك شەھەرلەرنى ئاشكارا خىتايلاشتۇرۇش بازىلىرىغا ئايلاندۇرۇپ، قىسقىغىنا ۋاقىت ئىچىدىلا ئۈرۈمچى، سانجى، ئالتاي، چۆچەك، بۆرتالا، غۇلجا، گۇچۇڭ، پۇكاڭ، قۇمۇل، كورلا، ئاقسۇ، پوسكام، ... قاتاردىكى شەھەرلىرىمىزنىمۇ ئۈستۈن خىتاي نوپۇسى ھالىتىگە كەلتۈرۈۋېلىشتى. ھەتتا شىمالدىكى نۇرغۇن ناھىيە-يېزىلىرىمىزنىمۇ كەنت-مەھەللىلەر بويىچە ئۈستۈن خىتاي نوپۇسى ھالىتىگە كەلتۈرۈپ بولۇشتى. شۇنى ئۇنتۇماسلىقىمىز كېرەككى، بۇ جايلارنىڭ ھەممىسىلا كونا مىللىي ئازاد رايونلىرىمىز ياكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئېغىر زەربە يېگەن

يېرىم ھەربىي شەھىرىنى زىيارەت قىلىپ كەلگەن قالاق ۋە مۇتەئەسسىپ كىشىلىرىمىز ئاتالمىش 'خىتاينىڭ قۇدرىتى' دىن ئاغىزى ئېچىلىپلا كېلىشكەندى. ئەسلىدە بۇ ئاتالمىش 'شەھەر' مىللىي ئارمىيىمىزنىڭ ئەڭ ئاخىرقى زەپەر مارشىنى ياڭرىتىش ئۈچۈن ماناس دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىغا چۈشكۈن قىلىپ نەچچە ئون مىڭ مىللىي ئەسكەرلىرىمىز يىغىلغان شەرەپلىك تارىخىي ماكان ئىدى!!! مانا بۈگۈن ئەنە شۇنداق شەرەپلىك ماكانلىرىمىزدا ئاتالمىش 'شىخەنزە' دەيدىغان تولۇق خىتايلاشتۇرۇلغان مىليون كىشىلىك ئەڭ زامانىۋى ۋە يېرىم ھەربىي 'سۇنئى خىتاي دۆلىتى' نىڭ ئەۋرىشكىسىنى كۆرمەكتىمىز!

بۇنىڭغا ئوخشىغان مىساللاردىن غۇلجا دېھقانچىلىق مەيدانى بېغى دېھقانچىلىق ئورنى، شىخو 'كۇيتۇڭ'، ئۈرۈمچى 'ئۇجاچۇي'، ئۈرۈمچى 'جىغانلىق خىمىيە ئوغۇت زاۋۇتى'، تۇرپان 'داخىيەن'، كورلا ئوششاقتال 'لولان'، ئاقسۇ بىڭتۈەن دېھقانچىلىق مەيدانلىرىدىن 'تارىم'، مارالۋېشى 'ئاچال' ... قاتارلىقلارنى كۆرسىتىشىمىز مۇمكىن. ئەڭ ئەقەللىيسى، قەشقەردىكى دېھقانچىلىق مەيدانىمۇ ھەرگىز قەشقەرنىڭ ئىگىلىكىنى يوكسەلدۈرمەك ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى سەكسەنىنچى يىللارنىڭ بېشىدىكى «ئۆكتەبىر خەلق نامايىشى ۋەقەسى» دىن ئەنسىرىشىپ كەلتۈرۈلگەن تاجاۋۇزچىلار ئورگىنىدۇر! بۇلارغا ئوخشايدىغان يەرلىرىمىزنىڭ ھەممىسىلا خىتايلارنىڭ تارىختا ئەڭ ئېغىر مەغلۇپ بولغان ياكى ئەڭ ئەنسىرىگەن مىللىي ئازادلىق

ۋەتىنىمىز خەلقىنى بىۋاسىتە، ۋاستىلىك ياكى تەبىئىي چارىلەر بىلەن مىللەت سۈپىتىدە يەر يۈزىدىن تەدرىجىي يوقىتىش، ئاخىرىدا قالغانلىرىنى ياۋايى مىللەتلەر قاتارىدا نادان، نامرات قالدۇرۇش ئۈچۈن پىلان تۈزۈپ ئىزچىل ئىجرا قىلىپ كەلمەكتە. تولۇق مۇستەملىكە ھالىغا كەلتۈرۈلگەن خەلقىمىزنى خىتايغا سىڭدۈرۈش ھەرىكەت پىلانى مانا ئەندىلا باشلانماقتا. "ئاسسىمىلياتسىيە" دېگەننى كۆتۈرۈپ چىققانلار بۇ سۆزنىڭ ئەقەللىي لۇغەت مەنىسىنىمۇ بىلمەيدىغان ۋە ئانا ۋەتىنىنىڭ پاجىئەلىرىدىن خەۋىرى بولمىغان ياكى ئۇنى مازاق قىلىدىغان مۇھاجىرلار بولسا كېرەك؟

بۇ جەرياندا ئەنە شۇ يوشۇرۇن ھەربىي بازىلار، بىڭتۇەنلەر، ئۇلارنىڭ قولىدىكى زاۋۇت-كانلار، سودا-مۇلازىمەت يەرلىرى، مەمۇرىي ئورۇنلار، چېگرا بويلىرى خەلقىمىزدىن مۇتلەق يوشۇرۇن تۇتۇلغان ۋە مىللىي قوراللىق قوشۇنىمىز بار يىللاردا ئىنتايىن مەخپىي شەكىلدە ئۈستۈن خىتاي تاجاۋۇزچى كۆچمەنلەر نوپۇسى يارىتىش يوشۇرۇن بازىلىرى قىلىپ پايدىلىنىلغان ئىدى. ھەتتا مەخپىي تۈرمىلەرمۇ خىتاي تاجاۋۇزچى كۆچمەنلەر نوپۇسى يارىتىش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئېلىشقانىدى. مانا بۈگۈن ھەرقانداق 'سۈلھچى ئەۋلىيا' قۇرۇق گەپ بىلەن خىتاي تاجاۋۇزچىلار نوپۇسىنىڭ كۆپىيىش دولقۇنىنى قەتئىي توسالماس ھالەت شەكىللىنىپ بولدى. ئۇلارنى توسيالىشى ئۇياقتا تۇرسۇن، خەلقىمىزنىڭ شەھەر نوپۇسى كېرەكسىزلەر دېگەن ناملار بىلەن ئاشكارا

ئۇرۇش مەيدانلىرىمىزدۇر! ئۇ يەرلەر قانداقتۇر بىكار قالغان بوش يەر ياكى خىتاي تاجاۋۇزچى ئەسكەرلىرىنىڭ ئاھالە زىچ يەرلەردىن قېچىپ ئورۇنلاشقان يەرلەر ئەمەس. ئۇ يەرلەر پەقەتلا يەرلىك مىللەتلەرگە قوراللىق مۇداخىلە يۈرگۈزۈشنىلا مەقسەت قىلىپ كېيىن ئىگىلەنگەن ھەربىي لاگېرلىرىنىڭ ئۆزگەرتىلىشىدىن شەكىللەنگەن، خالاس! دېمىسىمۇ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بۇ ئەتراپلاردا كۆرۈلگەن ئۇششاق-چۈششەك مىللىي نارازىلىق ھەرىكەتلىرىنى قانلىق باستۇرۇشلاردا ئەنە شۇ تېرروررچى بىگتۇەن باندىتلىرىدىن ياكى ئۇلارنىڭ شاگىرت-ئەۋلاتلىرىدىن پايدىلىنىپ كەلمەكتە! مانا ئەمدىلىكتە، ئەنە شۇ باندىتلار ئارمىيىسى ۋەتىنىمىزنىڭ ئاساسلىق خىتاي ئاھالىسى بولۇش بىلەن بىرگە، ئۇلارنىڭ ۋاستىسى بىلەن خىتايسىز قالغان بارلىق شەھەر-يېزىلىرىمىزمۇ مۇتلەق ئۇستۇن خىتايلاشقان ھالغا كەلتۈرۈلۈش ئۈچۈن سەپەرۋەر قىلىنماقتا.

بۇ يەردە يەنە شۇنىمۇ ئالاھىدە تەكىتلەش كېرەككى، بىزنىڭ نۇرغۇنلىغان غەرب ئەللىرىدىكى مۇھاجىرلىرىمىز خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئۇستىدىن يىغلاپ-قاقشاپ دەرد تۆككەنلىرىدە سابىق سوۋېت ئوتتۇرا ئاسىياسىغا ئوخشىتىپ، ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ "مىللىي ئاسسىمىلياتسىيە سىياسىتى" ھەققىدە بەكلا كۆپ داۋراڭ قىلىشىدىكەن. شۇنى ئۇنتۇمايلىكى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىز خەلقىگە تەخمىنەن ئاتمىشىنچى يىللىرىدىن باشلاپلا ئاسسىمىلياتسىيە قىلىش سىياسىتىدىن ۋاز كېچىپ،

سانائەت، مەمۇرىي ھوقۇق، قوراللىق كۈچلىرى، تېخنىكا كۈچلىرى ۋە شەھەرلىرىمىزنى چاڭگىلىغا كىرگۈزۈۋالغان بۇ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى مۇستەقىل بولغاندىن كېيىنمۇ "سۇنئىي خىتاي دۆلىتى" شەكلىدە مەڭگۈ ئۈستۈنلۈكنى ساقلاپ، بىزنىڭ يوقىتىلىشىمىزنى 'ئىچكى ئىشلار' ھالىتىگە كەلتۈرۈۋالىدىغان رەسمىي خىتاي دۆلىتى ھالىغا كېلىۋېلىشى مۇقەررەر. ئەينى ۋاقىتتا ئەللىك مىڭ كىشىلىك خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا تەڭ كېلەلمەي ۋاستىلىك تەسلىم بولغان خەلقىمىز، ئەللىك مىليوندىن ئېشىپ كەتكەن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا زادىلا تەڭ كېلەلمەيدۇ. روشەنكى، دۇنيانىڭ ھەرقانداق بىر بۇلۇڭىدا بۇ خەلققە ھېسداشلىق قىلىپ ئەللىك مىليون كىشىلىك بىر تاجاۋۇزچىنى قوغلىشىپ بېرەلەيدىغان بىرمۇ كۈچ تېپىلمايدۇ. چۈنكى، بۇ 'كىچىك خىتاي دۆلىتى' نىڭ ئارقىسىدا بىر-ئىككى مىليارد نوپۇسقا ئىگە چوڭ بىر خىتاي دۆلىتى ئۇلارغا ئارقا تىرەك بولۇپ بېرىدۇ. ئۇ چاغدا ھەممىدىن قۇرۇق قالىدىغان خەلقىمىز سەرگەردان سىگانلار ياكى ئامېرىكا ھىندىيانلىرىدەك بىچارە ئورۇنغا چۈشۈپ قېلىپ، ھەممە مەسخىرە قىلىشىدىغان ۋە پەس كۆرۈشىدىغان ئىنسانىيەت سۈپۈرۈندىلىرىگە ئايلىنىپ قالىدۇ! بەزى ماتېرىياللاردىن قارىغاندا، ھېلىتىنلا سىگانلار بىلەن ئىندىئانلارنىڭ كېلىش مەنبەسىنى ئۇيغۇرلار دەپ قارىشىدىغان غەلىتى 'تەتقىقات مۇلاھىزىلىرى' خېلى داڭلىق دەپ قارالغان ئېتنوگرافچىلار تەرىپىدىن ئوتتۇرىغا قويۇلۇشقا باشلىماقتا ۋە ئىچىمىزدىكى بىر قىسىم ساددا ئاقىللىرىمىز

ئىشتىن قوغلىنىپ، چەت يەرلەرگە سۈرگۈن قىلىنماقتا!

قىسقىسى، بۈگۈن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى يېرىم ئەسىر ئاۋۋالقى جاڭ جېرجوڭ پىلانلاپ چىققان ۋەتىنىمىزنى تولۇق خىتايلاشتۇرۇش لايىھىسىنى ھەقىقىي تۈردە ئاشۇرۇپ ئورۇنداش باسقۇچىدا تۇرماقتا! ئۇلار بۇ ھالەتكە "دۈشمەن قالدۇقلىرىنى تازىلىشىپ بېرىپ چىقىپ كېتىمىز، ... سىلەرنىڭ گۈللىنىشىڭلارغا ياردەم بېرىمىز، ... بايلىقىڭلارنى ئېچىشقا ياردەم بېرىمىز ..." دېگەنىدەك ئالدامچىلىقلار بىلەن ئېرىشتى. بىز، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ بۇ خىلدىكى ئالدامچىلىقلىرىغا ئويلانماستىنلا ئىشەنگەنىدۇق! بەلكىم ھازىرمۇ ئىشىنىپ ئولتۇرماقتىمىز! ھالبۇكى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىزنى "تارىختىن بۇيان خىتايلار گۈللەندۈرۈپ كېلىۋاتقان تىپىك خىتاي يۇرتىدۇر" دەپ ئاللىقاچان دۇنياغا جاكارلاپ بولدى! بۈگۈن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىزگە ئوتتۇز مىليون، ئەللىك مىليون، ھەتتا يۈز مىليون خىتاي تاجاۋۇزچى تىلەمچىلىرىنى كۆچۈرۈپ كېلىش ئۈستىدە جىددىي باش قاتۇرۇشماقتا!

ئەگەر ۋەتىنىمىز تۇپراقلىرىدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ نوپۇسى، خەلقىمىز نوپۇسىدىن بىر-ئىككى ھەسسە ئارتىپلا كېتىدىكەن، خىتايلار ۋەتىنىمىزنىڭ "پالانى جۇمھۇرىيەت، پوكۇنى دۆلەت ..." ناملىرىدا مۇستەقىل بولىشىنىمۇ ھەرگىز رەت قىلماسلىقى مۇمكىن. چۈنكى ۋەتىنىمىزدە مۇتلەق ئۈستۈن خىتاي نوپۇسىغا ئېرىشىۋالغان، ۋەتىنىمىزنىڭ بارلىق

مىللىي تەقدىرىنىڭ زاۋالى دەپ چۈشەنمەكتە. شۇنداق ئىكەن، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىزدىن ھەرگىزمۇ قايسى بىر داھىيمىزنىڭ، قايسى بىر نامايىشىمىزنىڭ، قايسى بىر ئەلنىڭ قۇرۇق سۆزلىرىدىن ياكى بولمىسا نوپۇس سانىمىزدىن قورقۇپ ئۆزلۈكىدىن چىقىپ كەتمەيدۇ! بۇنداق بىر تاجاۋۇزچىنى نوپۇس سانىمىزنى داۋراڭ قىلىپلا ئەمەس، ھەتتا ۋەتىنىمىزدىن يىگىرمە مىڭ كىلومېتىر يىراقتا تۇرۇۋاتقان ئا ق ش نىڭ بىر-ئىككى ئېغىز گەپ قاچۇرۇپ قويۇشلىرىدىن قورقۇپ چېكىنىشكە مەجبۇرلاشقا بولىدۇ دەپ ئىشىنىپ، خەلقىمىزنىمۇ بۇنداق بەڭگىنىڭ خىياللىرىغا ئىشەندۈرۈشكە مەجبۇرلاۋاتقان 'مەدىنى زىيالىي' لىرىمىزغا ئەپسۇسلانماي تۇرالمايمىز. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى پەقەتلا بىۋاستە زەربە بەرگىلى بولىدىغان ئەڭ مۇۋاپىق ئەمىلى قورالىق كۈرەشلىرىنىڭ ۋەھىمىسىدىن قورقۇپ ۋەتىنىمىزدىن چېكىنىدۇ. بۇ يەردە قورالىمىزنىڭ دۈشمەنىنىڭكىدىن كۈچلۈك-ئاجىز بولىشى، ئۇرۇش تاكتىكىلىرىمىزنىڭ دۈشمەنىنىڭكىدىن يۇقىرى-تۆۋەن بولىشى مۇھىم ئەمەس. مۇھىم بولغىنى — ۋەتىنىمىز ئىچىدە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى ئەڭ مۇۋاپىق تاكتىكا شەكلىنى ئالغان ئىزچىل زەربە بېرىش ھەرىكىتىنى پەيدا قىلىشتۇر. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بۇ ھەقىقەتنى بىزدىن بالدۇر بىلىۋالغانلىقى ئۈچۈن، ۋەتىنىمىز خەلقىگە بىرمۇ مىللىي پولىك ساقلىشىغا يول قويمىدى. شۇ سەۋەبتىن خەلقىمىزنىڭ مىللىي مەنلىكىنى تونۇتىدىغان، قايتا كۈچلىنىشكە سەۋەب بولۇپ قالىدىغان قىلچىلىك ئىمكانىيەتلىرىنىمۇ قالدۇرماي يوقىتىپ كەلمەكتە.

بۇنىڭدىن مەغرۇرلىنىپ، ئەسلىدە ئامېرىكىنى بىز كەشىپ قىلغان ئىكەنمىز دەپ ماختانماقتا.

مانا بۇ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ يۈرگۈزۈۋاتقان سۈنئىي نوپۇس ئۈستۈنلۈكى يارىتىش ئارقىلىق ئىشغال قىلىش سىياسىتىنىڭ ئاخىرقى مەقسىتى!

رۇسىيىنىڭ ئوتتۇرا ئاسىيانى بېسىۋېلىشى، ئىنگلىزلار-نىڭ شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيانى بېسىۋېلىشى خىتاي تا-جاۋۇزچىلىرىنىڭ باسقۇنچىلىقىدىن تۈپتىن پەرق قىلىدۇ. ياۋروپالىقلارنىڭ مۇستەملىكە سىياسىتى ئىقتىسادىي كېڭەيمىچىلىك ئۈستىگە قۇرۇلغان بولۇپ، بايلىق، ھەربىي بازا ۋە بازار ئامىللىرى ئورنىدا پايدىلىنىشنى مەقسەت قىلغان بولسا، بۈگۈنكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىزنى يۇرتىغا پېتىشماي كېتىۋاتقان خىتايلىرى ئۈچۈن ھاياتلىق ماكانى دەپ بېسىپ ياتماقتا! شۇڭا، برىتانىيە ئىمپېرىيىسى ئاسىيادىكى مۇستەملىكىلىرىدىن ئايرىلغىنىدا، رۇسىيە ئىمپېرىيىسى ئوتتۇرا ئاسىيادىن ئايرىلىپ قالغىنىدا خۇددى ئۈستىدىن ئېغىر بىر يۈكنى ئېلىپ تاشلىغاندەك يەڭگىللىك ھېس قىلىشقانىدى. بۈگۈنكى دۇنيا ئىقتىسادىي پائالىيەتلىرىمۇ بۇرۇنقىسىدىن پەرق قىلغان ھالدا بېقىندىلار خام ئەشيانى ئۆزلىرى ئالدىغا ئەكېلىپ بېرىش، ماللىرىنى تالىشىپ سېتىۋېلىش شەكلىگە قاراپ ئۆزگىرىۋاتقان بولغاچقا، بۇرۇنقىدەك ئۇنداق كەسكىن مۇستەملىكىچى باشقۇرۇش شەكلىگە ھاجىتى قالمىغانىدى. ئەمما خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىزدىن ئايرىلىپ قېلىشنى

ئاشۇرۇۋېتىشماقتا!

ئەمدى بىر قىسىم نوپۇس ئويۇنچىلىرىمىز يەپ-يېڭى بىر قورقۇتۇش سۆزىنى تەرغىب قىلىشقا باشلىدى: "ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي كۆچمەنلىرىنىڭ سانى ئاللىقاچان ئوتتۇز مىليوندىن ئېشىپ كەتتى! ھەتتا ئەللىك مىليونغا يېقىنلاشتى دېيىشكىمۇ بولىدۇ!"

بۇلار ئەمدى نېمە دېمەكچى؟ ۋەتىنىمىزنى بېسىپ ياتقان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئاللىمۇ قاچان قوغلاپ چىقارغىلى بولىدىغان سان چەكلىمىسىدىن ئېشىپ كەتتى، ئەمدى ئۇلار بىلەن تىنچ بىرگە ئۆتۈش يولىمىزلا قالدى دېمەكچىمۇ؟ بۇنداق ئەملى قانۇنىيەتلەرگە ئۇيغۇن كەلمەيدىغان بەڭگىنىڭ مەنتىقىسى بويىچە قىلىنغان ھېساب ئەلۋەتتە ئارتۇق چىقىدۇ! بۇمۇ بىر خىل يوشۇرۇن ياكى ۋاسىتىلىك مىللىي مۇناپىقلىق بولۇپ ئوتتۇرىغا چىقماقتا. بىز بۇنداق زىيانلىق مۇبالىغە ياراتقۇچىلارنىڭ خەلقىمىز ئارىسىدا تارقىتىۋاتقان ۋەھىمىلىرىگە قىلچە قۇلاق سالماسلىقىمىز لازىم! ئەمەلىيەت شۇكى، ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈشىمىزنىڭ بىردىن-بىر ئالدىنقى شەرتى — ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلار سانىنى ئەللىك مىڭنىڭ ئاستىغا چۈشۈرۈش! بۇ نۇقتىدىن ئالغاندا، ۋەتىنىمىزدىكى ئەڭ چوڭ دۈشمەن خەۋپى — يىلىغا بىر مىليونغا يېقىن سۈرئەت بىلەن ئارتىپ كېتىۋاتقان — سۈنئىي ۋە تەبىئىي ئارتىپ كېتىۋاتقان ئون مىليوندىن ئارتۇق خىتاي تاجاۋۇزچى

بۇنداق بىر دۈشمەنگە نوپۇس سانىمىزنى باھانە قىلىپ كۆرسىتىپ قۇتۇلۇپ كېتىشىنى ئويلاش، قىلچىمۇ ئەقىلگە سىغمايدىغان بىر دۆتلۈكتۇر!

ئەپسۇسكى، بىزنىڭ نۇرغۇن ئوقۇمۇشلۇق ئەربابلىرىمىز ئارىسىدىكى بىرقىسىم كىشىلەر خەلقىمىزنى نوپۇس ئويۇنىغا ئوخشاش ئەھمىيەتسىز ئىشلار ئەتراپىغا جەلپ قىلىۋېلىپ، خەلقىمىزنىڭ ئەڭ ئۇنۇملۈك ۋە ئەڭ بىخەتەر يوشۇرۇن زەربە بېرىش ھەرىكەتلىرىگە ئاتلىنىش قىزغىنلىقىنى ۋە بۇ ھەقتىكى تەشەببۇسلىرىنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن بۇرۇن باستۇرۇش، چەكلەش، ئۇجۇقتۇرۇشلار بىلەن مەشغۇل بولماقتا. بۇ جەھەتتە 'مەدەنىي غەرب ئەللىرى' گە يېقىندىن بېرى بېرىپ جايلىشىۋالغان 'زامانىمىزنىڭ بىلەرمەنلىرى' تاجىنى كىيگەنلەر ئالاھىدە تۈرتكىلىك روللارنى ئويىنىماقتا. بىزنىڭ دۈشمەنلىرىمىز بولغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بۇ ئەربابلىرىمىزنىڭ ئەكسىچە، خەلقىمىز ئارىسىدا ئىدىيىۋى زىددىيەتلەرنى كۈچەيتىدىغان ۋاسىتىلىك ياكى بىۋاسىتە ئىچكى قالايمىقانچىلىقلارغا زور كۈچ بىلەن مەبلەغ سېلىشىپ، يۇقىرىقىدەك پىكىردىكى كىشىلىرىمىز ۋاسىتىسىدە خەلقىمىزنى تىزگىنلەشكە تىرىشماقتا. ئۇنىڭ بەدىلىگە ۋەتىنىمىزگە قوش رېلىسلىق تۆمۈريول تارتىپ كېلىشتى، نېفىت تەبىئىي گاز تۇرۇبا يوللىرى ياتقۇزۇشنى بىخەتەر ئىشقا ئاشۇرماقتا، ۋەتىنىمىزدىكى تاجاۋۇزچى خىتاي نوپۇسىنىڭ سۈنئىي كۆپىيىشىنى تارىختىكى ئەڭ يۇقىرى سەۋىيىدىن ھەسسىلەپ

ئاشۇرۇۋېتىشىماقتا!

ئەمدى بىر قىسىم نوپۇس ئۇيۇنچىلىرىمىز يەپ-يېڭى بىر قورقۇتۇش سۆزىنى تەرغىب قىلىشقا باشلىدى: "ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي كۆچمەنلىرىنىڭ سانى ئاللىقاچان ئوتتۇز مىليوندىن ئېشىپ كەتتى! ھەتتا ئەللىك مىليونغا يېقىنلاشتى دېيىشكىمۇ بولىدۇ!"

بۇلار ئەمدى نېمە دېمەكچى؟ ۋەتىنىمىزنى بېسىپ ياتقان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئاللىمۇ قاچان قوغلاپ چىقارغىلى بولىدىغان سان چەكلىمىسىدىن ئېشىپ كەتتى، ئەمدى ئۇلار بىلەن تىنىچ بىرگە ئۆتۈش يولىمىزلا قالدى دېمەكچىمۇ؟ بۇنداق ئەملى قانۇنىيەتلەرگە ئۇيغۇن كەلمەيدىغان بەڭگىنىڭ مەنتىقىسى بويىچە قىلىنغان ھېساب ئەلۋەتتە ئارتۇق چىقىدۇ! بۇمۇ بىر خىل يوشۇرۇن ياكى ۋاستىلىك مىللىي مۇناپىقلىق بولۇپ ئوتتۇرىغا چىقماقتا. بىز بۇنداق زىيانلىق مۇبالىغە ياراتقۇچىلارنىڭ خەلقىمىز ئارىسىدا تارقىتىۋاتقان ۋەھىمىلىرىگە قىلچە قۇلاق سالماسلىقىمىز لازىم! ئەمەلىيەت شۇكى، ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈشىمىزنىڭ بىردىن-بىر ئالدىنقى شەرتى — ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلار سانىنى ئەللىك مىڭنىڭ ئاستىغا چۈشۈرۈش! بۇ نۇقتىدىن ئالغاندا، ۋەتىنىمىزدىكى ئەڭ چوڭ دۈشمەن خەۋپى — يىلىغا بىر مىليونغا يېقىن سۈرئەت بىلەن ئارتىپ كېتىۋاتقان — سۈنئىي ۋە تەبئىي ئارتىپ كېتىۋاتقان ئون مىليوندىن ئارتۇق خىتاي تاجاۋۇزچى

بۇنداق بىر دۈشمەنگە نوپۇس سانىمىزنى باھانە قىلىپ كۆرسىتىپ قويۇلۇپ كېتىشنى ئويلاش، قىلچىمۇ ئەقىلگە سىغمايدىغان بىر دۆتلۈكتۇر!

ئەپسۇسكى، بىزنىڭ نۇرغۇن ئوقۇمۇشلۇق ئەربابلىرىمىز ئارىسىدىكى بىرقىسىم كىشىلەر خەلقىمىزنى نوپۇس ئويۇنىغا ئوخشاش ئەھمىيەتسىز ئىشلار ئەتراپىغا جەلپ قىلىۋېلىپ، خەلقىمىزنىڭ ئەڭ ئۇنۇملۇك ۋە ئەڭ بىخەتەر يوشۇرۇن زەربە بېرىش ھەرىكەتلىرىگە ئاتلىنىش قىزغىنلىقىنى ۋە بۇ ھەقتىكى تەشەببۇسلىرىنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن بۇرۇن باستۇرۇش، چەكلەش، ئۇجۇقتۇرۇشلار بىلەن مەشغۇل بولماقتا. بۇ جەھەتتە 'مەدەنىي غەرب ئەللىرى' گە يېقىندىن بېرى بېرىپ جايلىشىۋالغان 'زامانىمىزنىڭ بىلەرمەنلىرى' تاجىنى كىيگەنلەر ئالاھىدە تۈرتكىلىك روللارنى ئوينىماقتا. بىزنىڭ دۈشمەنلىرىمىز بولغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بۇ ئەربابلىرىمىزنىڭ ئەكسىچە، خەلقىمىز ئارىسىدا ئىدىيىۋى زىددىيەتلەرنى كۈچەيتىدىغان ۋاستىلىك ياكى بىۋاستە ئىچكى قالايمىقانچىلىقلارغا زور كۈچ بىلەن مەبلەغ سېلىشىپ، يۇقىرىقىدەك پىكىردىكى كىشىلىرىمىز ۋاستىسىدە خەلقىمىزنى تىزگىنلەشكە تىرىشماقتا. ئۇنىڭ بەدىلىگە ۋەتىنىمىزگە قوش رېلىسلىق تۆمۈريول تارتىپ كېلىشتى، نېفىت تەبىئىي گاز تۇرۇبا يوللىرى ياتقۇزۇشنى بىخەتەر ئىشقا ئاشۇرماقتا، ۋەتىنىمىزدىكى تاجاۋۇزچى خىتاي نوپۇسىنىڭ سۈنئىي كۆپىيىشىنى تارىختىكى ئەڭ يۇقىرى سەۋىيىدىن ھەسسىلەپ

تاجاۋۇزچىلىرى مۇنتىزىم قوراللىق قوشۇنىغا تايىنىپ قورالسىز تۇرغان ۋەتىنىمىز خەلقىنى ئاشكارا ئوتتۇرىغا چىقىپ بىراقلا قىرىپ تۈگىتىشۋېتىشكە مەگگۈ پېتىنالمايدۇ دەپ ئىشىنىشىمىز مۇمكىن. شۇنىسى باركى، بۇ خەلق تولۇق يوقىتىلمىغىچە ياكى ئەڭ بوزەك ھالغا كەلتۈرۈلمىگىچە ۋەتىنىمىزنى خاتىرجەم ھالدا خىتاي يېرى ھالىتىگە كەلتۈرۈۋېلىش ئىمكانىمۇ بولمايدۇ. قانداق قىلىش كېرەك؟ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى مۇستەملىكىلىكنى ياۋاشلىق بىلەن قوبۇل قىلىشقا تەييار قىلىنغان خەلقىمىزنى تىنچ يوقىتىشنىڭ ياكى باھانە ئويدۇرۇپ پەيدىن-پەي يوقىتىشنىڭ چارىسىنى كەشىپ قىلىشتى: خەلقىمىزنى ئۆزلىرىنىڭ تارىخىي ۋەتىنى بولغان شەرقىي تۈركىستان تۇپراقلىرىدىن قوغلاپ چىقىرالىغۇدەك باشقا يەرمۇ تاپالمىغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى، خەلقىمىزنى ئۆز يېرىدە قىيىن-قىستاقلار، بوھتان-تۆھمەتلەر، ئىچكى زىددىيەتلەر، چىرىكلەشتۈرۈپ بىھوشلاشتۇرۇش ياكى ئويدۇرما 'تەشكىلات' لار، ئويدۇرما 'قوزغىلاڭ' لارنى باھانە قىلىپ يوقىتىش، نادان ۋە نامرات قالدۇرۇش چارىسىنى تېپىپ خەلقىمىزنى قىرغىن قىلىپ يوقىتىشقا ئاتلانماقتا. مەسىلەن، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئاشكارا ھالدا "تۈركىيەدە، قازاقىستاندا، ئافغانىستاندا ھەربىي مەشىق لاگېرلىرىنى قۇرغان، پۈتكۈل مۇھاجىردىكى ئۇيغۇرلار ۋەتەنگە زوراۋانلىق كۈچى بىلەن قايتىشنى مەقسەت قىلىدىغان نەچچە ئونلىغان يۇرتىغا قايتىش قوراللىق تەشكىلاتلىرىنى قۇرغان، بۇلارنى نەچچە ئون بۆلگۈنچى پارتىيىسى يېتەكلەپ كەلمەكتە،

كۆچمەنلىرىدىن كەلمەكتە.

بىزنىڭ نوپۇس تەرغىباتچىلىرىمىز ئەجەبا بۇ دۈشمەن نوپۇسىنىڭ كۆپىيىشىگە ئەمىلى چەكلىمە قويىدىغان قايسى بىر پىلاننى ئوتتۇرىغا قويۇپ بېقىشتى؟ "تىنچلىق!" ئۇلار خەلقىمىزنى تاجاۋۇزچى دۈشمەنگە قارشى چىقماي تىنچ تۇرغۇزۇشتىن باشقا ھېچقانداق بىر ھەرىكەتكە يېتەكلەپ باققىنى يوق! دىققەت بىلەن كۆرۈپ چىقىدىغان بولساق ئوتتۇرا ئاسىيادىكى، تۈركىيەدىكى، ياۋروپادىكى، ئامېرىكىدىكى، ئاۋستىرالىيىدىكى، ياپونىيىدىكى، ... داڭلىق يېتەكچىلىرىمىز، زىيالىيلىرىمىز، بايۋەچچىلىرىمىز، بىلەرمەنلىرىمىز، ... نىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمىنىڭ ئېلان قىلغان ماتېرىياللىرىدا خەلقىمىزگە "تىنچ تۇر!" دىن باشقا ھېچقانداق بىر ھەرىكەت پروگراممىسىنى تۇزۇپ بەرمىگەن. ھەتتا ئۇدۇل بېرىپ سورىغىنىڭىزدىمۇ ئەۋلىياسى ئوتتۇرىغا چىقىپ "ۋەتەن ئازادلىقىنىڭ كەلگۈسى ھەرىكەت پىلانى، ياكى ھەرىكەت پروگراممىسى" دەپ بىرەر ۋاراق بولسىمۇ بىرنېمىنى ئوتتۇرىغا چىقىرالمايدۇ. 'تىنچ تۇرۇش' نىڭ پروگراممىسىنى بولسىمۇ يېزىپ كۆرستەلىگەن بولسىمىغۇ كاشكى! دەرۋەقە، تىنچ يېتىشنىڭ پروگراممىسى يوق-تە!

§1.2 قوراللىق دۈشمىنىمىز

ئەڭ بولمىغاندا، بۈگۈنكى دۇنيادا بىرەر مىللەتنى ئۆز ئانا ۋەتىنىدە بىراقلا ئاشكارا قىرىپ تۈگىتىۋېتىشكە پېتىنالايدىغان ئېھتىماللىق بۈگۈنچە يوق دېيەرلىك بولغىنى ئۈچۈن، خىتاي

گېپىنى قىلىشتىڭ دەپ باھانە قىلىشىپ ۋەتىنىمىزدە نۇرغۇنلىغان كىشىلىرىمىزنى قولغا ئېلىشتى، جازالاشتى، سۈرگۈن قىلىشتى ياكى ئۆلتۈرۈپ تۈگىتىشتى!

يۇكسەك دەرىجىدە تەرەققىي قىلىۋاتقان بۈگۈنكى دەۋردە دۇنيادىن بىخەۋەر، ئۆز مىللىي ئىگىلىكى، ئۆز مىللىي ھاكىمىيىتىدىن مەھرۇم قالدۇرۇلغان، زامانىۋى پەن-تېخنىكا بىلىملىرىدىن بىخەۋەر قالغان، قورال̣لىق كۈچىدىن مەھرۇم قالدۇرۇلغان ھەرقانداق بىر مىللەت ئۇزۇنغا قالماي يەر يۈزىدىكى ئۆزىنىڭ مىللەت بولۇپ مەۋجۇد بولۇش شارائىتلىرىنى يوقاتقان بولىدۇ-دە، يوقىلىشقا يۈز تۇتىدۇ. بۇنىڭ ئۈچۈن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى خەلقىمىزنى زامانىۋى ئۇچۇر ۋە پەن-تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن مەڭگۈ ئۇچرىشالماس ھالغا كەلتۈرۈۋېتىش، يېزىلاردا ئىپتىدائىي ئىشلەپچىقىرىش قوراللىرى ئارقىلىق ئۇنۇمى تۆۋەن، جاپاسى كۆپ، ۋاقىت ئىسراپچىلىقى تولا قول ئەمگىكىگە باغلاپ قويۇپ، قورسىقىنى تويغۇزۇشتىن باشقىنى ئويلىيالماس قىلىۋېتىشقا، شۇ ئاساستا سىگانلار ياكى ئىندىئانلاردەك مەڭگۈ يۈكسەلمەس ھالغا چۈشۈرۈپ قويۇشقا تىرىشماقتا. خەلقىمىزنىڭ شەھەرلەردىن تازىلىنىشى، ئىشچىلىققا، ھەربىيلىككە، مەمۇرىي خىزمەتلەرگە، سانائەت رايونلىرىغا كىرىشىنى چەكلەپ تۇرۇشى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ خەلقىمىزنى يوقىتىش سىياسەتلىرىنىڭ ئىنتايىن مۇھىم مەزمۇنلىرىدىن بىرى بولۇپ كەلمەكتە. ۋەتىنىمىزدىكى قورال̣لىق خىتاي باندىتلىرىنىڭ ئاساسلىق

بۇ تەشكىلات ۋە پارتىيىلەرنىڭ گۇماشتىلىرى ئاپتونوم رايونىمىز ئىچىدە يوشۇرۇن پائالىيەتلىرىنى كەڭ كۆلەمدە قانات يايدۇرماقتا، ... بۇلارغا قىلچە رەھىم قىلماستىن، مىڭى خاتا ئۆلتۈرۈلسە مەيلىكى، بىرسى توردىن چۈشۈپ قالمىسۇن دەيدىغان پرىنسىپ بويىچە قەتئىي تۈردە كۈچلۈك زەربە بېرىشىمىز لازىم! ...» دەپ ھىتلېر فاشىستلىرىدىنمۇ ۋەھشىيلىك بىلەن قىرغىن قىلماقتا؛ ئۇنىڭدىن باشقا يەنە يالغان-ياۋىداق داۋراڭلارنى تارقىتىپ، چەتئەللەردىكى مۇتلەق تىنچ ئۇسۇللار بىلەن ۋەتەن قۇتقۇزىمىز دەپ يۈرگەن تەشكىلاتلارنى مۇبالىغىلەشتۈرۈپ ۋەتىنىمىزدىكى مىللىي كۈچلىرىمىزنى جازالاشقا باھانە قىلىشماقتا.

ھالبۇكى، چەتئەلدىكى ھەرقانداق بىر مۇھاجىرىمىز بىرەر پارتىيە ياكى لاگېر قۇرماق تۈگۈل، بېشىنى تىققۇدەك يەرمۇ تاپالماي يۈرگەن بىچارە سەرگەردانلار پادىسىدىن باشقا نەرسە ئەمەس! زېرىككەنلىرىدە يىغىلىپ مۇڭداشقىلى ياكى تۇرۇۋاتقان ئەللەردىكى چەتئەل سىياسىي تەشكىلاتلىرىنىڭ خىتايدىكى ئەھۋاللارغا قىزىقىشى ياكى خىتايغا كوزىر قىلىپ كۆرسىتىشى ئۈچۈن قۇرۇپ چىقىشقان جەمئىيەت، ۋەخپە، مەركەز، قۇرۇلتاي، ئىتتىپاق، يىغىلىش ئورنى دېگەندەكلىرىمۇ بىر-بىرسىنى خائىن-ئىشپىيون دېيىشىپ، غەيۋەت قىلىدىغانغا ئادەم تېپىشالماي قالغانلىرىدا دادىسىنىڭ بولسىمۇ غەيۋىتىنى قىلىشىدىغان ئۆلتۈرۈش سورۇنلىرىدىن باشقا نەرسە ئەمەس. شۇنچە يىللاردىن بېرى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئەنە شۇلارنىڭ

قوشۇنىمۇ ئىككى مىليوندىن ئاشقان ئادەم كۈچى بىلەن خەلقىمىزگە خىرىس قىلىپ قورشاپ تۇرۇۋاتقان قوراللىق دۈشمەنلىرىمىزدۇر.

يوقىرىقىدەك ھەرخىل قوراللىق تاجاۋۇزچى كۈچلەر ۋەتىنىمىز مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنى توسۇپ تۇرىدىغان ئەڭ ئاساسلىق دۈشمەن كۈچلىرى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. خۇددى شۇنىڭدەك، بۇ دۈشمەن كۈچلىرى ۋەتىنىمىزنىڭ ھەرقايسى بۆلۈك-پۇچقاقلىرىدا يوشۇرۇن شەكىلدە سۈنئىي خىتاي نوپۇسىنى كۆپەيتىش ۋەزىپىسىنىمۇ ئۈستىگە ئالغان بولۇپ، خىتايدا ئەسكەر بولۇپ ۋەتىنىمىزدە كەسىپ ئالماشتۇرۇش، خىتايدا ھەربىيلىكتىن كەسىپ ئالماشتۇرۇپ ۋەتىنىمىزدە بىكتۇەن قىسىملىرىدا ئىشقا جايلىشىش، ئۇ يەرلەردىن "قىسقارتىلىش" دېگەندەك باھانىلەر بىلەن شەھەرلىرىمىزنى ئىگىلەش ئارقىلىق، شەھەرلىرىمىزدە ئاھالە ئارىسىغا سىڭىپ زاپاس ئەسكەرلىك رولىنى ئوينايدىغان دۈشمەن كۈچلىرى ھالىغا كەلمەكتە. بۇ كۈچلەر ئۆزلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ساھەلىرىدە بىرقىسىم جىددىي تۇرمۇش ئېھتىياجلىرىنى ئۆزلىرى ھەل قىلىش شەكلىنى ئالغاچقا، بۇ قوشۇنلارغا ئىقتىسادىي قامال قىلىش شەكىللىرىدىكى تىنچ زەربە بېرىش ھەرىكەتلىرى تەسىر كۆرسىتەلمەس ھالغا كېلىپ بولغان. مۇنتىزىم ھەربىي قوشۇنلىرىمۇ خىتايلاشتۇرۇلغان ئىشلەپچىقىرىش رايونلىرىمىزنىڭ ئەتراپىغا جايلاشتۇرۇلغانلىقى ئۈچۈن، شەھەرلىرىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ

ۋەزىيىتى ئەنە شۇنداق يوقىتىلىشقا نارازىلىق بىلدۈرۈش ئېھتىمالى بولىدىغان كىشىلىرىمىزنى ئۆلتۈرۈشنى ئاساسلىق ۋەزىپە قىلغان. شۇنىڭدەك يەنە شەھەرلەر خىتايلارغا داغدام ئۇچۇق ھالغا كەلگىنىدىن كېيىن، ئۇلارنىڭ سۇنئى كۆپىيىشىنى دەخلىسىز ھالغا كەلتۈرۈش، ئۇلارنىڭ خاتىرجەم بۇلاڭ-تالاڭچىلىقى، خاتىرجەم كەيپى-ساپالىق ياشىشى ئۈچۈن ئۇلارنى خەلقىمىزدىن قوغداشقا مەجبۇر بولىشىدۇ. ۋەتىنىمىزدىكى مىليونلارغا يېقىن ھەرخىل رەسمىي قوراللىق خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ بىردىن بىر مەقسىتى شەھەر، سانائەت رايونلىرى، بايلىق مەنبەلىرىدە شىددەت بىلەن سۇنئى كۆپىيىپ كېتىۋاتقان خىتاي كۆچمەن تاجاۋۇزچىلىرىنى يەرلىك خەلقنىڭ نارازىلىق ھەرىكەتلىرىدىن ساقلاپ قېلىشتىن ئىبارەت مەقسەتنى ئۆزلىرىگە ۋەزىپە قىلىشتى. بۇ قوراللىق تاجاۋۇزچىلار قوشۇنى، مۇنتىزىم ئارمىيە، چېگرا قىسىملىرى، قوراللىق ساقچى قىسىملىرى، يېقىندىن پەيدا بولۇۋاتقان 'زوراۋانلىققا قارشى قوغدىنىش ئەترەت' لىرى، يوشۇرۇن ياكى ئاشكارا جاسۇس-ساقچىلىرى، مىنبىڭ دېگەندەكلەر بولۇپ بىرەر مىليونلۇق قوراللىق كۈچكە ئىگە بولۇپ، بۇ قوشۇنلار ئادەتتىكى ئۇرۇش قوراللىرىدىن تارتىپ تا ئاتوم بومبىسى، بىئوخىمىيىلىك ئۇرۇش قورالىرىغىچە قوراللانغان. بۇ قوشۇنلار ھەر مىنۇت خەلقىمىزنى باستۇرۇشقا تەييار تۇرماقتا. بۇنى ئاز دەپ، ۋەتىنىمىزنىڭ بارلىق مۇھىم ئىستراتېگىيىلىك يەرلىرىنى ئىگىلەپ ياتقان 'بىڭتۇەن قىسىملىرى' نامىدىكى يېرىم مۇنتىزىم قوراللىق فاشىستلار

بۇ ئېھتىماللىقنى ئۆتكەن ئەسىرنىڭ ئاتمىشىنچى يىللىرىدا قولدىن بېرىپ قويغىنىمىز ئۈچۈن، ئەنە شۇ ۋاقىتنى قايتىدىن ئامال قىلىپ كەينىگە ياندۇرۇشقا مەجبۇرمىز.

قىسقىسى، بۈگۈنكى كۈندە دۈشمەن قوراللىق كۈچلىرىگە، دۈشمەن سانائەت رايونلىرىغا، شەھەرلەرگە ئاشكارا قوراللىق ھۇجۇم قىلىش ئىمكانىمىز پەقەتلا يوق.

بۇلارغا قوشۇلۇپ، ئالاھىدە مۇھىم قوراللىق كۈچلىرىنى تەشكىل قىلىۋاتقان يەنە بىر كۈچ-ھەرخىل خىتاي ساقچىلىرىدۇر. بۇ دۈشمەن كۈچلىرىمۇ خەلقىمىزنى باستۇرۇشتا ئالاھىدە كۈچ چىقىرىۋاتقان ئۈچىنچى چىققان شوۋىنىست ۋە تېررورچىلار ئەترىتىدۇر. ئەمما ئۇلار قىسمەنلىكتە بولسىمۇ پۇقرالار ئارىسىدا ئارىلىشىپ ياشايدىغانلىقى ئۈچۈن، ئۇلارغا يوشۇرۇن زەربە پەيدا قىلىش ئېھتىمالىنى يەنىلا يوق دېيىشكە بولمايدۇ. شۇ قاتاردا مىنىبۇسنىڭ كۈچلىرىگىمۇ ئىختىيارى شەكىلدە مەخپىي زەربە بېرىش پۇرسەتلىرىمۇ مەۋجۇد.

ئەمما بىز شۇنى ھەرگىز ئۇنتۇماسلىقىمىز كېرەككى، ۋەتىنىمىز تەۋەسىدە تۇرغۇزۇلغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ھەرخىل قوراللىق كۈچلىرى مۇتلەق تۈردە يەرلىك خەلقنى مۇداپىئەلىنىش ۋە ئۇلارنى ئۆلتۈرۈشنى بىردىن-بىر مەقسەت قىلىپ قورال تۇتۇپ تۇرماقتا. خۇددى شۇنىڭدەك، ئۇلار قولىدىكى بۇ قوراللىرىنى ھەرگىزمۇ بىزگە ئويۇن كۆرسىتىش ئۈچۈن، ھاسا قىلىش ئۈچۈن، توشقان ئوۋلاش ئۈچۈن ئەمەس، قولغا كەلگەن تۇنجى پۇرسەتتىلا بىزگە قارشى

بۋاسىتە ئىقتىسادىي ياردىمگە ئېرىشىش ۋەزىيىتىنى يارىتىپ ئالغان. شۇ سەۋەبتىن بۇ دۈشمەنلەرگىمۇ ھەرقانداق بىر تىنچ قارشىلىق كۆرسىتىش ياكى سىياسىي ـ ئىقتىسادىي قامال قىلىش چارىلىرى تولۇق ئۈنۈم بەرمەس ھالغا كەلتۈرۈلگەن.

بۇ خىل قوراللىق قوشۇنلاردىن يەرلىككە ئالمىشىپ زاۋۇت، كان، شىركەت ياكى مەمۇرىي ئورۇنلاردا ئىشلەۋاتقان تاجاۋۇزچى باندىت خىتايلار زاپاس قوشۇنلۇق رول ئوينايدىغان، قوراللىق تەربىيە كۆرۈپ تۇرىدىغان مىنبىڭ دېگەن نامالاردىكى فاشىستلار قوشۇنىنى تەشكىل قىلماقتا.

خەلقىمىز ھەرقانداق بىر شەھەردە، ھەرقانداق بىر سانائەت رايونىدا مۇكەممەل تەشكىللاتلىنالىغىدەك، ئىش تاشلاش، نامايىش قىلىش ۋاسىتىلىرى بىلەن ئىشلەپچىقىرىشنى پالەچ ھالغا كەلتۈرەلەيدىغان نىسبەتكە ئىگە ھالىتىنى ئاتمىشىنچى يىللارنىڭ كىرىشلىرىدىلا قولدىن بېرىپ قويغانلىقى، شۇنىڭدەك بۇ نىسبەت كۈنسايىن ئازىيىپ بىر پىرسەنتكىمۇ يەتمەس ھالغا چۈشۈپ قېلىۋاتقانلىقى ئۈچۈن، شەھەرلىرىمىزدىكى قورچاق مىللىي ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرگە تايىنىپ ھەرقانداق شەكىلدىكى تىنچ قارشىلىق كۆرسىتىش پائالىيەتلىرىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك قانات يايدۇرالىشىمىز ياكى تارىختىكىدەك ئۇنداق دۈشمەن قوراللىق كۈچلىرىگە جىددىي تەييارلىق قىلىپ مەملىكەت بويىچە بىر تۇتاش پارتلاش خاراكتېرىدىكى ھۇجۇم قىلىپ قىسقا ۋاقىت ئىچىدە بىراقلا غەلىبىگە ئېرىشەلىشىمىزنىڭ قىلچىمۇ ئېھتىمالى قالمىدى.

تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلەرنىڭ كەڭ كۆلەمدە باستۇرۇپ كىرىشىنى "دوستانە ياردەم، قېرىنداشلارچە ياردەم، يېقىن قوشنىدارچىلىق، ھەتتا گۇناھسىز ئاقكۆڭۈل ئىشلەمچىلەر" قاتارىدا كۆرسە كېرەك؟

ئەگەر خىتاي كۆچمەن تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلەر ۋەتىنىمىزگە ئۆز خەلقىمىزنىڭ بىخەتەرلىكى ۋە نورمال تەرەققىياتىغا دەخلى كۆرسەتمەي نوقۇل جان ساقلاش ئۈچۈن ياكى خەلقىمىز يېتىشىپ بولالمايۋاتقان ئىشلاردا بىزگە ياردەم بېرىش مەقسىتىدە يېگانە بىتەرەپ ئىقتىسادىي پائالىيەت كۆرسىتىش ئۈچۈنلا ئېقىن قىلغىنىدا، بەلكىم بۇ كىشىلەرنى "دۈشمەن" دەپ قارىماسلىقتا ھەقلىق بولىشىمىز ئېھتىمال ئىدى. دىققەت قىلىڭ: شۇنداقتىمۇ يەنىلا بىر ئېھتىماللىقلا بولالىشى مۇمكىن. ئەپسۇسكى ۋەتىنىمىزگە قۇرۇتتەك يامراپ كىرىۋاتقان خىتاي تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلەر ھەرگىزمۇ قەھەتچىلىكتىن، ئاچارچىلىقتىن، ئۇرۇش بالالىرىدىن ياكى سىياسىي زۇلۇملاردىن قېچىپ ۋەتىنىمىزگە پاناھلىق تىلەپ مىللىي دىپلوماتىيە قانۇنىمىزغا بويى سۇنۇپ كېلىۋاتقان جان ساقلىغۇچى غېرىپ مۇساپىرلاردىن ئەمەس. بۇنىڭ دەل ئەكسىچە، بۇ كەلگۈندىلەر ۋەتىنىمىزنى "ئايرىلماس خىتاي يېرى، بۇ يەرنى بىز تارىختىن بۇيان گۈللەندۈرۈپ كەلمەكتىكەنمىز" دەپ ئاشكارا ئېلان قىلىپ كېلىۋاتقان تاجاۋۇزچى دۈشمەن، شەرمەندە مىللەتتۇر! بۇ خىتاي تاجاۋۇزچى كۆچمەنلىرى پۈتۈنلەي ئۆز ھاكىمىيىتىنىڭ رىغبەتلەندۈرۈشى، ئۆز مىللىي

ئوق چىقىرىشقا تەييار تۇرۇش ئۈچۈنلا كۆتۈرۈپ يۈرمەكتە. يەنى، بۈگۈنكى خىتاي تاجاۋۇزچى قوراللىق كۈچلىرى مەخسۇس ۋەتىنىمىز خەلقىنى قىرغىن قىلىش پۇرسىتىنى كۈتۈش ئۈچۈنلا تۇرۇۋاتقان فاشىست كۈچلەردۇر!

خۇلاسىلىغىنىمىزدا، مۇنتىزىم ياكى يېرىم مۇنتىزىم قوراللىق دۈشمەن كۈچلىرىگە قارشى خەلقىمىزدە بۈگۈن ھېچقانداق ئۈنۈملۈك چارە ۋە پايدىلىق پۇرسەتلىرى يوق ھالەتتە تۇرماقتا. شۇڭا، يېقىنقىدەك دۈشمەن كۈچلىرىگە زەربە بېرىش ھەرىكىتىنى شارائىت يار بەرگىنىدە ياكى شارائىت يارىتىۋالغىنىمىزدىن كېيىن ئاندىن مەخسۇس ئويلىنىشقا بولىدۇ. ھازىرچە ئاساسلىق زەربە بېرىش ئوبيېكتىبلىرى ئۈچۈن دۈشمەننىڭ تېخىمۇ ئاجىز نۇقتىلىرىنى تاللاپ تۇرۇشقا مەجبۇرمىز.

1.3§ خىتاي تاجاۋۇزچى كۆچمەنلىرى

ۋەتىنىمىزنى ئىگىلەپ ياتقان خىتاي تاجاۋۇزچى كۆچمەنلىرىنى نۇرغۇن كىشىلىرىمىز مىللىي دۈشمىنىمىز قاتارىدا تىلغا ئالغۇسى كەلمەيدۇ. ھەتتا بىر قىسىم زامانىمىزنىڭ 'بىلەرمەنلىرى' خىتاي تاجاۋۇزچى كۆچمەنلىرىنى ئەتىۋارلىشىپ ياكى سەل قارىشىپ، ئۇلارنىڭ ئورنىغا تۇڭگان-قازاق، ھەتتا قەشقەرلىك، خوتەنلىك، تۇرپانلىق، ... دېگەندەك ۋەتەنداشلىرىمىزنى بىر-بىرسىگە دۈشمەن قىلىپ كۆرسىتىشكە جېنىنىڭ بېرىچە كۈچەپ ئۇرۇنماقتا! بۇ كىشىلىرىمىزنىڭ قارىشىچە، گويا ۋەتىنىمىزگە خىتاي

ئۇلار ۋەتىنىمىز خەلقىنى ۋەھشىيلەرچە باستۇرۇشتا تاجاۋۇزچى باندىت قوشۇنىنىڭ ياردەمچىسى ۋە ئۇلارنىڭ زاپاس ئەسكىرىدۇر!

ۋەتىنىمىزدە تارقىلىپ يۈرگەن خىتاي كاسىپلىرى، مەدىكارلىرى، تىلەمچىلىرى، يايمىچىلىرى، سودىگەرلىرى، ... قاتارىدىكىلەر قارىماققا ۋەتىنىمىزگە تەشكىللىسىز ھالدا ئۆزلىرى ئېقىپ كەلگەندەك كۆرۈنۈشى مۇمكىن. ئەمما ئۇلارمۇ مۇستەملىكىچى ھۆكۈمىتىنىڭ چاقىرىقى، قىزىقتۇرۇشى، تەشۋىقاتى، ياكى ئىلگىرى كېلىپ جايلىشىۋالغان يۇرتداشلىرىنىڭ قىزىقتۇرۇشى تۈپەيلى ئورۇنلاشتۇرۇلۇشىنى كۈتۈشكە تاقەت قىلالماستىنلا ئالدىراپ كېلىۋالغان تاجاۋۇزچىلاردۇر. ئۇلارمۇ ۋەتىنىمىزدە ئۇزۇن ئۆتمەيلا ئۆزلىرىنىڭ 'خوجايىن' لىغىنى تونۇيدۇ، تاجاۋۇزچى ھۆكۈمىتىنىڭ يار-يۆلىكى بىلەن تاجاۋۇزچىلىق ئەسلى تەبىئىتىنى ئاشكارىلايدۇ ۋە ئاشكارىلىماقتا!

شەرقىي تۈركىستان — بىر مىللىي دۆلەتتۇر. ئۇ — بىر تارىخىي ئاساسقا ئىگە مىللىي دۆلەتتۇر. بۇ تۇپراقلار گەرچە ھازىر ياتلارنىڭ ئىشغالىيىتى ئاستىدا خىتاي يېرى قىلىپ كۆرسىتىلگەندەك قىلسىمۇ، بۇ ۋەتەنىنىڭ ھەقىقىي قانۇنىي ئىگىلىرى بىز شەرقىي تۈركىستانلىقلارمىز! بۇ ۋەتەنگە ھەرقانداق بىر باھانە بىلەن كىرىش ئۈچۈن شۇ تۇپراق ئىگىلىرى تەرىپىدىن قۇرۇلغان مۇستەقىل قانۇنى ئورگانلىرىنىڭ رۇخسىتىنى ئېلىپ قانۇنىي رەۋىشتە

مۇستەملىكىچى ھاكىمىيىتىنىڭ قوراللىق ھىمايىسى ئاستىدا ۋەتىنىمىز تۇپراقلىرىنى پىلانلىق، تەشكىللىك ھالدا قەدەممۇ-قەدەم ئىگىلەشكە ئەۋەتىلگەن بولۇپ، بۇ تاجاۋۇزچى خىتاي كەلگۈندىلەر ئۆز پائالىيەت دائىرىسى ئىچىدە، تاجاۋۇزچى مۇستەبىت مىللىي مۇستەملىكىچى ھۆكۈمىتىگە ماسلىشىپ خەلقىمىزنى قەدەممۇ-قەدەم يوقىتىشقا، بۇلاڭ-تالاڭ قىلىشقا، نادان ۋە نامرات قالدۇرۇشقا، بارلىق ساھەلەردىن سىقىپ چىقىرىپ چەتكە قېقىشقا، بوزەك قىلىشقا، خورلاشقا، نازارەت قىلىشقا، سۈرگۈن قىلىشقا، ئۇرۇپ قىيناشقا ۋە ۋەھشىيلەرچە ئۆلتۈرۈشلەرگە ئاكتىپ قاتناشماقتا ياكى ۋاستىلىك كۈچ چىقىرىشماقتا! يەنى، ۋەتىنىمىزگە چېكەتكىدەك يامراپ كېلىۋاتقان بۇ قورالسىز خىتاي تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلەر ۋەتىنىمىزنى خىتاي يېرىگە ئايلاندۇرۇشنى، مەڭگۈ ئۆزلىرىنىڭ قىلىۋېلىشنى ئالدىنقى مەقسەت قىلىپ كېلىۋاتقانلار بولۇپ، تاجاۋۇزچىلىق جىنايىتى جەھەتتە نۆۋەتتىكى قوراللىق خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىنمۇ خەۋپلىك بولۇۋاتقان يات مىللەت تاجاۋۇزچى دۈشمىنىمىزدۇر! چۈنكى دۈشمەن ئارمىيىسى ئەنە شۇ تاجاۋۇزچى كۆچمەنلىرى بولغىنى ئۈچۈنلا كۈچ-قۇدرەتكە، ئارقا تىرەككە، ياردەمچىسىگە ئىگە. ئەنە شۇلارنىڭ كاساپىتىدىن خەلقىمىز شەھەرلەردىن، بايلىق مەنبەلىرىدىن، ئىستراتېگىيىلىك ئورۇنلىرىدىن، ھەتتا ئۆيۋاقلىرىدىن، تېگىشلىك پەرزەنتلىرىدىن مەجبۇرى ئايرىلىپ سىقىپ چىقىرىلماقتا! شۇنىڭ ئۈچۈن خىتاي تاجاۋۇزچى كۆچمەنلىرىمۇ كەم-كۈتىسىز تاجاۋۇزچى مىللىي دۈشمەنلىرىمىزدۇر! ھەتتا

ئۇلار ۋەتىنىمىز خەلقىنى ۋەھشىيلەرچە باستۇرۇشتا تاجاۋۇزچى باندىت قوشۇنىنىڭ ياردەمچىسى ۋە ئۇلارنىڭ زاپاس ئەسكىرىدۇر!

ۋەتىنىمىزدە تارقىلىپ يۈرگەن خىتاي كاسىپلىرى، مەدىكارلىرى، تىلەمچىلىرى، يايمىچىلىرى، سودىگەرلىرى، ... قاتارىدىكىلەر قارىماققا ۋەتىنىمىزگە تەشكىلسىز ھالدا ئۆزلىرى ئىقىپ كەلگەندەك كۆرۈنۈشى مۇمكىن. ئەمما ئۇلارمۇ مۇستەملىكىچى ھۆكۈمىتىنىڭ چاقىرىقى، قىزىقتۇرۇشى، تەشۋىقاتى، ياكى ئىلگىرى كېلىپ جايلىشىۋالغان يۇرتداشلىرىنىڭ قىزىقتۇرۇشى تۈپەيلى ئورۇنلاشتۇرۇلۇشىنى كۈتۈشكە تاقەت قىلالماستىنلا ئالدىراپ كېلىۋالغان تاجاۋۇزچىلاردۇر. ئۇلارمۇ ۋەتىنىمىزدە ئۇزۇن ئۆتمەيلا ئۆزلىرىنىڭ 'خوجايىن' لىغىنى تونۇيدۇ، تاجاۋۇزچى ھۆكۈمىتىنىڭ يار-يۆلىكى بىلەن تاجاۋۇزچىلىق ئەسلى تەبىئىتىنى ئاشكارىلايدۇ ۋە ئاشكارىلىماقتا!

شەرقىي تۈركىستان — بىر مىللىي دۆلەتتۇر. ئۇ — بىر تارىخىي ئاساسقا ئىگە مىللىي دۆلەتتۇر. بۇ تۇپراقلار گەرچە ھازىر ياتلارنىڭ ئىشغالىيىتى ئاستىدا خىتاي يېرى قىلىپ كۆرسىتىلگەندەك قىلسىمۇ، بۇ ۋەتەنىنىڭ ھەقىقىي قانۇنىي ئىگىلىرى بىز شەرقىي تۈركىستانلىقلارمىز! بۇ ۋەتەنگە ھەرقانداق بىر باھانە بىلەن كىرىش ئۈچۈن شۇ تۇپراق ئىگىلىرى تەرىپىدىن قۇرۇلغان مۇستەقىل قانۇنىي ئورگانلىرىنىڭ رۇخسىتىنى ئېلىپ قانۇنىي رەۋىشتە

مۇستەملىكىچى ھاكىمىيىتىنىڭ قوراللىق ھىمايىسى ئاستىدا ۋەتىنىمىز تۇپراقلىرىنى پىلانلىق، تەشكىللىك ھالدا قەدەممۇ-قەدەم ئىگىلەشكە ئەۋەتىلگەن بولۇپ، بۇ تاجاۋۇزچى خىتاي كەلگۈندىلەر ئۆز پائالىيەت دائىرىسى ئىچىدە، تاجاۋۇزچى مۇستەبىت مىللىي مۇستەملىكىچى ھۆكۈمىتىگە ماسلىشىپ خەلقىمىزنى قەدەممۇ-قەدەم يوقىتىشقا، بۇلاڭ-تالاڭ قىلىشقا، نادان ۋە نامرات قالدۇرۇشقا، بارلىق ساھەلەردىن سىقىپ چىقىرىپ چەتكە قېقىشقا، بوزەك قىلىشقا، خورلاشقا، نازارەت قىلىشقا، سۈرگۈن قىلىشقا، ئۇرۇپ قىيناشقا ۋە ۋەھشىيلەرچە ئۆلتۈرۈشلەرگە ئاكتىپ قاتناشماقتا ياكى ۋاستىلىك كۈچ چىقىرىشماقتا! يەنى، ۋەتىنىمىزگە چېكەتكىدەك يامراپ كېلىۋاتقان بۇ قورالسىز خىتاي تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلەر ۋەتىنىمىزنى خىتاي يېرىگە ئايلاندۇرۇشنى، مەڭگۈ ئۆزلىرىنىڭ قىلىۋېلىشنى ئالدىنقى مەقسەت قىلىپ كېلىۋاتقانلار بولۇپ، تاجاۋۇزچىلىق جىنايىتى جەھەتتە نۆۋەتتىكى قوراللىق خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىنمۇ خەۋپلىك بولۇۋاتقان يات مىللەت تاجاۋۇزچى دۈشمىنىمىزدۇر! چۈنكى دۈشمەن ئارمىيىسى ئەنە شۇ تاجاۋۇزچى كۆچمەنلىرى بولغىنى ئۈچۈنلا كۈچ-قۇدرەتكە، ئارقا تىرەككە، ياردەمچىسىگە ئىگە. ئەنە شۇلارنىڭ كاساپىتىدىن خەلقىمىز شەھەرلەردىن، بايلىق مەنبەلىرىدىن، ئىستراتېگىيىلىك ئورۇنلىرىدىن، ھەتتا ئۆيۋاقلىرىدىن، تېگىشلىك پەرزەنتلىرىدىن مەجبۇرى ئايرىلىپ سىقىپ چىقىرىلماقتا! شۇنىڭ ئۈچۈن خىتاي تاجاۋۇزچى كۆچمەنلىرىمۇ كەم-كۈتىسىز تاجاۋۇزچى مىللىي دۈشمەنلىرىمىزدۇر! ھەتتا

سىياسىي كۆز قاراشلىرىدىن بىتەرەپ دۆلەت نامى بولۇشتىن كۆرە، ئىدىيىۋى ئەقىدىلىرىنى ئىپادىلەيدىغان سىياسىي نام ھالىتىگە ئۆزگەرتىۋېتىلدى. ئەسلىدە ۋەتىنىمىزنىڭ نامى، بايرىقى، گېربى، دۆلەت شېئىرى، ئاساسىي قانۇنى قاتارلىقلارنى ھەرقانداق بىر شەخس ياكى تەشكىلاتنىڭ قارار قىلىش، تۈزىتىش، ئۆزگەرتىۋېتىش، ئالماشتۇرۇۋېتىشقا ھەققى يوق بولۇشى شەرت ئىدى. بۇ تۆردىكى نەرسىلەر خۇددى بىرىنچى ۋە ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىزدىكىگە ئوخشاش، دۆلەت قۇرۇۋاتقان قۇرۇلتاي ياكى ئۇلارنىڭ مۇتەخەسسىسلىرى تەرىپىدىن قارار قىلىنىشى شەرت ئىدى. شۇ سەۋەبتىن، بىرىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز دەۋرىدە قوبۇل قىلىنغان دۆلەت بايرىقىمىزنىڭ شەكلى خۇددى تۈركىيە جۇمھۇرىيىتىنىڭ دۆلەت بايرىقى شەكلى بىلەن ئوخشاش ئۆلچەملەردىكى ئاي-يۇلتۇزلۇق بولۇپ، پەقەتلا رەڭگى شوخ زەڭگەر ئىدى. ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز دەۋرىدە قوبۇل قىلىنغان دۆلەت بايرىقىمىمۇ يۇقىرىقىدەك ئاي-يۇلتۇزلۇق بولۇپ، ئەمما رەڭگى شوخ يېشىل رەڭدە ئىدى. تۈركىينى ئاساس قىلىپ تۇرۇۋاتقان ۋەتەنپەرۋەرلىرىمىز ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىزنى ئېتىراپ قىلمايدىغان ئېقىمغا مەنسۇپ كىشىلىرىمىزدىن تەشكىل تاپقىنى ئۈچۈن، گەرچە بۇ كىشىلىرىمىز بىرىنچى جۇمھۇرىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن مۇناسىۋەتسىز كىشىلەر بولسىمۇ، ئۆزلىرىنى ئىككىنچى جۇمھۇرىيەت ئېقىمىدىن پەرقلەندۈرگەن ھالدا بىرىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز قوبۇل قىلغان ئاي-يۇلتۇزلۇق كۆك بايراقنى ۋەتىنىمىزنىڭ بايرىقى سۈپىتىدە دۇنياغا

كىرىشى كېرەك. ئۇنۇڭسىز كىرگۈچىلەرنىڭ ھەممىسى تاجاۋۇزچى، ھەممىسى مىللىي دۈشمەن ھېسابلىنىشى ئەقەللىي مۇقەررەرلىك! ھالبۇكى، بۇ دۈشمەنلەر ئاۋۋال يەرلىك خەلقنىڭ قانۇنىي تېررىتورىيە ھوقۇقىنى تارتىپ ئېلىپ، قانۇنىي مىللىي مۇستەقىل ھاكىمىيىتىنى ئاغدۇرۇپ تاشلاپ ئاندىن باستۇرۇپ كىرىۋاتقان تاجاۋۇزچىلار بولغاچقا، بۇ تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلەرنىڭ ھەممىسىگە قەتئىي تۈردە تاجاۋۇزچى دۈشمەن مىللەت قاتارىدا مۇئامىلە قىلىشىمىز، ھەربىر شەرقىي تۈركىستانلىقنىڭ ئىنسانى ھەققىلا ئەمەس، بەلكى تارىخىي ۋە ۋىجدانىي بۇرچىدۇر!!!

بۇ يەردە تېمىدىن ھالقىپ مۇنداق بىر مەسىلىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ قويۇشنى ئۆزىمىزگە مۇھىم بىر ۋەزىپە دەپ قارايمىز: چەتئەللەردە تۇرۇۋاتقان ۋەتەنپەرۋەرلەردىن ئوتتۇرا ئاسىيادىكىلەر بىلەن تۈركىيە ۋە سەئۇدى ئەرەبىستان قاتارلىق ئەللەردە تۇرۇۋاتقان كىشىلىرىمىز ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكەتلىرىنى بىر تۇتاش قانات يايدۇرۇش مەقسىتىدە ۋاقىتلىق بىر يەرگە كەلگىنىدىن كېيىن، ئۇلارنىڭ بۇرۇنقى ئىدىيىۋى زىددىيىتى قايتىدىن ئاشكارىلىنىپ، بىر-بىرسىدىن پەرقلىق ھالدا بىرقانچە خىل نام ۋە بايراقلار بىلەن ۋەتىنىمىزنىڭ نامىنى ئىپادىلەشكە ئۇرۇنۇش جىددىي ئوتتۇرىغا چىققانىدى. نەتىجىدە، ۋەتىنىمىزنىڭ ھازىرقى زامان ئىسىملىرىدىن بولغان «شەرقىي تۈركىستان» ۋە «ئۇيغۇرىستان» دېگەن ئاتالغۇلار ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ

ئوتتۇرىسىدىن (بايراق ئېنىنىڭ نەق يېرىمىغا تەڭ يەردىن) ئۆتىدىغان ئوتتۇر سىزىقى ئۈستىدە بولىدۇ. ھىلال ئاي شەكلىنىڭ ئىچكى چەمبەر مەركىزى بايراق ئوتتۇرا سىزىقىدا تاشقى چەمبەر مەركىزىدىن ئاتمىش ئىككى يېرىم مىللىمېتىر ئارىلىق تاشلاپ جايلىشىدۇ. ھىلال ئاينىڭ ئىچكى چەمبەر دىئامېتىرىنىڭ ئۇزۇنلۇقى قىرىق سانتىمېتىر بولىدۇ. ھىلال ئاي ئىچكى چەمبىرىنىڭ بايراق سىپى تەرەپتىن ئاي ئۇچلىرى شەكىللەنگەن ئارىلىقىچە بولغان ئۇزۇنلۇقى (يەنى ئىچكى ئاي چەمبىرىنىڭ ساپ تەرەپ نۇقتىسىدىن ئاي ئىچىگە قارىغان يۇلتۇز چەمبىرى قىرىغىچە) ئۈچتىن بىر بايراق ئېنى ئۇزۇنلۇقىغا (يەنى ئۈچ يۈز ئوتتۇز ئۈچ مىللىمېتىر ئەتراپىغا) تەڭ كېلىدۇ. يۇلتۇز ئۈچۈنمۇ بىر كىچىك چەمبەر سىزىش مۇمكىن. بۇ چەمبەرنىڭ مەركىزىنىمۇ خۇددى ھىلال ئاي چەمبەرلىرىدىكىدەك بايراق ئېنىنى تەڭ ئىككىگە بۆلگەن نۇقتىدىن ئۆتىدىغان بايراق ئۇزۇنلۇقى ئوتتۇرا سىزىقىدا دەپ مۆلچەرلەيمىز. يۇلتۇز چەمبىرىنىڭ دىئامېتىر ئۇزۇنلۇقى تۆتتىن بىر بايراق ئېنى (يەنى يىگىرمە بەش سانتىمېتىر) ئۇزۇنلۇقىغا تەڭ كېلىدۇ. يۇلتۇز چەمبىرى ئىچىگە جايلاشتۇرۇلىدىغان بەشۋارىنىڭ ئاي ئىچىگە يۈزلەنگەن ئۇچى نەق بايراق ئوتتۇرا سىزىقى ئۈستىدە ۋە ئاي ئۇچلىرى بويىغا تاقاشقان بولىدۇ. قالغان ئۇچلىرى شۇ ئاساستا سىزىلىدۇ. بايراقنىڭ ساپ تاقىلىدىغان ئاق لاتىسىنىڭ كەڭلىكى ئوتتۇزدا بىر بايراق ئېنىگە (يەنى ئوتتۇز تۆت مىللىمېتىر ئەتراپى) تەڭ بولۇپ، بۇ ئارىلىق بايراق ئۇزۇنلۇقىغا قېتىلمايدۇ. بايراق تېگى

تونۇشتۇرۇشنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇپ كەلگەن. ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىزنى ئېتىراپ قىلىدىغان كىشىلەردىن مۇھاجىر بولۇپ چىقىپ كەتكەنلەر ئاساسەن سابىق س س س ر تەۋەسىدە قالغىنى ئۈچۈن، ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىزنىڭ دۆلەت بايرىقىنى خەلقئارادا تونۇشتۇرۇش تۇگۇل، ھەتتا ئۆز ئىچىدىمۇ تونۇشتۇرۇش پۇرسىتىگە ئېرىشەلمەي، ئاي-يۇلتۇزلۇق يېشىل بايرىقىمىز ئاساسەن ئۇنتۇلۇپ كەتكەندى. شۇڭا، يېقىنقى يىللاردىن بېرى مۇھاجىرلىرىمىز بىردەك بىرىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز دەۋرىدە قوبۇل قىلىنغان ئاي-يۇلتۇزلۇق كۆك بايراقنى ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي دۆلەت بايرىقى دەپ تونۇپ كەلمەكتە. ئەمما بايرىقىمىزنىڭ مۇتلەق ئېنىق ئۆلچەملەر بىلەن ياسىلىدىغانلىقىنى نۇرغۇن كىشىلىرىمىز بىلمىگەچكە، بەزىدە ئاجايىپ-غارايىپ ئاي-يۇلتۇزلۇق كۆك بايراقلار ئۇچراپ قالماقتا. شۇ سەۋەبتىن بۇ يەردە بايرىقىمىزنىڭ ئېنىق ئۆلچىمىنى تەرىپلەپ بېرىشنى توغرا تاپتۇق: ئەگەر بايرىقىمىزنىڭ كەڭلىكى، يەنى ئېنىنى بىر مېتىر دەپ قوبۇل قىلغىنىمىزدا، بايرىقىمىزنىڭ ئۇزۇنلۇقى بىر يېرىم مېتىر نىسبىتىدە بولىدۇ. شۇ ئاساستا ھىلال ئاي شەكلىنىڭ بايراق ئوتتۇرا سىزىقىدا تۇرغان سىرتقى چەمبەر مەركىزى بىلەن بايراق سىپىي تەرەپ ئارىلىقىمۇ ئەللىك سانتىمېتىرگە تەڭ كېلىدۇ. خۇددى شۇنىڭدەك ھىلال ئاينىڭ سىرتقى چەمبەر دىئامېتىرىنىڭ ئۇزۇنلۇقىمۇ ئەللىك سانتىمېتىرگە تەڭ كېلىدۇ. ھىلال ئاينىڭ ئىچكى-تاشقى چەمبەر مەركىزىنىڭ ئورنى بايراق بويىنىڭ نەق

پۈتلىكاشاڭلىق قىلمايدىغانلا ئەمەس، ھەتتا پۈتۈنلەي ئۆز مۇددالىرى ئۈچۈن جان تىكىپ ساداقىتىنى كۆرسىتىدىغان خىتايلارنى تاللاپ ۋەزىپىگە قويۇشقا بولىدىغان نامزاتلارنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ. بۇ فاشىست پارتىيىسى تەرىپىدىن تاللاپ كۆرسىتىلگەن سادىق نامزاتلار يەنىلا شۇ پارتىيە تەرىپىدىن تاللانغان، ھەتتا شۇ فاشىست پارتىيە ئورگانلىرىدا قوشۇمچە ۋەزىپىسى بولغان كاتىپلاشلار گورۇپپىسى ئىچىدە قايتىدىن تاللىنىپ ۋەزىپىگە تەيىنلەنمەكتە. بۇ شەكىلدە تۈگىمەس غەلۋىرلەردە تاسقىلىپ تاللانغان خىتاي مەمۇرىي كادىرلىرى، تەيىنلەنگەن ئورنىنىڭ قانداق بولىشىدىن قەتئىي نەزەر، مۇتلەق تۈردە بۇ پارتىيىنىڭ ياكى بۇ تاجاۋۇزچى فاشىست ھۆكۈمەتنىڭ شەرتسىز سادىق غالچىلىرى بولۇپ ئىشلەيدۇ.

بۇ خىل شەكىلدە تەشكىللەنگەن تاجاۋۇزچى ھاكىمىيەتنىڭ مەمۇرىي ئورگانلىرىدا ئىشلەيدىغان بارلىق خىتاي مەمۇرىي چاپارمەنلىرى ئاساسەن ئاڭلىق شەكىلدىكى ئەڭ مىللەتچى، ئەڭ فاشىست روھىغا ئىگە خىتاي تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلىرىدىن تەشكىل تاپقانلىقى ئۈچۈن، ۋەتىنىمىزدىكى ھەرقانداق بىر تاجاۋۇزچى ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدا يەرلىك خەلقنىڭ مەنپەئەتىگە ۋەكىللىك قىلىدىغان، ئۇلار ئۈچۈن ئەڭ تۆۋەن دەرىجىدىكى ھەقلىرىگە بولسىمۇ كۆڭۈل بۆلىدىغان بىرمۇ خىتاي تېپىلمايدۇ. بۇ ئورگانلار بارلىق تاجاۋۇزچى ھاكىمىيەت ئىدارە-شىركەتلىرى، بارلىق ئىلىم-پەن ساھەلىرى، بارلىق ئىقتىسادىي تەقسىمات ساھەلىرى

شوخ زەڭگەر (قېنىق ھاۋارەڭ)، ئاي-يۇلتۇز ئىچى ۋە ساپ ئورنى ئاق رەڭدە بولىدۇ. بۇ نىسبەتلەر بويىچە خالىغان چوڭلۇقتىكى ۋە خالىغان شەكىلدىكى بايراق-ئىزنەكلەرنى سىزىپ ياساشقا بولىدۇ. بىزنىڭ بۇ كىتابىمىزدا ئاتىلىۋاتقان "شەرقىي تۈركىستان" دېگەن ئىسىم بىلەن بۇ بايراقمۇ نوقۇل ۋەتىنىمىزنىڭ سىمۋولى بولۇپ، قىلچە سىياسىي بىرتەرەپلىمىلىككە ئىگە ئەمەس.

بىز ئەمدى ئۆز گېپىمىزگە كېلىپ، بۇ خىتاي تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلەرنىڭ ۋەتىنىمىزدىكى بۈگۈنكى ئىقتىسادىي ۋە سىياسىي تاجاۋۇزچىلىق قىياپىتىگە بىر نەزەر سېلىپ باقايلى:

ئۆزلىرىنىڭ شوۋىنىستىك ۋە فاشىستىك ھاكىمىيەت كۈچىگە تايىنىپ ۋەتىنىمىزگە باستۇرۇپ كىرىۋاتقان بۇ خىتاي تاجاۋۇزچى كۆچمەنلىرى ۋەتىنىمىزدە مۇتلەق ئۈستۈن مەمۇرىي ھوقۇقلارنى قولغا كىرگۈزۈۋېلىپ، ھاكىمىيەتنىڭ بارلىق بۇلۇڭ-پۇچقاقلىرىدا ئۆز مىللىي غەرەزلىرىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن جان جەھلى بىلەن تاجاۋۇزچى ھاكىمىيىتىگە خىزمەت قىلىشماقتا. ئۇلار تاجاۋۇزچى ھاكىمىيىتىنىڭ ئاساسىي يادروسى، يېتەكچى كۈچى ھېسابلانغان خىتاي كومپارتىيە ئورگانلىرىنى پۈتۈنلەي ئۆز چاڭگىلىدا تۇتۇپ، تاجاۋۇزچى فاشىست ھۆكۈمىتىنىڭ پائالىيەتلىرىگە باش نازارەتچىلىك قىلىشماقتا. بۇ فاشىست پارتىيە ھەرقانداق بىر خىتاي تاجاۋۇزچى ھۆكۈمەت خادىمىنى ئەڭ مۇكەممەل شەكىلدە تەكشۈرۈپ، ئۆزلىرىنىڭ تاجاۋۇزچىلىق پىلانلىرىغا قىلچىلىك

ھالال‘ قىلىنىدۇ. بۇلارمۇ پەقەت خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن پەرقسىز دەلدۈشلەر ياكى مىللىي مۇناپىقلارغا قىلىنىدىغان ’قوشۇقتا سۇنۇلغان‘ ئىلتىپاتلاردۇر. ئادەتتىكى قورچاق قارا ئىشچى-خىزمەتچىلەر، ئەقلى كەم مەمۇرچاقلارنىڭ كۆزىنى پارقىرىتىپ تۇرۇپلا ھەقلىرى تارتىۋېلىنىسىمۇ ”غىڭ“ قىلىشمايدۇ. چۈنكى ”غىڭ“ قىلىش دېگەنلىك، ”پارتىيىگە نارازىلىق“ دەپ تۆھمەت قىلىنىپ، ئەنە شۇ ئۆلمەسلىك ئۈچۈن ئاغزىغا تېمىتىلىدىغان ’دېمىدە سۈيى‘ دەك ئازغىنە مائاشلىق ئورنىدىنمۇ قوغلىنىش خەۋپى مەۋجۇدتۇر.

يۇقىرىقىدەك مەمۇرىي تەقسىماتلار نەتىجىسىدە ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلەر ئاساسەن دۆلەت ئورگانلىرىدا، دۆلەت ئىگىلىكىدىكى ئورۇنلاردا، ھېچ بولمىسا دۆلەتنىڭ كوپېراتىپى شەكلىدىكى ئورۇنلارغا ئورۇنلىشىپ كەلمەكتە. (ئاخىرقى ۋاقىتلاردا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئىشلەپچىقىرىش-مۇلازىمەت ئورۇنلىرىنى كۆتۈرە بېرىش، ھۆددىگە بېرىش، چەتئەللىكلەرگە ھۆددىگە بېرىش ۋە سېتىپ بېرىش قاتارلىق ئىسلاھات قىلىشلىرىنىمۇ يۇقىرىقىدەك ئۈستۈن خىتاي نوپۇسى ھالىغا كېلىۋالغاندىن كېيىن يولغا قويغانلىقى ئۈچۈن، بۇنداق ئىسلاھاتلاردا يەرلىكلەرنىڭ سىقىپ چىقىرىلىشى تېخىمۇ راۋان ھالغا كەلتۈرۈلمەكتە — قايتا رەتلىگۈچىدىن)

بۇ تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلەر ئاھالىسى مۇستەملىكىچى ھاكىمىيىتىنىڭ نەچچە يۈز مىڭ يۇەنلىك تۇرالغۇ ئۆيلىرىدە خۇددى ئۆز مۈلكىدەك ئەركىن ئولتۇرۇشماقتا. بۇنىڭ

بويىچە پىلان تۈزۈشكىنىدە يەرلىك خەلقنى پۈتۈنلەي خىتاي دۈشمىنى دەپ ھېسابلىشىپ مۇئامىلە قىلىشىدىغانلىقى ئۇچۇق ئىپادىلىنىپ تۇرىدۇ: بۇ تاجاۋۇزچىلارنىڭ تۈزگەن بارلىق پىلانلىرىدا يەرلىك خەلق مەنپەئەتلىرى، ھاياتلىق شەرتلىرى، يەنى بارلىق ئەقەللىي ئادەم قىياپىتىدە ياشاش پۇرسەتلىرى قىلچىمۇ ھېسابقا ئېلىنمايدۇ؛ ئۇلار ئۇچۇن ھېچقانداق ھەق-ھوقۇق، ياكى پايدا-مەنپەئەت قالدۇرۇلماسلىقى جېنىنىڭ بارىچە تىرىشىدۇ. نەتىجىدە شەھەر نوپۇسىغا كىرىش، ئىشچى ئېلىش، كادىر ئېلىش، ئۆستۈرۈش، مۇكاپاتلاش، ئۆي تەقسىملەش، بىلىم ئاشۇرۇش ۋە يېتىشتۈرۈلۈش، پاراۋانلىق ياردەم، سەھىيە ئىشلىرى، باج-سېلىق كەچۈرۈملىرى، ئاپەتلەرگە ياردەم، نامراتلارنى يۆلەش، سوت ئىشلىرى، قوراللىق كۈچلەر، تاشقى مۇناسىۋەت، ... قاتارىدىكى بارلىق ئىش ساھەلىرى بويىچە يەرلىكلەر مەنپەئەتدارلىق ئورنىغا ھەرگىزمۇ ئېرىشەلمەيدۇ، پۈتۈنلەي خىتاي تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلەر ئاھالىسى كۆزدە تۇتۇلۇپ پىلان تۈزۈلىدۇ، قارار چىقىرىلىدۇ. "ئارپىنىڭ باھانىسىدە قارىمۇق سۇ ئىچىپتۇ" دېگەندەك، زادىلا قاچۇرۇشقا مۇمكىن بولمىغان، قىپيالڭاچ تەڭسىزلىك قىلاي دېسە ئارتۇقچە قارشىلىق پەيدا قىلىپ قويۇشىدىن ئەنسىرەيدىغان ئەھۋاللاردىلا ئىنتايىن ئاز ساندىكى يەرلىكلەرگە نەپ بېرىپ قويىدىغاندەك قىلىسىمۇ، ئەنە شۇ 'چەكتە كەلگەن' نىڭمۇ بىر قىسمىنى شەخسنىڭ 'ساداقەتسىزلىكى' گە دائىر ئەرزىمىگەن باھانە-پۇتاقلارنى چىقىرىشىپ يوق قىلىدۇ ياكى يېرىم-يارتا ھالدا 'تەيمە

چىچاڭلاپ ئاسمانغا مۆشت ئېتىپ ياشىماقتا! بۇ ۋەتەننىڭ ھەقىقىي ئىگىلىرى بولغان بىز خەلقلەر بولسا كۈنسېرى نادان، نامراتلىشىپ، بۈگۈنكى دەۋر تەرەققىياتىغا پۈتۈنلەي يات بىر مۇھىتتا ياشىماقتا: ئۆيىدىن چىقسا ئېتىزلىق-جاڭگال، ئۆيىمۇ مال قوتىنىدىن پەرقى يوق ناچار، زەي پۇرايدىغان قاراڭغۇ ئۆڭكۈردەك، ھەتتا بىر تەرىپىدە ئۇلاغلىرى ياتىدىغان، قىغ-تېزەك سېسىقى دىماغنى يارىدىغان، بالا-چاقىلىرى توپا-چاڭ، قىغ-پاتقاقلاردا دومىلىشىپ يۈرگەن، ئۇلار نە شەھەرنى بىلسۇن، نە يېزا بازىرىنى، نە كۆڭۈل ئېچىش ئورنىنى، ھەتتا ئوقۇيدىغان مەكتەپىنىڭمۇ تايىنى يوق، قۇم ئۈستىدە تىزلىنىپ ئولتۇرۇپ خەت يازىدىغان بىچارە ھالەتتە، ... دۇنيا جامائىتىگە سۆزلەپ ئىشەندۈرگىلىمۇ بولمايدىغان دەرىجىدىكى نادانلىق، ئىجتىمائىي قاراڭغۇلۇق، نامراتلىق ئىچىدە ئاخىرقى نەپەسىدە جان تالاشماقتا! تاجاۋۇزچى خىتايلار ئىش ئۈستىدە ھۆكۈمىتى بەرگەن مىليون يۈەنلىك ماشىنا-ئۈسكۈنىلەرنى خۇددى دادىسىدىن مىراس ئالغاندەك ئىختىيارىچە پايدىلىنىپ ئىشلەۋاتقان؛ بۇمۇ ئازلىق قىلىپ ئەمگەك مۇھاپىزەت بۇيۇملىرى — بارلىق ئىش كىيىملىرىدىن تارتىپ تاكى پەلەي-ماسكىلىرىغىچە، قەغەز-قەلەمدىن تارتىپ قايناق سۇيىغىچە، ... ھەممىسى تەل ۋە ھەقسىز. بىزنىڭ دېھقانلىرىمىزنىڭ بىر يىل ئىشلەپ تاپقىنىدىنمۇ كۆپ پۇلنى ئايلىق مائاش قىلىپ ئالغاننى ئاز دەپ، يەنە قىشلىق ئىسسىنىش پۇلى، يازلىق سالقىنلاش پۇلى، تازىلىق پۇلى، سالامەتلىكنى ئاسراش پۇلى، ھەقسىز

ئەكسىچە، يەرلىك خەلق پايانسىز يېزا-قىشلاقلاردا بىر پارچە خىش-كېسەكنىمۇ بىۇ تاجاۋۇزچى 'ھۆكۈمەت' تىن ئالالمىغانلىقى ئۈستىگە، ئەجدادلىرىدىن تارتىپ ئۆزلىرىگە تەۋە بولۇپ كېلىۋاتقان يەرلىرى ئۈچۈن ئاققۇنلارغا پۇل تۆلەپ يەر سېتىۋېلىشىپ، ئۆزلىرى ئۆي سېلىپ ئولتۇرۇشقا مەجبۇرلانماقتا. تاجاۋۇزچى كۆچمەنلەر زامانىۋى بىنالاردا پارۋايلىق، سۇ تۇرۇبىلىق، ئېلېكترلىق، ھەتتا يېقىلغۇ گازلىق، ... ھەممە ئېھتىياجلىق ئەسلىھەلىرى تەل بولغان ھەشەمەتلىك شەھەر ئۆيلىرىدە خوجايىنلارچە ياشىماقتا. بۇنىڭ ئەكسىچە، يەرلىك خەلق ئۆزلىرى ئەپلەپ-سەپلەپ سېلىۋالغان ئېغىلدەك، ئۆڭكۈردەك 'ئۆي' لەردە سامان-تېزەك قالاپ، كۆلچەك سۈيى ئىچىپ، ئۆمۈر بويى تېلېۋىزورنىڭ نېمىلىكىنى، كىرئالغۇ، توڭلاتقۇ دېگەنلەرنىڭ نېمىلىكىنى بىلمەستىن، ھەتتا ئۆزى تېرىپ ئۆستۈرگەن كېۋەزدىن رەخسەتسىز تۇرۇككىنە يوتقان تىكىپ يېپىنالماي، ئوتتۇرا ئەسىر قاراڭغۇلۇقى ئىچىدە ئۆمرى ئۆتمەكتە! تاجاۋۇزچى كۆچمەنلەر ئاھالىسى ئۆيدىن چىقسىلا ئاسفالت يوللار، ھەشەمەتلىك دۇكان-سارايلار، كىنو-تىياتىرخانىلار، ئەيش-ئىشرەت سورۇنلىرى، ھەر يەردە ئاپتوبۇس-تاكسىلار، ھەتتا ئىشقا بېرىپ-كېلىشتىمۇ ھەقسىز ئىدارە ئاپتوبۇسلىرى، باللىرى ئۈچۈن مەكتەپلەرگە ئاپىرىپ-ئەكىلىدىغان مەخسۇس ئاپتوبۇس-بولكىۋايلار، ئازادە مەكتەپلەر، يەسلىلەر، باللار باغچىلىرى، ... خىتايدا ئۇخلاپ چۈشىگىمۇ كىرمەيدىغان ئەتىۋارچىلىق، قەدىر-قىممەت، ئالاھىدە ئىمتىيازلار، راھەت-پاراغەت ئىچىدە

بۇ ۋەتەن بىزنىڭ ئەمەسمىدى؟ بۇ بايلىقلار، بۇ ئىش ئورۇنلىرى بىزگە تەۋە ئەمەسمىدى؟ بۇ مەنپەئەتلەر بىزگە تەئەللۇق ئەمەسمىدى؟ بىز نېمىشقا نامراتلىققا، نادانلىققا، ئۆلۈمگە قىستىلىمىز؟ بىز نېمە گۇناھ قىلغانىدۇق؟!

بىزدە بىرلا نەرسە كەم: ئۇ بولسىمۇ مىللىي مۇستەقىل ھاكىمىيىتىمىز!

بىزدە بىرلا گۇناھ بار: ئۇ بولسىمۇ "تىنچلىق" دەپ جىم يېتىۋېلىپ، مىللىي مۇستەقىللىق ئۈچۈن ئىزچىل جان پىدا قىلىش ھەرىكەتلىرىنى قانات يايدۇرماسلىقىمىز!

ئەمدى ھېسابلاپ كۆرەيلى، خەلقىمىز تاجاۋۇزچى خىتايلاردىن قانچە ھەسسە تۆۋەن تۇرىدىكەن؟ خىتاي تاجاۋۇزچى 'پۇقرا' لىرى بىزدىن قانچىلىك كۆپ مەنپەئەت ئېلىۋېتىپتۇ؟ بىز بۇنچە چوڭ ناھەقچىلىككە قانداق چىداپ كەلدۇق؟ بىز بۇنچە ئېغىر زۇلۇمغا نېمىشقا قارشى چىقمايمىز؟ تاجاۋۇزچى يات مىللەتكە كېتىۋاتقان بۇ ھېسابلارنى ھەربىر ۋەتەندىشىمىز ئۆزلىرى بىلگەن پاكىتلىرى بويىچە قايتىدىن ئەستايىدىللىق بىلەن بىر ھېسابلاپ كۆرسۇن!

تاجاۋۇزچى خىتاي كەلگۈندىلەر خەلقىمىزنىڭ بۇ خىل خىياللارغا كېلىپ قېلىشىدىن ئۆلگۈدەك قورقۇشماقتا. بۇ خىل خىياللاردا بولغانلارنى ھەرقانداق بىر خىتاي تاجاۋۇزچى كەلگۈندىسى تۇيۇپلا قالىدىكەن، ھەتتا گۇمانلا قىلىدىكەن، دەرھال فاشىست ھۆكۈمىتىگە كۆپتۈرۈپ مەلۇمات بېرىپ جازالاتقۇزىدۇ؛ قولىدىن كەلسىلا ھەرقانداق بىر

داۋالاش، ھەقسىز بىلىم ئېلىش، ھەقسىز ساياھەت، يۇرتىنى ھەقسىز زىيارەت قىلىش، ساناتورىيلەر، پېنسىيىگە چىقىش، شەنبە-يەكشەنبە ۋە ھېيت-بايرام دەم ئېلىش كۈنلىرى، چېگرا پۇلى، مەخپىيەتلىك پۇلى، كەينى ئۈزۈلمەي كېلىپ تۇرىدىغان مۇكاپات پۇل ۋە بويۇملىرى، كۆتۈرە ئېلىش ھوقۇقى، شەخسى مۈلۈك ۋە كارخانا ئېچىش ئەركىنلىكى، ... ساناپ تۈگەتكۈسىز ياردەم پۇللىرىدىن بەھرىمەن بولسا، زېمىنىنىڭ ئىگىلىرى يەر بىنا بولغاندىن بېرى ئۆزى ئېقىپ كېلىۋاتقان ساي-ئۆستەڭنىڭ سۈيىگە پۇل تۆلەپ، پۇل تۆلىيەلمىسە جەرىمانە تۆلەپ، كۈنسېرى ئەقەللىي ھاياتلىق شەرتلىرىدىنمۇ مەھرۇم قالدۇرۇلۇپ ئۆلۈمگە قىستالماقتا. ...

'كۆكۈل بۆلۈش' ئالدامچىلىقىنى ئاغزىدىن چۈشۈرمەيدىغان تاجاۋۇزچى ھۆكۈمەت بىزنىڭ دېھقان-چارۋىچىلىرىمىزغا نېمە قىلىپ بەردى؟ ئۆزلىرىنىڭ ھاشارلىرىغا ئىشلىتىش ئۈچۈن بولسىمۇ بىرەر كەتمەن ئېلىپ بەرگەن يېرى بارمۇ؟ ھاشارلىرىغا بېرىپ ئىشلەپ بېرىشلىرى ئۈچۈن بىرەر ئېشەك بېرىپ تۇرغان يېرى بارمۇ؟ بارلىق ئۇرۇقلۇق پۇلى، سۇ پۇلى، يەر بېجى، مەھسۇلات بېجى، ئۆي بېجى، بازار بېجى، قان بېجى، ... ئادەمنىڭ ئەقلىمۇ يەتمەيدىغان تۈگىمەس ئالۋاڭ-سېلىقلار، ئاتالمىش ئىئانە تۇپلاشلار، تۈگىمەس ھاشارلار، ... "ئۆلتۈرۈۋېتىلمىگىنىڭگە شۈكۈر قىلىپ ھايات قالغان جېنىڭنىڭ ھەققىنى تۆلە!" دېگەندەك مەجبۇرىيەتلەر بىلەن يىلىكىمىزنى ۋە قېنىمىزنى شورىماقتا!

باشلىغان؟ قانداق قىلغان؟ ... ئابدۇخالىق ئۇيغۇرىمىز، مەمتىلى تەۋپىق ئەپەندىمىز، لۇتپۇللا مۇتەللىپىمىز، ئابلىز مەخسۇمىمىز، ئابدۇرېھىم ئۆتكۈر ئەپەندىمىز، تۇرغۇن ئالماس ئەپەندىمىز، ... داڭلىق ۋەتەنپەرۋەر زىيالىيلىرىمىز، يول باشلىغۇچىلىرىمىز، قەھرىمان ئەجدادلىرىمىز بىزگە نېمە دەپ چاقىرىق قىلدى؟ بىزنى قانداق ئاگاھلاندۇردى؟ ئاخۇنۇپ، مىجىت سىلىك، بارىن، غۇلجا قەھرىمانلىرى ۋە باشقا يوشۇرۇن ھەرىكەت قىلىۋاتقان قەھرىمانلىرىمىز نېمە ئۈچۈن جان پىدا قىلدى ۋە قىلىۋاتىدۇ؟ ... ئويلىنىش، پىلان تۈزۈش، تەشكىللىنىش، دەرھال ھەرىكەتكە ئاتلىنىش ۋاقتىمىز ئاللىقاچان كېلىپ بولدى! ۋەتىنىمىزگە بىزدىن بى رۇخسەت كىرىۋاتقان ھەرقانداق بىر خىتاي كەلگۈندىسى مۇتلەق تۈردە مىللىي تاجاۋۇزچى بولۇپ ئالدىمىزدا بىزگە خىرىس قىلىپ تۇرماقتا! ۋەتەن بىزنى بۇ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى قوغلاپ چىقىرىش ئۈچۈن دەرھال كەسكىن ۋە ئۈنۈملۈك ھەرىكەت باشلاشقا چاقىرماقتا!!!

§1.4 قورچاق مىللىي ئىشچى- خىزمەتچىلەر

ۋەتىنىمىز خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ چاڭگىلىغا چۈشۈپ قالغان دەۋرلەردىن بۇيان، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ھەرگىز نوقۇل خىتاي مەمۇرىي خادىملىرىغا تايىنىپلا ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈپ كەلگەن ئەمەس. باشقا ھەرقانداق بىر مۇستەملىكىچى ياكى تاجاۋۇزچىغا ئوخشاش، زو زوڭتاڭدىن باشلاپ تا بۈگۈنكى كوممۇنىست خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا

خىتاي تاجاۋۇزچى كەلگۈندىسىمۇ ئۆزى بىۋاسىتە جازالايدۇ. ئۇ ئۇيغۇرغا قارشى بىر خىتاي گۇۋاھلىقتىن ئۆتسىلا خىتايىنىڭكىنى راستقا چىقىرىپ قايتا تەكشۈرۈپ ئولتۇرمايلا جازاغا تارتىپ كەلمەكتە.

ۋەتىنىمىزنى ئىشغال قىلىۋالغان بۇ خىتاي تاجاۋۇزچى كۆچمەنلىرى ـ تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلەر 'ئاكا مىللەت' مىكەن؟ 'قېرىنداش مىللەت' مىكەن؟ بىزگە ئوخشاش 'تىنچ پۇقرالار' مىكەن؟ 'بىر-بىرىمىزدىن ئايرىلالمايدىغان'، بىزگە 'ياردەم قىلىۋاتقان ئاق كۆڭۈل ئادەملەر' مىكەن؟ بەزى كىشىلىرىمىزنىڭ ئىنسانپەرۋەرلىكى تۇتۇپ كېتىپ دېيىشكىنىدەك 'گۇناھسىز خەلق' مىكەن؟ 'ئۆز كۈنىنى ئېلىپ يۈرگەن ياۋاش ئىشلەمچىلەر' مىكەن؟ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بۇ ھالەتكە توۋۇقسىزلا كېلىپ قالغانمىدۇ؟ بىز نېمە ئۈچۈن پەرزەنتلىرىمىزنىڭ تەقدىرىنى بولسىمۇ ئويلاشمايمىز؟ بىز نېمىشقا ئەتىمىزنى ئويلاشمايمىز؟ بۈگۈنكىدەك ھالەت يەنە قانچىلىك داۋاملىشار؟ بۇ ھالدا بىزنىڭ قىيامەت كۈنىمىزگە يەنە قانچىلىك ۋاقىت قالغاندۇ؟ ... ياكى بىزنىڭ كۈچىمىز يەتمەمدۇ؟ بۇنى راستىنلا جان پىدا قىلىپ سىناپ كۆردۇقمۇ؟ ياكى سىناق قىلىپ بېقىشنى بىرەر قېتىم بولسىمۇ ئەستايىدىل تەشۋىق قىلىپ باقتۇقمۇ؟ ئۇنداقتا تۆمۈر خەلىپىمىز، غوجا نىياز ھاجىمىز، مەمتىمىن بۇغرا ئەپەندىمىز، غېنى باتۇرىمىز، ئوسمان باتۇرىمىز، يەتتە قىزلىرىمىز، نوزۇگۇم-رىزىۋانگۈللىرىمىز، ... ئىشنى قانداق

مۇستەملىكىچىلىرىگە سادىق كىشىلەر ھېسابلىنىدۇ. ياكى بىرەرسى چىقىپ "شۇنچە ھەشەمەتلىك بۇ بىنالاردا نېمىشقا خىتايلار ئولتۇراقلىشالايدۇ ۋە ئىشلىيەلەيدۇ-يۇ، نېمىشقا بىز خەقتىن يوق؟" دەپ سوراپ باقالامدىكەن؟ بۇنى سورىغۇچى شۇ ھامانلا تۆت پۇتىنى بىر ئۆتۈكتە كۆرىشىدىن قورقۇپ تىترەپ كېتىدۇ! ئەگەر خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى تاللاپ ئىشقا ئالغان ھەرقانداق بىر قورچاق ئىشچى-خىزمەتچى ئىچىدە قالىغان بىرسىنىڭ خاتا تاللانغانلىقى ياكى سۇقۇنۇپ كىرىۋالغانلىقى ئىسپاتلانغىنىدا ئۇلارنى قىلچە ئىككىلەنمەي ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلايدۇ ۋە ئىشتىن قوغلاپ چىقىرىدۇ. ھەتتا ھەرخىل ئويدۇرما باھانىلەر بىلەن قانۇنىي جازالارغىمۇ تارتىشىدۇ. خۇددى شۇنىڭدەك بۇ خىل تاللانغان قورچاق مىللىي خادىملارنىڭ ئىچىدىكى بەزىلىرى ئۇزۇن مۇددەت ئۆز ئەقىدىسىنى، مىللىي غۇرۇرىنى يوشۇرۇپ ساقلاپ كەلگەن، كېيىن ئاشكارىلىنىپ قالغان بولسا، ياكى دەسلەپتە ھەقىقەتەنمۇ خىتايغا سادىق كىشى بولۇپ، مەلۇم ۋاقىت ئۆتكەندىن كېيىن ئاچچىق ئەمەلىيەتلەر تەربىيىسىدە مىللىي غۇرۇرى ئويغىنىپ قالغان بولسا، بۇ كىشىلەرنى ھەرخىل سىياسىي ھەرىكەتلەر ئىچىدە يوق قىلىۋېتىدۇ، ئىقتىسادىي بوھتانلار بىلەن ئەيىبلەپ يوق قىلىدۇ، يوشۇرۇن قىلتاق قۇرۇش ئارقىلىق يوق قىلىدۇ. بۇ خىل تازىلاش ھەرىكەتلىرى نوقۇل مىللىي دۈشمەنلىرىگە زەربە بېرىشنىلا مەزمۇن قىلىشىمۇ ناتايىن. خىتايدا ئۆزلىرى پەيدا قىلغان ھەرقانداق بىر ھەرىكەتنى ۋەتىنىمىز تەۋەسىدە يوشۇرۇن ۋەتەن-

كەلگۈچە بولغان بارلىق تاجاۋۇزچىلار پۈتۈنلەي ئۆز مەنپەئەتى ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇشنىلا مەقسەت قىلىدىغان ھەر دەرىجىلىك مەكتەپ، كۇرس، ھەرخىل ناملاردىكى خائىن يېتىشتۈرۈش ئورگانلىرىنى تەسىس قىلدى. بۇ ئورۇنلاردا بىۋاسىتە ياكى ۋاسىتىلىك شەكىلدە يېتىشتۈرۈلگەن ئاشكارا ياكى يوشۇرۇن مىللىي خائىنلارنى، خىتايغا ساداقىتىنى كۆرسەتكەن ۋىجدانسىزلارنى، ئاتېئىزم مۇرىتلىرىنى، كوممۇنىزم قۇللىرىنى، مەنپەئەتپەرەستلەرنى، نادانلارنى، لۈكچەك، يالاقچى، ئەمەلپەرەس، ئېقىتىدارسىز ۋە جانباقارلارنى ئىنچىكىلىك بىلەن كۆزىتىش ۋە تەكشۈرۈشلەردىن ئۆتكۈزۈپ ھەر دەرىجىلىك قورچاق مەمۇرىي ئورگانلىرىدا ياردەمچى، قۇرۇق ھەيكەل، مەسلىھەتچى، كاتىپ، تەرجىمان، مەخپى پايلاقچى، يۈگۈر-يېتىمچى، ھەربىي ئەمەلدار، ئەسكەر، ساقچى ئەمەلدارى ۋە ساقچى، ئوقۇتقۇچى، پەيلاسوپ، تېخنىك-ئىنژېنېر، ئىشچى-خىزمەتچى، مائارىپچى-ئەدىپ، سەنئەتچى-تەنتەربىيىچى، يېزا ۋە مەھەللە چاپارمەنلىرى، ... قاتارىدىكى قورچاق ۋەزىپىلەر ئۈچۈن تەربىيىلەپ ئىشلىتىپ كەلمەكتە. يەنى، ۋەتىنىمىز تۇپراقلىرىدىكى قورچاق مەمۇرىي ئورگانلار، مائارىپ ساھەلىرى، مەدەنىيەت-تەشۋىقات ساھەلىرى، نەشرىيات-تەتقىقات ئورۇنلىرى، شىركەت، زاۋۇت، كان-كارخانىلار ۋە باشقا ئورۇنلاردىكى بارلىق قورچاق مىللىي خادىملار خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى تەرىپىدىن ئەستايىدىل تەكشۈرۈلگەندىن كېيىن ۋە ئىشەنچ قىلىنغىنىدىن كېيىن مەخسۇس تاللاپ يېتىشتۈرۈپ ئىشقا سېلىنغان خىتاي

مىڭغا يەتمەيدىغان خىتاي تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلەرنىڭ بۈگۈنكى ئون مىليونلۇق ئاپەت ھالىتىگە كېلىشىشىغا ئەڭ مۇھىم ۋاسىتىلىك سەۋەبچى بولۇپ رول ئوينىغانلار ھەرگىزمۇ ئامېرىكا ياكى سابىق سوۋېتلار ئىتتىپاقى بولماستىن، دەل شۇ قورچاق مەمۇرىي ۋە دۆلەت ئىشچى-خىزمەتچىلىرى، خىتايدىن بىلىم ئالغان بىلەرمەنلەردۇر!

بىر مىللەتنىڭ تاشقى دۈشمىنى بۇ مىللەتنىڭ تەرەققىياتى، مۇستەھكەملىنىشى ۋە كۈچلىنىپ كېتىشىنى ھەرگىزمۇ خالىمايدۇ. شۇ سەۋەبتىن بۇ خىل يات كۈچلەر "تاجاۋۇزچى، مىللىي دۈشمەن" دەپ ئاتىلىدۇ. ئەمما بۇ خىل مىللىي دۈشمەن تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن مەيلى خالاپ ياكى مەجبۇرى شەكىلدە ھەمكارلىشىپ كېلىۋاتقان كىشىلىرىمىزنى نېمە دېيىشىمىز كېرەك؟ ئىككىنچى دۇنيا ئۇرۇشى مەزگىلىدە گومىنداڭ پارتىيىسىنى قۇرغۇچى داھىيلىرىدىن بىرى بولغان ۋاڭ جىڭۋېي ۋە ئۇنىڭ قۇرغان قورچاق ھاكىمىيەت خادىملىرىنى خىتايلار ئەشەددىي ۋەتەن خائىنلىرى دەپ تا مەدەنىيەت ئىنقىلابىنىڭ ئاخىرلىرىغىچە پېيىغا چۈشۈپ قاتتىق جازالاپ تۈگەتتىشمىدىمۇ؟ سوۋېتلار ئىتتىپاقىدىمۇ نېمىسلار بىلەن ھەمكارلاشقان ۋىلاسوۋچىلارنى ۋەتەن خائىنلىرى دەپ ئېغىر جازاغا تارتىشمىغانمىدى؟ فرانسىيە خەلقىمۇ نېمىسلار بىلەن ھەمكارلاشقان دارلان شىمالى فرانسىيە ۋىسى قورچاق ھۆكۈمىتىنى مىللىي خائىنلار دەپ ئېلان قىلىشمىدىمۇ؟ ئۇلارنى مىللىي دۈشمىنى بىلەن مەجبۇرى ھەمكارلاشقانلار، نادان

مىللەتسۆيەرلەرنى تازىلاش ئۈچۈن بۇرمىلاپ پايدىلىنىپ كەلمەكتە.

بۇ خىل شەكىللەردە تاللىنىپ يېتىشتۈرۈلگەن، ئىزچىل تۈردە قايتا-قايتا تەكشۈرۈش، سىناق قىلىش، پاش قىلىش ھەرىكەتلىرىدىن ئىشەندۈرگۈدەك ئۆتەلىگەن قورچاق مىللىي خادىملار شۈبھىسىزكى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئۈچۈن تاللانغان سادىق مالايلار بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

بۇ نۇقتىدىن ئالغاندا، ۋەتىنىمىز تەۋەسىدە ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت، تەشۋىقات، تەلىم-تەربىيە، ئىشلەپچىقىرىش، پەن-مەدەنىيەت، قانۇن، ئەسكىرىي ساھەلەردە ئىشلەيدىغان مىللىي خادىملارنىڭ مۇتلەق كۆپچىلىكى ھەقىقەتەنمۇ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا ئالدىنىپ ياكى بىلمەستىن، ئاڭلىق ياكى ئاڭسىز، ئاكتىپ ياكى مەجبۇرى قورقۇپ ياكى نادانلارچە ئىشلەيدىغان قورچاقلاردۇر! يېرىم ئەسىرلىك مۇستەملىكە، قۇل قىلىنىش تارىخىمىز ۋە ئۇنىڭدىن بۇرۇنقى بىر ئەسىرلىك يېرىم مۇستەملىكە تارىخىمىز بۇنى يېتىپ ئاشقىچە ئىسپاتلاپ بەرمەكتە.

ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز دەۋرىدىن كېيىن، ۋەتىنىمىزنى قاراڭغۇلۇقلارغا باشلاپ كىرگەن "ئون بىر يىتىم" دىن باشلاپ ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ شۇنچە كۆپ مۇنەۋۋەر كىشىلىرىدىن ئايرىلىپ قېلىشى، شۇنچە كۆپ ھەل قىلغۇچ پۇرسەتلەرنى قولدىن بېرىپ قويۇشى، مۇنتىزىم قوراللىق مىللىي ئارمىيىسىدىن ئايرىلىپ قېلىشى، ئەڭ مۇھىمى ئەللىك

قىشلاقلىرىمىزدا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ مىللىي باسقۇنچىلىق سىياسەتلىرىنىڭ ۋەكىلى ھەم سادىق ئىجراچىسى بولۇپ، مىللىي باسقۇنچىلىق ھەرىكەتلىرىگە ماسلىشىپ غالچىلىق قىلىشىپ بېرىۋاتقان بىرقىسىم ئەترەت باشلىقلىرى، يېزىلىق كادىرلار، ناھىيىلىك كادىرلار ھەققەتەنمۇ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ تەلىمگە بوي سۇنۇشۇپ، خەلقىمىزنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىنمۇ بەتتەر زار قاقشىتىپ كېلىۋاتقانلىقى بۈگۈنكى ئاچچىق ئەمەلىيەت ئەمەسمۇ؟ قانۇن ئورگانلىرىدا، مەدەنىيەت ساھەلىرىدە، تەشۋىقات ئورگانلىرىدا، تەتقىقات يۇرتلىرىدا، مائارىپ ساھەلىرىدە، مەمۇرىي ئورگانلاردا، شىركەت، مەكتەپ، زاۋۇت، كان-كارخانىلاردا، يېزا-كەنت مەھەللىلەردە، ... تاجاۋۇزچى ھۆكۈمەت خىزمىتى بىلەن مەشغۇل بولۇۋاتقان بىرقىسىم قورچاق ئەمەلدارلىرىمىز، خىتاي غالچىلىرى ھەققەتەنمۇ ئۆز خەلقىگە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىنمۇ ئاشۇرۇپ زۇلۇم سېلىۋاتقانلىقى بۈگۈنكى بىر ئەمەلىيەت ئەمەسمۇ؟! بۇنداق مىللىي خائىنلىقلار ھەققىدە يوشۇرۇن نارازىلىق بىلدۈرگەنلەرنى ئەنە شۇ تۈردىكى مىللىي مۇناپىقلار ھەرخىل باھانىلەرنى ئويدۇرۇشۇپ خىتايغا پاش قىلىپ قانلىق باستۇرۇلۇشلارغا سەۋەبچى بولۇۋاتقانلىقنى ھەممىمىز كۆرمىدۇقمۇ؟!

ئەقەللىيسى، دۈشمەن بىلەن بىرگە تۇرۇۋاتقان دۈشمەننىڭ پىلانى، دۈشمەننىڭ تاپشۇرۇقى، دۈشمەننىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى ۋە بۇيرۇقى بويىچە ئىش قىلىپ كېلىۋاتقان قورچاق مەمۇرىي

بولغانلىقىدىن ئالدىنىپ ياكى قايمۇقۇپ ھەمكارلاشقانلار، ئاڭسىز ھەمكارلاشقانلار، جان بېقىش ئۈچۈن، خەلقىنى بالادىن ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن ئىلاجسىز مەجبۇرى ھەمكارلاشقانلار دەپ كەچۈرۈم قىلىنغانلىقى توغرىسىدا بىرەر ماتېرىيال كۆرگەنلەر بارمۇ؟ ئەجەبا بىزنىڭ ئىچىمىزدىن چىقىپ ۋەتەنگە خائىنلىق قىلىۋاتقانلارنى نېمە ئۈچۈن مىللىي دۈشمەنگە غالچىلىق قىلىۋاتقانلار دەپ كېسىپ ھۆكۈم قىلالمايدىكەنمىز، نېمە ئۈچۈن ئۇنداقلارغا شۇنچە چوقۇنۇپ كېتىمىز؟!

شۇنى قەتئىي كېسىپ ئېيتىشقا ھەقلىقمىزكى، ۋەتىنىمىزنى مۇنقەرز قىلىۋالغان تاجاۋۇزچى مىللىي دۈشمەنلىرىمىزنىڭ قول ئاستىدا قانچىكى يۇقىرى ئەمەل تۇتالىغان ئىكەن، قانچىكى ئاكتىپ، قانچىكى ئىشەنچلىك، قانچىكى قابىلىيەتلىك ھېساپلانغان ئىكەن، ئۇ كىشى ۋەتەنگە شۇنچە كۆپ دۈشمەنلىك قىلغان، شۇنچە چوڭ خائىنلىق قىلغان ھېسابلىنىدۇ! شۇ سەۋەبتىن خەلقىمىز ئارىسىدىكى نۇرغۇنلىغان ۋىجدانلىق كىشىلىرىمىز ۋەتىنىمىزنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى چاڭگىلىدىن قايتۇرۇۋېلىش كۈرىشىنى باشلاش جەريانىدا ئاۋۋال مىللىي خائىنلارغا ئەجەللىك زەربە بېرىش ھەركىتىنى بىرىنچى نومۇرلۇق ۋەزىپە قىلىپ بېكىتىۋېلىش ئۈچۈن ئالدىراپ كېتىۋاتماقتا. بۇنداق قاراشلارنى بۈگۈنكى كۈندە كىممۇ خاتا دېيىشكە جۈرئەت قىلالايدۇ؟ بولۇپمۇ بىرمۇ خىتاي تاجاۋۇزچىسى بولمىغان ساپ مىللىي يېزا-

ئىشچى-خىزمەتچىلىرىمىزگىچە، مىللىي نوپۇسىمىز ئىچىدە كەم ھېساپلىنغىنىمىزدىمۇ يېرىم مىليوندىن ئارتۇق كىشىلىرىمىز خىتايلارغا ئەڭ يېقىن يەرلەردە تۇرماقتا. ۋەتىنىمىز ئۈچۈن ۋە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئالدىدا بۇ ئاز كۈچ ئەمەس ئىدى. ئەپسۇسكى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى كۈرەش قىلىشتا ئەڭ كۆپ پۇرسەتكە ئىگە بۇ يېرىم مىليوندىن ئارتۇق ئىنسانىمىز دۈشمەنگە تەھدىت يارىتىشنىڭ ئورنىغا، ئۆز خەلقىمىزگە تەھدىت سالىدىغان، ھېچ بولمىغاندا تاجاۋۇزچىلار كۈچىنى مۇبالىغىلەشتۈرۈپ قورقۇنۇچ پەيدا قىلىشقا، ئۈمىدسىزلىك پەيدا قىلىشقا كۈچ چىقىرىدىغان دۈشمەن تەرەپكە مەنسۇپ كىشىلەر قاتارىدىن ئورۇن ئېلىپ كەلمەكتە!

بۇنداق دېيىشىمىز بىلەن، بۇ يېرىم مىليوندىن ئارتۇق كىشىلىرىمىز تۇشمۇ-تۇشتىن قوزغىلىپ "بىز ئۇنداق ياخشى ئىشلارنى قىلدۇق، مۇنداق پايدىلىق ئىشلارنى قىلدۇق، دۈشمەن بېسىمىغا قارىماستىن ئۇنداق قىلدۇق، مۇنداق قىلدۇق، ..." دېيىشىپ چۇرقىرىشىپ كېتىشى مۇقەررەر. ئۇلار مىللىي ئازادلىق ھەرىكىتىمىز ئۈچۈنلا ئەمەس، ھەتتا مىللىي مەۋجۇدىيىتىمىزنى قوغداپ قېلىش جەھەتتىمۇ قىلچە ئەمەلىي رولى بولمىغان بەزى ئىش-ھەرىكەتلىرىنى داۋراڭ قىلىشىپ ئۆزلىرىنى 'ۋەتەنپەرۋەر، مىللەتسۆيەر' قىلىپ كۆرسىتىۋېلىشلىرى تۇرغانلا گەپ. بۇنداق داۋراڭ قىلغۇچىلارنىڭ بېشىدا ھەتتا بىرىنچى نومۇرلۇق ۋەتەن خائىنى سەيپىدىن ئەزىزىنىڭمۇ بولغانلىقى، بۇ خائىننى،

كادىرلىرىمىز، ئىشچى-خىزمەتچىلىرىمىز، زىيالىيلىرىمىز، پەن-تېخنىكا خادىملىرىمىز، دىنىي ئەربابلىرىمىز ئۆز خەلقىنىڭ چېكىنىۋاتقان مىللىي زۇلۇملىرىنى، مىللىي خورلىنىشلىرىنى، مىللىي ئېزىلىشلىرىنى بەش قولدەك ئېنىق بىلىپ تۇرۇقلۇق، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى تىلغا ئالغۇچىلىق بىرەر قارشىلىق ھەرىكىتى پەيدا قىلالىدىمۇ؟ ئۈرۈمچىدە پارتلىغان داغدۇغىلىق ئوقۇغۇچىلار ھەرىكىتىدە قانچە زىيالىرىمىز، قانچە ئىشچى-خىزمەتچىمىز، قانچە مىللىي كادىرىمىز ئاشكارا ياكى يوشۇرۇن ھالدا ئۆز پەرزەنتلىرى تەرىپىدە تۇرۇشقا جۈرئەت قىلالىدى؟ ئاقسۇدا، ئۈرۈمچىدە، قەشقەردە، ... يۈز بەرگەن تاۋۇت كۆتۈرۈپ نامايىش قىلغان خەلقىمىزگە قانچە قورچاق كادىر، ئىشچى-خىزمەتچى ئاشكارا ياكى يوشۇرۇن ھېسداشلىق قىلالىدى؟ پەيزىۋات، قاغىلىق، قاراقاش، قەشقەر، بارىن، غۇلجا خەلق قوزغىلاڭ ياكى پاجىئەلەرگە ئاشكارا ياكى يوشۇرۇن ھېسداشلىق قىلالىغان بىرەرمۇ مىللىي كادىرى چىقمىغانلىقى، بىزنىڭ قورچاق ئەمەلدار ياكى قورچاق ئىشچى-خىزمەتچىلىرىمىزنىڭ ھەقىقەتەنمۇ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا سادىق غالچىلار، قورقۇنچاقلار، غايىسىنى، ئۈمىدىنى يوقاتقانلار، نادانلار، ۋىجدانسىزلار، جان باقارلار ئىكەنلىكىنى كەينى-كەيندىن ئىسپاتلاپ بەرمەكتە!

بۈگۈنكى كۈندە ۋەتىنىمىز تەۋەسىدىكى يۇقىرى دەرىجىلىك مەمۇرىي ئەمەلدارلاردىن تارتىپ ئاددىي ئەترەت باشلىقلىرىغىچە، ئالىي زىيالىيلىرىمىزدىن تارتىپ ئەڭ ئاددىي

بىز خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى تىنىم تاپماي ھەرىكەت قىلىپ كەلدۇق دەپ قارايدىكەنمىز، ئۇھالدا بىز قانداقتۇر بىرخىل خاتا چۈشەنچىلەر ئاساسىدا ھەرىكەت قىلىۋاتقان بولىمىز؛ ئەگەر ئۆتكەنكى يېرىم ئەسىرلىك مەغلۇبىيەتلىك پائالىيەتلىرىمىزنى ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللانغانلىقىمىز دەپ قارىغىنىمىزدا، بىز ئۆتكەن بۇ يېرىم ئەسىر جەريانىدا پۈتۈنلەي بۇرمىلىنىۋېتىلگەن 'ۋەتەنپەرۋەرلىك' ئۇقۇملىرى بويىچە ھەرىكەت قىلىپ كەلگەن بولىمىز. ئۇنداق بولمىغاندا ئىدى، بىز ئۆتكەن يېرىم ئەسىر جەريانىدا ھېچ بولمىغاندا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ يۈز ھەسسىلەپ كۆپىيىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئالالىغان بولار ئىدۇق. ۋەتىنىمىز خەلقى تارىختا پەۋقۇلئاددە ئېغىر چېكىنىش دەۋرىگە كىرىپ قالمىغانلا بولىدىكەن، بىرەر ھەرىكەت قىلغانلىرىدا ھېچقاچان بۇنچە پاجىئەلىك مەغلۇبىيەتلەرگە ئۇچراپ باقمىغان ئىدى!

بۇ نۇقتىدىن ئالغاندا، ئۆتكەن يېرىم ئەسىرلىك تارىخىمىزنى "ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكەت تارىخىمىز" دەپ داۋراڭ قىلىشىمىز، ۋەتەنپەرۋەرلىك دېگەن بۇ شەرەپلىك ئۇقۇمغا قارا چاپلىغان بولۇپلا قالماي، بەلكى ئۆز تارىخىمىزغا، ئۆز ئەجدادلىرىمىزغا ئېغىر ھاقارەت كەلتۈرگەن بولۇپ قالىمىز. ھەممە نېمىمىزدىن ئايرىلىپ قالغانىنى ئاز دەپ، ئەللىك مىڭ كىشىگە يەتمەيدىغان خىتاي تاجاۋۇزچىلار سانىنى بۈگۈنكى ئون مىليونلۇق ئاپەت ھالىتىگە كەلتۈرۈپ قويۇشىمىزنى "يېرىم ئەسىرلىك مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ نەتىجىسى"

بۇنداق خائىنلىقنى، بۇنداق خائىنلىقنىڭ ئۆلگىلىرىنى قانداقتۇ ۋەتەنپەرۋەرلىك قىلىپ مەدھىلەپ كۆرسىتىشكە ئۇرۇنۇۋاتقان يوشۇرۇن كۈچلەرنىڭ مەۋجۇتلۇقى سېزىلمەكتە! بۇ يەردە شەرقىي تۈركىستانلىقلار ئۈچۈن "ۋەتەنپەرۋەرلىك، مىللەتچىلىك، مىللىي مۇستەقىللىق، مىللىي مۇستەقىللىق كۈرىشى، مىللىي دۈشمەن، مىللىي خائىن، ..." دېگەندەك ئۇقۇملارنىڭ نەقەدەر چاكىنىلاشتۇرۇۋېتىلگەنلىكى، نەقەدەر بۇرمىلىۋېتىلگەن ھالغا كەلتۈرۈلگەنلىكىنى ھېس قىلىشقا بولىدۇ. ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەققىدىكى بۇ خىل چاكىنىلاشتۇرۇلغان ۋە بۇرمىلىۋېتىلگەن چۈشەنچىلەرنىڭ خەلقىمىز مىللىي مەنىلىكىنى ئىپادىلەيدىغان بارلىق ساھەلىرىگىچە سىڭىپ كىرىپ بولغانلىقىنى ھەرقانداق ھەرىكىتىمىزدە ئۇچۇق كۆرۈپ ئالالايمىز. ئالايلۇق، دىنىي ئەقىدىلىرىمىزدە، مىللىي ئۆرپ-ئادەتلىرىمىزدە، ئەدەبىيات-سەنئەتلىرىمىزدە، مائارىپ سېپىمىزدە، مىللىي تارىخ تەشۋىقاتلىرىمىزدا، ئىقتىسادىي ۋە سىياسىي پائالىيەتلىرىمىزدە، ھەتتا ۋەتەن قۇتقۇزۇش مەخپىي پائالىيەتلىرىمىزدە، تاشقى دۇنيادىكى مۇھاجىر پائالىيەتلىرىمىزدە بۇ تۈردىكى بۇرمىلانغان، ئاددىيلاشتۇرۇلغان، ئاسانلاشتۇرۇلغان، ئەھمىيەتسىزلەشتۈرۈلگەن ۋەتەن سۆيۈش، مىللەت سۆيۈش، دىنىي ئېتىقات ئۇقۇملىرىنىڭ كۆرسىتىۋاتقان سەلبىي تەسىرلىرىنى يېتىپ ئاشقىچە كۆرمەكتىمىز!

ئەگەر ئۆتكەن يېرىم ئەسىرلىك چېكىنىش تارىخىمىزدا

§1.5 كلاسسك دۈشمەن قارىشىمىز

ۋەتىنىمىز خەلقى ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز دەۋرىگىچە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى ئومۇمىي يۈزلۈك مىللىي ۋە ئەقىدە دۈشمەنلىرى دەپ ھېسابلىشاتتى. شۇ سەۋەبتىن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى ھەرقانداق قوزغىلاڭ پارتلىغان ھامان، پۈتكۈل خەلق خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى ۋەتىنىمىز تەۋەسىدىن قوغلاپ چىقىرىش ئۈچۈن جەڭگە ئاتلىناتتى. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن سۈلھى قىلىشقا مەجبۇر قالغانلىرىدىمۇ ھەرگىز ئۇلار بىلەن ياراشقىلى بولىدىغان كىشىلەر قاتارىدا مۇئامىلە قىلماستىن، ئىلاجسىز كېلىشىمگە كېلىشكە مەجبۇر بولغان دۈشمەنلىرى سۈپىتىدە قارىشاتتى. شۇڭا پۇرسەت بولسىلا ھامان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى ۋەتىنىمىزدىن تەلتۆكۈس قوغلاپ چىقىرىش ھەرىكىتىنى قايتا باشلىيالايتتى. يەنى ئۇ دەۋرلەردە شەرقىي تۈركىستاننىڭ دوست-دۈشمەن قارىشى بىرقەدەر ئايدىڭ ئىدى. دەرۋەقە، ئۇ دەۋرلەردە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى جەڭگە ئاتلىنىشنىڭ بىرىنچى ئورۇندىكى تۈرتكىلىك تەشۋىقات كۈچى ساددا بولسىمۇ كلاسسىك، ئەمما جەڭگىۋار روھ بىلەن سۇغۇرۇلغان دىنىي ئەقىدىلىرىمىز ئاساسىغا شەكىللىنەتتى.

- ئۇ دەۋرلەردە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىمۇ ۋەتىنىمىزنى ھاياتلىق ماكانى دەپ ئەمەس، بەلكى بايلىق توپلىۋېلىش، ئەمەلدارلىق ئۇلىنى سېلىۋېلىش، خىتايدىكى ئۇرۇش-قەھەتچىلىك ئاپەتلىرىدىن ياكى جىنايى جازالىرىدىن قېچىپ

دەپ كەلگۈسى ئەۋلادلىرىمىزغا يېزىپ قالدۇرۇشىمىز، تارىخىمىزدىكى ئەڭ نومۇسسىز ئەجدادلاردىن بولغانلىقىمىزنى كۆرسەتكەنلىكىمىز بولىدۇ، خالاس! ئەجەبا شۇ مىللىي مۇستەقىللىق كۈرەشلىرىدە ئىسسىق قېنىنى تۆكۈپ جېنىنى پىدا قىلغان شېھىتلىرىمىز بۈگۈن قەبرىسىدىن چىقىپ قالغۇدەك بولسا بىزگە نېمە دەر؟ روشەنكى، بىزنى ئۇلارنىڭ قەبرىسىنىڭ زارى تۇتىدۇ!

خۇلاسىلىغىنىمىزدا، بۈگۈنكى قورچاق ئەمەل ئۈستىدىكىلەرنىڭ، قورچاق ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ دۈشمەنگە زەربە بېرىش پۇرسەتلىرى شۇنچە كۆپ تۇرۇقلۇق، خەلقىمىزنى دۇنيا جامائەتچىلىگە تونۇتالىغانلار، قولىدا ھېچنېمىسى قالمىغان ئەڭ نامرات بارىن قەھرىمانلىرى بولۇپ قالدى! ۋەھالەنكى، ۋەتىنىمىز مىللىي مۇستەقىللىق كۈرۈشىنىڭ تۈپكى مەقسىتى بىرقانچە مىڭ باتۇرىمىزنى قۇربان قىلىش ھېسابىغا دۇنيا جامائەتچىلىكىنىڭ دىققىتىنى تارتىش ئەمەس، بەلكى ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى كۆپەيتكۈزمەسلىك، ئۇلارنى ئازايتىش، ئۇلارنى ۋەتىنىمىزدىن تەلتۆكۈس قوغلاپ چىقىرىشتۇر! مانا بۇ، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ تەقەززاسى، مانا بۇ، ۋەتەنپەرۋەرلىكنىڭ ئەقەللىي ئۆلچىمى، مانا بۇ، بۈگۈنكى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ تۈپكى پرىنسىپى، مانا بۇ بۈگۈنكى مىللىي شەھەر ئاھالىلىرىمىزنىڭ ئۈستىدىكى باش تارتىپ بولالمايدىغان ۋە شەرەپلىك بىرىنچى نومۇرلۇق جىددىي ۋەزىپىسى!

چىققان سوْلھىچىلار، سوۋېت مالايلىرى، خىتايپەرەس ئۇنسۇرلار ۋە نادان، پۇرسەتپەرەسلەر مىللىي مۇستەقىللىق ئىنقىلابى ئوبيېكتىپى بولغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى "تىنچ پۇقرا ۋە دۇشمەن خىتاي" دەپ ئىككىگە ئايرىپ بىرىشى، "خىتايلارنىڭ ھەممىسى تاجاۋۇزچى" دەپ قاراشلارنى توسۇشى، ھەتتا جازالاپ بىرىشلىرىدىن كىيىن، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى "بۇلاڭچى باندىتلار" دەيدىغان قاراشلار مەجبۇرى شەكىلدە ئاستا-ئاستا ئۆزگىرىشكە باشلىدى. ...

خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەتىنىمىز خەلقىگە ئوچۇق-ئاشكارا دۇشمەنلىك قىلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ تۇرۇپمۇ، نۇرغۇن 'تىنچلىقپەرۋەر' كىشىلىرىمىز بۇ تاجاۋۇزچى دۇشمەنلەر، ئۇلارنىڭ يېتەكچىلىرى ۋە ئۇلارنىڭ قاچقۇنلىرى بىلەن سۆزلىشىپ مەسىلە ھەل قىلىشقا بولىدىغانلىقىغا ساراڭلارچە ئىشىنىپ كېلىشتى. ئۇلارغا بىزنىڭ تىنچلىقپەرۋەرلىرىمىز ئۆزلىرىلا ئىشىنىپ قالماستىن، ھەتتا توگمەس يالغانلارنى ئويدۇرۇپ چىقىپ، خەلقىمىزنىمۇ ئىشىنىشكە زورلاپ كەلدى. پەقەت ئىشەندۈرەلمىگەنلىرىدە، خەلقىمىزگە دۇشمەننى مۇبالىغىلەشتۇرۇپ كۆرسىتىش ۋاستىلىرى بىلەن بولسىمۇ قورقۇتۇش ئارقىلىق تىنچ تۇرۇشقا زورلاپ كەلدى.

بىز ئويلاپ كۆرەيلى: ۋەتىنىمىزنىڭ ئەتراپىدا خىتايغا ھەربىي تەھدىت سالالىغۇدەك بىرەر دۆلەتنىڭ تايىنى يوق تۇرۇقلۇق، ۋەتىنىمىزگە شۇنچە كۆپ قوراللىق كۈچلەرنى يىمىشقا توشۇپ كەلدى؟ بۇمۇ ئازلىق قىلىپ خىتاي

يوشۇرۇنۇشىنىڭ ئەڭ بىخەتەر سورۇنى دەپلا قارىغاچقا، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىزدە مەمۇرىي ئەمەلدار، قورالىلىق ئەسكەر ۋە ساقچى، ئەتكەسچى ۋە ھايانكەش شەكلىدىلا مەۋجۇد بولۇپ تۇرغانىدى. بەلگىلىك ئەمەل دەرىجىسىگە ياكى بەلگىلىك ساندىكى بايلىققا ئېرىشىۋالغاندىن كېيىن، خىتايدىكى خەۋپ تۇگىگەندىن كېيىن ياكى بولمىسا ۋەتىنىمىز تەۋەسىدە مىللىي ئازادلىق خەلق قوزغىلاڭلىرى پارتلىغان ھامان، دەرھال كۆدە-كۆرپىسىنى يىغىشتۇرۇپ ۋەتىنىمىزدىن چىقىپ كېتىشەتتى. شۇڭا، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىزدە سۈنى ياكى تەبىئىي كۆپىيىش پۇرسىتىگە ئېرىشىپ باقمىغان، ھەتتا بۇنداق بىر خىيالغىمۇ زادىلا كېلىپ باقمىغان ئىدى. ئۇلار ۋەتىنىمىز خەلقىنى ئەڭ ۋەھشىيانە يوللار بىلەن قىيىن-قىستاققا ئېلىپ بايلىق شىلىۋېلىش بىلەن بىرگە، بۇلاڭچىلىقىغا شېرىك بولۇش ئېھتىمالى بولىدىغان ھەرقانداق يېڭى خىتايىنى ۋەتىنىمىزگە كىرگۈزمەسلىككە تىرىشىپ كەلگەنىدى. نەتىجىدە، ۋەتىنىمىزنى بېسىپ ياتقان بۇ پۇرسەتپەرەس خىتاي تاجاۋۇزچى باندىتلىرى مۇستەملىكىچى ھۆكۈمەت كۈچى، قورالىلىق كۈچلىرى، يەرلىك غالچا-دەللاللار ۋاستىسى بىلەن خەلقىمىزنى ئاشكارا ھالدا بۇلاڭ- تالاڭ قىلىدىغان باندىتلار ھالىغا كەلگەنىدى. بۇنداق دۈشمەن، ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ زادىلا ھىمايىسىگە ئېرىشەلمىگەنىدى.

ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىزنىڭ تەسلىمچىلىك يولىغا قەدەم قويغان دەۋرىدىن كېيىن دۈشمەن قولىدا يېتىلىپ

كىيگەن ئاق چاچلىق بىر ئايال تولغىنىپ ياتقان پېتى جان بەرگەنىكەن. ئۇنىڭ قورۇق باسقان ماڭلىيىدىن ئاققان قانلار تېخى يېڭىلا قاتقاندەك كۆرۈنەتتى. كاڭنىڭ لېۋىدە يەنە بىر ياش ئايالنىڭ قانغا بويالغان بېشى پەسكە كەينىچە ساڭگىلاپ قالغان بولۇپ، ئۇنىڭ يېرىم ئۇچۇق سول كۆكسى ياندىن غىل-پال كۆرۈنۈپ تۇراتتى. دەھشەت! بۇ ئايالنىڭ قۇچىقىدا بىرنېمە ھەرىكەتلەنگەندەك قىلدى. دەرھال ئاپتوماتىمنى ئۇنىڭغا بەتلەپ بارمىقىمنى تەپكىگە قويدۇم: ئەسلىدە ئانىسىنىڭ سول كۆكسىنى ئاختۇرۇۋاتقان بىر بوۋاق ئىكەن! قورقۇپ ئۇجۇقۇپ كەتكەنلىكى چىقىپلا تۇرغان بىرەر ياشقىمۇ تولمىغان بۇ بوۋاق بېشىنى كۆتۈرۈپ ماڭا سەل قارىغاندىن كېيىن، بارىنلىقلارغا خاس پارقىراپ تۇرغان يوغان قوي كۆزلىرىنى تىكىپ تۇرۇپ تىزلانغىنىچە تەلمۈرۈپ ئىككى قولىنى ماڭا ئۇزاتتى. نېمە دېگەن ئېچىنىشلىق مەنزىرە-بۇ! بوۋاقنىڭ بىر قولى ئانىسىنىڭ قېنى بىلەن بۇلغىنىپ كېتىپتۇ! ئۇ بوۋاق مېنىڭ دۈشمەن ئىكەنلىكىمنى بىلمەيتتى! ...“ (!!!)

ئۇ بوۋاقنىڭ قانداق ئۆلتۈرۈلگەنلىكىنى تەسۋىرلىمىگىچە بۇ تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلەرنىڭ دۈشمەن ئىكەنلىكىگە ئىشەنمەيدىغانلارنى نېمە دېيىشىمىز كېرەك؟ قولىدا قورالى بولمىغىنىدا ‘بىچارە ئىشلەمچى مۇساپىر’ دەپ قارىلىدىغان مانا بۇ قانخور، ۋەتىنىمىزگە كىرىۋاتقان ئادەتتىكى خىتايلارنىڭ تىپىك ئۆلگىسى — نورمال بىر خىتاينىڭ قىلىۋاتقان

تاجاۋۇزچىلار ئاھالىسى ئارىسىدىن تاللاپ قورال تارقىتىپ 'مىنبىڭ' قوشۇنىنى قۇرۇپ تەربىيىلەشمەكتە. قوراللىق جەڭ قىلالايدىغان 'بىڭتۇەن' ئارمىيىسىنىمۇ جان جەھلى بىلەن قوغداپ جەڭگىۋارلىقىنى كۈچەيتىپ كەلمەكتە. بۇنداق قىلىشتىكى مەقسىتى نېمە؟ ئەجەبا خىتايلار دۇنيا كۈچلۈك دۆلەتلىرىدىن بولغان ئامېرىكا دۆلەت ئارمىيىسىنىڭ ئايروپىلان پاراخوتى (ئاۋئاماتىكا)، ئۇرۇش پاراخوتلىرى، باشقۇرۇلىدىغان بومبا قاتارلىق ئەڭ زامانىۋى قوراللار بىلەن قوراللانغان يۈزمىڭلىغان ئەسكەر تۇرغۇزۇپ كېلىۋاتقان يىراق شەرق چېگرا بويلىرىدىكى كورىيە، فورموزا، ياپون ۋە فىلىپپىن قاتارلىق ھەربىي لاگېرلىرىغا قارشى تۇرۇش ئۈچۈن تىنىچ ئوكيان دېڭىز بويلىرىغا ۋەتىنىمىزدىكىدەك كۆپ ئەسكەر تۇرغۇزغانمىدۇ؟

شۇنى قايتا-قايتا تەكىتلەيمىزكى، ھەرقانداق بىر ھەربىي قورالنىڭ ئىشلىتىدىغان ئورنى پەقەتلا ئادەم ئۆلتۈرۈش!

"... مەن خىتايدىن ئەسكەر بولۇپ (توپىلاڭچىلارنى باستۇرۇش ئۈچۈن) شىنجاڭغا كەلگەن ئىدىم ... ئۇدۇلدىكى خارابە بىر يېزا ئۆيىنىڭ ئالدىدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتقىنىمىزدا بۇ ئۆيدىن بىر ئاۋاز چىققاندەك قىلدى. ئالدىمىزدا مېڭىپ كەتكەنلەر بۇ ئۆيلەرنىڭ ئىشىك-تاملىرىنى زادىلا ئاپتومات ئوقى بىلەن سىيرىپ ئۆتمىتۆشۈك قىلىپ بولغانىكەن. مەنمۇ ئىشىككە قارىتىپ تاتاتلىتىپ ئوق سىيرىپ تۇرۇپ ئۆيگە كىردىم. يەردە ئاق چىم-چىم رەختتىن ئۇزۇن كۆڭلەك

مۇناسىۋىتى يوق. دېمەك، خەلقىمىز ئارىسىدا مىللىي دۇشمەن قارىشىمىزدىكى مۇجمەللىكلەرگە ئوخشاشلا مىللىي مۇناپىق چۈشەنچىلىرىمىزمۇ ئېغىر دەرىجىدە بۇلغىنىپ كەتكەن ياكى بۇرمىلىنىۋېتىلگەن. كۆپلىگەن تىپىك مىللىي مۇناپىقلار ئالغان بىلىمى، ئوقۇغان مەكتىپى، بىلىم ئالغان دۆلىتى، ئېرىشكەن ئوقۇش-كەسپى ئۇنۋانى، ئېرىشكەن مەرتىۋىسى، ئىش قابىلىيىتى، كىشىلىك مۇناسىۋىتى، سالاھىتى، يۈرۈش-تۇرۇشلىرىغا قاراپلا "خەلقپەرۋەر، ۋەتەنسۆيەر، مىللەتچى" دەپ تونۇلماقتا.

ئالايلۇق، سەيپىدىن ئەزىز ۋەتىنىمىزنىڭ ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىنى ۋە مىللىي ئارمىيىمىزنى ئاگلىق شەكىلدە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا بىۋاسىتە سېتىۋەتكەن بىرىنچى نومۇرلۇق ۋەتەن ساتقۇچ ئىكەنلىكىنى ھەممە كىشى بەش قولدەك بىلىپ تۇرۇقلۇق، ئۇنىڭ بەزى ئەھمىيەتسىز تەرەپلىرىگە قاراپلا چوقۇنۇشقا بولىدىغان 'مىللىي داھىي' قىياپىتىدە تەسۋىرلەش خاھىشى ھۆكۈم سۈرمەكتە. بىز شۇنى ھەرگىز ئۇنتۇماسلىقىمىز كېرەككى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ نوپۇسى دەل سەيپىدىن ھوقۇق تۇتقان يىللار ئىچىدە يۈز ھەسسە ئارتتۇرۇلغان، بولۇپمۇ مىللىي قوشۇنىمىز دەل شۇ پەيتلەردە بىرمۇ قالماي يوقىتىلغانىدى! خۇددى شۇنىڭدەك، خەلقىمىز ئارىسىدا مىللىي غۇرۇرى كۈچلۈك بولغان ۋىجدانلىق، بىلىملىك، جاسارەتلىك دىنىي ئالىملىرىمىز، سىياسىيونلىرىمىز، ھەربىي ئالىم ۋە مۇتەخەسسىلىرىمىز، ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىزنىڭ

ئىشلىرى. روشەنكى، خىتايلارنىڭ ۋەتىنىمىزگە توشۇپ كېلىۋاتقان قوراللىق كۈچلىرىنىڭ ئاساسلىق باستۇرۇش ۋە ئۆلتۈرۈش نىشانىسى بىز شەرقىي تۈركىستانلىقلارمىز! بۇ ھەقتە بىزنىڭ ئاتالمىش 'سىياسىي جۇغراپىيە مۇتەخەسسىس' لىرىمىز چەتئەللىكلەر ئارىسىدىن دوست ئاختۇرۇشقا بېرىلىپ كەتمەي، ۋەتىنىمىز خەلقىنى جەڭگە ئاتلاندۇرۇشنى ئەستايىدىل ئويلىنىپ ئۇسۇل-چارە تېپىشقا تىرىشىشى كېرەك ئىدى.

ۋەتىنىمىز خەلقىنى قوراللىق باستۇرۇشقا، ئىقتىسادىي جەھەتتىن ۋەيران قىلىۋېتىشقا، بىلىم جەھەتتىن نادان قالدۇرۇشقا، زامانىۋى شەھەر ھاياتىدىن چەكلەپ تۇتۇشقا، كىشىلىك ھوقۇقلىرىدىن مەھرۇم قىلىۋېتىشقا، تۇپرىقىمىزنى خىتايلاشتۇرۇۋېتىشقا تەييار تۇرغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىزنىڭ ئەڭ ئەشەددىي مىللىي دۈشمىنىمىز. بۇنداق بىر دۈشمەننى خەلقىمىزگە غۇۋالاشتۇرۇپ زەربە بېرىشكە بولمايدىغان بىچارە ياكى سۆزلەشكىلى بولىدىغان رەھىمدىل ئادەم قىلىپ تەسۋىرلەشكە ھېچكىمنىڭ ھەققى يوق!

§1.6 مىللىي مۇناپىق چۈشەنچىلىرىمىز

بۈگۈن قارايدىغان بولساق، خەلقىمىز ئارىسىدا سۆرىلىپ يۈرگەن بىر-بىرسىنى "دۈشمەن، مىللىي دۈشمەن، خائىن، جاسۇس، ئىشپىيون، مىللىي مۇناپىق، ..." دەپ تىللاشلارنىڭ ھېچ بىرسى دېگۈدەك يۇقىرىدا تىلغا ئېلىنغان ھەقىقىي مىللىي دۈشمەنلىرىمىز ياكى ۋەتەن خائىنلىرى بىلەن بىرەر

پارتكومغا دوكلات قىلىنىپتۇ. بۇنىڭدىن غەزەپلەنگەن جاللات ۋاڭ جېڭ، دەرھال قارار چىقىرىپ شەھەر ئەتراپىغا خىتايدىن كۆچمەن يۆتكەپ كېلىشنى جىددىيلەشتۈرۈش بىلەن بىرگە، بۇ ئىشنىڭ توسالغۇسى بولغان ئىمىنوپنى قەشقەرگە يوللىنىپتۇ! بۇ ۋەقەدىن رەھمەتلىك ئىمىنوپ سەيپىدىندىن ئىنتايىن قاتتىق رەنجىگەن. بەزى مەلۇماتلاردىن قارىغاندا، سەيپىدىنىنىڭ «ئەللىك بىرچىلەر يىغىنى» قاتارىدىكى مىللىتىمىز تەقدىرىگە ھەل قىلغۇچ تەسىر كۆرسىتىش ئېھتىمالى بولىدىغان جىددىي مەسىلىلەر ئۈستىدىكى ساتقۇنلۇق ۋە پىكىر بىرلىكى بولمىغانلىقى ئۈچۈن، پولكوۋنىك ئىمىنوپ ئۆمرىنىڭ ئاخىرىغىچە سەيپىدىندىن نارازى بولۇپ ئۆتكەنىكەن. يەنە بەزى ئىشەنچلىك مەلۇماتلاردىن قارىغاندا، مەرھۇم ئىمىنوپ قاماققا ئېلىنغان ۋاقىتلىرىنىڭ ئاخىرقى كۈنلىرى بولغان يەتمىشىنچى يىلىسى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى مەرھۇمغا تۈرمىدە ئاچ قالدۇرۇپ ئۆلتۈرۈش جازاسىنى بەرگەن. ئۇ كۈنلەردە، رەھمەتلىك ئىمىنوپ، ئاچلىقتا، پاختىلىق چاپىنىنىڭ مېزىنى چىقىرىپ يەپ تۆگەتكەنلىكى رىۋايەت قىلىنىدۇ. ئەڭ ئاخىرىدا ھالىدىن كەتكەن بۇ پېشقەدەم ھەربىي ئالىمىمىزنىڭ ئەجىلى يېقىنلىشىپ قالغانلىقىنى مۆلچەرلەشكەن خىتايلار، مەرھۇمنى ئۈرۈمچى ئىككىنچى دوختۇرخانىسىغا يوشۇرۇن ئەكېلىپ ياتقۇزغان. بۇ ئارىدا، سەيپىدىن كېلىپ ئۇنى كۆرگىلى كىرگىنىدە، ئىمىنوپ ئەڭ ئاخىرقى تىنىقى قالغان ۋاقتىدا، كۈچىنى توپلاپ شۇنداق دېگەنمىش: سېنىڭ كاساپىتىڭدىن مىللىي ئارمىيىمىز پارات قوشۇنىنىڭ خەلق مەيدانىدىكى

غوللۇق رەھبەرلىرى، گېنېرال-پولكوۋنىكلىرى، قەھرىمان-باتۇرلىرىمىز، ... دەل شۇ سەۋەبتىن ھوقۇق تۇتقان مەزگىللەر ئىچىدە ئاساسەن تازىلىنىپ تۈگىتىۋېتىلدى. بۇنىڭغا ئاددىي قىلىپ مۇنۇ رىۋايەتنى مىسال قىلساقلا، سەۋەبىنىڭ ھەقىقىي ئەپتى بەشىرىسىنى ئېچىپ تاشلاشقا يېتىپ ئاشىدۇ:

مىللىي ئارمىيىمىز ئۈرۈمچىگە يېڭى كىرگەن يىللاردا، رەھمەتلىك پولكوۋنىكىمىز مەرھۇم ئىمىنوپ ئۈرۈمچىنىڭ ئىستراتېگىيىلىك قىممىتىنى شۇ يىللاردىلا ھېس قىلىپ، ئۈرۈمچىگە نوپۇس كۆپەيتىش چەكلەنگەن بىر ۋەزىيەت ئاستىدا، شەھەر ئەتراپىدىكى يېزىلارنى جەنۇبىي يۇرتلىرىمىزنىڭ نامرات يەرلىرىدىن مەجبۇرى ئاھالە كۆچۈرۈپ كېلىش ئارقىلىق، ئۈرۈمچىنى مىللىي ئاھالە بىلەن سىرتتىن بولسىمۇ قورشاپ تۇتۇش لايىھىسىنى يوشۇرۇن شەكىلدە سەۋەبىنگە مەسلىھەت قىلىدۇ. بۇ ئارىدا، جۇنۇپتىن ئېقىپ كېلىۋاتقان نامرات دېھقانلارنى شەھەر ئەتراپىدىكى يېزىلارغا پىلاندىن سىرت ئورۇنلاشتۇرۇشقا ئۆز ئالدىغا بولسىمۇ ئالاھىدە كۈچ چىقىرىپ كەلمەكتە ئىدى. بۇ ئىشنى تېزدىن قارارلاشتۇرۇپ ئىجرا قىلمىغاندا، كۈندىن-كۈنگە كۆپىيىپ كېتىۋاتقان خىتاي ئەسكەرلىرىنىڭ ۋاستىسىدە ۋەتىنىمىزگە يامراپ كېلىۋاتقان ئاتالمىش 'ھەربىي ئائىلىلىرى' نىقابىدا شەھەرلەر ۋە ئەتراپىنى خىتايلار ئىگىلەپ كېتىشى كۆزگە كۆرۈنۈپلا تۇرغاندى. ئىمىنوپىنىڭ بۇ مەسلىھەتىگە سەۋەبىدىن ماقۇل دېمەك تۇرماق، بۇ مەسلىھەتنى دەرھال كوممۇنىست

تولۇق ئىسپاتلىيالايمىز:

بۈگۈن تىپىك 'سەپپەدىن دۈشمىنى' ھېسابلىنىۋاتقان تۆمۈر داۋامەت، ئەسلىدە توخسۇن ناھىيىسىنىڭ يىلانلىق يېزىسىدىكى بىر مۆتىۋەر يېزا ئاقساقىلىنىڭ ئۆيىدە ئەۋلادمۇ-ئەۋلاد خىزمەتچىلىكىنى داۋام ئەتتۈرۈپ كېلىۋاتقان داۋامەت مەزىنىنىڭ ئۈلۈمتۈك ئوغلى ئىدى. تۇغۇلۇشىدىنلا ئاجىز بولغان تۆمۈرنىڭ بۇ ئائىلىدىكى ھاياتىنى داۋام ئەتتۈرۈشىنى تىلەپ "تۆمۈردەك بەردەم بول" دەپ 'تۆمۈر' ئىسمىنى قويغىنىغا قارىماي، پۈۋلىسە ئۆچۈپ كېتىدىغان پەرۋانىدەك چوڭ بولىدۇ. كىيسەللىكتىن باش كۆتۈرەلمىگەن تۆمۈرنىڭ دېھقانچىلىق بىلەن جان باقالىشىغا كۆزى يەتمىگەن مەھەللە ئاقساقىلى ئۇنى ئۇيغۇر ئاقارتىش ئۇيۇشمىسى قۇرغان باشلانغۇچ مەكتەپكە ئوقۇشقا بېرىدۇ. ئەمما ئۈلۈمتۈك تۆمۈر بۇ ئوقۇشنىڭمۇ ھۆددىسىدىن چىقالماي يېرىم يولدا توختاپ، مەھەللە ئاقساقىلىنىڭ قورۇسىدا ئات-ئېشەك سوغىرىشتەك ئىشلار بىلەن بالىلىق ۋاقىتلىرىنى ئۆتكۈزىدۇ. خىتاي كوممۇنىستلىرىنىڭ كېلىشى تۆمۈرگە بولۇپ بېرىدۇ: يەرلىك مۆتىۋەرلەرنى تازىلاش ئۈچۈن تىزىملاشقا بىرمۇ ئادەم رازى بولمىغان بۇ يېزىدا، ئۇيغۇر ھەرپلىرىنى ئارانلا تىزىپ چىققۇدەك 'ساۋادى' بولغان تۆمۈر داۋامەت خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا ياراپ قالىدۇ. بۇ ياش مۇناپىق خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا ساداقەت بىلەن غالچىلىق قىلىپ، نۇرغۇنلىغان مۆتىۋەر بايلارنى، مىللەتسۆيەرلەرنى، دىنى

رەئىس سەھنىسىنىڭ ئالدىدىن غەربتىن شەرققە قاراپ پارات قىلىپ ئۆتۈشىنى كۆرەلمەيدىغان بولدۇم، خۇدا جاجاڭنى بەرگەي! — دەپ جان ئۈزگەنمىش!

بۈگۈنكى كۈندە، بىزنىڭ بەزى كىشىلىرىمىز سەيپىدىننىڭ يۇقىرىقىدەك جىنايى قىلمىشلىرىنى ئۇنتۇپ، ئۇنىڭ تۆمۈر داۋامەت، ھامۇدۇن نىياز قاتارىدىكى ئىككىنچى ئەۋلاد ۋەتەن خائىنلىرى بىلەن چىقىشالماسلىقىغا قاراپلا ئۇنى ۋەتەنسۆيەر، مىللەتسۆيەر قىلىپ تەسۋىرلەشكە ئۇرۇنۇشماقتا. نەتىجىدە، بۈگۈنكى ھەرخىل گۇرۇھلارغا بۆلۈنۈۋالغان ۋەتەن خائىنلىرىنى ئۆز ئىچىدىن ۋەتەنپەرۋەر ياكى ۋەتەن ساتقۇچ دەپ سۈنئى تۈرلەرگە ئايرىشماقتا. ھەتتا بىرقىسىملار سەيپىدىن قاتارىدىكى تىپىك خائىن-مۇناپىقلارنىڭ خىتاي مەركىزىگە ئىلىپ كىتىلىشى ياكى ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇلۇشىغا قاراپلا، "ئۇلار ئەسلىدە خاتالىقىنى تونۇپ ۋەتەن ئۈچۈن ئالاھىدە پىلان تۈزەۋاتقاندا دۈشمەن سىزىپ قىلىپ دۆگگە يىقىتىش ياكى ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇش جازاسىغا مەھكۇم قىلىندى" دەپ، خائىنلارغا مەدھىيىلەر ئوقۇشماقتا!

بىز شۇنى ئۇنتۇماسلىقىمىز كىرەككى، تۆمۈر داۋامەت، ھامۇدۇن نىياز، ئىسمائىل ئەمەت، جانابىل قاتارىدىكى ئىككىنچى ئەۋلاد ۋەتەن خائىنلىرىنىڭ ئۆستۈرۈلۈشى پۈتۈنلەي سەيپىدىنگە بىۋاستە مۇناسىۋەتلىك ئىدى. بۇ ھەقتە تىپىك ئىككىنچى ئەۋلاد مىللىي مۇناپىق تۆمۈر داۋامەتنىڭ خائىنلىق شەجەرىسىنى ۋاراقلاپ كۆرىدىغان بولساقلا، بۇ نۇقتىنى

رەخت بىلەت نورمىسىنى ئون ئالتە مىترلىق لايىھەدىن قورقماي سەككىز مىترغا چۈشۈرۈپ تارقىتىشنى بەلگىلىشىدۇ ۋە تۈمۈرنى ئۆزلىرىگە تېخىمۇ ساداقەت كۆرسەتسۇن دەپ مەركىزى مىللەتلەر ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ بىر مەۋسۇملۇق تىل كورسىغا ئەۋەتىشىدۇ. ئۇيغۇرچە ھەرپلەرنى تىزىپ چىقىشقىمۇ تۇرۇك ئەقلى يەتمەي تۇرغان «ئۆلۈك جانلار» رومانىنىڭ باش قەھرىمانى چىچىكوۋنىڭ قاراساۋات مالىيىغا ئوخشاش، ھەرپلەرنى بىر-بىرسىگە قوشسا گەپ چىقىۋاتقانلىقىغا ئەقلى ھەيران قېلىپلا خەت ئوقۇيدىغان بۇ ئۆلۈمتۈك، خىتاي مەركىزىدە رەسمىي خىتايپەرەس بىر سادىق قۇل ھالىغا كېلىشتىن باشقا يەنە نەگىمۇ بارالايتتى! قىسقا تىل كورسىدىن قايتىپ كەلگەن تۈمۈر، ئۇزۇن ئۆتمەي يەنە شۇ سەيپىدىنىڭ مەسلىھەتى بويىچە بوش قالغان تۇرپان مەركىزى ناھىيە پارتكوم سېكرېتارلىقىغا ئۆستۈرۈلىدۇ. ئاردىن ئۇزۇن ئۆتمەي، ئاتالمىش 'ئاپتونوم رايون' نىڭ دېھقان-چارۋىچى ۋەكىلىدىن بولغان مۇئاۋىن باش رەئىسى ئۆلگىنىدە، ئۇنىڭ ئورنىغا چىقىدىغان يەنە بىر دېھقان مۇئاۋىن رەئىس نامزاتى سەيپىدىنىڭ بېشىنى قاتۇرىدۇ. چۈنكى بۇ ئورۇن ئۆزىنىڭ سىزغان سىزىقىدىن چىقمايدىغان ئەڭ نادان بىرسى بولۇشى كېرەككى، ھۆكۈمەت قارارلىرىغا ئاۋاز بەرگەندە شەرتسىز تۇردە سەيپىدىنگە يان بېسىپ ئاۋاز بېرىدىغان بىرسى بولسۇن! ئەسلىدە بۇنىڭ ئۈچۈن تۇرپان بەشيۈلتۈزدىكى داڭلىق نەمۇنىچى، لۆكچەك ۋە زابوي دېھقان ئەترەت باشلىقى روزى تۇردىنى نامزات قىلىپ ئېلىپ چىقىش كېرەك ئىدى. ئەمما

ئالىملارنى، قەھرىمانلارنى خىتايغا پاش قىلىپ مەلۇمات توپلاپ بېرىدۇ. تۆمۈرنىڭ بۇنچە ساداقىتىنى كۆرگەن تاجاۋۇزچىلار بۇ مۇناپىقنى ئاۋۋال يېزىلىق ھۆكۈمەتكە، ئاندىن ناھىيىلىك ھۆكۈمەتكە مەسئۇل ئەمەلدار قىلىپ مۇكاپاتلىشىدۇ. خەلق ئۈستىدىن ماتېرىيال توپلاپ مەنپەئەت ئېلىپ ئادەتلەنگەن تۆمۈر، خەلقنى سېتىش جىنايىتىنى داۋامەتتۇرۇش چارىسى ئۈستىدە باش قاتۇرۇپ، ئاچارچىلىقتا جان ئازابى چېكىۋاتقان خەلقىمىزنى يالىڭاچلاپ قويۇشنىڭ قورقۇنچلۇق پىلانىدىن بىرنى تۈزۈپ سەيپىدىن، ۋاڭ ئىنماۋلارغا سۇنىدۇ: ئاتالمىش ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومغا "ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونىدا يىلىغا ھەر نوپۇس بېشىغا ئۈچ مېتىر ئاتمىش سانتىمېتىرلىق رەخت نورمىسى بەلگىلەپ رەخت بېلىتى تارقىتىلسا كۇپايە" دېگەن لايىھىسىنى ئۆيدۇرۇلغان سۇنى 'پاكىتلار' بىلەن قوشۇپ دوكلات قىلىدۇ. ئەينى ۋاقىتتا بارلىق تاجاۋۇزچى ۋە غالچا ئەمەلدارلار خەلقىمىزگە يىلىغا تارقىتىلىدىغان ئون ئالتە مېتىر رەخت نورمىسى لايىھىسىنى قانداق قىلساق ئون ئىككى مېتىرغا كېمەيتىپ تارقىتارمىز دەپ بېشى قېتىپ تۇرغىنىدا، خەلقنى ئاچ قويغىنى يەتمەي يالىڭاچلاپ قويىدىغان داۋامەت سېكرېتارنىڭ 'يەپ-يىگى لايىھىسى' نى كۆرگەن سەيپىدىن بىلەن ۋاڭ ئىنماۋ جاللاتنىڭ گۇلقەقەلىرى ئېچىلىپ كېتىدۇ. بۇ سورۇندا بىر ئېغىزمۇ خىتايچىنى ئەپلەپ سۆزلىيەلمەيدىغان تۆمۈرنىڭ گېپىنى بىۋاسىتە ئاڭلاپ ئولتۇرغان سەيپىدىن، بۇ سەھرالىقنىڭ ئەقلىگە ئاپىرىن ئوقۇيدۇ. دەرھال قارار ئېلىشىپ خەلقىمىزگە تارقىتىلىدىغان

كىرگىندىن كېيىن، ئۇزۇنغا قالماي بۇ قورۇنىمۇ رەسمىي پاساڭ قىلىنغان ئېتىزلىقتەك ھالغا كەلتۈرۈۋېتىدۇ. بۇ ئارىدا ئايىم ئەزىز، ئالاھىدە پەرۋىش قىلىپ يېتىشتۈرگەن كىچىك باغچىسىنىڭ تۆمۈرچاقلار تەرىپىدىن ئوڭتەي-توڭتەي قىلىۋېتىلىشىگە زادىلا چىداشلىق بېرەلمەي قالىدۇ. ئاخىرى بىر كۈنى ئەخلاقسىز ئايىم ئەزىز 'كىچىك تۆمۈرچاق' لارنى بۇ كىچىك 'جەننىتى' دىن قۇلاقلىرىنى سوزۇپ قوغلاپ چىقىرىدۇ. پۇلنى كۆرسە رەڭگىدىن تونۇيدىغان ساۋاتسىز بىشەم خوتۇن گۈلزىراخان بالا-چاقىسىنىڭ يىغا-زار قىلىشىپ كىرىپ كەلگەنلىكىگە چىدىماي، ياۋايىلارچە بېرىپ ئايىمنىڭ ئۈستىگە تاشلىنىپ پومداقلىشىشقا باشلايدۇ! ... ئاخىرى بۇ جېدەل 'رەئىسلەر قورۇسى' ئوتتۇرىسىغا ئېگىز سېپىل سوقۇپ بۇ ئىككى ئائىلىنىڭ يوللىرىنى ئايرىۋېتىش بىلەن ئاران تىنچىتىلغان بولىدۇ. بۇنىڭدىن تەسىرلەنگەن نۇرغۇن كىشىلەر 'مەدەنىيەت ئىنقىلاۋى' نىڭ سەل ئالدىدا ئۈرۈمچىدە قورۇ توسۇپ قوشنىلىرىدىن 'چېگرا ئايرىش' دولقۇنى پەيدا قىلىشقا باشلىشىدۇ. ...

ئىست، بىچارە خەلقىمىز! قانداق پەسكەشلەرنىڭ قولىغا قالغان-ھە!

كېيىن سەيپىدىن 'تۆت ھوقۇق' قا ئېرىشكەن مەزگىللىرىدە، بۇ 'خاتا تاللانغان ئائىلە دۈشمىنى' نىڭ ئىشىكى ئالدىدىن مەڭگۈ ئۆتمەسلىك ئۈچۈن ئىككىگە ئايرىلغان قورۇدىنمۇ كۆچۈپ چىقىپ، ئىشىكى بىۋاستە چوڭ يولغا ئېچىلىدىغان

ئۇ بەكلا تەرسا نېمە بولۇپ، سەيپىدىنگە چەكچىيىشتىنمۇ تەپ تارتمايدىغان ئەلپازىدىكى بىرسى ئىدى. يەنە بىر نامزات بولسا ئىشەك مىنىپ ماۋغا قوغۇن سوۋغا قىلىمەن دەيدىغان ئۇچىغا چىققان ئاخماق-قۇل قۇربان تۇلۇم ئەڭ مۇۋاپىق نامزات بولالىشى مۇمكىن ئىدى. ئەمما ئۇنىڭ بەكلا قىرىپ كېتىشى بۇ ئورۇنغا ماس كەلمەيتتى. شۇڭا ئۇ، ئەڭ ئاخىرقى بىر نامزات قاتارىدا دەرھال ھېلىقى سەھرالىق تۆمۈر داۋامەتنى ئېسىگە ئالدۇ. كۆپ ئويلىنىش ئارقىلىق ئاخىرى تۆمۈر داۋامەتنىڭ ۋىلايەت دەرىجىلىك پارتكوم سېكرېتارلىق ۋەزىپىسىنى ئۆتەپ كېلىۋاتقان دېھقان ئەمەس رەسمىي بىر دۆلەت كادىرى ئىكەنلىكىنىمۇ ئىناۋەتكە ئېلىشماي، ئۇنىڭ ساۋاتسىز ۋە نادانلىقى دېھقان ۋەكىلى بولۇش لاياقىتىگە توشىدۇ دېيىشىپ، ئۇنى نامزات قىلىپ تاللايدۇ. ئاتمىش تۆتىنچى يىلى ئۇنى تورپاندىن دەرھال ئۈرۈمچىگە يۆتكەپ چىقىپ مۇئاۋىن دېھقان رەئىسلىك تەختىگە چىقىرىدۇ. ئاتمىش بەشىنچى يىلى ئەتىيازغىچە، ئائىلىسىنى توخسۇندا قويۇپ چىققان تۆمۈر داۋامەتنىڭ غوجاكىسى سەيپىدىن بىلەن ھېچ بىر توقۇنۇشى كۆرۈلمەيدۇ. شۇنداقتىمۇ بۇ سەھرالىق بېيجىڭدىكى ۋاقتىدا سەيپىدىنىڭ تۆت ئاتلىق گۇدۇڭ ھارۋا تارتالمايدىغان بۇ سالاپىتىنىڭ بېيجىڭدا ھېچ نېمىگە ئەرزىمەيدىغان قۇرۇق سۆلەت ئىكەنلىكىنىمۇ بىلىپ قالغانىدى. بالىلىرىنى ئۈرۈمچىگە يۆتكەپ كەلگىنىدىن كېيىن، سەھراغا كۆنگەن ۋە يېزىدا باشباشتاق چوڭ بولغان ئەركە-نايناق بالا-چاقىسى 'رەئىسلەر قورۇسى' غا

لەمچى مىللىي مۇناپىقلىرىمىز پۈتۈنلەي سەيپىدىن قاتارىدىكى بىرىنچى ئەۋلاد مىللىي مۇناپىقلارنىڭ بىۋاستە يېتىشتۈرگەن گۇماشتىلىرىدۇر. ئۇلارنىڭ بۈگۈنكى زىددىيەتلىرىمۇ يۇقىرىقىغا ئوخشاپ كېتىدىغان ۋەتەن، مىللەت تەقدىرى بىلەن قىلچە مۇناسىۋىتى بولمىغان شەخسىي ئاداۋەتلىرى تۈپەيلىدىن ئوتتۇرىغا چىقىۋاتقان جېدەللىرىنىڭ ھاسىلىۋى ئۇزاتتىسى بولۇپ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بۇ مۇناپىقلارنىڭ بۇ خىل شەخسىي زىددىيەتلىرىدىن ئۇستىلىق بىلەن پايدىلىنىپ، بىر قاتار ئىككىلەمچى ۋە ھەتتا ئۈچلەمچى مىللىي مۇناپىقلار گۇرۇھلىرىنى يېتىشتۈرۈپ خەلقىمىزنى قۇتۇلغۇسىز سۇنى ئىچكى زىددىيەتلەر پاتقىقىغا پاتۇرىۋەتتى. ھامۇدۇن نىياز-سەيپىدىن زىددىيىتى، ئېرغالى-سەيپىدىن زىددىيىتى، جانابىل-داۋامەت زىددىيىتى، ئىسمائىل ئەمەت-تۆمۈر داۋامەت زىددىيىتى، ... قاتارىدىكى زىددىيەتلەرنىڭ ھەممىسىلا ئەنە شۇنىڭغا ئوخشاپ كېتىدىغان شەخسىي چىرىكلىك، مەنپەئەتپەرەسلىك، ئابرۇيپەرەسلىك، غالچىلىق مەرتىۋىسى تالىشىش، ئۆزىنى قوغداپ قېلىش قاتارىدىكى جېدەللىرىنىڭ ئىنكاسلىرىدۇر. جەمئىيىتىمىزدە ئېقىپ يۈرگەن يۇرتۋازلىق، بىلىملىكلەر-ساۋاتسىزلار، دىندارلار-دىنسىزلار، شەھەرلىك-يېزىلىق، ئۇيغۇر-قازاق، ھەتتا مەھەللىلەر زىددىيىتى قاتارىدىكى جېدەللىشىشلەرنىڭ ھەممىسىلا دېگۈدەك ئەنە شۇ خىل مىللىي مۇناپىق كاتتىۋاشلىرى ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەتلەرنىڭ جەمئىيەتتىكى تۆرلەندۇرۇلگەن ئۇزاتتىلىرى، خالاس!

باغلىق بىر سارىي ياسىتىپ ئارام تاپقانىدەك بولۇۋالاتتى. ئەمما پۇرسەت كۈتۈپ ياتقان داۋامئەتلەرمۇ بوش تۇرماي، ۋاڭ فېڭ جاللات كەلگىنىدە يىغلاپ-قاقشاپ شىكايەت قىلىشلار نەتىجىسىدە سەيپىدىننى بۇ يېڭى قورۇسىدىمۇ تۇرغۇزماي بىيجىڭغا قوغلاپ، يېڭى قورۇدىكى ئايىمنىڭ باغلىرىنى بالا-چاقىلىرى بىلەن كىرىپ چەيلەپ 'ئۆچىنى ئېلىۋالغان' بولدى. ...

قىسقىسى بۇ ئىككى 'ئۇستاز-شاگىرت' خىتاي غالچىلىرى 'خانىشلىرى' نىڭ بالا ئارىسىغا كىرىپ چىقارغان غوۋغاسىنى 'چوڭ قۇرۇلتاي' غىچە سۆرىشىپ داۋام قىلدۇرىدۇ: سەيپىدىن 'پەرىزاتى' نىڭ بۇنداق بىر مۆرىمەس لەقۋانىڭ بىشەم ئايالى تەرىپىدىن يۇگۈزلىنىشىغا زادىلا تاقەت قىلالمايدۇ. ھەر قەدەمدە بۇ 'قارا ساۋات' نى سىلكىشلەشكە، چەتكە قېقىشقا ۋە كۆزگە ئىلماسلىققا تىرىشىدۇ. كۆپ ئۆتمەي قۇرۇلتاي ۋە ھۆكۈمەت ئىچىدە مۇئاۋىن رەئىسنىڭ ئاۋاز بېرىش قىممىتىنى بىلىپ قالغان غالچا تۆمۈر داۋامئەت، دەرھال غوجاكىسى سەيپىدىن ئەزىزدىن يۈز ئۆرۈپ، جاللات ۋاڭ ئېنماۋغا يان بېسىپ ئاۋاز بېرىش ۋاستىسى بىلەن 'ئۆچ ئېلىش' يولىنى تېپىۋالىدۇ. نەتىجىدە ۋەتىنىمىزدىكى يەرلىك خەلقلەرگە مۇناسىۋەتلىك نۇرغۇنلىغان پىلان-لايىھىلەر ئەنە شۇنداق چىرىگەن، بىلىمسىز، ۋىجدانسىزلارنىڭ شەخسى زىددىيەتلىرىنىڭ قۇربانىغا ئايلىنىپ كېتىدۇ! ...

بۇ ئاددىي مىسالدىن مەلۇمكى، بىزنىڭ بۈگۈنكى ئىككى-

پەزىلەتلىرىنى يوشۇرىدىغان، بىر چەتكە قايرىپ قويىدىغان، ھەتتا ئۇنتۇپ كېتىدىغان دەرىجىگە بېرىپ يەتتى. ھەتتا نۇرغۇنلىغان كىشىلىرىمىز ئارىسىدا خائىنلىق، جاسۇسلۇق، تۆھمەتخورلۇق، غەيۋەت-شىكايەت، قاقتى-سوقتى قىلىش، ھاقارەت قىلىش، ھاراقكەشلىك، پارىخورلۇق، زەھەرلىك چېكىملىك، پاھىشىۋازلىق، شوۋىنچىلىق، ئەيشى-ئىشرەت قاتارلىقلار نومۇس سانالمايدىغان، ئەكسىچە ھەۋەس قىلىنارلىق، تەلپۈنۈشكە تېگىشلىك، قىزىقىشقا لايىق، ئۆزىنى بېغىشلاشقا ئەرزىيدىغان غايە ھالىغا كېلىشكە قاراپ يۈزلەنمەكتە. مۇناپىقلىقنىڭ ئېغىر دەرىجىدە كېڭىيىشىگە ئەگىشىپ پەرزەنتلىرىمىز ھاراقنى بىرلىكتە قاۋاقخانىلاردا لەلەگلەپ يۈرمەكتە؛ كافىخانىلاردا پاھىشە قىلىپ يۈرمەكتە، خروئىن چېكىپ خۇدىنى يوقاتماقتا. يەنە شۇ زامانىمىزنىڭ ئىككىنچى ئەۋلاد مىللىي مۇناپىقى تۆمۈر داۋامەتلەر ئائىلىسىگە قارايدىغان بولساق، بۇ ئائىلىنىڭ بالا-چاقىسىلا ئەمەس، ھەتتا ئۇلارنىڭ پۈتكۈل قىز-يىگىت نەۋرىلىرىگىچە قاۋاقخانىلارنى، كافىخانىلارنى ئۆزلىرىگە ماكان قىلىشقان، ھاراق-تاماكىنى تاماق قىلىشقان، لۈكچەكلىك، چىرىكلىك، قىمارۋازلىق، ئالدامچىلىق، تەمەخورلۇق، پاھىشىۋازلىق ئىللەتلىرىگە پېتىپ كەتكەن چىرىگەن ھالەتلەرنى كۆرەلەيمىز. بۇ خىل مۇناپىق ئائىلىلىرىدە ھەتتا قىلچىلىكمۇ ئىنسانلىق پۇرىقى قالمىغان بولۇپ، ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ بالا-چاقا، نەۋرە-چەۋرىلىرىنى دەسمايە قىلىپ بازارلىشىپ خەلقىمىزنى چىرىتىشكە، شۇ ئارقىلىق خەلقىمىزنى بىخۇدلاشتۇرۇپ،

بۈگۈن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى كونا مىللىي مۇناپىقلارغا تايانمايمۇ خەلقىمىز ئارىسىدىكى ئابرۇيپەرەس، مەنپەئەتپەرەس، ئاقماق، ۋىجدانسىز، ئېتىقات-ئەقىدىسى يوق، چىرىگەن كىشىلەرنى بىۋاستە يېتىشتۇرۇپ تاللاش شارائىتىنى يارىتىپ، ۋەتىنىمىزنىڭ بارلىق بۇلۇڭ-پۇچقاقلىرىدا چاشقان تۆشۈكى تويۇلسىمۇ غوجاكىلىرىغا "يېڭى ۋەھىمە" دەپ دوكلات قىلىشىدىغان باش كېسەرلەرنى پايلاقچى قىلىپ جايلاشتۇرماقتا! ۋەتىنىمىزنىڭ ھەربىر بولۇڭ-پۇچقاقلىرىدىكى ھەرقانداق بىر ئىشتا، مەيلى ئەخلەت تازىلايدىغان ياكى ھاجەتخانا تازىلايدىغان ئاددىي ئىشلاردا بولمىسۇن، ھەتتا لۈكچەكلىك، پاھىشۋازلىق، قىمارۋازلىق، خروئىن-نەشەكەشلىك ئەتكەسچىلىكلىرىنىڭ ھەممىسىگە دېگۈدەك خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا ساداقەت كۆرسىتىدىغان غالچىلار نازارەت قىلىدىغان ۋەزىيەت شەكىللەنمەكتە. شۇڭا، خەلقىمىز ئارىسىدىكى ئاز-تولا مىللىي، دىنىي تۇس ئالغانلىكى پائالىيەتلەر دۈشمەن قولىغا كۆپتۇرۇلگەن ياكى بۇرمىلانغان ھالدا دوكلات قىلىنىپ ۋەھشىيلەرچە باستۇرۇلۇشلارغا ياكى چىرىتىلىشلەرگە سەۋەب بولماقتا. يەنى، خەلقىمىز مىللىي مۇناپىقلار دەستىدىن تېنىق تارتالماس ھالغا كەلتۈرۈلمەكتە!

خائىن-مۇناپىقلار يامراپ كەتكەن بۇنداق مۇستەملىكە بىر ئەلدە ھەرخىل ئەقىدىلەر، ھەرخىل ئېتىقاتلار، ھەرخىل غايىلەر، ھەرخىل ئۆرپ-ئادەتلەر پىلانلىق شەكىلدە دەپسەندە قىلىنغاچقا، خەلقىمىز تەدرىجىي ھالدا بۇ تۇردىكى

چىرتىپ پالەچ ھالغا، مەستخوش ھالغا كەلتۈرۈپ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئالدىدا تىز پۈكدىغان ۋەزىيەت يارىتىپ خىزمەت كۆرسىتىشىنىڭ يېگىنچە چارىسىنى ھەدەپ ئىشقا سالماقتا! شۇنداق ئىكەن، بۈگۈنكى كۈندە مىللىي مۇناپىق دېگىنىمىزدە، كوچىغا چىقىپ خەلقىمىزدىن بىرەرسىنى تۇتۇشۇپ ياكى ئۆلتۈرۈشۈپ بەرگەنلەرنىلا كۆزدە تۇتماستىن، خىتايغا ساداقەت كۆرسىتىۋاتقان بارلىق مۇناپىقلارنى، ئەخلاقسىزلارنى، ۋىجدانسىزلارنى، ئۆلارنىڭ سادىق ئۇرۇق-تۇغقانلىرىنى، سادىق يېقىنلىرىنى ۋەتىنىمىز ۋە خەلقىمىزگە دۈشمەنلىك قىلىۋاتقان مىللىي مۇناپىق دەپ تونۇشىمىز شەرت! ئەمما مىللەت تەقدىرى ئۈستىدە باش قاتۇرۇش مەقسىدى بىلەن پائالىيەت قىلىۋاتقان كىشى ياكى تەشكىلاتلار ئىچىدىكى شەخسى زىددىيىتى بولغان، پىكىر بىرلىكى بولمىغان، ئۆزى بىلەن بىر تەشكىلدە تۇرمىغان ياكى بىر داھىيغا چوقۇنمىغانلارنىمۇ يىغىپ-يۈگەپ مىللىي مۇناپىق دەپ قارىلىغۇچىلارغا قاتتىق ئاگاھلاندۇرۇش بېرىمىز: مۇناپىق چۈشەنچىسىنى بۇلغاپ، ھەقىقىي خائىنلارنى يوشۇرۇشقا ۋاستىچى بولما!

§1.7 سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى تەسىرى

ئون توققۇزىنچى ئەسىرنىڭ ئاخىرلىرىغىچە چاررۇسىيىنىڭ مۇستەملىكىسىگە ئايلىنىپ بولغان ئوتتۇرا ئاسىيا تۈركىي قېرىنداشلىرىمىز ئىنتايىن قالاق ئىپتىدائىي ھاكىمىيەت شەكلى ۋە چېكىدىن ئاشقان قالاق ئىشلەپچىقىرىش شەكلى ئورنىغا

مىللىي جاسارىتىدىن مەھرۇم قالدۇرۇش، ئاقىۋەت خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ سىزغان سىزىقىدىن چىقالمايدىغان غايىسىز، غۇرۇرسىز كىشىلەرگە ئايلاندۇرۇپ، تاجاۋۇزچى غوجاكىلىرىغا خىزمەت كۆرسىتىش يولىنى بۈگۈنكى زامانىۋى مۇناپىقلىق ھالىتىگە كەلتۈرۈشكە تىرىشماقتا!

ۋەتىنىمىزدە كۆرۈلۈۋاتقان ھەرخىل پاسسىپ ھادىسىلەرگە دىققەت قىلىدىغان بولساق، بۇ تۈردىكى چىرىكلىشىش، غۇرۇرسىزلاشتۇرۇش يولىدا كېتىۋاتقانلارنىڭ ئالدىدا يەنىلا شۇ تىپىك مىللىي مۇناپىقلارنىڭ بالا-چاقىلىرىنى، نەۋرە-چەۋرىلىرىنى ئۇچرىتىمىز. ھەتتا بۇ خىل مۇناپىق ئائىلىلىرىنىڭ ئاتا-ئانىلىرىمۇ بالا-چاقىلىرىنىڭ بۇ خىل چىرىكلىكىدىن پەخىرلىنىپ، "مېنىڭ بالىلىرىم يېڭى زامانغا نېمە دېگەن تېز ماسلىشالايدۇ-ھە!" دېيىشىپ ئاشكارا ماختىنىشىپ يۈرمەكتە! ۋەتىنىمىزدە خائىنلىق گۈزەل كۆرسىتىلىۋاتقان بۈگۈنكى كۈندە ئەنە شۇ خىل تىپىك مۇناپىقلار ئائىلىسىنىڭ چىرىكلىشىش، مىللىتىدىن يۈز ئۆرۈش قاتارىدىكى ئىش-ھەرىكەتلىرى نۇرغۇنلىغان ئىرادىسىز، غۇرۇرسىز ئائىلە پەرزەنتلىرىگە جەلپ قىلىش كۈچىگە ئىگە ئۈلگە بولۇپ تەسىر قىلىپ، بىر مۇناپىق ئائىلىسى كەينىدە يۈزلەرچە، ھەتتا مىڭلارچە ساپ ئائىلە پەرزەنتلىرى قاراڭغۇلۇقلارغا قىستالماقتا!

يەنى، بۈگۈن خائىنلار خەلقىمىزنى نوقۇل سىياسىي باھانىلەر بىلەنلا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا چېقىپ مەنپەئەت ئېلىشتىن باشقا، خەلقىمىزنى ئەخلاق، ئەقىدە جەھەتلەردە

ئاسىيالىقلار رۇسلارنىڭ بۇ خىل سۈنئىي باراۋەرلىك تۈزۈمىدىن ئاساسەن شىكايەت قىلمايدىغان، ھەتتا بارغانسېرى رۇسلار بىلەن ھەمكارلىشىدىغان، رۇسلارغا خالاپ تۇرۇپ بېقىنىدىغان مەستخۇش ھالەتنى شەكىللەندۈرمەكتە ئىدى.

ئوتتۇرا ئاسىيالىق قېرىنداشلىرىمىز ئارىسىدا تاجاۋۇزچىلار بىلەن تىنچ بىرگە ئۆتۈشنىڭ ئۈلگىلىرى يارىتىلماقتا ئىدى...

ۋەتىنىمىزدىكى بىرقىسىم يېڭى زىيالىيلار، زامانىسىنىڭ ئالغا كەتكەن ئادەملىرىمىزمۇ تاجاۋۇزچىلار بىلەن تىنچ بىرگە ئۆتۈشنىڭ يوللىرىنى ئاختۇرۇشۇپ، ئاخىرى ئوتتۇرا ئاسىيالىق قېرىنداشلىرىمىزنىڭ ئۆز مۇستەملىكىچىلىرى بولغان ئورۇسلار بىلەن تىنچ بىرگە ئۆتۈش يولىغا كىيتىۋاتقانلىقىغا ئوخشىتىشىپ، خېلى كېچىكىپ بولسىمۇ ئۆزلىرىنىڭ مۇستەملىكىچىلىرى بولغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ دېموكراتىك تۈزۈملىرى ئىچىدىن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن تىنچ بىرگە ئۆتۈش يوللىرىنى تاپقاندەك بولۇشتى-دە، ئەينى ۋاقىتتىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ باشلىرى بولغان خىتاي نەنجىڭ ھۆكۈمىتى بىلەن يېقىنلىششقا كۆچەپ ئورۇنۇشتى. مانا بۇ دەۋر — ۋەتىنىمىز خەلقى ئارىسىدا دۈشمەن بىلەن تىنچ بىرگە ئۆتۈش خامخىيالىغا قەدەم قويغۇچىلارنىڭ باشلانغۇچى بولۇپ قالدى. دېموكراتىك چۈشەنچىلەر بىلەن يېڭىدىن تونۇشۇۋاتقان ئاز ساندىكى كىشىلىرىمىز ھەمدە ئەرەب ئىسلام ئەللىرى، ھىندىستان-پاكىستان قاتارلىق ئەللەرنىڭ تىنچلىق شەكلىدە تاجاۋۇزچىلار بىلەن

زامانىسىنىڭ بىرقەدەر يۈكسەك دەرىجىدە تەرەققىي قىلىۋاتقان ياۋروپا جاھانگىرلىك تۈزۈمى ۋە نىسبەتەن ئىلغار كاپىتالىستىك ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىلىرى قورال كۈچى بىلەن مەجبۇرى دەسسەشكە باشلىشى بىلەن، خەلقنىڭ ئوتتۇرا ئاسىيا خانلىقلىرىغا بولغان ئىشەنچلىرى تېز سۈرئەتتە يىمىرىلىشكە باشلىدى. بولۇپمۇ ئېغىر نامراتچىلىققا چۈشۈرۈلگەن بۇ خەلق، كەينىدىن ئۇلىشىپلا كەلگەن رەھىمسىز ۋە ھىيلىگەر، ۋەدىسىدە تۇرمايدىغان ئىككى يۈزلىمچى كوممۇنىزم دولقۇنى ئىچىدە كۆمۈلۈپلا قالغانىدى. كوممۇنىزم ئەقىدىلىرى يەرلىك خەلق ئارىسىدىكى كوممۇنىستلارغا تارتقۇزۇپ قويىدىغانغا ساقلاپ ياتقان نەچچە ۋاگون ئالتۇن-كۈمۈش، ئۈنچە-ياقۇت بايلىقى بار قالاق ۋە مۇستەبىت ئوتتۇرا ئاسىيا خانلىقلىرىنى، ئوتتۇرا ئەسىر خۇراپىلىقلىرىنى، ئاسمان-زېمىن پەرق قىلىدىغان قانۇنىي ۋە ئىجتىمائىي-ئىقتىسادىي پەرقلەرنى يەر بىلەن يەكسان قىلىۋېتىپ، ھەممە كىشىنى بىر تەكشى نامرات ھالەتكە چۈشۈرۈش بىلەن بىرگە، پۈتۈن خەلقنى دۆلەت ۋە ئورۇسلاردىن بىر مىنۇتمۇ ئايرىلالماس ھالغا كەلتۈرۈۋەتكەنىدى. بۇ خىل سۈنئىي باراۋەرلىك تۈزۈمى ئوتتۇرا ئاسىيا خەلقىنى ئىنتايىن پاسسىپ ھالغا چۈشۈرۈپ قويغان، خەلق تەدرىجىي ھالدا تەمەخور، ئىنتائەتمەن، مىللىي غۇرۇر ۋە مەنىلىك تۇيغۇلىرىدىن ئاجىزلاشتۇرۇلغان، ئەقىدە-ئەنئەنىلىرىنى تاشلاشقا مەجبۇرلانغان بىر باسقۇچقا كىرىپ قالىدۇ. ئاتاقلىق پانتۈرك، مۇرەسسە تەرغىباتچىسى بولغان گاسپىراللىدىن باشلانغان خېلى كۆپ ساندىكى ئوتتۇرا

كۈشكۈرتۈشتىن ئۈمىدلىنىپ غەرب ياكى ئەرەب ئەللىرىنىڭ، مۇسۇلمان ئەللىرىنىڭ دەرۋازىسى ئارىسىدا ئېچىنىشلىق دەرد تۆكۈش پائالىيەتلىرىنى قوزغىۋېتىشتى.

نەتىجىدە، قىرىقىنچى يىللارنىڭ ئوتتۇرىلىرىغا كەلگۈچە ۋەتىنىمىزدە يېتىشىۋاتقان يېڭى زىيالىيلار دىنىي ۋە دېموكراتىك چۈشەنچىلىرىنى ئاساس قىلغان پان ئىسلامىزم ۋە مىللەتچىلىكنى ئاساس قىلغان پان تۈركىسىزم ئېقىمىنى، كوممۇنىزم چۈشەنچىلىرىنى ئاساس قىلغان پان سوتسىيالىزمچىلار ئېقىمىنى بارلىققا كەلتۈرمەكتە ئىدى. بۇ ئېقىملارنىڭ نەزەرىيىۋى ئاساسلىرى بىر-بىرىدىن ئاز-تولا پەرقلىنىدىغان بولغاچقا، ئۇلار بارلىققا كەلگەن كۈنلىرىدىن باشلاپلا بىر-بىرىنى دۈشمەن دەپ قارىشىپ، ھەرقايسى ئۆز سەپسەتىلىرىنى يورغىلىتىش بىلەن بولۇپ كېتىپ، چوڭ دۈشمىنىنى ئاساسىي جەھەتتىن ئەسلىرىدىن چىقىرىشىپ، ئىچكى ئاداۋەتكە كۆپرەك ۋاقىت ھەم زېھنى قۇۋۋىتىنى سەرپ قىلىشاتتى. دەرۋەقە، ئۆزلىرىگە قۇلچىلىق ئىدىيىسىنى ئاساسلىق پرىنسىپ قىلغان سۇلھىچىلار ئېقىممۇ ھېچقاچان سەپتىن كېيىن قالماي، بەزىدە مۇستەقىل، بەزىدە قايسى بىر ئېقىملارغا ئارىلىشىپ سوڭدىشىپ كەلمەكتە ئىدى — ئۇلار خىتايلارنىڭ ئىنسايىقا كېلىپ قىلىشىنى تەمە قىلىپ ۋەتەننى گۈللەندۈرۈش ئەقىدىسى بويىچە ھەرىكەت قىلىشىدىغان چىنى تۈركىستانچىلار گۇرۇھىنى شەكىللەندۈرمەكتە ئىدى. ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىزنىڭ قۇرۇلۇش كۈنىگىچە شەكىللىنىۋاتقان بۇ

يارىشىش، كېلىشىش ئارقىلىق مۇستەملىكىچىلەردىن تېخىمۇ كۆپرەك ئەركىنلىكلەرگە ئېرىشىش، شۇ ئاساستا تەدرىجىي تەلەپنى ئۆستۈرۈپ تاجاۋۇزچىلاردىن قەدەممۇ- قەدەم قۇتۇلۇپ چىقىش ئىدىيىسىگە ئىشەنگەن بەزى دىنىي يېتەكچىلەر، دېموكراتچى ئىدىيىگە مايىللاشقانلار، چاكىنا مىللەتچىلەر ۋە خىتايپەرەستلەر جىددىي بىر شەكىلدە تىنچلىق تەرغىباتى بىلەن خەلقىمىزنىڭ بېشىنى ئايلاندۇرۇش يولىغا ئۆزلىرىنى ئاتاشماقتا ئىدى.

خەلقىمىز ئىچىدە بارلىققا كېلىۋاتقان پان ئىسلامچىلار، پان تۈركچىلەر ياكى كېيىنكى تۇرانچىلار، چىنى تۈر- كىستانچىلار قاتارىدىكى ئەينى زاماننىڭ 'چوڭ' لىرى ۋە ئۆلغارلىرى دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى سۆلھچى ئېقىم، مادارا تەرەپدارلىرىدىن ئۈلگە ئېلىشىپ، بۇ خىل "سۆزلىشىش ئارقىلىق مىللەتنى قۇتۇلدۇرۇش" يولىنى ۋەتىنىمىز خەلقى ئارىسىدا ھەدەپ بازارغا سېلىشقا كىرىشتى. بۇ خىل چۈشەنچىلەرنى نادان خەلقىمىز ئارىسىدا خالىغىنىچە تارقىتىش ۋەزىيىتىنى يارىتالماسلىق، ۋەتىنىمىز تەۋەسىدىكى تاجاۋۇزچى مىلتارىست خىتاي كەلگۈندىلىرىگە ئۇقتۇرالماسلىق قاتارىدىكى سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، دەسلەپكى دەۋرلىرىدە بۇ خىل تىنچلىق ئارزۇلىرىنى خىتاي مەركىزىگىچە كۆتۈرۈپ بېرىپ بىۋاسىتە سۆزلەش ياكى بۇنىڭدىنمۇ نەتىجە چىقىرالمىغانلىرىدا، باشقىلارنىڭ ۋاستىسى بىلەن خىتايغا بېسىم يارىتىپ ۋەتىنىمىزنى تىنچ ئەركىنلەشتۈرۈشكە

قۇرۇلۇشىدا ئىزچىل تۈردە خىتايغا مايىللىقىنى ئىپادىلەشتى! ماھىيەتتە بۇلارنىڭ ھەممىسى كونا خىتاي دەللاللىرىنىڭ داۋامىدۇر، خالاس!

ئەسلىدە بۇ تۈردىكى ئىدىيىۋى ئېقىملارنىڭ كېلىش مەنبەلىرى ئاساسەن چەتئەل جاھانگىرلىرىنىڭ ۋەتەنلىرىدىن كەلگەن بولۇپ، بۇ ئېقىملار ھەرقانچە ئۇلغار تۈسكە كەلتۈرۈلۈپ تەسۋىرلەنمىسۇن، ئۇلارنىڭ ھەممىسى تۇغۇلغان ئۆز ئانا يۇرتلىرىنىڭ مەنپەئەتىنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويىدىغان بىرگە يات چولتا ئەقىدىلەر ئىدى.

مەسىلەن ئالايلۇق، بۇلارنىڭ ئىچىدىكى پان تۈركىزم ئەقىدىلىرى دېموكراتىك چۈشەنچىلەر ئاساسىدا دۇنيا تۈركلىرىنى بىر گەۋدىگە كەلتۈرۈشۈپ، دۇنيادا يىمىرىلمەس تۈرك قېرىنداشلار ئورتاق دۆلىتى ياكى ئورتاق گەۋدىسى يارىتىش شېرىن خىيالىنى ئاساسىي مەقسەت قىلىشىدۇ. بۇ، دۇنيانى بارمىقىدا ئويغاتقۇدەك كۈچ-قۇدرەتكە ئىگە دەۋرلىردە ئۆز ئانا يۇرتلىرىدىكى قېرىنداشلىرىنىڭ تەقدىرىگە كۆڭۈل بۆلۈشنى خىيالغا كەلتۈرمەي، بۇرۇلۇپ شەرققە كۆز قىرىنى سېلىشنى ئەسلىرىدىن چىقىرىشقان، كېيىنكى دەۋرلەردە يىمىرىلىشى مۇقەررەرلىشىپ بولغان ئوسمانلار ئىمپېرىيىسىنى قۇتقۇزۇپ قېلىشنىڭ ئەڭ ئاخىرقى ئۈمىدى ئاساسىدا ئوسمانلارنىڭ ياۋروپا مورتلىرى بولغان يىگىت گېنېراللىرى ئارىسىدا پەيدا بولغان بىر چۈشەنچە دېيىش مۇمكىن. ئىنتايىن قالاق ۋە چېكىدىن ئاشقان

خەلق يېڭى پىكىر ئېقىملىرى ئۆز پىكرىگە تۇغقانچىلىقى بولغان ھەرقانداق ئىچكى تاشقى ئېقىملار بىلەن ئىتتىپاق تۈزۈشۈپ، باشقا پىكىردىكىلەرگە شىددەتلىك ھاقارەتلەر ياغدۇرىشاتتى. يەنى، چىن تۈركىستانچىلار دېموكراتىك چۈشەنچىلىرىدىكى يېقىنلىقى بىلەن خىتاي مىللىي دېموكراتچىلىرى بىلەن ئىچ قويۇن-تاشقويۇن بولىشالايتتى. دېموكراتىك تەمەلىرىدىكى ئوخشاشلىقلار يان تۈركىستانچىلار ھەتتا قىسمەن يان ئىسلامچىلارنىمۇ چىنى تۈركىستانچىلارغا يېقىنلاشتۇرالايتتى. نەتىجىدە بۇ ئۈچ ئېقىم خىتايلار بىلەن يېقىنلىششقا مايىللىقىنى ئىپادىلىشىپ، كىمنىڭ ھەقىقىي چىنى تۈركىستانچى، كىملەرنىڭ يانچىلار بولغانلىقىنىمۇ پەرق قىلغىلى بولمىغۇدەك ھالەتكە كېلىشىپ، ئۆزئارا مۇناسىۋەتلىرىدە ھەيران قالارلىق دەرىجىدە تۇتامسىزلىقىنى ئىپادىلىشىپ كەلگەن ئىدى.

ئەمما ھەرقانداق ئىدىيىۋى ئېقىمغا مەنسۇپ بولىشىدىن قەتئىي نەزەر، دۈشمىنى بىلەن ئىتتىپاق تۈزەلەيدىغان، دۈشمىنىدىن تەمەدە بولىدىغان چۈشەنچە ئىگىسى، دۈشمىنىنى ھېچقاچان چىن مەنىسىدىن دۈشمەن دەپ تونۇشى ناتايىن! بەك ئۆتۈپ كەتسە دۈشمەنىنىڭ ۋەھشىيانە زۇلۇمىنى ئۇلارنىڭ مۇددىئاسى ئەمەس، ئۇسۇل مەسىلىسى دەپلا تونۇيدۇ. يەنى، "خاتا كەتكەن تەرەپلىرىنى تۈزەتسىلا بولىدى، ئەسلى ناھەقچىلىك قىلىش نىيىتى يوق، ..." دەپلا قارىشىدۇ. شۇ سەۋەبتىن ئاتالمىش 'بىرلەشمە ھۆكۈمەت'

كىشىلىرىمىز، قىلچە ئىككىلەنمەستىنلا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن ئىتتىپاق تۈزگەن چىن تۈركىستانچىلار ئىقىمى بىلەن دەرھال يۇغۇرۇلۇپ كېتەلىگەنىدى.

بۇ يەردە ئىقىم بولۇپ شەكىللىنىۋاتقان پان سوتسىيا-لىزمچىلارغا مەنسۇپ يەنە بىر ئىقىم بولسا، ماركسىزم ئەقىدىلىرىدىكى ئوخشاشلىقلىرى سەۋەبىدىن سوۋېتلار ئىتتىپاقىغا يېقىنچىلىق كۆرستەلىسە، سوتسىيالىست دېموكرا-تىك چۈشەنچىلىرىنىڭ قىسمەنلىكتە ئوخشايدىغان يەرلىرىنىڭ بولىشىنى كۆزدە تۇتۇپ، رۇسلارنىڭ ۋاستىسى بىلەن گومىنداڭ خىتايلىرى بىلەنمۇ شەرتسىز ئۇرۇش توختىتىش بۇيرۇغىنى بىر تەرەپلىمە ھالدا ئېلان قىلالىدى. ھەمدە بۇ تاجاۋۇزچى دۈشمەنلىرى بىلەن تەڭسىز كېلىشىم شەرتلىرىنىمۇ قوبۇل قىلالىدى. شۈبھىسىزكى، بۇ چۈشەنچىنىڭ كېلىش مەنبەسى سوۋېتلار ئىتتىپاقىدا ياكى خىتاي كوممۇنىستلىرىنىڭ قولىدا ئوقۇغان كىشىلىرىمىزنى ئاساسى مەنبە قىلىشقان بولۇپ، سوۋېت ئىتتىپاقى ئىككىنچى دۇنيا ئۇرۇشىنىڭ ئاخىرىغا يېقىنلىشىۋاتقان مەزگىلدە ياپونلارنىڭ يولىغا تاش قويۇپ توسالغۇ پەيدا قىلمىسا بولمايدىغانلىقىنى ھېس قىلىشىدۇ. رۇسىيىلىكلەر بۇنىڭ مەجبۇرلىشى سەۋەبىدىن ۋەتىنىمىزدىكى مىللىي ئىنقىلابلارنى قوللاشقا مەجبۇر بولۇشى سوتسىيالىستلىرىمىز ئۈچۈن بىر ئامەت بولۇپ كۆرۈنگەنىدى. ئىككىنچى دۇنيا ئۇرۇشىنىڭ ئاخىرلىشىشىغا ئەگىشىپ، سوۋېتلار ئىتتىپاقى ۋەتىنىمىزدىكى بۇ تۈردىكى مىللىي

نامراتلىق ئىچىدە پارچىمۇ-پارچە چېچىلىپ، بىرمۇنچە يېڭى ئىمپېرىيىلەرنىڭ مۇستەملىكىسىگە ئايلىنىپ بولغان ۋە تۈگىمەس ئىچكى زىددىيەتلەر قاينىمىغا پاتۇرۇۋېتىلگەن بۇ تۈركىي خەلقلەرنى يىمىرىلىۋاتقان ئوسمانلار ئىمپېرىيىسىنىڭ ئەڭ ئاخىرقى ئىقتىدارسىز باش قوماندانلىرىدىن ئەنۋەر پاشىنىڭ خام خىيالى بىلەن بىر يەرگە كەلتۈرەلىشى ئەسلا مۇمكىن ئەمەس ئىدى. بۇنداق بىر خام خىيالنىڭ تۈركىي قوۋملار ئارىسىدا يېقىن كەلگۈسىدە ئەمەلگە ئېشىش ئېهتىماللىمۇ زادىلا قالمىغان ئىدى. شۇڭا پانتۈركىزم خام خىيالى، يىمىرىلگەن ئوسمانلار ئىمپېرىيىسىنىڭ بۇ ئاخىرقى باش قوماندانىنىڭ تاجىكىستان تاغلىرىدا رۇسىيە كوممۇنىستلىرى تەرىپىدىن پاجىئەلىك شەكىلدە ئۆلتۈرۈلۈشى بىلەن ئاللىقاچان فانتازىيىلىك قىممىتىنىمۇ يوقاتقان بىر چۈشكە ئۆيلىنىپ بولغانىدى. ئەپسۇسكى بىزنىڭ ئۆزىگە، ئۆز مىللىتىنىڭ جەڭگىۋارلىق جاسارىتىگە ئىشەنمەيدىغان ياش پانتۈركچىلىرىمىز تۈرك دۇنياسىنىڭ ئەتىلا بىرلىشىپ بۈيۈك ئىمپېرىيە هالىتىگە كېلەلەيدىغانلىقىغا تەلۋىلەرچە ئىشىنىشەتتى. هەتتا بۇمۇ يەتمىگەندەك قىلىۋىدى، بارلىق تۈركىي تىل سىستېمىسىغا مەنسۇپ مىللەتلەرنى بىر گەۋدىگە كەلتۈرۈشنى خام خىيال قىلىدىغان تۇرانچىلىق دېگەن خامخىياللارغىمۇ ئۈمىدلىنىشكە باشلىدى. بۇ تۈردىكى فانتازىيىلىك، رېئاللىق قىممىتىنى يوقاتقان ئەنە شۇنداق تۇتامى يوق ۋە بىزنىڭ ۋەتىنىمىز تەقدىرى بىلەن قىلچە مۇناسىۋىتى قالمىغان مۇجمەل چۈشەنچىلەرگە چوقۇنىدىغان

مەنسۇپ كىشىلىرىمىزنىڭ كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلىشلىرى نەتىجىسىدە تېزلىكتە كېڭىيىشكە باشلىدى.

نەتىجىدە يوقۇرىدىكىلەردەك پىكىر ئېقىمدىكىلەر "تىنچلىق، سۆلھى، كېلىشىم، سۆزلىشىپ مەسىلە ھەل قىلىش، دېموكراتىيە، كىشىلىك ھوقۇق، كوممۇنىزم" دېگەندەك تېخى مىللىيلەشتۈرۈلمىگەن قاراشلاردىن تۇغۇلغان ياتلارنىڭ ئورتاق چۈشەنچىلىرىنى پۈتۈن كۈچ بىلەن تەرغىب قىلىشىپ، خەلقىمىزنى تەدرىجىي ھالدا تىنچلىق ئۈچۈن ھەممە نېمىسىنى قۇربان قىلىۋېتىشقا رازى، تىنچلىق ئۈچۈن ئەشەددىي دۈشمىنى بىلەن ھەمكارلىق ئورنىتىشقا رازى ساددا تىنچلىقپەرۋەرلەردىن قىلىپ يېتىشتۈرۈشكە ئۇرۇنۇشتى. خەلقىمىزمۇ بۇ خىل تىنچلىق تۇمانلىرى ئىچىدە قايمۇقۇپ، ھەرقانداق ئىشنى تىنچلىق ئۇسۇلىدا چۈشىنىشكە، تىنچلىق ئۇسۇلىدا ھەل قىلىشقا ئۇرۇنىدىغان ياۋاش-يۇمشاقلار ھالىغا كەلمەكتە ئىدى. ئەڭ ئېچىنىشلىق يېرى شۇكى، خەلقىمىزنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى ۋەتىنىمىزگە تاجاۋۇز قىلىشنىڭ يېگىچە ئۇسۇلىنى قوللىنىپ ۋەتىنىمىزگە بېسىپ كىرىۋاتقان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ قارىداپ كەتكەن بىچارە چىرايىغا، ئەپكەش ئارتىۋالغان جۇل-جۇل ياماق كىيىملىك ئۈچىسىغا، ئوت-چۆپتىن تارتىپ قۇرت-قوڭغۇزغىچە يەيدىغان ھالدىكى ئېچىرقاپ كەتكەن بىچارە قىياپىتىگە قاراپلا، ئۇلارنىڭ يامراپ كېتىشىنى توسۇش ئورنىغا ئۇلارنى "بىچارىلەر، غېرىپ مۇساپىر ئىشلەمچىلەر" دېيىشىپ، قورۇلىرىدىن ئۆي بېرىشتى،

ئازادلىق ئىنقىلابلارنىڭ خاراكتېرىنى سوتسىيالىزم تۈسىگە بۇراش ۋە كېيىن ئۆز قولىدىكى ئورتا ئاسىيالىقلارغىمۇ يۈزلىنىپ قىلىشىدىن ئەنسىرىشىپ، خىتاي كوممۇنىزم ھەرىكىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈۋېتىش پىلانى بويىچە ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز ۋاقىتلىق ھۆكۈمىتىنىڭ تەركىبىنى سوتسىيالىستلاشتۇرۇشقا مەجبۇرلاشتى. ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز ۋاقىتلىق ھۆكۈمىتى تەركىبىنى سوتسىيالىستلاشتۇرۇش ئىشىنى ئاساسەن تاماملىغاندىن كېيىن، كوممۇنىزمنىڭ ئىنتېرناتسىيونالىستىك ئىدىيىسىگە ئاساسەن، ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز ئىچىدىكىلەرمۇ ئۆز ئىدېئولوگىيىسىنى مىللىي مۇستەقىللىقنىڭ ئۈستىگە دەسسىتىپ، خىتاي كوممۇنىست تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن شەرتسىز بىرلىشىشكە ماقۇل بولۇشتى.

بىز بۇ ھادىسىلەرگە دىققەت قىلىدىغان بولساق، "دېموكراتىيە، سۈلھى، تىنچلىق، كوممۇنىزم" دېگەندەك ئورتاق نۇقتىلىرىنىڭ بولىشى، بىر-بىرىسىگە ھەرقانچە دۈشمەن بولۇۋاتقان كىشىلەرنىمۇ ئاسانلا بىر يەرگە كەلتۈرەلىدى. يەنى، ئىدېئولوگىيىلىك مەقسەت ۋەتەنىنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق مۇددىئاسىنىڭ ئۈستىگە چىقىۋالغانلىقى ئۈچۈن، تارىخىي دۈشمىنىمىز بىلەن ئوخشاش ئىدىيە ئاساسىدا تىنچ بىرلىشىشنى ئىشقا ئاشۇرۇشتى. خەلقىمىز ئارىسىدا دۈشمەن بىلەن ھەمكارلاشقىلى بولىدىغانلىقى ھەققىدىكى خائىنلىق چۈشەنچىلىرى پەردازلىنىپ خەلقىمىز تەرىپىدىن ياتسىرالمايدىغان ھالەت ئىككى خىل قۇتۇپقا

تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ دۆشمەنلىك ماھىيىتىنى ئاستا ـ ئاستا تونۇپ يېتىپ، دۆشمەنگە قارشى جەڭگە ئاتلىنىشىنىڭ بۈگۈنكى يوللىرىنى ئاختۇرۇپ يۈرگەندە، بىزنىڭ تىنچلىقپەرۋەرلىرىمىز ئۆتمۈشتىكى ئۇستازلىرىنىڭ روھىغا ۋارىسلىق قىلىپ، دەرھال سەھنىلەرگە يامىشىپ خەلقنى ئۆلۈم بىلەن، بىھۇدە قان تۆكۈلۈشلەر بىلەن، دۇنيادا يېتىم قالدىغانلىقلىرى بىلەن قورقۇتۇپ قايتا جىم يېتىشقا ھەيدەكچىلىك قىلىش تەشۋىقاتىغا جىددىي كىرىشمەكتە:

"ب د ت بىزگە ياردەم قىلماقچى، ئا ق ش بىزنى قۇتقۇزماقچى، قوشنىلىرىمىز بىزگە ياردەم قىلماقچى، دېموكراتىك خىتايلار بىزگە رەھىم قىلىدۇ، ... ئەمما بۇ ياردەملەرنىڭ ھەممىسى بىزنىڭ تىنچ پائالىيەت قىلىشىمىزنى ئالدىنقى شەرت قىلىشماقتا. ..."

"دۇنيا جامائىتى كۇۋەيتكە ياردەم بەردى، بوشناقلارغا، كوسوۋو بالقان ئالبانلىرىغا ياردەم بەردى، چېچەنلەرنى قوللاپ قۇۋۋەتلىدى، قوشنىمىز ئافغانىستانغىمۇ ياردەم قىلىپ كەلمەكتە. يات يېقىندا بۇنداق ياردەم بىزگىمۇ يېتىپ كېلىدۇ، شۇڭا بىز بۇ ياردەملەرنى قاچۇرۇپ قويماسلىقىمىز ئۈچۈن دۆشمەنگە قارشى تىنچ پائالىيەتلەر بىلەنلا شۇغۇللىنىشىمىز كېرەككى، ھەرگىزمۇ قورال كۆتۈرۈپ چىقىپ ئۆزىمىزگە 'تېرروررچىلار' دېگەن تامغىنىڭ ئۇرۇلۇپ قېلىشىدىن ساقلىنىشىمىز شەرت" دېگەندەك ئاتالمىش 'پاكىت' لار بىلەن خەلقىمىزنى تىنچىتىشقا تىرىشماقتا.

ئۇچىسىغا كىيىم، قارنىغا تويغىچە تاماق بېرىشتى. ھەتتا بىرقىسىملار بۇ تاجاۋۇزچىلارنىڭ بېقىش ئېغىر كەلگەنلىكتىن تاشلىۋەتكەن باللىرى بىلەن ھارامدىن بولغان باللىرىنى بالا قىلىپ بېقىۋېلىشقىچە بېرىپ يەتتى! ئەجەبا شۇ چاغدا بېقىۋېلىشقان 'ختاي باللىرى' بۈگۈن ئۇلارغا نېمە قىلىپ بېرىۋاتقاندۇ؟

بۇ ئىشلار شۇنىڭلىق بىلەنلا توختىسا مەيلىدى، خەلقىمىزگە سىڭدۈرۈلىۋاتقان بۇ خىل 'مەسىلىنى سۆزلىشىپ ھەل قىلىش' ۋاستىسى رەسمىي ئادەت ھالىغا كېلىپ، خەلقىمىز ھەرقانداق دۈشمەنىگە قارشى ئاغزاقىلا 'قوپاللىق' قىلىشلارنىمۇ كۆتۈرەلمەس ھالغا كېلىپ، ئۆزلىرىنىڭ ختاي تاجاۋۇزچىلىرى تەرىپىدىن ناھەق ئۆلتۈرۈلۈشىنىمۇ 'تىنچلىق' بىلەن كۆتۈۋالىدىغان غەلىتە مىجەزلەرنى يېتىشتۈرمەكتە. بولۇپمۇ بۇنداق مىجەزدىكى كىشىلىرىمىزدىن چەتئەلدە مۇساپىر بولۇپ ئاز-تولا پاراۋان تۇرمۇشقا ئېرىشىپ قالغانلار ئارىسىدا بۇ خىل قۇللۇق قاراشلىرى ئالاھىدە كۆزگە چېلىقماقتا!

ھەممە نېمىسىدىن ئايرىلغان خەلقىمىز بۈگۈن يۇرتىنى بېسىۋالغان ختايلارنىڭ ھېچقاچان ئۆزلىرىگە دوستانىلىك قىلىش نىيىتىگە كېلىپ باقمىغانلىقىنى، ئەكسىنچە ۋەتىنىمىزگە ئاياق باسقان بارلىق ختاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ئىزچىل تۈردە خەلقىمىزگە دۈشمەنلىك قىلىپ كېلىۋاتقانلىقىنى تونۇپ يېتىشكە باشلىدى. ئەمما دۈشمىنىنى تونۇپ يېتىش ۋاقتى بەكلا كېچىككەنىدى. شۇنداقتىمۇ خەلقىمىز ختاي

قوغۇشتىكە ئىشەنمەي ياتلارغا تەمە قىلىش تەشۋىقاتلىرى زامانىۋىلاشتۇرۇلغان دەللاللىق ۋە خائىنلىقنىڭ تەرغىباتىدۇر!

§1.8 يېڭى ئەقىدىلەر ھەققىدە

مىللىتىمىز ئارىسىدا تارقىلىپ يۈرگەن يېڭى زامان ئەقىدە-ئۇقۇملىرىدىن يىغىپ كەلگەندە مۇنداق بىرقانچە خىلىنى ئاساسلىق ئورۇندا تۇرىدۇ دېيىشىمىز مۇمكىن: دېموكراتىيە، ماركسىزم، ئىسلامچىلىق، كىشىلىك ھوقۇق، ئەركىنلىك، تەڭ باراۋەرلىك، ئىلىم-پەندە يۈكسىلىش، ئىقتىسادىي تەرەققىيات، دىپلوماتىيە، سۈلھى، تىنچلىق، پان ئىسلامچىلىق، پان تۈركچىلىك، تۇرانچىلىق، پان سوتسىيالىزمچىلىق، مىللەتپەرۋەرلىك، ۋەتەنپەرۋەرلىك، يېڭىچە مىللىي ئۆرپ-ئادەت، يېڭىچە ئەخلاقى پەزىلەت، دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش، غۇرۇر، جاسارەت، سۆيگۈ، تېررورچىلىق، قوراللىق كۈرەش، يوشۇرۇن پائالىيەت، ئازادلىق، مۇستەقىللىق، ... بولار يەنە ئۆز ئىچىدىن ئوتتۇراھال، چېكىدىن ئاشۇرۇۋېتىش، زەئىپ، كلاسسىك، مۇتەئەسسىپ، يېڭىلىقچى، سىنىپلاشتۇرۇش ئاساسىدىكى سولغا مايىل ياكى ئوڭغا مايىل قاتارىدىكى تۈرلىنىشلەر بىلەنمۇ روي بېرىشى مۇمكىن. شۇنىڭدەك يەنە بىر ياكى بىرقانچە خىل ئەقىدىلەرنىڭ ھەرخىل دەرىجىدە ئۆزئارا سىڭىشىشى بىلەنمۇ بىرقانچە خىل تۇغۇندى كۆز قاراشلارنى كەلتۈرۈپ چىقىرىشى مۇمكىن. بۇ ئەقىدىلەرنىڭ ياكى قاراشلارنىڭ بىرقىسمى ئۇسۇل ماھىيىتىدە بولسا، بەزىلىرى

خەلقىمىز بۇ تېنچلىقپەرۋەرلىرىمىزنىڭ تەشۋىقاتلىرىغا ئىشىنىپ ئۆتكەن يېرىم ئەسىر جەريانىدا ئاز دۈشمەننى 'دوست' ھېسابلىشىدىغان ھالغا كەلتۈرۈلۈپ ھەممە نېمىسىدىن ئايرىلىپ قالغانىدى. ئەمدى بۇ خاتالىقنى تونۇشقا باشلىغىنىدا بىزنىڭ سۈلھەچىلىرىمىزنىڭ بۈگۈنكى 'ئەۋلاد' لىرى "ئەسلى دۈشمىنىمىز بولغانلار خىتاي كوممۇنىستلىرىدۇر، دېموكراتىك خىتايلار ئاقكۆڭۈل دوستلىرىمىزدۇر، مەركەزدىكىلەرنىڭ يامان نىيىتى يوق ئىدى، تۆۋەندىكى قالاق خىتاي ئەمەلدارلىرى ئىشنى بۇزماقتا، خىتاي پۇقرالىرىدا گۇناھ يوق، ئەسلى يامان نىيەتتىكىلەر باشتىكى خىتاي ئەمەلدارلىرى، قورالسىزلاردا گۇناھ يوق، قوراللىقلار جىنايەت ئىشلىمەكتە، ..." دەيدىغان بىر-بىرىسىگە زىت يېڭى پەتىۋالارنى توقۇپ چىقىرىشىپ، خەلقىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەتكە ئاتلىنىش ئارزۇلىرىنى خىتاي دېموكراتىك ھەرىكىتىگە قوشۇپ ئېرىتىپ تۈگىتىۋېتىشنىڭ تەييارلىقىنى قىلىشماقتا. ھەتتا دەيدىغانغا ھېچ گەپ تاپالمىغانلىرىدا، "دېڭ شياۋپىڭ ئۆلگەندە، شاڭگاڭ خىتايغا قايتۇرۇلغاندا، تەيۋەن ھۇجۇم قىلغاندا، دېموكراتىك خىتايلار ھاكىمىيەتنى ئۆتكۈزۈپ ئالغىنىدا، ئافغانىستان غەلىبە قىلغىنىدا، ئامېرىكا ئىشقا كىرىشكىنىدە، ..." دېگەندەك زامانىۋى خۇراپاتلار بىلەن خەلقىمىزنى ئالداپ 'جىم يېتىپ كۈتۈش' كە ئۈندەشمەكتە!

شۇنى ئۇنتۇمايلىكى، ئاجىز تۇرغىنىمىزدا دۈشمەن بىلەن يارىشىشنى تەرغىب قىلىش، ئۆز خەلقىنىڭ يوشۇرۇن كۈچ-

سىستېمىسى دېگەن لۇغەت مەنىسىگە ئىگە بولۇپ، جۇمھۇرىيەت تۈزۈمىنىڭ، يەنى ”خەلق كۆرسەتكەن ۋەكىللەرنىڭ ۋاكالىتەن باشقۇرۇش ئۇسۇلى“ نىڭ ئاساسى بولىدۇ. بۇنىڭ ئەمەلىيەتتە ئىجرا قىلىنىش شەكلى ئاساسەن ئومۇمىي خەلق ھاكىمىيەت شەكلى — جۇمھۇرىيەت تۈزۈم شەكلى بويىچە ئىپادىلىنىشى مۇمكىن. ئەگەر ھەقىقەتەن خەلقىمىز ئۆزى باشقۇرىدىغان ياكى خەلقىمىز ئۆزىنىڭ ھەقىقىي ئىقتىدارلىق ۋە سادىق ۋەكىللىرىنى تولۇق ھاكىمىيەت ئۈستىگە قوياليدىغان بىر تۈزۈم قۇرالىغىدەك سەۋىيىگە ئېرىشكىنىدە، دېموكراتىيە ئۇقۇمى بەلكىم خەلقىمىزگە ئەڭ پايدىلىق ئىجتىمائىي باشقۇرۇش تۈزۈم چۈشەنچىلىرىدىن بىرى بولۇپ قېلىشىمۇ مۇمكىن. ئەمما مىللىي ئازادلىق كۈرىشىنى يېتەكلەش ئىشى خەلقنى بىر يەرگە توپلاپ، ئەركىن چەك تاشلاش سايلىمى ئارقىلىق قارار قىلىنىدىغان ئىشلاردىن بولماي، شۇ ئىشنىڭ مۇتەخەسسىس ياكى ئەھلىلىرى، جاسارەتلىك باتۇرلىرى تەرىپىدىن قارار قىلىنىپ، شۇلارنىڭ يېتەكلىشى ئاساسىدا ئومۇمىي خەلق ھەرىكەت ئېلىپ بارىدىغان، ھەتتا مەلۇم مەنىدىن ئالغاندا خەلقنى مەجبۇرلاش تۈسىنى ئالىدىغان بىر زورلاۋانلىق ’كەسپى ئىش‘ دېيىش مۇمكىن.

ئەسلىدە دېموكراتىيە ھەققىدىكى چۈشەنچىلەر دۇنيادا تا بۈگۈنگىچە ئېنىق بىر ئېنىقلىمىغا ئېرىشەلمەي كېلىۋاتقان زامانىۋى چۈشەنچىلەرنىڭ بىرىدۇر. دېموكراتىيە ھەققىدە سۆز بولغىنىدا ئامېرىكا بىرخىل شەكلىنى تەرغىب قىلىشسا،

ئىدىيە ماھىيىتىدە، يەنە بەزىلىرى سىياسىي ئۇقۇملار بولسا، يەنە بەزىلىرى ھەرىكەت ئۇسۇلىغا تەۋە، ھەتتا مەلۇم قىسمى تۇرمۇش ئادەتلىرىگە تەۋە بولىشىمۇ مۇمكىن. ئەلۋەتتە ئۇلارنىڭ زامان ئالاھىدىلىكلىرىنىمۇ ئۇنتۇماسلىقىمىز كېرەك. شۇنداق ئىكەن، بۇ كاتېگورىيىلەرنىڭ ھەممىسىنىلا مىللىي مۇستەقىللىقىمىزنى قولغا كەلتۈرۈش ھەرىكىتىمىزدە ئەقىدە ياكى پرىنسىپ، ئۇسلۇب ياكى ئىستراتېگىيە، چارە ياكى تاكتىكا بولالايدۇ دەپمۇ كېسىپ ئېيتالمايمىز. خۇددى شۇنىڭدەك، بۇلارنىڭ بەزىلىرى بۈگۈنچە ئەھمىيەتسىز بولغىنى بىلەن كەلگۈسىدە قىممەتكە ئىگە بولۇشىمۇ ئەجەب ئەمەس. يەنە بەزىلىرى مىللىي تەقدىرىمىز بىلەن قىلچە رىيال مۇناسىۋىتى يوق ئەمما ئىنسانىيەت مەدەنىيىتى بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولىشىمۇ مۇمكىن. شۇڭا ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى بۈگۈنكى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ئىدىيىۋى ياكى ھەرىكەت ئاساسى دەپ قارىيالمايمىز.

مەسىلەن ئالايلۇق، بىز يۇقىرىدا دېموكراتىيە چۈشەنچىلىرىنىڭ ۋەتىنىمىز مىللىي مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈش ھەرىكىتىمىزگە ئۇيغۇن كەلمەيدىغانلىقىنى ئىشارەت قىلىپ ئۆتكەندۇق. دېموكراتىيە ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈشتە ھەقىقەتەنمۇ ئۇيغۇن كەلمەسمۇ؟

دېموكراتىيە — ئومۇمىي خەلق سايلىمىنى ئاساس قىلغان، كۆپ سانلىقنىڭ ئاۋازىنى ئاساس قىلىدىغان ھاكىمىيەت

قاتارلىق مەقسەتلىرى ئۈچۈن ئىجتىمائىي-ئىقتىسادىي ۋە سىياسىي تۈزۈم ئاساسى، ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش پرىنسىپى سۈپىتىدە قوللىنىپ كەلمەكتە. ۋەھالەنكى، قولىدا ھوقۇق ۋە قورالى بولمىغان، ۋەتىنىدە مىللىي مۇستەقىللىقى بولمىغان نۇرغۇنلىغان خەلقلەر ھەرقانداق شەكىلدىكى دېموكراتىيە مېۋىلىرىدىن پايدىلىنىش تۇرماق، كۆپ ھاللاردا بۇ تۈردىكى تۈزۈملەرنىڭ بوغۇشى ئاستىدا ئىڭرىماقتا!

بۇلاردىن شۇنى كۆرۈۋېلىشقا بولىدىكى، دېموكراتىيە چۈشەنچىلىرى مەيلى قانداق شەكىل ئېلىشىدىن قەتئىي نەزەر، ھوقۇقنى قولىدا تۇتۇپ تۇرالىغان مىللىي كۈچلەرنىڭ مەنپەئەتىنى قوغداپ، قوللۇقتا چۈشۈرۈلگەن خەلقلەرنى باستۇرۇش قورالى قىلىنماقتا.

ئەينى ۋاقىتتا خىتاي داھىيسى بولغان سۇن جۇڭسەن خىتايغىلا خاس دېموكراتىيە بايرىقىنى كۆتۈرۈپ چىقىپ خىتايلارنى مانجۇلارنىڭ ئاسارىتىدىن قۇتۇلدۇرغانىدى. ئەمما مانجۇ، موڭغۇل، تىبەت قاتارىدىكى مىللىي ئەركىنلىك ھوقۇقىنىڭ بارلىق ئاساسلىرىنى خىتايلارغا تارتقۇزۇپ قويغان بىرگە ئوخشاش خەلقلەر سۇن جۇڭسەن تىكلىگەن خىتاي دېموكراتىك تۈزۈمىنىڭ تۆمۈر تاپىنى ئاستىدا ئېزىلىشكە، تارىخ بېتىدىن ئۆچۈرۈلۈشكە مەھكۇم قىلىنغانىدى. گومىنداڭ خىتايلىرىنىڭ تەرغىب قىلىشقان مىللىي دېموكراتىيە قاراشلىرىمۇ نوقۇل خىتاي مىللىتىگىلا تەۋە دېموكراتىيە تۈزۈمى ئىدى؛ كېيىن كوممۇنىست خىتايلار ئوتتۇرىغا چىقىپ يەنىلا

ياۋروپالىقلارمۇ باشقا بىر تۈرنى كۆككە كۆتۈرۈشمەكتە؛ سابىق سوۋېت كوممۇنىستلىرى يەنە بىر خىلنى توغرا دېگەن بولسا، خىتاي كوممۇنىستلىرىمۇ ئۇنىڭ 'جۇڭگوچىسى' نى كۆتۈرۈپ چىقىشماقتا؛ مەلۇم مەنىدىن ئالغاندا بىرمۇنچە ئىسلام ئەللىرىمۇ ئۆزگىچە يارىشا بىرەر دېموكراتىيە چۈشەنچىلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇشقا تىرىشماقتا. بۇ خىل چۈشەنچىلەرگە دىققەت قىلىدىغان بولساق، بەزى دېموكراتچىلار لىبېراللىققا مايىل دېموكراتىيىنى تەشەببۇس قىلسا، يەنە بەزىلىرى سوتسىياللىققا مايىل دېموكراتىيىنى تەرغىب قىلىشماقتا؛ يەنە بەزىلەر خانلىق تۈزۈمنى ساقلاپ قالىدىغان دېموكراتىيىگە مايىل، بەزىلىرى دىنىي ئەقىدىلەرنى ئۆلچەم قىلىدىغان دېموكراتىيىنى ماقۇل كۆرۈشمەكتە. شۇنىڭدەك يەنە مىللىي مەدەنىيەت ئالاھىدىلىكىنى ھىمايە قىلىدىغان، ئىقتىسادىي قانۇنلارنى ئاساس قىلىدىغان، پەلسەپىلىك چۈشەنچىلەرنى ئاساس قىلىدىغان يەنە باشقىچە شاخلاندۇرۇلغان دېموكراتىيە چۈشەنچىلىرىمۇ بىرقىسىم دۆلەتلەرنىڭ سىياسىي تۈزۈمى قىلىپ قوبۇل قىلىنماقتا.

يىغىپ ئېيتقاندا، ھەرقايسى مىللەت، ھەرقايسى ئېتنىك، سىياسىي ياكى دىنىي توپلاملار ئۆزلىرىنىڭ مىللىي، سىياسىي، ئىقتىسادىي، سىنىپىي ياكى دىنىي مەنپەئەتلىرىگە ئۇيغۇن دەپ قارىغان دېموكراتىيە شەكىللىرىنى ئۆزلىرىنى ساقلاپ قېلىش، ئۆزلىرىنى كۈچەيتىش، ئۆز تەسىر دائىرىسىنى كېڭەيتىش ياكى باشقىلارنى بويسۇندۇرۇش

دېيىشىۋاتقانلىرى بولۇپ، قالغان خىتايلار "ئازسانلىق مىللەت دېگەن نېمە ئۇ! ئۇلارنى يا قىرىپ تۈگىتىۋېتىش كېرەك، يا بولمىسا قورال كۈچى بىلەن مەجبۇرى خىتايلارغا سىڭدۈرۈۋېتىش شەرت!" دېيىشمەكتە! شۇڭا، بۈگۈنكى ھەرقانداق بىر دېموكراتىك خىتاي ئوتتۇرىغا چىقىپ "خىتاي كوممۇنىستلىرىنىڭ قولىدا تۇرۇۋاتقان بىرقىسىم ئاز سانلىق مىللەتلەرگە قەتئىي تۈردە مىللىي مۇستەقىل دۆلەت قۇرۇش ئىختىيارىنى بېرىمىز" دېگەن سۆزنى بىرەر قېتىم ئېيتىپ-ئېيتىپ بولسىمۇ ئېغىزىدىن چىقىرىپ باقمىدى! بۇنىڭ دەل ئەكسىچە، ئۇلار بىزنى ۋەتىنىمىزدىكى خىتايلىرىغا ئومۇمىي يۈزلۈك قارشى چىقىشىمىز ئورنىغا كوممۇنىست ھۆكۈمىتىگە قارشى تىنىچ پائالىيەتلەرنى خىتايلىرى بىلەن بىرلىشىپ قانات يايدۇرۇپ، "خىتاينىڭ دېموكراتىيىلىشىش سۈرئىتىنى تېزلىتىپ بېرىشكە تۆھپە يارىتىش" قا ئۈندەشمەكتە.

"كەلگۈسىدە بىز ئاز سانلىق مىللەتلەرگە ھەقىقىي ئاكا-ئۇكىلاردەك مۇئامىلە قىلىمىز، بارلىق ئىشلاردا سىلەر بىلەن زىچ ھەمكارلىشىمىز" دېگىنىدىن كۆرۈنۈپ تۇرىدىكى، "سىلەر مەڭگۈ بىزدىن ئايرىلالمايسىلەر، سىلەرگە مەڭگۈلۈك ھۆكۈمرانلىق قىلىمىز" دېگىنىدىن باشقا نەرسە چىقمايدۇ!

ئۇنىڭ ئۈستىگە دېموكراتىيىنىڭ ئەڭ مۇھىم پرىنسىپلىرىدىن بىرى شۇكى، ئازچىلىق كۆپچىلىككە قەتئىي بوي سۇنۇشنى بىردىن-بىر باش مىزان قىلىشىدۇر. بۇنىڭ ئۈچۈن ھەرقانداق قوشۇمچە قارارلارنى چىقىرىشىمىسۇن،

شۇ خىتايلارنىلا مەنپەئەتدار قىلىدىغان ماركسىزم نەزەرىيىلىرى ئاساسىغا تىكلەنگەن دېموكراتىيە تۈزۈمىنى بەرپا قىلىشتى. مانا بۇ "جۇڭگوچە دېموكراتىك تۈزۈم" دېگەن سۆزنىڭ تۈپكى ماھىيىتى. دېمەك، خەلقىمىز باشقىلار تەرىپىدىن تىكلەنگەن ھەرقانداق بىر دېموكراتىك تۈزۈمدىن قىلچە مەنپەئەت ئالالماي كەلمەكتە. ھەتتا ئەنە شۇ دېموكراتىيىلەر تۈپەيلىدىن ۋەتىنىمىز تولۇق مۇنقەرز قىلىنىپ، مىللەت سۈپىتىدە يوقىتىلىش گىردابىغا كەلتۈرۈلمەكتە! ئەمدى بۈگۈن يېڭى سەرگەردان خىتاي دېموكراتچىلىرى ئوتتۇرىغا چىقىپ ئاغزىمىزغا ھەسەل تېمىتىشقا كىرىشمەكتە ۋە نۇرغۇن مۇساپىر تەشكىلاتلىرىمىزمۇ ئۇلارنىڭ ئارقىسىدىن پايپاسلاپ يۈرۈشمەكتە! ئەمما بۇ يېڭى دېموكراتىيىچى خىتايلارمۇ ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق تەلىپىنى مىللىي زۆرۈرىيەت ئەمەس، كوممۇنىزم زۇلۇمىغا ياكى قايسى بىر مۇستەبىت تۈزۈمنىڭ زۇلۇمىغا قارشى مەجبۇرىيەت دەپ بۇرمىلىشىپ، "بۇ خەلقلەرنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق تەلىپىدە بولىشىنى ھازىرچە توغرا چۈشىنىشكە بولىدۇ؛ ئەمما كەلگۈسىدە بىز ھوقۇقنى تارتىپ ئالغىنىمىزدا بۇ خەلقلەرنىڭ بۇنداق بىمەنە تەلەپلەردە بولىشىغا قىلچە ئورۇن قالدۇرۇلمايدۇ. چۈنكى بىز (ئۇلارنىڭ تۇرۇۋاتقان يەرلىرىدە نوپۇس، بىلىم، يەن-تېخنىكا ئۈستۈنلۈكى ۋە ئىقتىسادىي ئۈستۈنلۈكلىرىمىزگە تايىنىپ) ئۇلارنىڭ بۇ خىل تەلەپلەردە بولىشىغا ئىمكان قالدۇرمايمىز" دېيىشمەكتە. بۇ سۆزلەر ئىنتايىن 'ئاق كۆڭۈل' دەپ تونۇلۇۋاتقان قاچقۇن دېموكراتچى خىتايلارنىڭ

باشلىۋېلىپ، كەلگۈسىدە شەرقىي تۈركىستاندا خىتاي تەسىرى قالمىغان، يەرلىك خەلق ئۆزلىرىنىڭ مىللىي قوشۇنىنى قۇرۇۋالغان ۋەزىيەتنى بارلىققا كەلتۈرۈۋېلىشىدىن، شۇنىڭ بىلەن شەرقىي تۈركىستانىمىزغا خىتاي تاجاۋۇزچى كۆچمەنلىرىنى يۆتكەش، بايلىقلىرىمىزنى خالىغانچە بۇلاڭ-تالاڭ قىلىش پۇرسىتىنى قولدىن بېرىپ قويۇشىدىن جىددىي ئەنسىرەشمەكتە! شۇ سەۋەبتىن بىرقىسىم يېڭى دېموكراتچى خىتايلار "شىمالى شىنجاڭدا بېكىتۈلگەن قىسىم-دېۋىزىيىلىرى، خىتاي ئاھالىسىدىن تەشكىللەنگەن ئۈستۈن مىللىي تەركىبىمىز بولغىنى ئۈچۈن، يەرلىكلەرنىڭ مەيلى تېررورلۇق ۋاستە قوللانسۇن، مەيلى دېموكراتىك سايلام ئارقىلىق بولسۇن، شىمالدا يەرلىكلەرنىڭ ئۈستۈنلۈككە ئېرىشىۋېلىش ئېھتىماللىقى مەڭگۈلۈك ئاخىرلاشتى. ئەمما جەنۇبتا بۇ خىل ئۈستۈن نوپۇس نىسپىتىمىزنىڭ يارىتىلىشىغا ئىزچىل سەل قاراپ كېلىنگەچكە، ئۇ يەردىكى خەلق ھەمىشە زوراۋانلىق ۋاستىسى بىلەن ۋەتەن بىرلىكىنى پارچىلاشقا ئۇرۇنۇپ كەلمەكتە. ئەگەر جەنۇبقىمۇ جىددىي شەكىلدە ئاھالە كۆچۈرۈپ، ھەرخىل سانائەت رايونلىرى بەرپا قىلىنسا، يەرلىك خەلق مەدەنىي ھايات بىلەن ئۇچۇراشقىنىدىن كېيىن، ئۆز مىللىي داۋالىرى ئۈچۈن ۋاقىت ئاجرىتالماي پۇل غېمى بىلەن بولۇپ كېتىپ، مۇستەقىللىق داۋالىرىنى ئۇنتۇپ كېتەتتى! ... كوممۇنىستلار بۇ جەھەتتە شىمالدا ھەقىقەتەنمۇ جۇڭخۇا مىللىتىگە پايدىلىق ئىشلارنى قىلىپ بېرەلىدى. ئەمما جەنۇبتا بۇ ھەقتە ئىزچىل بولالمىدى، ..."

هامىنى بۇ باش پرىنسىپ ئۈچۈن ھەرقانداق قارارلىرىنى قەتئىي رەت قىلىۋېتەلەيدۇ. يەنى بىر يېرىم مىليارد كىشىنىڭ قارارىغا قەتئىي بوي سۇنۇش — خىتاي مىللىتىنىڭ بىزدىن كۆتۈۋاتقان دېموكراتىك مەيدانى بولۇپ، بۇنىڭ مەنىسى خىتاي مىللىتى ۋە خىتاي مەنپەئەتىگە شەرتسىز بوي سۇنۇش دېمەكتۇر! ئۇلار بۇنى ئاتالمىش ئىنسانپەرۋەرلىك، كىشىلىك ھوقۇقلار بىلەن گىرىم قىلىپ كۆرسىتىشكە ئۇرۇنۇپ، خەلقىمىز ئارىسىدا رەھىمدىللىك، سېخىيلىق، خۇشخۇيلۇق، تىنچلىقپەرۋەرلىك تەرغىباتلىرىنى كەڭ تارقىتىپ، ۋەتىنىمىزنىڭ بارلىق بۇلۇڭ-پۇچقاقلىرىنى خىتاي تاجاۋۇزچى كۆچمەنلىرى بىلەن لىق توشقۇزۇۋېلىپ تۇرۇپ، ئۈستۈن خىتاي كۆچمەن نوپۇس ۋەزىيىتىنى يارىتىۋالغىنىدىن كېيىن، ھەرقانداق باراۋەرلىك ئاساسىدىكى دېموكراتىك سايلاملاردا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ئۈستۈن ئاۋازغا ئېرىشىشىنى قولغا كەلتۈرۈش شارائىتىنى يارىتىش بولىدۇ. ئەسلىدە 'ئاز سانلىق مىللەت' دېگەن سۆزنىڭ تېگىدىمۇ بۇ مەنە ياتماقتا ئىدى. ھەتتا خەلقىمىزنى قايمۇقتۇرۇش، ئالداش، بىر-بىرىگە سېلىش، تەھدىت قىلىش، پارا بېرىش، باستۇرۇش شەكىللىرى بىلەن خىتايغا ئاۋاز بەرگۈزۈپ، ۋەتىنىمىزنى مەڭگۈلۈك 'كىچىك خىتاي دۆلىتى' ھالىتىگە كەلتۈرۈۋېلىشنى يېڭى دېموكراتچى خىتايلار ئۆزلىرىنىڭ مىللىي سىياسىتى قىلىپ بەلگىلىشىدىغانلىقىنى ھازىردىن تارتىپلا تەرغىب قىلىشماقتا. ھالبۇكى، يېڭى دېموكراتچى خىتايلار ھاكىمىيەت بېشىغا چىقماي تۇرۇپلا، ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ ئاۋۋال ھەرىكەت

سىلەر ئۇلار بىلەن ھەمكارلىشىپ كوممۇنىست تۈزۈمنى ئاغدۇرۇپ تاشلاشقا كۈچ چىقىرىش بىلەن شۇغۇللىنىشىڭلار ئەڭ ئاقىلانىلىك ئىش قىلغىنىڭلار ھېسابلىنىدۇ، ...“ دەپ، بىزنىڭ مىللىي دۈشمىنىمىزنى غوۋۋالاشتۇرۇش، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنى خىتاي دېموكراتىك ھەرىكىتىنىڭ ياردەمچى كۈچى قىلىۋېلىشقا ئۇرۇنۇشماقتا ۋە بۇنىڭغا بىزنىڭ مۇھاجىر داھىيلىرىمىزمۇ ۋاستىلىك قوشۇلۇپ بەرمەكتە!

بۈگۈنكى كۈندىكى بىزنىڭ خىتاي دېموكراتچىلىرىغا قول بېرىشىپ خەلقىمىزنى تىنچ ھەرىكەتلەرگە رىغبەتلەندۈرۈپ كېلىۋاتقان كىشىلىرىمىزنىڭ ئىشىنىۋاتقان خىتايلىرى ئەنە شۇ خىلدىكى خىتايلاردۇر. بۇ تۈردىكى دېموكرات ھەۋەسكارلىرىمىز ئەينى ۋاقىتتا، مىللىي دۆلەت قۇرۇشىمىزغا ئىزچىل قارشى چىقىپ كەلگەن بۇرۇنقى خىتاي دېموكراتىك ھۆكۈمىتىگە يالۋۇرۇپ، ”سىلەرنىڭ تولۇق مۇستەقىللىق تەلىپىمىزدە بولۇشىمىزدىن خاپا بولىدىغانلىقىڭلارنى بىلىمىز، شۇڭا سىلەردىن ئايرىلماسلىق شەرتى بىلەن، شەرقىي تۈركىستانغا يېرىم مۇستەقىللىق خاراكتېرىنى ئالغان فېدېراتسىيە (مۇستەملىكە، ئاپتونومىيە) ھوقۇقىنى بېرىشىڭلارنى ئۆتۈنۈپ قالىمىز، ئۇنداق قىلمىغىنىڭلاردا خەلقىمىز گېپىمىزنى ئاڭلىماس بولۇۋېلىپ، سىلەرگە زىيان سالىدىغان قانلىق كۆرەشلەرگە كېتىپ قېلىشى مۇمكىن، ...“ دەپ يىگىرمە يىل يالۋۇرۇپمۇ خىتاي كاتتىۋاشلىرىنى ئەيۋەشكە كەلتۈرەلمىگەن كىشىلىرىمىزنىڭ ئىزىنى بېسىپ ماڭماقتا. بۈگۈن بۇ

دېگەندەك ئىچكى مۇلاھىزىلىرىنى قىلچە تەپ تارتماستىنلا ئاشكارا ئېلان قىلىپ تالاش-تارتىش قىلىشماقتا! (بۇ يېقىنقى يىللاردا، كوممۇنىست خىتايلار قەشقەرگىچە تارتىلغان تۆمۈر يول قاتنىشى ۋاستىسى ئارقىلىق دېموكراتچى خىتايلارنىڭ بۇ ئارزۇلىرىنى ئىشقا ئاشۇرۇپ بەرمەكتە — قايتا رەتلىگۈچىدىن) ھەتتا بىر قىسىم دېموكراتچى خىتايلار ئاشكارا ئوتتۇرىغا سەكرەپ چىقىپ، "بىز نېمە ئۈچۈن بۇ ئاز سانلىق مىللەت دېگەن ياۋايىلاردىن شۇنچە ئەنسىرەپ كېتىدىكەنمىز؟ نېمە ئۈچۈن ئۇلاردىن قورقۇپ كېتىدىكەنمىز؟ نېمە ئۈچۈن ئۇلارغا شۇنچە كۆپ ئېتىبارچىلىقلارنى سوغا قىلىشىدىكەنمىز؟ ... بىز قاچانغىچە ئۇلاردىن قورقۇپ تىترەپ ئۇلارنى ئەتىۋارلاش سىياسىتى بىلەن بورداپ يۈرىدىكەنمىز؟ ئۇلارنى مەجبۇرلايلى، باستۇرايلى، ئۇلارنى تىنىق تارتالماس قىلىۋېتىش، مىللىي ئالاھىدىلىكىنى مەڭگۈ ئۇنتۇلدۇرۇۋېتىش ئۈچۈن بارلىق چارىلارنى تولۇق ئىشقا سالايلى!" دەپ ماقالىلار ئېلان قىلىشىپ، مۆتىدىل دېموكراتىك خىتايلىرىنى مىللىي تەسلىمچىلەر دەپ تەنقىد قىلىشماقتا! بۇ خىل ماقالىلىرىدىن خىتاي يېڭى دېموكراتچىلىرىنىڭ كوممۇنىستلاردىن قىلچىلىكمۇ پەرق قىلمايدىغان كەلگۈسى تاجاۋۇزچىلار بولىدىغانلىقىنى تولۇق كۆرسىتىپ بەرمەكتە. يەنى خىتاي يېڭى دېموكراتچىلىرى ئۆز ئىچىدە يۇقىرىقىدەك مۇنازىرىلەرنى قىلىشقىنى بىلەن، كەينىگە ئۆرۈلۈپلا بىرگە قارىتىپ "شىنجاڭدىكى خىتايلىرىمىزنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى دېموكراتىيىگە تەشنا بولۇۋاتقان كىشىلەردۇر، شۇڭا

ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتىمەن دېگۈچىلەرنىمۇ نۆۋەتتىكى تەسلىمچىلەرنىڭ يەنە بىر خىل شەكىلدە ئىپادىلىنىشى دەپ قارىشىمىز شەرت! تەسلىمچىلىك دېمەك — ۋەتەنگە خائىنلىق بولىدۇ!

ھالبۇكى، بىزنىڭ خەلقىمىز خىتاي دېموكراتىيىسىگە — يەنى ئىمپورت قىلىنغان دېموكراتىيىگە ئەمەس، بەلكى ئۆزىنىڭ مىللىي ئىستىكىنى ئەكس ئەتتۇرەلەيدىغان، مىللىي مەنپەئەتلىرىنىڭ ھىمايىسى ئاساسىغا بەرپا قىلىنغان ئۆزىگە خاس مىللىي دېموكراتىيىگە موھتاجدۇر. مىللىي دېموكراتىيە — شەرقىي تۈركىستان خەلقىنى قەتئىي تۈردە مىللىي مۇستەقىل دۆلىتى ۋاستىسى ئارقىلىق دۇنيا سەھنىسىگە ئېلىپ چىقىپ، بارلىق ھۆر دۇنيا مىللەتلىرى قاتارىدا ئورۇن ئالدۇرۇشنى ئالدىنقى شەرت قىلىدۇ. مانا بۇ — بىز ئارزۇ قىلغان دېموكراتىيە! بۇ نۇقتىدىن ئالغاندا، دېموكراتىيە — ھېچبىر زامان مىللىي مۇستەقىللىق كۈرىشىمىزنىڭ ئۇسۇلى بولالمايدۇ. ئۇ پەقەتلا مۇستەقىل مىللىي دۆلىتىمىزنىڭ سىياسىي تۈزۈمىلا بولالايدۇ، خالاس. شۇڭا، دېموكراتىيە تاللاش تارتىشى پەقەت مۇستەقىل مىللىي دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن كېيىنلا تىلغا ئېلىنىدىغان بىر سىياسىي تاللاش ھادىسىسىدۇر. مۇستەملىكە ھالدا تۇرۇپ دېموكراتىيە تەلەپ قىلىمىز دەيدىكەنمىز، مۇتلەق تۈردە بىر يېرىم مىليارد خىتاي مەنپەئەتى ئاساسىدا بىزگە ئىلتىپات قىلىنغان دەرىجىدىلا دېموكراتىيىگە ئېرىشەلىشىمىز مۇمكىن. ئۇنداق

كىشىلىرىمىز بۇ ئاچچىق ساۋاقلارنى ئۇنتۇپ قىلىشقانمىدۇ ياكى ئۇنى ھېلىمۇ توغرا يول دەپ ئويلىشامدىغاندۇ؟ بىزنىڭ پېشقەدەم دېموكراتچىلىرىمىزنىڭ دېيىشكەنلىرىگە ماسلاشقان بۈگۈنكى ئاتالمىش يېڭى دېموكراتچىلىرىمىزمۇ: "خەلقىمىز بىزنىڭ توسقىنىمىزغا ئۇنىماي قوراللىق كۆرەشتىن ئىبارەت سىلەرگە زىيان سالىدىغان خەتەرلىك يولغا قاراپ مېڭىشقا تىرىشماقتا، ..." دېيىشىپ، خەلقىمىزنىڭ جان پىدالىق بىلەن مىللىي مۇستەقىللىق كۆرىشىگە ئاتلىنىش قىزغىنلىقىنى خىتايلىرىغا داتلىشىپ يۈرمەكتە!

يۇقىرىدا تەكىتلەپ ئۆتكىنىمىزدەك، دېموكراتىيىنىڭ ئەڭ تۈپكى پرىنسىپلىرىدىن بىرى شۇكى، كۆپ سانلىقنىڭ قانۇنلۇق بولۇش مەنتىقىسىگە شەرتسىز بوي سۇنۇشتۇر. ۋەتىنىمىزدە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ئومۇمىي نوپۇس ئىچىدە مۇتلەق ئۈستۈنلۈككە ئېرىشۋالغان كۈنلىرىدە، بارلىق مەمۇرىي، ئىقتىسادىي، سىياسىي، ئەسكىرىي، ئىلىم-پەن ساھەلىرى بويىچە ھازىردىنلا مۇتلەق زومىگەرلىك ئورنىغا ئېرىشىۋالغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا يول قويۇشنى تەرغىب قىلىش ــ بۈگۈنكى دېموكراتىيە ھېسابلىنىدۇ. بۇ نۇقتىدىن ئالغاندا، ۋەتىنىمىز خەلقىنى دېموكراتىيە ئۇسۇلىدا تىنچ ئەركىنلىككە ئېرىشتۈرۈشنى تەرغىب قىلىش ھەرىكىتىمۇ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى ۋەتىنىمىزدە ساقلاپ قېلىشقا ئۇرۇنۇشنىڭ شەكلى ئۆزگەرگەن باشقىچە ئىپادىلىنىشىدۇر. ئۇ ھالدا دېموكراتىيە بايرىقىنى كۆتۈرۈپ چىقىپ ئاتالمىش

بۇ كەسىرنىڭ قىممىتىنى چوڭ تۇتىمەن دەيدىكەن، مۇتلەق تۇردە سۈرتىنى چەكسىز چوڭايتىشقا، مەخرىجىنى چەكسىز كىچىك تۇتۇشقا تىرىشىش كېرەك.

بۇ نۇقتىغا كەلگەندە مۇستەملىكە دېگەن بۇ ھادىسىنىڭ ماھىيىتىگە دىققەت قىلىپ بېقىشىمىز زۆرۈرمۇ قاندااق؟ يەنى مۇستەملىكە دېگەن نېمە؟ بۇ ئاتالغۇدىن، يېقىنقى تارىختىن بۇيان بېيىشنى مەقسەت قىلغان بىرقىسىم كىچىك ياكى ئادىمى شالاڭ زومىگەر ئەللەرنىڭ باشقا دۆلەتلەرنى تىزگىنى ئاستىغا ئېلىپ ئىشلىتىشى دېگەنگە مايىل بىر ئۇقۇم چىقىدىغاندەك قىلىدۇ. ئۇ ھالدا، ۋەتىنىمىزنى قىرىق توققۇزىنچى يىلىنىڭ ئالدىدا مۇستەملىكە ھالىتىدە ئىدى دېيىشكە بولماسمۇ؟ ئەڭ كىچىكتۇرگىنىمىزدىمۇ ئەللىك سەككىزىنچى يىلىدىن بۇرۇنقى ۋەزىيىتىمىز مۇستەملىكە ھالىتىنى ئىپادىلىگەن بولىدۇ. ئەمما شۇنىڭدىن ئېتىبارەن، ۋەتىنىمىز خىتاي يۇرتى قىلىنىش ئۈچۈن بېسىۋېلىنماقتا. بىز بۈگۈن مۇستەملىكە ئەمەس، ۋەتىنىنى خىتايلار يۇتىۋېلىۋاتقان بىر خەلقىمىز. يەنى، بىزنىڭ بۈگۈنكى ھالىتىمىزنى ھىتلېر گېرمانىيىسىنىڭ يۇتۇۋالغان غەربىي پولشىنىڭ ۋەزىيىتىگە ئوخشىتىش مۇمكىن. ئۇنداقتا، بىزدە مۇستەملىكە ئەللەرگە خاس دېموكراتىيىمۇ مەۋجۇدلۇق شەرتلىرىنى يوقىتىپ بېرىۋاتقان بولىدۇ.

بىز يەنە بىر قىسىم كىشىلىرىمىزنىڭ تارقىتىپ يۈرگەن مىللىتىمىزگە ھاقارەتلىك پەس كۆرىدىغان بىر پەتىۋاسىنىمۇ

بولماي، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ‹مىللىي مەنپەئەتلىرى› نى ئالدىنقى شەرت قىلىشنى ئاساس قىلىدىغان بۆگۈنكى ياكى بۇندىن كېيىنكى ھەرقانداق مۇستەملىكە تۈزۈمى ئاستىدا، مىللىي دېموكراتىك مەنپەئەتىمىزنى كىچىككىنە بولسىمۇ تىلىغا ئالىمىز دەيدىكەنمىز، بۇ ئۇرۇنۇشىمىز مۇتلەق تۈردە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ زىيىنىغا يول قويۇشنى تەلەپ قىلىش بولۇپ روي بېرىدۇ. دەرۋەقە، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بەزى زۆرۈرىيىتى بولمىغان، شۇنىڭدەك ئۇلار ئۈچۈن بىھۇدە باش ئاغرىقى تېپىپ بېرىدىغان بەزى سۈركىلىشلەرنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن، خەلقىمىزگە قىسمەنلىكتە بەزى دېموكراتىك ھەقلىرىنى بېرىشكىمۇ مەجبۇر قېلىشى مۇقەررەر. ئەمما بۇ تۈردىكى يول قويۇشلار يىپنى ئۇزۇن قويۇۋېتىپ بىلىقنىڭ چوڭىنى تۇتۇشنى مەقسەت قىلىدىغانلىقىغا ئوخشاش، كۆرۈنۈشتىكىلا يول قويۇش بولۇپ قالىدۇ. يەنى، مەلۇم بىر داڭلىق پېشقەدەم ماتېماتىكچىمىزنىڭ تىلى بىلەن ئوبرازلاشتۇرۇپ دېگىنىمىزدە، ۋەتىنىمىزنىڭ مۇستەملىكە قىياپىتىنىڭ تىنچ داۋاملىشىپ بېرىشىنى بىر كەسىرنىڭ قىممىتى دەپ قارىغىنىمىزدا، ئۇ ھالدا، بۇ كەسىرنىڭ سۈرىتى خىتايلارنىڭ دېموكراتىك ھەققىنى كۆرسىتىپ بەرسە، مەخرىجى مىللىي دېموكراتىيىمىزنىڭ قىممىتىنى ئىپادىلىگىنىگە ئوخشاش، مەخرەج چوڭايسا كەسىرنىڭ قىممىتى كىچىكلەپ، سۈرەت چوڭايسا كەسىرنىڭ قىممىتى چوڭلاپ بارىدۇ. ئەمما بۇ كەسىرنى قىممەتكە ئېرىشتۈرىمەن دەيدىكەن، مۇتلەق تۈردە مەخرىجىنى نۆلدىن چوڭ تۇتۇشى كېرەك. شۇنىڭدەك

خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن قۇتۇلۇپ، مۇستەقىل مىللىي دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن كېيىنلا قارارلاشتۇرۇشقا بولىدىغان ئىجتىمائىي تۈزۈم تەلىپىگە قاراپ ئاندىن ئوتتۇرىغا چىقىدىغان مەسىلە بولغاچقا، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ چارىسى بولالمايدۇ. مۇستەملىكە شارائىت ئاستىدا بۇ مەسىلىنى تەكىتلەش، بىزنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا مەڭگۈ قۇل بولۇشىمىزنى تەرغىب قىلىدىغان نەرسىگە ئايلىنىپ قالىدۇ. يەنى، كىشىلىك ھوقۇق پرىنسىپلىرى مىللەت، دۆلەت چەكلىمىسىگە ئۇچرىمىغان ئاساستا، مۇئەييەن بىر تۇپراقتا ياشاۋاتقان كىشىلەرنى تەڭ باراۋەرلىك كۆزى بىلەن قاراشنى تەرغىب قىلىدىغان بولغاچقا، "ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىمۇ ئادەم، ئۇلارمۇ بۇ تۇپراقلاردا ئىقتىدارىغا قاراپ ئادەمدەك ياشىشى، بارلىق ھەق-ھوقۇقلاردىن ئىقتىدارىغا قاراپ شەرتسىز پايدىلىنالىشى قەتئىي كاپالەتكە ئىگە قىلىنىشى" ئالدىنقى شەرت قىلىنىدۇ. بۇمۇ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەتىنىمىزنى مەڭگۈ بېسىپ يېتىشىنى قانۇنلاشتۇرۇشقا ياردەمچى بولغانلىقىنىڭ بىرخىل باشقىچە كۆرۈنۈشىدۇر. بۇنىڭ ئاقىۋىتى ئوخشاشلا ۋەتەنگە خائىنلىق قىلغانلىق بىلەن تەڭ مەنىگە كېلىدۇ.

ئەسلىدە كىشىلىك ھوقۇق مەسىلىسى ئىجتىمائىي تۈزۈمنى ئۆزگەرتىش ياكى ئىسلاھات قىلىشنى تەشەببۇس قىلىش يۈزىسىدىن تۇنجى قېتىم فرانسىيىدە يەتتى ماددىلىق كىشىلىك ھوقۇق خىتابنامىسىنى ئۆز ئىچىگە

تىلغا ئېلىپ ئۆتۈشىمىز كېرەك: بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتىنىڭ بىر يوشۇرۇن قارارىدا ئۆزىنى مۇستەقىل سوراش ئىقتىدارى بولمىغان ياكى بۇنداق ئىقتىدارىنى يوقاتقان مىللەتلەرگە مىللىي مۇستەقىل دۆلەت قۇرۇشىغا يول قويمايدىكەن، چۈنكى، بۇنداق ئىقتىدارسىز مىللەتلەر مۇستەقىل بولۇۋالغاندىن كېيىن دۇنيا تىنچلىقىغا بالا بولۇپ قالىدىغانلىقىدىن ئەنسىرەيدىكەن! شۇ سەۋەبتىن ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق تەلەپلىرىگە دۇنيا چوڭلىرى قۇلاق سالمايۋاتقانمىش!

بۇ، سېپى ئۆزىدىن ئىرقچى بىر كۆز قاراش بولۇپ، خەلقىمىزنى بۇنداق دەپ قارايدىغانلاردىن شۇنى تەلەپ قىلىشقا توغرا كېلىدۇ: ئۇنداقتا، سىلەر بېرىپ شۇ ب د ت ياكى ئا ق ش دىن "ئۇيغۇرلارنىڭ مۇستەقىل ياشىيالىغۇدەك ئەقلى يوق" دېگەن دىئاگنوزدىن بىرنى قويدۇرۇپ كېلىڭلار! بۇنداق قاراشتىكى كىشىلىرىمىز بىلەن ژاكونلاشقۇچىلىقى يوق!

بىز بۇ يەردە كىشىلىك هوقۇق مەسىلىسىمۇ خەلقىمىزنىڭ مېڭىسىنى قوچۇپ كېلىۋاتقان مەسىلىلەرنىڭ بىرى ئىكەنلىكىنى تەكىتلەپ ئۆتۈشىمىز كېرەك. كىشىلىك هوقۇق مەسىلىسىمۇ خۇددى دېموكراتىيە مەسىلىسىگە ئوخشاشلا مىللىي ئايرىمچىلىقلارنى تونۇمايدىغان ھەممىدە مۇئەييەن بىر ئىجتىمائىي تۈزۈمنىڭ تەركىبى قىسمى بولۇپ نامايان بولالايدىغان قوشۇمچە سىياسىي تۈزۈمدۇر. شۇڭا، بۇ مەسىلىمۇ

فرېيۇدنىڭ رىقابەتچى ۋاسىتىلىك شاگىرتلىرىدىن بولغان ئا. ماسلوۋ، ئىنساندىكى تەبىئىي ئېھتىياجلارنى تەتقىق قىلىپ قاتارغا تىزىپ، ئىنسان ئوغلىنىڭ قاناتلىنىش تۆپكى ئېھتىياج نەزەرىيىسىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، كىشىلىك ھوقۇق مەسىلىسىنى ئىلمىي نەزەرىيىلەر بىلەن مۇكەممەللەشتۈرۈپ، بىر مەزگىل «ئۈچىنچى ئىدىيىۋى دولقۇن» دەپ داڭ چىقارغان ھەرىكەت ھالىتىگە ئايلاندۇرۇشقا تىرىشىپ باققان بولسىمۇ، دۇنيادا خېلى ئۇزۇن ۋاقىتلاردىن بۇيان كىشىلىك ھوقۇقنى رەسمىي ئېتىراپ قىلىشقا پېتىنالايدىغان تۆرۈكىرەك بىرەر دۆلەت چىقىپ باقمىدى. ھەتتا كىشىلىك ھوقۇقنىڭ "ئاتىسى" ھېسابلىنىۋاتقان ئامېرىكىدىمۇ تا يەتمىشىنچى يىللارغىچە ۋەھشىي ئىرقچىلىق داۋاملىشىپ كەلگەنىدى. ھازىرمۇ ھەرقانچە ئىلغار دەپ تونۇلغان 'مەدەنىيەتلىك' دۆلەتلەردە يەنىلا ئىرقچىلىق، مىللەتچىلىك، دىنىي دۈشمەنلىك، نادانلارنى، ئاجىزلارنى ۋە نامراتلارنى خارلاش، ... ئىشلىرى قانۇنلۇق ياكى يوشۇرۇن شەكىللەردە داۋاملىشىپ كەلمەكتە. گەرچە بۈگۈن بىرقىسىم ئەللەر كىشىلىك ھوقۇققا ئالاھىدە ئېتىبار قىلىدىغان قىياپەتلەرنى ئىپادىلەشكەندەك قىلسىمۇ، ئەمما يەنىلا ئەنە شۇ ئەللەرنىڭ قاپ مەركەزلىرىدە بوشناق مۇسۇلمانلىرىنىڭ، كوسوۋو ئالبانلىرىنىڭ ۋە چېچەنلەرنىڭ، پەلەستىن ئەرەبلىرىنىڭ، ئىراقلىقلارنىڭ، ئافغان مۇسۇلمانلىرىنىڭ، كەشمىر مۇسۇلمانلىرىنىڭ، ... ۋەھشىيانىلىق بىلەن ئەڭ ئىلغار دەپ تونۇلغان ئەللەر ھۆكۈمەتلىرى ۋە ئۆلارنىڭ ھەربىي كۈچلىرى تەرىپىدىن ئەڭ زامانىۋى ئۇرۇش

ئالغان «كىشىلىك ھوقۇق» نامدىكى كىتابچە ھالىتىدە ئون سەككىزىنچى ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىدا ياۋروپالىقلارغا رەسمىي تونۇتۇشقا باشلانغان بىر چۈشەنچە ئىدى. ئەينى ۋاقىتلاردا فرانسىيە فېئودال قالدۇق ھۆكۈمىتىنى ئۆز خەلقىگە ئىنساندەك ياشاشنىڭ ئىجتىمائىي مۇھىتىنى يارىتىپ بېرىشكە مەجبۇر قىلىش سۈپىتىدە ئوتتۇرىغا قويۇلغان بولسىمۇ، فرانسىيە فېئودال ھۆكۈمىتىنىڭ قاتتىق چەكلىشى بىلەن ئېلان قىلىنمىغان بۇ كىتاب، كىشىلىك ھوقۇق مەسىلىسىنى خەلقئارالاشتۇرۇش بەدىلىگە سىرتتىن بېسىم پەيدا قىلىش مەقسىتىدە ئامېرىكىنىڭ تۇنجى پرېزىدېنتى ۋاشىنگتونغا سوغات قىلىنىش ۋاستىسى بىلەن ئا ق ش دا ئېلان قىلىنىش پۇرسىتىگە ئېرىشەلىگەن ئىدى.

يەنى، ‹مەدەنىي دۇنيا› جامائىتى كىشىلىك ھوقۇق تەلىماتلىرى بىلەن بۇندىن ئىككى ئەسىردىن ئارتۇق ۋاقىت ئاۋاللا تونۇشۇشقا باشلىغان بولسىمۇ، تاكى ئىككىنچى دۇنيا ئۇرۇشىغىچە تۈزۈكرەك بىرەر تەسىر قوزغىيالمىغان ئاجىز تەلىماتلاردىن بىرى ئىدى (بەزى ئىسلام تەتقىقاتچىلىرىنىڭ ھۆكۈمىگە ئاساسلانغىنىمىزدا، مۇھەممەد پەيغەمبىرىمىزنىڭ داڭلىق نۇتۇقلىرىدىن بىرى بولغان «ۋىدالىشىش خۇتبىسى» مۇ ئەڭ مۇكەممەل كىشىلىك ھوقۇق خىتابنامىسى بولالايدۇ دېيىش مۇمكىن. ئەپسۇسكى بىز بۇ تەلىماتلارنىڭ بۇ خىل مەزمۇنىدىن ھازىرغىچە بىخەۋەر بولۇپ كەلمەكتىمىز!). ئادەم ماھىيىتىنى تەتقىق قىلىش بىلەن داڭ چىقارغان س.

بەشىنچى يىلى خىتاي بىلەن يەرلىك نىسبىتى بىرگە يۈز ئىدى. شۇڭا ۋەتىنىمىزدىكى مەنپەئەتلەرنىڭ يۈزدە توقسەن توققۇزى يەرلىكلەرنىڭ مەنپەئەتدار بولىدىغان تەۋەسىدە تۇرۇشى كېرەك ئىدى. ئەمما خىتاي نوپۇسى بۈگۈنگە كەلگۈچە نەچچە يۈز ھەسسە كۆپىيىپ يەرلىكلەر بىلەن نىسبىتى تەڭلىشىپ قالماقتا، يەنى مەنپەئەتدارلىقنىڭ يۈزدە ئەللىك قىسمى يەرلىكلەرگە تەۋە بولۇشقا كېمەيتىلىشى كېرەكمۇ؟ كەلگۈسىدە يەرلىكلەر خىتاينىڭ ئۇندا بىرىگە چۈشۈپ قالغىنىدىچۇ؟ پۈتۈن بىلىم مەنبەسى خىتايچە بىلەن مونوپوليە قىلىنغان بىر ئەھۋالدا، سەۋىيىدىكى تەڭلىك قانداق ئىشقا ئاشۇرۇلۇشى كېرەك؟ بۈنىڭغا ئوخشىغان نۇرغۇن مەدەنىيەت ھادىسىلىرىدىكى تەڭلىك قانداق ئىپادىلىنىشى لازىم؟ خىتاي تۇپراقلىرىدا بىزلەرنىڭ تەڭلىك تەلپىمىز قانداق بولىشى كېرەك؟ چۈنكى خىتايلار بىزنىڭ ۋەتىنىمىزدە ئەركىن پائالىيەت قىلالىغان ئىكەن، بىزمۇ ئۇلارنىڭكىدە تەڭ ھوقۇققا ئىگە بولىشىمىز كېرەك ئەمەسمۇ؟

بۇ ھەقتە بۈنچە كۆپ گەپ سېتىشنىڭ ھاجىتى يوق، مېنىڭ ۋەتىنىمدە ياتلار بىلەن تەڭ-باراۋەرلىك نېمە قىلسۇن! بۇ مېنىڭ ۋەتىنىم، خىتاينىڭ قىلچە ھەققى يوق! دېمەك، تەڭ-باراۋەرلىك ئاساسىدىكى مىللىي سىياسەت دېگەن مەسىلە ئەمەلىيەتتە مەۋجۇد ئەمەس. ۋەتەننى خىتايغا بېرىۋېتىش — تەڭ-باراۋەرلىكنىڭ ۋەتىنىمىزدىكى بىردىن-بىر ئالدىنقى شەرتى!

قوراللىرى بىلەن قىرغىن قىلىنىۋاتقانلىقى، كىشىلىك ھوقۇق مەسىلىسىنىڭمۇ دۇنيادا تېخى ئورتاق بىر چۈشەنچە ھالىتىگە كېلىشتىن بەكلا يىراقتا تۇرغانلىقىنى كۆرۈۋېلىش مۇمكىن. يەنى، بۈگۈنكى دۇنيادا كىشىلىك ھوقۇق مەسىلىسىنىڭ يەنىلا دىنىي، مىللىي، سىياسىي، ئىقتىسادىي، ئىلمىي، ھەربىي ۋە ئىرقى تۇسلەرگە بېقىنىدىغان ھالەتتە تۇرغانلىقىنى ئۇچۇق كۆرۈپ ئالالايمىز.

ئەنە شۇنداق ھالدا تۇرۇۋاتقان بىر چۈشەنچىنى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىز ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرىمەن دېيىش، يەنە كېلىپ پۈتكۈل تارىخى بويىچە كىشىلىك ھوقۇق دېگەنگە مايىل ھەرقانداق قاراشلارنى ئاجايىپ غەلىتىلىك ھېس قىلىدىغان، ئۆلگەن ئادەم تۇرماق، چالا تۇغۇلغان بالىلىرىنىمۇ قورۇپ يەۋېتىدىغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن كىشىلىك ھوقۇق پرىنسىپلىرىغا تايىنىپ تىنىچ مۇستەقىللىقنى ياكى قانداقتۇر بىرەر ھۆرلۈكنى ئالالايمەن دەپ ئىشەنگۈچىلەرنى 'تۆتىنچى دوختۇرخانا' غا ئاپىرىپ قويۇشقا تېگىشلىك كىشىلەر دەپ گۇمان قىلماقتىن باشقا چارىمىز يوق!

خوش، تەڭ باراۋەرلىك مەسىلىسىچۇ؟ يەنى بىزنىڭ نۇرغۇن كىشىلىرىمىز خىتايلار بىلەن ھەر جەھەتتە تەڭ باراۋەر بولۇشنى تەلەپ قىلىشىدۇ. بۇ تەڭلىك قانداق ئىپادىلىنىشى كېرەك؟ ھەر ئىككى مىللەتنىڭ نوپۇس سانىغا قاراپ تەڭلىك تەلەپ قىلىش بولغىنىدا، قىرىق

قىلىدىغان ئىقتىسادى، مەدەنىي ياكى دىپلوماتىك گەۋدە ھالىتىگە كەلتۈرەلىگىنىمىزدە، خۇددى ئانگلو ساكسونلاردەك، سلاۋىيانلاردەك، ئىسكاندىناۋىيىلىكلەردەك تۈرك ياكى تۇران ئورتاق گەۋدىسىنى شەكىللەندۈرەلىگىنىمىزدە، ھەر جەھەتتىن تەرەققىي قىلغان قۇدرەتلىك دۇنياۋى گەۋدە ھالىتىگە كېلەلىشىمىزدىن قىلچە گۇمان قىلمايمىز. بۇ ھەقتە تەتقىقاتلار بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان بەزى تۈركولوگلار، تۈرك ياكى تۇرانلار ئەنە شۇنداق بىر گەۋدە ھالىتىگە كەلمەي تۇرۇپ كەلگۈسىدىكى مەۋجۇدىيىتىگە كاپالەتلىك قىلالمايدۇ دەپ مۆلچەرلەشمەكتە. ئەپسۇسكى، تۇران-تۈرك قوۋملىرىنىڭ نۇرغۇن قىسمى رۇسىيە تەسىرىدە بۇلغىنىپ كەتكەن، يەنە بىر قىسمى خىتاي تەرىپىدىن ۋەيران قىلىۋېتىلگەن، قالغان پارچىلىرىمۇ غەرپنىڭ، ياكى بولمىسا قالاق ئەرەب-پارس دىنىي ئەقىدىلىرى ئىچىدە بۇرۇقتۇرما بولۇپ يۈرگەن بىر ئەھۋالدا تۇرغان بولۇپ، ئۇلار ئورتاق بىر گەۋدە ھالىتىگە كېلىش تۇرماق، ئۇرۇق-ئەۋلادىنىمۇ ئۆيىگە سىغدۇرمايدىغان قىتىغۇر ھالغا كەلتۈرۈۋېتەلىگەن بولغاچقا، ئۇلاردىن ھەرقانداق بىر ئورتاق گەۋدە يارىتىشنى تەمە قىلىش، ھەتتا بۇ ئىشنى يالغۇز ئۇيغۇرلارغا ۋەزىپە قىلىپ تاپشۇرۇشقا ئۇرۇنۇش، پۈتۈنلەي فانتازىيىدىن باشقا نەرسە ئەمەس. يەنى، بەزى ئەقىدىلەر توغرا بولغىنى بىلەن، ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئىمكانى قالمىغان ياكى بولمىسا بۇ ھەقتە ئۇيغۇرلار باش قاتۇرۇپ ھەل قىلالىغۇدەك ئىمكانىيەتلەرنى قەتئىي تەسەۋۋۇر قىلىشقا بولمايدىغان بىر خىل چۈشەنچە بولغاچقا، بۇنداق

بۇ يەردە مۇھىت بۇلغىنىشلار ھەققىدە شىكايەتلەرنىمۇ مىللەتنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇشقا بولىدۇ دەپ ئىشەنگۈچىلەرنى باھالاپ ۋاقىت زايە قىلماي، ئۇنداقلارنى ۋەتەنپەرۋەرلەر تىزىملىكىدىن قەتئىي چىقىرىپ تاشلاشلا كېرەك. ئەگەر بۇنداقلار مىللىي مۇستەقىللىق كۈنلىرىمىزنى كۆرەلىگۈدەك ياشىيالىسا ھەمدە شۇ چاققىچە ئىلغار ۋە كۈچلۈك ئەللەرنىڭ قولى بىلەن بۇلغىنىۋاتقان يەر شارى مۇھىتى قۇتقۇزۇشقا بولىدىغان دەرىجىدە ساقلىنىپ تۇرالىغىنىدا، ئۇلارنى شۇ چاغدا بىرەر ئىشخانا بېرىپ ئىشلەتسە ئاز-تولا پايدىسى تېگىپ قالارمۇ-بىلمىدۇق.

بۇ يەرگە كەلگەندە، ئاساسەن ئالغاندا تىنچلىقچى ئەقىدىگە ئىگە كىشىلىرىمىز ئارىسىدا شۇئار ھالىتىدە پات-پات ئوتتۇرىغا چىقىپ قالىدىغان تۇرانچىلىق، پان تۈركچىلىك، پان ئىسلامچىلىق ئۇقۇملىرى ھەققىدىمۇ مەيدانىمىزنى ئېنىقلىۋېلىشقا مەجبۇرمىز:

بىز بۇ كىتابىمىزدا بۇ تۈردىكى ئەقىدىلەرنى ھەرىكەت ئىدىيىسى قىلىۋېلىشنىمۇ تەنقىدلەپ ئۆتىمىز. ئۇنداقتا، بۇ تۈردىكى ئەقىدىلەر خاتا ئەقىدىلەرمىدى؟ ياق، ئۇنداق دېيىشكە ھەققىمىز يوق. ئەگەر تۈرك دۇنياسى مۇسۇلمان تۈركلەرنى ئاساس قىلىدىغان، ياكى مۇسۇلمان-بۇددىست-شامان دىنىغا ئېتىقات قىلىدىغان بارلىق تۈركى تىللىق تۇران خەلقلىرىنى ئىقتىسادىي، مەدەنىي، ئىلمىي، دىپلوماتىيە، بىخەتەرلىك، قاتارلىق ساھەلەر بويىچە ئورتاق ھەمكارلىشىپ ھەرىكەت ...

ئۆزگىرىش قىلدى؟

بۇ مەسىلىلەرنى جەمىيەت تارىخ تەتقىقات نۇقتىسىدا تۇرۇپلا ئەمەس بەلكى رىيال ئېھتىياج نۇقتىسىدا تۇرۇپ تەتقىق قىلىپ چىقىش ھەقىقەتەنمۇ مۇھىم بىر ۋەزىپە ئىدى. چۈنكى بۇ مەسىلە، مەيلى ئاڭلىق ياكى ئاڭسىز بولسۇن، بىز ئۇيغۇرلارنىڭ بۈگۈنكى ئاقىۋەتكە قېلىشىمىزدا ئىنتايىن مۇھىم رول ئوينىغان بىر مەسىلە ئىدى. ئەگەر ئۇيغۇر جەمىيىتىنىڭ ھەرقايسى تارىخىي دەۋرلەردىكى ئىجتىمائىي روھى مۇستەقىل بىر جامائەت تەشكىل قىلىشى، بۇنداق بىر جامائەتنىڭ ساقلىنىشى ئۈچۈن قانچىلىك مىقداردا ئىجابىي رولى بارلىقىنى بىلەلىگىنىمىزدە، ئۇيغۇر جەمىيىتىنىڭ تەغدىرىنى قايسى يۆزلىنىشكە قاراپ يېتەكلەش مەسىلىسىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىشىمىز ئۈچۈن بەلگىلىك رولى بولۇشى مۇمكىن بولاتتى. بەلكىم بۇنداق بىر تەتقىقات نەتىجىسى بەكلا قاراڭغۇ، بەكلا ئىستىقبالسىز، بەكلا ئۈمىدسىز خۇلاسىغا كېلىشلەرگىمۇ سەۋەپ بولۇپ قېلىشىمۇ مۇمكىن. ئەمما، بۇنداق تەتقىقات ئارقىلىق ماڭىدىغان يولىمىز ئايدىڭلاشقان بولار ئىدى.

يوقۇرىدا دېگەنلىرىمىز، ئادەتتىكى ئىجتىمائىي پسىخو-لوگىيىلىك جەمىيەت تەتقىقاتىغا مەنسۇپ بىر تەتقىقات ئىشى ھېساپلىنىدۇ. بۇنىڭدىن ھەرقانچە ئۈمىدسىز نەتىجە چىقىدىغان بولسىدىن قەتئىي نەزەر، بۈگۈنكى ئۇيغۇر جەمىيىتىنىڭ تەرەققىياتى، تەغدىرى مەسىلىسى، بىرەر تەدبىر قوللىنىپ

ئەقىدىلەرنى بۈگۈنكى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ھەرىكەتلەندۈرگۈچى ئىدىيىسى قىلىشقا ئۇرۇنىشىمىزنىڭ قىلچە مەنىسى يوق. ھەتتا تەمەخورلۇقنى، قورۇق ئۈمىدلىنىشنى، بولۇپمۇ تىنچ ساقلاشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىش نۇقتىسىدىن ئالغاندا ئىنتايىن زىيانلىق كۆزقاراش دەپ ئېيتىشقا بولىدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ تۆردىكى ئەقىدىلەرنىڭ دۈشمەنلىرى بۇرۇنقىدەك يالغۇز خىتايلارلا ئەمەس، بەلكى بارلىق سلاۋيان دۇنياسى، ھەتتا ئەرەب-ئىسلام دۇنياسىمۇ بۇ تۆردىكى ئەقىدىلەرگە دۈشمەن ئىكەنلىكىنى نامايان قىلىشماقتا. ئۇيغۇرلار بۇنچە كۆپ دۈشمىنى بار بىر ئەقىدىنى مىزان قىلىپ ئالغىنىدا، بىر قەدەممۇ ئىلگىرىلىيەلمەيدىغانلىقىدا شەك يوق!

بىز بۇ مەسىلىنى پەلسەپەلىك، سوتسىيال پسىخولوگىيىلىك، يەنى جەمىيەتشۇناسلىق نوقتىسىدا تۇرۇپ تەھلىل قىلىشقا ئۇرۇنغىنىمىزدىمۇ يوقۇرقىدەك قاراشلارنىڭ توغرا قاراش، توغرا يول تۇتۇش ھېساپلانمايدىغانلىقىنى كۆرۈپ ئالالايمىز.

جەمىيەت، ئىجتىمائىيەت، سوتسىيال، جامائەت، خەلق ئاممىسى، دۆلەت دېگەن نېمە؟ ۋەتەنپەرۋەرلىك، مىللەتچىلىك، دۆلەت مەنپەئەتى، ئىجتىمائىي مەسئۇلىيەتچانلىق دېگەنچۇ؟ بۇنداق بىر ئۇقۇم، بۇنداق بىر روھ ئۇيغۇر جەمىيىتىدە زادى قانچىلىك دەرىجىدە بار؟ تارىختا بۇ روھ قانچىلىك بار ئىدى ۋە قانچىلىك دەرىجىدە رول ئوينىپ كېلەلىگەن ئىدى؟ بۇ روھ بىزگىچە قايسى دەرىجىدە يېتىپ كېلەلىدى ۋە قايسى تۆردە

ھالغا كېلىش مەنىسىنى بەرسە، جەمىيەت دېگەندەك ئۇقۇملار جامائەتنىڭ مەجبۇرى بىر پۈتۈنلۈكنى تەشكىل قىلىشى دېگەندەك مەنىلەرنى بېرىدىغانلىقى ھەققىدە مۇلاھىزە يۈرگۈزىدىغان كىشىلەرنىمۇ ئۇچرىتىمىز. يەنى بۇ دېگەنلىك، بىزگە غەرپتىن يېڭىدىن كىرگەن سوتسىيال دېگەن ئۇقۇمنىڭ رولىغا قارىغاندا ئوتتۇرا شەرق مەنبەلىك جەمىيەت ئۇقۇمىنىڭ رولى بەكرەك تەسىر كۆرسەتكەن دېيىشىمىز مۇمكىن. ئېنىغراق ئېيتقاندا، غەرپ ئۇقۇمىدىكى پۈتۈنلىشىش ئۇقۇمى قانداقتۇ لىبېراللىققا مايىللىقى، ۋە ياكى شەخسلەرنىڭ ئىستىخىيىلىك شەكىلدە جەمىيەت تەشكىل قىلىشقا مايىللىقى گەۋدىلەنگەندەك كۆرۈنسە، ئوتتۇرا شەرق ئۇقۇمىدىكى جەمىيەت، كۆپۈنچە ھاللاردا داھىنىڭ سۆزىنى ئاساس قىلغان ئېھتىياجلارنى ئىشقا ئاشۇرۇش مەقسىتىدە بىر يەرگە كېلىش مەنىسىنى بەرمەكتە. ئالدىنقىسىدا ھەر بىر شەخسى جەمىيەت تەغدىرىگە بولغان مەسئۇلىيەتچانلىقنى كىشىلىك بۇرچ، غۇرۇر، مەسئۇلىيەت ھېساپلىغىنىدا، كېيىنكىسىدە داھىغا بوي سۇنغان ئاساستا جەمىيەت تەغدىرىگە بولغان مەسئۇلىيەتنى ۋەزىپە ھېساپلاش، نەتىجىدە ۋەزىپە غۇرۇرى شەكىللىنىدىغان بىر ئەھۋال ئوتتۇرىغا چىقىشىنى كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇ.

يەنى بىز ئۇيغۇرلار ئۈچۈن ئالغاندا، ئەزا بولۇپ تۇرىۋاتقان جەمىيەتكە بولغان مەسئۇلىيەت، ئىستىخىيىلىك شەخسى مەسئۇلىيەت بولماستىن بەلكى بويرۇققا ئاساسەن مەسئۇلىيەت

تارىخنىڭ نورمال ئېقىمى ئاساسىغا تايانغان بىر يۈزلىنىشكە يىتەكلەنمىگىنىدە، بىز ئۇيغۇرلار ئۈچۈن ھەقىقەتەنمۇ پاجىئەلىك كەلگۈسى مەنزىرىسىنى سىزىپ كۆرسەتمەكتە. ھالبۇكى، بەزى تەلەيلىك مىللەتلەرنىڭ بۈگۈنكى تېگىشلىك بولمىغان ئامەت ئۈستىدە ئولتۇرۇپ كەلگۈسى تەغدىرىنى پارلاق بىر يولغا سېلىپ كېتىۋاتقانلىقىنى ئويلىغىنىمىزدا، بۈگۈنكى ئۇيغۇر جەمىيىتىنىڭ باشقىلار مەجبۇرى سىزىپ بەرگەن تەغدىرگە، تېگىشلىك بولمىغان پاجىئەلىك ئاقىۋەتكە قاراپ يىتەكلىنىشىمىز ھەقىقەتەنمۇ ئېچىنىشلىق، چىداش مۇمكىن بولمايدىغان ناھەق بىر ئەھۋال. بۇ نوقتىدىن ئالغاندىمۇ ئومۇمي دۇنيا ۋەزىيىتىنىڭ تەرەققىيات يۈزلىنىشى تەتقىقاتىنى بىر چەتكە قويۇپ تۇرغاندىمۇ، رىياللىقتىكى باشقىلار تەرىپىدىن مەجبۇرى تېڭىلغان ئورنىمىزنى ئۆزگەرتىشكە بولسىمۇ تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىمىز، بىز ئۇيغۇرلارنىڭ ئەڭ ئەقەللىي، ئەڭ مەجبۇرى بۇرچىمىز ھېسابلىنىدۇ. بۇ يەردە بۇرچ دېگەن بۇ سۆزگە دىققەت قىلىشىمىز كېرەك. بۇ ئۇقۇمدىن غۇرۇر، مەسئۇلىيەت دېگەندەك ئۇقۇملارنى كۆرۈپ ئالالايمىز.

يەنى، يوقۇرىدا تىلغا ئېلىنغان جەمىيەت، جامائەت، سوتسيال دېگەندەك ئۇقۇملارنىڭ لوغات مەنىلىرىگە دىققەت قىلغىنىمىزدا، سوتسيال ئۇقۇمىنىڭ مەنىسى بەلگىلىك بىر جەمىيەت (مۇقىم بىر خەلق توپى) ئەزالىرى ئورتاق زۆرۈرى ئېھتىياجلارغا ئىمكانىيەت يارىتىش ئۈچۈن ئاڭلىق بىر پۈتۈن

شۇنداق بولغاچقا، بىزدە بايراق ئۇقۇمى، دۆلەت ئۇقۇمى، مىللەت ئۇقۇمى، ۋە بۇ ئۇقۇملاردىن كەلگەن غۇرۇر، مەسئۇلىيەتچانلىق (كاشىلا ئالدىدا، ئۇ كاشىلىنى ھەل قىلىشتا ھەر پۇخرانىڭ كاشىلىغا ئۆزىنى ئىستىخىيلىك پىدا قىلىش روھى، تۈركىيە تۈركچىسى بويىچە سورۇملۇلۇق) روھى پادىشاھ-داھىيغا، قەھرىمانغا، يۇرتقا بولغان مەسئۇلىيەتچانلىقتەك كۆچلۈك بولمىسا كېرەك دەپ پەرەز قىلىشىمىز مۇمكىن. بۇنىڭدەك تۇغۇندا قىلىپ ئۇزارتىۋەرگىنىمىزدە، بىزدىكى نۇرغۇنلىغان ئىجتىمائىي مەسىلىلەرنىڭ ھەل بولماي، ھەل قىلىنماي، ئۇگۇشىسىزلىقتا ئۇچرىشى، سەل قارىلىشى، بىپەرۋالىق قىلىشىمىزنىڭ تۈپكى، ئايرىم-ئايرىم سەۋەپلىرىنىمۇ ئوتتۇرغا قويالىشىمىز مۇمكىن.

بىزدىكى شۇنچە نۇرغۇن يېقىنقى ۋە ھازىرقى دەۋر پەيلاسوپلىرىمىز، جەمىيەتشۇناسلىرىمىز تەغدىرىمىزگە زىچ چېتىلغان بۇنداق مەسىلىلەر ئۈستىدە باش قاتۇرمىدى، خەلقىمىزنى بۇ جەھەتلەردە كۆزىنى ئېچىشقا، ئاڭ سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە، بۇ جەھەتتە يېتەكلەشكە تىرىشمىدى ياكى قۇللۇق يولىدا مېڭىش ئۇچۇنلا پەتىۋا توقۇپ كېلىشتى دېيىشكە ھەقلىقمىز.

بۇ يەردە يەنە شۇنىمۇ كۆرسىتىپ ئۆتىشىمىز كېرەككى، بىزدىكى نۇرغۇن كىشىلەر، بولۇپمۇ خەلقنى يېتەكلەش، خەلقنىڭ كۆزىنى ئېچىش، ئاڭ سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش جەھەتتە نىسبەتەن ئىقتىدارىغا ئىگە كىشىلىرىمىز ئاساسەن

بولۇپ نامايەن بولغان بىر تارىخىي جەرياننى كۆرۈۋېلىشىمىز مۇمكىن. بۇنداق ئەھۋالدا، داھى يوقالغاندا ياكى داھى ئالماشقاندا بۇنداق جەمىيەت مەسئۇلىيىتى، يەنى غۇرۇر زەئىپلىنىشكە ياكى ئۆزگىرىشكە باشلايدۇ دېگەن خۇلاسە كېلىپ چىقىشى مۇمكىن. شۇنداق بولغاچقىمىكىن، تارىخىمىزدا قۇرۇلغان دۆلەتلىرىمىزنىڭ، ھاكىمىيەتلىرىمىزنىڭ تەغدىرى پۇخرا غۇرۇرىغا ئەمەس بەلكى داھى-پادىشا تەغدىرىگە ئاساسەن گۈللىنىپ ياكى يىمىرىلىپ، ئىزچىللىققا كاپالەتلىك قىلالمىغاندەك كۆرۈنمەكتە (بۇ يەردە غۇرۇر بىلەن ۋىژداننىڭ ئۇيغۇرچە لوغات مەنىسى بىلەن ئىستىمال مەنىسىنىڭمۇ نۇرغۇن مۇجمەللىكلەرگە سەۋەبچى بولىۋاتقانلىقىنىمۇ ئېتىراپ قىلماي تۇرالمايمىز. بۇ ھەقتە مەخسۇس تالاش-تارتىش قىلىشقا توغرا كەلسە كېرەك). بۇلارنى خۇلاسىلىغىنىمىزدا، ئۇيغۇرلاردا ئىجتىمائىي مەسئۇلىيەت، جەمىيەتكە، خەلق ئاممىسىغا بولغان مەسئۇلىيەت مەسىلىسى ئىزچىل مۇستەقىل مىللەتلەرگە قارىغاندا خېلىلا ئاجىز كۆرۈنمەكتە دېيىش مۇمكىن. ئەمما ئېتىراپ قىلىشقا تېگىشلىك يەنە بىر ئالاھىدىلىكىمىز، بۇلاردىن بىر بالداق تۆۋەن تۇرىدىغان يۇرت مەسئۇلىيىتىمىز، يۇرت غۇرۇرىمىزنى ئۇنچە بەك تۆۋەن دەپ قاراشقىمۇ بولمىسا كېرەك. يەنى بىزدە ۋەتەنپەرۋەرلىك، مىللەتچىلىككە قارىغاندا يۇرتۋازلىقىمىزنى ئالاھىدە ئۈستۈن دېيەلىشىمىز مۇمكىن. بۇ نۇقتىدا كۆچمەن، قەبىلە مىللەتلەردىن ئۆزىمىزنى نىسبەتەن ئۈستۈن كۆرىشىمىز مۇمكىن.

پۈتۈن جەمىيەت مەسئۇلىيەتچانلىق روھى تىكلەنمىگەن بۇ تۇر تار دائىرىلىك، نوقسانلىق، كەمتۈك، روھى ئاجىزلىقتىن شەكىللەنگەن روھى ھالەت، ھېچ قاچان قاراڭغۇلۇق ئىچىدە قالغان خەلقىنى توغرا يولغا يېتەكلىيەلمەيدۇ ياكى توغرا يولغا يېتەكلەشنى خالىمايدۇ.

يۇقىرىقىلاردىن شۇنى كۆرۈۋېلىشقا بولىدىكى، خەلقىمىزنى ئۆزىنىڭ بولمىغان دېموكراتىيىگە، خەقنىڭ قولىدىكى كىشىلىك ھوقۇققا تەمە قىلدۇرۇش، پاراۋانلىشىۋېلىپ ئاندىن مۇستەقىللىق تەلەپ قىلىش، پەن-تېخنىكا بىلىملىرىدە ئۈستۈنلۈككە ئېرىشىۋېلىپ تۇرۇپ ئاندىن مۇستەقىللىق تەلەپ قىلىش، مەدەنىيىتىمىزنى، سەنئىتىمىزنى، مىللىي تەنتەربىيىلىرىمىزنى ياكى مىللىي ئۆرپ-ئادەتلىرىمىزنى تەرغىب قىلىپ مىللىي مۇستەقىللىقنى قولغا كەلتۈرۈشكە تىرىشىش، دىنىنىڭ بەش پەرزىنى ئىجرا قىلىپ ئاللادىن مۇستەقىللىق تىلەش، ... دېگەندەك فانتازىيىلىك، ھەتتا ئەخمىقانىلىك تەدبىرلىرىگە قىزىقتۇرۇشلارنىڭ ھەممىسى، شەكلى ئۆزگەرگەن تىنچلىق يولى بىلەن ۋەتەن ئازاد قىلىش تەرغىباتلىرى بولۇپ، ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ كۆپىيىشىگە قىلچىلىكمۇ توسقۇنلۇق رولى يوقتۇر. خىتاي تاجاۋۇزچىلار نوپۇسىنىڭ ئارتىپ كېتىشىگە پىسەنت قىلمايدىغان ھەتتا ياردەملىشىپ بېرىدىغان بۇنداق چۈشەنچىلەرگە قىزىقۇچىلارنى خىتايغا ياردەم قىلغۇچىلار ياكى روھى بۇزۇلۇش باسقۇچىدىكى كىشىلەر دەپ قاراشقىلا

ئالغاندا ئۆز خەلقىنىڭ ئۆز تەغدىرىنى ئۆز كۆچىگە تايىنىش ئاساسىدا ھەل قىلالىشىغا ئىشەنمەيدىغان، ياكى بۇنىڭغا سەل قارايدىغان، نەتىجىدە ياتلارنىڭ كۆچىگە تايىنىپ ئۆز خەلقىنىڭ تەغدىرىنى ھەل قىلىشنى بىردىن-بىر چىقىش يولى دەپ قارايدىغان ئومۇمىي قاراشنى تىكلىۋېلىشقان. بىر مەنىدە، بۇنىڭمۇ تۆپكى سەۋەبىنى يوقۇرىدا تەسۋىرلەشكە تىرىشقىنىمىزدەك يىتەرسىز، تار غۇرۇر، مەسئۇلىيەت ئۇقۇملىرىدىن كېلىۋاتقانلىقىنى مۆلچەرلىشىمىزگە بولىدۇ. بۇ ھەقتە يەنە مۇنداقمۇ مۇلاھىزىلەر بولماقتا: ئەگەر بىرسى، ياكى بىرەر تەشكىلات ھەر قانداق شەكىلدە ئىشىنىپ ۋە ئىجرا قىلىپ كېلىۋاتقان ئەقىدىسى ۋەيران بولغىنىدا ياكى خاتا ئىكەنلىكىنى ھېس قىلغىنىدا بىر مەزگىل ئۈمىدسىز پاسسىپ روھى ھالەتنى باشتىن ئۆتكۈزگىنىدىن كېيىن، ئىنتايىن ئەكە، ئىنتايىن رەھىمسىز قىياپەتلەر بىلەن ئۆز خەلقىدىن ئۈمىدىنى ئۈزۈپ، يادلارنىڭ بېشىنى سىلىشىنى، ياردەم قولىنى ئۇزارتىشىنى تاما قىلىدىغان ھالەتنى شەكىللەندۈرىۋېلىشى مۇمكىن. بۇنىڭ شەخسى پسىخولوگىيىلىك قاتلاملىق، ھاسىلىۋي نىقاپلانغان ئاززۇ ئىپادىسىنىڭ ئاڭسىز نامايەن بولىشىنىڭ تەبىئىي ئاقىۋىتى دېيىش مۇمكىن بولغىنىدىمۇ، يەنىلا يوقۇرقىدەك تار غۇرۇر، تار مەسئۇلىيەتچانلىق روھى ھالىتىنىڭمۇ قاتلاملىق ھاسىلىۋى ئىپادىسى دېيىش مۇمكىن.

قىسقىسى، بىر پۈتۈن جەمىيەت غۇرۇرى بولمىغان، بىر

كۈرەش ئارقىلىق مىللىي مۇستەقىللىقنى قولغا كەلتۈرۈش پارتىزانلىق تەشكىلاتلىرىنى قۇرۇپ چىقىپ، ئەنگلىيىنىڭ ھىندى ئوكيان ۋە تىنچ ئوكيان ئۇرۇشىغا ئېغىر توسالغۇلۇقلارنى يارىتىشقا تىرىشماقتا ئىدى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيانقى ئوتتۇرا ئاسىيا ۋە شەرقى ياۋروپا ئەللىرىنىڭ تىنچ مۇستەقىل بولۇشىدىكى ئامىللارمۇ ھەرگىز 'تىنچ پائالىيەت' لىرىنىڭ نەتىجىسى بولماستىن، بەلكى، رۇسلارنىڭ پايانسىز كەتكەن زېمىنلارغا ئۈنچىدەك چېچىلىپ كەتكەنلىكىدىن، يەرلىك خەلقلەرنىڭ يۈكىنى تەڭ كۆتۈرۈشكە مەجبۇر بولغانلىقىغا چىدىماي كېلىۋاتقانلىقىنىڭ ۋە ئىنسان قېلىپىدىن چىققان كوممۇنىزم تۈزۈمىدىن زېرىككەنلىكىنىڭ مۇقەررەر نەتىجىسىدۇر. ۋەتىنىمىزنى بېسىپ ياتقان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ئەھۋالى يۇقىرىدىكىلەرنىڭ ھېچقايسىسىغا ئوخشىمايدىغان پۈتۈنلەي باشقىچە بىر ئەھۋالدۇر. خۇددى شۇنىڭدەك، ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ ئەھۋالىمۇ ئۇ ئەللەردىكى مۇستەملىكە خەلقلەرنىڭ قولىدا بار ئىجابىي شارائىتلارنىڭ ھېچقايسىسىغا ئىگە بولمىغان ئىنتايىن پاسسىپ ئەھۋالدا تۇرۇۋاتقانلىقىنىمۇ ئىنكار قىلالمايمىز. يەنى تەڭ ئەسكەر بولۇش، تەڭ ھاكىمىيەت سوراش، تەڭ زامانىۋى ئىشلەپچىقىرىشقا قاتنىشىش، نوپۇس ئورنى چەكلىمىسى بولماسلىق ... قاتارلىق ئىمتىيازلار بىزدە يوق دېگۈدەك ھالەتتە بولۇپ كەلدى. بۇنداق ئەھۋال ئاستىدا، ۋەتىنىمىزدە تىنچ ئۇسۇللاردا مىللىي ھۆرلۈك دېگەندەكلەرنى قولغا كەلتۈرۈشكە بولىدۇ دەپ قاراشلار پۈتۈنلەي ئۇخلىماي كۆرگەن چۈشتىن باشقا نەرسە ئەمەس!

بولىدۇ.

خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا ھەرقانداق ۋاستە بىلەن ياردەم قىلىش — ۋەتەنگە خائىنلىقتۇر!!!

§1.9 تىنچلىققا دائىر مەسىلىلەر

يۇقىرىدا كۆرسىتىپ ئۆتكىنىمىزدەك، ۋەتىنىمىزنى مۇستەقىل قىلىشقا ھەتتا ۋاستىلىك ياردىمىمۇ تەگمەيدىغان ئۇسۇللارنى مۇبالىغىلەشتۇرۇپ كۆرسەتكۈچىلەرنىڭ ئىدىيىۋى ئاساسلىرى، تېگى تەكتىدىن ئالغاندا يەنىلا "تىنچلىق ئۇسۇلىدا چەت دۆلەت كۈچلىرىگە تايىنىپ ۋەتەننى مۇستەقىل قىلىش" ئىدىيىسىگە چوقۇنۇشنى كۆرسىتىپ بەرمەكتە. ھالبۇكى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەتىنىمىزنى مۇنقەرز قىلىۋېلىشىدا پايدىلانغان ئەڭ ئۈنۈملۈك قورالىمۇ ئوخشاشلا 'تىنچلىق سۆھبىتى' ئويۇنى ئويناشتۇر! بىزنىڭ نۇرغۇن كىشىلىرىمىز برىتانىيە ئىمپېرىيىسىنى گەندىنىڭ 'پاسسىپ قارشى چىقىش' ھەرىكىتىگە تەڭ كېلەلمەي ھىندىستاننى مۇستەقىل قىلىپ بەردى دەپ قارىشىپ، ۋەتىنىمىز خەلقىنىمۇ شۇنىڭغا ئوخشايدىغان تىنچلىق شەكلىدىكى جان ئاغرىتمايدىغان ھەرىكەتلەرگە قىزىقتۇرماقتا. شۇنى ئۇنتۇماسلىق كېرەككى، ئەينى ۋاقىتتىكى بىرىم مىلياردقا يېقىن نوپۇسلۇق ھىندى بىرىم ئارىلىدا ئارانلا ئىككى يۈز ئەللىك مىڭ نەپەر ئىنگلىز نوپۇسى بىلەن نەچچە ئونمىڭدەكلا قوراللىق ئەسكىرى بار ئىدى. شۇنىڭدەك، ئىككىنچى دۇنيا ئۇرۇشى مەزگىلىدە نېھرو ۋە جەنناھ قاتارىدىكى نۇرغۇن داھىيلار رەسمىي قوراللىق

بۇ ھەقتە ئۆز ۋاقتىدىكى 'ئاقىللىرىمىز' دىن خەلقىمىزگە قارىتا مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتى توغرىسىدا بىرەر رىغبەتلەندۈرۈش تەشۋىقاتى بىلەن شۇغۇللانمىغانلىقىنىڭ نەتىجىسىدە قوزغىلاڭنى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتى دەرىجىسىگە يۈكسەلدۈرمەك ئىمكانى بولماي قالغانلىقىنى تۈپكى سەۋەب دېيىش مۇمكىن ئىدى. ھېچ بولمىغاندا، شۇ دەۋرلەردە بۈگۈنكى كۈندە تەرغىب قىلىنىۋاتقان ئومۇمىي خەلق مىللىي مۇستەقىللىق تەلىپى ئۈچۈن تىنىچ كۈرەش قىلىش ئۇسۇللىرىنى ھەرىكەت شەكلى قىلالىغان بولسا، مۇستەقىللىق ئۈچۈن كۈچكە ئىگە بولالايتتى دېيىشمۇ مۇمكىن ئىدى.

قۇمۇل خەلقى شۇ قېتىمقى ھىمايىچىسىز قالغان ھە-رىكىتىدىن كېيىن، باشقا يۇرتلاردىن قوزغىلاڭ كۆتۈرۈلۈشىنى كۈتۈپ يىگىرمە يىل چىداپ تۇرۇپ باقتى. ئەپسۇسكى، بۇ جەرياندا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئۆز ئىچىدە شۇنچە زىددىيەتلىشىپ بىر-بىرىنى يېيىشىۋاتقان پايدىلىق پۇر-سەتلەرگە قارىماي، باشقا يۇرتلىرىمىزدا تىلغا ئالغۇچىلىكى بار بىرەر قوزغىلاڭ ياكى ئومۇميۈزلۈك ھۆرلۈك تەلەپلىرى مەيدانغا كەلمىدى. بۇنىمۇ 'تىنچلىقپەرۋەر' زاتلىرىمىزنىڭ خەلقىمىز ئارىسىدا ۋەتەن مۇستەقىللىقى ھەققىدە تەشۋىقات قىلىشلاردا مىتمۇ قىلماي جىم يېتىۋېلىشقانلىقىنىڭ بىر نەتىجىسى دېيىش مۇمكىن. قارىغاندا بۇ ۋەزىپە يەنىلا قۇمۇل خەلقىنىڭ ئۈستىگە چۈشكەندەك قىلاتتى. غوجا

يېقىن تارىخىمىزدىن مىسال ئالساق، گەرچە ۋەتىنىمىز دائىرىسىدە كېڭىيىپ كېتەلمىگەن بولسىمۇ، تۆمۈر خەلپە قوزغىلىڭى شەرقىي تۈركىستان مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنىڭ يېگىرمىنچى ئەسىر زەپەر مارشىنى باشلاپ بەرگەنىدى. بۇ قوزغىلاڭ ئىنتايىن توغرا بىر شارائىتتا ۋەتىنىمىزگە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئاياق باسىدىغان دەرۋازىنى قامال قىلىۋېلىش ۋەزىيىتىنى يارىتىپ بەرگەن ئىدى. قۇمۇللۇقلارنىڭ غۇرۇر بىلەن تىللاردا داستان قىلىدىغان بۇ شەرەپلىك ھەرىكەتتى باشقا يۇرتلىرىمىزنىڭ ئاۋاز قوشۇشىدىن مەھرۇم بولۇپ قالغاچقا، ئىلاجسىزلىقتىن پۇرسەت كۈتۈش مەقسىتىدە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ تىنچلىق سۆھبەت تەلىپىگە ماقۇل بولۇشقا مەجبۇر قالغانىدى. ۋەھالەنكى، ۋەتىنىمىزنى مەڭگۈ خىتاي يېرى قىلىۋېلىشنى ئۆزلىرىنىڭ بۇرچى ھېسابلىشىدىغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى 'تىنچلىق سۆھبىتى' نى قورال قىلىپ، قوزغىلاڭچىلىرىمىزنى قاپقانغا چۈشۈرۈپ قىرىپ تاشلىدى! تېخى يېقىنقى كۈنلەرگىچىلا بىرقىسىم كىشىلىرىمىز خاتا مەنتىقىلەر بىلەن بۇ شەرەپلىك ھەرىكىتىمىزنى باھالاشقانلىرىدا، "تۆمۈر خەلپە خىتايلارنىڭ ئالدىمىغا ئىشىنىپ ئۇرۇشنى توختىتىپ سۈلھىگە ماقۇل بولغانىدى" دېيىشكەنىدى. ئەسلىدە مەسىلە ئۇنداق بولماي، ئەينى ۋاقىتدا تىنچلىقچىلارنىڭ ۋەتەن ئازادلىق ھەرىكىتىدە تۇتقان خاتا يولىنىڭ تۇنجى بىخلىرىنىڭ تەسىرى نەتىجىسىدە، خەلقىمىز تاجاۋۇزچى خىتايلارغا قارشى جەڭگە كىرىشتىن ئۆزىنى قاچۇرۇپ كەلگەنلىكىنىڭ، توغرىسى

كۆرەلىگەن ئابدۇخالىق ئۇيغۇر قاتارىدىكى جەڭگىۋار ۋە ئىلغار كىشىلىرىمىز تۇرپان خەلقىنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن قۇتۇلۇش ھەرىكىتىگە ئاتلىنىش ھەققىدە تەشۋىقاتلار بىلەن شۇغۇللىنىپ، بەلگىلىك ئاساس يارىتىپ قويغانىدى. خۇددى شۇنىڭدەك، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئىنتايىن شالاڭ بولغان خوتەن ئەتراپىدىمۇ بىرقەدەر ئىلغار دىنى زاتلىرىمىزدىن مۇھەممەت ئىمىن ھەزرەتلىرىمۇ خوتەن خەلقى ئارىسىدا مىللەتنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن قۇتۇلۇش ھەرىكىتىگە تەييارلاۋاتقان بولغاچقا (گەرچە بۇ ھەرىكەت كېيىنچە بەزى سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن غوجا نىياز قوزغىلاڭچىلىرى بىلەن دېگەندەك ماسلىشىپ كەتمىگەن بولسىمۇ)، بۇ ئىككى يۇرت خەلقى سەل كېچىكىپ بولسىمۇ بىۋاستە ياكى ۋاستىلىك شەكىللەردە قۇمۇل خەلقىنىڭ قوزغىلىڭىغا ئاۋاز قوشۇشقا باشلىدى. شۇ چاقتا كەلگۈچە خەلقىمىز ئەڭ زىچ جايلاشقان قەشقەر، ئاقسۇ، غۇلجا، كورلا، ئۈرۈمچى تەرەپلەردە بۇ تۈردىكى تەشۋىقات بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلار كۆرۈلمىگەچكە ياكى بەكلا ئاجىز كېلىپ قالغاچقا، ئۇ يەرلەردىن قۇمۇل ئىنقلابىغا ئاۋاز قوشىدىغان قوزغىلاڭلار ئۇرۇش بوسۇغىسىغا كەلمىگۈچە باشلانمىدى ياكى باشلانسىمۇ ماسلىشىشچانلىقى دېگەندەك بولماي قالدى. نەتىجىدە غوجا نىياز ھاجىم سىمۇۋۇللىقىدىكى بۇ قوزغىلاڭ ئىلاجىسىزلىقىدىن ھەتتا خىتاي تەۋەسىدىكى مۇسۇلمانلاردىن ياردەم تىلەش دەرىجىسىگىچە چۈشۈپ قېلىپ، ئاقىۋەتتە بۇنىڭ دەردىنى يەتكۈچە تارتتى. ۋەتىنىمىز خەلقى تا ئاپپاق غوجا خائىنلىقىنى

نىياز ھاجىم باشچىلىقىدا قايتا قوزغالغان قۇمۇل خەلقى شۇنچە مۇشەققەتلىك شارائىتلارغا قارىماي، دۈشمەنگە قارشى كەينى-كەينىدىن زەپەر مارشى ياڭرىتىپ بىرەر يىل بەرداشلىق بېرىپ باققان بولسىمۇ، يەنىلا ۋەتىنىمىزنىڭ باشقا يۇرتلىرىدىن بۇ ھەرىكەتكە ئاۋاز قوشۇش تىۋىشى چىقمىدى. يەنى خەلقىمىز ئاقىللىرىمىز تەرىپىدىن قوراللىق كۈرەشتىن ئۈمىدسىزلىنىدىغان، ھەتتا يىرگىنىدىغان ھالغا كەلتۈرۈشكە قاراپ يىتەكلىنىپ كېلىنگەچكە، ئىككىنچى قېتىملىق قۇمۇل خەلقىنىڭ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى قوزغىلاڭ كۆتۈرىشىگە ئاۋاز قوشۇش ئېھتىمالى دەسلەپكى يىلىدا كۆرۈلمىدى. بۇ ھالەتنى ئاڭلىق ياكى ئاڭسىز سەزگەنلىكى نامەلۇم، غوجا نىياز ھاجىم ئىشنى قۇمۇل دائىرىسىدىلا چەكلەپ قويغان بىلەن بۇ يۇرتنى ئاخىرقى ھېسابتا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن قۇتقۇزغىلى بولمايدىغانلىقىنى كۆرۈپ يەتتى ئېھتىمالىم، ئۇرۇشنى ئۆز ئالدىغا مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكتى باسقۇچىغا كۆتۈرۈپ، بۇ ھەرىكەتنى ئەينى ۋاقىتتىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ يىغىلىش مەركىزى بولغان ئۈرۈمچى تەرەپكە كېڭەيتىشكە ئاتلىنىدۇ. ئەنە شۇ چاغقا كەلگەندىلا، ئىقتىسادىي جەھەتتە خىتاينىڭ نۇرغۇن تۇسالغۇلىرىنى كۆرگەن مۇسۇل ھاجىم بىلەن مامۇت مۇھىدى قاتارىدىكىلەر تۇرپان خەلقىنى غوجا نىياز ھاجىم ھەرىكىتىگە ئاۋاز قوشۇشقا رىغبەتلەندۈرۈشكە باشلايدۇ. ئەسلىدىلا ۋەتىنىمىز دائىرىسىدە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ مىغىلداپ كۆپىيىپ، پۇت قويغۇدەك يەرمۇ قالمايدىغانلىقىنى ئالدىن

يوشۇرۇن تىل بىرىكتۈرۈپ يۈرگەن جاسۇسلاردىن پەرقسىز ھالغا كەلتۈرۈپ تەشۋىق قىلىشلارغىچە بىرىپ يەتكەنىمۇ بولدى.

تىنچلىقپەرۋەرلىرىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىز-گە سالغان زىيىنى ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز دەۋرىدە ئەڭ يۇقىرى پەللىگە يەتكەن بولدى دېيىش مۇمكىن. ئىككىنچى دۇنيا ئۇرۇشى شەرقىي تۈركىستان دۈشمەنلىرىنىڭ ۋەتىنىنى ۋە سوۋېتلار ئىتتىپاقىنى ئەجەللىك مەغلۇبىيەتلەرگە ئۇچراتقان دەسلەپكى پايدىلىق پۇرسەتلەرنىمۇ ئەنە شۇ خىلدىكى تىنچلىقپەرۋەرلىرىمىزنىڭ تەشۋىقاتى نەتىجىسىدە بەكلا كېچىكىپ قولغا كەلتۈرگەنىدۇق. ياكى، قۇمۇل ئىنقىلابىدىن كېيىنكى ئون يىلدىن ئارتۇق ۋاقىت ئىچىدە خەلقىمىزنىڭ ئاقىللىرى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى قوراللىق كۈرەشكە ئاتلىنىش تەشۋىقاتى بىلەن شۇغۇللىنىش ئورنىغا، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن يارىشىپ ئۆتۈش تەشۋىقاتى بىلەن شۇغۇللىنىشقا ئالاھىدە كۈچ چىقىرىپ كەلگەچكە، قولىدا تۆزۈك ھەربىي كۈچىنىڭ تايىنى بولمىغان، خەلقىمىزنىڭ ھىمايىسىگىمۇ ئېرىشەلمىگەن تايىنى يوق بىر خىتاي مىلىتارىستى بولغان جاللات شىڭ شىسەينىڭ ئاغزىغا قاراپ ئون يىل جىم يېتىپ بەرگەن بولدۇق. بۇ قېتىممۇ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنى 'جاھاننى بىلىدىغان ئاقىللىرىمىز' باشلاپ بەرگەن بولماي، كىچىكىدىن تارتىپلا سادىر پالۋان قاتارىدىكى جەڭگىۋار شائىر-باتۇرلىرىمىزنىڭ

كۆرسەتكەن يىللاردىن تارتىپ تىنچلىقتا ئادەتلەندۈرۈشكە ئۇرۇنۇلغاچقا، شۇنچە ئېغىر ۋەزىيەتكە قارىماي، مىڭ بىر بالالاردا ۋەتىنىمىزنىڭ جەنۇبى ئۆلكىلىرىگە كېڭەيتىلىۋاتقان بۇ مىللىي ئازادلىق ھەرىكىتى قىيىنچىلىق ئۈستىگە قىيىنچىلىقلارغا ۋە ئىچكى جېدەللەر قايىنىمىغا پېتىپ قېلىپ، غەلىبە كۆزگە كۆرۈنۈپ تۇرسىمۇ خەلقنى مىللىي ئازادلىق كۈرىشىدىن چەكلەپ تۇرىدىغان مۇھىتنىڭ بېسىمى ئاستىدا ئۈمىدسىزلىك ۋەھىمىسى بېسىۋېلىپ، ۋەزىيەت ئوڭشالغۇچە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن ئۇرۇش توختىتىپ تۇرۇشقا مەجبۇرلانغانىدى. يەنى، ئۇ دەۋرلەردىن تارتىپلا خەلقىمىز ئارىسىدا جەڭگىۋارلىق تەشۋىقاتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلارنىڭ ئورنىغا تىنچلىقنى مەدھىيىلەيدىغانلارنىڭ تەشۋىقاتى ئاساسى ئورۇنغا ئۆتۈۋاتقان بولغاچقا، شۇنچە داغدۇغىلىق خەلق ئىنقىلابى غەلىبە كۆرۈنۈۋاتقان بىر ۋەزىيەتتە خەلقىمىزنىڭ تولۇق ھىمايىسىدىن مەھرۇم بولۇپ قالغانىدى. ھالبۇكى، بۇ قېتىمقى ھەرىكەتنىڭ مەغلۇبىيىتىنىمۇ بۈگۈنكى تىنچ-لىقپەرۋەرلىرىمىز ئەينى ۋاقىتتىكى تىنچلىقپەرۋەرلەرنىڭ تەشۋىقاتىدىن ياكى ئەينى يىللاردىكى جەڭگىۋار تەشۋىقاتلارنىڭ يېتەرلىك بولمىغانلىقىدىن كۆرمەي، ھەممە ئىشنى غوجا نىياز ھاجىنىڭ سۇلھى قىلىشىغا ياكى رۇسلارنىڭ مۇداخىلىسى ئۈستىگىلا ئارتىپ قويۇش خاھىشىنى ئىپادىلىشىپ كەلمەكتە. ھەتتا خېلى كۆپ قىسىم تىنچلىقپەرۋەر كىشىلىرىمىز بۇ خەلق ئىنقىلابىنىڭ يېتەكچىسى بولغان غوجا نىياز ھاجىمنى گويا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن ئىنقىلاب باشلانماي تۇرۇپلا

ئېچىشىپ بېرىش، ... تىن كېيىنلا چىقىپ كېتىمىز" دېگەندەك 'تىنچلىق' ئالدامچىلىقلىرىنىڭ ھەممىسى ۋەتىنىمىزنى قولغا كەلتۈرۈۋېلىشنىڭ تىنچ قەدەم-باسقۇچلىرى ئىكەندۇق، خالاس! ۋەتىنىمىزنى تىنچ يوللار بىلەن قولغا كەلتۈرۈۋالغىنىمىزدىن كېيىن ئوتتۇرىغا قويغان شوئارلىرى بۇنىڭ پۈتۈنلەي تەتۈرسىچە بولسىمۇ، ئەمما يەنىلا "تىنچ بولۇش، ئىتتىپاق بولۇش، ئىككىدىن ئايرىلماسلىق، ...!" دېگەندەك تىنچ قول قىلىش شوئارلىرى بولۇپ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىزگە مىليونلاپ ئەسكەر يىغىپ تۇرۇپمۇ بىزدىن غوۋغا قىلماي تىنچ تۇرۇپ بېرىشىمىزنى تەرغىب قىلىشتى. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بارلىق زىددىيەتلەرنىڭ مەنبەسى بولۇپ تۇرۇقلۇقمۇ بىزنى ئۇلار بىلەن ئىتتىپاق تۈزەشكە مەجبۇرلاشتى. ئۇلار ھەربىر نۇقتىدا بىزدىن ئاللىمۇ قاچان ئايرىلىپ كېتىپ تۇرۇقلۇقمۇ بىزنى ئۇلاردىن ئايرىلماي سوڭىدىن ئەگىشىپ مېڭىشىمىزنى تەرغىب قىلىشتى. دېمەك خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ 'تىنچلىق' چۈمپەردىسىگە ئورالغان بۇ شوئارلىرى پۈتۈنلەي تىنچ مۇنقەرز قىلىشنىڭ پىلانلىق ھەرىكەت شوئارلىرى بولۇپ كەلگەنىكەن. ئۇرۇش قوزغاپ ئېغىر دەرىجىدە مەغلۇپ بولۇپ كەلگەن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىزدە پەقەت 'تىنچلىق' ۋاسىتىلىرىنى قوللىنىپلا ھەربىر غەرەزلىرىنى ئوڭۇشلۇق ئىشقا ئاشۇرۇپ كەلمەكتە. يەنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىزنى بېسىۋېلىشتا پەقەتلا 'تىنچلىق' ئۇسۇللىرىدىن پايدىلىنىپلا غەلىبە قىلىپ كەلمەكتە. شۇڭا 'تىنچلىق' شوئارى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەتىنىمىزنى

داستانلىرىنى ‹تونۇر بېشىدا› ئۇلتۇرۇپ ئاڭلاپ كەلگەن غېنى باتۇرلىرىمىزدەك ساددا باتۇرلىرىمىز باشلاپ بەرگەنىدى.

خەيرىيەت، ئېلى تاغلىرىدا غېنى باتۇر قوزغىلىڭى باشلىنىپ تېز ئارىدىلا كېڭىيىپ مىللىي مۇستەقىللىق ئىنقىلابىغا ئايلىنىپ كەتكەنىدى. چاقماق تېزلىكىدە غەلىبىسېرى ئىلگىرىلەۋاتقان بۇ قېتىمقى مىللىي مۇستەقىللىق كۈرىشىمىزمۇ ۋەتىنىمىز خەلقى ئىچىدە مۇستەھكەم ئاساس يارىتىۋالغان سۇلھىپەرەسلىرىمىزنىڭ زور كۈچ بىلەن قۇترىتىشى نەتىجىسىدە، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ‹سۇلھى› قاپقىنىغا چۈشۈرۈلۈپ بوغۇلۇپ بۇگۈنكى پاجىئەلەرنىڭ ئۇلى يارىتىلغانىدى!

خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ‹تىنچلىق› بايرىقىنى كۆتۈرۈۋېلىپ، ۋەتىنىمىزنى مۇنقەرز قىلىش جەھەتتە ئالاھىدە مۇۋەپپەقىيەتلەرگە ئېرىشىپ كەلگەن بولدى. شۇ سەۋەبتىن خەلقىمىز ئارىسىدا ھەدەپ ‹تىنچلىق› شامىلى چىقىرىشقا ھېرىسمەن. ھەرقانداق بىر مىللىي زىددىيەتنى ھەل قىلىشتا "سۆھبەت، تەكشۈرۈش، ئۆگىنىش كورسى، تەربىيە ھەرىكىتى، ئېچىلىپ سايراش، ..." دېگەندەك ‹تىنچلىق› ئۇسۇللىرىدىن پايدىلىنىپ خەلقىمىزنى مىللىي جاسارىتىدىن، مىللىي مۇستەقىللىق غايىسىدىن، مىللىي ئازادلىق داھىي-يېتەكچىلىرىدىن، مىللىي قەھرىمانلىرىدىن مەھرۇم قىلىپ كەلدى. "شىنجاڭنى ئازاد قىلىپ بېرىش، ... مىللىي دۆلەت ئەربابلىرىنى يېتىشتۈرۈپ بېرىش، ... ئىگىلىك تىكلىۋېلىشىغا ياردەم بېرىش، دۆلىتىنى گۈللەندۈرۈپ بېرىش، بايلىقلىرىنى

نۇرغۇن ئاقىللارنىڭ يەنىلا بۇ مەسىلىگە ئەھمىيەتسىز قاراپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرمەكتىمىز. خۇددى شۇنىڭدەك، يېقىنقى زامان تارىخىمىزدىكى "تىنچلىق ئۇسۇلىدا مىللەتنى قۇتقۇزۇش" يولىنى باشلاپ بەرگەن «ئۈچ ئەپەندىچىلەر» نىڭ بۈگۈنكى شاگىرتلىرىمۇ ۋەتىنىمىزنىڭ ئىچى-تېشىدا ئىزچىل تۈردە 'تىنچ مۇستەقىل بولۇش يولى' نى كۈچەپ تەرغىب قىلىپ كەلمەكتە. ئەجەبا ئۇلارنى قانداق باھالىشىمىز كېرەك؟ ۋەتىنىمىزدىكى مۇتلەق كۆپ ساندىكى قورچاق مەمۇرىي كادىرلىرىمىز، قورچاق خىزمەتچىلىرىمىز، ياللانما زىيالىيلىرىمىز، ياللانما ئىشچى-مەدىكارلىرىمىزمۇ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن تىنچ ئۆتۈش تەرغىباتىغا ئاڭلىق ياكى ئاڭسىز بوي سۇنۇپ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئۈچۈن چاپارمەنلىك قىلىپ كەلمەكتە. ئۇلارنى نېمە دېيىشىمىز كېرەك؟ بۇلار بىلەن بىرلىكتە، يەنە خىتاي دېموكراتچىلىرىمۇ خەلقىمىزدىن 'تىنچ پائالىيەتلەر' بىلەن شۇغۇللىنىشىمىزنى جىددىي تەلەپ قىلىشماقتا. ئۇلارغا قانداق قارىشىمىز كېرەك؟ خىتايدىن نەپ تەمە قىلىشىۋاتقان نۇرغۇنلىغان قېرىنداش، دىنداش، يېقىن قوشنا دۆلەتلەرمۇ پۇرسىتى كەلگەن ھامان خەلقىمىزدىن 'تىنچ تۇرۇش' نى تەلەپ قىلىپ كەلمەكتە. ئۇلارنى قانداق باھالىشىمىز كېرەك؟ ھەتتا دۇنيانى ئالقىنىدا تۇتۇپ تۇرالىغۇدەك كۈچلۈك دۆلەتلەرمۇ بىزدىن ۋەتەن-مىللەت، ياكى دىن دەپ توپىلاڭ قىلىپ يۈرمەسلىكىمىزنى ئالاھىدە جېكىلەشمەكتە. ئۇلارغا قانداق پوزىتسىيە تۇتىشىمىز كېرەك؟ قىسقىسى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىزنى تولۇق

بىسۇيلىشىدا قوللىنىپ كېلىۋاتقان ئاساسلىق ‹ھەربىي قورالى› ھالىغا كەلتۈرۈلگەن. بىزنىڭ ئەجەبلىنىدىغىنىمىز، نۇرغۇن ‹داھىي-تەشكىلات› لىرىمىزنىڭمۇ "تىنچ پائالىيەت" دەپ كۆچەپ جار سېلىشى بولۇپ، بۇ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ بۇ تۈردىكى شوئارلىرىغا ماس ھالدا خەلقىمىزنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى چىقىشتا ‹تىنچ› يول تۇتۇشنى كۆچەپ تەرغىب قىلغۇچى بۇنداق كىشىلىرىمىزنىڭ نىيىتىنى باشقىچە مەقسەت يوشۇرۇنغان دەپ گۇمان قىلىشقا ھەققىمىز يوقمۇ؟!

خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىزنى تىنچ شەكىلدە باشقۇرۇش ئۈچۈن تىكلىگەن بۇرھان شەھىدى خەلقىمىز ئىچىدە تا ئۆلگۈچە "تىنچ تۇرغىنىمىزنىڭ پايدىسى كۆپ" دەپ جار سالغىنىچە گۆرىگە كىرىپ ئاران ئارام تاپقانىدى. شۇڭا بىز ئۇنى تىپىك ۋەتەن خائىنى دەپ جاكارلىماقتىمىز؛ سەيپىدىن ئەزىزىمۇ تېررورچىلىق ۋاستىسى بىلەن ئايروپىلاننى پارتلاتقۇچ قويۇپ پارتلىتىپ (مەيلى باشقىچە تېررورلۇق ۋاستە قوللانغان بولسۇن) ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز رەھبەرلىرىنى يوقاتقان خىتاي كوممۇنىست تاجاۋۇزچىلىرىغا ۋەتىنىمىزنى ئىككى قوللاپ سۇنۇپ بەرگەن كۈندىن باشلاپ تاكى يۈرىكى سوقۇشتىن توختاپ قالغۇچە بولغان كۈنلىرىگىچە باتارېيە تاقاپ بولسىمۇ يۈرىكنى قايتا قوزغىتىپ يۈرۈپ خەلقىمىزگە ‹تىنچلىقنىڭ مۇھىملىقى› نى تەرغىب قىلىپ كەلگەنىدى. بىز ئۇنىمۇ ئەڭ جاھىل ۋەتەن خائىنى دەپ ئېلان قىلماقتىمىز. ئەمما خەلقىمىز ئىچىدىكى

ئۇنداق كىشىلەر بىزنىڭ دۈشمىنىمىز ھېسابلىنىدۇ! ھېچ بولمىغاندا ئۇنداقلارنى دوستىمىز دېيەلمەيمىز. ۋەتىنىمىزدە تاجاۋۇزچىلىققا قارشى ھەرىكەتلەردە تىنچلىقنى تەلەپ قىلىش – خىتايغا ۋاستىلىك ياردەم قىلىش ھېسابلىنىدۇ. شۇنداق ئىكەن، بۇ خىل تەرغىباتلار ئارقىلىق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزگە زىيان سالىدىغان، پۇتلىكاشاڭلىق پەيدا قىلىدىغان، ئۈمىدسىزلىك پەيدا قىلىدىغان كىشىلەرنى قىلچە ئىككىلەنمەي خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ قولچومىقى دەپ قاتتىق ئاگاھلاندۇرۇشىمىز، ھەتتا مۆرىتى كەلگەندە، زۆرۈر تېپىلغاندا قاتتىق جازالاشقىمۇ تەييار تۇرۇشىمىز لازىم!

§1.10 پاسسىپ قارشىلىق كۆرسىتىش

خەلقىمىز ۋەتەنپەرۋەرلىك ئۇقۇملىرىنى تىنچ ھەرىكەتلەر بىلەن تەدرىجىي باغلاشتۇرۇۋېلىش مىجەزى بىلەن بۇنداق پىكىر قىلىش ئۇسۇلىنى يۇقتۇرۇۋېلىشقا باشلىغىنىدىن بۇيان، ئادەتتىكى ئىجتىمائىي پائالىيەتلىرى تۇرماق، ھەتتا ئاددىي تۇرمۇش پائالىيەتلىرى ئۈستىدە ئېلىپ بېرىلىدىغان ھەرقانداق بىر ئىش-ھەرىكەتلىرىنىمۇ "ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتىمىز" دەيدىغان غەلىتە ھالغا چۈشۈپ قالماقتا.

ئاتمىشىنچى يىللارنىڭ ئالدىدا ئىشىكنىڭ ئالدىدىن بېرەر خىتاي تاجاۋۇزچى كەلگۈندىسى ئۆتۈپ قالسىمۇ، ئۇنىڭ كەينىدىن بۇ دۈشمىنىنىڭ ئايىغى تەككەن يەرلەردىن يىرگىنىپ سۈپۈرۈپ-سۇ سېپىپ تازىلاپ چىقىدىغان خەلقىمىز، تەدرىجىي ھالدا ئۆيلىرىگە "خىتايلار ئۈچۈن" دەپ ئايرىم

خىتايلاشتۇرۇۋېلىشتا يەنىلا ئەنە شۇ ‹تىنچلىق› قا بەكلا موھتاج بولماقتا. خۇددى شۇنىڭدەك نۇرغۇن ‹ۋەتەنپەرۋەر› لىرىمىزمۇ خۇددى شۇ ‹تىنچلىق› نى تەلەپ قىلىشىۋاتىدۇ. دۈشمىنىمىز بىزگە ھەر ۋاقىت "تىنچ تۇر!" دەپ بۇيرۇق قىلماقتا؛ ئاتالمىش ‹ۋەتەنپەرۋەر› لىرىمىزمۇ دەل شۇ بۇيرۇقنى چىقىرىشىدا ئەجەبا بىرەر ئورتاق پىلانلىرى بارمۇ- قانداق؟!

مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىردىن-بىر مەقسىتى — شەرقىي تۈركىستان خەلقىگە تىنىمسىز ۋەھىمە يارىتىپ، بۇ خەلقنىڭ ئانا ۋەتىنىنى تارتىپ ئېلىشنى ئۆزلىرىگە مۇددىئا قىلىپ كېلىۋاتقان ۋەتىنىمىز تەۋەسىدىكى بارلىق خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى تەلتۆكۈس قوغلاپ چىقىرىپ، ۋەتىنىمىز خەلقىنى ھەقىقىي تىنچ تەرەققىيات مۇھىتىغا ئېرىشتۈرۈشتۇر! خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ مەقسىتى بولسا — ۋەتىنىمىزنى بىرمۇ يەرلىك قالمىغان كەم-كۈتىسىز خىتاي يۇرتىغا ئايلاندۇرۇۋېلىشتۇر! شۇنداق ئىكەن، بىز خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ بۇ تۈردىكى ‹تىنچلىق› تەلىپىنى ھەر ۋاقىت ئۈمىدسىزلىككە، مەغلۇبىيەتكە، پاراكەندىچىلىككە، قورقۇشقا ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن كۈچ چىقىرىشىمىز شەرت! بۇنىڭ ئۈچۈن ئۇلار بىزدىن تىنچ تۇرۇپ بېرىشىمىزنى تەلەپ قىلغانىكەن، بىزمۇ ھەرگىز ئۇلارنىڭ ئارزۇسىنى ئىشقا ئاشۇرۇپ بېرىدىغان بۇنداق تىنچلىقنى بەرمەسلىكىمىز شەرت! ئەگەر كىمكى بىزنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ مۇنقەرزچىلىك ھەرىكىتى جەريانىدا تىنچ تۇرۇشىمىزنى تەلەپ قىلىشىدىكەن،

كۆرستىشىپ، يەرلىكلەرنى سانائەت ۋە شەھەر تۇرمۇشىدىن يىراقلاشتۇرۇشقا كىرىشىدۇ. "دۈشمەننىڭ ئىچىگە كىرىۋېلىپ تۇرۇپ دۈشمەننى يېگىپ چىقىش، دۈشمەن بىلەن پۈتۈن سەپلەر بويىچە رىقابەتلىشىپ ئۈتۈپ چىقىش، ..." سەپسەتىسىدىن كېلىپ چىققان بۇ خىل پاسسىپ قارشىلىق كۆرسىتىش پائالىيەتلىرى تېز ۋاقىت ئىچىدىلا ئۆزىنىڭ غايىسىنى يوقىتىپ، بۇ ئۇسۇلنى جان ساقلاشنىڭ بىر ۋاستىسى قىلىۋالىدىغان، دۈشمەننى ئادەتتىكى ئادەملەر، ھەتتا ئارىلىشىپ ئۆتۈشكە، دوستلىششقا بولىدىغان ئادەملەر دەپ تونۇيدىغان ھالغا بېرىپ يېتىپ، دۈشمەن كۆزقارىشى تەدرىجىي مۇجمەللىشىپ، ئاخىرى بېرىپ خىتايغا ياللانما بولۇشنىڭ بىر ۋاستىسىغا ئايلىنىپ كەتتى.

بۇ تۈردىكى پائالىيەتلەر ئاساسەن پىلانسىز، تەشكىلسىز، يوشۇرۇن تەشۋىقاتسىز شەكىلدە تەرغىب قىلىنغاچقا، خىتايلار ئارىسىغا رىقابەت ئۈچۈن دەپ كىرگەن نۇرغۇنلىغان جەڭگىۋار كادىرلار، ئىشچى-خىزمەتچىلەر، زىيالىيلار، نۇرغۇنلىغان ياش ئەۋلادلار تەدرىجىي شەكىلدە مىللىي غۇرۇرىنى، مىللىي ئەقىدىسىنى، مىللىي ئەخلاقىنى يوقاتقان مەنپەئەتپەرەس، چىرىك، ھەتتا ئۆز مىللىتىنىڭ نامىدىن، مىللىي تارىخىدىن، مىللىيچە نام-شەرىپىدىن، مىللىي يېمەك-ئىچمەك، كىيىم-كېچەكلىرىگە ئوخشاش مىللىي ئۆرپ-ئادەتلىرىدىن، دىنىي ئېتىقاتلىرىدىن، مىللىي تىل-يېزىقلىرىدىن، مىللىي ئىجتىمائىي مۇناسىۋەتلىرىدىن ئاشكارا

ئۇستاكان ساقلاپ قويىدىغان، ئۇندىن كېيىن خىتايلارنى تىنچ ۋاسىتىلار بىلەن يېڭىپ چىقىش يوللىرى دېيىشىپ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن ئىچ قويۇن-تاش قويۇن بولۇشقا قاراپ ماڭىدىغان يولغا يۈزلەندى. بۇ تۆردىكى پاسسىپ 'قارشىلىق كۆرسىتىش' ھەرىكەتلىرى قورچاق مەمۇرىي خىزمەتچىلەر، زىيالىيلار، تېخنىك-ئىنژېنېرلار، ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئارىسىدا بارلىققا كېلىپ كۈنسايىن يېيىلىشقا باشلىدى. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى تۇرۇشتا ئۇلارنىڭ "ئىچىگە كىرىۋېلىپ ھەرىكەت قىلىش" سەپسەتىسىنىڭ تەسىرىدە، ھەممە خىتايچە ئۆگىنىشكە، ھەتتا بالا-چاقىلىرىنىمۇ خىتايچە مەكتەپلەرگە بېرىشكىچە بېرىپ يەتتى. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى دەسلەپىدە، بۇ خىل قىزغىنلىقنى يەرلىكلەرنى ئاسسىمىلياتسىيە قىلىشنىڭ بىر پۇرسىتى دەپ تونۇغان بولسىمۇ، كېيىنچە خەلقىمىزنى ئاسسىمىلياتسىيە قىلىپ خىتايلار ئۇچۇن ئىشلىتىشنىڭ ۋەتىنىمىزنى كەڭ كۆلەمدە خىتايلاشتۇرۇش سىياسىتىگە توسالغۇلۇق يارىتىلىدىغانلىقىنى سەزگەندىن كېيىن، خىتاي تاجاۋۇزچى كاتتىۋاشلىرى ھەرخىل باھانىلەرنى كۆرسىتىپ يەرلىكلەرنىڭ خىتايچە ئۆگىنىشىگە سۈنئى چەكلىمىلەر پەيدا قىلىشقا كىرىشتى. يەنى، خىتايچە مەكتەپلەردە ئوقۇيدىغانلار، زاۋۇت، كان ۋە كارخانىلاردا، ھەربىي خىزمەتلەردە ۋەزىپە ئۆتەيدىغانلارغا پەۋقۇلئاددە تۆۋەن مائاش، ھەددىدىن تاشقىرى تار ئۆي، خىتاي ئاشخانىلىرىدا تاماق يېيىش، خىتايلار بىلەن بىرگە يېتىپ قوپۇش قاتارىدىكى سۈنئى باھانىلەرنى شەرت قىلىپ

مەسىلىنىڭ تۈگۈنى، بىز خىتايچە بىلىشىمىزدە قانداقتۇر ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ ئىلىم-پەن سەۋىيىسىنى خىتايلارنىڭ سەۋىيىسىگە يەتكۈزۈشكە ياكى ئۇلاردىن ئۆتۈپ كېتىشكە تىرىشىش ئەمەس، بەلكى، خىتاي تىلىدىن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا زەربە بېرىشتە ئۈنۈملۈك پايدىلىنىشنى تۈپكى مەقسەت قىلىشىمىز كېرەك. شۇ سەۋەبتىن خىتاي تىلىنى راۋان بىلگەن كىشىلىرىمىزنى مىللىي مۇستەقىللىق كۆرىشىگە جەلپ قىلىش ئۈچۈن يوشۇرۇن تەشۋىقاتنى كۈچەيتىشىمىزگە توغرا كەلمەكتە. شۇنىڭغا ئىشىنىشكە بولىدىكى، خىتايچە بىلىدىغانلارنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق كۈرىشىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىگە جەلپ قىلىنىشى مۇقەررەر تۈردە قىياس قىلىنماس ئۇتۇقلارنى قولغا كەلتۈرۈشىمىزگە تۈرتكە بولالايدۇ.

ئەسلىدە بۇ ھالەتكە كېلىشنىڭ دەسلىپى بەلكىم، بۇنداق كىشىلىرىمىزنىڭ ئىلىم-پەنىنىڭ قۇدرىتىگە قىزىقىشىنى ئاساسى مۇددىئا قىلىشىدىن بولدى دېيىشكىمۇ بولىدۇ. نۇرغۇن كىشىلىرىمىز بىرەر يۈزمىڭ خىتاي تاجاۋۇزچىسى بار ۋاقتىدا، ئۇلارنىڭ نوپۇسى سۈنئىي كۆپىيىپ نەچچە مىليوندىن ئېشىپ كېتىدىغانلىقىنى، خەلقىمىزنىڭ خىتاي يۇرتلىرىدا ئايلىنىپ يۈرۈپ ئوقۇش پۇرسىتىگە خىتايلاردەك ئېرىشەلمەيدىغانلىقىنى خىيالىغىمۇ كەلتۈرمەي، بىلىم جەھەتتە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن ئۈستۈنلۈككە ئېرىشىۋېلىپ، ئاندىن خىتايلاردىن ھەق تەلەپ قىلىش ئاساسىنى يارىتىۋېلىش خام

يىرگىنىدىغان ‹سۇنئى مىللەت› تەبىقە كىشىلىرىدىن بولۇپ يېتىشىپ چىقتى. نەتىجىدە تا بۈگۈنگىچە ئۆز ئانا تىلىدا راۋان سۆزلىيەلمەيدىغانلار، ئۆزىنىڭ ئىسمىنىمۇ ئېنىق تەلەپپۇز قىلىپ يازغىلى بولمايدىغان ئۇن نەچچە مىڭ خىل خىتايچە شەكىللەرنى خەت دەپ ئۇن نەچچە يىل ۋاقىت سەرپ قىلىپ يادلاشنى بىلىم دەپ تونۇيدىغان بۇ كىشىلىرىمىز، ئوتتۇز ئىككى ئاددىي ھەرپتىن تەشكىل تاپىدىغان مىللىي يېزىقىمىز ئۈچۈن بىرنەچچە ھەپتىلىك ۋاقتىنى قۇربان قىلىشقا بەرداشلىق بېرەلمەي بىر ئۆمۈر تونۇماي ئۆتۈپ كېتىشكە رازى ھالەتتە تۇرماقتا. ئۇلارنىڭ مېڭىسى شۇنچىلىك قوچۇۋېتىلگەنكى، ھەرقانداق بىر تىل-يېزىق نەچچە ئۇن خىل مەخسۇس تاۋۇش بەلگىلىرى بىلەنلا ئىپادىلىنىدۇ دەيدىغان ئەقەللىي ساۋاتنىمۇ قوبۇل قىلالماي، نەچچە ئونمىڭ خىل رەسىم بىلەن سۆز ئىپادىلەشتەك قالاقلىقنى مەدەنىيەت، سەۋىيە دەپ تونۇيدىغان ھالغا كەلتۈرۈلگەن. شۇ سەۋەبتىن بەزى كىشىلەر خىتايچە ساۋات چىقارغانلارنى ئايرىم مىللەت دەپ تونۇشنى تەشەببۇس قىلىدىغان ھەزىللەرنىمۇ چىقىرىشماقتا. بۇ تۈردىكى كىشىلىرىمىزنىڭ مىللەت تەقدىرىنى قانچىلىك چۈشىنىپ كېتەلەيدىغانلىقىنى ئويلىنىشقا توغرا كېلىدۇ. بۇ دېگەنلىرىمىزدىن خىتايچە بىلىمگەنلىك شەرەپ دېگەن ئوقۇمنى كەلتۈرۈپ چىقىرىۋالماسلىقىمىز كېرەك. خىتايچە بىلىمگەن بىرسى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى جەڭ قىلىشتا ئىنتايىن مۇھىم بىر قورالدىن مەھرۇم قالغانلىقىنى ئېتىراپ قىلىشى لازىم.

باشتىن-ئاخىرى تىنچلىق پاتقاقىغا پېتىپ قالغاچقا، مىللەتنى
ئويغىتىش ئورنىغا دۈشمەننى مەدھىلىشىدىغان، مىللىي
غۇرۇرنى پەس كۆرۈشىدىغان تۇسكە كەلتۈرۈلدى. شۇ
سەۋەبتىن قىرىق-ئەللىك يىل مابەينىدە «ئويغانغان زېمىن»
رومانىغا ئوخشايدىغان ئىنتايىن ئاز ساندىكى ئىجادىيەتلەرنى
مىللىي ئەدەبىيات-سەنئەت ئەسەرلىرى دېيىشكە بولسىمۇ،
مۇتلەق كۆپچىلىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى، ۋەتەن
خائىنلىرىنى، مىللىي غالچىلارنى مەدھىلەش ۋە مىللىي
تارىخىمىزنى بۇرمىلاش، مىللىي غۇرۇرىمىزنى، مىللىي
ئەنئەنىلىرىمىزنى، دىنىي ئېتىقاتلىرىمىزنى مازاق قىلىشتىن
نېرى بارالمىدى. بولۇپمۇ كوممۇنىست خىتايلارنىڭ ئىنسان
قېلىپىدىن چىققان مۇتەئەسسىپ، قالاق كۆز قاراشلىرىنىڭ
تەسىرىدە نادانلىقنى، نامراتلىقنى، ئەقىدىسىزلىكنى
مەدھىلەشتەك دۇنيادا ئاز كۆرۈلىدىغان بىمەنىلىكلەرمۇ
مۇتلەق كۆپ سانلىق ئەدەبىيات-سەنئەت ئەسەرلىرىنىڭ
ئاساسى تېمىسى بولۇپ كەلدى. شۇ سەۋەبتىن تا بۈگۈنگىچە
دۇنياۋى سەۋىيە تۇرماق، ئۆز مىللىتىمىز دائىرىسىدىمۇ
تىلغا ئالغۇچىلىقى بار تۈزۈكرەك بىرەر ‘ئەسەر’ ئوتتۇرىغا
چىقىپ باقمىدى. بۇنىڭ ئورنىغا مىللىي مەدەنىيىتىمىزنى
خاراب قىلىدىغان، خىتايلاشتۇرۇلغان، يېقىنقى تارىخىي
ۋەقە تەسۋىرلىرىنى يا رۇسلارنىڭ، يا خىتايلارنىڭ، ھەتتا
برىتانىيە ئىمپېرىيىسىنىڭ كۈشكۈرتىشىدىن پەيدا بولغان،
خەلقىمىزدە بۇنداق بىر قوزغىلىشقا ئېھتىياجى يوق ياكى
بۇنچىلىك ئەقلى بار يېتەكچىلەر يوق ئىدى دەيدىغان

خىياللار بىلەن بىلىم ئۆگىنىشكە ئاتلانغان دېيىش مۇمكىن. ئاللانىڭ يارىتىش قانۇنلىرى ئاساسىغا قۇرۇلغان تەبىئەت قانۇنىيەتلىرىنى ئۆگىنىش، تەتبىق قىلىش، كەشىپ قىلىش پائالىيىتى ئىنسانىغا تەڭداشسىز روھى لەززەت يارىتىدىغانلىقى ئۈچۈن، كىشىلىرىمىز تەدرىجىي ھالدا مۇددىئالىرىنى نوقۇل ئىلىم ئۈچۈن ئىلىم ئۆگىنىشكە بۇرىۋەتتى. يەنى ئىلىم-پەننىڭ ئىنسانىيەت ئورتاق مۈلكى بولۇشتەك ئەۋزەللىكى ۋە تەبىئەت قانۇنلىرىغا خىلاپ ئاتېيست ماتېرىيالىستىك قاراشلارنىڭ تەسىرىدە، بۇ كىشىلىرىمىزنى مىللەت-ۋەتەن تونۇمايدىغان ئىنتېرناتسىئونالىستلار دەرىجىسىگە كۆتۈرۈۋېتىپ، ئىلمىي خىزمەتلىرىنى مىللىي ھۆرلۈك، ۋەتەن مۇستەقىللىقى ئۈچۈن قانات يايدۇرۇش دېيدىغان ئىستەكلىرىنى ئۇنتۇغۇزدى. نەتىجىدە ئىلمىي پائالىيەتلەرگە كىم ياردەم قىلىۋاتقان بولسا ئۇنىڭ گېپىنى قىلىشىدىغان، ئۇلارنىڭ تەلىپى بويىچە ئىش قىلىدىغان زامانىۋى قۇللارغا ئۆيلىنىپ كېتىشتى! ئۇلارنىڭ ئىلىم-پەن سۆيگۈسى مىللەت ۋە يۇرت سۆيگۈسىنىڭ ئۈستىگە چىقىۋالغىنى ئۈچۈن، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن كۆپ پەرق قىلىپ كېتەلمەيدىغان ئىلمىي خادىملارغا ئايلىنىپ كېتىشمەكتە. بۇ ئەھۋال ئۇتتۇز-قىرىق ياشنىڭ ئۈستىدىكى مىللىي خادىملىرىمىز ئارىسىدا ئالاھىدە گەۋدىلىك بولۇپ ئىپادىلەنمەكتە!

خەلقىمىزنى ئويغىتىشتا ئىنتايىن مۇھىم يەر ئالغان ئەدەبىيات-سەنئەت ساھەسىدىكى مىللەتچىلىك ھەرىكەتلىرىمۇ

ئۇ يەرلەردە قانداق قىلغاندا ئەڭ ئۈنۈملۈك شەكىلدە ئادەم ئۆلتۈرۈشكە بولىدىغانلىقى توغرىسىدىكى تەلىماتلار نوختىلىق دەرس قىلىپ ئۆتۈلىدۇ! ياكى بولمىسا بىزنىڭ ئاقىللىرىمىزنىڭ دېيىشىچە بولغاندا، بۇنداق كىتاب-ماتېرىياللار بولغان تەقدىردىمۇ مۇتلەق تۈردە مەخسۇس مەكتەپلەردىلا ئۆگىتىلىشى شەرتمۇيا؟ قېنى ئەمىسە، شۇ ئاغىنىلىرىمىز بىزگىمۇ شۇنداق بىرەر مەكتەپ ئېچىپ بەرمەسمۇنمۇ؟! بۇ تۈردىكى ئاقىللىرىمىز دېمەكچىكى، "جاھاننى مالىماتاڭ قىلىۋېتىدىغان بۇنداق تەشۋىقاتلارنى قەتئىي چەكلىشىمىز كېرەك!"

بىزنىڭ دىنىي ئەربابلىرىمىزمۇ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى تەرىپىدىن تار بىر بۇلۇڭغا قىستاپ قويۇلغان دىنىي ئېتىقات پائالىيەت سورۇنلىرىمىزنى كومپارتىيىنىڭ ئارزۇلىرىنى تەرغىب قىلىشىدىغان، چېكىدىن ئاشقان مۇتەئەسسىپلىكنى ۋە بىردىن-بىر يارىتقۇچىمىزنىڭ بىزگە ئامانەت قىلىپ بەرگەن ئىنتايىن قانۇنىيەتلىك ھەرىكەت قىلىپ تۇرىدىغان ماددىي دۇنيانى بىلىش، تەتقىق قىلىش ۋە پايدىلىنىش ئىشلىرىنى بىراقلا شەيتاننىڭ ئىشى دەيدىغان خەلقىمىزنى قاراڭغۇلۇقلارغا باشلاپ كېتىدىغان قالاقلىقلارنى ‘دىن’ دەپ تەشۋىق قىلىدىغان، ۋەتەن مۇنقەرزلىكىنى، مىللەتنىڭ قۇلچىلىقىنى، مۇستەملىكە ئىدىيىلىرىنى تەرغىب قىلىشىدىغان سورۇنغا ئايلاندۇرۇپ قويۇشتى. ھەتتا ۋەتەنگە تۆھپە قوشۇش، خەلققە خىزمەت قىلىش قاتارىدىكى ئىشلارنىمۇ بىراقلا دىندىن چىققانلىق دەپ ئېلان قىلىشماقتا. نەتىجىدە، ۋەتىنىمىزدىكى

‹ئەسەر› لەر ھەممىلا يەرنى قاپلاپ كېتىدىغان پاجىئەلىك ۋەزىيەت شەكىللەنمەكتە. ھېچ بولمىغاندا خەلقىمىزدىن ئۈمىد قالمىغانلىقىنى ئاساسى مەزمۇن قىلىدىغان ئۈمىدسىزلىك پۇراپ تۇرىدىغان ماقالا-ئەسەرلەر كەڭ يامراپ كەتمەكتە. بىزنىڭ يازغۇچىلىرىمىز تەرىپىدىن يوشۇرۇن يېزىپ تارقىتىلىدىغان ۋەتەن تەقدىرىنى ھەل قىلىش توغرىسىدىكى بىرەر نەزەرىيىۋى ئەسەر، رومان، ھېكايە ياكى ماقالىلەرنى تا بۈگۈنگىچە يوشۇرۇن ئۇچرىتىشقا بولمايدۇ. بۇنداق بىر ئاقىللار مۇھىتىدا، بۇ خەلقتىن يەنە نېمىنى كۈتەلەيمىز؟ ياكى بۇنداق تەشۋىقات مۇھىتلىرىنىمۇ خىتايلار يارىتىپ بېرىشى كېرەك دەپ قارامدۇقيا؟ "مىللىي ئازادلىق ھەرىكەت ئۇسۇلىغا دائىر ئەسەرلەر يېزىق شەكلىدە يېزىلمايدۇ، قايسى بىر ئەلدە قايسى بىر يوشۇرۇن تەشكىلات بۇنداق ئەسەرلەرنى يېزىپ يوشۇرۇن تارقىتىپ بېقىپتۇ؟" بۇنداق غىدىقنى كەلتۈرىدىغان سۆزلەرنى بىزنىڭ ئاقىللىرىمىزدىن پات-پاتلا ئاڭلاپ تۇرىمىز. دۇنيادىكى شۇنچە نۇرغۇن دۆلەتلەر مىليونلىغان ھەربىي كۈچلىرىگە، پەۋقۇلئاددە ۋەزىپە ئۆتەيدىغان ئەسكەرلىرىگە، دۆلەت جاسۇسلۇق تەشكىلاتلىرىغا، نۇرغۇن ئەللەردىكى پارتىزان تەشكىلاتلىرىغا كىتابخانىلاردا زادىلا ئۇچراتقىلى بولمايدىغان بۇنداق ماتېرىيال يېزىق شەكلىدە زادىلا تارقىتىلماسمىدۇ؟ شۇنچە نۇرغۇن ھەربىي مەكتەپلەردە نېمە ئوقۇتۇلىدىغاندۇ؟ مىلتىقنى پارقىرىتىش ئۇسۇلى، مەشكە دەسسەش ئۇسۇللىرى، پاراتتىن ئۆتۈش، سالام بېرىش قائىدىلىرىنىلا ئۆگىتەمدىغاندۇ؟ ياق!

پولۇ يېيىش، دېرىزىسىگە پەردە، تېمىغا گىلەم ئېسىش، ... قاتارلىقلارنىمۇ ۋەتەنپەرۋەرلىك، مىللەتسۆيەرلىك، مىللىي كۆرەشنىڭ ئەڭ ئۈنۈملۈك بىر تۈرى دەيدىغان بىمەنە 'كۆرەش يوللىرى' ئىچىگە چۆكۈپ كېتىشتى! بۇ ھالەت تېخىمۇ تەرەققىي قىلىپ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئالدىدا ناخشا ئېيتىپ ئۇسۇل ئويناپ بېرىش، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ بېشىغا زورلاپ دوپپا كەيگۈزۈش، ۋەتىنىنى، مىللىي-تەبىئىي بايلىقلىرىنى، ياۋاش-يۇمشاقلىق، ساددا-ئاقكۆڭۈللۈك، مەرت-مېھماندوستلۇق قاتارىدىكى مىللىي ئۆرپ-ئادەتلىرىنى دۈشمىنىگە ماختاپ بېرىشلەرنىمۇ ئاجايىپ جاسارەتلىك ۋەتەن قۇتقۇزۇش ھەرىكىتى دەپ تونۇيدىغان ھالغا كېلىشتى! تېخىمۇ ئېچىنىشلىق يېرىمىز شۇكى، ۋەتەنپەرۋەرلىك، مىللەتچىلىكتىن ئىبارەت بۇ گۈزەل ئۇقۇم بىزنىڭ دەۋرىمىزگە كەلگىنىدە شۇنداق چاكىنا دەرىجىگە، ئاسان ئىشلار قاتارىغا، ئاددىي ئىشلار ھالىغا چۈشۈرۈۋېتىلگەنلىكى، قاۋاقخانىلاردا مەستلەرنىڭ ئاغزىدا، خىلۋەت قاراڭغۇلۇقلاردا، بۇزۇقچىلىقنىڭ ئۇۋىسى بولغان مېھمانخانىلارنىڭ ياتاقلىرىدا، زەھەرلىك چېكىملىك چەككۈچىلەرنىڭ ئاغزىدا 'ۋەتەن، مىللەت' توغرىسىدىكى ئاھ ئۇرۇشلار سۆرىلىپ يۈرىدىغان بولدى! ئۇلار ۋەتەن، مىللەت دەردىدە ئىچۋاتارمىش، چېكىۋاتارمىش! دېمەك، "ۋەتەنپەرۋەرلىك، مىللىي قۇتقۇزۇش ھەرىكىتى" ئۈچۈن بىزنىڭ ھەممە كىشىمىز ئۆزىگە يارىشا بىرخىل "تىنچ ھەرىكەت شەكلى" تېپىۋېلىشقان. نەتىجىدە ۋەتىنىمىزدە ھەممە كىشى دېگۈدەك 'ۋەتەنپەرۋەر'، ھەممە

كەڭ مۇسۇلمانلار ئارىسىدا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن يارىشىشنى رەت قىلىشقا پېتىنالماسلىق، ئېتىقادىدىن گۇمان قىلدۇرىدىغان ۋە سوۋۇتۇلىدىغان موللا قاراشلىرىغا رەددىيە بېرەلمەيدىغان، نادانلىق، نامراتلىق، قۇللۇققا ئۈندەيدىغان تەشۋىقاتلارغا رەددىيە بېرەلمەيدىغان ھالەت شەكىللەنمەكتە. يەنى ئىسلام دىنىنىڭ ئاللادىن باشقا مەخلۇققا قۇللۇق قىلىشتىن چەكلەيدىغان بۈيۈك بىر دىنىنى پوشكال ھەققىگە ئېرىشىش ۋاستىسىغا ئايلاندۇرۇپ قويۇشۇپ، خىتايغا تىنچ تۇرۇپ بوي سۇنۇشنى ۋاجىپ دەپ تەرغىب قىلىدىغان ھالغا ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن تىرىشماقتا!

قىسقىسى، خەلقىمىز بۇ يېرىم ئەسىر ئىچىدە تىنچلىق تەرغىباتچىلىرىنىڭ تەسىرىدە پۈتۈن سەپلەر بويىچە يىمىرىلىش ھالىتىگە كەلتۈرۈلمەكتە. خەلقىمىز ھەر تەرەپتىن كېلىۋاتقان بۇنچە دەبدەبىلىك تىنچلىق مۇبالىغىلەر ئىچىدە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ھەققىي ئەپتى-بەشىرىلىرىنى كۆرۈپ تۇرۇقلۇقمۇ، ئۆتمۈشتىكى دۈشمىنىگە قارشى كەسكىنلىك بىلەن جەڭگە ئاتلىنىدىغان شەجەرىلىرىنى ئۆزلىرىنىڭ 'ئىلغار' پىكىرلىرىگە زادىلا سىغدۇرالماي، ئەڭگۈشتەر قىلىۋېلىشقان 'تىنچ ھەرىكەت قىلىش' دەپ تونۇغان ئۇسۇللار بىلەن ئۆزىنى قوغداشقا كىرىشىپ كەتتى. مەسىلەن: مىللىي كىيىم-كېچەك كىيىشتە چىڭ تۇرۇش، مىللىي تىلدا سۆزلىشىشتە چىڭ تۇرۇش، مىللىي كونا يېزىقتىن پايدىلىنىشتا چىڭ تۇرۇش، مىللىيچە نەغمە-ناۋا قىلىشتا چىڭ تۇرۇش، ھەتتا قولىدا

جۇغراپىيىلىك ئورنىمۇ بۈگۈنكى دۇنيا سەۋىيىسىدىن ئالغاندا شۇنداق ناچار بىر ئورۇنغا جايلاشقانكى، ئەتراپى دۇنيادا كەم كۆرۈلىدىغان ئېگىز قاقاس تاغلار بىلەن ئورالغان بولۇپ، بۇ يەردىن مەيلى بىرەر دېڭىز بويىغا ياكى بىرەر تۈزلەڭلىككە چىقىدىغان يول ياساش مەسىلىسىمۇ بۈگۈنكى ئىنسانلارنىڭ قۇربى يېتىدىغان دەرىجىدە ئەمەس. بۇنى ئاز دەپ ۋەتىنىمىزنىڭ ئىچكى قىسمى دۇنيادا كەم كۆرۈلىدىغان شارائىتى ناچار چۆللۈك ۋە قورۇق تاغلار بىلەن قاپلانغان بولۇپ، بۇنداق بىر زېمىندا تېرىقچىلىق ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللىنىمەن دېيىدىكەنمىز، يېگانە يەر ئاستى سۇلىرىغىلا تايىنىشقا مەجبۇر دېسەك ئانچە مۇبالىغە قىلىۋەتكەن بولمايمىز. بۇنداق بىر يەردە ئىگىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ دۇنيا سەۋىيىلىرىدە بىر تۇرمۇش كەچۈرىمەن دېيىدىكەنمىز، پەۋقۇلئاددە زور مەبلەغ ۋە قىياس قىلىنماس يۈكسەك پەن-تېخنىكا بىلىملىرىگە، شۇنىڭدەك يەنە مىليونلىغان يۇقىرى تېخنىكىلىق ئىشچى قوشۇنىغا ئېھتىياجلىقمىز. بۈگۈنكى قۇللۇقتا چۈشۈرۈلگەن هالىتىمىزدە، مىللىي مۇستەقىللىقىمىزنى قولغا كەلتۈرمەي تۇرۇپ بۇنداق زور كۈچكە ئېرىشىمەن دېيىدىكەنمىز، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ باسقۇنچىلىقىغا يول قويۇش بىر مۇقەررەرلىك بولۇپ قالىدۇ. يەنى، بۈگۈنكى شارائىتىمىزدا ۋەتىنىمىزنىڭ تەبىئىي بايلىقىنى مۇبالىغە قىلىپ كۆپتۈرۈپ كۆرسىتىشىمىز، خىتاي تاجاۋۇزچى ئېقىمىنى يېڭى بىر دولقۇن هالىتىگە كەلتۈرۈۋېتىش رولىنىلا ئوينايدۇكى، ھەرگىزمۇ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىز ئۈچۈن پايدىسى

كىشى دېگۇدەك "ۋەتەنىنىڭ تەقدىرى ئۈچۈن باش قاتۇرۇشۇۋاتقان" غەلىتە مەنزىرە بارلىققا كەلگەن!

بىز بۇ يەردە يەنە مۇنداقمۇ بىر مەسىلىنى ئالاھىدە تەكىتلەپ كۆرسىتىشنى توغرا تاپىمىز: ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكىتىمىزنىڭ ئىنتايىن مۇھىم 'كۈرەش ئۇسۇللىرى' دىن بىرسى قىلىۋېلىنغان "ۋەتىنىمىزنىڭ تەبىئىي بايلىقلىرىنى كۆچەپ تەشۋىق قىلىش ئارقىلىق، دۇنيا جامائىتىنى ۋەتىنىمىزنىڭ تەقدىرىنى ھەل قىلىش پائالىيىتى ئەتراپىغا جەلپ قىلىش" ئۇسۇلى، ۋەتىنىمىزگە چەتئەللىكلەرنى جەلپ قىلىش ئورنىغا، تېخىمۇ كۆپ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەتىنىمىزگە ئېقىپ كېلىشى ئۈچۈن رىغبەتلەندۇرگۈچى ۋاسىتىلىك تەشۋىقات بولۇپ رول ئوينىماقتا. بۇ مەقسەتتە تەرغىب قىلىنىۋاتقان يەر ئاستى بايلىق زاپىسى ھەققىدىكى مەلۇماتلار شۇنداق چۆچۈتكۇدەك مۇبالىغىلەشتۈرۈۋېتىلگەنكى، گويا ۋەتىنىمىزنىڭ يەر ئاستى نېفىت بايلىق زاپىسى، تەبىئىي گاز زاپىسى، كۆمۈر، تۆمۈر، مىس، خروم، ئۇران، سىيرەك مېتال زاپىسى قاتارلىقلار دۇنيادىكى باشقا يەرلەردىكى يەر بايلىقى زاپىسىنىڭ نەچچە ھەسسىسىگە تەڭ كېلەرمىش! ئەسلىدە بۇ تۈردىكى يەر ئاستى بايلىق زاپاسلىرى مىليونلىغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى جەلپ قىلىپ 'بىرلىكتە پايدىلىنىش' قىلا ئەمەس، يەرلىك خەلقلەرنىڭ كەلگۈسى ئېھتىياجىغا يېتىشىدىنمۇ ئەنسىرەشكە تېگىشلىك ئاز ئىكەنلىكى ھەممىگە ئېنىق بىر ئەھۋال. ئۇنىڭ ئۈستىگە ۋەتىنىمىزنىڭ

كەتكەنمىدۇ؟ شۇنى ئۇنتۇمايلىكى، خىتايغا لازىم بولۇۋاتقىنى يالغۇز ۋەتىنىمىزنىڭ 'يەر ئاستى بايلىق' لىرىلا بولماستىن، بەلكى يۈز مىليونلىغان خىتايلىرىنى جايلاشتۇرالىغىدەك بوزەكلەرگە تەۋە بىرەر زېمىندۇر! بۇ نۇقتىدىن ئالغاندا، ۋەتىنىمىزنىڭ بايلىقىنى تەرغىب قىلىش پائالىيىتى — ماھىيەتتە خىتاي تاجاۋۇزچى ئېقىنى يارىتىشنىڭ ۋاستىلىك رىغبەتلەندۈرگۈچىسىلا بولۇپ قالىدۇ، خالاس!

يىغىپ ئېيتقاندا، يۇقىرىقىدەك ئاتالمىش 'ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكەتلىرى' نىڭ ھەممىسى 'تىنچلىق ھەرىكەت شەكلى' نىڭ ئىپادىلىرى بولۇپ، ئۇلارنىڭ ھەممىسىلا ئۆزلىرىنىڭ بۇ خىل 'ۋەتەن قۇتقۇزۇش پائالىيەتلىرى' ئۈچۈن تىنچ مۇھىتقا بەكلا موھتاج! بۇلار خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ بىزدىن كۈتىدىغان ھەرىكەت شەكىللىرى ئەمەسمۇ؟ بىز ئەنە شۇ خىلدىكى ھەرىكەت شەكىللىرىنى تاللىۋالغىنىمىز ئۈچۈنلا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى قىرىق بەشىنچى يىلدىكى قىرىق مىڭ كىشىلىك تاجاۋۇزچى نوپۇسىنى بۈگۈنكى ئون مىليونلۇق ئاپەت ھالىتىگە قورقماي كۆپەيتىۋالىدى! بۇ خىل تىنچ ۋەزىيەتنى ھەرقانداق بىر كىشى بۇزۇۋېتىشكە ئۇرۇنىدىكەن، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى دەرھال ھەرىكەتكە كېلىپ جازالاشماقتا. بۇنىڭ نەتىجىسىدە ۋەتىنىمىزدىكى سىياسىي 'جىنايەتچىلەر' قاتلىمىدا بىرەر-يېرىم ئېغىز 'ۋەتەن-مىللەت' دەپ قويغانلىكى كىشىلەر، ھەتتا ئۇلارنىڭ ئىشى ئوغرى-قىمارۋازلىق ياكى ھاراقكەش-پاشىۋازلىق

بولمايدۇ! دېگەندەك، ئۆتكەن يېرىم ئەسىر جەريانىدا "شىنجاڭ ئەزەلدىن، بىر ياخشى ماكان، يەر بايلىقى مول، تۇرمۇش پاراۋان، ..." دەپ ئەللىك يىل ۋارقىرىشىپ ئەللىك مىڭغا يەتمەيدىغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ سانىنى ئون مىليونلۇق ئاپەت ھالىتىگە كەلتۈرۈشنى 'ئىشقا ئاشۇرغان' بولدۇق. ئەمدى بۇ ناخشىمىزنى تېخىمۇ مۇبالىغىلەشتۈرۈپ ئېيتىپ يەنە قانچە مىليونلۇق خىتاي تاجاۋۇزچىسىنى كەلتۈرۈۋېلىشقا ئۈرۈنۈۋاتىمىز؟ شۇنى ھەرگىز ئۇنتۇمايلىكى، دۇنيا زومىگەر كۈچلىرى ئەرەب يېرىم ئارىلى ئەتراپىدىكى ئون نەچچە مىليارد توننىلىق نېفىت زاپىسى بايلىقىدىن ئەركىن پايدىلىنالىشى ئۈچۈن، كاسپىي دېڭىزى ئەتراپىدىكى نەچچە مىليارد توننىلىق نېفىت زاپىسىنى ئەركىن قولغا كەلتۈرەلىشى ئۈچۈن، رۇسىيىنىڭ ئافغانىستان ئارقىلىق ئىسسىق دېڭىزلارغا يول ئېچىۋېلىپ پارس قولتۇقى نېفىت بازىرىنى قولغا چۈشۈرۈۋېلىشىغا توسالغۇلۇق قىلىشى ئۈچۈن، ... يۈز مىلياردلىغان دوللار پۇل سەرپ قىلىپ شۇ يەرلىك خەلقلەر ئارىسىدا نېمە ئويۇنلارنى ئوينىمىغان ۋە قانچىلىغان پاجىئەلەرگە سەۋەب بولۇۋاتىدۇ؟ ئەجەبا ۋەتىنىمىز تەۋەسىدىكى "ئوتتۇز-قىرىق مىليارد توننا، ھەتتا بىرەر يۈز مىليارد توننىغا يېقىن يەر ئاستى نېفىت زاپىسى" نى دۇنيا ئىلغار كۈچلىرى خىتايچىلىكمۇ بىلەلمەي قالغانمىدۇ؟ ياكى بولمىسا ئۇلارنىڭ بۇ ھەقتىكى ئىشلارغا مۇناسىۋەتلىك ئۇچۇرلاردىن 'كۆزىنى ئېچىپ قويۇش' تا بىزنىڭ تىنچلىق تەرغىباتچىلىرىمىزنىڭ سەۋىيىسى شۇ دۇنيا ئىلغار كۈچلىرىنىڭكىدىنمۇ ئېشىپ

قوشۇمچە مەلىكىسىگە ئايلاندۇرۇلماقتا!

يۇقىرىدىكى تەھلىل قىلىنغان ھادىسىلەردىن قارىغىنىمىزدا، بىزنىڭ ئۆتكەن يېرىم ئەسىرلىك تارىخىمىزنىڭ تىنچلىقتا قۇربان كەتكەن تارىخ ئىكەنلىكىنى ئۇچۇق كۆرۈپ ئالالايمىز. بىز بۇندىن كېيىنمۇ قانچىكى تىنچلىقتا مەستانە بولىدىكەنمىز، مىللەت سۈپىتىدە شۇنچە ئېغىر مەغلۇبىيەتلەرگە ئۇچرايمىز. يەنى، بۈگۈنكى شەرقىي تۈركىستان دۈشمەن ۋەزىيىتى ئاستىدا ھەرقانداق شەكىلدىكى تىنچلىق تەرغىباتلىرى، ئاڭلىق ياكى ئاڭسىز خائىنلىقنىڭ نىقابلانغان ئىپادىسى بولىدۇ، خالاس!

ئەسلىدە، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ بۇ يېرىم ئەسىرلىك تىنچلىق تەرغىباتلىرىغا دىققەت قىلغىنىمىزدىمۇ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى قانچىكى "تىنچلىق، مۇقىملىقنى ساقلاش" دەپ جار سالغانسېرى، ۋەتىنىمىزگە شۇنچە كۆپ ئەسكەر يۆتكەپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ ئالالايمىز. شۇنچە ئاجىز دۆلەتلەر بىلەن قورشالغان ۋەتىنىمىزنى ئاتالمىش "دۈشمەندىن قوغداش" نى باھانە قىلىپ مىليون كىشىلىك ئەسكەر يىغىۋېلىشى، ھەرگىزمۇ 'چەتئەل تاجاۋۇزى' دىن ئەنسىرىگەنلىكى ئەمەس، بەلكى خەلقىمىزنى باستۇرۇشنىڭ ۋاستىلىك باھانىسىدىن باشقا نەرسە ئەمەس. ئەڭ چوڭ خىتاي مىللەتچىسى شۇۋېنىست جاڭ جېرجوڭ ئىككىنچى جۇمھۇرىيەت ھۆكۈمىتىمىز بىلەن سۆھبەتلىشىش تەلىپىنى ئوتتۇرىغا قويغان كۈنلەرنىڭ ئۆزىدىلا، جىددىي ئۇرۇش ھالىتىدە تۇرۇۋاتقان قوشۇنلىرىدىن بىر دېۋىزىيە جاللىتىنى

بولسۇن، ‘مىللەتچى’، ‘ۋەتەن بىرلىكىنى بۆلگۈچى’ قىپقىزىل ‘ئىنقىلابچى’ لار نامى بىلەن تۇشۇپ كېتىدىغان كۈلكىلىك مەنزىرە شەكىللەندى. بۇنىڭغا ئەگىشىپ، خەلقىمىز بۇ خىل ‘تىنچ ۋەتەن قۇتقۇزۇش ھەرىكىتى’ نى تېخىمۇ ‘يەر ئاستى’ غا كۆچۈرۈشۈپ، كىشىلەر چۈشىدىمۇ "ۋەتەن-مىللەت" دەپ جۆيلۈپ سېلىشىدىن ئەنسىرىشىدىغان، ھەقىقىي ۋەتەن خائىنلىرىمۇ كىشىلەرنىڭ يۈرۈش-تۇرۇشى، گەپ-سۆزلىرىدىن پۇتاق چىقىرىشىپ ‘مىللەتچى-بۆلگۈنچى’ ئۇۋلايدىغان مەنزىرە بارلىققا كەلدى! بۇنىڭ ئاقىۋىتىدە، نۇرغۇنلىغان ۋەتەن خائىنلىرىمۇ ئالاھىدە ۋەتەن-مىللەت سۆيگۈچى كىشىلەر قىياپىتىگە ئاسانلا كىرىۋالالايدىغان ۋەزىيەت شەكىللىنىپ، "ۋەتەنپەرۋەرلىك، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتى" دېگەن ئۇقۇملارنىڭ قىممىتى يەر بىلەن يەكسان قىلىۋېتىلدى! بۇنىڭغا يەنە چەتئەلگە ھەرخىل سەۋەبلەر بىلەن قېچىپ چىقىپ كەتكەن كىشىلىرىمىز ئارىسىدىكى تىنچلىق ھەرىكەت ئۇسۇلىغا چوقۇنىدىغان كىشىلىرىمىزنىڭ يېقىنقى بەش-ئون يىل مابەينىدىكى چاكىنا ‘ۋەتەنپەرۋەرلىك’ پائالىيەتلىرىنىمۇ مىسال قىلىپ كۆرسىتىشىمىز مۇمكىن. شۇنداق دېيىشكە بولىدىكى، بۈگۈنكى كۈندە پەۋقۇلئاددە پىداكارلىق، سەممىيلىك بىلەن ئالاھىدە ئەستايىدىللىق تەلەپ قىلىنىدىغان بىر ئۇلۇغ ھەرىكەت، يەنى مۇقەددەس "مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتى" مىز، بەزى كىشىلەرنىڭ ئىچى پۇشۇقنى چىقىرىدىغان ياكى ئابرۇيپەرەسلىك قىلىش ۋە پۇل تېپىشنىڭ ۋاستىسى قىلىۋېلىنغان، جان باقىدىغان

ئۈچۈق كۆرسىتىپ بېرىدۇ. خۇددى شۇنىڭدەك، ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز مىللىي ئارمىيىسىنىڭ ئەڭ زىچ جايلاشقان شىمالى ۋىلايەتلىرىمىزنى قولغا كىرگۈزۈۋېلىش ئۈچۈن بارلىق قوشۇنلىرىنى مىللىي ئارمىيىمىزنىڭ ئالدىغا تىكلەپ قويۇشى، مىللىي ئارمىيىمىزنى ئالداپ ئورنىدىن قوزغىتىۋالغان ھامان ئۇنىڭ ئورنىغا دەرھال ئۆز قوراللىق باندىتلىرىنى جايلاشتۇرۇپ كەلگەنلىكى، ““مىللىي ئىنقىلابى بازا”” دەپ تونۇغان شىمالى ۋىلايەتلىرىمىزنى مەڭگۈ باش كۆتۈرەلمەس قىلىۋېتىش ئۈچۈن ئۇ يەرلىرىمىزنىڭ بارلىق جاڭگاللىقلىرىنى خىتاي تاجاۋۇزچى ئەسكەرلىرى بىلەن توشقۇزۇپ، بۈگۈنكى كۈندە مۇتلەق ئۈستۈن خىتاي نوپۇسى ھالىتىگە كېلىۋېلىشىغا ئۇل ھازىرلىۋېلىشى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ھەرگىزمۇ تىنچلىق خىيالىدا بولۇپ باقمىغانلىقىنىڭ پولاتتەك پاكىتلىرىدۇر. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى تا بۈگۈنگىچە قوراللىق كۈچىنى كۈچەيتىش بىلەن ھەپىلەشمەكتە. زامانىۋى قوراللار بىلەن قوراللىنىشنى ئاساسى مۇددىئاسى قىلىشماقتا. ياكى بولمىسا، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەتىنىمىز خەلقى بىلەن تىنچ بىرگە تۇرۇش نىيىتىگە كېلىپ تانكىلىرىدىن بىرەر مىڭىنى، خەلقىمىز ئۈستىدە ھەيۋە قىلىپ ئۇچۇرۇپ يۈرگەن ئۇرۇش ئايروپىلانلىرىدىن بىرەر يۈزىنى، ياكى نەچچە ئونلىغان جاللات قوراللىق دىۋىزىيىلىرىنى بولسىمۇ خىتايغا قايتۇرۇپ كېتىۋاتقانلىقىنى كۆرگەنلەر بارمۇ؟ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى "ئىككىمىز ئايرىلمايلى" دەپ بولسىمۇ بىزنى ھەممە ئىشلىرىغا بىرلىكتە سۆرەپ يۈرگەن يېرى بارمۇ؟!

ئالدىنقى سېپىدىن چېكىندۈرۈپ چىقىپ ۋەتىنىمىزگە يوللىغانلىقى، بۇ بىر دېۋىزىيە ئەسكىرىنىڭ ۋاقتىدا يېتىپ كېلەلمەسلىكىدىن ئەنسىرەپ ئۇرۇش توختىتىش ئۈچۈن ئۈرۈمچىدىكى سوۋېت كونسۇلىغا كىرىپ يالۋۇرۇشلىرى ھەرگىزمۇ ھەقىقىي تىنچلىق سۆھبىتى ئۆتكۈزۈش نىيىتىنىڭ ئىپادىسى ئەمەس ئىدى. «ئۈرۈمچى تىنچلىق سۆھبىتى» باشلانغان كۈندىن ئېتىبارەن ۋەتىنىمىزگە ئىزچىل تۈردە قوراللىق ئەسكەر توپلىشى، «ئون بىر بىتىم» نىڭ ئەسكەر قىسقارتىش ماددىلىرىنىڭ تەستىقلىنىشىنى كەينىگە سۈرۈپ، سۆھبەتكە ئولتۇرۇش كۈندىكى سەككىز مىڭ كىشىگە يەتمەيدىغان تاجاۋۇزچى قوشۇنىنى بىتىمنىڭ ئىمزالىنىدىغان بىرەر يىل كېيىنكى كۈنلىرىگە كەلگۈچە نەچچە ئون مىڭغا يەتكۈزۈۋالغانلىقى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ئاللا بۇرۇنلا تىنچلىق خىيالىدا بولۇپ باقمىغانلىقىنى ئوچۇق كۆرسىتىپ تۇراتتى. خۇددى شۇنىڭدەك، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئىجتىمائىي تۈزۈمدە ئۆزگىرىش قىلغان كۈنلىرىدىمۇ ۋەتىنىمىزگە يەنە ئەللىك مىڭ يېڭى تاجاۋۇزچى ئەسكىرى بىلەن كىرىپ كەلگەنلىكى، بىر-بىرى بىلەن ئوت بىلەن سۇدەك دۈشمەنلىشىۋاتقان ئىككى خىل خىتاي قوشۇنىنىڭ ۋەتىنىمىزنى قولدىن چىقىرىپ قويماسلىق ئۈچۈن شەرتسىز بىرلىشىپ، ۋەتىنىمىزدىكى ئومۇمىي تاجاۋۇزچى خىتاي ئەسكەر سانىنى بىرەر يۈز مىڭغا يېقىنلاشتۇرىۋالغانلىقلىرىمۇ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ھەرقانداق ۋەتىنىمىز خەلقىگە ھېچقاچان تىنچلىق بىلەن مۇئامىلە قىلىش نىيىتىدە بولۇپ باقمىغانلىقىنى

يوق بىر ھالەتتە، "تەڭلىك، تەڭپۇڭلۇق" دېگەنلەردىن سۆز ئېچىش مۇمكىنمۇ؟ تەڭپۇڭلۇق ساقلىيالىغۇدەك ھېچنېمىسى بولمىغان بىر تەرەپ ئۈچۈن تىنچلىقنى تەلەپ قىلىش دېمەك، ئاجىز تەرەپنى قۇللۇققا زورلاش دېگەنلىك بولىدۇ! بۈگۈن بىزدىن تىنچلىقنى تەلەپ قىلىش — يوقىلىشىمىزنى تەلەپ قىلىش دېمەكتۇر! بۇنداق تەرغىباتلارنى قانداقمۇ "ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكىتى" دېگىلى بولسۇن! مانا بۇلارنىڭ ھەممىسى خائىنلىق، ۋەتەنپەرۋەرلىك، مىللىي مۇستەقىللىق پائالىيىتىنىڭ پرىنسىپلىرى، ئۇلارنىڭ ھۆكۈملىرى ئېغىر دەرىجىدە بۇرمىلىۋېتىلگەنلىكىنىڭ، بۇلغىۋېتىلگەنلىكىنىڭ نەتىجىسى!

خەلقىمىز ۋەتىنىمىزدىكى تىنچلىق تەرغىباتچىلىرىنىڭ ماھىيىتىنى تونۇپ يېتەلمىگەچكە، ھەرقانداق بىر تەشكىلات قۇرغىنىدا ياكى ھەرقانداق بىر يوشۇرۇن تەشكىلات پىلانلاشقانلىرىدا، تىنچلىق تەرغىباتچىلىرىدىن زەھەرلىنىش بەدىلىگە كەلگەن خائىنلىقنىڭ گۈزەللەشتۈرۈلۈشى نەتىجىسىدە، ئاسانلا پاش بولۇپ قېلىش بىلەن نەتىجىلىنىپ كەلمەكتە. چۈنكى، تىنچلىق تەرغىباتلىرى ھۆكۈم سۈرگەن بىر ۋەزىيەتتە، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن ھەمكارلاشقۇچىلار جازالانمايدۇ. بۇنىڭ ئەكسىچە ئۇلارمۇ ۋەتەنپەرۋەرلەر قاتارىدا قارىلىپ، يوشۇرۇن تەشكىلاتلارغا قوبۇل قىلىنىۋېرىدۇ. يەنە بىر تەرەپتىن تىنچلىق پرىنسىپلىرى بويىچە ئىش قىلىشتا، دۈشمەندىن يوشۇرىدىغان نەرسىلىرىمۇ ئىنتايىن ئاز بولىدۇ.

روشەنكى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ بىزگە قويغان 'تىنچلىق' تەلەپلىرىنىڭ ھەممىسىلا پەقەت ئۆزلىرىنىڭ پايدىسى ئۈچۈن بولۇپ كەلمەكتە. مىليون كىشىلىك قوراللىق كۈچ كەلتۈرۈۋېلىپ تۇرۇقلۇق، بىزگە بىرەرمۇ مىللىي پولك تۇرغۇزۇشىمىزغا يول قويماسلىقى ھەرگىزمۇ تىنچلىقنى ھىمايە قىلىش ئىپادىسى ئەمەس. بىز بۈگۈن بىر تالمۇ قوراللىق كۈچكە ئىگە بولمىغان، قىلچىمۇ ئىقتىسادى ئاساسىمىزنى قالدۇرمىغان، چېكىدىن ئاشقان نادان قالدۇرۇلغان ھالدا تۇرغىنىمىزدا، ھەتتا دۈشمەنگە قىلچىمۇ تەھدىت يارىتالىغۇدەك ھالىمىز قالمىغانلىقىغا قارىماي، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن 'تىنچ مۇئامىلە قىلىشىمىز' نى تەرغىب قىلغۇچىلار ۋاستىلىك شەكىلدە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن ھەمكارلىق ئورناتقان كىشىلەر ئىكەنلىكىنى ئوچۇق ئىپادىلەشمەكتە. ئۇنىڭ ئۈستىگە بىزنىڭ بىلىمدانلىرىمىز بىلەن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىرلىكتە خەلقىمىزدىن 'تىنچلىق' نى تەلەپ قىلىشتىكى تۈپكى مەقسەت، بىزنى مەڭگۈ باش كۆتۈرەلمەس قىلىۋېتىشتىن باشقا نەتىجىگە ئېلىپ بارالمايدۇ.

'تىنچلىق' دېمەك، مۇئەييەن بىر ۋەزىيەتتە باراۋەرلىك، تەڭپۇڭلۇق دېگەندىن دېرەك بېرىشى كېرەك. بۇ دېمەك، ئىككى تەرەپ بىر-بىرىسىگە تەھدىت سالالىغۇدەك بەلگىلىك ساھەلەرگە ئىگە ئەۋزەللىكلەرگە ئىگە دېگەنلىكتىن دېرەك بېرىدۇ. ھالبۇكى، بىر تەرەپ چىش-تىرنىقىغىچە قوراللانغان، يەنە بىر تەرەپنىڭ قولىدا تۆمۈرنىڭ سۇنۇقىمۇ

ئەپسۇسكى، كېيىنكى ئەسىرلەردە، بولۇپمۇ ئىلىم-پەن ئومۇمىي يۈزلۈك گۈللىنىش دەۋرىگە كىرىۋاتقان يېقىنقى زامان دەۋرلىرىدە، خىتايلار، خەلقىمىزنىڭ بۇ تۈر جاھانشۇمۇل ئىلىم-پەن تەرەققىياتلىرىدىن چەتتە قېلىپ مۇگدەپ قالغان دەۋرلەردىكى بىغەملىك مىجەزى تۈپەيلىدىن بىخۇدلىششقا باشلىغان پۇرسىتىدىن پايدىلىنىپ، ھەرخىل ھىيلە-نەيرەڭلەر بىلەن ۋەتىنىمىزگە تاجاۋۇز قىلىپ كىرىپ ۋەتىنىمىزنى ئاخىرى مۇستەملىكىسى قىلىۋېلىش ۋە يۇتۇۋېلىشقىچە بېرىپ يەتتى. بۈگۈنكى كۈندە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئۈستۈن نوپۇس كۈچىگە تايىنىپ ۋەتىنىمىزنى پۈتۈنلەي يۇتۇۋېلىش، بۇ جەرياندا خەلقىمىزنى زامانىۋى ئىگىلىكلەردىن قوغلاپ چىقىرىپ، قالاق ۋە نامرات ھالغا كەلتۈرۈش ئارقىلىق خەلقىمىزنى مىللەت سۈپىتىدە تولۇق ۋە ئۇزۇل-كېسىل يوقىتىشنىڭ بارلىق ئامىللىرىنى ئىشقا سالماقتا. بۈگۈن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىزگە قوش رېلىسلىق تۆمۈر يول سېلىپ، يىلىغا تاجاۋۇز قىلىپ كەلتۈرىدىغان خىتاي تاجاۋۇزچى كۆچمەنلەر سانىنى يېرىم مىليوندىن ئاشۇرۇۋەتتى. بۈگۈن ۋەتىنىمىزدە ئون مىليوندىن ئارتۇق خىتاي تاجاۋۇزچىسى بارلىق سانائەت، كان-كارخانا، مۇلازىمەت، پەن-تېخنىكا، مەدەنىيەت، ھۆكۈمەت، قانۇن، مۇنبەت يەرلەر، بايلىق مەنبەلىرى، چېگرا بويلىرى قاتارىدىكى ئاساسلىق يەرلىرىمىزنى ئېگىلىۋېلىپ، مىليون كىشىلىك قوراللىق باندىتلىرىنىڭ ھىمايىسىدە ۋەتىنىمىزنى تەلتۆكۈس يۇتۇۋېلىش، خەلقىمىزنى مىللەت سۈپىتىدە يوقىتىش جېڭىنى

بۇمۇ پاش بولۇپ قېلىشتا ئىنتايىن مۇھىم ۋاستىلىك سەۋەبلەردىن بىرى بولۇپ بېرىدۇ. ئەڭ مۇھىمى، تىنچلىقنى ئاۋۋال خىيالىغا كەلتۈرگۈچىلەرگە نىسبەتەن ئېيتقاندا، مەخپىيەتلىك دېگەن بىر پرىنسىپ ئەسلا بولىشى مۇمكىن ئەمەس. ئەنە شۇنداق خاتا چۈشەنچىلەر گۆزەللەشتۈرۈلۈپ، يېرىم ئەسىردىن بۇيان ۋەتىنىمىزنىڭ مۇنقەرز بولىشىنى قىلچە چەكلىيەلمەي كەلمەكتىمىز.

1.11§ ۋەتەنپەرۋەرلىك مەسىلىسى

شەرقىي تۈركىستان تۇپراقلىرى بۇ زېمىننى ئېچىپ گۈللەندۈرگەن، بۇ زېمىننى ياتلاردىن جان تىكىپ قوغداپ كەلگەن هون، تۈرك، ئۇيغۇر، قاراخانىيلار، سەئىدىيىلىكلەر قاتارىدىكى دۆلەت ۋە ئىمپىراتورلۇقلارنىڭ بىۋاستە ئەۋلادى بولغان بىز شەرقىي تۈركىستانلىقلارغىلا مەنسۇپ. بىزلا بۇ يەرنىڭ تارىخىي ۋە قانۇنىي مىراسخورلىرى بولالايمىز! هالبۇكى، بۇ زېمىن تارىختىن بۇيان بۈگۈنكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ئەجدادلىرى تەرىپىدىن يۇتىۋېلىنىش تەهدىتىگە قارشى كۈرەش توختىماي داۋاملىشىپ كەلگەن ئىدى. شۇڭا بىزنىڭ قەهرىمان ئەجدادلىرىمىز خىتايلارنىڭ تاجاۋۇزچىلىق هەرىكىتىگە قاقشاتقۇچ زەربىلەرنى بېرىپلا قالماستىن، خىتايلارنى نەچچە مىڭ كىلومېتىرلىق ئېگىز سېپىللارنى سوقۇپ قوغدىنىشقا مەجبۇر قىلىپ، ئىشىكىدىن تالاغا چىقالماس هالغا كەلتۈرۈپ قويغان ۋاقىتلىرىمۇ بولغان ئىدى.

شارائىتى بىلەن مىراس قىلىپ ئېلىشقانىدى. بۇ ئەللىك يىل جەريانىدا نۇرغۇنلىغان خاتالىقلارنى سادىر قىلىپ، يىلىغا يىرىم مىليوندىن سۇنئىي كۆپىيىش ۋە چارەك مىليوندىن تەبىئىي كۆپىيىش پۇرسىتىنى يارىتىۋالغان ئون مىليوندىن ئارتۇق خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن تولدۇرۇپ بىزگە مىراس قىلىپ تاشلاپ كېتىۋاتماقتا! ئەگەر بىزمۇ ئاتا-بوۋىلىرىمىزغا ئوخشاش "تىنچلىقنى قوغداش، قان تۆكۈلۈشتىن ساقلىنىش، سۆزلىشىش ئارقىلىق ئىشنى ھەل قىلىش، ..." دېگەندەك تەسلىمچى يولدا ماڭىدىغانلا بولساق، ئۆز ئەۋلادلىرىمىزغا ساپ قۇللۇق ۋە تىلەمچىلىك يولىدىن باشقىنى مىراس قالدۇرالمايمىز! بەك بولۇپ كەتسە، بۈگۈنكىدىن نەچچە ھەسسە ئېغىر دۈشمەن ۋەزىيىتى قاپلىغان چەكسىز زۇلمەتلىك بىر 'ۋەتەن' نى مىراس قالدۇرۇشقا مەجبۇر بولىمىز! توغرىسى بىز ئۆز پەرزەنتلىرىمىزنى ئۆز قولىمىز بىلەن قىلچە ھاياتلىق شارائىتى قالمىغان قاپ-قاراڭغۇ دوزاختەك بىر دۇنيادا ئۆلۈمگە تۇتۇپ بەرگەن بولىمىز!

بىز ئۆز پەرزەنتلىرىمىزنى ئۆزىمىز ئۆلۈمگە تۇتۇپ بەرمەيمىز دەيدىكەنمىز، ئۇلارغا ئەقەللىي ھاياتلىق شارائىتىنى ئۆز قولىمىزدا تۇتۇپ تۇرغان ئۆز ئانا تۇپرىقىمىزنى ئۇلارغا مىراس قىلىشىمىز شەرت! ھالبۇكى، بۈگۈن بۇ ئانا تۇپرىقىمىز خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ چاڭگىلىدا ئىكەن، ئۇنداق ھاياتلىق شارائىتىغا ئىگە بىر ۋەتەننى مىراس قالدۇرالىشىمىز قەتئىي مۇمكىن ئەمەس! ئۇ ھالدا بىز ۋەتىنىمىزنى بېسىۋالغان خىتاي

باشلىۋەتتى. بولۇپمۇ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ يىلىغا يىرىم مىليوندىن سۈنئىي كۆپىيىپ بېرىشى ۋەتىنىمىز ئۈچۈن ئىنتايىن ئېغىر تەھدىت بولماقتا. ئەگەر بۈگۈنكىدەك كۆپىيىش سۈرئىتىنى داۋاملاشتۇرىدىغانلا بولسا، يىگىرمە بىرىنچى ئەسىردە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىزدە مۇتلەق ئۈستۈن نوپۇس سانىغا ئېرىشىۋېلىپ، خەلقىمىزنى مەڭگۈ باش كۆتۈرەلمەس ھالغا كەلتۈرۈپ قويىدۇ. بۇ دېگەنلىك، شەرقىي تۈركىستان خەلقىنىڭ تارىخ بېتىدىن مەڭگۈلۈك ئۆچۈرۈلۈشى دېگەنلىك بولىدۇ!

دېمەك، بۈگۈنكى كۈندە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ سۈنئىي كۆپىيىشى، شەرقىي تۈركىستان ھالاكىتىگە مۇناسىۋەتلىك بىرىنچى دەرىجىلىك ئېغىر خەۋپ بولۇپ ئالدىمىزدا تۇرماقتا. شۇ سەۋەبتىن، خەلقىمىز ئۆزىنىڭ مەۋجۇدلۇقىغا ئېغىر تەھدىت كەلتۈرۈۋاتقان سۈنئىي خىتاي نوپۇس كۆپەيتىش دولقۇنىغا قارشى جەڭگە ئاتلىنىشنى ئۆزلىرىنىڭ نۆۋەتتىكى بىرىنچى دەرىجىلىك ۋەزىپىسى قىلىپ ھەرىكەتكە ئاتلىنىشى شەرت. بىز بۈگۈن دۈشمەننىڭ سۈنئىي كۆپىيىشىنى چەكلەپ، كەلگۈسى ئەۋلادلىرىمىزغا ئون مىليون كىشىلىك تاجاۋۇزچىلارغا قارشى جەڭ قىلىش شارائىتىنى مىراس قالدۇرالىساقمۇ يۈزىمىز يەرگە قاراپ قالمىغان بولاتتى. ئەمما بىز شۇنى قەتئىي ئۇنتۇماسلىقىمىز كېرەككى، بۈگۈنكى ئاتا-بوۋىلىرىمىز بۇ ۋەتەننى ئۆز ئاتا-بوۋىلىرىدىن ئەللىك مىڭ كىشىلىك خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى جەڭ قىلىش

ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكىتى ھېسابلانمايدۇ! بۈگۈنكى ۋەتىنىمىزنىڭ بىزدىن كۈتىۋاتقان بۇ جىددىي ئېھتىياجىنى تونۇپ يەتكىنىمىزدىن كېيىنلا ئاندىن بۇ مەجبۇرى ۋەزىپىنى ئىجرا قىلىشنى ئۆزىمىزگە ۋەزىپە قىلىپ ئالالايمىز. ئۆز ئۈستىمىزگە ئالغان بۇ شەرەپلىك ۋەزىپىنى ئىجرا قىلىش جەھەتتە ئۈنۈملۈك ھەرىكەت پەيدا قىلالىغىنىمىزدىلا ئاندىن ئۆزىمىزنى ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتىمەن، دېيىشكە ھەققىمىز بولىدۇ!

بۈگۈن بىزنىڭ نۇرغۇن ئەربابلىرىمىز ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ سۈنئىي كۆپىيىشىنى توسۇشقا، ۋەتىنىمىزدىن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى قوغلاپ چىقىرىشقا قىلچىلىك ئەملى تەسىر كۆرسىتەلمەيدىغان بەزى تايىنى يوق ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىشنى "ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتىمىز" دېيىشىپ، ۋەتەنپەرۋەرلىكنىڭ قىممىتىنى چۈشۈرمەكتە. ھەتتا بىرقىسىملار خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ كۆپىيىشىگە، خاتىرجەم بۇلاڭ-تالاڭ قىلىشىغا ياردىمى بولىدىغان ۋەتىنىمىزنىڭ سىياسىي-ئىقتىسادىي جۇغراپىيىلىك ئەۋزەللىكلىرىنى ۋە يىغلاپ-قاقشاپ بېرىۋاتقىنىدەك تىنچ پائالىيەت شەكىللىرىنى ماختاپ كۆككە كۆتۈرۈشۈپ بېرىۋاتقىنىغا ئوخشاش ئىشلار بىلەن شۇغۇللىنىشلىرىنىمۇ ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللانغانلىق دەپ داۋراڭ سېلىشماقتا. نەتىجىدە، جان ساقلاش ئۈچۈن دۈشمەنگە خىزمەت قىلىپ بېرىش، مىللىي

تاجاۋۇزچىلىرىنى بىر ئامال قىلىپ قوغلاپ چىقىرىشىمىز كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن ئاۋۋال خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ئۆزلۈكسىز كۆپىيىۋاتقان، كۈچلىنىۋاتقان يولىنى كېسىشكە مەجبۇرمىز. يەنى، بىرىنچى باسقۇچتا ۋەتىنىمىزنى يۇتۇۋېلىشقا كېلىۋاتقان يېڭى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى چەكلىشىمىزگە توغرا كېلىدۇ. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا كېلىپ قوشۇلۇپ تۇرۇۋاتقان بۇ تاشقى كۈچ مەنبەسىنى ئۈزۈپ تاشلىغىنىمىزدىن كېيىن، ۋەتىنىمىزدە تۇرۇۋاتقان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى ئامال قىلىپ قوغلاپ چىقىرىشىمىزغا توغرا كېلىدۇ.

بۈگۈن بىز شەرقىي تۈركىستانلىقلارنىڭ ئالدىدا چەكلىمىسىز كۆپىيىپ كېتىۋاتقان يېڭى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەتى-نىمىزگە تاجاۋۇز قىلىپ كىرىشىنى توسۇپ، ۋەتىنىمىزدىكى دۈشمەن كۈچلىرىنى بەلگىلىك بىر دائىرىدە ۋە ئىمكان بار ئاز ساندا چەكلەپ تۇرۇش؛ ئاندىن ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى تۈركۈم-تۈركۈملەپ قوغلاپ چىقىرىشنىڭ ئاساسىنى يارىتىشتىن ئىبارەت جىددىي ۋەزىپە تۇرماقتا. شۇنداق ئىكەن، شەرقىي تۈركىستاندا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ سۈنئىي كۆپىيىشىنى ئەملىي تۈردە توسۇيالايدىغان، ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى ھەقىقىي تۈردە ئازايتالايدىغان ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىشىنىلا "ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرى-كىتى بىلەن شۇغۇللانغانلىق" دېيەلەيمىز! ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ كۆپىيىشىنى توسۇيالمايدىغان، ئازايتالمايدىغان ھەرقانداق بىر پائالىيەت — ھەرگىزمۇ

§1.12 ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكىتى توغرىسىدا

يۇقىرىدا بىز ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەققىدىكى بۇرمىلانغان قاراشلار ھەققىدە توختالدۇق. دېمەك بىز ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەققىدە نۇرغۇن خاتا چۈشەنچىلەرگە پېتىپ قالغىنىمىز، ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكىتىدىمۇ نۇرغۇن خاتا چۈشەنچىلەرنى ياكى كېرەكسىز چۈشەنچىلەرنى ھەرىكەت ئىدىيىسى قىلىۋالغىنىمىز ئۈچۈن ھېچبىر نەتىجىگە ئېرىشەلمەي كەلمەكتىمىز.

ئەسلىدە ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللىنىشتا، ئەڭ كېيىمدە بىرگە نىسبەتەن ئىتتىپاقلىقتا بەلگىلىك بىر پەلسەپە ئېقىمىغا، مەلۇم بىر سىياسىي ئەقىدىگە ئىگە بولۇشىمىز شەرت ئەمەس. بولۇپمۇ بۈگۈنكى شەرقىي تۈركىستان ۋەزىيىتىگە نىسبەتەن ئالغاندا، ئون مىليوندىن ئېشىپ كېتىدىغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئالدىدا خەلقىمىز شەھەرلەردىن، زامانىۋى سانائەتتىن، سىياسىي ساھەلەردىن، قانۇن ساھەلىرىدىن، پەن-مەدەنىيەت ساھەلىرىدىن، قوراللىق مۇداپىئە ساھەلىرىدىن ھەيدىلىپ، قالاق ئىپتىدائىي يېزا-قىشلاق ھاياتىغا مەھكۇم قىلىنغان، دۈشمەنگە قارشى كۈرەشكە ئاتلىنىشتا قولىدا تۆمۈرنىڭ سۇنۇقىمۇ بولمىغان، بىرەر ئازاد رايونىمۇ يوق، بىرەر ھىمايىچى دۆلەت دوستىمۇ يوق، تۈزۈكرەك بىرەر داھىيسى، ئېنىقراق بىرەر ھەرىكەت پروگراممىسى تۈزەلەيدىغان تەشكىلاتىمۇ يوق بىر ئەھۋالدا، ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكەت دولقۇنى يارىتىش ئىشى بەكلا تەسكە توختايدۇ.

ئەنئەنىلەرنى قوغداش ۋاستىسى بىلەن ۋەتەن قۇتقۇزۇش، ئابرۇي قازىنىش ئۈچۈن قىلىنىۋاتقان ئىشلار، ۋەتىنىمىزنى ماختاپ بېرىشلەر، خىتايلارنى تىللاپ قويۇشلار، خىتايلاردىن دەرد تۆكۈشلەر، مۇھىت شىكايەتلىرى، تايىنى يوق داۋراڭ ئۈچۈن قىلىنىۋاتقان، ئەمما خەلققە تۇگىمەس بالالارنى تېرىپ بېرىدىغان ئاشكارا يىغىلىش، نامايىش، نارازىلىق ھەرىكەتلىرى قاتارىدىكى ئىشلارمۇ ئاجايىپ قەھرىمانلىق كۆرسىتىلگەن ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكەتلىرى دەپ كۆككە كۆتۈرۈلمەكتە. بۇ، ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكىتىگە قىلىنغان ھاقارەت!

شۇنداق ئىكەن، خەلقىمىز مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىگە قاتنىشىشتا، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەتلىرىگە ياردەم بېرىشلاردا چىرايلىق گەپ ساتقانلارنىڭ، سۇر كۆرسەتكەنلەرنىڭ، ئاغزىدا ۋەتەن دەپ قويىدىغانلارنىڭ ئارقىسىغا كىرىپ كەتمەي، ۋەتىنىمىزدە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى كۆپىيەلمەيدىغان قىلىش، ئۇلارنى ئازايتىش ۋە قوغلاپ چىقىرىش جەھەتلەردە قانچىلىك رول ئويناۋاتقانلىقىغا قاراپ مۇئامىلە قىلىشى لازىم. بولۇپمۇ ۋەتەنپەرۋەرلىك تاختىسىنى ئېسىۋېلىپ پۇل يىغىپ جان ساقلاپ يۈرىدىغانلار، ئابرۇي ئۈچۈن ۋەتەن دەپ قويغانلار، بىرقىسىم خىتايغا ياكى خەلقىمىزنىڭ دۈشمەنلىرىگە جاسۇسلۇق قىلىپ بېرىۋاتقان ئالدامچى تەشكىلاتلاردىن ئالاھىدە يىراق تۇرۇشىمىز شەرت!

بەلكى قوزغۇلۇش جەريانىدا مەغلۇبىيەتكە ئۇچرىغان ئىدى. يەنى، بىزنىڭ يېتەكچىلىرىمىز تېخى پۈتۈن مەملىكەت بويىچە ئومۇمىي يۈزلۈك غەلىبىنى قولغا كەلتۈرۈپ بولماي تۇرۇپلا، مۇئەييەن بىر دۆلەت تۈزۈمى ئۈستىدە ئىچكى ماجىرالارغا بېرىلىپ كېتىپ، خەلق ئازادلىق كۈچلىرىنىڭ بىرقانچە خىل ئىدىيىۋى ئېقىم ياكى ئۇششاق ئەقىدىلەرگە پارچىلىنىپ كېتىشىگە سەۋەب بولغانىدى. مۇستەقىللىقتىن كېيىن قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلارنى مۇستەقىللىقنى قولغا كەلتۈرمەي تۇرۇپلا ھەل قىلىۋېلىشقا ئالدىراپ كېتىپ، تاجاۋۇزچىلارغا قاقشاتقۇچ زەربە بېرىش پۇرسەتلىرىنى قاچۇرۇپ قويۇشۇپ، مەغلۇبىيەتكە سەۋەب بولۇشقانىدى.

ئەسلىنى سۈرۈشتە قىلىپ كەلسەك، شەرقىي تۈركىستان مىللىي ئازادلىق كۆرۈشىدە ئوتتۇرىغا چىققان ئىدىيىۋى ئېقىملار ھەرگىزمۇ مۇستەھكەم مىللىي ئىدىيىۋى ئېقىملاردىن بولالمىغانىدى. ئالدىنقى پاراگرافلاردا كۆرسىتىپ ئۆتكىنىمىزدەك، بۇ ئېقىملارنىڭ بىرقىسمى ئەينى ۋاقىتتا كۇنسايىن ئاجىزلىشىپ يوقىلىشقا يۈز تۇتقان ئوسمانلار ئىمپېرىيىسىنى ساقلاپ قېلىشنىڭ ئاخىرقى ئۈمىدلىرى ياكى بولمىسا كۇنسايىن ۋەيران بولۇپ كېتىۋاتقان ھەرقايسى تۈركىي ئەللىرىنى بىر گەۋدە قىلىپ قۇتقۇزۇپ قېلىش قاتارىدا ئوتتۇرىغا چىققان چۈشەنچىلەر بولۇپ، ئۇلارمۇ غەرب دۇنياسىدىن تەسىرلىنىپ يارىتىلغان سۈنئىي ئىدىيىلەر ئىدى. شۇڭا ئۇ ئېقىملار پۈتكۈل مۇسۇلمانلار دۇنياسىدا ھىمايىگە

بۇ خىل قېيىن ئەھۋالدا ھەرىكەت قوزغاش ئۈچۈن قانداقتۇر بىرەر ئىدىيىۋى ئېقىمغا، قانداقتۇر بىر تەرەپباز تەشكىلاتقا، قانداقتۇر بىر دىنىي مەزھەپ چۈشەنچىسىگە، قانداقتۇر بىر سىياسىي مەسلەك پرىنسىپلىرىغا چىڭ چاپلىشىۋېلىشىمىزنىڭ قىلچە ئەھمىيىتى يوق ئىدى.

بىز شۇنى ھەرگىز ئۇنتۇماسلىقىمىز كېرەككى، ھەرقانداق بىر دۆلەت ھېچقاچان بىر ئىدىيىۋى ئېقىم، بىرەر سىياسىي ئەقىدە ياكى باشقا قانداقتۇر مەۋھۇم چۈشەنچىلەر ئۈچۈن قۇرۇلمايدۇ. بەلكى مەلۇم مىللەت، مەلۇم ئېتنىك توپلىمى، ئۆز ئەجدادلىرىدىن باشلاپ ياشاپ كېلىۋاتقان زېمىندا ھۆر، بەختىيار ياشاش، 'قولىدىكى ئېشى' نى باشقىلارغا تارتقۇزۇپ قويماسلىق مەقسىتىدە دۆلەت قۇرىدۇ. دۆلەت مىللەتنى ياكى ئۇزۇن ئۆتمۈشلەردىن بېرى بىرگە ياشاپ كېلىۋاتقان بىر توپلامنى قوغداش، تەرەققىي قىلدۇرۇش ۋە دۇنيا ئىلغار كۈچلىرى قاتارىدىن ئورۇن ئالغۇزۇش ئۈچۈن خەلقنى بىر گەۋدە قىلىپ تۇتۇپ تۇرىدىغان بۈيۈك قورغاندۇر. شۇنداق ئىكەن، بىزمۇ شەرقىي تۈركىستان خەلقى ئۈچۈن دۆلەتنى ئەسلىگە كەلتۈرىمەن دېگەن ئىرادە بىلەن جەڭگە ئاتلىنىشىمىز شەرت. ئىدىيىۋى ئېقىملار ياكى دىنىي ئەقىدىلەر دۆلەت قۇرۇشتىن كۆرە، دۆلەتنى باشقۇرۇشقا لازىم بولىدۇ.

يېقىنقى تارىخىمىزغا قارايدىغان بولساق، شەرقىي تۈركىستان بىرىنچى جۇمھۇرىيىتى ۋە شەرقىي تۈركىستان ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلۇپ بولغىنىدىن كېيىن ئەمەس،

بەرگەن ۋە خىتاي ھاكىمىيىتىنىڭ ھامىيلىق قىلىشىنى تىلەيدىغان كىشىلىرىمىز ئۆزلىرىگە چىنى تۈركىستانچىلار دەپ نام بېرىشىپ، خىتاي ھاكىمىيىتىنى ئارقا تىرەك قىلىپ ئىشنى بۇلغاپ يۈرۈشمەكتە. بۇمۇ يەتمىگەندەك، سوۋېت كوممۇنىستلىرىدىن تەمەدە بولغۇچى كىشىلەرمۇ يوشۇرۇن تىمىسقىلىشىپ يۈرۈشمەكتە. …

شەرقىي تۈركىستان خەلقى ئۆز 'داھىي' لىرى كۆتۈرۈشۈپ چىققان بۇ بىرقانچە خىل ئىدىيىۋى ئېقىملار ئىچىدە كىمنىڭ دېگىنى توغرا، كىمنىڭ دېگىنى خاتا ئىكەنلىكىنى ئاڭقىرىپ بولالماي گاڭگىرىشىپ يۈرەتتى. بۇ داھىيلىرىمىزمۇ ھەر قېتىملىق قوزغالغان خەلق قوزغىلاڭلىرىدىن كېيىن، مىللىي مۇستەقىل دۆلىتىنىڭ قۇرۇلۇپ بولىدىغان كۈنلىرىگىچە تاقەت قىلىشالماي، ھاكىمىيەت ئۈستىگە چىقىۋېلىپ ئۆز ئەقىدىلىرىنى ۋەتىنىمىز خەلقىگە مەجبۇرى تېڭىش مەقسىتىگە يېتىش ئۈچۈن، ھاكىمىيەت تالىشىش پاتقىقىغا پېتىپ كېتىشكەنىدى. بۇ پۇرسەتنى غەنىمەت بىلىشكەن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى خەلقىمىز ئارىسىدىكى بۇ خىل بىر-بىرىگە ئوخشىمايدىغان ئىدىيىۋى ئېقىملارنى بىر-بىرىگە دۈشمەن قىلىپ، ئىچكى جېدەللەر قايىنىمى ئىچىدە ۋەتىنىمىزنى قايتىدىن قولغا چۈشۈرۈپ كەلگەنلىكى ھەققىدە يۇقىرىدا توختىلىپ ئۆتكەن ئىدۇق. دېمەك، بىزنىڭ 'داھىي' لىرىمىز ئەنە شۇنداق ئۆز ئەقىدىلىرىنى ۋەتەنپەرۋەرلىك ئۈستىگە دەسسىتىشىپ، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەتلىرىمىزنى

ئىرىشەلمەيلا قالماستىن، بەلكى ئوسمانلار ئىمپېرىيىسى دائىرىسىدىمۇ قىلچە رولى بولمىغان ئېقىملار ئىدى. پان ئىسلامىزم ۋە پان تۈركىسىزم بۇلارنىڭ تىپىك مىسالى بولالايدۇ. غەرب دۈشمەنلىكى ئالدىدا كۈنسايىن ئاجىزلىشىپ كېتىۋاتقان ئوسمانلار ئىمپېرىيىسىدىكى بىرقىسىم ياشلار غەرب دۇنياسىدا داۋراڭ قىلىنىۋاتقان 'پان گېرمانىزم'، 'پان سلاۋىيانىزم'، ... قاتارىدىكى مودېللاردىن ئىلھام ئېلىپ، ئىسلام ئەللىرىنى بىردىن-بىردىن قولدىن بېرىپ قويۇۋاتقان خەلىپىلىكنى غەرب جاھانگىر كۈچلىرىنىڭ تاجاۋۇزىدىن ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن بارلىق ئىسلام دۇنياسىنى بىر گەۋدە بولۇپ قوغداشنى نىشان قىلغان چاقىرىق بولۇپ، ئاساسەن بىرقانچە ياۋروپا جاھانگىر ئەللىرىنىڭ قولىغا ئۆتۈپ پارچىمۇ-پارچە بۆلۈنۈپ بولغان ئەرەب مۇسۇلمانلىرى ئىچىدە قىلچە ھىمايىگە ئېرىشەلمىدى. بىرىنچى دۇنيا ئۇرۇشىدا ئېغىر پاخشە يېگەن ئىمپېرىيە پان تۈركچىلىك بىلەنمۇ قۇتۇلدۇرۇلالماي تارىخقا دەپنە قىلىنغان ئىدى. مانا شۇنداق ئاساسسىز ياكى ئەھمىيىتىنى يوقاتقان ئېقىملار ۋەتىنىمىزگە بەكلا كېچىكىپ كىرگەن بولسىمۇ، بىزنىڭ يېڭىدىن مەيدانغا كېلىۋاتقان ياش زىيالىيلىرىمىز تەرىپىدىن گۆھەر تېپىۋالغاندەك ئەتىۋارلىنىشقا باشلىدى.

يۇقىرىقىدەك مەۋجۇد بولۇپ تۇرۇش ۋە ئەمەلىيلىشىش شەرت-شارائىتىدىن مەھرۇم بولغان پىكىر ئېقىملىرىغا ماسلىشىپ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن مەنپەئەتدار بولۇشنى تەمە قىلىدىغان كىشىلەر ئۆزلىرىگە مىللەتچى نامىنى

ۋەتىنىمىزنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ قولىدىن تارتىپ ئېلىش ۋەزىپىسى ئون مىليونلىغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى تاجاۋۇز قىلىپ بېسىۋالغان يېڭى 'ھاياتلىق ماكانى' دىن مەجبۇرى مەھرۇم قالدۇرىدىغان ھايات-ماماتلىق كەسكىن كۈرەش بولغاچقا، شەرقىي تۈركىستان مىللىي مۇستەقىللىق كۈرىشى قانلىق كۈرەشلەرنى ئاساس قىلىدىغان، باشتىن ئاخىرى مۇرەسسە قوبۇل قىلالمايدىغان، ئۇزۇنغا سوزۇلىدىغان كۆپ باسقۇچلۇق ۋە جاپالىق كەسكىن ھەرىكەتتۇر. بۇ ھەرىكەت تاجاۋۇزچىلار ئۈچۈنلا 'ھاياتلىق ماكانى' تالىشىش مەسىلىسى بولۇپ قالماستىن، ۋەتىنىمىزنىڭ نەچچە ئون مىليون خەلقى ئۈچۈنمۇ ھاياتلىق ماكانىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش كۈرىشىدۇر. شۇ سەۋەبتىن بۇ كۈرەش ھەر ئىككى تەرەپ ئۈچۈنلا ئېغىر قانلىق جەڭلەرگە سەۋەب بولىدىغان مۇشەققەتنى چېكىدىن ئاشىدىغان مىللىي مەۋجۇدىيىتىمىزنىڭ تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك بىر كۈرەشتۇر. بۇنداق بىر جىددىي ۋە ئېغىر كۈرەش بۇرۇنقى كۈرەش تارىخىمىزدىكىدەك بىرقانچە يىل ئىچىدىلا ھەل بولۇپ كېتىدىغان ئاددىي كۈرەشلەردىن ئەمەس. بەلكىم پەلەستىنلەرنىڭكىدەك ئۇزۇنغا سوزۇلۇپ كېتىدىغان ئۆزگىچە كۈرەش باسقۇچلىرىغا ئىگە بىر كۈرەش بولىشىمۇ مۇمكىن. بۇنداق بىر كۈرەش ۋەتىنىمىزنىڭ ھەرقانداق بىر پارتىيىسى، ھەرقانداق بىر ئىدىيىۋى ئېقىمى ياكى قايسى بىر دىنىي ئېقىم تەرىپىدىن ھۆددىگە ئالالايدىغان ئاسان ھەرىكەت بولماي، شەرقىي تۈركىستان خەلقى ئۈچۈن پۈتۈنلەي ئومۇمخەلق ھەرىكىتىدىن ئىبارەت

كەينى-كەينىدىن مەغلۇبىيەتلەرگە يېتىلەشكەندى. يەنى، ئۇلار مىللىي مۇستەقىللىقنى ئىشقا ئاشۇرۇشنى ئەمەس، بەلكى ئۆزلىرى ئىشەنگەن مەسلەكلىرىنى ئىشقا ئاشۇرىدىغان ئورۇنغا ئېرىشىشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ پائالىيەت قىلىشقانىدى.

دىققەت قىلىدىغان بولساق، تا بۈگۈنگىچىمۇ ئەنە شۇ كۈچلەرنىڭ بىۋاسىتە ياكى ۋاسىتىلىك داۋامى بولغان تەرەپتارلار ۋەتىنىمىزدە بىرقانچە گۇرۇھ، ئورتا ئاسىيادا بىرقانچە گۇرۇھ ۋە تۈركىيە قاتارىدىكى غەرب ئەللىرىدە بىرقانچە گۇرۇھ بولۇشۇپ، ئۆز ئەقىدىلىرىنى بازارلىشىپ خەلقىمىزنى قايمۇقتۇرماقتا ئىكەن.

بۇلاردىن شۇنى ئېنىق كۆرۈۋېلىشقا بولىدىكى، ھەرقانداق بىر ئەقىدە، ئىدىيىۋى سىستېما ئالدىنقى مەقسەتلا قىلىۋېلىنىدىكەن، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىز چوقۇم تۇيۇق يولغا كىرىپ قالىدۇ. ئەگەر مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزدە بۇ خىل ھالەت كۆرۈلۈپ، ھەرىكىتىمىزنىڭ نورمال داۋاملاشتۇرۇلۇشىغا ئېغىر پۇتلىكاشاڭ بولۇۋاتقانلىقى ئېنىق سېزىلگەن ھامان، بۇ خىل 'داھىي، قوماندان، لىدېر، ...' لەرگە چىرايلىق ئىستېپا مەسلىھەتى بېرىلىشى، ھەتتا زۆرۈر تېپىلغاندا ۋەزىپىسىدىن مەجبۇرى قالدۇرۇۋېتىش، ئېغىر جازالاش ئادەتلىرىنى يېتىشتۈرۈشىمىز شەرت. بۇ شەخسنىڭ بۇرۇنقى تۆھپىلىرى شېھىتلىك شەجەرىسى بولۇپ مەڭگۈ خاتىرىمىزدە ساقلىنىپ قالغۇسى.

تەمە قىلىش پرىنسىپىنى ئاساس قىلىش نامى ئاستىدا ئىش بۆزلاردىن يىراق تۇرۇشى ۋە ھەقىقىي ۋەتەنپەرۋەرلىك ئۆلچىمى ئاساسىدا ئەڭ مۇۋاپىق كۆرەش لايىھىسىنى ئۆزلىرىگە ھەرىكەت پرىنسىپى قىلىپ تاللىۋېلىپ، شۇ ئاساستا ھەرىكەت ستراتېگىيىسى بىلەن ھەرىكەت تاكتىكىلىرىنى تۈزۈپ پائالىيەت قىلدۇرىدىغان شتاب بولۇشىنى ئالدىنقى شەرت قىلىشى لازىم. يەنى ۋەتىنىمىزگە تاجاۋۇز قىلىپ كىرىۋاتقان يېگى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى ھەقىقىي تۈردە توسۇشنى ئىشقا ئاشۇرالايدىغان، ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى ھەقىقىي تۈردە ئازايتىپ، كەلگۈسىدە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى تەلتۆكۈس تازىلاپ چىقىرىشقا ئۆل ھازىرلىيالايدىغان ھەرىكەت شەكىللىرى ئاساسىدا قارارلاشتۇرۇلغان پروگراممىلارغا ئىگە بىر مەركىزى شتاب بولۇشى شەرت. بۇنداق شەرتكە توغرا كەلمىگەن ھەرقانداق بىرلىكسەپ ياكى ئىتتىپاق، شەرقىي تۈركىستان مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنىڭ مەركىزى قوماندانلىق شتابى لاياقىتىگە ئېرىشەلمەيدۇ. مەسىلەن يېقىنقى يىللاردا تۈركىيەدە قۇرۇلغان ئاتالمىش ‘مىللىي مەركەز’ نىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن تىنچ ھەمكارلىقنى ئاساس قىلغان بولۇپ، خەلقىمىزنىڭ ۋەتەن ئىچىدە قانلىق كۆرەشلەرگە ئاتلىنىشىنى تەشەببۇس قىلىشقا چىش-تىرنىقىغىچە قارشى چىقىدىغان خىتابنامىلەر ئېلان قىلىش، بۇ ھەقتە ھەرخىل خىتاي تەشكىلاتلىرىغا ۋەدىلەر بېرىشىپ، ‘شەرتنامىلەر’ تۈزۈشۈپ قول قويۇپ ئېلان قىلىش، جەڭگىۋار ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكەتلىرىنى "ئىش بۇزغۇچى

سىياسىي بىتەرەپ ھەرىكەت بولىدىغانلىقى مۇقەررەر. شۇڭا بۇ ھەرىكەتكە قاتناشقۇچىلار ئۆز ئەقىدىلىرىگە ھەرقانچە ساداقەت بىلەن باغلىنىپ قالغان كىشىلەر بولىشىدىن قەتئىي نەزەر، مىللىي مۇستەقىل دۆلىتىمىزنىڭ قۇرۇلغان كۈنىگىچە، يەنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ھەرقانداق بىر تەسىر كۈچى قالمىغان كۈنگىچە ھەرگىزمۇ سىياسىي مەقسىتىنى ئوتتۇرىدا سۆرەپ يۈرمەسلىكى لازىم. ھەرخىل سىياسىي ئېقىملار ئايرىم-ئايرىم تەشكىلاتلارغا بۆلۈنۈپ كەتكەن بولىشىدىن قەتئىي نەزەر، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتى جەريانىدا ئۆزئارا بىرلىكسەپ تۈزۈپ، ئورتاق بىر مەركىزى قوماندانلىق ئورگىنىنىڭ يېتەكچىلىكىدە ياكى ئورتاق چىقىرىلغان پىلانى بويىچە ھەرىكەت قىلىشقا تىرىششى لازىم. يەنى، خەلقنى چەتئەل تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ قۇللۇقىدىن قۇتۇلدۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ۋەزىپە ئالدىدا ھەممە ئىشىمىز خىتاي تاجاۋۇزچى مىللىي دۈشمەنگە زەربە بېرىش ئۈچۈن بولىشى شەرت!

بۇنداق دېيىش بىلەن خالىغان شەكىلدىكى بىر قوماندانلىق مەركىزى شتابى ئەتراپىغا ئۇيۇشۇش كېرەك ئىكەن دېگەن خۇلاسىنى چىقىرىۋېلىشتىنمۇ ساقلىنىشىمىز لازىم. مىللىي مۇستەقىللىق كۈرىشىمىزگە يېتەكچىلىك قىلىدىغان قوماندانلىق شتاب، قەتئىي تۈردە تىنچلىق، سۆھبەتلىشىش، دۈشمەنى بىلەن كېلىشىپ ئىش ھەل قىلىش، تىنچ دىپلوماتىك پائالىيەتلەر ۋە چەتئەل كۈچلىرىدىن

زىچ مۇناسىۋەتلىك ھادىسىلەر بولغاچقا، پىسخىكا نۇقتىسىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە، ھەتتا بەزىدە ھەل قىلغۇچ ئامىللار قاتارىغىمۇ ئۆتەلەيدۇ.

خەلقىمىز گومىنداڭ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى دەۋرىدە ئىنتايىن ئاز ساندىكى ھەقىقىي مۇسۇلمان يېتەكچىلىرىمىزنى ھېسابقا ئالمىغاندا، مۇتلەق كۆپ قىسىم 'ئۆلىما' لىرىمىز ئىلاھىيەت چۈمپەردىسىگە ئورىنىۋېلىپ خەلقىمىز ئارىسىدا دۈشمەنىنىڭ زۇلۇمىغا قارىتا 'شۈكۈر' قىلىش تەرغىباتىنى كەڭ يېيىپ كەلگەن بولسا، كوممۇنىست خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى دەۋرىدە نادان ياكى پۇرسەتپەرەس ئاتېئىستلار خەلقىمىزنى ئاتېئىزم زەھىرى بىلەن ئېغىر دەرىجىدە بۇلغاپ كېلىشتى.

ھەممىگە مەلۇم بولغىنىدەك، دىنىي مۇرەسسەچىلىرىمىز بۈيۈك دەستۇرىمىز بولغان «قۇرئان كەرىم» دا يۈزلەرچە جايدا تەكرارلىنىپ كەلگەن، ھەمدە بىر قېتىملىق قىممىتى نەچچە ئون يىللىق ئىبادەتتىنمۇ ئۈستۈن تۇرىدىغان جىھاد قىلىش توغرىسىدىكى ئاللا ئەمرىنى تىلغا ئېلىشماي، "بارىغا شۈكرى قىلىش بىلەن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا بوي سۇنۇشنى ۋاجىپ" دەپ تەرغىب قىلىشىپ، خەلقىمىزنى دۈشمەنىنىڭ رايىغا قاراپ تىنچ بولۇشقا يېتىلەپ مېڭىشتى. ۋەتىنىمىز خەلقى بۈگۈن جىھادقا شۇنچە ئېھتىياجلىق تۇرۇۋاتقىنىغا قارىماي، خەلقنى ئاللانىڭ نامىدىن يالغانلارنى توقۇپ چىقىرىشىپ جىم يېتىشقا زورلايدىغان سۆزلەر بىلەن چەكلەپ كېلىشتى. نەتىجىدە مەسچىتلىرىمىز خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى

ھەرىكەتلەر"، ئۇنىڭ قاتناشقۇچىلىرىنى "ئىش بوزارلار" دەپ ھۆكۈم قىلىش، ھەتتا خىتاي كونسۇللىرى بىلەن ئاشكارە-يوشۇرۇن مۇناسىۋەتلەر ئۇيۇشتۇرۇش، تىپىك ۋەتەن خائىنلىرى بىلەن زىچ ھەمكارلىقلاردا بولۇپ ئۆزئارا تون كىيدۇرۇشۇش قاتارلىقلاردىن باشقىنى بىلمەيدىغان كىشىلەردىن تەركىپ تاپقان بىر 'مەركەز' دۇر. بۇنىڭغا ئوخشاش 'مەركەز' لەردىن قەتئىي يىراق تۇرۇشىمىز لازىم. خۇددى شۇنىڭدەك ئاۋۋال بىر مەركەزگە ئۇيۇشۇۋالايلى، ئاندىن ھەرىكەت شەكلىنى قارارلاشتۇرايلى دەيدىغان تايىنى يوق 'مەركەز' لەرگە تولىنىپ ئاۋارە بولغۇچە، ئۆز ئالدىغا ھەرىكەت قىلىپ، مەركەز قۇرۇشنىڭ شەرت-شارائىتلىرىنى قولغا كەلتۈرگەندىن كېيىن ئاندىن ئىتتىپاقلاشساقمۇ كېچىككەن بولمايمىز. چۈنكى، ھەقىقىي جەڭگىۋارلىققا ئىگە مەركىزى شتاب ئەمەلىي ھەرىكەتلەردە پىشىپ يېتىلگەن زەربىدارلار قوشۇنلىرىدىن تەشكىللەنگىنىدە، بۇنداق مەركەزلەرنىڭ ھەرىكەت پىلانلىرىمۇ ھەقىقىي كۈچ-قۇدرىتىنى نامايان قىلالايدىغان ۋە ئاسانلىقچە پاش بولمايدىغان ھەقىقىي جەڭگىۋار شتاب لاياقىتىگە ئېرىشەلەيدۇ.

1.13§ ۋەتەنپەرۋەرلىك ئىرادىسى توغرىسىدا

مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللىنىشتا ۋەتەنپەرۋەرلىك ئىرادىسىگە جىددىي ئېھتىياجىمىز تۇغۇلىدۇ. خۇددى شۇنىڭدەك ۋەتەنپەرۋەرلىك ئىرادىسى ئۈچۈن مىللىي غۇرۇر ۋە جاسارەت لازىم. بۇلار ئىنسان مىجەز-خاراكتېرىگە

جىنىنىڭ بىرىچە تىرىشىپ كەلدى. يېرىم ئەسىرلىك بۇ خىل ئەخمىقانە تەشۋىقاتلار خەلقىمىزنى تەدرىجىي ھالدا ھېچنېمىنى سەزمەس مەستخۇشلارغا ئايلاندۇرۇپ نېمىنىڭ زۇلۇم، نېمىنىڭ ناھەقچىلىك ئىكەنلىكىنى ئويلىيالمايدىغان، بۇلارنى ئويلاشقىمۇ جاسارەت قىلالمايدىغان، مىللەت، دۆلەت، ئەقىدە، كەشپىيات، ئۆرپ-ئادەت، ئىلىم-پەن، مەدەنىيەت، تارىخ، ۋەتەنپەرۋەرلىك، ۋەتەنگە خائىنلىق، ... دېگەندەك چۈشەنچىلەردە چېكىدىن ئاشقان پىكرى زەئىپ ھالغا كەلتۈرۈۋېتىشتى. بۇ خىل بۇلغىنىشلارغا يولۇققان خەلقىمىز دوست كىم، دۈشمەن كىم، قارشىلىق كۆرسىتىش دېگەن نېمە، مۇداپىئەگە ئۆتۈش قانداق بولىشى كېرەك، مەخپىيەتلىك دېگەنچۇ؟ دېگەندەكلەردىن ھېچنېمىنى ئاڭقىرالمايدىغان، ۋىجدان-غۇرۇر مەسىلىلىرىدە قاراڭغۇلۇقتا قېلىپ، قارىغۇلارچە چۈچەكلەردىكىدەك پىكىر قىلىشىدىغان غەلىتە مىجەزلىك ھالغا كەلتۈرۈلمەكتە. بۇنىڭ ئاقىۋىتىدە، دۈشمەننى كۆرسە 'تىنچلىق' دەپ قولىنى ئۇزارتىشىدىغان، ھەتتا دۈشمىنىگە تېز يۈكۈنۈشنىمۇ 'تىنچلىق پەزىلىتى' دەپ تونۇيدىغان پاجىئەلىك ھالغا كەلتۈرۈلدى (تېخى يېقىنقى كۈنلەردىلا تەرجىمە قىلىپ ئېلان قىلىنغان «گەندى تەرجىمە ھالى» نىڭ تەسىرىدە، ھەممىدە تىنچلىقپەرەسلىرىمىزنىڭ 'كۈرەش دەستۇرى' دەپ تونۇلىدىغان «ئەبگار ئۇيغۇرلار» دەيدىغان كىتابنىڭ تارقىلىپ يۇرۇشىدىن كېيىن، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى تەرىپىدىن مازاق قىلىنىپ ئۇستىگە يۇندا تۆكۈۋېتىسىمۇ، بىكاردىنلا "ئۇرۇپ-ئۆلتۈرۈلۈپ بوزەك قىلىنساقمۇ

بىلەن يارىشىشقا ئۈندەيدىغان سورۇنغا، خىتاي مۇستەملىكە سىياسىتىنىڭ مەدىھە سەھنىسىگە، كومپارتىيە ھۆججەتلىرىنىڭ جاكارخانىسىغا ئايلاندۇرۇلدى.

يەنە بىر تەرەپتىن، خىتاي كوممۇنىست تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ پۇتكۇل تەشۋىقات ۋاسىتىلىرى بىلەن مەجبۇرى تېڭىلىۋاتقان ئاتېئىزىم تەشۋىقاتى پەرزەنتلىرىمىزنى، ساددا كىشىلىرىمىزنى ئازدۇرۇپ كېلىشتى. بولۇپمۇ ماركسىزىمنىڭ دۇنيانى ئىگە-چاقىسى بولمىغان، ئەدىن كېلىپ نەگە بېرىشى مەلۇم بولمىغان بىر ئابستراكت ماددا شەكلىدە تەسۋىرلەپ بېرىشى نەتىجىسىدە، بۇ دۇنيانىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالغان پۈتكۈل ئالەمنىڭ بىر نۇقتىدىن مەقسەتلىك ھالدا بىر تەڭرى تەرىپىدىن يارىتىلغانلىقى (كائىناتنىڭ تۈنجى پارتلىشى نەزەرىيىسىنىڭ ئىسپاتى بويىچە ئالغاندىمۇ شۇنداق دېيىش مۇمكىن) نى ئىنكار قىلىش ئەقىدىسى يارلىق ياشلىرىمىزنىڭ مېڭىسىنى قوچۇپ كەلمەكتە. بۇنىڭ نەتىجىسىدە ئىنسانىيەت ئالىمىنىڭ دىنىي ئەقىدىسى، ئىرقى، مىللىتى، دۆلەت تەۋەلىكى، ئىقتىسادى ئەۋزەللىكى، ئاق-پىكرى قاتارلىقلارنى تۈپتىن ئىنكار قىلىپ، ئىنسانلار بۇ دۇنياغا ھايۋانلار ئالىمىدىن تەدرىجىي تەرەققىي قىلىپ كەلگەن، شۇڭا ئۇلاردا بىرمۇنچە ھايۋانلىق خاراكتېرى ئۈستۈنلۈكتە بولۇپ، ئىنچىل رېفلېكسلىق تەربىيە نەتىجىسىدىلا ئادەم بولالايدۇ، ... دېگەندەك بىمەنە تەرغىباتلىرىنى يېپىپ كىشىلىرىمىزنى ئۈمىدسىز، روھسىز، غايىسىز، ھەۋەسسىز، مېڭىسىز قىلىپ يېتىشتۈرۈشكە

بىھۇدە ئۆلتۈرۈلۈشلەردىن، خىتايغا، چەتئەل جامائەتچىلىككە يامان تەسىر پەيدا قىلىپ قويۇشتىن، چەتئەل ياردىمىنى قاچۇرۇپ قويۇشتىن ساقلىنىش، ...“ — مانا بۇ تۆردىكى تەشۋىقاتلارنىڭ تىپىك مىساللىرى. ئەسلىدە بۇ تۆردىكى باھانىلەرنىڭ تېگىدە ياتقىنى مىللىتىنىڭ دۈشمەندىن قۇتۇلۇش ھەرىكىتىنى غەلىبىگە ئېرىشتۈرەلەيدىغانلىقىغا، خەلقىمىزنىڭ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى تەلتۆكۈس قوغلاپ چىقىرالايدىغانلىقىغا ئىشەنمەسلىكتىن باشقا نەرسە ئەمەس.

دېمەك، ئىنسانغا قىلىنغان خاتا تەربىيىلەر ئادەمنى ئىنتايىن ئۈمىدسىز، تەۋەككۈل قىلىشتىن قورقىدىغان قىلىپ يېتىشىپ چىقىشقا سەۋەب بولۇپ كەلمەكتە. ئەسلىدە ئادەمنىڭ روھى دۇنياسى دارۋىن تەسۋىرلىگىنىدەك ئۇنداق ھايۋانىي بولماستىن بەلكى ئادىمدۇر؛ پاۋلوپ تەسۋىرلىگىنىدەك ئۇنداق ’ئاق بەت‘ بولماستىن بەلكى ئىنسانىي تۇپكى ئېھتىياج ئىستەكلىرى بىلەن تولغاندۇر. يەنى قىسقىچە ئېيتقاندا، بۇ ھەقتىكى ماسلوۋ قاتارلىقلارنىڭ قوزغاتقان «ئۈچىنچى پسىخولوگىيە دولقۇنى» — بارلىق (ياكى مەۋجۇدلۇق) پسىخولوگىيىسىدىكى ئادەم ئېھتىياجلىرىنىڭ قاتلاملىق ئوتتۇرىغا چىقىش تەلىماتى بويىچە قارىغىنىمىزدىمۇ، ئادەم بولۇش ئامىللىرى ئەسلىدىنلا مىليون يىللىق ئىنسانىيەت تارىخى جەريانىدا تەدرىجىي مۇقىملىشىپ غوۋا ئىرسىي بىر شەكىلدە ئىنسان ئاڭ قاتلاملىرىدا ساقلانغان بولۇپ، ئۇ ئامىللارنى ھەرقانچە چەكلىيەلەيمەن، يوقىتىۋېتىمەن،

غىنىڭ قىلمايلى" دېگەندەك تەسلىمچى روھنى مەدھىلىشىدىغان غەلىتىلىكلەر بەزى ئۇلتۇرۇشلارنىڭ 'شېرىن سۆھبەت تېمىلىرى' غا ئايلانماقتا ئىكەن! ــ قايتا تۇزەتكۈچىدىن).

بۇ نۇقتىدىن ئالغاندا بىرنىڭ ئەدەبىيات-سەنئەتچىلىرىمىز، تارىخچىلىرىمىز، سىياسىيونلىرىمىز، ئوقۇتقۇچىلىرىمىز، ھەتتا ئاتا-ئانىلىرىمىزمۇ پەرزەنتلىرىگە "جىم تۇر، تىنچ تۇر، شۈكرى قىل، ئىتائەت قىل" دېگەندەك ئىدىيەلەرنى ئاساس قىلىدىغان تەشۋىقاتلارنى ئەۋلاد تەربىيەلەشنىڭ دەستۇرى قىلىپ كېلىشمەكتە. بەك ئۆتۈپ كەتسە بۇ خىل كىشىلەر جەڭگىۋار تەشۋىقاتلار ئۈچۈن "شارائىت، پۇرسەت كەلمىدى" دېگەننى باھانە قىلىپ ئۆزلىرىنىڭ تەسلىمچى ئىدىيىسىنى ساقلاپ قېلىشقا ئۇرۇنۇشماقتا. ئۇلارنىڭ نەزىرىدە ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللىنىشىنىڭ شارائىتى يېرىم ئەسىردىن بۇيان پىشىپ يېتىلمىگەنمىش! 'ئابدۇخالىقنىڭ چەمى' مىكەن بۇ ۋەزىيەت شۇنچە پىشمايدىغان! مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ شارائىتى ئۆزلۈكىدىن پىشىدىغان ئالما-شاپتۇلا ئەمەس، ئۇنى بىز ئۆزىمىز تەدبىر قوللىنىپ پىشۇرىشىمىز، بارلىققا كەلتۈرۈشىمىز كېرەك. 'تىنچلىق' دەپ جىم يېتىۋەرگىنىمىزدە "قايناۋاتقان چامغۇرمۇ خېمىغا يېنىپ كېتىدۇ!"

خەلقىمىزنى 'قۇتۇلۇش جېڭى' غا يېتەكلەشنى چەكلەپ تۇرىدىغان بۇ تۈردىكى تەشۋىقات مىسالىرىنى يەنىمۇ كۆپ كەلتۈرۈشىمىز مۇمكىن. "بىكارغا قان تۆكۈلۈشتىن،

پسىخولوگىيىلىك ئېھتىياجلىرىدىن بولغان بىخەتەرلىك، مۇقىم تەۋەلىك (ھەقىقى كىملىك) قاتارىدىكى ئېھتىياجلىرى كۆپىنچە ھاللاردا مۇھىت چەكلىمىلىرىگە قىسمەن بوي سۇنغان، ئېنىق تەرتىپ چىگرىسى بولمىغان ھالدا قاندۇرۇلۇش ئىستىكىنى نامايان قىلىشى؛ ساپ پسىخولوگىيىلىك ئېھتىياجلىرىدىن قىزىقىش، موللۇق، ھەققانىيەتچىلىك، تەرتىپلىك، ئىنتىزاملىق، گۈزەللىك، كەشپىيات، پاكىزلىق، غۇرۇرلۇق، ياردەمسۆيەرلىك، ئوملۇق، ئىختىيارلىق، ئەركىنلىك، ... قاتارلىقلار بولسا ئاساسەن مۇھىت چەكلىمىسىنى نىسپىي شەكىلدە قوبۇل قىلمايدىغان، ئەركىن-ئىختىيارى بىر شەكىلدە ئىنسان ئىچكى روھىيىتىنىڭ ھەيدەكچىلىكى، تاشقى مۇھىت تۇسالغۇلىرىنى يېڭىشكە ئىنتىلگەن، ئىجتىمائىي مۇھىتنىڭ ئەقىدە دائىرىسىدىن ھالقىشقا ئىنتىلگەن ۋە شەخسنىڭ بىلىم-ماھارەت جۇغلانمىسى قاتارىدىكى ئامىللارغا تايانغان، ئاساسەن ئۇستۇن ئىختىيارلىق ئاساسىدا نىسبەتەن تەرتىپسىز ئوتتۇرىغا چىقىپ بىردىن-بىردىن قاندۇرۇلۇش ئىستىكىنى نامايان قىلىشى مۇمكىن دەپ مۆلچەرلەنمەكتە. مەسىلىنىڭ تۆگۈنى شۇ يەردىكى، ئىنسان بالىسى بۇ تۈردىكى ئېھتىياجلىرىنىڭ خېلى كۆپ قىسمىنى، بولۇپمۇ يۇقىرى دەرىجىلىك ئېھتىياجلىرىنىڭ كونكرېتنى تەلەپلىرىنى بىلىنگەن تەپەككۈرى (ئاشكارا ئاڭ پائالىيىتى) دە ئاڭلىق ھېس قىلىپ كېتەلىشى ناتايىن بولغاچقا، ئادەمنىڭ يېتىلىش جەريانىدا ھەربىر ئېھتىياج باسقۇچلىرى ئۈچۈن مۇتلەق بىخەتەر ۋە مۇتلەق مۇكەممەل ئېھتىياج سېزىم مۇھىتى بىلەن

ئۆزگەرتىۋېتىمەن دېگەن بىلەنمۇ ئۇ بەربىر ئىنسان تەپەككۇر دائىرىسىنىڭ بىر يەرلىرىدە يوشۇرۇن بولسىمۇ ساقلىنىپ، ئادەمنىڭ پىكىر قىلىشىغا بىرقانچە قاتلاملىق ۋاستىلىك ئىقابىلانغان بىر شەكىللەردە بولسىمۇ ئۆزىنىڭ ئەڭ ئەقەللىي ئادەم بولۇش ئېھتىياجلىرىنى ئىپادىلەشكە تىرىشىدۇ. يەنى بىر ئاسلان تۇغۇلغىنىدىن باشلاپ ئۆزىنى قانداقتۇر بىرەر يولۋاس قىلىپ يېتىشتۈرۈش ئەمەس، بۇنىڭ دەل ئەكسىچە ئۆتۈپ كەتسە ئەڭ مۇكەممەل بىر مۇشۇك قىلىپ يېتىلدۈرۈشكە تىرىشچانلىق كۆرسىتىشتىن باشقا ئىمكانى بولمىغىنىدەك، ئىنسانمۇ ئۆزىنى باشقا قانداقتۇر بىر مەخلۇق قىلىش ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى ئەڭ مۇكەممەل ئادەم قىلىش ئۈچۈنلا تىرىشالايدۇ. بۇنىڭ ئۈچۈن ئىنساندا ئۆزىنى ئادەم قىلىپ يېتىلدۈرۈشنىڭ نۇرغۇن ئىچكى ئېھتىياج ئىستەكلىرىنى يېرىم ئىرىسى هالدا بولسىمۇ ئاڭ قاتلاملىرىدا ساقلاپ كەلگەن بولىدۇ. بۇ شەكىلدە كېلىۋاتقان ئادەم تۈپكى ئېھتىياجلىرى ئادەتتە فىزىئولوگىيىلىك ئېھتىياجلار، فىزىئو-پسىخولوگىيىلىك ئېھتىياجلار ۋە پسىخولوگىيىلىك ئېھتىياجلار دەپ ئۈچ چوڭ تۈرگە ئايرىلىشى مۇمكىن. بۇ ئۈچ ئېھتىياج قاتلاملىرىنىڭ ئىپادىلىنىشى ئاساسەن يۇقىرىدىكى تەرتىپ بويىچە ئۆتتۈرىغا چىقىپ قاندۇرۇلۇش ئىستەكلىرىنى نامايان قىلىدۇ. بۇ جەرياندا هاۋا، يېمەك-ئىچمەك، هۇزۇرلۇق مۇهىت (تۇرالغۇ)، جىنسى هەۋەس قاتارىدىكى ساپ فىزىئولوگىيىلىك ئېھتىياجلىرى تەرتىپ بىلەن بىرىنىڭ كەينىدىن-بىرسى قاندۇرۇلۇش ئىستىكىنى نامايان قىلغىنىدىن باشقا، يېرىم

مۇناسىۋىتى يوق شەيئىلەرنى ئادەم بولۇشنىڭ تۈپكى ئېھتىياجى دەپ تونۇۋېلىشىمۇ مۇمكىن. بۇ نۇقتىغا كەلگەن بىر ئادەم، نورمال ئادەم بولۇشتىن يىراقلىشىپ، مىجەز-خاراكتېرلىرى ۋە ئەخلاقى پەزىلەتلىرىدىكى بۇزۇلۇشلارغا، ئېغىرراق بولغىنىدا ئەقىل جەھەتتە نورمالسىزلىقلارغا مەھكۇم بولۇپ قېلىشىمۇ مۇمكىن. مەسىلەن، خەلقىمىز ئۈچۈن ئېلىپ ئېيتقىنىمىزدا، بەزى كىشىلىرىمىزدە كۆرۈلىدىغان ئېچىرقاپ كەتكەندەك تاماققا ھېرىسمەنلىكلىرى، تاپقان پۇلىغا ئۆي سېلىشتىن باشقىنى بىلەلمىگۈدەك ھالغا كېلىپ قېلىشلىرى، پۈتۈن ھېس-يادى يېگانە جىنسى ھەۋەس قاندۇرۇش ئۈچۈنلا بولۇپ كېتىش، ئاچكۆزلۈك، قىزغانچۇقلۇق، يالغۇزلۇق، ھورۇنلۇق، بېقىندىلىق، غايىسىزلىك، ئۈمىدسىزلىك، چۈشكۈنلۈك، ئەخلاقسىزلىق، زومىلىق، قۇللۇق مىجەزلىرىنىڭ كۆرۈلۈشكە باشلىغانلىقلىرىنى ئەنە شۇ خىلدىكى تۈپكى ئېھتىياج بۇلغىنىشلىرىنىڭ ئىپادىسى دەپ ھېسابلىشىمىزغا بولىدۇ. بۇنداق ھالغا چۈشۈپ قالغان بىرسى يا ئۇ مۇھىتتىن قېچىپ باشقا يېڭى مۇھىتقا ئۆزىنى ئاتىشى، ياكى بولمىسا تەدرىجىي خاراب بولۇش يولىغا كىرىپ ئۆزىنى نابۇت قىلىشى مۇمكىن. بۇ يەردە شۇنىڭغىمۇ دىققەت قىلىشىمىز كېرەككى، بەلگىلىك بىر ئىجتىمائىي توپلامدىكى شەخسلەردە بارغانسېرى كۆپىلەپ ئومۇملىشىپ كېتىۋاتقان بۇ تۈردىكى نورمالسىزلىقلار تەدرىجىي ھالدا شۇ توپنىڭ مىجەز-خاراكتېرى ھالىغا ئايلىنىپ، نورمالسىزلىق شەخسلەرنىڭ مەسىلىسى بولۇشتىن ھالقىپ، شۇ مىللىي جەمئىيەتنىڭ پىكىر-تەلەپلىرى، ئاڭ-

ئېھتىياج قاندۇرۇش مۇھىتىنى يارىتىپ بېرىشى شەرت. يەنى زامانىسىنىڭ نىسبەتەن ئىرىشچان ۋە پاراۋان بىر ئائىلە مۇھىتى، ئىمكان بار ئەڭ مۇكەممەل شارائىتلارغا ئىگە بىر تەربىيىلىنىش مۇھىتى ۋە ئىمكان بار ئەڭ ئەركىن ئۆزىنى نامايان قىلىش ئىجتىمائىي ۋە ماددىي مۇھىتى ئىنسان پەرزەنتىنىڭ مۇكەممەل ئادەم بولۇشقا يېتەكلىنىشىنىڭ ئەقەللىي شەرتلىرىدۇر. بۇنداق بىر مۇھىتنى ھەرقانداق بىر شەخس ئاز ئالدىغا يارىتالمايدۇ. بۇنىڭ ئۈچۈن مۇتلەق تۇردە شۇ ئىنسانلار توپلىمىغا خاس ئەڭ مۇۋاپىق ئىجتىمائىي مۇھىت بولىشى، بۇنداق بىر ئىجتىمائىي مۇھىت ئۈچۈن بولسا يەنە شۇ تارىخى جامائەتكە خاس بولغان بىخەتەر ۋە مۇستەقىل بىر دۆلەت مۇھىتى بولىشى شەرت. ئۇنداق بولمايدىكەن، ئىنسان بالىسىنىڭ ئۆز روھى دۇنياسىدىكى بۇ تۇر ئادەم بولۇشنىڭ تۈپكى ئېھتىياج تەلەپلىرىنى پەرق قىلالىشى، ئۇنى قاندۇرۇشى توسالغۇلارغا ئۇچراپ، بەزى ئېھتىياجلىرىنى يوشۇرۇشقا، بىر باسقۇچلۇق، ھەتتا بىرقانچە باسقۇچلۇق نىقابلىنىشلار ۋاستىسى بىلەن ئىپادىلەشكە مەجبۇرلىنىدۇ. ھەتتا بىر يەرلىرىگە كېلىپ، بۇ تۈردىكى قاتلامۇ-قاتلام نىقابلاشلار نەتىجىسىدە، ئۇ ئادەم، ئۆزىنىڭ ئەسلىدىكى تۈپكى ئېھتىياجىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنىمۇ پەرق قىلالمىغۇدەك ھاللارغا ئۆزگەرتىۋېتىشى، تېخىمۇ ئېغىرراق بولغىنىدا، ھەتتا تۇلا نىقاپلاپ، تۇلا سىمۋوۋللاشتۇرۇپ يۈرۈپ ئاخىرى ئۆزىنىڭ ئادەم بولۇشىنىڭ تۈپكى ئېھتىياجلىرىنى خاتا تونۇپ، ئۆز ئېھتىياجىغا بەكلا ئاز مۇناسىۋىتى بولىدىغان، ھەتتا زادىلا

ئىنتىلىش شەكلىدە ئىپادىلىنىپ تۇرغاچقا، كىشىلەر بىخەتەر، مۇكەممەل ۋە ئىزچىل قاندۇرۇلۇشىغا ئىنتىلىش، شۇ ئاساستا تېخىمۇ ئالغا ئىلگىرىلەش، تېخىمۇ يۇقىرىغا يۈكسىلىش، يېڭىلىقلار يارىتىش، ... ئەڭ مۇكەممەل ئادەم بولۇشقا ئاچكۆزلۈك بىلەن ئىنتىلىپ تۇرىدىغان بىر مەخلۇق ئىپادىسىنى بېرىدۇ. ئەگەر بۇ خىل تۈپكى ئىنسان ئېھتىياجلىرىنىڭ قاندۇرۇلۇشى ئىزچىللىق توسالغۇسىغا ئۇچۇرىغىنىدا، كىشى دەرھال نارازىلىق ئىنكاسىنى بىلدۈرىدۇ. بۇنىڭدىنمۇ نەتىجىگە ئېرىشەلمىگىنىدە قارشىلىق كۆرسىتىش چارىسىنى ئىشقا سېلىشقا مەجبۇر بولىدۇ. بۇنىڭدىنمۇ بىرەر نەتىجىگە ئېرىشەلمىگەندەك ھېس قىلسا، ۋاستىلىك يوللار بىلەن ئۆزىنى خاراب قىلىش ئارقىلىق ئۆزى تەۋە بولۇپ تۇرغان كىشىلەر ياكى جەمئىيەتتىن ۋاستىلىك قىساس ئېلىشقا ئۇرۇنۇشىمۇ مۇمكىن. ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋېلىشلار، لۈكچەكلىك، قىمار، ھاراق-نەشىگە بېرىلىشلەر، پاھىشە، ئەدەپسىزلىك ھەتتا يېقىنلىرىغا، تەۋەلىكىگە، مىللىتىگە، دۆلىتىگە خائىنلىق، زىيانكەشلىك، ئەقلى ياكى جىسمانىي ھورۇنلۇق قىلىشلار ئەنە شۇ خىل نورمالسىز قىساس ئېلىش ھەرىكەتلىرىنىڭ ۋاستىلىك ئىپادىلىرى بولۇشى مۇقەررەر.

نۇرغۇن كىشىلىرىمىز بۇ ھالەتكە چۈشۈپ قالغان كىشىلىرىمىزنى پەقەت شۇ كىشىلىرىمىزنىڭ ئۆزىدىنلا كۆرۈپ، ئۇنىڭغا چەكلىمە يارىتىپ بېرىۋاتقان مۇستەملىكىچىلىك بېسىمىنىڭ، مۇستەملىكە ئېڭىنىڭ بۇنداق ھادىسىلەرگە

پىكىرلىرى، غايە-ئارزۇلىرى، تۇرمۇش قىلىپلىرى قاتارىدىكى ئورتاق بۇزۇلغان خاراكتېرى ھالىغا ئايلىنىپ كېتىشىمۇ مۇمكىن.

روشەنكى، مىللىتىمىز بوگۇن يۇقىرىقىدەك ئىنسان قىلىپىدىن چىققان ئېزىلىشلەرگە دۇچار بولۇپ، سىياسىي-ئىجتىمائىي جەھەتلەردىلا يوقىتىلىش گىردابىغا كېلىپ قالماستىن، بەلكى روھىي جەھەتتىنمۇ تارىخ بېتىدىن ئۆچۈرۈلۈش خەۋپىگە دۇچ كەلمەكتە. بۇ مىللەتنى قۇتقۇزۇپ قېلىشنىڭ بىردىن بىر يولى، مىللىي دۆلىتىنى قايتا ئەسلىگە كەلتۈرۈۋېلىشتىن باشقىچە بولۇش مۇمكىن ئەمەس. يەنى، شەرقىي تۈركىستان مۇستەقىل مىللىي دۆلەت قۇرۇش مەسىلىسى — بىز ئۇيغۇرلارنىڭ ئۆزىنى قۇتقۇزۇپ قېلىشنىڭ بىردىن-بىر ھەل قىلىش چارىسى ھالىغا كېلىپ، مىللىي تەقدىرىمىزنىڭ تەقەززاسى بولۇپ ئالدىمىزدا تۇرماقتا!

بۇ ئاساستا تەھلىل قىلغىنىمىزدا، ئادەم ھاياتلىقىنىڭ ئەقەللىي تەلەپلىرىدە ئەڭ بىخەتەر دەرىجىدە قاندۇرۇلۇشنى ئارزۇ قىلىدىغان بىر مەخلۇقتۇر. مەلۇم بىر تۈپكى ئادەم بولۇش ئېھتىياجى ئەڭ بىخەتەر قاندۇرۇلۇش پۇرسىتىگە ئېرىشىۋاتقانلىقى مۇقىملىشىپ قالغىنىدا، كىشىدە بۇ بىخەتەر تەلەپ قاندۇرۇلۇش ئاساسىدا تېخىمۇ يۇقىرى قاتلاملىق يوشۇرۇن ئاڭ قاتلاملىرىدىكى ئېھتىياج ئىپادىلىرى بىرلىكتە نامايەندە بولۇشقا باشلايدۇ. بۇنداق ئادەم بولۇشنىڭ تۈپكى ئېھتىياج قاندۇرۇش تەلىپى كىشىدە ئەڭ مۇكەممەللىككە

تەھدىت سېلىۋاتقان بىردىن-بىر چوڭ مىللىي تەقدىر مەسىلىدۇر. شۇ سەۋەبتىن مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنى شەرقىي تۈركىستانلىقلارنىڭ ئومۇمخەلق ھەرىكىتى دەپ قارىماقتىمىز. بۇ يەنە كېلىپ تاجاۋۇزچى فاشىست كۈچ تەرىپىدىن ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلىنىۋېتىلگەن بىر مىللەتنى قۇتۇلدۇرۇش مەسىلىسى بولغاچقا، ۋەتىنىمىز خەلقى ئۈچۈن ئېلىپ ئېيتقاندا مىللىي مۇستەقىللىق كۈرىشى ئەڭ تىپىك ئىنسانپەرۋەرلىك، كىشىلىك ھوقۇقنى قوغداش ھەرىكىتى ھېسابلىنىدۇ.

ئىنسان پسىخولوگىيىسىدىكى بۇ تۈر نورمالسىزلىقلار ئىنسانىنىڭ ئۆزىنى تونۇشى ۋە ئۆزىنى جارى قىلدۇرۇشىغا ئېغىر توسالغۇ بولۇش شەكلىدە روي بېرىدۇ. بۇنىڭ ئاقىۋىتىدە كىشىنىڭ ئۆزىگە بولغان ئىشەنچى ئازىيىدۇ. بۇ يەنە كېلىپ كىشىنىڭ تەۋەككۇلچىلىك روھىنى ئۆلتۈرۈپ، جاسارەتسىز قۇللار ھالىغا كېلىشىگە سەۋەب بولىدۇ. بۇنداق ھالغا چۈشۈپ قالغان كىشى دۇچ كەلگەن قىيىنچىلىقلىرىنى پەقەتلا باشقىلار ھەل قىلىپ بېرىشى كېرەك دەيدىغان بوۋاقلارچە مىجەزگە كىرىپ قالىدىغان بولغاچقا، تەمەخورلۇق مىجەزى قايتىدىن باش كۆتۈرىدۇ. بىزنىڭ نۇرغۇن كىشىلىرىمىز ۋەتىنىمىزنىڭ مۇستەقىللىقىنى ئۆزلىرى بىۋاستە ھەرىكەت قىلىپ قولغا كەلتۈرەلەيدىغانلىقىغا كۆزى يەتمەي، "بىزنى مۇسۇلمانلار دۇنياسى، تۈرك دۇنياسى، ئا ق ش ياكى ب د ت قۇتقۇزۇپ قويسۇن" دېگەندەك تەلمۈرۈشلىرى، ھەتتا دۈشمىنىنىڭ بىر

تۇپكى سەۋەبچى بولۇۋاتقانلىقىنى قەتئىي ئويلاشمايدۇ. بۇ تۈردىكى ھادىسىلەرنىڭ كۆپىيىپ كېتىشىگە مىللىي مۇستەقىل دۆلىتىمىزنىڭ بولمىغانلىقى سەۋەب بولۇۋاتقانلىقىنى ئەسلا ئويلاشمايدۇ!

بەزى ئالىملارنىڭ تەتقىقاتلىرىدىن قارىغاندا، ئىنسان تۇپكى ئېھتىياج قاندۇرۇش جەريانىنىڭ تا تۈرەلمە ۋاقتىدىن باشلاپلا ئىشقا كىرىشىدىغانلىقىنى مۆلچەرلەش مۇمكىن. بۇ جەريان ئۇ كىشىنىڭ ئۆمرىنىڭ ئاخىرغىچە داۋاملىشىپ تۇرىدۇ. كىشىلەردىكى بەزى ئېھتىياجلار قىسمەنلەردە خېلى بالدۇرلا بىخەتەر قاندۇرۇلۇش باسقۇچىغا ئېرىشەلىسە، يەنە بەزىلەردە ھەرخىل ئىچكى-تاشقى سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن خېلى كېيىكى ياشلىرىدىلا ئاندىن بۇ ئېھتىياج قاندۇرۇلۇش باسقۇچىغا قەدەم قويۇشى مۇمكىن. شۇڭا، بەزىلەردىكى قىسمەن نورماللىسىزلىق ئىپادىلىرى كىچىك ۋاقتىدا كۆرۈلگىنىنىڭ ئەكسىچە، يەنە بەزىلەردە خېلى چوڭ ياشلاردا بۇ خىل نورماللىسىز ئىپادىلەر كۆرۈلۈشى مۇمكىن. ھەتتا بەزىلەردە بۇرۇندىن قاندۇرۇلۇپ كېلىۋاتقان ئېھتىياجلىرى خېلى كېيىنكى دەۋرلىرىگە كەلگەندە قايتىدىن خەۋپكە دۇچ كېلىشىدىنمۇ، بۇرۇنقى مىجەزلىرىنى، ياكى تەنتەكلىك غەلىتىلىكلىرىنى ئىپادىلەپ قېلىشىمۇ مۇمكىن. شۇ سەۋەبتىن ۋەتەنسىزلىك مەسىلىسى يېتىلىۋاتقانلار ئۈچۈنلا مەسىلە يارىتىپ قالماي، قۇرامىغا يېتىپ بولغان، ھەتتا ياشانغانلار ئارىسىدىمۇ مەسىلە يارىتىپ كەلمەكتە. يەنى ۋەتەنسىزلىك، خەلقىمىزنىڭ بارلىق تەبىقىلىرىگە ئېغىر

پائالىيەتلىرىنىڭ نامايەندىسىدۇر. شۇ سەۋەبتىن دۇنيادىكى ئىنسانلار دۇنياۋى ئىتتىپاقلار، دۆلەتلەر، رايونلار، ئىرق-مىللەتلەر، ئىقتىسادىي-ھەربىي گەۋدىلەردىن تەشكىل تاپماقتا. بۇلار ئەينى ۋاقىتتا يەنە ئۆلكە، شەھەر، يېزا، جەمئىيەت، تەشكىلات، شىركەت-ئىدارە، گۇرۇھ، دوست-ئائىلىلەردىن تەشكىل تاپىدۇ. يەنى، دۇنيا ئاقىۋەتتە شەخسى پائالىيەتلەرنىڭ سەھنىسى بولۇپ بىلىنىدۇ. ئەمما بارلىق شەخسلەرنىڭ ئۆز پائالىيەتلىرى ئومۇمىي يۈزلۈك ھالدا دۇنيا ئىنسانلىرىنىڭ پائالىيەتلىرىدە روشەن ئىپادىسىنى تېپىپ كېتەلىشى ناتايىن. ئەگەر ھەربىر شەخسنىڭ ئويلىغىنى، پىلانى، پائالىيتى ئىنسانىيەت پائالىيتىدە كۆرۈنەرلىك ئورۇن تۇتالىسا ئىدى، دۇنيادا پادىشاھلارنىڭ، داھىيلارنىڭ، قەھرىمانلارنىڭ، ئالىملارنىڭ قىلچە قىممىتى قالمىغان بولاتتى. ئالايلۇق، ئوغۇزخان بولمىغان بولسا، تۈرك قوۋملىرىنىڭ ئەسىرلەر بويى دۇنيا سەھنىسىدىن چۈشمەي پائالىيەت قىلالىشىنى تەسەۋۋۇر قىلالماس ئىدۇق. ئەگەر نيۇتون بولمىغان بولسا ئىدى، ھازىرقى زامان سانائەت دەۋرىنىڭ يەنە قانچە ئەسىر كېچىكىپ بارلىققا كېلىدىغانلىقىنى، ئەگەر ئېينىشتېين بولمىغان بولسا، يادرو-ئېلېكترون دەۋرىنىڭ قاچان بارلىققا كېلىدىغانلىقىنى مۆلچەرلىمەك تەس ئىدى. ئىجتىمائىي ھادىسىلەردىمۇ ناپالىيون، ھىتلېر، ماركس، ... قاتارلىقلارنىڭ دۇنياۋى داۋالغۇشلارنىڭ مەيدانغا كېلىشىدە پەۋقۇلئاددە رولى بولغانلىقىنى ئىنكار قىلالمايمىز. خۇددى شۇنىڭدەك، تۆمۈر خەلىپە، غوجا نىياز ھاجى، غېنى باتۇر قاتارلىقلار

قانىتى بولۇپ تۇرۇۋاتقان ‘دېموكراتچى’ خىتايلاردىن ئۈمىد كۈتىدىغان غەلىتە بىنورماللىقلارنىڭ كۆرۈلۈپ تۇرۇۋاتقانلىقى پۈتۈنلەي يۇقىرىقىدەك مىجەزلىرىمىزنىڭ ئىجتىمائىي كېسەللىك ھالىتىگە ئايلىنىپ كېتىۋاتقانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ. ئىشەنچىسىز ئىنسان ئەگەر جاسارىتىدىنمۇ مەھرۇم قالسا، ئۇنداق بىرسى قورقۇنچاقلىشىپ كېتىدۇ. قورقۇنچاق بىرسى تىنچ مۇھىتقا ھەۋەس قىلىدىغان بولىدۇ. ھەتتا ئۆلۈمى ھېسابىغا بولسىمۇ بۇنداق تىنچ مۇھىتنى تەمە قىلىدۇ. بۇ يەردىكى تىنچلىق، خاتىرجەملىكتىن كېلىۋاتقان ئۆزىگە ئىشەنگەن كىشىلەرنىڭ ئارزۇسىدىكى تىنچلىقتىن تۈپتىن پەرق قىلىدۇ. نەتىجىدە، ۋەھىمىلىك مۇھىتتا ياشاۋاتقان كىشى ئۈچۈن تىنچلىق تەمەسى، ئۆزىنى نابۇت قىلىشنىڭ بىر چارىسىگە ئايلىنىپ قالىدۇ. ئۇنىڭ جەمئىيەتتىكى ئىپادىسى بولسا ۋەتىنىگە ياكى مىللىتىگە ۋاستىلىك خائىنلىق بولۇپ ئىپادىلىنىدۇ. دېمەك، ۋەتىنىمىز ئۈچۈن ‘تىنچلىق’ — كىشىلىك ئېھتىياجلىرىدىن ئۈمىدىنى ئۈزۈپ، ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋېلىشنىڭ بىر ۋاستىسىدۇر!

يۇقىرىدا كۆرسىتىپ ئۆتكىنىمىزدەك، بىر جەمئىيەتنىڭ خاراكتېرى شۇ جەمئىيەتنى تەشكىل قىلىدىغان خۇسۇسىي كىشىلەرنىڭ، بولۇپمۇ شۇ جەمئىيەتنىڭ يېتەكچى ئورنىدا تۇرۇۋاتقان كىشىلىرىنىڭ ئورتاق خاراكتېرىنىڭ ئىپادىسى بولۇپ كۆرۈلىدۇ. يەنى، ئىنسانىيەت ئومۇمىيلىقتىن قارىغاندا بىر پۈتۈن گەۋدە ھالىتىدە كۆرۈنگىنى بىلەن، ئەمەلىيەتتە چەكسىز كەتكەن شەخسلەرنىڭ ئۆز ئالدىغا ئېلىپ بارىدىغان

تەۋەككۈلچى قەھرىمانلىرىمىزغا، پاراسەتلىك قوماندان-داھىيلىرىمىزغا ئېھتىياجىمىز بولىدۇ. يەنى، بىز ئۇتتۇرىغا چىقىدىغان ئۆلگىلەرگە، قەھرىمانلارغا، يېتەكچى-داھىيلارغا ئەگىشىشىمىز، ئۇلارغا بوي سۇنۇشىمىز، ئۇلارنىڭ يېتەكلىشىگە شارائىت يارىتىپ بېرىشىمىز، ئۇلارنىڭ پائالىيىتىگە ماسلىشىپ بېرىشىمىز، نۆۋىتى كەلگەندە ئۇلارنى جان تىكىپ قوغدىشىمىز، ئۇلارنىڭ شېھىت بولىشىدا ھەسسىلەپ قىساس ئېلىپ بېرىشىمىزنى تەقەززا قىلىدۇ. خۇددى شۇنىڭدەك تۆمۈر خەلپىنى، غوجا نىياز ھاجىنى، غېنى باتۇرنى، ... خەلقىمىز قۇرۇلتاي ئېچىپ سايلاپ چىقمىغانلىقىغا ئوخشاش، بۇندىن كېيىنكىلەرنىمۇ بىز ئۆزىمىز خالىغان پەيتتە ۋە خالىغان شەكىلدە تاللاپ ئالالمايمىز. بۇنداق كىشىلەر مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ھەرقايسى باسقۇچلىرىدا ئەمەلىيەتتە ئۆزلىرىنى ئىسپاتلىشىپ ئوتتۇرىغا چىقىشىدۇ. بۇ كىشىلىرىمىز ئەينى ۋاقىتدىكى ھەرىكىتىمىزنىڭ تىپىك ئۆلگىلىرى بولۇپلا قالماي، ئەينى ۋاقىتدىكى مۇئەييەن بىر ھەرىكەت ئۈستىدە بىزنىڭ ئەڭ مۇكەممەل ئۆلگىمىز بولىدۇ! بىز ئەڭ ئۇتتۇقلۇق بىر تەنھەرىكەتچىنى يېتىشتۈرۈپ چىقىشىمىز ئۈچۈن سىناق قىلغىنىمىزدا بىرەر ناكار كىشىنى تەربىيلەش ئۆلگىسى قىلىپ قىلچە نەتىجىگە ئېرىشەلمىگىنىمىزدەك، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىدىمۇ يۇمشاقباش كىشىلىرىمىزنى ئۆلگە، داھىي قىلىۋېلىپ، ئۇلارنىڭ كەينىگە كىرىپ قىلچە نەتىجىگە ئېرىشەلمەيمىز. بىزگە ئەڭ مۇكەممەل يېتەكچىلەرلا داھىيلىق قىلىشى شەرت. بۇنداق بىر داھىينىڭ كېلىپ

بولمىغان بولسا، يىگىرمىنچى ئەسىردىكى شەرقىي تۈركىستان مىللىي ئازادلىق ھەرىكەتلىرىنى تەسەۋۋۇر قىلىشىمىزمۇ تەس بولاتتى. دەرۋەقە، تۆمۈر خەلىپىنىڭ سەپتىن ئايرىلىشى داغدۇغىلىق خەلق قوزغىلىڭىنى جىمتىپلا قويدى؛ غوجا نىياز ھاجى قاتارلىق يېتەكچىلىرىمىزنىڭ سەپتىن ئايرىلىشى ۋە بىرقانچە رەھبەرلىرىمىزدىن ئايرىلىپ قېلىشىمىز، بىرىنچى ۋە ئىككىنچى جۇمھۇرىيەت ھەرىكىتىمىزنى جىممىدىلا مۇنقەرىز قىلىپ قويدى. ... بۇنداق ئىجتىمائىي ھادىسىلەردە سەلبىي ئۆلگىلەرنىڭ كۆرسىتىدىغان زىيانلىق تەسىرىنىمۇ كۆرمەكتىمىز.

بۇلاردىن شۇنى ئوچۇق كۆرۈپ ئالالايمىزكى، ئىنسانىيەت پائالىيىتىدە ھەربىر ئادەم ئالىم، ھەربىر كىشى قوماندان، خالىغان بىرسى داھىي دەرىجىسىگە يۈكسىلەلمەيدۇ. ئۇنداق مەرتىۋە تەگىرىنىڭ سىرلىق قانۇنىيەتلىرىگە باغلىق ھالدا ئىنتايىن ئاز كىشىلەرگىلا نېسىپ بولىدۇ. ئەگەر تۆمۈر خەلىپىمىزدىن ئەينى ۋاقىتتا ئىككىسى بولغىنىدا ئىدى، بىرسى ئۆلسىمۇ يەنە بىرسى خەلقنى غەلىبىلىك جەڭلەرگە يېتەكلىيەلىگەن بولار ئىدى. غوجا نىياز ھاجىدىن يەنە بىرسى بولسا ئىدى، قايتىدىن مىللىي ئازادلىق كۈرىشىنى باشلاپ بېرەلىگەن بولار ئىدى؛ غېنى باتۇردىن بىرقانچىسى بولغىنىدا، بۈگۈن بىز بۇنچىلىك پاجىئەلىك ھالەتكە چۈشۈپ قالمىغان بولار ئىدۇق. ... دېمەك، پۈتكۈل ئىنسانىيەت ئالىمىگە ئوخشاشلا بىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىز مۇكەممەل بىر ھەرىكەت ياراتقۇچىسىغا، جاسارەتلىك ۋە

يېتىشتۈرۈشكە ھەر ۋاقىت تىرىشىشى لازىم!

خەلقىمىز ئارىسىدا تېپىلىدىغان بۇنداق قابىلىيەت ئىگىلىرى ئۆز ئالاھىدىلىكىگە ماس ساھەلەر بويىچە ئايرىم-ئايرىم پائالىيەت سورۇنلىرى يارىتىش بىلەن بىرگە، پۇرسەت تاپقان ھامان باشقىلار بىلەن ۋاقتى-ۋاقتىدا ئۆزئارا باش قوشۇپ تېخىمۇ ئۇنۇملۇك، تېخىمۇ كۈچلۈك، تېخىمۇ مۇكەممەل پىلان، ھەرىكەت ئۇسۇللىرىنى قارارلاشتۇرۇپ، ئۆز پائالىيەت دائىرىسى ئىچىدە ھەرىكەت قىلىنامىسى قىلىشنىمۇ ئۆزلىرىنىڭ بۇرچى قىلىشقا ئادەتلىنىشى لازىم. بۇ خىل ئىقتىدار ئىگىلىرىمىز شۇنى ئۇنتۇماسلىقى كېرەككى، خەلقىمىز دۈشمەننى چەكلەش، ئازايتىش، تەلتۆكۈس قوغلاپ چىقىرىش جەريانلىرىدا مۇئەييەن ئۆلگىلەرگە، تەشۋىقات ئۆلگىلىرىگە، يېتەكچىلەرگە، تەشكىللىنىشكە، كۈچلۈك ئەمەلىي ھەرىكەت پروگراممىلىرىغا بەكلا موھتاج تۇرماقتا!

ھەرقانداق بىر ئىقتىدار ئىگىسى ئۆز ئىقتىدارىنى ۋەتەن ئۈچۈن پىدا قىلىشنى ئويلايدىغانلا بولىدىكەن، ۋەتەن قۇتقۇزۇش پائالىيىتىمىزدە ھەل بولمايدىغان ھېچقانداق مەسىلە قالمايدۇ!

§1.14 ۋەتەنپەرۋەر تەشكىلاتلىرىمىز

ھەرقانداق بىر ئادەم مۇقەررەر تۈردە بىرەر ئەقىدىگە مايىل بولۇپ ياشايدۇ. شۇنداق ئىكەن، كىشىلەر ئۆزئارا ھەمكارلاشقانلىرىدىمۇ ئورتاق ئەقىدىلەر ئاساسىدا بىر يەرگە

چىقىشىمۇ مۇقەررەر بىر ھەرىكەت جەريانىدىلا كۆرۈلىدىغان ھادىسە.

بىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىز جەريانىدا بۇ تۇردىكى ئىقتىدار ئىگىلىرىدىن يۈزمىڭدا بىر، ھەتتا مىليوندا بىر چىقىشىمۇ مۇمكىن. ئەمما بۇ بىرگە يېتىپ ئاشىدۇ. بۇ خىل كىشىلىرىمىز ئۆزلىرىدىكى تەبىئىي ئىقتىدارىنى مۇئەييەن بىر مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەت باسقۇچىدا قىلچىمۇ بېخىللىق قىلماي تولۇق جارى قىلدۇرۇشى، ئۆزلىرىدىكى بۇ خىل تەبىئىي ئىقتىدارىنى ھەرگىزمۇ شەخسى مۈلكى دەپ قارىماسلىقى، ئۇنى مىللىتىمىزنىڭ، خەلقىمىزنىڭ، ۋەتىنىمىزنىڭ ئورتاق مۈلكى، ئورتاق بايلىقى، جەۋھىرى دەپ تونۇپ، شەرتسىز پىدا قىلىشنى بىلىشى شەرت. خۇددى شۇنىڭدەك، ۋەتىنىمىز دائىرىسىدىكى ھەرقانداق بىر يۇرتداش ئۆزىدە نۆۋەتتىكى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنى دولقۇن ھالىغا كەلتۈرۈشتە ھەرقانداق بىر ئىقتىدارغا، پۇرسەتكە، ئىمكانىيەتكە ئىگە ئىكەنلىكىنى سەزگەن ھامان، بۇ ئارتۇقچىلىقىنى قىلچە ئىككىلەنمەي ۋەتەن-خەلقىمىزنىڭ كەلگۈسى ئۈچۈن پىدا قىلىش يوللىرىنى ئاختۇرۇشى شەرت. بۇ ھەقتە قىلچىمۇ بەدەل تەلەپ قىلماسلىقى، ۋەتىنى ئۈچۈن پىدا قىلىشقا ھەر ۋاقىت تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى لازىم. بۇنداق كىشىلەر ئەمەلىي پائالىيەت سورۇنلىرى يارىتىپ، ئۆزلىرىدە بار بولغان ئالاھىدىلىكلەر ئاساسىدا ھەرىكەت قابىلىيىتىنى يېتىلدۈرۈش، تەشۋىق قىلىش ۋە شاگىرت

كەلمەي قالغانىدەك قىلسىمۇ، ئەمما ھەرىكەت ئۇسۇللىرى ياكى پائالىيەت شەكىللىرىدىن قايىل بولۇش ھېسسىياتىغا كېلەلىسە، بۇنداق تەشكىلاتقا سىرتتىن ياردەمچى بولۇش يولىنى تاللىۋېلىشقىمۇ بولىدۇ. خۇددى شۇنىڭدەك، ۋەتەن تەقدىرىنى ھەل قىلىش غايىسىنى ئۆزلىرىگە تۈپكى ھەرىكەت پرىنسىپى قىلىپ تاللىۋالغان ھەرقانداق بىر تەشكىلات ئەزا قوبۇل قىلغىنىدا، ئۆز ئەقىدە-پرىنسىپلىرىغا بەكلا يىراق قالغان كىشىلەرنى زورلاپ قوبۇل قىلىشتىن ساقلىنىشى لازىم. ئىقتىدارى، كەسپى ياكى ئىقتىسادىي ياردىمى قاتارلىقلارنى باھانە قىلىپ ئەزا قوبۇل قىلىش، بۈگۈنكى شارائىتىمىزدا ئىنتايىن خەتەرلىك ئاقىۋەتلەرگە سەۋەبچى بولۇپ قېلىشى مۇمكىن. دەرۋەقە، بۇنداق بىر تەشكىلاتنىڭ بۈگۈنكى ئىچكى-تاشقى ۋەزىيەت ئاستىدا مۇتلەق يوشۇرۇن پائالىيەت قىلىشقا مەجبۇر ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلمايدىغانلار بۇنىڭدىن مۇستەسنا. مىللىي مۇستەقىللىقنى غايە قىلىدىغان ھەرقانداق بىر تەشكىلاتىمىزنىڭ ئاشكارا قۇرۇلۇشىنى ياكى ئاشكارا پائالىيەت قىلىشىنى بۈگۈنكى كۈندە قىياس قىلىش مۇمكىن ئەمەس. ئۆزىنى ئاشكارا ئېلان قىلىپ قۇرۇلىدىغان بىر تەشكىلات، مىللىي ئازادلىق تەشكىلاتى ئەمەس، بەلكى ئەڭ كۆپ بولغىنىدا يۇرتداشلار ئارا ھەرخىل كەسپى مەزمۇنلاردا پائالىيەت قىلىدىغان ھەمكارلىق جەمئىيىتىدىن باشقا نەرسە ئەمەس.

ئەمما شۇنىمۇ تەكىتلەش كېرەككى، ئۆزلىرىگە مىللىي

كېلەلىسە، بۇنداق تەشكىلاتنىڭ پائالىيەتلىرىمۇ شۇنچە مۇۋەپپەقىيەتلىك يۈرۈشۈپ كېتەلەيدۇ. بىر تەشكىلات ئىچىدە — ئىنتايىن يوشۇرۇن قانات يايدۇرۇلۇشقا، مىليون كىشىلىك زامانىۋى قوراللىق تاجاۋۇزچى ئارمىيىسىگە ئىگە ئون مىليوندىن ئېشىپ كېتىۋاتقان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى تۇرۇشقا مەجبۇر بولۇۋاتقىنىمىزدا — تەشكىلات ئەقىدىسىنىڭ توغرا-خاتالىقىنى تالاش-تارتىش قىلىشقا بېرىلىپ كېتىش، بۇ تەشكىلاتنىڭ پارچىلىنىپ خاراب بولۇشى ۋە ئاخىرى پاش بولۇپ يوقىتىلىشىغا سەۋەبچى بولۇپ قالىدۇ. شۇڭا، ھەرقانداق بىر كىشى مۇئەييەن بىر تەشكىلاتقا مەنسۇپ بولغىنىدا مۇتلەق ئىختىيارى تاللاش ھەققىدىن تولۇق پايدىلىنىشقا تىرىشىشى شەرت. ئەگەر مەلۇم بىر تەشكىلاتنىڭ ئەقىدىلىرى بۇ قاتناشقۇچىنىڭ ئەقىدىسىگە زىت كېلىدىغانلىقىنى سەزگەن ھامان ۋە بۇ شەخس ئۆز ئەقىدىسىنى تۈپتىن ئۆزگەرتىشكە ۋىجدانەن رازى بولمىغىنىدا، بۇ شەخس قىلچە ئىككىلەنمەستىن بۇ تەشكىلاتقا قاتنىشىش نىيىتىدىن ۋاز كېچىشى ياكى بۇ تەشكىلاتتىن ئىستېپا سورىشى شەرت. ئۇنداق بولمىغىنىدا، بۇ تەشكىلاتنى تۈگىمەس ئىچكى زىددىيەتلەر قاينىمىغا سۆرەپ كىرىپ، بىر تەشكىلاتنىڭ پالەچ ھالغا چۈشۈپ قېلىشىغا، ھەتتا بىۋاسىتە ياكى ۋاستىلىك شەكىلدە بولسىمۇ بۇ تەشكىلاتنىڭ پارچىلىنىپ كېتىشى، پاش بولۇپ ۋەيران بولۇشىغا سەۋەبچى بولۇپ قېلىشىمۇ مۇمكىن. ئەگەر قاتناشقۇچىنىڭ تۈپكى ئەقىدىسى بۇ تەشكىلاتنىڭ پرىنسىپلىرىغا توغرا

دەۋرلەردە گويا مەۋجۇدلۇقىنى يوقاتقانىدەك مۇتلەق يوشۇرۇن ھالەتكە ئاتىۋالىدۇ. مەسىلەن، ئاتمىشىنچى يىللارنىڭ باشلىرىدا ۋە ئاخىرلىرىدا ئىككى قېتىم ئاشكارا دېگۈدەك پائالىيەت قىلىشنى تاللاپ ئېلىپ، يۈزمىڭلىغان ئەزاسىدىن مەھرۇم بولغان پاجىئەلىك پائالىيەتلەرنى قىلغان بولسا، قالغان ۋاقىتلاردا ئۇنىڭ مەۋجۇدلۇقىدىن گۇمانلىنىشنى تۇغدۇرىدۇ. خۇددى شۇنىڭدەك بۇ تەشكىلاتنىڭ خەلق ئارىسىغا تارقىتىدىغان يوشۇرۇن چاقىرىقنامە ياكى يوشۇرۇن پائالىيەتلىرىنى كوچىلاردا مۇتلەق مەخپى شەكىللەردە بولسىمۇ ئاساسەن ئۇچرىتالمايمىز. بۇ تەشكىلاتنىڭ خەلقىمىز ئارىسىدا مۇستەقىللىق غايە تەشۋىقات تەسىرىنى يۇقىرىدىكى نىسپى ئاشكارا پائالىيەت قىلغان ئىككى قېتىملىقىدىن باشقا ۋاقىتلاردا ئاساسەن كۆرەلمەيمىز. شۇنداق بولغاچقا، ۋەتىنىمىز خەلقى بۇ قىرىق-ئەللىك يىل جەريانىدا تەشكىللىك، پىلانلىق، پروگراممىلىق پائالىيەت پەيدا قىلىش جاسارىتىگە ئاساسەن ئېرىشەلمىدى. كۆرۈلگەن پائالىيەتلەرنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى خەلقنىڭ ئىستىخىيىلىك ۋە پروگراممىسى بولمىغان پائالىيەتلەر بولغاچقا، ھەممىسىلا پاجىئەلىك مەغلۇبىيەتلەردىن ساقلىنىپ قالالمىدى. بۇ دېگەنلىك، بۇ مەغلۇبىيەتلەرنىڭ باش سەۋەبچىسى «خىپ» دېگەنىمۇ بىلدۈرمەيدۇ. دەل بۇنىڭ ئەكسىچە، بۇ تەشكىلات خەلقىمىزنى يېتەكلەشكە، قوزغىتىشقا ئەھمىيەت بەرمىدى ياكى سەل قارىدى دېيىش مۇمكىن.

مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنى قانات يايدۇرۇشنى غايە قىلىپ ھەرىكەت پروگراممىسى تۈزگەن ھەرقانداق بىر تەشكىلاتىمىز، مۇتلەق تۈردە ۋە يوشۇرۇن ناملاردا تەشكىلاتىنىڭ ئاساسلىق ھەرىكەت خىتابنامىسىنى، مۇراجىئەت-چاقىرىقلىرىنى، ۋەزىپىلىرىنى، خەلقنى رىغبەتلەندۈرىدىغان، خەلققە جاسارەت بېرىدىغان تەشۋىقاتلىرىنى ۋاقتى-ۋاقتىدا خەلقى ئارىسىغا يوشۇرۇن يوللاردىن پايدىلىنىپ تارقىتىپ تۇرۇشى شەرت. ئەگەر بىر مىللىي ئازادلىق تەشكىلاتى ئۆزىنىڭ تۈپكى مەقسىتىنى، خىتابنامىسىنى، چاقىرىقلىرىنى ئۆز خەلقىدىنمۇ يوشۇرۇن تۇتقانىكەن، ئۇ ھالدا بۇ تەشكىلاتنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق ئازادلىق تەشكىلاتى ئىكەنلىكىدىن گۇمانلىنىشىمىز كېرەك. ئەڭ كېمىدە بۇ تۈردىكى تەشكىلاتلارنىڭ تاكتىكا-ھەرىكەت ئۇسۇلى جەھەتتە بىر ئېغىر خاتا پىلان تۈزۈۋالغانلىقىنى مۆلچەرلەش مۇمكىن. مەسىلەن، ئەگەر كىشىلەر ئارىسىدا تارقىلىپ يۈرگەن «ش ت خ ئى پ» نىڭ مۇنتىزىم بىر يوشۇرۇن ئازادلىق پارتىيە تەشكىلاتى ئىكەنلىكى راست بولغىنىدا، ۋەتىنىمىزنىڭ يېقىنقى يىرىم ئەسىرلىك تارىخىدا مەۋجۇد بولۇپ تۇرغان بىردىن-بىر يوشۇرۇن مىللىي ئازادلىق تەشكىلاتى بولۇپ ھېسابلىنىشى كېرەك ئىدى. ئەمما بۇ تەشكىلات، ئۆزىنىڭ يېرىم ئەسىرلىك ھاياتى جەريانىدا تۈپتىن قارمۇ-قارشى تاكتىكىلار بىلەن ئوتتۇرىغا چىقىۋاتقانلىقىنى مۆلچەرلەشكە بولىدۇ. يەنى، بۇ تەشكىلات بەزىدە پۈتۈنلەي دېگۈدەك ئاشكارا پائالىيەت قىلىشنى تاللاپ ئالغان بولسا، يەنە بەزى

جەلپ قىلىشنى مەقسەت قىلىپ پىلانلايدىغانلىقىنى كۆرۈپ ئالالايمىز. ھەتتا نۇرغۇن تەشكىلاتلىرىمىز خەلقىمىزنى بىرەر پائالىيەتكە يېتەكلىگىنىدىمۇ، خەلقىمىزنىڭ ئاشكارا قوزغىلىپ ھەرىكەتكە ئاتلىنىشىدىن كېيىنكى مۇقەررەرلىك بولغان ۋەھشىيلەرچە باستۇرۇلۇش سەھنىسىنى دۇنيا جامائىتىگە كۆرسىتىشنى مەقسەت قىلىدىغانلىقى مانا مەن دەپلا بىلىنىپ تۇرىدۇ. چۈنكى، يوشۇرۇن ھەرىكەتلەر، خەلقنىڭ زىيانغا ئۇچرىماي مۇستەقىللىق پائالىيىتىگە يوشۇرۇن ئاتلىنىشىنىڭ بۇنداق پىلانغا مۇۋاپىق كەلمەيدىغانلىقىنى ھەربىر تەشكىلات ئوچۇق بىلىدۇ. بولۇپمۇ چەتئەللەردىكى تەشكىلاتلىرىمىز ئاشكارا پائالىيەتلەرنى بىردىن-بىر تاكتىكا قىلىپ پائالىيەت قىلىشىدا، قايسى بىر كىشىلەردىن يىللىق پائالىيەت مەبلىغى يىغىۋېلىش، شۇ ئارقىلىق يىغىن-دەرد تۆكۈش پائالىيەتلىرىنى ئىقتىسادى جەھەتتىن كاپالەتكە ئىگە قىلىشنى بىردىن-بىر مەقسەت قىلىشماقتا. بۇ نۇقتىدىن ئالغاندا، مۇھاجىر تەشكىلات ياكى شەخسلىرىمىز چىقارغان ۋە تاقىلىپ كەتكەن شۇنچە نۇرغۇن مەتبۇئات تۈرلىرىدىن بىرمۇ گېزىت، ژۇرنال، كىتاب قاتارىدىكىلەر ھەرقانداق بىر دۆلەت تەرىپىدىن پىچەتلىنىش جازاسىغا ئۇچرىغان بولماستىن، پۈتۈنلەي دىگۈدەك ئىقتىسادى بولمىغانلىقىدىن ياكى ھىمايىچىسى، پىكىر بىرلىكى بولمىغانلىقىدىن ئۆزلۈكىدىن تارقىلىپ ياكى تاقىلىپ تۇرماقتا. روشەنكى، بۇ مۇھاجىر تەشكىلاتلىرىمىز ئاساسەن خىتايغا قارشى يوشۇرۇن قارشىلىق كۆرسىتىش تەشۋىقاتى بىلەن ئاساسەن شۇغۇللانماي كەلدى.

بۇنىڭدىن شۇنى كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، نۆۋەتتىكى ۋەزىيەتتە خەلقىمىزنى پۈتۈن چارە-تەدبىرلەردىن پايدىلىنىپ مۇستەقىللىق ئۈچۈن كۈرەش قىلىدىغان جاسارەتكە ئېرىشتۈرۈش، ئۇلارنى جاسارەتلەندۈرۈش ۋە ئۇلارنى بىۋاستە ياكى ۋاستىلىك بولسىمۇ يېتەكلەش ئىنتايىن مۇھىم ۋەزىپە بولۇپ ئالدىمىزدا تۇرماقتا. بۇنى قىلالمىغان بىر تەشكىلاتنىڭ مەۋجۇدلۇقىدىن ئېغىز ئېچىش مۇمكىن ئەمەس. دېمەك، ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتى ئومۇمىي خەلق ھەرىكىتى نەتىجىسىدىلا ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولىدىغان ئېغىر ۋەزىپە.

ئومۇمىي خەلق ھەرىكىتى مۇتلەق تۇردە زامانىسىغا لايىق يوشۇرۇن تەشۋىقاتلارغا، يوشۇرۇن ھەرىكەت پروگراممىلىرىغا ۋە يوشۇرۇن ۋاستىلار بىلەن، ئەمەلىي ئۈلگىلەر بىلەن جاسارەتلەندۈرۈلۈشكە موھتاج بىر ھەرىكەت. ئەگەر خەلقنى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتى پائالىيىتىگە يوشۇرۇن ئاتلىنىشقا رىغبەتلەندۈرۈشنى ئۆزلىرىگە ۋەزىپە قىلمىغانلا بولىدىكەن، بۇنداق بىر تەشكىلات، خەلقكە ئىشەنمەيدىغان بىر تەشكىلات بولۇپ قالىدۇ. دەرۋەقە، بۈگۈن ئاشكارا مەلۇم بولۇۋاتقان مۇتلەق كۆپ ساندىكى تەشكىلاتلىرىمىزنىڭ ئۆز خەلقىگە، ئۆز خەلقىنىڭ جاسارىتىگە ئىشەنمەي، ياتلاردىن ئۈمىد كۈتىدىغان تەشكىلاتلار ئىكەنلىكىنى كەينى-كەينىدىن ئىسپاتلىماقتا. شۇنىڭ ئۈچۈن بولسا كېرەك، بىزنىڭ نۇرغۇن تەشكىلاتلىرىمىز ھەربىر پائالىيىتىنى چەتئەل كۈچلىرىنى

بولىدىغان پىكىر-ھەرىكەتلەرگە ئىگە بولۇشى شەرت. شۇنىڭدەك يەنە ۋەتىنىمىزنىڭ نۆۋەتتىكى جىددىي دۈشمەن ۋەزىيىتىنى بىر چەتكە قايرىپ قويۇپ، كەلگۈسىدە، مىللىي مۇستەقىللىقىمىزنى قولغا كەلتۈرگىنىمىزدىن كېيىن قىلىنىدىغان ئىشلار بىلەن شۇغۇللانغۇچى تەشكىلاتلىرىمىزنىمۇ مىللىي مۇستەقىللىق تەشكىلاتى دېيىشىمىزگە ھەققىمىز يوق. شۇنداق ئىكەن، ئۇلارنىڭ چاقىرىق، پائالىيەتلىرىنىمۇ مىللىي مۇستەقىللىق پائالىيەتلىرى دېيەلمەيمىز. بۇنداق نامدىكى تەشكىلاتلارنىڭ ئەتراپىغا توپلىشىۋېلىپ قۇرۇق تەمەلەردە بولغىنىمىزدىن كۆرە، ئۆز ئالدىمىزغا دۈشمەنگە زەربە بېرەلەيدىغان ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىشىمىز تېخىمۇ ئاقىلانە ئىش قىلغانلىقىمىز بولىشىدا شەك يوق.

§1.15 تاشقى مۇناسىۋەت مەسىلىسى

ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىقىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا چەتئەل كۈچلىرىنىڭ ختايغا بېسىم قىلىپ، شەرقىي تۈركىستان مىللىي مۇستەقىللىقىغا تىنىچ يول قويۇشىغا مەجبۇرلاپ بېرەلەيدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغان كىشىلىرىمىزنىڭ كۆپلۈكى كىشىنى ھەيران قالدۇرىدۇ. بىزنىڭ نۇرغۇنلىغان ۋەتەنسۆيەرلىرىمىز ئەنە شۇ خىل قۇرۇق تەمەلەردىن ئۈمىد كۈتۈپ بىر ئۆمۈر قىممەتلىك ۋاقىتلىرىنى زايە قىلىپ ئۇ ئالەمگە كېتىشمەكتە. ھەتتا بۇنداق ھاياجىنىنىڭ سىرتقا ئېپادىلىنىپ قېلىشى تۈپەيلىدىن تۈگمەس بالايىئاپەتلەرگىمۇ قالغان بولدى. بۇنداق قۇرۇق تەمەلەردە قويىدىغان خىيالىي

بىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق پائالىيىتىمىز گەندىنىڭ دەۋرىدىكى ھىندىستاندىكىدەك نەچچە ئونمىڭ قوراللىق دۈشمەنگە قارشى تۇرىدىغان تار بىر يېرىم ئارالغا قىستىلىپ قالغان يېرىم مىليارد خەلقى بار مۇھىتتا ياشاۋاتقىنى يوق. بىز بۈگۈن خەلقىمىزنى تارىخ بېتىدىن سۈپۈرۈپ تاشلاشنى ئۆزلىرىگە بىردىن-بىر مۇددىئا قىلىۋاتقان مىليون كىشىلىك قوراللىق كۈچكە ئىگە، بارلىق پۈرسەتلىرىمىزنى تارتىپ ئالغان نەچچە مىليون تاجاۋۇزچى دۈشمەندىن قۇتۇلۇش مۇھىتىدا تۇرماقتىمىز. بۇنىڭ ئۈچۈن مىللىي مەدەنىيەت ئىنقىلابى، خەلقئارالىق شىكايەت پائالىيەتلىرى ياكى ئاشكارا يىغىلىش-نامايىشلار بىلەن شۇغۇللىنىپ مۇستەقىللىقىمىزنى ھەرگىزمۇ قولغا كەلتۈرەلمەيمىز. بۇنداق تايىنى يوق پائالىيەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىشنى مىللىي مۇستەقىللىق ئۈچۈن دەيدىغان پوسمىغا پۈركەشكە ئۇرۇنۇش، مىللىي مۇستەقىللىق پائالىيىتىمىزنىڭ مۇددىئاسىنى بۇرمىلاش ھېسابلىنىدۇ.

دېمەك، ئۆزلىرىنى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچى تەشكىلات دەپ ھېسابلىشىپ، بىر قاتار قىممىتى يوق، ئەمەلىي رولى يوق، قۇرۇق داۋراڭلار بىلەن، ھەتتا زىيانلىق تەرغىباتلار بىلەن مۇجمەل پروگراما-نىزامنامىلارنى تارقىتىپ خەلقىمىز ئارىسىدا قۇرۇق ئۈمىدلەرنى پەيدا قىلىپ يۈرۈشمۇ بىر جىنايەت. مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەت تەشكىلاتى ئىكەن، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىز ئۈچۈن ئەمەلدە ئىجرا قىلىشقا بولىدىغان ۋە ئەمەلىي تۆھپىسى

تەلىپىمىزنى خەلقئارالاشتۇرۇش تەمەلىرى بەڭگىنىڭ خىيالىدىنمۇ ئىشەنچسىز ھالدا تۇرماقتا.

ئەگەر خام خىيال قىلىشقا توغرا كەلسە، بۈگۈنكى خەلقئارالىق مۇھىتنى تەھلىل قىلغاندىكى نەتىجىلەرگە قارىغىنىمىزدا، ۋەتىنىمىزنىڭ دۇنيا جامائىتىنى جەلپ قىلالىشى ئۈچۈن ئاۋۋال خەلقئارادىكى بىرەر جەسۇر دۆلەتنى ئارقا تىرەك قىلغان ھالدا، ۋەتىنىمىزدە مۇستەقىل ھاكىمىيەت قۇرغان ۋە قىسمەنلىكتە بولسىمۇ دۇنياغا ئۆزلىرىنى ھېس قىلدۇرالايدىغان مىللىي ھۆكۈمەت خادىملىرى، كۆپ قىسىم ھۆكۈمەت ئەزالىرىنى شۇ دۆلەتكە قاچۇرۇپ چىقىپ پاناھلىق تىلەش ۋە شۇ ئاساستا بىرەر سەرگەردان ھۆكۈمەت قۇرۇش ئارقىلىقلا دۇنيا جامائىتىنىڭ ھىمايىسىنى قولغا كەلتۈرەلىشى ئېھتىمال ئىدى. بۇنداق پۇرسەت ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز ھۆكۈمىتىنىڭ تىنچ ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇشىدىن كېيىنكى جىم يېتىۋېلىشىمىز نەتىجىسىدە تارىخقا كۆمۈلۈپ كەتتى. ئىككىنچى بىر ئىمكانىيەت بولسا، ۋەتىنىمىزدە سانائەت، پاراۋانلىق ۋە ھاكىمىيەت خىزمىتىدە ئىشلەيدىغان مىللىي ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ سانى مۇتلەق ئۈستۈنلۈكتە بولۇپ، بىرتۇتاش ئىش تاشلاش ئارقىلىق ۋەتىنىمىزنىڭ نورمال ھاياتلىق شەرتلىرىنى ئېغىر دەرىجىدە پالەچ ھالغا چۈشۈرۈۋېتەلەيدىغان ئىمكانىيەتلەرگە ئىگە بولىشىمىز ئارقىلىقلا دۇنيا جامائىتىنىڭ دىققىتىنى ئۆزىمىزگە جەلپ قىلىش پۇرسىتىگە ئېرىشەلىشىمىز مۇمكىن بولاتتى. ھالبۇكى، ۋەتىنىمىزنى بېسىپ ياتقان

تەسۋىرلەر دۇنيادا يۈز بېرىدىغان ھەربىر يېڭى ۋەقە ياكى ئۆزگىرىشلەردە يېڭىلىنىپ ئوتتۇرىغا چىقىپ تۇرماقتا. بولۇپمۇ دۇنياۋى كوممۇنىزم ئېقىمىنىڭ ھالاكىتى ئېلان قىلىنغان توقسىنىنچى يىللاردىن باشلاپ بۇ تۆردىكى تامالار قايتىدىن كۆچىيىپ خەلقىمىزگە يېڭى قۇرۇق ئۈمىدلەرنى ۋەدە قىلىپ، خەلقىمىز ئارىسىدا قايتىدىن 'جىم يېتىپ كۈتۈش' ھالىتىنى شەكىللەندۈرمەكتە.

شەرقىي تۈركىستانىمىز بۈگۈن پۈتۈنلەي خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ چاڭگىلى ئاستىدا تۇرۇۋاتقانلىقى ئىنكار قىلىنماس بىر رىياللىق. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى دۇنيا دىپلوماتىيە ساھەسىدە ۋەتىنىمىزگە قىلچىلىكمۇ بىرەر پۇرسەت قالدۇرماي، ۋەتىنىمىز ھەققىدىكى ھەرقانداق بىر ئۈچۈرنى چەكلەش، ئىنكار قىلىش، بۇرمىلاش، ھەتتا قولىدىن كەلگىنىدە بېسىم قىلىش، تەھدىت سېلىش، پارا بېرىش ۋاستىلىرى بىلەن ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي زۇلۇم مەسىلىسىنىڭ خەلقئارا سەھنىسىگە چىقىرىلىشىنى چەكلەپ تۇرماقتا. بىزنىڭ چەتئەللەردىكى مۇساپىر سەرگەردانلىرىمىزمۇ ھەرخىل يېتەرسىزلىكلىرى تۈپەيلىدىن ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق تەلىپىنى خەلقئارالاشتۇرۇشتا بەكلا ئاجىز تۇرۇۋاتقاچقا، تىبەت ۋە تەيۋەنلەرگە ئوخشاش دۇنيا جامائەتچىلىكىنىڭ دىققىتىنى جەلپ قىلىشتىن بەكلا ئۇزاقتا تۇرماقتا. ئۇنىڭ ئۈستىگە دۇنيا جامائىتىنى ئەنسىرەتكىدەك بىرەر تەھدىت ۋەتىنىمىز تەۋەسىدىمۇ كۆرۈلمىگەچكە، بىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق

نامايىشى، ئاچلىق ئېلان قىلىش، ... قاتاردىكى پاسسىپ
قارشىلىق كۆرسىتىش يوللىرىغا مۇراجىئەت قىلىشىمىزنى
پەرەز قىلىشىمىزمۇ مۇمكىن ئىدى. ھالبۇكى، خەلقىمىز
بۈگۈن بۇنداق بىر ھەرىكەتنى يارىتالىغۇدەك سوتسىيال ۋە
روھىي شەرتلەرنى ھازىرلىشتىن بەكلا يىراق تۇرغاچقا،
بۇنداق بىر ھەرىكەتنىمۇ بەگنىڭ خىيالى دېيىشىمىزلا
قالىدۇ! ئۇنىڭ ئۈستىگە، ئەڭ مۇھىم بولغىنى ۋەتىنىمىزنى
بېسىۋالغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى، مەيلى ئۇ قايسى ئەقىدە،
قانداق ئىجتىمائىي تۈزۈمدىكى خىتاي بولسۇن، ۋەتىنىمىزنى
بېسىۋېلىش غايىسىنى ئۆزلىرىنىڭ مىللىي تەقدىرى بىلەن
چەمبەرچاس باغلىۋالغان، بۇنىڭ ئۈچۈن قان كېچىپ بولسىمۇ
ۋەتىنىمىزنى قولىدا تۇتۇپ تۇرۇشنى پىلانلاپ كېلىۋاتقان بىر
ۋەھشىي تاجاۋۇزچى. بۇنداق بىر دۈشمەنگە قارىتا ئاتالمىش
'گەندى يولى' دىن پايدىلىنىشنى ھەرىكەت ئۇسۇلى قىلىپ
تاللىۋېلىش، دۈشمىنىمىزنى قەتئىي تونىمىغانلىقنىڭ بىر
ئىپادىسى بولىدۇ. بىزنىڭ بۈگۈنكى ھالىتىمىزنى تەپسىلىي
كۆزىتىدىغان بولساق، بىز بۈگۈن ئىنتايىن ئاز ساندىكى
پىدائىي ۋەكىللىرىمىزنىڭ جان پىدا قىلىشىغا تايىنىپ،
خىتاي تاجاۋۇزچى ئاھالىسى ئىچىگە ئېغىر ۋەھىمىلەرنى
پەيدا قىلالايدىغان يوشۇرۇن ھەرىكەتلەرنى ئىزچىل
داۋاملاشتۇرۇش ئارقىلىق، دەسلەپتە ۋەتىنىمىزگە تاجاۋۇز
قىلىپ كىرىۋاتقان يېڭى تاجاۋۇزچى خىتايلارنى قورقۇتۇپ
ۋەتىنىمىزگە ئاياق بېسىشقا جۈرئەت قىلالمايدىغان ۋەزىيەت
يارىتىش ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسىتىشكە مەجبۇرمىز. شۇنى

خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى باشقا مۇستەملىكىچىلەردەك ئۇنداق يۈكسەك تەرەققىي تاپقان ئىقتىسادقا ئىگە ئەمەس. بۇ تاجاۋۇزچى، ۋەتىنىمىزنى پۈتۈنلەي قىلىۋالغان ئۆز ئاھالىسى ئۈچۈن بىر ھاياتلىق ماكانى سۈپىتىدە بېسىۋېلىشنى ئۆزلىرىگە مۇددىئا قىلغان بىر دۈشمەن. شۇڭا بۈگۈن، ۋەتىنىمىزنى مۇستەقىل قىلىشىمىزدا تېنىچ كۈچ كۆرسىتىشتەك بۇنداق بىر ئىمكانىيەتتىن تولۇق مەھرۇم بولغان بىر ۋەزىيەتتە تۇرماقتىمىز. بۇنداق بىر ۋەزىيەتنى بار دېگىنىمىزدىمۇ، ئۇمۇ ئوخشاشلا تارىختا كۆمۈلۈپ كەتكەن ئەللىكىنچى يىللارغا خاس بىر ۋەزىيەت ئىدى. ئۈچىنچى بىر ئېھتىماللىق بولسا، ئاسانلىقچە يىمىرىلمەيدىغان نىسبەتەن مۇنتىزىم ۋە نىسبەتەن مۇستەھكەم ئازاد رايونلىرىغا ئىگە مىللىي ئارمىيىمىزنىڭ ئىسيان كۆتۈرۈشى ئارقىلىق، ۋەتىنىمىزدە ئېغىر ۋەھىمە پەيدا قىلىپ دۇنيا جامائىتىنى ئۆزىمىزگە جەلپ قىلدۇرالىشىمىز ئېھتىمال ئىدى. روشەنكى، بىز بۇنداق پۇرسەتنىمۇ ئەڭ كېيىندە يەتمىشىنچى يىللارنىڭ باشلىرىدىلا قولدىن بېرىپ قويغانمىز. ۋەھالەنكى، بۇنداق خەلقئارالىق داغدۇغا پەيدا قىلىشىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىقىمىزغا قانچىلىك ئىجابىي رول ئوينىيالايدىغانلىقى مۇنازىرە قىلىشقا تېگىشلىك باشقا بىر مەسىلە.

ئەمدى بىزگە قايسى پۇرسەتلەر قالدى؟ بەلكىم پۈتكۈل خەلقىمىزنى بىرقانچە نۇقتىغا يىغىپ ھەيتىلەرچە تارقىلىپ كەتمەيدىغان ئومۇمىي نامايىش، جىم ئولتۇرۇۋېلىش

مۇناسىۋەت پائالىيەتلىرىمىزنىڭ تۈپكى پروگراممىسى.

بۇ يەردە شۇنىمۇ ئۇنتۇماسلىقىمىز كېرەككى، دۇنيا سىياسىي جۇغراپىيىسى ھەرگىزمۇ ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق پائالىيەتلىرىگە قىلچە ئەھمىيەت بېرىدىغان ھالەتتە پىلانلانغان ياكى شۇنىڭغا ئۇيغۇنلاشتۇرۇپ تەرەققىي قىلغان ئەمەس. خۇددى شۇنىڭدەك، بىزنىڭ بۇ يېقىنلاردا ئوتتۇرىغا چىقىۋاتقان ھەرقانداق بىر داھىي ياكى تەشكىلاتىمىزدىمۇ ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق پائالىيەتلىرىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان سىياسىي جۇغراپىيە شارائىتىنى يارىتالىغۇدەك ياكى بۇنداق بىر دۇنياۋى ۋەزىيەتكە يېتەكلىيەلىگۈدەك كۈچ-قۇدرەت، ئەقىل-پاراسەت يوق. ۋەتىنىمىزنىڭ ئەتراپىدىكى ھەرقانداق بىر دۆلەت، دۇنيادىكى ھەرقانداق بىر گېپى ئۆتىدىغان دۆلەت ياكى تەشكىلاتلاردا ۋەتىنىمىز تەقدىرىگە دىققەت قىلىدىغان خىيال يوق. ئەڭ كۆپ بولغاندىمۇ ئۇلار خىتاي دۆلىتىدىن مەنپەئەتدار بولۇش ياكى ئۇنى بىرەر مۇددىئاسى ئۈچۈن مەجبۇرلاش ئۈچۈن بەزى سىياسىي ئويۇنلارنى ئويناش ئۈچۈن ۋەتىنىمىز خەلقىنى كىچىك بىر كوزىر قىلىۋېلىشى ئېھتىمال. بىزنىڭ مۇھاجىر تەشكىلاتلىرىمىزنىڭ تاشقى پائالىيەتلىرى ئەنە شۇ خىل پۇرسەتلەر، كۆرۈلگەن ھامان ئۇستىلىق بىلەن ھەرىكەتكە ئاتلىنىپ، بۇنداق پۇرسەتلەرنى ۋەتىنىمىزنىڭ پايدىسىغا يۈزلەندۈرۈشكە تىرىشچانلىق كۆرسىتىش بولۇشى كېرەك ئىدى.

ئۇنتۇماسلىقىمىز كېرەككى، ۋەتىنىمىزدىكى سەلدەك كۆپىيىپ كېتىۋاتقان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ سۈنئىي كۆپىيىشكە چەكلىمە پەيدا قىلىشنى ئىشقا ئاشۇرۇشتىن باشقا يولىمىز قالمىدى ۋە بۇنداق بىر پۇرسەتتىن — گەرچە بۇنداق بىر پۇرسىتىمىزمۇ ئەڭ ئاخىرقى نۇقتىسىغا كېلىپ قالغان بولسىمۇ — تېخى مەھرۇم قالمىدۇق. شۇنداق بولغاچقا، بۇ باسقۇچلۇق ھەرىكەتنى مۇتلەق يوشۇرۇن تاكتىكىلار بويىچە ئۇزۇن مۇددەت تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇش ئارقىلىق، ۋەتىنىمىز خەلقىنى تاجاۋۇزچىلاردىن قۇتۇلۇش ھەرىكىتىگە چارە تاپالايدىغانلىقىغا ئىشەنچ پەيدا قىلىشقا بولىدۇ. بۇ جەرياندا يەنە جەسۇر پىدائىيلار يېتىشتۇرۇش شارائىتىنىمۇ شەكىللەندۈرۈپ، تەدرىجىي شەكىلدە يوشۇرۇن پارتىزانلىق ھەرىكەت باسقۇچى ئۈچۈنمۇ تەجرىبىلىك يېتەكچىلىرىمىزنى يېتىشتۈرۈش پۇرسىتى يارىتالايمىز. شەك-شۈبھىسىزكى، بۇ باسقۇچنى ئۈنۈملۈك ۋە ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇشىمىز ئارقىلىق خىتاي تاجاۋۇزچى ئاھالىسىنىڭ سۈنئىي كۆپىيىشكە چەكلىمە يارىتىپلا قالماي، يەنە تەبئىي كۆپىيىشىنى چەكلەش ۋەزىيىتىنىمۇ يارىتالايمىز. ئۇنىڭدىن كېيىنكى دەۋرلەردە رەسمىي پارتىزانلىق ئۇرۇش باسقۇچى ۋە مۇنتىزىم ئۇرۇش باسقۇچلىرى ئۆزلۈكىدىن شەكىللىنىدۇ. ئەنە شۇ جەرياندا خەلقئارا جامائەتچىلىكىنىڭ دىققىتى ۋەتىنىمىز خەلقىگە مەركەزلىشىدىغان بولىدۇ ۋە خەلقىمىزنىڭ كىملىكى، نېمە تەلەپ قىلىۋاتقانلىقى، مىللىي ئىرادىسى دۇنياغا ھەقىقىي تۈردە تونۇتۇلغان بولىدۇ. مانا بۇ، بىزنىڭ تاشقى

قىلىشى شەرت. بۇنداق تۆھپە قوشالمايدىغان ھەرقانداق بىر پائالىيەت، ئۇنىڭغا ھەرقانداق بىر ئىسىم قويۇلغان بولۇشىدىن ۋە ھەرقانچە كۆپ كىشىلەرنى جەلپ قىلالىغان بولۇشىدىن قەتئىي نەزەر، ھېچقانداق بىر رېئال ئەھمىيەتكە ئىگە ۋەزىيەتنى شەكىللەندۇرەلمەيدۇ. شۇنداق ئىكەن، بۇنداق ھەرىكەتلەرنىمۇ ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكىتى دەپ ھېساپلىيالمايمىز.

1.16§ تىنچلىق سۆھبەتلىرى توغرىسىدا

بىز بۇ ماتېرىيالدا باشتىن ئاخىرى دېگۈدەك 'تىنچ ھەرىكەت' لەرنىڭ ۋەتىنىمىزنى مۇستەقىل قىلىش ھەرىكىتى ئۈچۈن پايدىسى بولمايدىغانلىقىنى، ھەتتا زىيان كەلتۈرۈپ كېلىۋاتقانلىقىنى تەكىتلەپ كەلدۇق. ئەسلىدە، ۋەتىنىمىز خەلقى يېقىن تارىخىمىز جەريانىدا يېتىلىپ ئۈلگۈرەلمىگەن ... ئۆگىنىۋاتقان 'تىنچلىق' تەرغىباتلىرىنىڭ زەھەرلىشى ئارقىسىدا، تىنچلىق پائالىيەتلىرىگە بەكلا ھېرىسمەن ھالغا كەلتۈرۈلمەكتە. ھەرقانداق بىر مەسىلىگە دۇچ كەلگىنىدە دۈشمىنى بىلەن "سۆزلىشىش ئارقىلىق ئىشنى ھەل قىلىش" نى ئەڭ توغرا ۋە ئەڭ ئاسان چارە دەپ تونۇيدىغان غەلىتە ھالغا كەلمەكتە. ھالبۇكى، دۇنيانىڭ ھەرقانداق بىر يېرىدە دۈشمىنى بىلەن، بولۇپمۇ چىش-تىرنىقىغىچە قوراللانغان بىر تاجاۋۇزچىسى ئالدىدا تىنچلىق سۆھبىتى ئۆتكۈزۈشتە قورال كۈچى، نوپۇس كۈچى ۋە ئىقتىسادى-مەمۇرىي مۇستەقىللىقى مۇئەييەن بىر نۇقتىغا كەلمەي تۇرۇپ سۆھبەتتە ئۆز

هالبۇكى، بىزنىڭ مۇھاجىر تەشكىلاتلىرىمىز خەلقىمىزنىڭ ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ۋەتىنىنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن تارتىپ ئالالايدىغانلىقىنى ئىزچىل تۇردە قوبۇل قىلىشماي كەلمەكتە. بۇنىڭ سەۋەبى، يۇقىرىدا تەھلىل قىلغىنىمىزدەك، ئۇلار ۋەتىنىمىز خەلقىگە، ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ ئۆزىنى قۇتقۇزالايدىغان يوشۇرۇن كۈچ-قۇۋۋەتكە ئىگە ئىكەنلىكىگە ئىشەنمەيدۇ. بۇنداق بىر قاراشنى پىكىر قىلىش ئۇسۇلى قىلىۋالغان كىشىلىرىمىز، ھەرقانداق بىر تاشقى مۇناسىۋەت پائالىيەتلىرىدە ئۆزىگە ئىشەنمەي، باشقىلاردىن تەمەدە بولۇشنىڭ ئىپادىسى بولغان تاشقى كۈچلەردىن مەرھەمەت كۈتۈشنى بىردىن-بىر چىقىش يولى دەپلا تونۇپ كەلمەكتە. بۇنداق تۇيغۇ، يۇقىرىقىدەك قۇللۇق پسىخولوگىيىسىنىڭ مۇقەررەر نەتىجىسى بولۇپ، ھەرقانداق بىر مىللىي مۇستەقىل دۆلەت قۇرۇش ئارزۇسىدىكى كىشىمىز، بۇنىڭ ئۈچۈن جان پىدا قىلىدىغان پىدائىيمىز بۇنداق بىر تۇيغۇدا قەتئىي بولماسلىقى كېرەك.

بۇلاردىن شۇنى خۇلاسىلەش مۇمكىنكى، بۈگۈنكى شارائىتتا، ۋەتىنىمىز تەقدىرى ئۈچۈن باش قاتۇرۇۋاتقان، بۇ غايىسى ئۈچۈن تاشقى مۇناسىۋەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كىشىلىرىمىز ئۆزلىرىنىڭ بىردىن-بىر ۋەزىپىسى بولغان بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەت دولقۇنى ئۈچۈن تېگىشلىك تۆھپە قوشۇشنى ئۆزىنىڭ مۇددىئاسى، ھەرىكەت پرىنسىپى قىلىپ پائالىيەت پروگراممىسى تۈزۈپ يوشۇرۇن ھەرىكەت

شۇكى، بىز بۇنداق پايدىلىق پۇرسەتنى سۈلھىدىن كېيىن ئەمەس، ھەتتا سۈلھى باشلىنىش كۈنلىرىدىلا دۈشمىنىمىزگە تارتقۇزۇپ قويدۇق. نەتىجىدە، سۈلھى مۇزاكىرىلىرى ئاخىرغا بارماي تۇرۇپلا، بىز سۈلھى تەلەپ قىلىدىغان پاسسىپ ئورۇندىكى ھالەتكە چۈشۈرۈلدۇق. ئورنىغا كەلمەيدىغان بۇ پاجىئەلىك تارىخىمىزنى قويۇپ تۇرايلى، سۈلھى تەلەپ قىلىش بىز تەرەپتىن ئوتتۇرىغا قويۇلغان تەقدىردىمۇ، ئۆز كۈچىمىزنى قەتئىي ساقلاپ قالىدىغان ئالدىنقى شەرت ئاستىدا، دۈشمىنىمىزنىڭ قايتا كۈچىيىۋېلىشىغىمۇ يول قويمايدىغان ۋەزىيەت يارىتىش ئەقىللىق بىر تاكتىكا ئىدى. بىز شۇنى ھەرگىز ئۇنتۇماسلىقىمىز كېرەككى، ئەگەر بىز دۈشمىنىمىزگە ھاياتى خەۋپ كەلتۈرەلەيدىغان مۇئەييەن بىر كۈچكە ئېرىشەلمەي تۇرۇپ، دۈشمەننىڭ بىزدىن سۈلھى تەلەپ قىلىشى تۇرماق، بىزنىڭمۇ دۈشمەندىن سۈلھى تەلەپ قىلىشىمىز كەسكىن رەت قىلىنىشى شەرت ئىدى. ھالبۇكى بىزدە بۇنداق ۋەزىيەتنىڭ بىرەر شەپىسىمۇ بولمىغان ئەھۋالدا ھەدەپ تىنچلىق يوللىرىنى ئاختۇرۇپ يۈرىدىغان كىشىلىرىمىزگە ئۈمىد باغلاپ كېتىشىمىزنى زادىلا ئەقىلگە سىغدۇرغىلى بولمايدۇ. بىزنىڭ ھەرقانداق سۆھبەت تەلىپىمىزنى ئويلىنىشقا تەييار تۇرىدىغان بىر تاجاۋۇزچى، ھەرگىزمۇ قورالسىزلاندۇرۇلغان خەلقىمىز ئۈستىگە مىليون كىشىلىك مۇنتىزىم زامانىۋى قورallىق كۈچلىرىنى تىرەپ قويمايدۇ! بۇنداق بىر دۈشمەنگە، سۇنزى يولىنى تۇتقان ھېلىگەر دۈشمەنگە تىنچلىق بىلەن ئىشىمىزنى ھەل

تەلىپىنى قوبۇل قىلدۇرالىغان بىرمۇ مەسىلىنى ئۇچرىتالمايمىز. شەرقىي تۈركىستان خەلقى ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتى دەۋرىدە دەسلەپ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى تىنچلىق سۆھبىتىگە مەجبۇرلىيالىغىنىدا ئۈستۈن ئەسكىرى كۈچىگە، يېتەرلىك دەرىجىدىكى مۇقىم ئازاد رايونلارغا ۋە مۇتلەق ئۈستۈن ساندىكى مىللىي نوپۇس كۈچىگە تايانغانىدى. ئەمما ئەينى ۋاقىتتىكى دۈشمىنى ۋاقىتلىق ئاجىزلاشقان دۈشمەن بولۇپ، ئازراقلا پۇرسەت بېرىلىشى ھامان خىتايدىن دەرھال ياردەم كەلتۈرۈپ ئۈستۈن ئەسكىرى كۈچ ھالىتىگە كېلىۋېلىش ئېھتىمالى بەكلا كۈچلۈك ئىدى. ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز دۈشمەن بىلەن تىنچلىق سۆھبىتىگە ئولتۇرغىنىدا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ قايتا كۈچلىنىۋېلىپ، سۆھبەت ماددىلىرىنى بىر تېپىن قىلىۋېتىش ئېھتىمالى ھەققىدە قىلچە تەييارلىقتا بولمىغان ۋە بولالماس ئىدى. يەنى، ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ دۈشمەن بىلەن ئېلىپ بارىدىغان ھەرقانداق بىر تىنچلىق سۆھبىتى قەتئىي تۈردە ئۇزۇن مۇددەتلىك ھەربىي ئۈستۈنلۈكنى ساقلىيالىغىنىدىلا ئاندىن ئىشقا ئاشۇرالايدىغان بىر ئىش ئىدى. ھالبۇكى، ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز دەۋرىدە بىز خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن ئەمەس، بەلكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىزدىن سۈلھى تەلەپ قىلىۋاتقان بىر پايدىلىق پۇرسەتنى قولغا كەلتۈرگەنىدى. شۇنداق تۇرۇقلۇق، بىز ھەربىي كۈچىمىزنى كۈچەيتىش ئورنىغا، يوقىلىش باسقۇچىدا تۇرۇۋاتقان تاجاۋۇزچىلارنىڭ قايتىدىن كۈچلىنىۋېلىشىغا پۇرسەت بېرىپ قويدۇق. ئېچىنىشلىق يېرى

خەلقىمىزنى كەسكىن ھەرىكەت باشلىشقا يېتەكچىلىك قىلىشتىن باش تارتىپ كېلىۋاتقانلىقى ئىپادىلەنمەكتە. ھەتتا ئۇلارنىڭ تىنچلىققا شۇنچە قىزىقىپ كېتىشىنىڭ تېگىدىمۇ بۇ تۈردىكى ئۈمىدسىزلىكنىڭ ياتقانلىقىنى سېزىۋېلىشقا بولىدۇ.

بىزنىڭ بىلىملىك كىشىلىرىمىز پۈرسەت بار ۋاقىتلاردا ۋەزىيەتنى، بولۇپمۇ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ غەرىزىنى خاتا مۆلچەرلەپ ئەللىك يىللىق مەغلۇبىيىتىمىزگە ۋاسىتىلىك سەۋەبچى بولغان بولسا، ئەمدىلىكتە ھەددىدىن ئارتۇق كۈچلىنىپ كەتكەن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ كۈچىگە تەڭ كېلەلەيدىغان يوشۇرۇن كۈچلىرىمىزنى مۆلچەرلىيەلمەي، "ئەمدى پۈرسەتنى قولدىن بېرىپ قويدۇق" دەيدىغان يوشۇرۇن ئېڭىدىكى (چوڭقۇر ئېڭىدىكى) خۇلاسىلىرىگە ئاساسلىنىپ، ۋاسىتىلىك شەكىللەردە ئۈمىدسىزلىك تەرغىباتلىرىنى كەڭ يايماقتا. ئەسلىنى سۈرۈشتە قىلغىنىمىزدا، بۇ تۈردىكى كىشىلىرىمىزنىڭ ئېڭىنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى مەخپىي شەكىلدە پىلانلىق تۈردە يېتىشتۈرۈپ چىققان دېيىشىمىز مۇمكىن. شۇنداق ئىكەن، بۇ تۈردىكى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەتلىرىمىزگە يېتەكچى بولۇش سەۋىيىسىگە ئىگە كىشىلىرىمىز دۈشمەننى بىلىپ-بىلمەيلا دۈشمىنىمىزنىڭ پىكىر قىلىش ئارزۇسى بويىچە كۆزىتىپ كېلىۋاتقانلىقىدىن، بۇنداق ئۈمىدسىز خۇلاسىنى چىقىرىپ كېلىۋاتىدۇ دېيىش مۇمكىن.

دەرۋەقە، ۋەتىنىمىزنى ئىشغال قىلىپ ياتقان خىتاي

قىلىۋېلىشىمىز مۇمكىن دەپ تەمەدە بولۇشلارنى كەم قالغان ئاخىرقى ھوقۇقلىرىنىمۇ دۈشمەنگە ئۆتكۈزۈپ بېرىشنى مەقسەت قىلىشتىن باشقىچە چۈشىنىش مۇمكىن ئەمەس! بۇ – سېپى ئۆزىدىن تەسلىمچىلىكنىڭ ئىپادىسى!

1.17§ ئۈمىدسىزلىكلەر توغرىسىدا

بۈگۈنكى كۈندە ئادەتتىكى كىشىلىرىمىز ئارىسىدىلا ئەمەس، ھەتتا يۇقىرى دەرىجىلىك زىيالىيلىرىمىز بىلەن 'داھىي' لىرىمىز ئارىسىدىمۇ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ئاداققى غەلىبىسىگە قارىتا ئۈمىدسىز قارىشىدىغان ئەھۋال بەكلا ئېغىر ساقلانماقتا. بۇ تۈردىكى كىشىلىرىمىز بىلەن ئەستايىدىللىق بىلەن سۆھبەتلىشىپ كۆرىدىغانلا بولىدىكەنمىز، بۇ تۈردىكى كىشىلىرىمىزنىڭ ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنىڭ غەلىبىگە ئېرىشەلىشىگە ئىشەنمەيدىغان قاراشلار ئۈچۈق بىلىنىپ تۇرىدۇ. گەرچە ئۇلار بۇ خىل قاراشلىرىنى ئاشكارا ئېتىراپ قىلمىغاندەك كۆرۈنسىمۇ، ئەمەلىيەتتە ئۇلار "بىلىمگە تايىنىپ ۋەتەننى قۇتقۇزۇش، خەلقنى تىنچ ھەرىكەتلەر ئۈچۈن ئويغىتىشنى ئاساس قىلىش، پۇرسەت كېلىشىنى كۈتۈش، ۋەزىيەتنىڭ پىشىپ يېتىلىشىنى كۈتۈش، يات كۈچلەرنىڭ ياردەم قىلىشىنى كۈتۈش، ئومۇميۈزلۈك قوزغىلىش ۋەزىيىتىنى يارىتىۋېلىش، مىللىي ئالاھىدىلىكىمىزنى ساقلاپ قېلىش ئۈچۈنلا تىرىشچانلىق كۆرسىتىش، ھەتتا بىراقلا خىتايدىن قۇتۇلۇش پۇرسىتىمىز تۇگىدى" دېگەندەك باھانىلەر بىلەن

شەكىللىنىشىمۇ بىر مۇقەررەرلىك. ھالبۇكى، بۈگۈنكى خەلقئارالىق مۇھىت خەلقىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىقىغا قىزىقىدىغان ئەمەس، ھەتتا بۇنداق بىر ئارزۇدا بولۇۋاتقان مۇتلەق كۆپ ساندىكى مىللەتلەرنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق ئارزۇلىرىنى ئۆزلىرىگە زىيانلىق دەپ قارايدىغان ئەھۋالدا تۇرماقتا. يەنە كېلىپ ۋەتىنىمىز ئىچىدىمۇ خەلقىمىز تەرىپىدىن دۇنيانى قىزىقتۇرالىغىدەك ئۇنداق بىر ھەرىكەت تېخى باشلانمىدى. خىتايمۇ يېقىنقى ئون-يىگىرمە يىلدىن بۇيان ئىقتىسادىي ئىسلاھات باھانىسىدە دۇنياغا ئېچىلغان دۆلەت بولۇشقا قاراپ يۈزلىنىۋاتقانلىقى ئۈچۈن، غەرب دۇنياسىنى ئۆزىگە جەلپ قىلماقتا. شۇنداق ئىكەن، ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ ھەرقانداق شەكىلدىكى ئەركىنلىككە ئىنتىلىش پائالىيەتلىرى خىتاي ۋەزىيىتىدىكى تىنچسىزلىققا سەۋەب بولىدىغان ھەرىكەتكە ئايلىنىپ قېلىشىدىن ئەنسىرەشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىپ، بىزنىڭ ھەرقانداق بىر ئەركىنلىك تەلەپ قىلىش ھەرىكىتىمىزنى 'تېررورلۇق' دەپ قارىلىشىدىن خالىي بولالماسلىقىمىز مۇمكىن.

ئۆز خەلقىنىڭ ئۆزىنى قۇتقۇزالايدىغان جاسارەتكە كېلەلەيدىغانلىقىغا ئىشەنمەي كېلىۋاتقان بىزنىڭ نۇرغۇن ئاقىللىرىمىز ئەنە شۇنداق ئېھتىماللىقلارنى كۆزدە تۇتۇپ، دۇنيا جامائىتىنىڭ چىشىغا تېگىپ قويىدىغان ھەرقانداق پائالىيەتكە خەلقىمىزنى يېقىن يولاتماسلىققا بار كۈچى بىلەن تىرىشماقتا. بۇ نۇقتىدىن ئالغاندىمۇ، بىزنىڭ

تاجاۋۇزچىلىرى ھەقىقەتەنمۇ ھەرقانداق شەكىلدىكى ھەرىكەت ۋاستىلىرى ئارقىلىق ئاشكارا قارشى تۇرۇشقا بولمايدىغان كۆچكە ئىگە ھالەتتە تۇرماقتا: بىزدە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ قولىدىكى مىليون كىشىلىك قوراللىق كۈچلىرىگە تاقابىل تۇرالىغۇدەك ھېچقانداق بىر كۈچىمىز يوق؛ بىزنىڭ خەلقىمىزدە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ئىقتىسادىي كۈچلىرىگە تەڭ كېلەلىگۇدەك ھېچقانداق بىر ئاساسىمىز قالمىدى؛ ئۇلارنىڭ پەن-تېخنىكا سەۋىيىسىگە تەڭ كېلەلىگۇدەك تۈزۈك ئاساسقا ئىگە ئەمەسمىز؛ مەمۇرىي جەھەتتىمۇ خىتاي تاجاۋۇزچى ھۆكۈمىتىدە ئۆزىمىزگە پايدىلىق پائالىيەت قىلالىغۇدەك تۈزۈك كىشىلىرىمىز يوق؛ بۇنىڭ ئۈچۈن ئىجتىمائىي مۇھىتىمىزمۇ تەييار ئەمەس؛ بىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىقىمىزنى قوللاپ قۇۋۋەتلەيدىغان بىرەر دوست ئەلنىمۇ ئۇچرىتالمايمىز ياكى بۇنداق بىر ۋەزىيەت يارىتالىغۇدەك مۇھاجىر كۈچلىرىمىزمۇ يوق. بۇنداق بىر قىيىن ۋەزىيەتتە، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنى قايسى يول بىلەن قانات يايدۇرالىشىمىزنى ئويلىنىش تۇرماق، ھەتتا بۇ يولغا قايسى ئۇسۇل-چارىلاردىن پايدىلىنىپ ئاتلىنالىشىمىزنى مۆلچەرلەشمۇ ھەقىقەتەن تەس بىر ئىش.

بۇنداق ئۈمىدسىزلىك چۈشەنچىسى ئۈستۈنلۈككە ئېرىشۋالغان بىر ۋەزىيەتتە، ئۆز خەلقىنىڭ يوشۇرۇن كۈچلىرىگە قارىتا ئىشەنچىمۇ يوقىلىپ، ئۈمىدىنى چەتئەل كۈچلىرىگە باغلاپ قويىدىغان ئىجتىمائىي مۇھىتنىڭ

1.18§ تېررورلىق ۋە تېررورچىلار توغرىسىدا

بۇ يېقىنلاردا، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىدىن ئۈمىد ئۈزۈۋاتقان كىشىلىرىمىز ئارىسىدا يەنە يوشۇرۇن شەكىلدە مىللىي ئازادلىق ھەرىكەتلىرى بىلەن شۇغۇللىنىش تەشۋىقاتلىرىنى قارىلايدىغان ئەھۋاللارمۇ خېلى كۆپىيىپ بارماقتا. "ئاران تۇرغىنىمىزدا، ئەمدى بىزنى 'تېررورچى' دەپ بابلىشى ئۈچۈن ساپ چىقىرىپ بەرگەن بولىمىز، ھازىر پۈتۈن دۇنيا تېررورچىلارغا قارشى تۇرىدۇ، شۇڭا ئۇنداق قانلىق ھەرىكەتلەرگە قەتئىي يول قويماسلىقىمىز كېرەك!" (يېقىنقى يىللاردا ۋەتىنىمىز خەلقى ئىچىدىكى بىر قىسىم جاسارەتلىك تەۋەككۇلچىلەر نىسپى مەخپىي ھالدا بەزى خىتاي ۋەھشىلىرىنى يەيدا قىلىشقا ئۇرۇنغىنىدا، چەتئەلدىكى تۇرغۇن ۋەتەنپەرۋەر تەشكىلات-تەشۋىقات يېتەكچىلىرىمىز بەس-بەستە باياناتلار ئېلان قىلىپ بۇ تۈردىكى مەخپىي خىتاي ۋەھىمسى پەيدا قىلىش پائالىيەتلىرىنى خىتاي پەيدا قىلغان ئويۇن دەپ، جان پىدا قىلغان مۇنەۋۋەر باشلامچىلىرىمىزنى ئەسلى خىتاينىڭ تاپشۇرۇقى بىلەن ھەرىكەت قىلغان خۇلىگەنلەر دەپ ئاشكارە باياناتلار ئېلان قىلىشتى! — قايتا تۈزەتكۈچىدىن)

بۇنداق دەيدىغان كىشىلىرىمىز مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتى بىلەن تېررورلۇقنىڭ پەرقىنى بىلمىسە كېرەك؟ ئۇنىڭ ئۈستىگە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بۈگۈنگىچە خەلقىمىزنىڭ ئەركىنلىك تەلەپلىرىنى قانلىق باستۇرۇپ

تىنچلىقپەرۋەرلىرىمىزنىڭ مۇددىئاسىنى خەلقىمىزنىڭ مىللىي ئازادلىقىنى كۆزدە تۇتىدىغان ئەمەس، بەلكى خەلقئارا جامائەتچىلىكنىڭ مەنپەئەتىنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويىدىغان دەللاللار ئەقىدىسى دەپ قاراشقا بولىدۇ. روشەنكى، بۇنداق بىر ئەقىدە ھەرگىزمۇ ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ مەنپەئەتىگە ئۇيغۇن كەلمەيدۇ. ئەگەر بىز تارىخىي ئەنئەنىلىرىمىزگە ۋارىسلىق قىلىپ، خەلقىمىزنى ئۈنۈملۈك بىرەر ھەرىكەت شەكلى بىلەن مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىگە جەلپ قىلىش يوللىرىنى كۆرسىتىپ بېرەلەيدىغانلا بولىدىكەنمىز، بىزنىڭ ئاقىللىرىمىزنىلا ئەمەس، ھەتتا خەلقىمىزنىڭ قايتىدىن جانلىنىشىنى قولغا كەلتۈرەلىشىمىز، ئاخىرىدا مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ئاخىرقى غەلىبىسىگە بولغان ئىشەنچىنى قايتا تىكلىيەلىشىمىز مۇمكىن.

ئەسلىنى سۈرۈشتە قىلغىنىمىزدا، بۇنداق ئۈمىدسىزلىكلەرنى تارقىتىپ يۈرگەنلەرنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى خىتايدىن تەربىيە ئېلىپ 'كۆزى ئېچىلغان' كىشىلىرىمىز بولغاچقا، ئۇلارنىڭ بارلىق تەپەككۇر شەكىللىرىمۇ مۇستەملىكىلىكتە بويۇن ئېگىش، قۇللۇقتا شۈكرى قىلىشتىن ئىبارەت غوجاكىسىنىڭ تەلىماتلىرىغا ئاڭسىز شەكىلدە بوي سۇنۇپ كېلىۋاتقانلىقىدىن باشقىچە بولۇشى مۇمكىن ئەمەس. مانا بۇ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ مۇستەملىكىچى مىللىي مائارىپ ھەرىكىتىنىڭ نەتىجىسى!

بىر چەتكە قايرىپ قويۇپ، كۈچى يەتسە ئاشكارا باستۇرۇش، كۈچى يەتمىسە يوشۇرۇن زەربە بېرىش شەكىللىرىدىن پايدىلىنىپ قارشى تەرەپكە ئۇرۇش ئېلان قىلىپ كەلمەكتە. بۇ تۈردىكى ئۇرۇشلارنىڭ ھۆكۈمران تەرىپى ھەقلىق، ئۆكتىچى ياكى ئاجىز قالغان تەرىپى ھەقسىز دېيىلمەكتە. بولۇپمۇ بۈگۈنكى كۈندە، دۇنيا مىقياسىدا بىر-بىرسى بىلەن ئاشكارا تىركىشىدىغان ئىككى ياكى ئۇنىڭدىن ئارتۇق قۇتۇپلارغا بۆلۈنگەن دۈشمەن كۈچلەر بولمىغاچقا، ھەممىنى بىر قۇتۇپتىن تىزگىنلەش ئارزۇسى بويىچە، قالغان رايون، دۆلەت، مىللەت ياكى دىنى ئەقىدە شەكلىنى ئالغان بارلىق ئۆكتىچى كۈچلەرنى تېررورچىلار دەپ بېكىتتۈۋېتىش بىر مودا بولۇپ قالدى. شۇنداق ئىكەن، رەسمىي پارتىزانلىق قوشۇن تىكلىيەلىگەن پەلەستىنلىكلەرگە ئوخشاش تەشكىلاتلارنىلا ئەمەس، بىزگە ئوخشىغان تېخى ئارزۇ ھالىتىدە تۇرۇۋاتقان مىللىي ئازادلىق ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللىنىش خىياللىرىمۇ تېررورلۇق قىلىش ئېھتىمالى بار نامزاتلار قاتارىدا قارىلىنىشى بىر مۇقەررەرلىك.

بىز بۈگۈن ئا ق ش ياكى ب د ت تەرىپىدىن قارىلىنىپ قالغۇدەك بولساق، ئۇلارنىڭ قارىلىشىنى ھەرگىزمۇ خاتالىشىپ ھۆكۈم چىقارغانلىق دېيىشكە بولمايدۇ. بىر قۇتۇپلۇق دۇنيا، بىزنى ھامىنى بىر كۈنىسى شۇنداق دەپ قارىلىشى مۇقەررەر. ئەمما شۇنىمۇ ئۇنتۇماسلىقىمىز كېرەككى، "ئىت ھاۋشىۋېرىدۇ، كارۋان كېتىۋېرىدۇ!" ھەتتا بىزنى خەلقئارا تەشكىلاتلارنىڭ

كېلىشتە "بۆلگۈنچى، ئەكسىلئىنقىلابچى، يەرلىك مىللەتچى، ئۇگچى، چەتئەللەرگە باغلانغان ئۇنسۇر، باندىت، لۈكچەك، ..." دېگەندەكناملار بىلەن قارا چاپلاپ قىرغىنچىلىق قىلىش، قاماققا ئېلىش، نازارەت ئاستىغا ئېلىش ۋە سۈرگۈن قىلىشلار بىلەن كەڭ شۇغۇللىنىپ كەلمىگەنمىدى؟ ئەمدى بۈگۈن ئۇلار بىزنى "تېرروررچىلار" دەپ بوھتان قىلىپ باستۇرۇشقا باھانە قىلىشى يېڭىلىق بولۇپ قاپتۇمۇ؟ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىزنى يوقىتىش ئۈچۈن ئەزەلدىن پۈتۈن باھانە-سەۋەبلەردىن تولۇق پايدىلىنىپ كەلمەكتە. بۇ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ئۆزگەرمەس تەبىئىتى.

شۇنداقتىمۇ بىز بۇ يەردە "تېرروررچىلىق، تېرروررچى" دېگەن ئۇقۇملارنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىشىمىز كېرەك.

بۈگۈنكى دۇنيادا، تېررور توغرىسىدا تەتقىق قىلىپ كېلىۋاتقان نۇرغۇن سىياسىيون-ئالىملار تېررورچىلىق توغرىسىدا نۇرغۇنلىغان قاراشلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ كەلمەكتە. مەسىلەن پاۋۇل ۋىلكىنسون، نوۋام چامسكىي، ھ. ئودېرا ئۇرۇكا قاتارىدىكى داڭلىق پروفېسسورلار بۈگۈنكى 'تېرروررىزم' چۈشەنچىلىرىنى ھەرخىل نۇقتىلاردا تۇرۇپ تەھلىل قىلىپ، تېرروررىزم دېگەنگە ئېنىقلىما بېرىشكە تىرىشماقتا.

قىسقىچە ئالغاندا، ھۆكۈمرانلىق كۈچىگە ئىگە ھەرقانداق بىر گۇرۇھ ياكى ھاكىمىيەت، ئۆزىنىڭ ھۆكۈمرانلىقىنى ساقلاپ قېلىش ياكى رىقابەتچى-ئۆكتىچىلىرى بولىدىغان ھۆكۈمرانلىقنى قولغا كىرگۈزۈۋېلىش ئۈچۈن كىشىلىك ھوقۇق قانۇنلىرىنى

قارشى تەرغىبات قىلغۇچىلارنى قەتئىي تۈردە سىپىمىزگە يېقىن يولاتماسلىقىمىز شەرت. خۇددى شۇنىڭدەك، خەلقىمىزنى تىنچ سىياسىي، ئىقتىسادىي، ئىلمىي، مىللىي ۋە دىنىي ساھەلەردىكى مۆتىدىل ھەرىكەتلەر بىلەنلا چەكلەپ تۇرۇپ، "ۋەتىنىمىزنى قەدەم-باسقۇچلار بويىچە تىنچ مۇستەقىل قىلىش" نامى ئاستىدىكى تەرغىباتلىرىنىمۇ شەكلى ئۆزگەرگەن تەسلىمچىلىك تەرغىباتلىرى دەپ قاراپ، قەتئىي رەت قىلىشىمىز شەرت!

بىز شەرقىي تۈركىستان خەلقى ئۇزۇندىن سوزۇلغان قانلىق كۈرەشلەرنى قانات يايدۇرماي تۇرۇپ، ھەرگىزمۇ مىللىي مۇستەقىللىقىمىزنى قولغا كەلتۈرەلمەيمىز!

يا — مۇستەقىللىق!
يا — ئۆلۈم!
تۇپراق سۇ بىلەن يۇغۇرۇلسا كېسەك بولۇر،
تۇپراق قان بىلەن يۇغۇرۇلسا ۋەتەن بولۇر.

مانا بۇ — شەرقىي تۈركىستان خەلقىنىڭ ماڭىدىغان بىردىنبىر ۋە ئاخىرقى يولى!

ئېچىنىش بىلەن شۇنى كۆرمەكتىمىزكى، بىزنىڭ نۇرغۇنلىغان تىنچلىقچى ئەربابلىرىمىز ئەتراپىغا مىڭلارچە، ھەتتا يۈزمىڭلارچە خەلقىمىزنى جەلپ قىلىۋېلىپ، بۈگۈن دۈشمەن بىلەن كەسكىن تۈتۈشۈش ھەرىكىتىگە ئاتلىنىش

بىرنىمە دەپ قارالاشلىرىنى تەرجىمە قىلىپ "بىزنى مىللىي ئازادلىق ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچىلار دېيىشىۋاتىدۇ" دەپ قارىساقمۇ خاتا بولمايدۇ. يەنى، بىزنى بۇگۈن "تېرروررچىلار" دەپ تۆھمەت قىلىپ قېلىشىدىن ئانچە بەك ئۇزۇن ئۆتمەي، بۇگۈنكى زامانىۋى قاراش بويىچە ئالغاندا، بىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق كۆرۈشىمىزنى بۇرۇنلاردا "باندىتلىق، يەرلىك مىللەتچىلىك، بۆلگۈنچىلىك، ئەكسىلئىنقىلابچىلىق، ..." دېگەندەك ئاتاپ كەلگەن بولسا، ئەمدى بۇ ئاتالغۇنى "تېرروررچىلىق" دەپ ئاتاشقا ئالماشتۇرۇۋالغان دەپ قارىساقمۇ بولۇۋېرىدۇ.

1.19§ ۋەزىيەت قاچان پىشىپ يېتىلىدۇ؟

بىز بۇ يەرگە كەلگۈچە ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ قانداق بىر ھالەتتە تۇرۇۋاتقانلىقىنى، بۇ جەرياندا سادىر قىلغان تۈپكى خاتالىقلىرىمىز ۋە ئۇنىڭ ئىدىيىۋى ئاساسلىرىنى كۆرسىتىپ بېرىشكە تىرىشقان بولدۇق. يەنى، بىز بۇ يەرگىچە بولغان مۇلاھىزىلىرىمىزدىن شۇنى خۇلاسىلايمىزكى، شەرقىي تۈركىستان مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىدە دۈشمىنىمىز بىلەن مۇرەسسە قىلىش، ئۇلار بىلەن سۆلھى قىلىش ۋە ھەمكارلىقتا بولۇشقا ئۇرۇنۇشلارنىڭ ھەممىسى تەسلىمچىلىك، ئەڭ بولمىغاندا خاتا يول تۇتقان ھەرىكەتلەرنىڭ ئىپادىسى ئىكەنلىكىنى كۆرسىتىشكە تىرىشتۇق. شۇنداق ئىكەن، بۇنداق ھەرىكەتلەر بىلەن خەلقىمىزنى مىللىي مۇستەقىللىق پائالىيەتلىرىنىڭ ئەمىلى ھەرىكىتىگە جەلپ قىلىنىشىغا

مىللىي مۇستەقىللىقىدىن گۇمان قىلمىغۇدەك ھالغا كەلتۈرۈلگىنىدىمۇ، نۇرغۇنلىغان تىنچلىقچىلىرىمىز بۇ مىللىي ئازادلىق ئىنقىلابىنى ئۇمۇمىي يۈزلۈك قارىلاپ كۆرسىتىپ، "ۋەزىيەت پىشماستىن بالدۇر باشلىنىۋالغان ھەرىكەت" دېيىشىپ، ئاخىرى بۇ ئىنقىلابىمىزنىمۇ پاجىئەلىك مەغلۇبىيەتلەر بىلەن خۇلاسىلىنىشىغا سەۋەبچى بولۇشتى! ئاتالمىش "بىرلەشمە ھۆكۈمەت" دېگىنى پۈتۈنلەي خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئويىدۇرۇپ چىققان قورچاق 'ھۆكۈمەت' بولۇپ، بۇ ھۆكۈمەتنى مەدىھىلىشىپ كۆككە كۆتۈرۈشكەنلەرنىڭ ھەممىسى ئەنە شۇ تىنچلىقچىلىرىمىز ئىدى. بىزنىڭ ۋەتىنىمىز چېگرىسى ئىچىدە، خىتاي دۆلىتى بىلەن "بىرلىشىپ تەڭ سورايدىغان ھۆكۈمەت قۇردۇق" دېگەن قانداق گەپ؟! بۇ مەنتىقسىز قۇرۇلغان ھۆكۈمەت تەركىبىدىن مىللىي ھۆكۈمىتىمىزنىڭ ۋەكىللىرى ۋاستىلىك شەكىلدە تازىلانغان ۋە پۈتۈنلەي خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ، ئۇلارنىڭ گۇماشتىلىرى بولغان ۋەتەن خائىنلىرىنىڭ ۋە تىنچلىقچىلىرىمىزنىڭ قولىغا ئۆتۈپ كەتكىنىدىمۇ، ئەنە شۇ تىنچلىقچىلىرىمىز بۇ قورچاق ھۆكۈمەتنى مىللىي ھۆكۈمىتىمىزنىڭ ئۈستىگە قويۇپ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا ياخشىچاق بولۇپ ئەمەل ئۈستىدە قىلىشقا كۈچەپ ئۆرۈنۈشتى. ھەتتا بۇ كىشىلەر تولۇق ۋەيران بولغان كۈنلىرىگىچە "ۋەزىيەت پىشىپ يېتىلمىگەچكە، خىتايلاردىن ئايرىلىشىمىزغا بولمايدۇ" دېگەن قارىشىنى قەتئىي ئۆزگەر-تىشمىدى!

شارائىتىمىز يوق، بۇنىڭغا ۋەزىيەت تېخى پىشىپ يېتىلمىدى دەپ جار سېلىشىپ، خەلقىمىزنىڭ جەڭگىۋار ئىرادىسىگە، جان پىدا قىلىش جاسارىتىگە سوغۇق سۇ سېپىشمەكتە! بۇ خىل سوغۇق سۇ سېپىش ھەرىكەتلىرى تۆمۈر خەلىپە قوزغىلىڭىدىمۇ ئوتتۇرىغا چىققانىدى، نەتىجىدە ھىمايىچىسىز قالغان تۆمۈر خەلىپىمىز "ۋەزىيەت پىشىپ يېتىلگۈچە ساقلاپ باقايلى" دەپ دۈشمەن بىلەن سۈلھى قىلىشقا مەجبۇر قىلىنغانىدى، ئاقىۋىتى ئىنتايىن پاجىئەلىك نەتىجىلەندى! يىگىرمە يىل تىنچ ساقلاپ باققان قۇمۇل خەلقى ۋەزىيەتنى ئۆزلىرى 'ئوت يېقىپ پىشۇرۇش' ئۈچۈن، غوجا نىياز ھاجىمنى قوماندان قىلغان ھالدا قايتىدىن ئۆز بېشىغا جەڭگە ئاتلىنىپ، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنى پۈتۈن مەملىكىتىمىز بويىچە كېڭەيتىش ۋەزىيىتىنى يارىتىپ بەرگەن بولسىمۇ، نۇرغۇن 'بىلەرمەن' لىرىمىز ئوتتۇرىغا چىقىشىپ، "ۋەزىيەت پىشماي تۇرۇپلا بالدۇر قوزغىۋېتىلگەن ھەرىكەت" لىكىدىن شىكايەت قىلىشىپ، خەلقىمىز ئىچىدە تۈگىمەس ئىچكى زىددىيەتلەرنى پەيدا قىلىۋېتىشتى. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى ئۇرۇش ھەل قىلغۇچ پەيتىگە كىرگىنىدە، مىللىي ئازادلىق ئىنقىلابى ئىچكى ئۇرۇش پاتقىقىغا پاتۇرۇۋېتىلىپ، غوجا نىياز ھاجى نېمە قىلارىنى بىلەلمەي، "ۋەزىيەت پىشىپ يېتىلگۈچە" دۈشمەن بىلەن سۈلھى قىلىشقا مەجبۇرلانغانىدى. بۇنىڭمۇ ئاقىۋىتى ئوخشاشلا پاجىئەلىك ئۆلۈم بىلەن تاماملاندى! غېنى باتۇر باشچىلىقىدا قوزغالغان ئىلى قوزغىلىڭىمۇ قىسقا ۋاقىت ئىچىدىلا مىسلىسىز غەلىبىلەرنى قولغا كەلتۈرۈپ ۋەتىنىمىزنىڭ

بىر ۋەزىيەتتە قومۇل خەلقى تەرپىدىن ئىستىخىيىلىك ھالدا پارتلىغان بىر مۇستەقىللىق ئىنقىلابى ئىدى. ئەنە شۇنداق پۈرسەتنىمۇ "پىشمىغان ۋەزىيەت" دەپ تەرپىلەشكەن تىنچلىقچىلىرىمىز، ھەرخىل ۋاستىلار بىلەن خەلقىمىزنى ئىچكى زىددىيەتلەر پاتقىقىغا پاتۇرۇشتا پائال كۈچ چىقىرىشقانىدى. نەتىجىدە خەلقىمىز تېخىمۇ ۋەھشىي ۋە ھىيلىگەر شىڭ شىسەي جاللاتىنىڭ قولىغا تاشلاپ بېرىلدى! ئىككىنچى جۇمھۇرىيەت ئىنقىلابى دەۋرىمۇ ختاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەتىنى تارىختىكى ئەڭ ئېغىر ئۇرۇش قايىنىمىغا كىرىپ قېلىپ، ھېلى ياپون بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا، ھېلى قورچاق ۋاڭ جىنۋېي ھۆكۈمىتى بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا ياكى ھېلى گوڭسەنداڭچىلار ئارمىيىسى بىلەن ئۇرۇش قىلىشقا مەجبۇر قالغان بىر ۋەزىيەتتە پارتلىغان ئىدى. يەنە كېلىپ بۇ دەۋر ئىككىنچى دۇنيا ئۇرۇشى ئەڭ جىددىيلەشكەن بىر ۋاقىت بولۇپ، ۋەتىنىمىزدىكى مىللىي ئازادلىق ئىنقىلابىغا توسالغۇلۇق قىلىدىغانغا بىرمۇ چەتئەل ھۆكۈمىتى قالمىغان ئىدى. ئەنە شۇنداق ۋەزىيەتتىن باشتىن-ئاخىرى خەۋىرى بولۇپ تۇرۇۋاتقان تىنچلىقچىلىرىمىز، ۋەتىنىمىز خەلقىگە دۈشمەن ئەھۋالدىن مەلۇمات بېرىش ئورنىغا ختاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قوراللىق كۈچىمىزنىڭ مەۋجۇدىيىتى قەتئىي تىلغا ئېلىنمىغان "بىرلەشمە ھۆكۈمەت قۇرۇش لايىھىسى" تۈزۈپ بېرىش بىلەن بولۇپ كېتىپ، مىللىي ھۆكۈمىتىمىزنى ئەڭ شەرمەندىلەرچە سۈلھى ئۈستىلىگە ئولتۇرۇشقا سەۋەب بولۇشتى. بۇ تۈر سۈلھىچىلەرنىڭ "ۋەزىيەت قان تۆكۈلۈشنى

ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق كۈرىشىنى باشلاش ۋەزىيىتى ئەينى يىللاردا راستىنلا 'پىشىپ يېتىلمىگەن' مىدى؟

تۆمۈر خەلىپە دەۋرىدە دۈشمەن ئىچكى-تاشقى جەھەتلەردە ئېغىر بوھرانغا پېتىپ قېلىپ، پۈتۈن سەپ بويىچە يىمىرىلىش ھالىتىدە تۇرماقتا ئىدى. ئۇ دەۋرلەردە خىتايدا پارتلىغان شىنخەي ئىنقىلابى مانجۇ خانىدانلىقىنى ئاغدۇرۇپ تاشلاپ، خىتاي دۆلىتى پۈتۈن سەپ بويىچە مىلىتارىستلارنىڭ قولىغا ئۆتۈپ، بىر-بىرى بىلەن يەر تالىشىپ ئىچكى ئۇرۇش دەۋرىگە كىرىۋاتقانىدى. ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىمۇ خىتايدىن كېلىدىغان ھۆكۈمەت ياردىمىدىن ئۈزۈلۈپ قېلىپ ئىگە-چاقىسىزلىق ئىچىدە ئۆلۈمنى كۈتۈۋاتقان نەچچە ئونمىڭ كىشىلىك نوپۇس ھالىتىدىلا ئىدى. تۆمۈر خەلىپە قوزغىلىڭى ئەنە شۇنداق بىر ۋەزىيەتتە خىتايدا يۈز بېرىۋاتقان داۋالغۇشلار بىلەن مۇناسىۋەتسىز ھالدا ئۆز ئالدىغا ئىستىخىيىلىك پارتلىغانىدى. ئەپسۇسكى، 'ۋەزىيەت پالچىلىرىمىز' نىڭ "پىشمىدى" دەپ تەرغىب قىلىشىۋاتقان مىللىي مۇستەقىللىق كۈرىشىمىزنىڭ ئەڭ مۇۋاپىق پەيتى ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ ياردىمىگە ئېرىشەلمەي قولدىن بېرىلىپ، خەلقىمىز تېخىمۇ ۋەھشىي جىن شۇرېن جاللاتىنىڭ قولىغا تاشلاپ بېرىلدى. بىرىنچى جۇمھۇرىيەت ئىنقىلابىمىزمۇ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەتىنى باندىتلار ئۇرۇشى ۋە ياپون بىلەن ئۇرۇش پاتقىقىغا پېتىپ قالغان ئىنتايىن پاراكەندىچىلىك

يىلىغا مىليون كىشىدىن سۇنئىي ۋە تەبىئىي كۆپىيىش شارائىتىغا ئېرىشىشۋالغان ئون مىليوندىن ئېشىپ كېتىۋاتقان بىر ۋەزىيەتتىمۇ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى قوغلاپ چىقىرىش ھەرىكىتى ئۈچۈن "ۋەزىيەت پىشمىغان" بولسا، يىگىرمە بىرىنچى ئەسىرنىڭ ئەللىكىنچى يىللىرىغا بارغاندا خەلقىمىز نوپۇسى ئانا تۇپراقلىرىدا ئون پىرسەنتتىنمۇ ئازىيىپ كەتكىندە، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بۈگۈنكىسىدىن ھەسسىلەپ كۆچىيىپ ۋە ئارتىپ كەتكىندە ئاندىن مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنى قوزغاش ئۈچۈن ۋەزىيەت 'پىشقان' بولامتى؟! بۇنداق بىر ۋەزىيەت، ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ تارىخ بېتىدىن مەڭگۈلۈك ئۆچۈرۈلگەن دەۋرىدۇر!

بۈگۈن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىزنى بىر يېرىم مىليارد خىتايلىرى ئۈچۈن ھاياتلىق ماكانلىرىدىن بىرى دەپ دۇنياغا ئېلان قىلىشىپ، ۋەتىنىمىزنى يۇتۇۋېلىش مەسىلىسىنى مىللىي مەۋجۇدىيەت دەرىجىسىگىچە كۆتۈرۈپ ئېلىشماقتا! مىللىي مەۋجۇدىيىتىگە باغلاشتۇرۇۋالغان ۋەتىنىمىزگە ئەسكەر كۆپەيتىشى، ئاھالە كۆچۈرۈشى ھەرگىزمۇ ۋاقىتلىق خىياللىرى ئاساسىغا قۇرۇلغان پىلان بولماستىن، خەلقىمىزنى تولۇق يوقىتىش، تاجاۋۇزچى ئاھالىسىنى ۋەتىنىمىزنىڭ بىردىن-بىر قانۇنىي ئىگىلىرى ھالىتىگە كەلتۈرۈشنى مەقسەت قىلغانلىقى بەش قولدەك ئايدىڭ. بۇ ھالەت ھېچقاچان ئىككى تۈرك-تۈرك ئادەمنىڭ سۆلھى، تىنچلىق تەلىپى بۇيىچىلا ھەل بولۇپ كېتىدىغان ھالەت ئەمەس. بىز بۇ ئەھۋاللاردىن شۇنى

كۆتۈرەلمەيدۇ" دېگەندەك تەرغىباتلىرى، نىسبەتەن مۇنتىزىم تۇس ئالغان ۋە تاجاۋۇزچىلار ئالدىدا مەغلۇپ بولۇشنى قىياس قىلىشقىمۇ بولمايدىغان مىللىي ئارمىيەمىزنى ئۇرۇش توختىتىشقا ۋاستىلىك زورلاپ بېرىشكەندى. نەتىجىدە قىسقا ۋاقىت ئىچىدىلا بەش-ئونمىڭ كىشىلىك خىتاي تاجاۋۇزچى قوراللىق قوشۇنىنىڭ تېز سۈرئەتتە كۆپىيىپ بۈگۈنكى مىليون كىشىلىك ئاپەت ھالىغا كېلىشىگە ئۇل ھازىرلىشىپ بەرگەن بولدى! ئەڭ پاجىئەلىك يېرى، خەلقىمىزنىڭ مۇستەھكەم ئازاد رايونلىرىنىڭ، سانائەت رايونلىرى ۋە خام ئەشيا بازىلىرىمىزنىڭ ئون مىليون خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ قولىغا ئۆتۈشىگە غىڭ قىلماي جىم يېتىپ بېرىشنى تەرغىب قىلىشلىرى، تىنچلىق تەرغىباتچىلىرىنىڭ مۇددىئالىرىنى ئوچۇق كۆرسىتىپ بەرمەكتە.

بۇنچە كۈچلىنىپ كەتكەن دۈشمەن ۋەزىيىتى ئاستىدا، بىزنىڭ 'ۋەزىيەت پالچىلىرىمىز' يەنىلا ۋەزىيەتنىڭ خاملىقىنى تەرغىب قىلىشماقتا! ئۇلارنىڭ قارىشىچە، ئون-يىگىرمە مىڭ خىتاي تاجاۋۇزچىسى بار ۋاقىتتىكى تۆمۈر خەلپە دەۋرى، ئوتتۇز-قىرىق مىڭ خىتاي تاجاۋۇزچىسى قالغان ۋاقىتتىكى بىرىنچى جۇمھۇرىيەت مىللىي ئازادلىق ھەرىكىتى دەۋرى، بەش-ئونمىڭ ئەسكىرى قالغان ئوتتۇز-قىرىق مىڭ كىشىلىك بۇلاڭچى پوقراسى قالغان ۋاقىتتىكى ئىككىنچى جۇمھۇرىيەت مىللىي ئازادلىق دەۋرلىرىمۇ "پىشمىغان ۋەزىيەت" دەپ قارالغانىدى. بۈگۈن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى

بىرى كەلمەي يۇرمەكتە! بۇ جەرياندا جەڭگىۋارلىقنى، پىداكارلىقنى تەرغىب قىلغۇچى، ھەرىكەت قىلغۇچى، ھىمايە قىلغۇچى كىشىلەرنى قىلچە تەپ تارتماستىن دۈشمەن دەپ ئېلان قىلىپ قارىلاشقا ھەرقاچان تەييار تۇرۇۋاتقانلىقى!

بىز شۇنى قەتئىي ئېتىراپ قىلىشىمىز كېرەككى، بۈگۈن مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ يوشۇرۇن قارشىلىق كۆرسىتىش ھەرىكىتىگە ئاتلىنىش پۇرسىتىمىز — يەنى، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىگە ئاتلىنىش ۋەزىيىتىمىز ئاتمىشىنچى يىللاردىلا شەكىللىنىشكە باشلاپ، يەتمىشىنچى يىللاردا جىددىي تەقەززا ھالىتىگە كېلىپ بولغانىدى. ئەگەر بولمىغاندا سەكسەنىنچى يىللاردا بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەت دولقۇنىغا ئاتلىنىشىمىز كېرەك ئىدى. توقسىنىنچى يىللاردا بەكلا كېچىكىپ قالغان ھېسابلىناتتۇق. يېڭى ئەسىرنىڭ كىرىش كۈنلىرىدە يوشۇرۇن قارشىلىق كۆرسىتىش ھەرىكەتلىرىگە جان پىدالىق بىلەن ئومۇمىي يۈزلۈك ئاتلانمىغىنىمىزدا، يىگىرمە بىرىنچى ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىغا بارمايلا يەرشارىدىن سۈنئىي يوقىتىلىپ بولىمىز!

مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەت ۋاقتى ئاللىقاچان بىزنى تەقەززا قىلماقتا!

***

مۆلچەرلىيەلەيمىزكى، بۈگۈن خەلقىمىزنى "ۋەزىيەت پىشىپ يېتىلمىدى" دەپ جىم تۇرۇشقا، سۈلھىگە، شەرتنامىلارغا، تىنچ پائالىيەتلەرگە، دىپلوماتىك كۈچلەرنىڭ ياردىمىگە، دۇنيا دېموكراتچىلىرىنىڭ ياردەم قىلىشىغا، دۇنيا ئىسلام ئەللىرىنىڭ، تۈركىي ئەللىرىنىڭ ياردىمىگە تەمە قىلدۇرۇپ تىنچ تۇتۇپ تۇرۇشى، ۋەتىنىمىز خەلقىنى تولۇق يوقىتىش ئۈچۈن قىرغىنچىلىققا ئاتلانغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا ۋاستىلىك ياردەم قىلغانلىقتىن باشقا نەتىجىگە ئېلىپ كېلەلمەيدىغانلىقىنى ئوچۇق كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇ. بۇ نۇقتىدىن ئالغاندا، ۋەزىيەتنىڭ پىشمىغانلىقىنى باھانە قىلىپ خەلقىمىزنى خالىغان بىر تىنچلىق ھەرىكىتىگە، خالىغان بىر چەتئەل كۈچلىرىدىن تەمەدە بولۇشقا، خالىغان بىر خىتاي گۇرۇھىنىڭ ياردەم قىلىشىغا تەمە قىلدۇرۇشقا ئۇرۇنۇۋاتقان، خەلق قوزغىلاڭلىرىنى ھاقارەتلەۋاتقان، چەكلەشكە ئۇرۇنۇۋاتقان كىشىلەرنى ۋەتەن خائىنلىرى دەپ ھۆكۈم قىلىشتىن باشقىچە باھالىيالمايمىز. ئەمەلىيەتتىمۇ بۇ خىل ‘تىنچلىقچىلار’ نىڭ ھەممىسىلا دېگۈدەك دۈشمەن بىلەن، ۋەتەن خائىنلىرى بىلەن تىل بىرىكتۈرۈشنىڭ قىلچىلىك پۇرسىتىگە ئېرىشكەن ھامان دەرھال ھەرىكەتكە كېلىپ، "شەرقىي تۈركىستان" نامىنى سېتىپ ئۆزلىرىگە يېقىنلىشىۋاتقان ھەرقانداق خىتاي ياكى ھەرقانداق تىپتىكى ۋەتەن خائىنلىرى بىلەن سۈلھى قىلىشىش، كېلىشىم تۈزۈش، ئۆزئارا مەلۇمات بېرىشىش، ئۆزئارا مەنپەئەتدار قىلىشىش، بىر-بىرىگە ياردەم قىلىش، ھەتتا ئوچۇق-ئاشكارا پارا ئېلىپ تون كىيىشىپ يۈرۈشتىن

ئىككىنچى بۆلۈم

يا كۆرۈم! — يا ئۆلۈم!

2.1§ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەتلىرىمىز

يۇقىرىقى بۆلۈمدە توختىلىپ ئۆتكىنىمىزدەك، ئەللىك يىل ئاۋۋالقى شەرقىي تۈركىستان ۋەزىيىتى بۈگۈنكىدىن تۈپتىن پەرق قىلاتتى. ئۇ دەۋرلەردە خەلقىمىزنىڭ دۈشمەن قارىشىمۇ بۈگۈنكىدىن پەرقلىق، دۈشمەن كۈچلىرىمۇ بۈگۈنكىدىن كۆپ ئاجىز ھالەتتە تۇراتتى. ئۇ دەۋرلەردە خەلقىمىزنىڭ ئىجتىمائىي سەۋىيىسى بۈگۈنكىدىن كۆپ تۆۋەن بولسىمۇ، ئەمما خەلقىمىزنىڭ دۈشمەن قارىشى بىرقەدەر ئېنىق ئىدى. يەنى، ئۇ كۈنلەردە خەلقىمىز ھەرخىل يېڭىچە دۇنيا قاراشلارنىڭ بۇلغىنىشىغا ئانچە كۆپ ئۇچرىمىغان بولۇپ، مۇتلەق كۆپ ساندىكى مۇتەپەككۇرلىرىمىز ئاساسەن ئالغاندا كلاسسىك بۇخارا مەدرىسىسى ئىسلام ئەقىدىلىرى ئاساسىدا پىكىر يۈرگۈزۈپ ئىجتىمائىي مەسىلىلەرنى چۈشەندۈرۈشكە تىرىشاتتى. شۇڭىدەك سەل يېڭىلىققا مايىللاشقان بومباي ئىسلام ئەقىدىلىرىمۇ ئۆزىنىڭ رولىنى كۆرسەتمەكتە ئىدى. ئۇ دەۋرلەردىكى جەمئىيىتىمىزدە قازان، ئىستانبۇل تەرەپلەردىن كەلگەن زىيالىيلىرىمىزنىڭ زامانىۋى پىكىرلىرىنىڭ تەسىرىمۇ

بىر تاجاۋۇزچى، خەلقىمىز تەرىپىدىن ھېچقاچان ھىمايە قىلىنىشىغا ئېرىشەلمەيتتى. شۇنداق بولغاچقا، ئازراقلا بىر پۇرسەت تاپقان ھامان، دەرھال قوزغىلاڭ باشلاپ، بىرقىسىم يېزا-قىشلاقلىرىمىز، ھەتتا بەزىدە كىچىك ياكى ئوتتۇرا دەرىجىلىك شەھەرلىرىمىزنىمۇ تاجاۋۇزچىلاردىن تازىلاپ چىقىپ نىسپى ئازاد رايونلىرىنى بەرپا قىلىش شارائىتىنىمۇ يارىتىپ ئالالايتتى. ھەتتا بىرقىسىم چېگرا بويلىرىنىمۇ قولغا كىرگۈزۈۋېلىپ، چەتئەللەر بىلەن بىۋاسىتە تۈردە غەيرى-رەسمى مۇناسىۋەتلەرنى ئورنىتىپ، ئۆز پائالىيەتلىرىنى دۇنيا خەلقىگە ئۇقتۇرۇپ، بەزىلىرىدىن بىرقىسىم ماددىي ياردەملەرنى ئېلىش پۇرسىتىنىمۇ ئاسانلا قولغا كەلتۈرۈپ كەلگەنىدى. شۇنىڭغا ماس ھالدا ۋەتىنىمىزدىكى دۈشمەن كۈچلىرىمۇ ئەسكىرى، مەمۇرىي، ئىقتىسادى ۋە نوپۇس جەھەتلەردە بەكلا ئاجىز تۇرۇۋاتقاچقا، خەلق قوزغىلاڭلىرىنى بۇگۈنكىدەك ئۈستۈن ئەسكىرى كۈچ بىلەن قامال قىلىپ تارمار قىلىش ۋە باستۇرۇش، خەلق ئارىسىدا ئومۇمىي يۈزلۈك ئېغىر سىياسى-قوراللىق ۋەھىمە پەيدا قىلىپ خەلقنى بىر-بىرسىگە دۈشمەن قىلىۋېتىش شارائىتىغىمۇ ئىگە ئەمەس ئىدى. ئۇ دەۋرلەردىكى 'سىياسىي جۇغراپىيە' مەسىلىسىمۇ بۈگۈنكىدەك تۇراقلىق ھالەتتە بولماستىن، دۇنياۋى كرىزىسلار ياكى خىتايدىكى تەبىئىي ۋە سۈنئىي كرىزىسلار تۈپەيلىدىن پات-پاتلا بىرگە پايدىلىق ۋەزىيەتنى شەكىللەندۈرۈپ بېرەتتى.

ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىزنىڭ مۇنقەرز بولۇش ھارپىلىرىغىچە

مەدرىسە سىرتىدىكى ياشلار ئارىسىدا رول ئويناشقا باشلىماقتا ئىدى.

ئەمما ئۇ دەۋرلەردە ھازىرقى زامان زىيالىيلار قوشۇنى تېخى يېتىشىپ چىقمىغان بولغاچقا، خەلق ھەرىكەتلىرى ئاساسەن ئالغاندا كلاسسىك دىنىي چۈشەنچىلەرنىڭ يېتەكچىلىكىدە تۇرۇۋاتقانلىقى ئۈچۈن، دىنىي ئۆلىمالىرىمىزنىڭ تەسىرى يەنىلا ئاساسلىق ئورۇندا تۇرۇپ، زامانىۋى مىللەتچىلىك دۇنياقاراش ئېقىملىرى تېخى ھەل قىلغۇچ تەسىر كۆرسىتىپ كېتەلمىگەنىدى. كۈچلۈك دىنىي پۇراققا ئىگە چاقىرىقلار ئۇ دەۋردىكى خەلقىمىزنى يېتەكلەيدىغان ئاساسلىق روھىي كۈچ بولۇپ تۇرغاچقا، خەلق ئىلغار ۋە جەڭگىۋار دىنىي ئۆلىمالىرىمىزنىڭ چاقىرىقلىرىغا دەرھال ئەگىشىپ ھەرىكەتكە ئاتلىنىپ كېتەلەيتتى. بۇنداق بىر مۇھىتتا ئوتتۇرىغا چىقىدىغان خەلق قەھرىمانلىرىمىز ياكى قوزغىلاڭ يېتەكچىلىرىمىزمۇ ئاساسەن بۇ كلاسسىك ئەقىدىگە مايىل كىشىلىرىمىزدىن بولغاچقا، خەلقىمىزمۇ بۇنداق يېتەكچىلىرىمىزنىڭ چاقىرىقلىرىغا دەرھال ئاۋاز قوشۇپ ماڭالايتتى.

ۋەتىنىمىزنىڭ ئەينى ۋاقىتتىكى دۈشمىنى بولغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىمۇ ئاساسەن ئالغاندا مۇتەئەسسىپ خىتاي كۈچلىرىنىڭ تىزگىنىدە تۇرغاچقا، يەرلىك مىللەتلەرگە قارىتا ئاپئاشكارا چېگرا ئاجراتقان ھالدا زومىگەرلىك تۈزۈمى بىلەن ھۆكۈمرانلىق قىلىپ كەلمەكتە ئىدى. بۇنداق

ياراتقان 'تاشكەنت ئېقىمى' تەرەپدارلىرىنىڭ مىللىي ئىنقىلابىمىزنى تىزگىنگە كىرگۈزۈۋېلىشى، رەھبەرلىرىمىز ئارىسىدا رېئاللىققا ئۇيغۇن كەلمەيدىغان بىرخىل ئۇمىدۋارلىقنى شەكىللەندۈرۈپ، ۋەتىنىمىزنىڭ تەقدىرى ئۈچۈن بىر پالاكەت پوتېنسىيالى بولۇپ بىخلانماقتا ئىدى. يەنى، ئۇ دەۋرلەردە ۋەتىنىمىزنىڭ دۇچ كېلىۋاتقان مۇھىتى ئىنتايىن پايدىسىز 'سىياسىي جۇغراپىيە مۇھىتى' گە كىرىپ قېلىۋاتاتتى: ئىككىنچى دۇنيا ئۇرۇشىنىڭ غالىپلىرىدىن بولغان برىتانىيە بىلەن ئا ق ش، ئوتتۇرا ۋە جەنۇبىي ئاسىيادىكى بىرقىسىم تەسىر دائىرىسىنى سوۋېتلار ئىتتىپاقىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىۋاتقان، گومىنداڭ خىتايلىرىمۇ كۈنسايىن ئاجىزلىشىپ، خىتايدىكى ھاكىمىيەتلەقلىكنى تەدرىجىي خىتاي كوممۇنىستلىرىغا بوشىتىپ بېرىۋاتقان، نەتىجىدە، ۋەتىنىمىزنىڭ ئاساسلىق چېگرىلىرى 'كوممۇنىزم لاگېرى' ئوتتۇرىسىدا قاپسىلىپ قېلىۋاتقان، جەنۇبتىكى پايدىلىنىش قىممىتى بولمىغان چېگرىلىرىمۇ ئەمدىلا مىللىي ئازادلىقنى قولغا كەلتۈرۈۋاتقان ئاجىز دۆلەتلەرگە چېگرىداش بولۇپ تۇرۇۋاتقان ئىدى. بۇنداق بىر مۇھىتتا، ۋەتىنىمىزنىڭ ئىجتىمائىي تۈزۈمى ھەقىقەتەنمۇ خەلقىنىڭ ھىمايىسىگە ئېرىشەلمەيدىغان سوتسىيالىزمدىن باشقا چىقىش يولى يوق دېگۈدەك بىر ئەھۋالدا ئىدى. بۇنداق بىر شارائىتتا، ۋەتىنىمىزنىڭ تەقدىرى ئەڭ مۇۋاپىق چىقىش يولى دېيىلگىنىدىمۇ تاشقى موڭغۇلىيىنىڭ تۇتقان يولىدىن نېرىسىغا ئۆتەلىشى تەس ئىدى. بۇنداق بىر ئىچكى-تاشقى مۇھىت ئاستىدا، ۋەتىنىمىزدىكى مىللىي داھىيلىرىمىزنىڭ

بولغان ۋەتىنىمىزنىڭ ئىچكى-تاشقى ۋەزىيىتى، خىتاي كوممۇنىستلىرىنىڭ ئىشغالىيىتىدىكى نىسپى تۇراقلىق ۋەزىيەتكە قارىغاندا بىرگە نۇرغۇن ئەۋزەللىكلەرنى يارىتىپ بەرگەچكە، خەلقىمىز ھەرقانچە ئاجىز تۇرۇۋاتقىنى بىلەن، دۈشمەنگە قارشى قوراللىق كۈرەشلەردە چاقماق تېزلىكىدە غەلىبە قىلىش پۇرسىتىنى يارىتالايتتى. مەلۇم مەنىدىن ئالغاندا، ئۇ دەۋرلەردە خەلقىمىزنىڭ ئىجتىمائىي سەۋىيىسى ئازراقلا ئۇستۈن بولسا ئىدى، بەلكى قورالسىز پاسسىپ قارشىلىق كۆرسىتىش ئۇسۇلى بىلەنمۇ مىللىي مۇستەقىللىقنى قولغا كەلتۈرۈش پۇرسىتىگە ئېرىشىش ئېھتىمالى بارمىدى، بىر نېمە دېمەك تەس. ئەمما خەلقىمىزنىڭ ئۇ دەۋرلەردىكى سەۋىيىسىدىن ۋە ئەكسىيەتچىل، مۇتەئەسسىپ، ۋەھشىي تاجاۋۇزچى خىتايلارغا قارشى تۇرۇشقا نىسبەتەن ئالغاندا، چاقماق تېزلىكىدە ھەرىكەتكە ئاتلىنىپ ئاشكارا زوراۋانلىق كۈچ ۋاستىسىدە ئازادلىق يولىغا ئاتلىنىشنىڭ ئەڭ مۇۋاپىق چارە ھېسابلىنىدىغانلىقى ئېنىق ئىدى.

ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز ھۆكۈمىتىنىڭ س س س ر ۋە ئىچكى-تاشقى سۇلھىچى كۈچلەرنىڭ دامىغا چۈشۈپ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن تىنچلىق بىلەن مەسىلە ھەل قىلىش قارارىغا كەلگەن كۈنلىرىدىكى ئىچكى-تاشقى ۋەزىيەت، ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي ئازادلىق كۈرىشى ئۈچۈن تېزلىكتە سەلبىي تەسىر كۆرسىتىدىغان ۋەزىيەتكە قاراپ ئۆزگەرمەكتە ئىدى. بولۇپمۇ مۇستەملىكىچىلىرى بىلەن يارىشىش ئۈلگىسىنى

ئىگىلىرىنىڭ مەنتىقسىز مۇرەسسەچىلىك تۇمانلىرى، زىيانلىق مەپكۇرىلەر تەشۋىقاتى ئىچىدە خەلقىمىز ۋەزىيەتنىڭ تەقەززاسى بولغان قوراللىق كۈچكە تايىنىپ مىللىي مۇستەقىللىق كۈرىشىنى داۋاملاشتۇرۇش ئورنىغا، تەسلىمچىلىكنىڭ سىمۋولى بولغان مۇرەسسە قىلىش پاتقىقىغا پېتىشقا باشلىدى.

بۇنداق خەۋپ-خەتەرنى ئەمدىلا ھېس قىلىۋاتقان رەھبەرلىرىمىزنىڭ سوۋېتلار ئىتتىپاقى بىلەن خىتاي كوممۇنىستلىرىنىڭ يوشۇرۇن تىل بىرىكتۈرۈپ بولاپ كېتىلىشى ۋە تېررورلۇق ۋاستە قوللىنىپ ئايروپىلان پارتلىتىش ۋەقەسىدە يوقىتىلىشى نەتىجىسىدە، قىل ئۈستىدە تۇرىۋاتقان مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ئەڭ ئاخىرقى ئۈمىدلىرىنىمۇ يوق قىلىۋەتتى. ...

خىتاي كوممۇنىستلىرىنىڭ ۋەتىنىمىزگە تاجاۋۇز قىلىپ كىرىشى ئەنە شۇنداق زامانىۋى تېررورچىلىق ۋەزىيەت يارىتىش ئارقىلىق ئىشقا ئاشۇرۇلغانىدى. شۇنىڭ بىلەن، مىللىي ئىنقىلاب سېپىدىكى قارا نىيەتچىلەر، پۇرسەتپەرەسلەر، ئەمەلپەرەس، ئابرۇيپەرەس ۋەتەن خائىنلىرىغا پۇرسەت يارىتىلدى. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بارلىق بۇلۇڭ-پۇچقاقلارغىچە يامراپ كىرىشتە ئەنە شۇ خىتاي پەرەسلەر، ئابرۇيپەرەسلەر ۋاستىسىدىن پايدىلاندى. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى خەلقىمىزنى ئالداش ۋە باستۇرۇشتىن ئىبارەت ئىككى يۈزلىمىلىك ۋاستىلار بىلەن تېز ئارىدىلا ۋەتىنىمىزنى ئىگىلەپ بولدى. خەلق، بۇ ۋەتەن خائىنلىرىنىڭ ساتقۇنلۇقى نەتىجىسىدە قايتىدىن قوراللىق

تۇتىدىغان يولىمۇ مۇتلەق تۇردە ئۆزئارا پىكىر بىرلىكى بىلەن مۇستەقىللىقنى بىرىنچى ئورۇنغا قويۇپ ئورتاق ھەرىكەت قىلىش بولىشى كېرەك ئىدى. ئەپسۇسكى، ئۇ دەۋردىكى داھىيلىرىمىزنىڭ مەپكۇرىسى ۋەتەن تەقدىرىنىڭ ئۈستىگە چىقىۋالغانلىقى ئۈچۈن، بۇنداق بىر ئۇيۇشۇشقا ئىمكانىيەت بەرمىدى. خۇددى شۇنىڭدەك، بۇنداق بىر مۇھىتتا، كلاسسىك 'بۇخارا ئېقىمى' نىڭ پائالىيەتلىرىمۇ تارىخقا ئايلىنىپ، قىلچىلىك تاشقى ياردەم ۋە ھىمايىگە ئېرىشىش پۇرسەتلىرىگىمۇ ئىگە ئەمەس ئىدى.

بۇنداق بىر مۇھىت، ئەينى ۋاقىتتىكى جەڭگىۋارلىققا يېتەكلىيەلەيدىغان كلاسسىك دىنىي ئەقىدىلەرگە ئورۇن قالدۇرماي، يېڭىدىن بىخلىنىۋاتقان خىيالپەرەس زامانىۋى ئەقىدە كۈچلىرىمىزنى غەرب دېموكراتىيە ئەقىدىسى بىلەن كوممۇنىزم ئەقىدىلىرىدىن ئىبارەت ياتلارنىڭ ئىدىيىسىنى قورال قىلىپ بىر-بىرىگە تۈپتىن زىت ئىككى باشتىن ئوتتۇرىغا چىقىپ "تىنچلىق يولى بىلەن ۋەتەن تەقدىرىنى ھەل قىلىش" يولىغا سۆرەپ كېتىشكە پۇرسەت يارىتىپ بەردى.

ۋەتىنىمىز تەۋەسىدە ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىش پۇرسىتىگە تولۇق ئېرىشىپ بولالمىغان بۇ ئىككى زىت قۇتۇپلۇق ئەقىدىلەر، ئاساسەن چەتئەل تاجاۋۇزچى كۈچلىرىنىڭ ھىمايىسى ئاستىدا خەلقىمىزنى يەپ-يېڭى بىر ۋەزىيەتكە مەجبۇرى سۆرەپ كىرىپ كەلدى. نەتىجىدە، بۇ ئەقىدە

پارتىزانلىق ھەرىكەتلەرنى قانات يايدۇرۇش پۇرسەتلىرىنىمۇ يوق دېگىلى بولمايتتى. ئەمما ۋەتىنىمىزدە مەجبۇرى ئېقىم بولۇپ شەكىللەنگەن 'تىنچ ئۇسۇللاردا پائالىيەت قىلىش' شاملىنىڭ تەسىرىدە، خەلقىمىز دۇشمەنگە قارشى كەسكىن پائالىيەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىش جەھەتتىكى يېتەكلىنىشلەردىن مەھرۇم بولۇپ قالغاچقا، بۇگۈنكىدىن كۆپ پايدىلىق نۇرغۇن پۇرسەتلەرنى قولدىن بېرىپ قويدى. ئەڭ مۇھىمى، تا سەكسەنىنچى يىللىرىنىڭ باشلىرىغا كەلگۈچە ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ئومۇمىي نوپۇسى بۈگۈنكىسىدىن نەچچە ھەسسە ئاز بولغىنى ئۈچۈن، مۇۋاپىق يوشۇرۇن ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىشتا يەنىلا نۇرغۇن پۇرسەتلەرگە ئىگە ئىدى. ئاتالمىش 'تىنچ ھەرىكەت' تەرغىباتلىرى بۇنىڭغىمۇ يول قويمىدى.

سەكسەنىنچى يىللارنىڭ باشلىنىشىدا، خەلقىمىز پروگ-راممىسىز بولسىمۇ ئۆزلۈكىدىن ھەرىكەتكە كېلىپ، 'تىنچ پائالىيەت ئۇسۇلى' دىن پايدىلىنىپ تۇرۇش ئۈچۈن قوزغىغان ئاشكارا نارازىلىق ھەرىكەتلەرگە ئاتلىنىش دولقۇنى، چارەك ئەسىرلىك بۇرۇقتۇرما بولۇپ ئۆتكەن ۋەزىيەتكە خاتىمە بېرىشكە باشلىدى: ئاقسۇدىن باشلانغان تاۋۇت كۆتۈرۈپ نامايىش قىلىش دولقۇنى سەكسەنىنچى يىللارنىڭ باشلىرىغىچە پۈتۈن ۋەتىنىمىز دائىرىسىدە كېڭىيىپ، ئەڭ ئاخىرى «ئون ئىككىنچى دېكابىر ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلار نامايىشى» دا ئەڭ يۇقىرى پەللىگە يەتتى (بۇ ھەرىكەت، شەخسى نىيەت

كۆرەشكە ئاتلىنىش پۈرسەتلىرىدىن بارغانسېرى مەھرۇ قېلىپ، ھەممە ئىشتا تىنچلىق سۆھبىتى ۋاسىتىلىرىدىن پايدىلىنىپ مەسىلە ھەل قىلىشقا زورلاندى. ۋەتىنىمىزد "تىنچلىق ئۇسۇلدا مىللەت تەقدىرىنى ھەل قىلىش" باسقۇچى رەسمىي "مېۋىسىنى بەرمەكتە" ئىدى! خىتاي كوممۇنىز ئىستېلاسىدىن بۇيانقى يېرىم ئەسىرلىك دەۋرىمىز، ئاساسەن ئالغاندا ئەنە شۇ ۋەتەن خائىنلىرىنىڭ يېتەكلىشى بىلەن بۇلغىنىپ كەلمەكتە. بۇ ۋەزىيەتتىن نارازى بولغان بىرقىسىم باتۇرلىرىمىز دۈشمەنگە ئاشكارا ئۇرۇش ئېلان قىلىش يولىغا ئاتلىنىپ، ئۈستۈن دۈشمەن مۇھىتى ئاستىدا ھەرىكەتنى باشلار-باشلىماس ئىنتايىن پاجىئەلىك باستۇرۇشلارغا ئۇچراپ كەلمەكتە. بۇ خىل مەغلۇبىيەتلىك قوراللىق قوزغىلاڭلارنى باھانە قىلىشقان 'تىنچلىقپەرۋەر' لىرىمىز، كەسكىن جەڭلەرنى تۈپتىن ئىنكار قىلىش تەرغىباتىنى كۈچەيتىپ، خەلقىمىزنى يا شىكايەت قىلالمايدىغان، يا جان پىدا قىلالمايدىغان پاسسىپ ھالغا چۈشۈرمەكتە.

ئەسلىدە، مۇكەممەل بولمىسىمۇ ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز مىللىي ئارمىيىسىدىن قالغان بىرەر كورپۇس ئارمىيىسى بار ۋاقىتلىرىدا، مۇۋاپىق تاكتىكىلاردىن پايدىلىنىپ قايتىدىن يېڭى ئازاد رايونلارنى بەرپا قىلىش پۇرسىتى تا ئاتمىشىنچى يىللارنىڭ باشلىرىغىچە مەۋجۇد ئىدى. ئەڭ بولمىغاندا، ئاتمىش-يەتمىشىنچى يىللار، بولۇپمۇ 'مەدەنىيەت ئىنقىلابى' دەۋرلىرىدە مۇۋاپىق تاكتىكىلاردىن پايدىلىنىپ يوشۇرۇن

كۈرەش يولىغا ئاتلىنىشىنىڭ تۈنجى قەدىمى — دەل مۇشۇنداق خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى مۇتلەق يوشۇرۇن ۋەھىمە يارىتىش پائالىيەتلىرىدىن ئىش باشلاشنى تەقەززا قىلماقتا ئىدى!

ئەمما نۇرغۇن كىشىلىرىمىز ۋەتىنىمىزدىكى دۈشمەن كۈچلىرىنىڭ بۈگۈنكى ھالىتىنى ئېتىراپ قىلغۇسى كەلمەي، يەنىلا شۇ كلاسسىكلاشقان ھەرىكەت شەكىللىرىدىن ئۈمىدلىنىپ بىر قاتار تىنچ نامايىش ياكى ئاشكارا دېگۈدەك قوراللىق توقۇنۇش كۈرەشلىرىنى ھىمايە قىلىش سىنىغىنىمۇ داۋاملاشتۇرۇشقا ئۇرۇنماقتا. نۆۋەتتىكى دۈشمەن ۋەزىيىتىنى ئېتىبارغا ئالماي ئېلىپ بېرىلغان بۇ تۈردىكى ئاشكارا پائالىيەتلەرنىڭ ئاچچىق مەغلۇبىيىتىنى كۆرگەن بىرقىسىم تىنچلىق تەرەپدارلىرىمىز، ھەدەپ قەھرىمانلىق بىلەن ئېلىپ بېرىلغان كۈرەشلىرىمىزنى قارىلاپ كۆرسىتىشكە كىرىشتى. بولۇپمۇ تۈركىيىنى مەركەز قىلغان مۇرەسسەچى كىشىلىرىمىز بۇ تۈردىكى خەلق قوزغىلاڭلىرىنى پۈتۈنلەي ئىنكار قىلىش تەرىپىدە تۇرۇپ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ چەتئەللەردىكى ۋاستىلىك گۇماشتىلىرى بىلەن ھەدەپ 'تىنچلىق كېلىشىم' لىرىگە ئىمزا قويۇش، 'بىرلەشمە ئاخبارات' لار ئېلان قىلىشقا كىرىشىپ كەتتى. ئۆزلىرىگە 'تىنچلىقپەرۋەر' دەپ ئات قويۇشقان بۇ تۈردىكى ئەربابلىرىمىز، شەرقىي تۈركىستان ۋە دۇنيا ۋەزىيىتىنى ئۆزلىرىنىڭ قۇللۇق دۇنيا قارىشى بويىچە تەھلىل قىلىشىپ، "تىنچ سىياسىي تەلەپ پائالىيەتلىرى

ئۇچۇن سوۋېتئىستېمال قىلىنغانلىقى ھەققىدىمۇ بەزى شەپىلە
سېزىلمەكتە. ــ قايتا تۈزەتكۈچىدىن). بۇ ھەرىكەتلەرنىڭ
ھېچقايسىسى ئېنىق بىرەر نەتىجىگە ئېرىشەلمىگەن بولسىمۇ،
خەلقىمىز ئارىسىدا بىرمەزگىل تىنچىپ قالغان مىللىي
ئەركىنلىك ئىستىگىنى قايتىدىن جانلاندۇرۇپ بەرگەن
بولدى. بۇ جەرياندا، «قىزىل ئۇچىنچى روتا ھەرىكىتى»،
«ئاخۇنوپ- مىجىت سىلىك ھەرىكىتى»، «پەيزىۋات
ياشلار قوزغىلىڭى»، «قاغىلىق دىنىي ھەرىكىتى»، بولۇپمۇ
خەلقىمىزگە ئالاھىدە جاسارەت بەرگەن «بارىن مىللىي
ئازادلىق قوزغىلىڭى» قاتارىدىكى نىسپى ئاشكارا قوراللىق
قوزغىلاڭلار خەلقىمىز ئارىسىدا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارىتا
'كېلىشىش يولى' بىلەن مەسىلە ھەل قىلىشقا بولمايدىغان
ئەشەددىي مىللىي دۈشمەن ئېڭىنى تىكلىشىگە تۈرتكە
بولۇپ بەردى. شۇنىڭدەك يەنە، بۇ تۈردىكى نىسپى ئاشكارا
كەسكىن پائالىيەتلەر خەلقىمىزگە ھەرقانداق شەكىلدىكى
تىنچ پائالىيەتلەر بىلەن ئاشكارا قوراللىق پائالىيەتلەردىن
پايدىلىنىش ئىمكانىيىتىنىڭ يوقلۇقىنىمۇ كۆرسىتىپ بەرمەكتە
ئىدى. نەتىجىدە، توقسىنىنچى يىللارنىڭ كىرىشىدىن
باشلاپ خەلق ئارىسىدا پىلانسىز، تەشكىلسىز بولسىمۇ مۇتلەق
يوشۇرۇن ۋەھىمە يارىتىش پائالىيەتلىرىگە ئاتلىنىش سىنىقى
كۆرۈلۈشكە باشلاپ، ۋەتىنىمىزدە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا
قارشى كۆرەشنىڭ يەپ-يېڭى يولىنى ئېچىپ بەردى!

بۈگۈنكى كۈندە، ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق

تەمە قىلىشسا كېرەك؟! شەرقىي تۈركىستان خەلقىنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى ھەل قىلغۇچ جەڭلەرنى قىلالمايدۇ دەپ قارىغۇچىلارنى، شەرقىي تۈركىستانلىق دەپ قاراشقىمۇ بولمايدىغان زامانىۋى چەتئەل دەللاللىرى دەپلا قاراشقا توغرا كېلىدۇ. بۇ دۇنيادا ھون-تۈرك ئۇرۇقىنى چېچىپ، جاھانشۇمۇل ئىمپېرىيەلەرنى قۇرالىغان، ئىسلام دۇنياسىنى يىگىرمىنچى ئەسىرگىچە يېتەكلەپ، ئىسلام دىنىنىڭ مۇقىم دۆلەت تۈزۈمى شەكلىدە تارقىلىش ۋە مۇستەھكەملىنىشىنى بۈگۈنكى ھالەتكە كەلتۈرۈشلەر ئۈچۈن بۈيۈك تۆھپىلەر قوشقان، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى غال-غال تىترىتىپ نەچچە مىڭ كىلومېتىرلىق ئېگىز سېپىللارنى سوقۇپ قوغدىنىشقا مەجبۇرلىيالىغان بۈيۈك ئىنسانلارنىڭ بىۋاستە ئەۋلادى بولغان شەرقىي تۈركىستانلىقلارنىڭ تارىخىي جاسارىتى، مىللىي غۇرۇرى ھەرگىزمۇ يوق بولمايدۇ! خەلقىمىزنىڭ بۈگۈنكى پاجىئەسى نەچچە مىڭ يىللىق تارىختىكى ئىنتايىن كىچىك ئۆگۈشسىزلىكتىنلا ئىبارەت. خەلقىمىز ھېچقاچان چەتئەل كۈچلىرىگە تايانماي تۇرۇپمۇ، نوپۇسى بۈگۈنكىدىن ئونلارچە ھەسسە ئاز ۋاقىتلىرىدىمۇ ئۆزىدىن ھەسسىلەپ كۆپ سانلىق دۈشمەن كۈچلىرىدىن غەلىبە قىلىپ كېلەلىگەن ۋە بۇندىن كېيىنمۇ چوقۇم غەلىبە قىلالايدۇ! بۇنىڭ ئۈچۈن يېڭى زاماننىڭ ئەڭ مۇۋاپىق تاكتىكا ۋە ستراتېگىيىلىرى بىلەن ھەرىكەتكە ئاتلىنىدىغان غوجا نىيازلىرى، غېنى باتۇرلىرىغا ئوخشايدىغان «بۆرىلىرىنىڭ ھۆۋلايدىغان ۋاقتى» كەلسىلا كۇپايە!

ۋە تىنىچ دىپلوماتىيىلىك شىكايەت پائالىيەتلىرى شەرقىي تۈركىستان مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنىڭ بىردىن-بىر چىقىش يولى" دەپ، خەلقنى قايمۇقتۇرۇشقا ئاتلاندى. بۇنداق تەرغىباتلار يېرىم ئەسىردىن بېرى نۇرغۇنلىغان ئىستىبداتلىق ۋە غۇرۇرلۇق جەسۇر كىشىلىرىمىزنى بىھۇدە زىندانلاردا چىرىپ تۈگىشىگە ئاساسىي سەۋەب بولغانىدى.

بۇنچە مۇستەھكەم ئاساس تىكلىۋالغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنى قانات يايدۇرۇشتا، بىزنىڭ نۇرغۇن ئەربابلىرىمىز ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ بۈگۈنكى تاشقى قىياپىتىگە قاراپلا "بۇ خەلقنىڭ كۈچىگە تايىنىپ بىرەر نەتىجىگە ئېرىشىش مۇمكىن ئەمەس" دەپ خۇلاسە چىقىرىشىپ، ۋەتىنىمىزنى خەلقئارا كۈچلىرىنىڭ ياردىمىگە تايىنىپ ئازادلىققا ئېرىشتۈرۈشنى بىردىن-بىر چىقىش يولى دېگەن خام خىياللار ئىچىدە، خەلقنى تاشلاپ غەرب دۇنياسى ئىچىگە چۆكۈپ كېتىشمەكتە. بۇ تۈردىكى كىشىلىرىمىز شەرقىي تۈركىستان خەلقىنىڭ تارىخىنى بىلمەيدىغان ياكى ئىنكار قىلىدىغان كىشىلەر بولۇپ، ئۇلار ماھىيەتتە خەلقىمىزنىڭ ئۆزىنى ئۆزى قۇتقۇزۇش يولىنى تاپالايدىغانلىقىغا ۋە بۇنىڭ ئۈچۈن خەلقىمىزنىڭ جاسارەتكە كېلەلەيدىغانلىقىغا ئىشەنمەيدىغان كىشىلەردۇر. بەلكىم بۇ كىشىلىرىمىز كەلگۈسىدە "باشقىلار تەرىپىدىن مىللىي ئازادلىققا ئېرىشتۈرۈلگەن" خەلقىمىزنى تاماق يېيىشنىمۇ بىلەلمەيدۇ دېيىشىپ، ياۋروپالىقلارنىڭ قوشۇق-ۋىلكىلىرى بىلەن خەلقىمىز ئاغزىغا تاماق سېلىپ قويۇشنىمۇ

يەنە بىز بۇ باسقۇچتا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن ئاشكارا تىركىشىش ۋەزىيىتى يارىتىشنى ھەرگىزمۇ مەقسەت قىلالمايمىز. بۇ باسقۇچتا دۈشمەننىڭ سۈنى كۆپىيىش يوللىرىغا بىۋاسىتە ياكى ھەرخىل ۋاسىتىلىك چەكلىمە يارىتىش ۋەزىيىتىنى پەيدا قىلىش ئارقىلىق، كەلگۈسىدىكى قوراللىق پارتىزانلىق ھەرىكەت باسقۇچىمىز — ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى تەدرىجىي ئازايتىشنى مەقسەت قىلىدىغان ئىككىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىز ئۈچۈن قەھرىمان جەڭچى يېتىشتۈرۈش ۋە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ قىسمەن نوپۇسى ئازىيىپ بارىدىغان پايدىلىق ۋەزىيەت يارىتىۋېلىشنى ئاساسى مەقسەت قىلىشىمىز كېرەك. ۋەزىيەت يېمىرىلمەس پارتىزانلىق ھەرىكەتلەرنى قانات يايدۇرۇشقا بولىدىغان ئىككىنچى باسقۇچنى تەقەززا قىلغان كۈنلەردە، دۈشمەننىڭ بىخوت قالغان قوراللىق تارقاق كۈچلىرىگە تۇيۇقسىز زەربە بېرىپ قېچىپ كېتىش قاتارىدىكى پاراكەندە سېلىش ھەرىكەتلىرىنى كەڭ قانات يايدۇرۇشقا كىرىشىپ، نىسپى مۇقىم پارتىزانلىق رايونلار ۋە قىسمەن تۇراقلىق ئازاد رايونلارنى قولغا كەلتۈرۈشكە تىرىشىشىمىز مۇمكىن. بۇنداق نىسپى ئازاد رايونلارنى ئىمكان قەدەر مۇۋاپىق قوشنا ئەللەر چېگرىلىرىغىچە كېڭەيتىپ، نىسپى مۇنتىزىم قوراللىق ئەترەت-قىسىملارنى قۇرۇپ چىقىش شارائىتىنى يارىتىشقا تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىمىز مۇمكىن. بۇ باسقۇچنىڭ ئاخىرى، مۇقەررەر تۈردە مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ئۈچىنچى باسقۇچى بولغان نىسپى مۇنتىزىم ئۇرۇش ھالىتى

2.2§ دۈشمەننىڭ بۈگۈنكى ئاجىز نۇقتىلىرى

بىزنىڭ ئۆتكەن يېرىم ئەسىرلىك تارىخىمىز ھەقىقەتەنمۇ بىر چېكىنىش، ئۇگۇشسىزلىق تارىخى ئىدى. بىز ئۇ دەۋرلەردە مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنى تۈپتۈز يوللارغا باشلاپ ماڭىدىغان پۇتۇنلەي خاتا تاكتىكا ۋە خاتا ستىراتىگىيەلەر بىلەن ھەرىكەت قىلىپ كەلگەنىدۇق. بىز ئۇ يىللاردا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ نوپۇس ئۈستۈنلۈكى يارىتىۋېلىپ ۋەتىنىمىزنى يۇتۇۋېلىش پىلانىغا ئىزچىل سەل قاراپ كەلگەنىدۇق. بىز دۈشمەنگە قارشى جەڭگە ئاتلىنىشتا ئەڭ مۇۋاپىق چارىلاردىن پايدىلىنىپ دۈشمەننىڭ ئازىيىشىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان ئەڭ ئاجىز نۇقتىلىرىنى تېپىپ ئىزچىل زەربە بېرىشتىن ئىبارەت مۇتلەق يوشۇرۇن پارتىزانلىق ھەرىكەتلىرى بىلەن شۇغۇللىنىش ئورنىغا، دۈشمەن بىلەن تىنچ شەكىلدە سىياسىي تىركىشىش ياكى ئاشكارا تىنچ قارشىلىق كۆرسىتىشتىن ئىبارەت خاتا يول بىلەن ھەرىكەت قىلىشنى بىردىن-بىر ھەل قىلىش چارىسى دەپ ھېسابلىدۇق.

شەرقىي تۈركىستان مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنىڭ بىرىنچى باسقۇچى ھېسابلىنىدىغان دۈشمەننىڭ سوڭقى يوللاردا كۆپىيىشىنى چەكلەش ھەرىكىتىمىز پۈتۈنلەي ئۆز كۈچىمىزگە تايىنىپ ئېلىپ بېرىلىدىغان، قولىمىزدىن كېلىدىغان، ئۇنۇمى يۇقىرى، خەتىرى تۆۋەن، تېز تەسىر كۆرسىتەلەيدىغان، ئاسان، ئەرزان ۋە مۇتلەق يوشۇرۇن چارە-تەدبىرلەرگە تايىنىدىغان ھەرىكەتتۇر. شۇڭىدەك

تەلەپ قىلىش پۈرسىتى بولمىغان ھالدا قانات يايدۇرۇشقا مەجبۇر بولىدىغانلىقىمىز ئۈچۈن، ئىمكانقەدەر ئاددىي، ئەرزان ۋە ھەممىلا يەردە تاپقىلى بولىدىغان نەرسىلەرنى قورال قىلىپ قانات يايدۇرۇشنى جىددىي ئۆيلىنىشىمىزغا توغرا كەلمەكتە. بۇنداق ئاددىي قوراللار، دۈشمەننىڭ ھەرقانداق بىر قوراللىق كۈچىگە زەربە بېرىشتە ئېغىر قىيىنچىلىقلارنى تۇغدۇرۇپ بېرىدىغانلىقى مۇقەررەر بولغاچقا، بىزنىڭ زەربە بېرىدىغان ئوبيېكتىپلىرىمىزمۇ ئىنتايىن ئاجىز، ئىنتايىن بەخىرامان، داڭلىق ياكى بىچارە قاتارىدىكى كۈچلۈك ۋەھىملىك تەسىرلەرنى پەيدا قىلالايدىغان، ئاسان زەربە بەرگىلى بولىدىغان دۈشمەن كۈچلىرى بولىشى، بۇنداق ھەرىكەتلەرنى پەيدا قىلىدىغان پىدائىيلىرىمىزمۇ ھەر ۋاقىت ۋەقە پەيدا قىلىش شارائىتىغا ئىگە قىلچە گۇمان پەيدا قىلمايدىغان دۈشمەن ئىچىدە تۇرۇۋاتقان كىشىلەردىن تەشكىل تېپىشى شەرت. پەيدا قىلىدىغان ھەرىكەتلىرىمىزمۇ ئىنتايىن ئېچىنىشلىق ۋەھىملەرنى يارىتالايدىغان ھەرىكەت شەكىللىرىدىن بولىشى لازىمكى، خىتاي تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلەر بۇ ھەرىكەتلىرىمىزدىن ئۈركۈپ قېچىشنى كەلتۈرۈپ چىقىرالايدىغان بولسۇن.

بۇنىڭ ئۈچۈن بىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىز قەتئىي تۈردە دۈشمەن زىچ جايلاشقان يەرلەردە، دۈشمەن ئەڭ بەخىرامان يۈرىدىغان يەرلەردە، قوراللىق قوغدىنىشى بولمىغان ئاجىز دۈشمەن نىشانىغا ئېلىنىشى لازىم. بۇ

ۋەزىيەتتىگە ئېلىپ بارىدۇ. بىز شۇ چاغلاردىلا بىزگە قوشنا بولغان ئۇنىغا يېقىن بىر-بىرىدىن ئالاھىدە پەرقلىنىپ تۇرىدىغان قوشنىلىرىمىزدىن ھەرخىل مۇددىئا ياكى ھەرخىل شەكىللەردە ماددىي ۋە مەنىۋى ياردەمگە ئېھتىياجىمىز تۇغۇلىدۇ. ئەنە شۇ چاغدا، دىپلوماتىك پائالىيەتلەر ھەققىي ئەھمىيىتىنى كۆرسىتەلىشى مۇمكىن. ئۇنىڭدىن بۇرۇنقى باسقۇچلاردا، بىزنىڭ بارلىق تاشقى پائالىيەت ياكى بارلىق قوشۇمچە ۋەتەنپەرۋەرلىك پائالىيەتلىرىمىز پەقەتلا بىرىنچى ۋە ئىككىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەتلىرىمىز ئۈچۈن بىۋاسىتە ياردىمى تېگىدىغان پائالىيەت تۈرلىرىنى ئۆزىنىڭ مۇددىئاسى قىلىشى لازىم.

بۇنداق دېيىش بىلەن بىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىزنى ئۈنچىلىك ئاسان دەپ قارىماسلىقىمىز كېرەك. بىز بۇ باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىزنى باشلاش كۈنلىرىمىزدە، يىلىغا يېرىم مىليوندىن سۇنئىي كۆپىيىپ كېتىۋاتقان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ كۆپىيىش يوللىرىنى ۋاستىلىك يوللار بىلەن توسۇش ھەرىكىتىمىزنى مىليون كىشىلىك قوراللىق خىتاي تاجاۋۇزچى قوشۇنلىرىدىن ئۆزىمىزنى دالدىغا ئالغان ھالدا ئىزچىل قانات يايدۇرۇشقا مەجبۇرمىز. بۇنىڭ ئۈچۈن مۇتلەق يوشۇرۇن تۈرلەردىكى ۋەھىمە يارىتىش پائالىيەتلىرىدىن تولۇق پايدىلىنىشقا توغرا كەلمەكتە. يەنى، بۇ باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىزنى ھەرقانداق بىر تاشقى ياردەمنى ئۈمىد قىلمىغان ئاساستا، ھەتتا خەلقىمىزدىنمۇ بىرەر ياردەم

بولىدىغانلىقىغا قاراپ زەربە بېرىش ئۇيېكتىپىنى تاللىشىمىز لازىم. ئەگەر زەربە بېرىلىدىغانغا ئاۋۋال تاللىۋېلىنغان دۈشمەنگە قارىغاندا يەنە بىر دۈشمەننىڭ زەربىگە ئۇچرىشى تېخىمۇ كۆپ خىتاي تاجاۋۇزچىسىنى قاچۇرالايدىغان ياكى تېخىمۇ بىخەتەر زەربە بەرگىلى بولىدىغانلىقىنى مۆلچەرلىسەك، ئۇ ھالدا كېيىنكىسىنى تاللىۋېلىشىمىز لازىم. دۈشمەنگە زەربە بېرىشتە نوقۇل قان تۆكۈشنىلا مەقسەت قىلماسلىقىمىز لازىم. ئەگەر دۈشمەننى قاچۇرۇش رولىلا بولىدىكەن، ئۇلارنىڭ مال-مۈلكىگە زىيان سالساقمۇ مەقسەتكە يەتكەن بولىمىز.

بىز شۇنى يەنە بىر قېتىم تەكىتلەيمىزكى، بۇ ۋەتەن بىزنىڭ ۋەتەن. بۇ ۋەتەنگە ھەرقانداق باھانىلەر بىلەن كەلگەن خىتايلارنىڭ ھەممىسى تاجاۋۇزچى، مىللىي دۈشمىنىمىزدۇر. شۇ سەۋەبتىن، بۇ تاجاۋۇزچىلارنىڭ خەلقىمىزگە، ۋەتىنىمىزگە كەلتۈرگەن زىيىنىنى ئاڭلىق ياكى ئاڭسىز، ئاكتىپ ياكى مەجبۇرى پەيدا قىلىۋاتىدۇ دەيدىغان مەسىلە مەۋجۇد ئەمەس. بۇ تاجاۋۇزچىلارنىڭ قىلغان ھەربىر ئىشى، ۋەتىنىمىزدە ياشىغان ھەربىر قەدىمى ۋەتىنىمىزنى يۇتۇۋېلىش، خەلقىمىزنى يوقىتىش ئۈچۈندۇر. ئۇلارنى ھەرقانداق باھانىلەر بىلەن ھىمايە قىلىدىغان، ئىچ ئاغرىتىدىغانلارنىڭ ھەممىسى ۋەتەن ئېڭى بولمىغان قۇللار ياكى ۋەتەن خائىنلىرىدۇر.

بۇ باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىز مۇتلەق تۈردە ئىزچىللىقىغا كاپالەتلىك قىلىنىشى لازىم. ئەنە شۇ چاغدىلا، بىزنىڭ

دىگەنلىك، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەھشىي جاللات ئائىلە تەۋەلىرىنى، ئۇلارنىڭ ئۇرۇق-تۇغقانلىرىنى، يېقىن كىشىلىرىنى، سۆيگەن ئادەم ۋە نەرسىلىرىنى، ھەددىنى بىلمەي قالغان ئۇششاق تاجاۋۇزچى مەمۇرىي كادىر-چاپارمەنلىرىنى زەربە بېرىدىغان ئوبيېكتىپ قىلىپ تاللىۋېلىش دىگەنلىك بولىدۇ. بۇ جەرياندا ۋەتىنىمىزنى مۇستەملىكە قىلىش ۋە بېسىۋېلىشتا، خەلقىمىزنى بوزەك قىلىشتا، باستۇرۇشتا، تۆھمەت قىلىپ تۇتۇپ بېرىشتە، نازارەت قىلىشتا، يەرلىكلەرنى يەكلەپ ئۆز خىتايلىرىنى شەھەر نوپۇسىغا ۋە ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشقىلا بېرىلىپ كېتىشلەردە ئالاھىدە ئاكتىپ رول ئوينىغانلار مەيلى قېرىپ دەم ئېلىشقا چىقىۋالغان ياكى داۋالىنىۋاتقان بولۇشىدىن قەتئىي نەزەر، ئۇلار ۋە ئۇلارنىڭمۇ بارلىق يېقىنلىرى زەربە بېرىلىدىغان نامزاتلار قاتارىدىن ئورۇن ئېلىشى كېرەك. بىز بۇ باسقۇچتا ۋەتىنىمىزگە تاجاۋۇز قىلىپ كەلگەن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى ئۆلتۈرۈش ياكى بۇرۇنقى جىنايەتلىرى ئۈچۈن قانلىق قىساس ئېلىشنى ئۆزىمىزگە ۋەزىپە قىلالمايمىز. ئەسلىدىلا بۇنداق ۋەزىپىنى ئورۇنداش پۇرسىتىگىمۇ ئىگە ئەمەسمىز. بىز پەقەت ۋەتىنىمىزگە تاجاۋۇز قىلىپ كىرىدىغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى قورقۇتۇپ كەلتۈرمەسلىك، ۋەتىنىمىزدىكى تاجاۋۇزچى خىتايلارنى قورقۇتۇپ دۆلىتىگە قاچۇرۇش ئۈچۈنلا ۋەھىمە پەيدا قىلىشىمىز لازىم. شۇنداق ئىكەن، قايسى خىل دۈشمەنگە زەربە بەرگىنىمىزدە دۈشمەننى ئەڭ بەك قورقۇتقىلى بولىدىغانلىقى، ئەڭ كۆپ قورقۇتۇپ قاچۇرغىلى

تـوسـالغۇ يارتـىـش ھەرىكىتـىـدە بولـۇپ باقمـىـدى. ھېـچ بولمىغانـدا بـۇ كۆچلىرىمـىـز خىتـاي تاجاۋۇزچىلىرىغـا قارشـى قىممىتـى بـار بىـرەر ھەرىكـەت پەيـدا قىلـىـش تەرىپىـدە بولـۇپ باقمـىـدى. بۈگـۈن ئۇلارنىـڭ ۋەتىنـى ئۈچـۈن خىزمـەت كۆرسـىتىدىغان ئاخىرقـى پۇرسـىتى كەلـدى. ئەمـدى بـۇ كىشىلىرىمىز ئۆتكەنگە سالاۋات دەپ، بـۇ شـەرەپلىك ۋىجدانـى ۋەزىپىسـىنى ئۈسـتىلىرىگە ئېلىشـى لازىـم.

ئەمما شـۇنىمۇ ئېتىـراپ قىلىشىمىز لازىمكى، بىـز بىرىنچـى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەت باسقۇچىنى يۇقىرى پەللىگـە كۆتۈرۈشـتە پۈتۈنلـەي بۈگۈنكـى قورچـاق ئورۇنـدا تۇرۇۋاتقـان شـەھەر خەلقىمىزگـە تايىنىشـقا مەجبۇرمىـز. بىزنىـڭ بـۇ شـەھەر خەلقىمىزمۇ ئۆزلىرىنىـڭ 'قورچاق' لىـق ھالىتىدىـن قۇتۇلۇشـنىڭ بىردىـن-بىـر يولـى — بـۇ ھەرىكەتكـە بىۋاسـىتە قاتنىشىپ ۋەھىملىـك زەربىلەرنـى يارىتىشقا كۈچ چىقىرىشتۇر. بىزنـىـڭ بىپايـان يېزا-قىشـلاقلاردىكى قېرىنداشـلىرىمىزدا ۋەتىنىمىزنـىـڭ مىللـىي مۇسـتەقىللىق ھەرىكىتىنـىـڭ ئىككىنچـى باسـقۇچلۇق دەۋرىگـە قـەدەم قويغىنىدىـلا ئاندىـن ھەقىقـي رولىنـى جـارى قىلـدۇرۇش پۇرسـىتى شـەكىللەنگەن بولـدۇ. شـۇڭا، بىزنـىـڭ يېزا-قىشـلاقلىرىمىزدىكى قېرىنداشـلىرىمىز شـەھەر خەلقىنـىـڭ بىرىنچـى باسـقۇچلۇق ھەرىكـەت دولقۇنـى يارىتىشـىغا ۋاسـىتىلىك شـەكىللەر بىلـەن يېقىندىـن يـار-يۆلەكتـە بولىشـى بىلـەن بىرگـە، ئاساسـلىقى ئىككىنچـى باسـقۇچلۇق ھەرىكـەت دولقۇنـى ئۈچـۈن ئۆزلىرىنـى مۇتلـەق

بىرىنچى باسقۇچلۇق ۋەتەن قۇتقۇزۇش ھەرىكىتىمىز ئاخىرقى مەقسىتىگە يېتەلەيدۇ. ئىزچىللىق، قولغا چۈشۈپ قېلىشتىن ساقلىنىشىمىزنى ئالدىنقى شەرت قىلىدۇ. ئاسان تۇتۇلۇپ قالماسلىق ئۈچۈن قەتئىي تۈردە دۈشمەننىڭ ئەڭ بىخوت ۋە ئەڭ ئاجىز نۇقتىسىغا ئەڭ مەخپىي شەكىللەر بىلەن زەربە بېرىشىمىزنى تەلەپ قىلىدۇ.

§2.3 ھەرىكەت پەيدا قىلغۇچى كۈچلىرىمىز

بىز يۇقىرىدا كۆرسىتىپ ئۆتكىنىمىزدەك، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا زەربە بېرىشنىڭ ئەڭ مۇۋاپىق شارائىتىغا ئىگە بولغان كىشىلىرىمىز، دۈشمەن بىلەن بىرگە ئىشلەۋاتقان مىللىي قورچاق مەمۇرىي خادىملار، قورچاق ئىشچى-خىزمەتچىلەر، مىللىي شەھەر ئاھالىلىرىدىن تەشكىل تاپىدىغانلىقىنى كۆرۈپ ئالالايمىز. ھالبۇكى، بىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچىنى ئىشقا ئاشۇرالايدىغان بۇ شەھەر ئىچى كۈچلىرىمىز تىنچلىقپەرەسلىك ئەقىدىلىرىنىڭ تەسىرىدە، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەتلىرىنى پەيدا قىلىدىغان ئاكتىپ كۈچلەر قاتارىدا ئەمەس، بەلكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا باش ئېگىش، ئۇلارغا قۇللۇق قىلىش، ئۇلارنىڭ تاپشۇرغان ۋەزىپىلىرىنى ساداقەتمەنلىك بىلەن ئىجرا قىلىش مەيدانىدا تۇرۇپ كەلمەكتە. بۇ كىشىلىرىمىز دۈشمىنىگە، ۋەتىنىمىزدىكى تاجاۋۇزچى كۈچلەرگە مەيلى ئاڭلىق ياكى ئاڭسىز خىزمەت قىلغان بولىشىدىن قەتئىي نەزەر، ۋەتىنىمىزنىڭ مۇنقەرز بولىشىغا ھېچقاچان كۆرۈنەرلىك

شۇغۇللىنىشى كېرەك. ھەرىكەتلىرى مۇتلەق تۈردە ۋەھىملىك بولىشىنى ئالدىنقى شەرت قىلىشى ۋە پاش بولۇپ قالماسلىققا تولۇق كاپالەتلىك قىلىشى لازىم. بۇنداق ھەرىكەتلەر ئاددىي قوراللار بىلەن ئاسان زەربە بەرگىلى بولىدىغان ئوبيېكتىپلارغا قارىتىلىشى لازىم. شۇنىڭدەك ھەرىكەتلەر بىر شەھەر ياكى شۇ شەھەر رايونىدا ئىزچىل داۋاملىشىپ تۇرۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشقا تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى لازىم. بۇنداق ھەرىكەت پەيدا قىلىشىنى كۆڭلىگە پۈككەن كىشىلىرىمىز مەيلى تەشكىللىك ياكى ئۆز ئالدىغا يالغۇز ھەرىكەت قىلىشقا ئاتلانغانلىرىدا، ئۆتمۈشتە سادىر قىلغان خاتالىقلىرى، ھەتتا مىللىتى ھەمدە ۋەتىنىگە قارىتا جىنايەت ئىشلىگەنلىكلىرىنى قەتئىي ئېسىدىن چىقىرىپ تاشلىشى لازىم. ئۇلارنىڭ مىللىتىگە، ۋەتىنىگە كۆرسەتكەن كېيىنكى ھەربىر تۆھپىسى، ئۆتمۈشتىكى خاتالىقلىرىنى، جىنايەتلىرىنى، ھەتتا خائىنلىق شەجەرىلىرىنىمۇ يۇيۇپ تاشلاشقا يېتىپ ئاشىدۇ. ئەڭ كېمىدە ۋىجدانى ئالاھىدە راھەتلىنىشىپ قالىدۇ. بىزنىڭ شەھەرلەردىكى نۇرغۇن كىشىلىرىمىز خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن ئاڭلىق تۈردە ھەمكارلىشىدىغان ھېچقانداق پائالىيەتلەرگە قاتناشمىغانلىقىدىن پەخىرلىنىپ سۆزلىشى مۇمكىن. ئەمما بىزنىڭ شەھەر ئاھالىمىز خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن ئاڭلىق تۈردە ھەمكارلاشمىغانلىقىدىن ئەمەس، بەلكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا ئاكتىپ زەربە بەرگەنلىكىدىن پەخىرلىنىشى لازىم. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا زەربە بېرىشنىڭ ئەڭ مۇۋاپىق شارائىتىغا ئىگە بولۇپ تۇرۇۋاتقان جىم يېتىۋېلىشنىڭمۇ شەكلى

يوشۇرۇن شەكىلدە تەييارلىشى لازىم. ئەمما يېزا-قىشلاق خەلقىمىزنى بىھۇدە چىقىمدار قىلماسلىق ئالدىنقى شەرتى ئاستىدا، باشقىچە ئەمەلىي پائالىيەتلەرنى پەيدا قىلىشقا جەلپ قىلىشنىڭ ئۆزگىچە يوللىرىنىڭ بولۇش-بولماسلىقى ھەققىدە يەنىلا ئەستايىدىللىق بىلەن ئىزدىنىپ كۆرۈشىمىز مۇمكىن. بۈگۈنگىچە كۆرۈلگەن كۆپ ساندىكى داغدۇغىلىق ھەرىكەتلەرنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى ئاساسەن يېزا-قىشلاقلىرىمىزدىكى قېرىنداشلىرىمىزنىڭ ھەرىكىتىنى ئاساس قىلىپ كەلگەنىدى. روشەنكى، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ تۈنجى باسقۇچى ئۈچۈن مىللىي شەھەر ئاھالىمىزنىڭ يوشۇرۇن قاتنىششى بولماي تۇرۇپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشىش ئىمكانىغا ئىگە ئەمەسمىز.

بىزنىڭ شەھەرلىرىمىزدىكى قورچاق مەمۇرىي خادىملىرىمىز، ئىشچى - خىزمەتچىلىرىمىز، ئىشسىزلىرىمىز، مەدىكار - كاسىپلىرىمىز، تىجارەتچى-ئىگىلىك تىكلىگەن كىشىلىرىمىز، زىيالىي، تېخنىك، ئىنژېنېر، ئوقۇتقۇچى-تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ۋە ئۇنىڭدىن يۇقىرى دەرىجىلىك مەكتەپلەرنىڭ يۇقىرى يىللىق ئوقۇغۇچىلىرى، ھەتتا يولدىن ئېزىۋاتقان ياشلىرىمىزمۇ پۇرسەت تاپالىسا ئەڭ يوشۇرۇن شەكىللەردىكى مىللىي مۇستەقىللىق خۇسۇسى ھەرىكەتلىرىگە ئاتلىنىشى ياكى ئەڭ بىخەتەر شەكىللەردە تەشكىللەنگەن زەنجىرسىمان تەشكىلاتلارغا ئۇيۇشۇپ، پۇرسەت تاپالىسا يوشۇرۇن ھەمكارلىق ئاساسىدىكى زەربە بېرىش ھەرىكەتلىرى بىلەن

خائىنلار تىزىملىكلىرى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ تەپسىلىي جايلىشىش خەرىتىلىرى قاتارلىقلارنى ئەڭ مۇۋاپىق تەشۋىقات قورالىلىرىدىن پايدىلىنىپ خەلقىمىزگە يوشۇرۇن تارقىتىپ تۇرالىساقمۇ بىر تۆھپە ھېسابلىنىدۇ. بۇ خىل تەشۋىقاتلىرىمىز ئامىباب خەرىتە، رەسىم، چېرتيوژ، تېخنىك ئۇسۇللىرى، خەۋەر، ئاگاھلاندۇرۇش، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى تەھدىتكە سېلىش قاتارلىقلارنى شەكىللەرنى ئېلىشى مۇمكىن. ھېچ بولمىغاندا تۇرۇۋاتقان شەھىرىمىز، مەھەللىمىز، ئەتراپىمىز، ئىشلەۋاتقان يېرىمىز قاتارلىقلارنىڭ دۈشمەن ئەھۋالى، ئىقتىسادىي، سىياسىي، جىنايى، مۇداپىئە ئەھۋاللىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ھەرخىل مەلۇماتلارنى بولسىمۇ چۈشىنىشلىك، ئاسان تارقىلىدىغان ۋە ئەڭ يېڭى ئۇسۇل-چارىلار بىلەن يوشۇرۇن تەشۋىقات ماتېرىيالى شەكلىدە تارقىتىۋېتىشىمىز مۇمكىن. تىپىك خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ پائالىيەت دائىرىسى، جىنايەتلىرى، ئادەتلىرى، ئاجىز نۇقتىلىرى، دائىم بارىدىغان ياكى دائىم ئۆتىدىغان يەرلىرى، ئائىلىسىنىڭ، يېقىنلىرىنىڭ ئادرېس ۋە دائىم پائالىيەت قىلىدىغان يەرلىرىنى ۋاقىت سائەتلىرى بويىچە يوشۇرۇن تارقىتىپ تۇرساقمۇ بىر ئىش. قولىمىزدىن كەلسە، ئۆز كەسپى ئالاھىدىلىكلىرىمىزگە ئاساسەن يېڭى، ئەرزان، ئاددىي، كۈچلۈك زەربە بېرىدىغان، ئەپلىك يەرلىك قوراللارنىڭ ياسىلىشى، سىخىما-چېرتيوژلىرى، رەسىملىرى، تېخنىكىلىرى قاتارلىقلارنىمۇ ئۆزىمىز يوشۇرۇن لايىھىلەش، ئۇغرىلاش، سېتىۋېلىش ئارقىلىق يۇقىرىقىدەك ئۇسۇل ۋە شەكىللەردە

ئۆزگەرگەن مۇناپىقلىق ئىكەنلىكىنى ئۇنتۇماسلىق لازىم. خۇددى شۇنىڭدەك، نۆۋەتتىكى مىللىي مۇستەقىللىق كۈرىشىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچىغا قىلچە ياردىمى تەگمەيدىغان ھەرقانداق بىر ھەرىكەت بىلەن شۇغۇللانغانلىقىمىزنىمۇ ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللانغانلىق دېيىشكە بولمايدۇ. بىز ئۆتمۈشتىكى سادىر قىلغان خاتالىقلىرىمىزنى، يولدىن ئازغانلىقىمىزنى، ھەتتا مىللىي مەنپەئەت ئالدىدا جىنايەت ئۆتكۈزگەنلىكىمىزنى ئاقلىماقچى بولىدىكەنمىز، ۋەتەن ئازادلىقى ئۈچۈن قەتئىي تۈردە بىر كىشىلىك ھەرىكەت قىلىشىمىز لازىم. قىلىدىغان ئىشىمىز مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچى ئۈچۈن زىيىنى بولمايدىغان ئەمەس، قەتئىي تۈردە پايدىسى بولىدىغان ئىشلاردىن بولىشىنى قولغا كەلتۈرۈشىمىز لازىم. بۇ جەھەتتە قولىمىزدىن نېمە كەلسە قىلچە ئىككىلەنمەستىن شۇ ئىشنى قىلىشقا تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىمىز لازىم. ئالايلۇق، مىللىتىمىزگە مەنپەئەت بەرمەستىن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى سەمىرتىۋاتقان بىرەر ئىسكىلات، بىرەر دۇكان، بىرەر كارخانا، بىرەر بىنا، بىرەر ئىش مەركىزىي بىنالىرىغا زىيان سالالىساقمۇ بىر ئىش. بۇنىڭغىمۇ پۇرسەت تاپالمىساق، زەربە بېرىش قورال-چېرتيوژلىرى، رېتسېپلىرى، ياسىلىش تېخنىكىلىق بىلىملىرى بىلەن يوشۇرۇن تەمىنلەش، بۇلارغا مۇناسىۋەتلىك ماتېرىيال مەنبەلىرى، زەربە بېرىشكە مۇۋاپىق يېڭى دۈشمەن نۇقتىلىرى ۋە نامزاتلىرى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ مۇداپىئەلىنىش، قىساس ئېلىش پىلانلىرى،

يا بولمسا مەنمەنچىلەر تەرپىدىن يېپ ئۇچى چىقىپ قىلىپ پاجىئەلىك مەغلۇپ بولدى. بىز قىلالايدىغان ئىشلارنىڭ نەتىجىسىنى، قىلالمايدىغان ئىشلىرىمىزنىڭ ئۇسۇل-چارىلىرى ياكى چاقىرىقلىرىنى، خەلقنى رىغبەتلەندۈرىدىغان بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەت چاقىرىقلىرىنى تىنىماي تەشۋىق قىلىدىغان ئادەتنى يېتىلدۈرۈشكە تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىمىز لازىم. دېمەك، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىز ئۈچۈن بىرەر تۆھپە قوشالايچۇلا دەيدىكەنمىز، بىز قىلالايدىغان ئىشلار ئەتراپىمىزدا تولۇپ يېتىپتۇ. بۇنداق ئىشلارنى بۈگۈنكى پەن-تېخنىكا يۈكسەك تەرەققىي قىلىۋاتقان، بارلىق خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى پۇل دېسە دۈم چۈشىدىغان ۋەزىيەتتە تېخىمۇ ئاسان، تېخىمۇ مۇكەممەل ۋە تېخىمۇ بىخەتەر قانات يايدۇرالىشىمىز مۇمكىن.

مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچىدا مىللىي شەھەر ئاھالىلىرىمىزنىڭ رولىنى ھەرگىزمۇ تۆۋەن مۆلچەرلىمەسلىكىمىز لازىم. بۇ باسقۇچتا، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ زۇلۇمىغا، كەمسىتىشكە چەتكە قېقىشىغا بىۋاستە ئۇچراۋاتقان، ھەمدە ۋەتەنپەرۋەرلىك چۈشەنچىلىرىمىزدىكى خاتا قاراشلىرىمىز سەۋەبىدىن ئاگلىق ياكى ئاگسىز، بىلىپ ياكى بىلمەي، ئىختىيارى ياكى مەجبۇرى شەكىللەردە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن تىنچ بىرگە ياشاپ كەلگەن شەھەر خەلقىمىز، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنى قانات يايدۇرۇشتا ئۆزلىرىنىڭ ئۈستىگە چۈشكەن شەرەپلىك

خەلقىمىز ئارىسىغا تىنىماي يوشۇرۇن تارقىتىپ تۇرساقمۇ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچى ئۇچۇن ئالاھىدە تۆھپىمىز بولىدۇ. بۇنداق ماتېرىياللارنى باشقا يۇرتلىرىمىزغا تارقىتىش، گويا باشقا يۇرتلىرىمىزدىكى پىدائىيلىرىمىز ئەۋەتىپتۇ قىلىپ بارلىق بۇلۇڭ-پۇچقاقلارغىچە تارقىلالايدىغان ھالغا كەلتۈرۈپ تارقىتىشقىمۇ دىققەت قىلىشىمىز لازىم. خەلقىمىز ئىچىدىكى تەۋەككۇل قىلىشقا جۈرئەت قىلالايدىغان كىشىلىرىمىزگە دۈشمەنگە ۋەھىمىلىك زەربە بېرىش ئىمكانلىرىنى بېرەلەيدىغان بۇ خىل ماتېرىياللارنى ئۆيلىرىدە، ئىش ئورنىدا، كوچىلاردا، بېكەتلەردە، ھەتتا ھاجەتخانا-ئەخلەتخانىلاردىمۇ ئۇچراتقىلى بولىدىغان ۋەزىيەت يارىتىۋېتىشىمىز لازىم. بۇنداق ئىستىخىيىلىك يوشۇرۇن تەشۇىقاتلىرىمىزنىڭ دەرھال نەتىجىسى كۆرۈلمەسلىكىدىن قىلچە ئەنسىرىمەيلى. بىر كۈنىسى بولمىسا بىر كۈنىسى بۇنداق ماتېرىياللار ئىشلەتكۈچى پىدائىيمىزنىڭ قولىغا چۈشۈپ مۇتلەق تۈردە نەتىجىسىنى كۆرسىتىدۇ. دۈشمەن ئاھالىسىنىمۇ بۇنداق تەشۇىقاتلاردىن ئۆلگۈدەك قورقۇپ، نۇرغۇن ئادەم ۋە ماددىي كۈچ سەرپ قىلىپمۇ پاش قىلالمايدىغان جىددىيچىلىك يارىتىشقا ئالاھىدە كۈچ چىقىرىشىمىز كېرەك. بۇرۇنقى پائالىيەتلىرىمىزدە بۇنداق ئاممىۋى پائالىيەت شەكىللىرىگە پەقەتلا ئەھمىيەت بەرمىگەن ئىدۇق. گويا ھەممە ئىشنى مەن قىلدىم، مەنلا قىلالايمەن، مەن قىلغانلىقىمنى بىلسۇن دېگەندەك قىياپەتلەر بىلەن ھەرىكەت قىلىشقا ئۆرۈنگەندۇق. نەتىجىدە يا خەلقىمىز بۇنداق تەشۇىقاتلاردىن مەھرۇم قالدى،

جەھەتتىن بۇزۇلۇش ئىقتىدارىغىمۇ ئىگە بولمىغان مەلۇماتلىق كىشىلەر" دىن تەشكىل تاپقان بولۇپ، ئەخلاقى جەھەتتىن بۇزۇلۇش ھەممە ئۈمىدىنىڭ تۈگىگەنلىكىدىن دېرەك بەرمەيدۇ. شۇنداق ئىكەن، بۇنداق 'يولدىن چىقىۋاتقان' ياشلىرىمىزنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ پايدىلىنىپ كېتىشىگە تاشلاپ قويۇشتىن ساقلىنىشىمىز، ئۇلارنىمۇ شەرقىي تۈركىستانلىق، ئۇلارمۇ ئانا ۋەتىنىمىزنىڭ پەرزەنتلىرى، ئۇلارنىڭ تومۇرلىرىدىمۇ ئاتىللا، ئوغۇزخان، يەتتىقىزلىرىم، سادىر پالۋان، تۆمۈر خەلپە، غوجا نىياز، غېنى باتۇر، نوزۇگۇم، رىزۋانگۈللەرنىڭ قېنى ئېقىۋاتىدۇ دەپ تونۇشىمىز لازىم.

بىر كىشىنىڭ ئىچىملىككە، زەھەرلىك چېكىملىككە بېرىلىپ كېتىشى ئۇنىڭ تۇغما بۇزۇقلۇقىنى كۆرسەتمەيدۇ. چۈنكى، خۇدا ئىنسانىنى پاك ۋە تەڭ ياراتقاندۇر. شۇنىڭدەك ئادەم بالىسىنى ياراتقىنىدا ھەر بىر ئادەمگە بىر-بىرىدىن پەرقلىق تۇغما قابىلىيەتلىرىنىمۇ بىرگە قوشۇپ بەرگەن. ئۇنىڭ تەبىئىي ئىقتىدارىنىڭ باشقا يەرلەرگە قېيىپ كېتىشى تاشقى مۇھىتنىڭ تەسىرىدىن بولۇپ، مۇۋاپىق يېتەكلەنسە يەنىلا توغرا يولنى تېپىۋېلىشى مۇمكىن. ئادەم ئۆزىدىكى بەزى تۇغما قابىلىيەت (ياكى بولمىسا قايسى بىر ئادەم بولۇشنىڭ تۈپكى ئېھتىياج تەلەپلىرىدىن ئوتتۇرىغا چىقىدىغان يوشۇرۇن ئىقتىدار) لىرىنى بەلگىلىك بىر ساھەلەر بويىچە چېنىقتۇرۇشقا، يېتىشتۈرۈشكە ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشقا بەكلا ئېھتىياجلىق. ئەگەر ئادەم بالىسى بۇ خىل يوشۇرۇن قابىلىيەتلىرىنى ۋاقتىدا

مەجبۇرىيىتىنى جان پىدالىق بىلەن ئادا قىلىپ، مىللىي مۇستەقىللىق كۈرىشىمىزنىڭ ئاۋانگارتلىرىدىن بولۇشقا بەل باغلايدىغانلا بولىدىكەن، قولىمىزدىن ھېچقانداق ئىش قېچىپ قۇتۇلالمايدۇ!

بولۇپمۇ ئۇزۇن مۇددەتلىك ئۈمىدسىزلىك ئىچىدە يولدىن ئېزىقۋاتقان ياشلىرىمىز، دۈشمەنگە زەربە بېرىشنىڭ ئىنتايىن كۆپ پايدىلىق شارائىتلىرى ئىچىدە ياشاۋاتقانلىقىنى تونۇپ يېتىشى كېرەك. خۇددى شۇنىڭدەك بۇ خىل كىشىلىرىمىز ئىنتايىن تەۋەككۈلچى ۋە جاسارەتلىك كىشىلەر توپلىمى ئىكەنلىكىنىمۇ ئېنىق تونۇپ يېتىشى كېرەك. بۈگۈن مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچىدا ئەنە شۇنداق تەۋەككۈلچىلىك ۋە قورقماس جاسارەتكە ئىگە كىشىلىرىمىزگە بەكلا موھتاج بولماقتىمىز. بۇ تۈردىكى كىشىلىرىمىزگە ئازراق غۇرۇر-ۋىجدانلا كۇپايە. بۇ تۈردىكى كىشىلىرىمىز شۇنىمۇ ئۇنتۇماسلىقى كېرەككى، دۇنيادىكى ۋە ۋەتىنىمىزدىكى ئۇرغۇنلىغان خەلق قوزغىلاڭلىرىنىڭ باشلانغۇچىنى يارىتىپ بەرگۈچى تۇنجى قەھرىمانلارنىڭ كۆپ قىسمى ئەنە شۇنداق بىر مەزگىل غۇرۇرىنى يوقىتىپ قويغان يولدىن چىققان كىشىلەر ئارىسىدىن چىققاندۇر. دېمەك، بۇ خىل كىشىلىرىمىزنىمۇ سەل چاغلاپ چەتكە قېقىشتىن ساقلىنىشىمىز لازىم. شۇنىمۇ ئۇنتۇمايلىكى، بۇنىڭ دەل ئەكسىچە ۋەتىنىمىزنى خىتايغا سېتىپ خەجلەۋاتقانلارنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى سەيپىدىنگە ئوخشايدىغان "ئەخلاقى

تاپىدۇ. يەنى يۇقىرىقىدەك ۋاستىلار ئارقىلىق نورمال پىكىر قىلىش ئورنىغا خىيالى دۇنيا يارىتىپ، چۈشىدىكىدەك بۇ خىيالى دۇنياسىدا قىلچە توسقۇنلۇق ھېس قىلمايدىغان، سىياسەتلەر، قانۇنلار، ساقچى-سېكىرتارلار يوق دۇنياسىدا خالىغانچە خىيال سۈرۈپ، ئىچكى ھېسسىياتىنىڭ داۋالغۇشىنى قىسقا بىر مەزگىللىك بولسىمۇ پەسەيتىپ ئارام تاپىدۇ. ئەگەر بۇ خىل تۇيۇق يولغا كىرىپ قالغان ئادەملەرنىڭ خىيالى ئارام تېپىشقا ئۈلگۈرمىگەن ھالەتتە مىجەز-خارەكتېر جەھەتتە ئۆزگىرىش تەرەققىي قىلمىغانلىقى بولىدىكەن، ئۇلارنى قايتىدىن توغرا يولغا قايتۇرۇش ئىمكانىنى يارىتىشقا بولىدۇ. ئۇھالدا، بۇ خىل كىشىلەرنىڭ ئىچكى تۇغما قابىلىيىتىنى ئىشقا سېلىش ئىستىكى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىز ئۇچۇن يېتەكلەنگىنىدە، ئاجايىپ باتۇرلۇق ياكى قورقۇنچسىز جاڭبازلارغا ئايلىنىپ، ئەڭ مۇكەممەل مىللىي قەھرىمانلارغا ئايلىنالىشى مۇمكىن.

بۇلاردىن شۇنى كۆرۈۋېلىش مۇمكىنكى، ئاگسىز دورامچىلىق قىلىش، ھورۇنلۇق، ياكى مەجبۇرلىنىش قاتارىدىكى سەۋەبلەر بىلەنلا تۇيۇق يولغا كىرىپ قالغانلارنى ھېسابقا ئالمىغاندا، ئىچكى ئىقتىدار دۇنياسىنىڭ بېسىمىغا چىدىماي تۇيۇق يولغا كىرىپ قالغان كىشىلىرىمىز خەلقىگە، ۋەتىنىگە پايدىلىق ئىش قىلىش يولىغا يېتەكلەنسە، بۇ يولغا ئىشەنچ يارىتىپ بېرەلىسە، ئۇلار ئۇچۇن ھېچقانداق بىر ئىدىيىۋى ئېقىم تەسىر قىلالمايدۇ، ئۇلارنىڭ مىللىي ئىنقىلاب يولىدا يارىتىدىغان پېشقەدەملىكلىرى قىياس قىلىنماس نەتىجىلەرنى يارىتىشقا سەۋەب

ئىپادىلەش پۇرسىتىگە ئېرىشەلمىگىنىدە، ئۇ ئادەمدىكى بۇ ئىقتىدار ياكى يوشۇرۇنغان قابىلىيەت كۈچى ئۇ كىشىنىڭ روھى دۇنياسىدا يوشۇرۇن شەكىلدە ۋاستىلىك قىياپەتلەرگە پۈركىنىپ ئۇتتۇرىغا چىقىشقا ئۇرۇنۇپ، پارتلاش ئالدىدىكى ۋولقاندەك بۇ كىشىنى ھەرگىزمۇ ئارامىغا قويمايدۇ. ئەگەر بۇ كىشى ئۆزىنىڭ ئىچكى تۈغما ئىقتىدار كۈچىنى ئىزدىنىش، ئىپادىلەش، تەرەققىي قىلدۇرۇشتا ھەرقانداق بىر تاشقى مۇھىتنىڭ توسالغۇسىغا يولۇققىنىدا، بۇ تاشقى مۇھىت توسالغۇسىغا قىلچە ئىككىلەنمەستىن تاقابىل تۇرۇشقا، قارشى چىقىشقا، ئۇنى يېڭىپ چىقىشقا ئۇرۇنىدۇ. بۇ خىل توسالغۇ ئۇنىڭغا مەيلى ئائىلىسىدىن ياكى جەمئىيەتتىن كەلگەن بولۇشىدىن قەتئىي نەزەر، قەتئىي قارشىلىق كۆرسىتىدۇ. تۈغما ئېھتىياج قاندۇرۇش توغرا يولغا كىرگىنىدە، ئادەتتىكى كىشىلەر بىر ئۆمۈر قىلالمايدىغان ئىشلارنىمۇ قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ئاسانلا قىلالايدىغان ھالغا كەلتۈرەلەيدىغان بۇ خىل خاراكتېر ئېغىر توسالغۇغا يولۇققىنىدا، ھەتتا كىشىنى تۈيۇق يوللارغا مەجبۇرلاپ جەمئىيەتكە زىيان سالىدىغان ياكى ئۆزىنى ۋەيران قىلىدىغان يوللارغا مۇراجىئەت قىلىشتىنمۇ باش تارتمايدۇ. ئۆزىنى نابۇت قىلىش ھېسابىغا قىساس ئېلىۋالىدىغان بۇ خىل مىجەز ھاراق-تاماكا، زەھەرلىك چېكىملىك، قىمار، ئوغرىلىق، لۈكچەكلىك، ئەخلاقسىزلىق قاتارىدىكى تەۋەككۈلچىلىك تەلەپ قىلىدىغان قاراڭغۇلۇقلاردىكى ۋاستىلار ئارقىلىق، ئىچكى ئېھتىياج تەلىپىدىن كەلگەن ھېسسىياتىنى باستۇرۇش ئارقىلىق ئارام

تۇرغىنىدا، ئۆز ئەقىدە- قاراشلىرىمىزنىڭ ئوخشىماسلىقىدىن، ئېنىقراقى، كەلگۈسىدە ئەسلىگە كېلىدىغان دۆلىتىمىزنىڭ قايسى ئىجتىمائىي تۈزۈم بىلەن باشقۇرۇلۇشىغا مۇناسىۋەتلىك ئىشلارنى، بايرىقىمىزنىڭ رەڭگى- شەكلىنى ھەمدە كەلگۈسى ئەسلىگە كەلتۈرۈلىدىغان ۋەتىنىمىزنىڭ يېڭى ئىسمىنى تالاش- تارتىش قىلىپ بىر- بىرىمىزگە دۈشمەن بولۇشىمىز، پۈتۈنلەي باللارچە نادانلىقىمىزنىڭ ئىپادىسىدىن باشقا نەرسە ئەمەس. گويا بىزنىڭ بۈگۈنكى پاجىئەلىك ھالىتىمىز، بۈگۈنكى شارائىتىمىز ۋە ساپاسى يوق قاراشلىرىمىز بىلەن ۋەتىنىمىز ئەتىلا مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈپ، ئىجتىمائىي تۈزۈم مەسىلىسى بۈرنىمىزغا تاقىشىپ ئالدىراپ قالىدىغىنىمىزدەك، نۇرغۇنلىغان ۋاقىت ۋە زېھنىمىزنى سەرپ قىلىپ بۇ ھەقتە تالاش- تارتىش قىلىپ يۈرۈشىمىز، بىزنىڭ قايتىدىن تۈيۈق يولغا كىرىپ كېتىۋاتقانلىقىمىزنى ئوچۇق كۆرسىتىپ تۇرماقتا. ئەسلىدە بىز بۇ ھەقتە شۇنداق مەردلىك كۆرسىتىشىمىز كېرەككى، "مەن جېنىمنى تىكىپ كۈرەش قىلىپ ۋەتىنىم مۇستەقىل بولغاندىن كېيىنمۇ ئەينى ۋاقىتتىكى خەلقىمنىڭ تەلىپى بويىچە مەيلى قالاق پادىشاھلىق تۈزۈم بىلەن دۆلەت باشقۇرۇش تۈزۈمىنى تىكلىۋالغان بولسۇن، مەيلى قورقۇنچلۇق كاپىتالىزم بىلەن باشقۇرىدىغان بولسۇن، ھەتتا ئۆز مىللىتىمنىڭ ئادەملىرىدىن تەشكىل تاپقان فاشىستىك كوممۇنىزم بىلەن باشقۇرىدىغان بولسۇن، مۇستەقىل بولسىلا رازىمەن، بۇنىڭ ئۈچۈن جان پىدا قىلغانلىقىمدىن قەتئىي پۇشايمان قىلمايمەن! ئەگەر ھايات قالسام، ئىدىيىۋى قاراشلىرىمدىكى

بولالىشى مۇمكىن. ئۇلارنىڭ ئالدىدا، باشقىلار بىر ئۆمۈر ھەپىلىشىپمۇ ھەل قىلغىلى بولمايدىغان قىيىن مەسىلىلەر ئويۇن ھالىغا كېلىپ، بەكلا ئاسان ھەل قىلىش چارىلىرىنى تېپىپ چىقالايدۇ. بۇنداق كىشىلەر ھەرىكەتكە ئاتلانغىنىدا گويا قەھرىمانلىق ئۈچۈنلا يارىتىلغاندەك، دۈشمەننى غال-غال تىترىتىدىغان، خەلقنى جاسارەتلەندۈرىدىغان ئاۋانگارتلارغا ئايلىنالىشى مۇقەررەر.

قىسقىسى، دۈشمەن ئىچىدە ياشاۋاتقان يېرىم مىليوندىن ئارتۇق كىشىلىرىمىز ئارىسىدا ھەقىقەتەنمۇ ئىقتىدارلىق كىشىلىرىمىز ساقلانماقتا. ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئىقتىدار كۈچلىرىنى بوشىتىش يولىنى تاپالماي يۈرگەن ئىنتايىن ئىستىقباللىق كىشىلىرىمىزدۇر. بىز ئۇلارغا مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنى قانات يايدۇرۇش مۇھىتىنى پەيدا قىلىپ بېرەلىسەكلا كۇپايە.

§2.4 ئىدىيىۋى ئېقىملار مەسىلىسى

يۇقىرىدا تەپسىلىي تەھلىل قىلغىنىمىزدەك، ھەرقانداق بىر دۆلەتنىڭ ئىدىيىۋى ئېقىملار ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى خەلقى، مىللىتى ئۈچۈن قۇرۇلىدىغانلىقىنى، ئىدىيىۋى ئېقىملار دۆلەت قۇرۇش ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى قۇرۇلۇپ بولغان تۇراقلىق بىر دۆلەتنى باشقۇرۇش ئۈچۈن لازىم بولىدىغانلىقىنى كۆرۈپ ئالالايمىز. نۆۋەتتە ئالدىمىزدا ھەممىنى بېسىپ چۈشۈپ مىجىپ دەسسەپ ئۆتۈپ كېتەلەيدىغاندەك ئەلپازدا بىرگە خىرىس قىلىپ تۇرۇۋاتقان ئاپەتلىك خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى

مەيلى دەپ يوشۇرۇن قارار قىلىشقىنىغا سىلىشتۇرغاندا، خىتاي جاللاتلىرى، ھەتتا ئۇلارنىڭ دۆلەت كاتتىۋاشلىرى قىلچە تەپ تارتماستىن بىر ئۇچۇن مىڭنى خاتا جازالاپ قويۇشتىن قورقماسلىقىمىز كېرەك دەپ ئاشكارا ئېلان قىلىپ ئولتۇرىغا چىققان دۇنيادىكى ئەڭ ياۋايى ۋەھشىيلەردۇر! ئەنە شۇنداق چوڭ بالايىئاپەت ئالدىدا "سەن ئاقتاغلىق، مەن قاراتاغلىق، سەن ئۇچى مەن بۇچى" دەپ تالىشىپ تۇرۇشىمىز ئۆزىمىزنى ئۆلۈمگە تۇتۇپ بېرىشىمىزدىن باشقا ئاقىۋەتكە ئېلىپ بارالمايدۇ. بۈگۈن بىزنىڭ نۇرغۇنلىغان كىشىلىرىمىزنىڭ بىر-بىرسىنى خائىن-جاسۇس دەپ ئۆزئارا ھۇجۇم قىلىشلىرى، قۇرۇلمىغان دۆلىتىنىڭ ئىسمىنى، تۈزۈمىنى تالىشىشى بىرىنچى نومۇرلۇق ۋەزىپە قىلىۋېلىشى، تىكلەنمىگەن بايرىقىنىڭ رەڭگى ياكى شەكلىنى تالىشىپ بىر-بىرسىگە دۈشمەن بولۇشلىرىنى ئاقماقلىق، بۇ ھەقتە چىڭ تۇرۇۋالغانلارنى شەكلى ئۆزگەرگەن ۋاستىلىك خائىنلىق دېيىشىمىز كېرەك!

بۈگۈن شەرقىي تۈركىستانىمىز، شەرقىي تۈركىستان خەلقىمىز ھەرقانداق بىر ئىجتىمائىي تۈزۈمگە ئەمەس، بەلكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن قۇتۇلۇشقا موھتاج؛ قايسى بىر دۆلەت ئىسمىغا ئەمەس، بەلكى مۇستەقىللىققا ئىگە مىللىي دۆلەتكە موھتاج؛ قايسى بىر رەڭدىكى بايرىقىغا ئەمەس، بەلكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن تازىلانغان مىللىي دۆلەتكە موھتاج!

ئوخشىماسلىقلار سەۋەبىدىن ئۆز دۆلىتىمىزنىڭ سوتچىلىرى مېنى ئۆلۈم جازاسىغا ھۆكۈم قىلغىنىدىمۇ، ئۆز مىللىي مۇستەقىل دۆلىتىمىزنىڭ مىللىي سوتچىلىرى بولغانلىقىدىن پەخىرلىنىپ بېشىمنى خۇشاللىق بىلەن جادۇسىغا تۇتۇپ بېرىمەن!“ دەيدىغان روھنى تىكلەپ جەڭگە ئاتلىنىشىمىز شەرت!

بىزنىڭ بۈگۈن قۇتۇلماقچى بولۇۋاتقىنىمىز ھەرگىزمۇ سوتسىيالىزم تۈزۈمى، دىنسىزلار تۈزۈمى ياكى قايسى بىر فاشىستىك تۈزۈملا ئەمەس. بىزنىڭ قۇتۇلماقچى بولۇۋاتقىنىمىز ئەشەددىي بىر مىللىي دۈشمەن، غالجىر تاجاۋۇزچىلاردۇر! بۇ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى خۇددى ئۇن ئىككى بال يەر تەۋرەشكە، ھەممە يەرنى بېسىپ كېتىدىغان سۇ ئاپىتىگە، پۈتۈن ئادەملەرنى تېزدىن كېرەكتىن چىقىرىدىغان، ئۆلۈمگە يوللايدىغان بىرىنچى نومۇرلۇق يۇقۇملۇق كېسەللىككە ئوخشاش بىر ئاپەتتۇر! بۇنداق بىر ئاپەت، مىللىي ئەقىدىلىرىمىزنى ھەرگىزمۇ تونۇمايدۇ، مىللىي مەنپەتلىرىمىزنى ھەرگىزمۇ ئېتىراپ قىلمايدۇ، ئىنسانپەرۋەرلىك دېگەننى ئەسلا بىلمەيدۇ! ئۇ پەقەت ئۆز مىللىتىنىڭ مەنپەئەتىنى بىردىن-بىر چىقىش نۇقتىسى قىلغان، بۇ نىشان ئۈچۈن ئالدىغا كەلگەن ھەممىنى چەيلەپ ئۆتۈشنى ئۆزلىرىگە تۈپكى پرىنسىپ قىلغان، ئاجىز تۇرغانلارنى يۇتۇۋېلىش، كۈچلۈكلەر بىلەن مادارا قىلىپ، پۇرسەت تاپالىغان ھامان ھەممىنى يالماپ يۇتۇۋېلىشنى غايە قىلغان قورقۇنچلۇق بىر ئاپەت! ھەتتا ئەڭ ۋەھشىي تۈزۈملەردىمۇ بىرسى ئۈچۈن ئۇننى خاتا جازالىساق

قىلىپ كۆرسىتىشكە ھەۋەس قىلىشنى پىسخىكىلىق مەنبە قىلىشماقتا. يەنە بىر تەرەپتىن، غەرب ئەللىرىنىڭ دېموكراتىك تۈزۈمدە دۆلەتنىڭ ھۆكۈمرانلىق ئورنىنى تالىشىش ئۈچۈن قىلىنىدىغان سايلام رىقابىتىگە ئوخشىغان تەشۋىقات ئويۇنلىرىدىن، ئۆكتىچىلىك سېپى ئويۇشتۇرۇش ئالاھىدىلىكىدىن غىل-پال خەۋەردار بولۇپ قېلىشى بىلەنلا ھەممىنى بىلىپ كەتكىنىدەك قىياپەتكە كېلىشىپ ئىدىيە تالاش-تارتىشلىرىغا ھەۋەس قىلىدىغانلارمۇ كۆنسايىن كۆپىيىپ بارماقتا. ئەڭ مۇھىمى، ۋەتىنىمىزگە خىتاي كوممۇنىست تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ يامراپ كىرىشى نەتىجىسىدە يېيىلىشقا باشلىغان ماركسىزم ئىدىيىسى بۇ خىل سۇنئىي تالاش-تارتىشلارنىڭ يۇكسەك پەللىگە كۆتۈرۈلۈشىگە سەۋەب بولماقتا. كوممۇنىزمنىڭ ئاساسي ھېسابلانغان ماركسىزم پەلسەپىسى ئۆزىنىڭ تۇتامسىزلىقى، خىيالپەرەسلىكى ۋە مۇجمەللىكى تۈپەيلىدىن، ئۆز ئىچىدە نۇرغۇن ئېقىملارغا پارچىلىنىپ كەتكەن ئىدى. بۇ ئەمەلگە ئاشمايدىغان، رىياللىقى يوق ئۇتوپىيىلىك خىيالى پەلسەپە ئېقىملىرى ۋەتىنىمىزگە تارقىلىشقا باشلىغىنىدىن كېيىن، گويا ھەممە كىشى پەيلاسوپلارغا ئايلىنىپ كەتكىنىدەك بۇ يېڭى ئەقىدىگە تايىنىپ پىكىر قىلىش ئادىتىنى پەيدا قىلىشقا باشلىدى. ھەتتا مىللىي مۇستەقىللىق چۈشەنچىلىرىنىمۇ ماركسىزم ئەقىدىلىرى بويىچە تەھلىل قىلىش دولقۇنىنى يارىتىشقا ئۇرۇنۇشتى. ماركسىزم ھەرىكىتى كۈچلۈك سانائەت ئىشچىلىرىغا تايىنىپ كىشىلىك ئەركىنلىككە قارشى چىقىشنى ئۆزىنىڭ بىردىن-بىر ئالدىنقى

شۇ سەۋەبتىن، ھەرقانداق بىر ئىدىيىۋى ئېقىم، دىنىي مەزھەپلەرگە مەنسۇپ كىشىلەردىن بولۇشىمىزدىن قەتئىي نەزەر، ئۆزئارا چىقىشالايدىغانلىقى كىشىلەر بىلەن زىچ ئۇيۇشۇپ، دۈشمەنگە قارشى ئەڭ مۇۋاپىق، ئەڭ كۈچلۈك، ئەڭ ئۇنۇملۇك، ئەڭ بىخەتەر، ئەڭ ئەرزان ۋە ئەڭ ئاسان زەربە بېرىش چارىلىرىنى تېپىپ چىقىپ جەڭگە ئاتلىنىشنى ئۆزىمىزنىڭ بىردىن-بىر ئەقىدىسى قىلىشىمىز شەرت! ئىجتىمائىي تۈزۈم، ئىدىيىۋى تالاش-تارتىشلارنى قىلىش ئۈچۈن مىللىي مۇستەقىل دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن كېيىن يېتىپ ئاشقىچە ۋاقىت تاپالايدىغانلىقىمىزغا قەتئىي ئىشىنەيلى! ئەگەر بىز بۇنداق شارائىتقا ئېرىشەلمىسەك، بىزنىڭ ئەۋلادلىرىمىز چوقۇم بۇ ۋەزىپىنى بىز ئۈچۈن ئادا قىلىپ بېرەلەيدۇ، ھەتتا بىزدىنمۇ تولۇق ئورۇنداپ بېرەلەيدىغانلىقىدا قىلچە گۇمان يوق.

ماھىيىتىنى سۈرۈشتە قىلغىنىمىزدا، ھەرخىل ئىدىيىۋى ئېقىم تالاش-تارتىشىغا ھەۋەس قىلغۇچىلار بۇ خىل خۇمارنى ئۆتمۈشتىكى پان تۈركىسزم، پان ئىسلامىزم قاتارىدىكى ئېقىملارنىڭ تالاش-تارتىشلىرىدىن مىراس قىلىۋالغان ئىللەتلىرى بولۇپ، بۇنى نادانلىقنىڭ، بىلىمسىزلىكنىڭ، يىراقنى كۆرەلمەسلىكنىڭ، خىيالپەرەسلىكنىڭ مەھسۇلى دېيىش مۇمكىن. بۇ خىل خۇمار — ئىدىيىۋى ئېقىم مۇنازىرىچىلىرىمىزنىڭ ئۆزلىرىنى خۇددى 'ئىلمىي مەسىلەر ئۈستىدە بەس-مۇنازىرە قىلالايدىغان ئوقۇمۇشلۇق كىشىلەر'

خەلقى ئارىسىدا ئاتالمىش ئىدىيىۋى ئېقىملار تالاش-تارتىشى يارىتىش ھەرىكىتى، شەرقىي تۈركىستان مىللىي مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرىدىغان كۈندىن بۇرۇن بىر جىنايى ھەرىكەت دەپ قارىلىشى لازىم. بۈگۈن شەرقىي تۈركىستان مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنى قانات يايدۇرۇشتا قايسى بىر ئىدىيىۋى ئېقىم ئۈستۈنلۈكى ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسىتىش ئەمەس، بەلكى دۈشمەننى قوغلاپ چىقىرىش ئۈنۈمىنى بىرىنچى ئورۇنغا قويۇشىمىز كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن قولىمىزدىن كەلسە كەڭ دائىرىلىك ئىتتىپاقداشلىق تۈزۈش، ئىمكان بولمىغاندا ئۆز ئالدىغا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى يوشۇرۇن زەربە بېرىش پائالىيەتلىرى بىلەن شۇغۇللىنىپ، دۈشمەننى ئاجىزلاشتۇرىدىغان، ھېچ بولمىغاندا دۈشمەننىڭ خاتىرجەم كۆپىيىشىگە توسالغۇلۇق يارىتالايدىغان پائالىيەتلەر بىلەن تىنىم تاپماي شۇغۇللىنىشىمىز لازىم.

§2.5 بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەت تەشۋىقاتى

ھەرقانداق بىر ھەرىكەتنى قانات يايدۇرۇشتا ئاۋۋال خەلقنى ئىشەندۈرەرلىك تەشۋىقاتلار بىلەن كەڭ شۇغۇللىنىشقا توغرا كېلىدۇ. بۇ خىل تەشۋىقاتلارنى ۋەتىنىمىزنىڭ بۈگۈنكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا ئۇگۇشلۇق زەربە بېرىش ۋەزىيىتىگە مۇۋاپىقلاشتۇرۇپ قانات يايدۇرۇش ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. ئەپسۇسكى، بۈگۈن ۋەتىنىمىز تەۋەسىدە مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئۈچۈن ئاشكارا ئوتتۇرىغا چىقىپ

شەرتى قىلىشاتتى. بۇنىڭ ئۈچۈن بىر-بىرىگە دۈشمەن تۈسىنى بېرىدىغان قارمۇ-قارشى سىنىپلارنى ياساپ چىقىشىپ ھەرىكەت قىلىشاتتى. ۋەتىنىمىزدىكى بىرقىسىم ئاتالمىش پەيلاسوپلار خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ شەرقىي تۈركىستانىمىزدا بىرمۇ مىللىي سانائەت ئىشچىسى قويماسلىقى ئۈچۈن ۋەھشىي چوڭ مىللەتچىلىك سىياسىتى پىلانلىشۋاتقانلىقىغا پىسەنت قىلىشماي، ئاتالمىش سىنىپىي كۈرەش زەھرىنى تارقىتىشىپ، ئۆز ئەقىدىلىرىنىڭ كاپالىتى ھېسابلىنىدىغان، ۋەتىنىمىزدە شىددەت بىلەن سۈنئىي ئارتىپ كېتىۋاتقان چەتئەل تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ سانائەت قوشۇنىنى ۋەتىنىمىز خەلقىگە بىردىن-بىر قۇتقۇزغۇچى سىنىپىي قېرىنداش قىلىپ كۆرسىتىشكە كۈچەپ ئۇرۇنۇشۇپ، ۋەتىنىمىزگە خىتاي تاجاۋۇزچىلار نوپۇسىنىڭ ئېقىن قىلىشىنى يوشۇرۇپ ۋە ئاقلاپ كېلىشتى. يەنى، بۈگۈنكى ئىدىيىۋى تالاش-تارتىشلارنىڭ بۈيۈك بىر قانىتى بولۇپ تۇرۇۋاتقان ماركسىزم ئېقىم مۇرىتلىرى، پەلسەپە نۇقتىسىدا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن تىنچ بىرگە ئۆتۈشنىڭ يېگىچە ئۇسۇلىنى كەشىپ قىلىشتى. يەنى، بىزدىكى ئىدىيىۋى تالاش-تارتىشلارنىڭ ھېچقايسىسى ۋەتىنىمىزنىڭ بۈگۈنكى ۋەزىيىتىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان چۈشەنچىلەردىن ئەمەس. شۇنىڭدەك يەنە، بۇ چۈشەنچىلەرنىڭ خېلى كۆپ قىسمى تۈنامى يوق چولتا، ۋاقتى ئۆتكەن، ياكى خاتا چۈشەنچىلەردۇر.

بۇلاردىن كۆرۈۋېلىشقا بولىدىكى، شەرقىي تۈركىستان

تەخسىلىرى شەكلىدە، ... تىنىم تاپماي تارقىتىپ تۇرۇشىمىز لازىم. تەشۋىق ۋاراقلىرىنى چاپلاش، تارقىتىش، شامال كۆچىدە، كېتىۋاتقان ئاپتوموبىللار ۋاستىسىدە تارقىتىش، ھەتتا ئېتىزلىق، ئەخلەتخانىلاردىمۇ ئۇچرىتىشقا بولىدىغان ۋەزىيەت يارىتىشقا تىرىشىش لازىم. تارقىتىلىدىغان تەشۋىقات ماتېرىياللارنىڭ ئىمكانقەدەر خەلقنىڭ قولىغا بىخەتەر يېتىپ بېرىشىنىڭ بارلىق تەدبىرلىرىنى ئىزدىنىپ يارىتىشىمىز لازىم. ئەگەر يوشۇرۇن تەشكىلاتلىرىمىز بۇ ۋەزىپىنى بېجىرەلمىگىنىدە ياكى يېتىشتۈرەلمىگىنىدە، ھەرقانداق بىر مىللىي غۇرۇرى بار كىشىمىز ئىزدىنىش، تەتقىق قىلىش ئارقىلىق پايدىلىق ئۇسۇل-چارىلارنى تېپىپ چىققىنىدا ھېچقانداق پارتىيە، تەشكىلات ياكى مەلۇم بىر ھەرىكەت گۇرۇپپىسىنىڭ تاپشۇرۇقىسىزلا ئۆزى تاپقان چارىلارنى بېسىپ كۆپەيتىپ تارقىتىۋەتسە تېخىمۇ بىخەتەر ۋە تېخىمۇ ئۈنۈملۈك بولىدۇ. تەشۋىقاتلار بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەت چاقىرىقى، خىتابنامىلەر، مۇراجىئەتلەر، ئاگاھلاندۇرۇشلار، چۈشەندۈرۈشلەر، دۈشمەننىڭ باستۇرۇش پىلانلىرى، دۈشمەن تارقىلىش ئەھۋالى، دۈشمەننىڭ ئالدامچىلىقلىرى، تېپىك دۈشمەنلەرنىڭ دائىملىق پائالىيەت ئورۇنلىرى ۋە دىققەتسىز نۇقتىلىرى، پىدائىيلىرىمىزنىڭ ھەرىكەت نەتىجىلىرى، يېڭىچە ھەرىكەت ئۇسۇللىرى، يېڭى، ئاددىي، ئەرزان يەرلىك زەربە بېرىش قورال-ڕېتسېپ- چېرتيوژلىرى، ... قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئېلىشى مۇمكىن. شۇنىڭدەك يەنە ھەممە كىشىنىڭ قولىدىن كېلىدىغان ئاددىي، بىخەتەرلىكى

خەلققە بىۋاسىتە تەشۋىق قىلىش، كۇرس ئېچىش، نۇتۇق سۆزلەش، يىغىلىش ۋە نامايىشلارنى ئۇيۇشتۇرۇش، كىتاب، گېزىت-ژۇرنال، رادىئو، تېلېۋىزىيە، ئوچۇق توربەت قاتارلىق تەشۋىقات ۋاسىتىلىرىدىن پايدىلىنىپ ئاشكارا تەشۋىق قىلىش شارائىتىمىز پۈتۈنلەي يوق. شۇڭا بۇ ۋەزىپىنى مۇتلەق يوشۇرۇن ۋاسىتىلەرگە تايىنىپ خەلققە يەتكۈزۈشكە مەجبۇرمىز.

بۈگۈن شەرقىي تۈركىستان مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكى-تىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىنى قانات يايدۇرۇش تەشۋىقاتىنى مۇتلەق يوشۇرۇن ئۇسۇللاردا تەشۋىق قىلىش بىلەن بىرگە، ئىمكان قەدەر كۆپ كىشىلەرنى خەۋەردار قىلالايدىغان، تېز خەۋەردار قىلالايدىغان، چوڭقۇر تەسىر پەيدا قىلالايدىغان ئۇسۇل-چارىلارنى تىنىم تاپماي تەتقىق قىلىشىمىزغا، ئىزدىنىشىمىزگە ۋە سىناق قىلىشىمىزغا توغرا كېلىدۇ. بۇنىڭ ئۈچۈن مۇمكىن بولسا ئەڭ مۇكەممەل پرىنسىپلار ئاساسىدا ئەڭ يوشۇرۇن تەشكىلات ھۈجەيرىلىرىنى بەرپا قىلالايدىغان مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتى پارتىيە-تەشكىلاتلىرىمىز قەلەم كۈچى ئىنتايىن كۈچلۈك بولغان ۋىجدانلىق ۋە جاسارەتلىك كىشىلىرىمىزنى تەشكىللەپ، يوشۇرۇن ۋەھىمە يارىتىش، ئىرادە تەشۋىقاتىنى مەزمۇن قىلغان ھەجمى قىسقا، ئەمەلىيەتچانلىقى كۈچلۈك تەشۋىقات ماتېرىياللىرىنى تەييارلاپ، تەشۋىقات ۋارىقى شەكلىدە، ئۈنئالغۇ لېنتىسى شەكلىدە، كومپيۇتېر يۇمشاق دېتال-س د

ئويۇنچۇقلارنى ئۆزگەرتىش، بىرلەشتۈرۈش، ۋاستە قىلىش ئۇسۇللىرى بىلەن قورال ھالىتىگە كەلتۈرۈشنى ھەرقاچان تەتقىق قىلىپ، تەجرىبىلەرنى دەرھال يوشۇرۇن تارقىتىشقا تىرىشىشىمىز لازىم. ھەتتا بىرقىسىم قىيىن مەسىلىلەرنى ھەل قىلالمىغىنىمىزدا بۇ خىل مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش چارىلىرىنى سوراش ئۈچۈن، بەزى لايىھىلىرىمىزنىڭ يېرىمىدا قالغان قىسمىنى تولۇقلاتقۇزۇش ئۈچۈن تەلەپ قىلىنغان ماتېرىياللارنىمۇ يوشۇرۇن تارقىتىۋېتىپ، ئۇنىڭ جاۋابىنى يەنە يوشۇرۇن تارقىتىلغان تەشۋىقاتلاردىن ئۆگىنەلىشىمىزمۇ مۇمكىن. قىسقىسى، بۈگۈنكى تېخنىكا ۋاسىتىلىرىدىن تولۇق پايدىلىنىدىغانلا بولىدىكەنمىز، ئەڭ بىخەتەر، ئەڭ ئۈنۈملۈك، ئەڭ كۈچلۈك تەشۋىقات ئۇسۇللىرى بىلەن ھەرىكەت شەكىللىرىنى كۆپلەپ تېپىپ چىقالايمىز.

بىز شۇنى ئەستىن چىقارماسلىقىمىز لازىمكى، بىزنىڭ ھەرىكىتىمىز ھەرقانداق بىر چەتئەل ھۆكۈمەتلىرىنىڭ، خەلقئارا تەشكىلاتلارنىڭ، ھەربىي كۈچلىرىنىڭ، ھەتتا چەتئەلدە قۇرۇق شوئارغا تايىنىپ جان بېقىپ يۈرگەن ئۆز كىشىلىرىمىزنىڭمۇ ھىمايىسىگە، قوللىشىغا ئېرىشەلمەيدىغانلىقى كەينى-كەيندىن ئىسپاتلانماقتا. ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۆزلىرىنىڭ قايسى بىر مەنپەئەتىنى چىقىش نۇقتىسى قىلغان ھالدا بىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق پائالىيىتىمىزگە مۇئامىلە قىلىشماقتا. ئەگەر ئۆز مەنپەئەتىگە قىلچىلىكلا زىيىنى كۆرۈلۈش ئېھتىمالى مۆلچەرلىنىدىكەن، بىزنىڭ جان پىدا

يوقىرى، ۋەھىمە يارىتىش كۈچى كۈچلۈك، ئەرزان ۋە ھەممە يەردە تېپىلىدىغان قوراللار، دۈشمەننى ئالاقزادىلىققا سېلىپ، خەلقىمىزگە جاسارەت بېغىشلىيالايدىغان ئەمەلىي ھەرىكەت ئۈلگىلىرىنى تونۇشتۇرۇپ مەخپىي تارقىتىۋېتىش قاتارلىقلارمۇ ئالاھىدە كۈچلۈك تەشۋىقات شەكىللىرىدۇر.

بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىزنى قانات يايدۇرۇشتا جىددىي ئەھۋاللاردا ئۆزىنى تۇتۇۋېلىش ئۇسۇللىرى، ۋەھىمىلىك كۆرۈنۈشلەرگە كۆنۈش چارىلىرى، ۋەھىمىلىك ھەرىكەت يارىتىشقا چېنىقىش ئۇسۇللىرى، قېچىش، يوشۇرۇنۇش ۋە مەخپىيەتلىك مەشىقلىرى، قولغا چۈشۈپ قالغاندا، قورشاۋدا قالغاندا، يارىلانغاندا، قىيىن-قىستاققا ئېلىنغاندا، ئۆلۈم ئالدىدا قانداق قىلىش كېرەكلىكى ھەققىدىكى تەجرىبىلەر، بىلىملەرنى مۇتلەق يوشۇرۇن ۋاستىلار بىلەن تارقىتىۋېتىشتىن باشقا تەشۋىق قىلىش پۇرسىتىمىز يوق. يوشۇرۇن پارتلىتىش، يوشۇرۇن زەھەرلەش، يوشۇرۇن ئوت قويۇش، يوشۇرۇن ئۆلتۈرۈش قاتارىدىكى ھەرخىل تېخنىكىلارنى ئۆگىنىش بىلەن ئوپچە شۇغۇللىنىش ئىمكانلىرىمىزمۇ يوق. ھەتتا ئۇششاق گۇرۇپپا شەكلىدە تەلىم-تەربىيە بېرىشمۇ ئانچە بىخەتەر ئەمەس. بۇلارنىمۇ ئەڭ ياخشىسى ماتېرىيال شەكلىگە كەلتۈرۈپ يوشۇرۇن تارقىتىش لازىم. بۈگۈنكى كۈندە قوللىنىلىۋاتقان ھەرخىل تېخنىكىلىق ئىشلەپچىقىرىش قوراللىرى، ئوقۇتۇش-تەتقىقات قوراللىرى، ئائىلە سايمانلىرى، مەدەنىي بۇيۇملار، ھەرخىل

كۆز ئالدىمىزغا كەلتۈرگەن ھالدا ئۆلۈمنى بويىنىمىزغا ئېلىپ تۇرۇپ ھەرىكەتكە ئاتلىنىشقا مەجبۇرلانماقتىمىز. ئەنە شۇنداق قېيىن ئەھۋالغا چۈشۈپ قالغىنىمىزدا بىھۇدە پۇشايمان قىلىشنىڭ ئورنىغا، ھال-ئەھۋالى بىزدىنمۇ قېيىن كۈنلەردە قالغان، ئىگە-چاقىلىرى ئۆلتۈرۈلگەن ياكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى تەرىپىدىن قولغا ئېلىنغان ئاتا-ئانىلارنىڭ، بالا-چاقىلارنىڭ ئاچ-يالىڭاچلىقتا، قېيىن-قىستاقلاردا ھايۋاندىنمۇ بەتتەر قېيىن كۈنلەردە جان تالىشىۋاتقانلىقىنى، بىپايان يېزا-قىشلاقلىرىمىزدىكى مىليونلىغان خەلقىمىزنىڭ ئۈچىسىغا ئىسسىق كىيىم، قارنىغا بىرەر ۋاقىت تويغۇدەك تاماقمۇ يېيەلمەي قاپ-قاراڭغۇ زۇلمەتلىك كۈنلەر ئىچىدە ياشاۋاتقان پاجىئەسىنى كۆز ئالدىمىزغا كەلتۈرۈشىمىز لازىم. ”مەن ئەنە شۇ ھېچنېمىنىڭ راھىتىنى كۆرەلمەي ھايۋاندىن بەتتەر ياشاۋاتقان بەختسىز خەلقىم، ئىززەت نەپسىمىز، كەلگۈسى ئەۋلادلىرىمىزنىڭ ئىستىقبالى ئۈچۈن ھەرىكەت قىلدىم، بۇ مەن ئۈچۈن ئەڭ چوڭ شەرەپ، بۇ ئەڭ چوڭ ساۋابلىق ئىش، بۇنىڭ ئۈچۈن قىلچە پۇشمىنىم يوق!“ دېيەلەيدىغان ئىرادىگە كېلىشىمىز لازىم. دەرۋەقە، بىزنىڭ بۇ ھەرىكىتىمىزگە ھېچكىم ھەق بەرمەيدۇ؛ مۇكاپات بېرىشمەيدۇ؛ بۇنىڭ ئەكسىچە، نادانلاشتۇرۇلغان، غايىسىزلاشتۇرۇلغان خەلقىمىز نادانلىقىدىن، ۋىجدان-غۇرۇرىنى يوقىتىۋالغانلار ۋىجدانسىزلىقىدىن، ئەمما بۇنى ھەرگىز ئېتىراپ قىلىشماي ئۆزىنى ئەقىللىق چاغلايدىغانلار ’ئەقىللىقلىقى‘ دىن، دۈشمەنگە سېتىلغانلار مالايلىق بۇرچى نۇقتىسىدىن

قىلىپ داۋاملاشتۇرىدىغان مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنى قارىلاش، رەت قىلىش، چەكلەش، ھەتتا خىتايلار بىلەن ھەمكارلىشىش يولىنى تۇتۇپ كەلمەكتە. بىزنىڭ بۇ شەرەپلىك ھەرىكىتىمىز باستۇرۇلۇش شارائىتىدىن ھالقىپ چىقمىغۇچە، بىز بۇنداق يات كۈچلەرنىڭ ھەرقانداق ئەمەلىي ھىمايىسىگە ئېرىشەلمەيمىز. شۇ سەۋەبتىن بىز بۇ مۈشكۈل ھەرىكىتىمىزنى پۈتۈنلەي ئۆز كۈچىمىزگە تايىنىپ، ئىمكانىيەت يار بەرسە يوشۇرۇن يەر ئاستى قوشۇنلىرى بويىچە، ئىمكان بولمىسا يەككە-يەككىدىن مۇتلەق مەخپىي ئۇسۇل-چارىلارغا تايىنىپ قانات يايدۇرۇشقا مەجبۇرمىز. ئەمما بىز ھېچقاچان، ھېچقانداق بىر چەتئەللىكنىڭ مەنپەئەتى ئۈچۈن ياكى چەتئەلدە يۈرگەن قايسى بىر تىنچلىقچىلىرىمىزنىڭ مەنپەئەتى ئۈچۈن ھەرىكەت قىلمايمىز. بىز كەلگۈسى ئەۋلادلىرىمىزغا ئىمكانقەدەر ھازىرقىدىن ئاز دۈشمەن 'مىراس' قالدۇرۇش ئۈچۈن ھەرىكەت قىلىمىز. شۇڭا بىز ئىنتايىن ئۈمىدۋارلىق بىلەن ھەرىكەتكە ئاتلىنىشىمىز، قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىپ، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزگە پايدىسى تېگىدىغان ئەمەلىي ئىشنى كۆپ قىلىشقا تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىمىز لازىم. بۇ جەرياندا ھاياتىمىز تەھدىت ئاستىدا قالغاندا، يوشۇرۇنۇشقا مەجبۇر قالغىنىمىزدا ياكى دۈشمەن قولىغا چۈشۈپ قالغىنىمىزدا بىزنى قۇتقۇزۇپ چىقىشقا جۈرئەت قىلالايدىغان، بىزگە، بىزنىڭ يېتىم قالغان، باقىدىغان ئادىمى قالمىغان ئائىلىمىزگە ۋە ئاتا-ئانىمىزغا ياردەم قىلالايدىغان ھېچكىمىمىز يوقلۇقىنىمۇ ھەرگىز ئۇنتۇماسلىقىمىز لازىم. ئەنە شۇلارنىمۇ

بۈگۈنكى دۈشمىنىمىز بىزگە سىڭدۈرمەكچى بولغان بىر نەرسە — بىزنىڭ مۇبادا ئۇلارغا يېڭىلىدىغان بولساق، يىمىرىلىپ كېتىدىغانلىقىمىز دۇر. بۈگۈنكى دۈشمىنىمىز بىرگە سىلىشتۇرغاندا تېرىسىگە پاتماي يۈرگەن كۈچلۈك دۈشمەن بولغاچقا، بىزنى قولغا چۈشۈرگىنىدە ئەڭ ۋەھشىي ئۇسۇللار بىلەن قىيىن-قىستاقلارغا ئالىدىغانلىقىنى، قىلچە رەھىم قىلمايدىغانلىقىنى ۋە ئاخىرى بەربىر ئۆلتۈرۈۋېتىدىغانلىقىنى ھەرگىزمۇ ئۇنتۇماسلىقىمىز كېرەك. دېمىسىمۇ بىزنىڭ رەقىبىمىز قىلچىمۇ ئىنسان قېلىپى بولمىغان، يىرتقۇچ ھايۋاندىنمۇ ۋەھشىي فاشىستلاردۇر! بىزمۇ ئۆزىمىزنىڭ ھەرقانچە جاسارەتلىك بولىشىمىزدىن قەتئىي نەزەر، خام سۈت ئەمگەن ئادەم ئىكەنلىكىمىزنى، قىيىن-قىستاقلارغا ھەر ۋاقىت بەرداشلىق بېرىپ كېتەلىشىمىزنىڭ ناتايىن ئىكەنلىكىنى، ھەتتا چىداشلىق بېرىش كۈچىمىز تۈگەپ دۈشمەنگە دوستلىرىمىزنى پاش قىلىپ قويۇش ئېھتىمالىمىزنىڭمۇ يوق ئەمەسلىكىنى ئۇنتۇماسلىقىمىز كېرەك. شۇڭا، ھەربىر ھەرىكىتىمىزدە ئىمكانبار كۆپرەك دۈشمەننى يوقىتىشقا، ئىمكانبار دۈشمەننى كۆپرەك زىيانغا ئۇچرىتىشقا، ئىمكانبار دۈشمەنگە كۆپرەك ۋەھىمە سېلىشقا تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىمىز لازىم. بىز شۇنى ئۇنتۇماسلىقىمىز كېرەككى، بىزنىڭ ئېلىپ بېرىۋاتقان ھەربىر ھەرىكىتىمىز مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ئىككىنچى ۋە ئۈچىنچى باسقۇچلىرى ئۈچۈن تاشلانغان غەلىبىلىك بىر قەدەم بولۇپ قالىدۇ. ئۆلۈمدىن قورقىدىغانلار، چىقىمدىن قورقىدىغانلار، بىزگە تەۋە بولمىغان ياتلارنىڭ تىنچلىق، ئىنسانپەرۋەرلىك، دېموكراتىيە دېگەندەك دۈشمەن ئەقىدىلىرى بىلەن ئەقلىنى بۇلغىۋالغانلار ھېچقاچان بۇ شەرەپلىك قەدەمنى باسالمايدۇ.

بىزنى مەسخىرە قىلىشى، چەتكە قېقىشى، ھاقارەت قىلىشى، روھىي، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي جەھەتتىن زەربە بېرىشى تۇرغانلا گەپ. بىز ئۇنداقلارغا پىسەنت قىلماستىن، پەقەتلا ئەۋلادلىرىمىز ئۈچۈن ئۆزىمىزنى پىدا قىلىۋاتقانلىقىمىزنى ھەرگىزمۇ ئېسىمىزدىن چىقارماسلىقىمىز شەرت. بۇنىڭ ئۈچۈن بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەتكە ئاتلىنىش ئىرادىسىگە كەلگەن ئىكەنمىز، ئىمكانىيەتلەر كۆپ دۈشمەننى يوقىتىش، ئىمكانىيەتلەر كۆپ دۈشمەننى قاچۇرۇش ئۈچۈنلا تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىمىز لازىم. بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەتتە بىزنىڭ ئالىدىغان مۇكاپاتىمىز يوقاتقان دۈشمەن سانى، قاچۇرغان دۈشمەن سانى بولىشى كېرەك. دۈشمەننىڭ ئازىيىشىغا تۆھپە قوشالىغانلىقىمىزنى ھېس قىلالىشىمىز، بىزنىڭ ئەڭ چوڭ تەسەللىيىمىز، ئەڭ چوڭ مۇكاپاتىمىز، ئەڭ چوڭ مەنىۋى لەززىتىمىز ھېسابلىنىشى شەرت. بۇ ھەرىكىتىمىز ئۈچۈن بىزنى ھېچكىم مەڭگۈ مۇكاپاتلىيالمايدۇ، قىلغان ئىشىمىزنىمۇ مەڭگۈ بىرسىگە ماختىنىپ سۆزلىيەلمەيمىز. ئەمما كەلگۈسى ئەۋلادلىرىمىزغا قانچىكى ئاز دۈشمەننى 'مىراس' قالدۇرالىساق، مانا بۇ بىزنىڭ مۇرادىمىز، ئارزۇيىمىزنىڭ مېۋىسىدۇر. شۇڭا مۆرىتى كەلگەندە، چارىسىز قالغىنىمىزدا قىلچە ئىككىلەنمەي دۈشمەن ئىچىگە باستۇرۇپ كىرىپ دۈشمەن بىلەن بىرگە پارتلاپ ئۆلۈشكە، چارىسىز قالغىنىمىزدا بىر پاي ئوقنى، بىر يۇتۇم زەھەرنى، بىر بولاق پارتلاتقۇچنى ئۆزىمىزگە ئاتاپ قويۇشقىمۇ جۈرئەتلىك بولۇشىمىز لازىم.

مۇقەررەر. بىز بۇ مۇشەققەتلىك ۋە شەرەپلىك ھەرىكىتىمىزنىڭ
بىرىنچى باسقۇچىنى دۈشمەن ئەڭ كۈچلۈك، ئەڭ غالجىرلاشقان
ۋاقتىغا توغرا كەلتۈرۈپ باشلاشقا مەجبۇر بولۇۋاتقانلىقىمىزنى،
بۇ جەرياندا خەلقىمىزمۇ بۇ باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق
ھەرىكىتىگە ئاتلىنىشقا جاسارەت قىلالمايۋاتقان، ئىنتايىن
ئاز ساندىكى پىدائىيلىرىمىزغىلا تايىنىپ ھەرىكەت باشلاشقا
مەجبۇر بولۇۋاتقانلىقىمىز ئۈچۈن، بىرىنچى باسقۇچلۇق
ھەرىكىتىمىزنى مۇتلەق يوشۇرۇن شەكىللەردە، ھەتتا يالغۇز-
يالغۇزدىن ئېلىپ بېرىشقا مەجبۇرمىز. يەنى خەلقىمىزنى قۇللۇق
ئاسارىتىدىن تەلتۆكۈس قۇتقۇزۇپ چىقىشنى ئۆزلىرىنىڭ
ۋىجدانى قەرزى دەپ ھېسابلايدىغان ئىقتىدارلىق، جاسارەتلىك
پىدائىيلىرىمىز ھېچقانداق تاشقى ياردەمنى تەمە قىلماستىن،
خەلقنىڭ ئومۇمىي يۈزلۈك قوزغىلىشىنى كۈتمەستىن ئۆزلىرى
پىلان تۈزۈپ، ئۆز ئالدىغا ھەرىكەت قوزغاشقا مەجبۇردۇر.

بۇ خىل ھەرىكەت خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەھشىيانە
قارشىلىقىغا ئۇچراپلا قالماي، ئۆزلىرىگە ھەرخىل شەكىللەردىكى
تىنچلىق سەپسەتىلىرىنى ئەقىدە قىلىۋېلىشقان 'ئۇلۇغ' لىرىمىز
ۋە ئۇلارنىڭ 'قۇيرۇق' لىرىمۇ ھەرخىل باھانە-سەۋەبلەر
بىلەن سۆزلىرىگە 'ئاساس' ئىزدەپ قارشى تۇرۇشىمۇ
ئۇچرىشىمىز تەبىئىي. بۇنداق ئەمەلىي ھەرىكەتلەر ئۇلارنىڭ
'تىنچلىق' يولىدا ئېلىپ بارىدىغان 'جانباقار' پائالىيەتلىرىنىڭ
كۆرسىنى چۈشۈرۈپ بىر تىيىن قىلىۋېتىدىغانلىقى ئۈچۈن،
بۇنداق ھەرىكەتلەرنىڭ مەيدانغا كېلىشى، بولۇپمۇ

يىرىم ئەسىردىن بۇيان ئۇلار بۇ قەدەمنى باسماق تۈگۈل، ئەكسىچە پۈتۈنلەي ئارقىغا چېكىندى. بىز ئەمدى قولدىن بېرىپ قويغان پۇرسەتلىرىمىزنى قايتىدىن ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنى ئالغا ئىلگىرىلىتىش ئارقىلىق ۋەتىنىمىزگە شان-شەرەپ كەلتۈرۈشكە تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىمىز لازىم!

2.6§ مەخپىيەتلىك توغرىسىدا

ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى مۇتلەق ئۈستۈنلۈككە ئېرىشىۋالغان بۈگۈنكى كۈندە، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنى يۇقىرىدا تەكىتلەپ ئۆتكىنىمىزدەك تەخمىنەن ئالغاندا ئۈچ باسقۇچ بويىچە قانات يايدۇرۇشقا مەجبۇرمىز. يەنى، نەچچە مىڭلىغان ئۇرۇش ئايروپىلانلىرى، تانكىلار، زەمبىرەكلەر، خىمىيىلىك، بىئولوگىيىلىك، بىئوخىمىيىلىك، ھەتتا يادرو قوراللىرى بىلەن قوراللانغان، ئون مىليونلۇق تاجاۋۇزچى ئاھالىسىنىڭ ياردىمىگە، بىر يېرىم مىلياردلىق خىتايلارنىڭ ئارقا تىرىكىگە ئىگە بىرمىليوندىن ئارتۇق مۇنتىزىم قوراللىق خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى سەرەڭگە- پوجاڭزا دورىلىرى، ھاشارات دورىلىرى، بېنزىن-ئىسپىرتلار، ھەتتا پىچاق-توخماقلار بىلەن قوراللىنىپ جەڭگە ئاتلىنىشقا، بۇنىڭ بەدىلىگە مۇتلەق تۈردە ئاخىرقى غەلىبىنى قولغا كەلتۈرۈشكە مەجبۇر بولماقتىمىز! بۇنداق بىر ھەرىكەتنىڭ باشلىنىشى مۇتلەق تۈردە قەتئىي يوشۇرۇن ھەرىكەتلەرنى ئاساس قىلىدىغان بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىز بولىشى

تەپسىلىي ئادرېسلىرى، نەق ئىسىملىرى ۋە قاتناشقۇچىلىرىنىڭ يېقىنلىرىنى 'پاكىت' قىلىپ كۆرسىتىپ ۋەتىنىمىز ئىچىدە ئېغىر تۇتقۇن ۋەزىيىتى يارىتىلىشقا ۋاسىتىلىك سەۋەبچى بولمايدۇ دېيەلمەيمىز. شۇڭا، ئۇنداقلارنىڭ ئالدىمىغا چۈشۈپ، ۋەتەن ئىچىدىكى يوشۇرۇن ھەرىكەتلىرىمىزدىن خەۋەردار قىلىشتىن ساقلىنىشىمىز لازىم.

خەلقىمىز بۇ يېرىم ئەسىر مابەينىدە تارىخىي ئەنئەنىلىرىدىن، جەڭگىۋارلىقىدىن، باتۇرلۇقىدىن، دۈشمەنگە بولغان ئۆچمەنلىكىنى ئەمەلىي ھەرىكەتكە ئايلاندۇرۇش ئادىتىدىن ئاساسەن مەھرۇم قالدۇرۇلغان بولسىمۇ، تارىخىي ئەنئەنە ھەرگىزمۇ كىيىم-كېچەك، يېمەك-ئىچمەك، توي-تۆكۈن، نەزىر-چىراغلىرىمىزدىلا ياكى باشقا ھەرخىل مەدەنىي ئۆرنەكلىرىمىز، ئۆرپ-ئادەتلىرىمىزدىلا ساقلىنىپ قالماي، دۈشمەنگە قارشى جەڭ قىلىشتىكى جاسارەتلىرىمىزدىمۇ چوقۇم قايتا ئۆزىنى كۆرسىتىدۇ. بۇنىڭ ئۈچۈن غۇرۇرلۇق، ۋىجدانلىق، جاسارەتلىك تەۋەككۈلچى يىگىتلەرگە، بىلىملىك چۈشەنچە ئىگىلىرىگە، قەھرىمان، باتۇر يېتەكچىلىرىمىزنىڭ خەلقىمىزنى قايتا ئويغىتىشىغا، ئەمەلىي ھەرىكەت ئۈلگىلىرى بىلەن نەمۇنە بولۇشىغا جىددىي ئېھتىياجلىق بولماقتا. بۇ يەردە تەكىتلەنگەن جاسارەت، قەھرىمانلىق قاتارلىقلار بىرخىل 'يۇقۇملۇق' خاراكتېرىدىكى روھىي تۈيغۇ بولۇپ، بىر يېتەكلىگۈچىنىڭ قەھرىمانلىق ئۈلگىسى، تەشۋىقاتىنىڭ كۈچى، چوڭقۇر ئېقىمىزدىكى زوراۋانلىقتىن ئۆزىنى مۇداپىئەگە

ئۇلارنىڭ 'دانا رەھبەرلىكى' دىن تاشقىرىدا رويى بىرشى تەبىئىيكى، ئۇلارغا ياقمايدۇ. ئۇلار ياقتۇرماسلىق بىلەنلا چەكلىنىپ قالماي، ھەر تۈرلۈك ئۇسۇللار بىلەن پۈتلىكاشاڭ تۇغدۇرۇشى مۇقەررەر. ئۇلار "مېنىڭ دېگىنىم بويىچە بولماي، سېنىڭ دېگىنىڭ بويىچە بولىدىغان ئىش بولسا، ئۇنداق مۇستەقىللىقىڭنى تورۇتۇپ تاشلايمەن" دەيدىغان قىتىغۇر پوزىتسىيە بىلەن ھەتتا دۈشمەننى ئۆزىگە ياردەمچى قىلىپ قارشىلىق قىلىشتىنمۇ يانمايدۇ! چەتئەللەردىكى 'ئىنقىلابىي تەشكىلات' لىرىمىز دەسلەپ چىش-تىرنىقى بىلەن قارشى چىقسىمۇ، ۋەزىيەت قارشى چىقىشقا ئىمكانىسىز ھالغا كەلگىنىدە گويا بۇ تۈردىكى ھەرىكەتلەر دەل ئۇلارنىڭ كۆڭلىدىكىدەك بولۇۋاتقاندەك، ھەتتا ئۇلارنىڭ باشلامچىلىقىدا ۋۇجۇدقا چىقىۋاتقىنىدەك كۆرەڭلىشىپ ئوتتۇرىغا چىقىشىمۇ مۇمكىن. يەنى، كىشىلەردە "بۇ ئىشلار مۇشۇلارنىڭ رەھبەرلىكىدە، مۇشۇلارنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بىلەن ۋۇجۇدقا كېلىۋاتقان بولسا كېرەك" دېگەن تۇيغۇ پەيدا قىلىدىغان قىلىقلارنى قىلىشىدۇ. ئۇلار ھەربىر ھەرىكىتىمىزدىن كېيىن دەرھال يىغىنلارنى ئېچىپ شۇ ھەرىكەتتىكى شېھىتلىرىمىزنى كۆز-كۆز قىلىشىپ، ئوتتۇرىغا چىققان خەلقئارالىق داۋراڭلارنى، شېھىتلەرنىڭ قېنىنى ئۆزلىرىنىڭ نوپۇزىنى يۈكسەلدۈرىدىغان ۋاستە قىلىۋېلىش كويىدا تۇشمۇ-تۇشتىن تېپىرلىشىپ كېتىشى تۇرغان گەپ. ئۇلار ۋەتىنىمىزدىكى يوشۇرۇن شەكىلدە پەيدا قىلىنغان ۋەقەلەرنى چەتئەل ئاگېنتلىقلىرىغا 'نەق مەيدان پاكىتلىرى' بويىچە 'ئۇقتۇرۇش' كويىدا

ئۆلتۈرۈلۈشى، دۈشمەننىڭ ناھەق سىلىقلىرى ... قاتارىدىكى ئاددىي پاجىئەلەر، مىسلىسىز ئىنقىلابلارنىڭ پارتلىشىغا سەۋەب بولغانلىقىدەك مىساللارنى كۆپلەپ كۆرسىتىپ ئۆتەلەيمىز. شۇ سەۋەبتىن بىرقىسىم كىشىلىرىمىز يېڭى ھەرىكەتكە ئاتلانغىنىدا دەرھال قەھرىمانلىرىمىزنىڭ، يېتەكچىلىرىمىزنىڭ مەيدانغا كەلمەي قېلىشىدىن ئەنسىرەپ كەتمەسلىكى لازىم. بۇ خىل ھەرىكەتلەرنى ئىزچىل پەيدا قىلىپ تۇرىدىغانلىقى بولىدىكەنمىز، بۇ ھەرىكەتلەردە ئاساسلىق رول ئوينايدىغان، يېتەكچىلىك قىلالايدىغان قوماندان-داھىيلىرىمىز جەزمەن بىر كۈنى ئوتتۇرىغا چىقىدۇ. شەرقىي تۈركىستان خەلقى تارىختا ئاتىللا، ئوغۇزخان، بۇغراخان، ... لارنى تۇغالىغان دۇنياۋى ئۇلۇغ خەلقلەرنىڭ بىۋاستە ئەۋلادلىرىدۇر. شۇڭا خەلقىمىز ئارىسىدىكى يوشۇرۇن ئىقتىدار ئىگىلىرى چوقۇم بىر كۈنى ئوتتۇرىغا چىقىدۇ. بىز بۇنىڭ ئۈچۈن ئەقەللىي ھەرىكەت مۇھىتى يارىتىپ تۇرالىساقلا كۇپايە.

قىسقىسى، ۋەتىنىمىزدە خەلقىمىز ئارىسىدىن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەت دولقۇنى پەيدا قىلالايدىغان قەھرىمانلىرىمىز چوقۇم بارلىققا كېلىدۇ!

بۇنداق بىر ھەرىكەتنىڭ باشلىنىشى مۇتلەق تۈردە يوشۇرۇن قانات يايدۇرۇلۇشى بىر مۇقەررەرلىكتۇر. يەنى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق يۇقىرى دولقۇنىنى ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈش ئۈچۈن ئۆزىنى

ئېلىش ئۈچۈن كۆرسىتىدىغان قەھرىمانلىق ئىستەكلىرىمىزنىڭ ئۇيغىنىشىنى تېزلىتىپ، دۈشمەننىڭ زۇلۇم ئارقىلىق قىستىشى قاتارىدىكى ئامىللار تۈپەيلىدىن ئوتتۇرىغا چىقىدىغان جاسارەت، قەھرىمانلىق خاراكتېرلىرى خەلقىمىز ئارىسىغا تېزدىن كېڭىيەلەيدۇ.

بىر كىشىدىكى جاسارەتلىنىش ئىقتىدارى بەلگىلىك جەھەتتە ئىچكى ئىقتىدارىغا مۇناسىۋەتلىك ھالەت بولۇپ، ھەرقانداق بىر كىشى خالىغان ۋاقىتتا خالىغان بىر ئىش ئۈستىدە ئوخشاش جاسارىتىنى كۆرسىتەلىشى ناتايىن. نۇرغۇن كىشىلەر مۇئەييەن بىر ھەرىكەتتە تۇنجى جاسارەتلىك كىشىنىڭ — 'تۇغما' جاسارەت ئىگىلىرىنىڭ جاسارەت ئۈلگىسى يارىتىپ بېرىشىگە موھتاجدۇر. شۇ سەۋەبتىن خەلق قەتئىي تۈردە ئۈلگىگە، يېتەكلىنىشكە، ئىلھاملاندۇرۇشقا موھتاج. شۇنىڭدەك يەنە نۇرغۇن جاسارەت پەيدا قىلالايدىغان كىشىلىرىمىزمۇ ئۆز جاسارىتىنى جارى قىلدۇرالىشى ئۈچۈن بىرقەدەر ئۇيغۇن ئىجتىمائىي مۇھىتقا ئېھتىياجلىق بولىدۇ. يەنى، ئىقتىدارلىق بىر بولغۇسى قەھرىمانىمىز مۇئەييەن بىر ھەرىكەت مۇھىتىغا، بەلگىلىك بىر ھەرىكەت دولقۇنىغا موھتاج. بۇ خىل ھەرىكەت مۇھىتى دېگەندەك مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشەلمەي كېلىۋاتقان ھەرىكەت تۈسىنى ئالغان بولۇشىمۇ ئەھمىيەتلىك ئەمەس. ئەھمىيەتلىك بولغىنى مۇئەييەن بىر ھەرىكەت مۇھىتىدۇر. يېقىنقى تارىخىمىزدا بىر قىزىمىزنىڭ خىتايغا مەجبۇرى تېڭىلىشى، بىر كىشىمىزنىڭ بىھۇدە

بىر ھەرىكەت ئىكەنلىكىنى ھەرگىز ئۇنتۇماسلىقى لازىم. شۇ سەۋەبتىن ئۆزىنىڭ بىھۇدە قۇربان بولۇپ كېتىشىنىڭ ئۇن مىڭ كىشىمىزنىڭ بىھۇدە قۇربان بولۇپ كېتىشى، ئۆزىنىڭ بەكلا ئەرزان قۇربان بولۇپ كېتىشىنىڭ خەلقىمىزدىن ئۇن مىڭ كىشىمىزنىڭ بىھۇدە ئۆلتۈرۈلۈشى دەپ تونۇشى شەرت. يەنى، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىگە باشلامچى بولۇۋاتقان قەھرىمانىمىز ئۆزىنىڭ ئۇن مىڭ كىشىنىڭ ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئېلىۋاتقان شەرەپلىك بىر ئىنسان ئىكەنلىكىنى، خەلقى، ۋەتىنى ئۈچۈن ئىنتايىن مۇھىم ۋە ئىنتايىن قىممەتلىك بىر ئىنسان ئىكەنلىكىنى تونۇپ يېتىشى، شۇنىڭ ئۈچۈن بۇ باسقۇچلۇق ھەرىكەتلەرنىڭ مۇتلەق مەخپىي قانات يايدۇرۇلىدىغان ھەرىكەت ئىكەنلىكىنى تونۇپ يېتىشى شەرت.

بۇنداق بىر شەرەپلىك ئورۇندا تۇرۇۋاتقان مەخپىي ۋەزىپە ئادا قىلغۇچى قەھرىمانىمىز، ئۇزۇن مۇددەتلىك ھەرىكەت قىلىشى ئۈچۈن يوشۇرۇن ھەرىكەت قەدەم-باسقۇچلىرىنى پۇختا كۆزدىن كۆچۈرۈپ، قايتا-قايتا كۆڭلىدە سىناق قىلىپ ئاندىن ھەرىكەتكە ئاتلىنىشى، قىلماقچى بولۇۋاتقان ھەرىكىتىنى كۆزدىن كەچۈرگىنىدە ئۆزىنى بىر خىتاي ساقچىسى ئورنىغا قويۇپ تۇرۇپ تەكشۈرۈپ كۆرۈشى، قىلىدىغان ئىشىدا خىتاي ساقچىلىرىنىڭ سېزىپ قېلىش ئېھتىمالى بولىدىغان قانداق يوچۇق، قانداق يىپ ئۇچى قالدۇرۇش ئېھتىمالى بولىدىغانلىقلىرىنى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ چىقىشىنى ئۆزىگە

بېغىشلايدىغان ھەربىر قەھرىمانىمىز، ئۆزىنىڭ جاسارىتىگە قەتئىي ئىشىنىشى بىلەن بىرگە، دۈشمەنگە قارشى ئۇرۇنغا سوزۇلىدىغان كۈرەشكە تەييار بولىشى، خەلققە ئىزچىل تۈردە ئۈلگە بولۇشنى توختاتماسلىقى، ختاي تاجاۋۇزچىلىرىغا ئىمكانقەدەر كۆپ زەربە بېرىشكە كاپالەتلىك قىلىشى ئۈچۈن ھەربىر ھەرىكىتىنى پۇختا پىلانلاپ، ھە-دېگەندىلا پاش بولۇپ قېلىشتىن قەتئىي ساقلىنىشى شەرت. بۇنىڭ ئۈچۈن ھەربىر ھەرىكىتىدە باشتىن-ئاخىرى مەخپىيەتلىككە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىدىغان ئادەتنى يېتىلدۈرۈشكە زور كۈچ چىقىرىشى لازىم. بىخەستەلىك قىلىپ بىھۇدە قۇربان بولۇش — بەلگىلىك بىر دەۋردە ۋە بەلگىلىك بىر دائىرىدە كىشىلىرىمىزنى ئۈمىدسىزلىككە پاتۇرۇپ قويۇش، ھەرىكىتىمىزنىڭ تېز سۈرئەتتە كېڭىيىپ كېتەلمەسلىكىگە سەۋەب بولۇپ قېلىشىدىن ساقلىنىشى لازىم.

مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچىنى يۇقىرى دولقۇنغا ئېرىشتۈرەلەيدىغان پىدائىيلىرىمىزنىڭ خەلقىمىز ئىچىدە ئىنتايىن ئاز قىسمىنى تەشكىل قىلىدىغانلىقىنى ھەرگىز ئۇنتۇماسلىق لازىم. بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىزنى ھەرىكەت ھالىتىگە كەلتۈرگۈچى ھەربىر قەھرىمانىمىز، ئۆزىنىڭ خەلقىمىز ئىچىدە مىڭدا بىر، ھەتتا ئون مىڭدا بىر نىسبەتنى تەشكىل قىلىدىغانلىقىنى، ئۆزلىرىنىڭ ئۆلۈپ بېرىۋاتقان بۇ شەرەپلىك ھەرىكىتىنىڭ مىڭ كىشىمىز ئۈچۈن، ھەتتا ئون مىڭ كىشىمىز ئۈچۈن ۋاكالىتەن ئۆلۈپ بېرىۋاتقان

تاشلاش بىلەنلا چەكلىنىپ قالماستىن، دۈشمەن تەرەپ تەلەپ قىلىۋاتقان ھەرقانداق مەخپىيەتلىكلەرنى قالدۇرماي تاپشۇرۇش دېگەنلىك بولىدۇ. يەنى، تەسلىمچىلىك — مەخپىيەتلىكنى تۆپتىن ئىنكار قىلىدۇ. بىز يېرىم ئەسىردىن بۇيان تىنىچ ھەربىكەتلەر دەپ ئاتىۋالغان ئەنە شۇ خىل ۋاستىلىك تەسلىمچىلىك يولىغا كىرىپ قالغىنىمىز ئۈچۈن، دۈشمىنىمىزدىن يوشۇرۇن تۇتۇش ئادىتىنى ئاساسەن يوقاتقان ھالدا تۇرماقتىمىز. تېخىمۇ قىزىق يېرى، خەلقىمىزگە ۋەزىپە قىلىپ تاپشۇرۇلۇشقا تېگىشلىك نۇرغۇن جىددىي ۋەزىپىلەر دۈشمەندىن ئەمەس، خەلقىمىزدىن يوشۇرۇن تۇتۇلۇش، خەلققە بىلدۈرۈشتىن ئالاھىدە قورقۇپ، دۈشمىنىنىڭ بىلىپ قېلىشىدىن ئانچە بەك ئەنسىرەپ كەتمەسلىكتەك غەلىتىلىكلەرمۇ ئاساسى پائالىيەت شەكلى بولۇپ كەلمەكتە.
شۇڭا، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچىدا مەخپىيەتلىك پرىنسىپلىرىغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىدىغان ئادەتلەرنى يېتىلدۈرۈشكە مەجبۇرمىز. بۈگۈنكىدەك مەخپىيەتلىكنى بىلمەس ھالدا تۇرۇۋاتقىنىمىزدا، ئۆزىمىزنى قەتئىي مەجبۇرلىغان ئاساستا، قىلىدىغان ئىشىمىزنىڭ پىلانىنى باشقىلار تۇرماق، ھەتتا "ئۆزىمىزگىمۇ پىچىرلاپ قويماسلىق" پرىنسىپىدا قەتئىي چىڭ تۇرۇشىمىز شەرت. قىلىدىغان ھەرىكىتىمىز، ھەرىكىتىمىزدىكى كالاڭپايلىقىمىزدىن پاش بولۇپ قالسا قالسۇنكى، ھەرگىزمۇ مەخپىيەتلىكنى پاش قىلىپ قويىدىغان يىپ ئۇچى قالدۇرۇشتىن پاش بولۇپ قالماسلىققا كاپالەتلىك قىلىشىمىز شەرت. بىز ھەرقانداق بىر

ئادەت قىلىۋېلىشى شەرت.

بىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىردىن بىر خاراكتېرى — بارلىق قارشىلىق كۆرسىتىش پائالىيەتلىرىمىزنى مۇتلەق يوشۇرۇن قانات يايدۇرۇش پرىنسىپلىرى ئاساسىدا پىلانلىنىپ ئىشقا ئاشۇرۇلىدىغانلىقىدۇر. ھالبۇكى، بىزنىڭ يوشۇرۇن قانات يايدۇرۇشقا دائىر مەيلى ئومۇمىي پرىنسىپ جەھەتتىن بولسۇن ياكى ۋەتىنىمىزگە خاس ئۆزگىچە ئۇسۇللىرى جەھەتتىن بولسۇن، رەسمىيلەشكەن بىرەر ھەرىكەت پروگراممىمىز يوق. بۇ مەسىلە، خەلقىمىزنىڭ، بولۇپمۇ بۇ ھەقتە پائالىيەت قىلىشنى پىلانلاۋاتقان پىدائىيلىرىمىزنىڭ ھەر ۋاقىت تەتقىق قىلىپ ئىزدىنىشىگە توغرا كېلىۋاتقان مۇھىم ۋەزىپىلەرنىڭ بىرى بولۇپ ئالدىمىزدا تۇرماقتا.

بىز بۇ ماتېرىيالنىڭ ئالدىنقى بۆلۈملىرىدە بۇ ھەقتىكى پائالىيەتلىرىمىزگە مۇناسىۋەتلىك مەخپىيەتلىك مەسىلىلىرى ئۈستىدە دىققەت قىلىشىمىز كېرەكلىكىنى ئالاھىدە تەكىتلەپ ئۆتكەن ئىدۇق. بىز بۇ يەردە يەنە شۇنى تەكىتلەيمىزكى، تىنچلىق تەلىپى بويىچە پائالىيەت قىلىشنى ئارزۇ قىلغىنىمىزدا دۇشمەنلىشىۋاتقان ئىككى تەرەپ ئۇچۇن سۈلھى بىلەن ئىش قىلىشنى تىنچلىق ھەرىكەت پرىنسىپلىرى تەقەززا قىلىدۇ. پەۋقۇلئاددە ئاجىز تۇرۇۋاتقان تەرەپ ئۇچۇن سۈلھى يولىغا مېڭىش، مۇقەررەر تۈردە تەسلىمچىلىككە ئېلىپ كېلىدۇ. تەسلىمچىلىك دېمەك، يالغۇز قورال

بىلەن ۋاستىلىك سىڭىشۈپتىشى مۇمكىن. بۇنداق 'ئاق كۆڭۈل ئىنقىلابچىلار' نىڭ دوستلىرىڭىز ئارىسىدا تېپىلمايدىغانلىقىغا كىم كاپالەتلىك قىلالايدۇ؟ "بۇ تەشكىلات قۇرۇق داۋراڭلار بىلەن بولۇپ كېتىپ ھېچقانداق ئىش قىلمىدى. قاراڭلار، پالانى تەشكىلات جىم يۈرگەندەك قىلغىنى بىلەن مۇنۇ-مۇنۇ ئىشلارنى يوشۇرۇن ئەمەلگە ئاشۇرالىدى" دېگەندەك غەيۋەتچىلەرنىڭ دامىغا چۈشۈپ، "پالانى ۋەقەنى، پوكۇنى ئىشلارنى تەشكىلاتىمىزنىڭ پالانى يەردىكى پۇستانچى كىشىلىرىمىز يوشۇرۇن ئىشقا ئاشۇردى" دەپ ماختىنىپ بىرمۇنچە كىشىلىرىمىزنىڭ بىھۇدە تۇتۇلۇپ كېتىشىگە سەۋەب بولغان يېقىنقى يىللاردىكى ئاچچىق ساۋاقلارنى ھەرگىز ئۇنتۇماسلىقىمىز كېرەك.

شۇنىڭ ئۈچۈن، بىرىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەت دولقۇنى پەيدا قىلىشقا ئۆزىنى بېغىشلايدىغان قەھرىمانىمىز "مەخپىيەتلىك — غەلىبە؛ مەخپىيەتلىك — تۆھپە؛ مەخپىيەتلىك — ھايات؛ ھاياتىنىڭ ئۆزى تېخىمۇ كۆپ دۈشمەنگە زەربە بېرىش!" دېگەن شوئارنى ئۆزىگە قىبلىنامە قىلىۋېلىشى شەرت. بۇنىڭ ئۈچۈن مەخپىيەتلىك بىلىملىرى، مەخپىيەتلىك مەشىقلىرى، يوشۇرۇن ھەرىكەت شەكىللىرى، يوشۇرۇن تەشكىلات پرىنسىپ-قائىدىلىرى، يوشۇرۇن ھەرىكەت تېخنىكىلىرى، يوشۇرۇن ھەرىكەت تۇرمۇش ئادىتى، ... قاتارلىقلار ھەربىر يوشۇرۇن ھەرىكەت قىلغۇچى قەھرىمانلىرىمىزنىڭ بىر كۈنمۇ بوشاشماي يوشۇرۇن

ھەرىكەتنى پىلانلىغىنىمىزدا، ھەتتا بۇ ھەرىكەتنى ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەت بىلەن تاماملاپ، ئاجايىپ زور نەتىجىلەرگە ئېرىشسەكمۇ، خەلقىمىز ئاغزىدا مەڭگۈ داستان بولالىغۇدەك ھەرىكەتلەرنى پەيدا قىلغان ۋاقىتلىرىمىزدىمۇ، باشقىلارنىڭ ماختاشلىرى، بۇ نەتىجىمىزنى باشقا بىر كىشىگە مەنسۇپ قىلىپ ماختاشلىرى ئالدىدا چىشىمىزنى چىڭ چىشلەپ "غىڭ" قىلماسلىقتا ئۆزىمىزنى ئادەتلەندۈرۈشىمىز لازىم. ھەرگىزمۇ ماختانچاقلىق قىلىپ ياكى "ئېخىمۇ پۇختا پىلانلىۋېلىش ئۈچۈن دەپ بولسىمۇ: "قەدىناس دوستۇم، مەن مۇنداق بىر ئىشنى پىلانلاۋاتىمەن، سېنىڭچە ..." ياكى "ئاغىنىلەر، سىلەر ماختاۋاتقان شۇ ۋەقەنى مەن پەيدا قىلغانىدىم" دېگەندەك ۋەسۋەسىلەرگە ھەرگىز كىرىپ قالماسلىقىمىز شەرت. دەرۋەقە، ئادەم تۇرماق، "بىرەر ئوغلاقمۇ ماختىنىشنى ياخشى كۆرىدىغان" بىر يەردە، ئادەم بالىسىنىڭمۇ تۆھپىلىرى ئۈچۈن ھەقىقەتەنمۇ ماختىنىشقا، مۇكاپاتلىنىش، تەقدىرلىنىشكە ھەققى بار. بۇ ھەقتە پەقەت ئۆزگىلا تېگىشلىك بولغان بۇ ھەقنىڭ باشقىلارغا تەۋە بولۇپ قېلىۋاتقانلىقىغا چىداشلىق بەرمەك ھەقىقەتەنمۇ تەس. بولۇپمۇ ئوتتۇرىلىقتا بىرقىسىم قۇتراتقۇلۇق قىلىدىغانلار بولغىنىدا بۇنىڭغا چىدىماق تېخىمۇ قىيىن. ئەمما، سىز ئون مىڭلىغان ئادىمىمىزنىڭ ھاياتىنى ئۆزىڭىزگە مۇجەسسەم قىلغان بىرسى ئىكەنلىكىڭىزنى ھەرگىز ئۇنتۇپ قالماڭ! سىزنى ئاغىنىلىرىڭىز ئارىسىدىكى بىردە-يېرىم غۇرۇرى يوقلارلا ئەمەس، ھەتتا ئۆزلىرىنى رەسمىي ۋەتەنپەرۋەر ئىنقىلابچى دەپ ئېلان قىلىپ يۈرگەن كىشىلەرمۇ ئاگىسىزلىق

ئارىغا سىلىپ بولسىمۇ بۇ ئىشتىن چىقىرىۋىلىشقا تىرىششى مۇقەررەر. بولۇپمۇ بۇنداق ئىشلار بىلەن شۇغۇللانغۇچى تەرەپ ئايال تەرەپ بولۇپ قالغىنىدا ئەھۋال تېخىمۇ خەتەرلىك تۈس ئالىدۇ. مانا شۇنداق ئۆز ئىشىگىزغا مۇناسىۋەتسىز تۇسالغۇ ۋە باش ئاغرىقىنىڭ كۆپىيىپ كېتىشى، يوشۇرۇن ھەرىكىتىڭىزنى بىلىدىغانلار سانىنىڭ ئارتىپ كېتىشى ۋاستىلىك ھالدا دۈشمەن رازۋېدچىكلىرى ئۈچۈن تېپىلماس يىپ ئۇچى بولۇپ بېرىشى مۇمكىن. ئىش پاش بولۇشقا يۈزلەنگىنىدە، چوڭىنى كىچىكلىتىش، ئازىنى يوق قىلىپ كۆرسىتىش ئورنىغا، ئۇ يېقىنىڭىز "تولۇق قۇتۇلۇپ كېتىش ئۈچۈن ھېچنېمىنى ئايىماي مەسىلە تاپشۇرۇشىڭىز" غا مەجبۇرلايدىغان، ھەتتا ئۆزى بىلگەن ئەھۋاللار بويىچە "سىزگە كۆيۈنۈپ مەسىلە تاپشۇرۇشىڭىزغا ياردەملىشىپ بېرىش" ئەھۋاللىرىمۇ كۆرۈلۈشى مۇمكىن. بۇ ھەقتە خەلقىمىز ئارىسىدا نۇرغۇن رىۋايەتلەر تارقىلىپ يۈرمەكتە. شۇڭا، مەخپىيەتلىك مەسىلىسىدە ھاياجانغا بېرىلىپ كېتىش ياكى بەك ئىشىنىپ كېتىشلەرنىڭ ھەممىسىلا بىۋاسىتە بېشىڭىزغا بالا بولىدۇ.

سىر ساقلاش ئىشى ھەرگىزمۇ قارشى تەرەپكە ئىشەنمەسلىك، قارشى تەرەپنى كەمسىتىش مەقسىتىدە بولىشى ناتايىن. سىر ساقلاش — مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەت پرىنسىپلىرىدىن بىرى. بۇنىڭغا سەل قاراشنى ھەرىكەتكە بۇزغۇنچىلىق، ھەتتا خائىنلىق دەپ تونۇشىمىز شەرت. مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ

ئىزدىنىپ مەشىق قىلىدىغان ئادىتىگە ئايلىنىشى شەرت!

مەخپىيەتلىك مەسىلىسىدە يەنە بىر بىخەستەلىكىمىز شۇكى، نۇرغۇن كىشىلىرىمىز ھەددىدىن ئارتۇق ھاياجان ۋە ئىشىنىپ كېتىش نەتىجىسىدە قويىنىدىكى ئايالىغا ياكى سۆيگىنىگە تەسلىم بولىدۇ. ئەر-خوتۇن سۆيگۈسى ھەرقانچە ساداقەت ئىپادىلىگەندەك قىلسىمۇ، ئاساسەن جىنسىي تەلەپ ئېھتىياج باسقۇچىدىن يۇقىرى ئۆرلەپ كېتەلمەيۋاتقان خەلقىمىزگە نىسبەتەن، بۇ تۆردىكى تۆۋەن ئېھتىياج باسقۇچىدىكى كىشىلىرىمىزدە ئېھتىياج قاندۇرۇلۇشىنىڭ ھەر دائىم بىخەتەر بولماي قېلىشىدىن ئەنسىرەشتەك شەخسىيەتچىلىك ئۇستۇنلۇكتە تۇرىدىغانلىقى ئۈچۈن، سۆيگۈنىنىڭ مۇتلەق ئۆزىگىلا تەۋە بولالماي قېلىشىدىن ئەنسىرەپ ياكى قىزغىنىپ، يولدىشىنىڭ بارلىق پائالىيەتلىرىنى ئۆز تىزگىنى ئاستىدا تۇرۇشىنى ئارزۇ قىلىپ تۇرىدۇ. شۇنداق ئىكەن، بىر تەرەپ مىللىي مۇستەقىللىق يوشۇرۇن ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقىنىدا، ئۆز سۆيگۈنى بىلەن بۇ ئىشنى سەممىيەتلىك بىلەن بىرلىكتە پىلانلاپ قىلىشمىغانلا بولىدىكەن، قارشى تەرەپتىن بۇ ئىشنى مەڭگۈ يوشۇرۇن تۇتۇشى شەرت. ئۇنداق قىلمىغىنىدا، يولدىشى ياكى سۆيگۈنىنىڭ ئۇنىڭغا ھەددىدىن ئارتۇق كۆيۈنۈش ھېسسىياتى ئۇنى بۇ 'خەتەرلىك ئىش' تىن تارتىپ چىقىرىپ ئۆزى بىلەن تىنچ، ھۇزۇر ئىچىدە ياشىشى ئۈچۈن ئۆزى ياكى بىرەر 'ئابرۇيلۇق، گېپى ئۆتىدىغان' بىرسىنى

بىز يۇقىرىدا بۇنداق يوشۇرۇن ھەرىكەتلەرنىڭ بىرىنچى شەرتى ئېغىزنى چىڭ تۇتۇش ئىكەنلىكىنى ئالاھىدە تەكىتلەپ كۆرسەتكەن ئىدۇق. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئارىسىغا يوشۇرۇن ۋەھىمە پەيدا قىلىش پىلانىنى تۈزگىنىمىزدە، ھەرىكەت شەكلىنىڭ مەخپىيەتلىكىنى ساقلاش شەرتىگە كاپالەتلىك قىلالايدىغان شەكىللەرنى تاللىۋېلىش بىلەن بىرگە، تۈزگەن ھەرىكەت پىلانىمىزنى باشقىلار تۇرماق، ھەتتا ئۆزىمىزگىمۇ پىچىرلاپ قويماسلىقىمىز شەرت. شۇڭا ھەرقانداق يوشۇرۇن ۋەھىمە پەيدا قىلىش ھەرىكىتىنى باشلىغىنىمىزدا ئىمكانىبار يالغۇز ھەرىكەت قىلىشقا، ئىمكانىبار ئەرزان، ئاسان تاپقىلى بولىدىغان ئەسۋاب-ئۈسكۈنىلەردىن پايدىلىنىشقا تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىمىزگە توغرا كېلىدۇ. ۋەتەن مۇستەقىللىقى ئۈچۈن، خەلق ئازادلىقى ئۈچۈن بىرەر-ئىككى يىل يالغۇز ھەرىكەت قىلىش، ھەتتا ئەگەر ئۆزىگە ياراپ قالسا ۋە باشقىلار بىلەن ھەمكارلىششنى بىخەتەر ئەمەس دەپ ئىشەنچ قىلالمىغىنىدا، قولىدىن كەلسە تاكى ۋەتەن تولۇق ئازاد بولغان كۈنگىچە يالغۇز پائالىيەت قىلىشنىڭمۇ زىيىنى يوق. بۇ يەردە مەلۇم بىر گۇرۇپپىغا قاتنىشىش، بەلگىلىك بىر پارتىيىنىڭ ئەزاسى بولۇش مەقسەت قىلىنماسلىقى، بەلكى دۈشمەننى ۋەتىنىمىز تۇپراقلىرىدىن تېز، تولۇق قوغلاپ چىقىرىش بىردىن-بىر مەقسەت قىلىنىشى لازىم. ئۇ ھالدا مۇشۇ مەقسەت ئۈچۈن نېمە پايدىلىق بولسا شۇنى قىلىشىمىز، قايسى يول ئۈنۈملۈك بولسا شۇ يولنى تۇتقىنىمىز ئەڭ مۇۋاپىق چارە. بۇ جەھەتتە بەزى كىشىلىرىمىزنىڭ جاھىللىق بىلەن چىڭ

بىرىنچى باسقۇچىنىڭ مۇۋەپپەقىيىتى ھەقىقەتەنمۇ قاتناشقۇچى پىدائىيلىرىمىزنىڭ سىر ساقلىيالىشىغا باغلىق. خەلقىمىزنىڭ سىر ساقلاش جەھەتتە ئېغىر دەرىجىدە پىسخىكىلىق بۇزۇلۇشقا يۈز تۇتقانلىقىنى، ھېچكىمگە، ھەتتا ئاتا-ئانا، ئاكا-ئۇكىلارغىمۇ راست گەپنى قىلغىلى بولمايدىغان دەرىجىدە بۆلۈنۈپ كەتكەنلىكىمىزنى ھەرگىز ئېسىمىزدىن چىقارماسلىقىمىز لازىم.

خۇلاسىلىغىنىمىزدا، مەخپىيەتلىك — بىرىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ غالىبىيەت ئاساسى! بۇ جەھەتتە تەجرىبىسى، بىلىمى بولغان ھەربىر قېرىندىشىمىز ئۆز كىشىلىرىمىزنى قورقۇتۇشقا سەۋەب بولمايدىغان شەكىللەر بىلەن ئەڭ يېڭى مەخپىيەتلىك بىلىم ۋە تەجرىبىلىرىنى تىنىماي مەخپىي تەشۋىق قىلىشقا تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى لازىم.

2.7§ يوشۇرۇن ھەرىكەت ئۇسۇللىرى

شەرقىي تۈركىستان مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنىڭ بىرىنچى باسقۇچى مۇتلەق يوشۇرۇن پائالىيەتلەردىن پايدىلىنىپ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئارىسىغا ۋەھىمە پەيدا قىلالايدىغان ھەرىكەت شەكىللىرىدىن تەشكىل تاپىدۇ. بۇنىڭ ئۈچۈن مەخپىيەتلىك بىلىملىرى ۋە مەخپىيەتلىككە كاپالەتلىك قىلالايدىغان ھەرىكەت شەكىللىرىگە بەكلا ئېھتىياجىمىز چۈشىدۇ.

سەۋەبتىن ۋەھىمە ھەرىكىتىنى ئادەم كۆرمەيدىغان يەرلەردە، تېز قېچىشقا بولىدىغان، تېز يوشۇرۇنۇشقا بولىدىغان، تېز قوتۇلۇپ كېتىشكە بولىدىغان يەرلەردە ئېلىپ بېرىش كېرەك. شۇنداقتىمۇ كېيىم-كېچەك، يۈز نىقابلىرىغا ئالاھىدە دىققەت قىلىشىمىز كېرەك. بۇنداق نىقاب ماتېرىياللىرىنىڭ ئاممىباب نەرسىلەردىن بولۇشىغا دىققەت قىلىشىمىز، مەخسۇس قىياپەتلەردىن ساقلىنىشىمىز شەرت. بۇ جەھەتتە تەجرىبىمىز ياكى شارائىتىمىز يېتەرسىز ۋاقىتلاردا ھەرىكەت قىلىشقا مەجبۇر قالغىنىمىزدا قاراڭغۇ كېچىلەرنى، تونۇمايدىغان باشقا مەھەللىلەرنى، ھەتتا پەۋقۇلئاددە ئادەم كۆپ يەرلەرنى تاللىۋېلىشقا، ئىشلىتىدىغان قوراللىرىمىزمۇ ئۆزى پارتلايدىغان، ۋاقىت تىزگىنلەشكە بولىدىغان ياكى يىراقتىن تىزگىنلەشكە بولىدىغان قوراللاردىن بولۇشقا، ۋەياكى پەقەتلا ئادەم كۆرمەيدىغان يەرلەردىكى ئاجىز دۈشمەن نۇقتىلىرى، مال-مۈلۈكلىرىگە تەھدىت سالىدىغان ھەرىكەتلەرنى تاللاشقا تىرىشىشىمىز لازىم. بۇ ھەقتە كونكرېت ئەھۋالغا قاراپ دۈشمەن رازۋېدچىكلىرى پاش قىلالمايدىغان ھەرىكەت تۈرلىرىنى تاللىۋېلىشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىشىمىز كېرەك.

يوشۇرۇن پائالىيەتلەرنىڭ ھەر قاندىقىدا ئىز قالدۇرۇپ قويۇش، يوشۇرۇن ھەرىكەتلەرنىڭ ئەڭ چوڭ دۈشمەنلىرىدىن بىرىدۇر. مەسىلەن ئاياق-بارماق ئىزلىرى، تۈكۈرۈك، شۆلگەي، يېمەكلىك-مېۋە قالدۇقلىرى، تاماكا قالدۇقى، قان-تەر ئىزلىرى، تەم-پۇراق قالدۇقلىرى، چاچ-ساقال ۋە تىرناقلىرىمىز،

تۇرۇۋاتقىنىدەك، بۇنداق ھەرىكەتلەر دۇنيا جامائەتچىلىكىنىڭ ھىمايىسىگە ئېرىشەلمەيدۇ، بۇ تۈردىكى ھەرىكەتلەر بۇنداق ماتېرىيال شەكلىدە تارقىتىلماسلىقى كېرەك، بۇنداق ئۇسۇللار تەشۋىق قىلىنماسلىقى لازىم دەيدىغان سەپسەتىلەرگە قەتئىي قولاق سالماسلىقىمىز لازىم. ھەرھالدا، بۇنداق دېگۈچى كىشىلىرىمىز ھەرقايسى ئەللەردىكى مەخپىي ۋەزىپە ئورگانلىرى ياكى يوشۇرۇن ھەرىكەت تەشكىلاتلىرىنىڭ ئۆز شارائىتىغا مۇۋاپىق يوشۇرۇن ھەرىكەت تېخنىكا مەكتەپلىرى، يوشۇرۇن دەرسلىكلىرىنى تۈزۈپ ئادەم يېتىشتۈرۈپ يۈرگەنلىكىدىن خەۋىرى بولمىسا كېرەك؟ ياكى بولمىسا بۇ كىشىلىرىمىز بۇ تۈردىكى پائالىيەتلەرنىڭ مۇتلەق تۈردە قانۇنلۇق ۋە ئاشكارا مەكتەپلەردىلا ئۆگىتىلىشى لازىم بولىدىغان ئىشلار دەپ قارىشىپ، بىزگە ئەنە شۇنداق پائالىيەتلەرنى قىلالايدىغان "سەۋىيىلىك ئوقۇغۇچى يېتىشتۈرۈپ بېرەلەيدىغان ئالىي بىلىم يۇرتلىرى" نى ئېچىپ بېرىشلىرىنى ساقلاپ تۇرۇشقا ئۈندىمەيدىغاندۇ؟

بىز ئۇنداق مەنتىقىسىز تىنچلىقچىلىرىمىزغا پەرۋا قىلمايلى. بىز خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا تەھدىت پەيدا قىلالايدىغان ھەرقانداق بىر ھەرىكەت پىلانىنى تۈزۈپ يوشۇرۇن ئۇتقىنىمىزدىن كېيىن، بۇنداق يوشۇرۇن ھەرىكەتلەر ئۈچۈن بىر قاتار يوشۇرۇن قائىدىلەرنى تۈزۈپ چىقىشىمىز زۆرۈر بولىدۇ. يەنى سىرتقى كۆرۈنۈشىمىزنى يوشۇرۇش، ھەربىر يوشۇرۇن ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى ئورۇندىكى كاپالىتى. شۇ

تۇرۇشقا تىرىشىش لازىم. دۈشمەن رازۋېتچىكلىرىنى يوشۇرۇن كۆزىتىشكە ھەر دائىم دىققەت قىلىش لازىم. دۈشمەننىڭ ئىت-چاشقان، ... دېگەندەك ھايۋانلاردىن، تەكشۈرۈش ئاپپاراتلىرىدىن پايدىلىنىپ دېلو پاش قىلىشتا قانداق ئالاھىدىلىكلەردىن پايدىلىنىدىغانلىقىغا دائىر ماتېرىياللارنىمۇ ھەر ۋاقىت يوشۇرۇن تارقىتىپ، دۈشمەن ئاپشاركىلىرىنىڭ نېمىگە ئاساسەن گۇمانلىق نىشانلارنى مۆلچەرلەپ چىقىرالايدىغانلىقىنى، ئۇلارنىڭ سەزگۈ ئەزالىرىنى قانداق قىلغاندا ئالداپ ئۆتنۈۋېلىشقا بولىدىغانلىقىنى تەتقىق قىلىپ ئىزدىنىش، بىلگەنلىرىمىزنى دەرھال باشقا سەپداشلارغا يوشۇرۇن تارقىتىۋېتىشىمىز لازىم. بۇ جەھەتتە بىۋاستە كۆزىتىش بىلەنلا چەكلىنىپ قالماي، فىزىكا، بىئولوگىيە، مېدىتسىنا قاتارىدىكى مۇناسىۋەتلىك بىلىم ئەھلىلىرىمىزنىڭ ئىلمىي ياردىمىنى ۋاستىلىك ئېلىش يوللىرىنىمۇ ئىزدىنىپ تۇرۇشىمىز لازىم. بولۇپمۇ قانۇن ساھەلىرىدە ئىشلەيدىغان كىشىلىرىمىز بۇ ھەقتىكى ماتېرىياللار بىلەن يوشۇرۇن تەمىنلەشنى ئۆزلىرىنىڭ مەجبۇرى ۋەزىپىسى قىلىۋېلىشى لازىم.

پوچېركا مەسىلىسىمۇ ئىنتايىن جىددىي خەتەر پەيدا قىلىدىغان مەسىلىلەرنىڭ بىرى بولۇپ، "شەكلىنى ئۆزگەر-تىپ يازدىم، سول قولۇمدا يازدىم، باشقىلارغا يازدۇردۇم، باشقىلارنىڭ پوچېركىسىنى دوراپ يازدىم،..." دېگەندەك ئاددىي قاربماسلىقىمىز لازىم. سىز قانداقلا يازماڭ،

ئۆزىمىزگە مەخسۇس بولغان ئەسۋاب-ئۈسكۈنىلەر، مەخسۇس كىيىم-كېچەك قىياپەتلىرىمىز قاتارىدىكىلەر دۈشمەنگە پاش قىلىش يىپ ئۇچى بولۇپ بېرىشى مۇمكىن. ئاياق تىۋىشى، كىيىم-كېچەك تىۋىشى، ئاۋاز ئالاھىدىلىكىمىز قاتارلىقلارمۇ مەخپىيەتلىكنىڭ دۈشمىنىدۇر. خۇددى شۇنىڭدەك، يۇقىرىقىدەك ئىزلارنىڭ زەربە يېگەن دۈشمەن تەرەپتىن بىزگە قېلىشىمۇ ئىنتايىن خەتەرلىك. دۈشمەنگە تونۇۋېلىش ياكى ئىز قالدۇرۇش پۇرسىتى بەرمەسلىك ئۈچۈن، زەربە بېرىلىدىغان دۈشمەننى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە تولۇق، پاك-پاكىز ئۆجۈقتۇرۇشقا تىرىششىمىز لازىم. بۇ باسقۇچتا مۇتلەق بىخەتەر ۋە پەۋقۇلئاددە زۆرۈرىيەت يۈزىسىدىنلا گۆرۈگە ياكى ئىشلىتىشكە ئادەم قاچۇرۇشتىن باشقا، ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە بۇ خىل ھەرىكەتلەردىن ساقلىنىش لازىم. تەبىئىيكى، ئەسىر ئېلىش ئىشى مۇتلەق بىخەتەر ئازاد رايون يېقىنلىرىدىلا ئىشقا ئاشۇرۇلىدىغان ئىشلاردۇر. شۇڭا، بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەتلەردە، ئەسىر ئېلىش دەيدىغان مەسىلە مەۋجۇد ئەمەس.

دۈشمەن جاسۇسلۇق ئورگانلىرىنىڭ يوشۇرۇن ھەرىكەتلىرىمىزنى پاش قىلىش ئۇسۇللىرى بىلەن رازۋېدكا تېخنىكىلىرىدىن ھەر دائىم خەۋەردار بولۇپ تۇرۇشقا دىققەت قىلىشىمىز، ئىمكانىيىتى بارلار سەپداشلىرىغا يوشۇرۇن يوللار بىلەن خەۋەر بېرىش، ئۆگىنىش ماتېرىيالى تارقىتىۋېتىش شەكىللىرى بىلەن ھەممە كىشىلەرنى خەۋەردار قىلىپ

سوئال سوراشتەك ئالدام خالتىسىغا چۈشۈپ، چېكىپ كۆرۈشلىرىنى تويۇپ قالغان ئوخشايدۇ دەپ ئويلىماسلىق، تەمتىرەپ، ھولۇقۇپ كېتىشتىن ساقلىنىش لازىم. سورالغان سوئاللارغا ئىمكانىبار ئەھمىيەتسىز جاۋاب بېرىشكە، ئېزچىل جاۋابلارغا، مەنتىقلىق جاۋاب بېرىشكە دىققەت قىلىنىشى، ئوخشىمايدىغان جاۋابلار سەۋەبىدىن دۈشمەنگە يىپ ئۇچى بېرىپ قويۇشتىن ساقلىنىش لازىم.

ئەڭ خەتەرلىك سوراقلار پسىخولوگىيىلىك ھۇجۇملار بولۇپ، ئەركىن سۆزلىشىش، تاكتىكىلىق سوراقلار، ھەددىدىن ئارتۇق سۇنئىي چارچاتقۇزۇش، ئېزچىل ئۇيقۇسىز قالدۇرۇش، ئېزچىل تەن جازاسى بېرىش، ئاچ، سۇسىز، ھاۋاسىز قالدۇرۇش، ... قاتارىدىكى ۋاسىتىلار ئارقىلىق ئادەمنى سوراققا تەييارلاشلاردا، مەخسۇس تەربىيە كۆرگەن پسىخورازۋېتچىكلارغا يولۇققاندا ئاگىسىز جاۋابلاردا ئېزچىللىققا ئالاھىدە تىرىشىش لازىم. يالغان ماشىنىسىنىڭ ئەۋزەللىكى ئۇنىڭ قان ھەرىكىتى، يۈرەك سوقۇشى، نەپەس رىتىمى، مېڭە ھاياجىنى قاتارلىقلاردىن ھاسىل بولغان ئېنېرگىيە ئۆزگىرىشىدىكى نورمالسىزلىقلارغا تايىنىپ ئانالىز يۈرگۈزۈشى بولۇپ، بۇنداق ئەھۋاللاردا ئۆزىمىزنى قانچىكى نورمال ھېس قىلىدىغان ھالەتكە كەلتۈرەلىسەك شۇنچە ئاسان قۇتۇلۇپ چىقالايمىز. بۇ تۈردىكى مەخسۇس سوراق رازۋېتكىلار كۆپ ھاللاردا دېلو پاش قىلىش ئىشى توسالغۇغا دۇچ كېلىپ قالغىنىدا كۆپ قوللىنىدىغان ئىشلاردۇر. "ئۇتىنى ئۆرۈپ

پوچېركىشۇناسلار ئالدىدا قىلچە پەرق قىلمايدىغانلىقىنى ئۇنتۇماڭ. ھەتتا ھەرخىل ئۆزگىچە تىنىش بەلگىلىرى ياكى داغ-ئىزلارمۇ مەخسۇس مەلۇمات بېرەلەيدىغان ئالاھىدىلىكلەر بولالىشى مۇمكىن. شۇڭا، زامانىۋى يېزىقچىلىق قوراللىرىدىن پايدىلىنىشقا تىرىشىش لازىم. نەشرىيات ئورۇنلىرىدا قول يازمىسى بولىدىغانلار ياكى ئوقۇغۇچى-ئوقۇتقۇچىلار ئىمكانبار قولدا يازماسلىققا تىرىشىشى لازىم. ھەتتا يېزىلغان ماتېرىيالنىڭ جۈملە تۈزۈلۈشى، باغلىغۇچىلاردىن، قوشۇمچىلاردىن پايدىلىنىش ئالاھىدىلىكلىرىمۇ پاش قىلىش ماتېرىيالى بولۇپ قېلىشى مۇمكىن. قىسقىسى، دۈشمەنگە ساپ تۇتقۇزماسلىق ئۈچۈن دىققەت قىلىشقا تېگىشلىك ھەرقانداق نۇقتىغا سەل قارىماسلىقىمىز لازىم.

مەخپىي ۋەھىمە سېلىش پائالىيىتىگە قاتناشقۇچى پىدائىيلىرىمىز ئادەتتىكى ۋاقىتلىرىدا دۈشمەن ئارىسىدا بۇرۇن قانداق مىجەزدە بولغان بولسا شۇنداق ياشاشقا كاپالەتلىك قىلىش لازىم. ھاياجانلىنىش، بىھۇدە ئېھتىياتكارلىق، نورمالسىز نىقابلىنىشلاردىن قەتئىي ساقلىنىش كېرەك. ئۆزىنى تەبىئىي تۇتۇش، نورمال مېڭىش-تۇرۇشلىرىنى داۋاملىق ساقلاش، سۆز، ھەرىكەت، چىراي شەكىللىرىنىڭ ئىپادىسى، كۆز ئىپادىلىرى قاتارلىقلاردا غەيرىي ئىپادىلىرىدىن ساقلىنىش، غەيرىي قىلىقلار چىقىرىپ قويۇپ، دۈشمەننىڭ دىققىتىنى جەلپ قىلىۋېلىشتىن ساقلىنىش لازىم. دۈشمەننىڭ سوراق، رازۋېتكىلىرىدا مەگدەپ كەتمەسلىك، دۈشمەننىڭ تەخمىنى

بولساق، باشقىلار تەرىپىدىن پاش قىلىنىشتىن ساقلىنىپ قالالايمىز. ئەمما كۆرۈنەرلىك ئىز قالدۇرۇپ قويۇشىمىز بەكلا خەتەرلىك. دەرۋەقە، يېڭى ھەرىكەت باشلىغىنىمىزدا تەجرىبىسىزلىك ۋە يۈرىكىمىزنى توختىتىۋالالماي قېلىشىمىز تۈپەيلىدىن، بەكلا كۆپ يىپ ئۇچى ۋە ئىز قالدۇرۇپ قويۇشىمىز مۇمكىن. بۇنىڭدىن ساقلىنىش ئۈچۈن ئىمكانىبار ئاز ئادەم بىلەن ئۇچرىشىدىغان ياكى بىۋاستە ۋەقە ئۈستىدە تۇرمايدىغان ھەرىكەتلەردىن پايدىلىنىپ ئۆزىمىزنى تەدرىجى چېنىقتۇرۇشىمىزغا بولىدۇ. تەجرىبىلىك بولغىنىمىزدىن كېيىن بۇنداق خەۋپ ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشىدۇ. شۇڭا، ئىمكانىبار ئاسان ئىز قالمايدىغان ھەرىكەتلەرنى تاللاپ قىلىشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىشىمىز لازىم. مەخپىيەتلىك مەشىقلىرىنى كىنولاردىن، كىتابلاردىن، تېلېۋىزىيە نومۇرلىرىدىن ئۆلگە ئېلىپ مەشىق قىلىشقىمۇ بولىدۇ. كېمىدە بىرەر يىل يالغۇز ھەرىكەت قىلماي تۇرۇپ، يەنى كېمىدە بەش-ئون قېتىم يالغۇز ھەرىكەت قىلماي تۇرۇپ، 'شاگىرت يېتىشتۈرۈش' كە ئالدىراپ كەتمەسلىكىمىز لازىم. يۇقىرىدا توختالغىنىمىزدەك، ئاغزىمىزنى چىڭ تۇتۇشىمىز بەكلا مۇھىم بولۇپ، بىرەر ھەرىكەت قىلغاندىن كېيىن بۇ ھەرىكىتىمىزنىڭ ھاياجىنىنى قەتئىي ئېسىمىزدىن چىقىرىپ تاشلىشىمىز، ئۇنتۇپ كېتىش ماھارىتىمىزنى يېتىلدۈرۈشىمىز، ئىمكان بار گۆرىمىزگىچە سىر تۇتۇشقا تىرىشىشىمىز لازىم. چۈنكى بىز بىرىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەت شەجەرىلىرىمىزنى مۇستەقىل بولغاندىن كېيىنمۇ تارىخ قىلىپ يازالايمىز.

يىلاننى ئۈركۈتۈش" چارىسىنى ئىشقا سېلىشتىن سەگەك بولۇشقا ئالاھىدە دىققەت قىلىش، دۈشمەن تۇيۇپ قاپتۇ دەپ سەكرەپ كەتمەسلىك، ئۇدۇل كېلىپ قالغان يالغان پاش قىلىنىشلارنى قەتئىي ئىنكار قىلىش ۋە بۇنداق ۋاقىتلاردا 'پاش قىلغۇچى' نى غەرەزلىك ياكى غەرەزسىز چىشلەپ تارتىشتىنمۇ قەتئىي ساقلىنىش لازىم. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ھەرقانداق بىر سوراقچىسىغا يولۇققاندا قەتئىي تۈردە بىھۇدە سۆزلەپ يېقىنلىشىش پۇرسىتى بەرمەسلىك، شۇنىڭدەك بەك ئۈركۈپ دۈشمەنلىك قىياپىتىنى ئاشكارىلاپ قويۇشتىنمۇ ساقلىنىش لازىم. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئالدىدا قانچىكى كۆپ سىر بەرسىڭىز، شۇنچە كۆپ پالاكەتكە قالدىغانلىقىڭىزنى ھەرگىز ئۇنتۇماڭ. ھەتتا ئىلاجىسىز قالغان دۈشمەن سىزنى ئۇزۇن مەزگىل بوش قويۇۋېتىپ، "چەمنى سۇغا چىلاپ يۇمشىتىش" يولىنى تۇتۇشىمۇ مۇمكىن. يۇمشىغان چەمنى خالىغان شەكىلدە ئويىنىتىش مۇمكىن بولغىنىدەك، بىرمەزگىل بوش قويۇۋەتكىنىدىن كېيىن تۇيۇقسىز سوراققا تارتىلغىنىدا بۇرۇن بەرمىگەن سىرلارنى بېرىۋېتىش خەۋپىگىز ئارتىپ كېتىدىغانلىقىنىمۇ ئۇنتۇماڭ.

پاش بولۇپ قېلىشىمىزنىڭ بىردىن-بىر سەۋەبچىسى، يا ئۆزىمىز يېپ ئۇچى قالدۇرۇپ قويۇشىمىزدىن ياكى بولمىسا يېقىنلىرىمىزنىڭ پاش قىلىشىدىن بولىدۇ. ئەگەر بىز ھەرىكەتلىرىمىزنى ئىمكانقەدەر يالغۇز ئېلىپ بارغان بولساق ياكى ئەڭ ئاز كىشىلەر بىلەن ھەمكارلىق ئاساسىدا قىلغان

ئەگىشىپ ئۇلارنىڭ تەجرىبىسىمۇ كۆنسايىن ئارتىپ، ئەڭ زامانىۋى قوراللاردىن ئۇستىلىق بىلەن پايدىلىنىپ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى ئالاقزادە قىلىپ گاڭگىرىتىۋېتەلەيدىغانلىقىدا شەك يوق.

2.8§ بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەت ئانالىزى

مۇتلەق يوشۇرۇن قانات يايدۇرۇلىدىغان بىرىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىز كىچىك-كىچىك بولسىمۇ قەتئىي تۈردە ئېنىق نەتىجىلەرنى يارىتىپ تۇرۇشىنى ئالدىنقى شەرت قىلىدۇ. يەنى، بۇ ھەرىكىتىمىز مىللىي ئازادلىق ھەرىكىتىمىزنىڭ مۇقەررەر باسقۇچلىرىدىن بىرى بولغان يوشۇرۇن ھەرىكەت پائالىيىتىگە نىسبەتەن ئىشەنچ تۇرغۇزۇش، يوشۇرۇن ھەرىكەتكە ئىستىخىيىلىك قاتناشقۇچىلار سانىنى كۆپەيتىش، ھەربىر پىدائىيمىزنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە ھەرىكەت پەيدا قىلىش سانىنى ئاشۇرۇش، بۇ جەرياندا دۈشمەن ئارىسىدا ۋەھىمە يارىتىش، ۋەتىنىمىزگە كېلىدىغان يېڭى تاجاۋۇزچى خىتايلارنىڭ ئېقىنىنى ئازايتىشنى ئىشقا ئاشۇرۇش، قېچىش شارائىتى بار ياكى ئۈمىدسىز تۇرۇۋاتقان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى ئىمكانىبار تولۇق قاچۇرۇش قاتارىدىكى تەسىرلەرنى پەيدا قىلالايدىغان ھەرىكەت باسقۇچلىرى ئارقىلىق، ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ سۈنئىي كۆپىيىشىگە ئەملى چەكلىمە پەيدا قىلالايدىغان ھەرىكەتلەرنى مۇتلەق تۈردە ئەمەلىيەتكە ئايلاندۇرۇشىمىزنى ئۆزىنىڭ ئاساسلىق ۋەزىپىسى قىلىدۇ.

بۇ تەھلىللەردىن كېيىن، مەخپىيەتلىك ھەققىدە تولا بەك ئۇزكۇپ كېتىشىمىزنىڭمۇ ھاجىتى يوق. ئالدى بىلەن ختاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ئۇزۇن يىللىق بىلىمگە ھۆرمەت قىلماسلىق تارىخى، بىلىمسىزلەر ھاكىمىيەت سوراش ۋە چىرىكلىشىش تارىخى ختاي تاجاۋۇزچىلىرىنى رازۋېدكا ساھەسىدە چېكىدىن ئاشقان قالاق ۋە ياۋايى قىلىشىغا سەۋەب بولغانلىقى بىر پاكىت. ھېچ بولمىغاندا ئۇلارنىڭ بۇ ھەقتىكى تەجرىبىسىزلىكىمۇ بىر ئاجىزلىق. ختاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ تېخى يېقىنقى يىللاردىلا قۇرۇلۇۋاتقان جاسۇسلۇق ئورگانلىرى بىلىمسىز، قارا نىيەت، تەمەخور، چىرىك، ئارقا ئىشىكتىن كىرىپ كەلگەن، پارا بېرىپ كىرگەن ئىقتىدارسىزلار بىلەن توشقۇزۇلغانلىقىنى، بۇلارنىڭ ھەرقانچە تەجرىبىسى ئاشتى دېيىلگەن بىلەنمۇ ئۇلاردا يەنىلا نۇرغۇن ئاجىزلىقلارنىڭ ساقلانغانلىقىنى ھەرگىز ئۇنتۇماسلىقىمىز لازىم. شۇنداق ئىكەن، كىنولاردا ياكى رومانلاردا تەسۋىرلەنگەن سۈنئىي جاسۇسلۇق ھېكايىلىرى، گېزىت-ژۇرناللىرىدا تەسۋىرلەنگەن ھەرخىل جىنايى ۋەقەلەرنىڭ تەجرىبىلىرىدىن پايدىلىنىپ بىرەر-يېرىم قېتىم پائالىيەت قىلساقمۇ، ختاي تاجاۋۇزچى رازۋېتچىكلىرىنىڭ دەرھال دىققەت قىلىپ كېتىشى ناتايىن. ئەڭ مۇھىمى، ۋەھىمە پەيدا قىلىدىغان ھەرىكەتلەرنىڭ زىچ، ئىزچىل داۋام قىلىپ تۇرۇشى، ئۇنىڭ پاش بولۇش پۇرسىتىنى شۇنچە تۆۋەنلىتەلەيدىغانلىقىدەك بىر ئالاھىدىلىكتىن پايدىلىنىشقا دىققەت قىلىشىمىز لازىم. ئىشىنىشكە بولىدىكى، پىدائىيلىرىمىزنىڭ ھەرىكەت سانىنىڭ ئارتىپ بېرىشىغا

كېمىدە ئون مىڭ خىتاي تاجاۋۇزچىسى يوقىتىلغان بولىدۇ. ھەربىر زەربە يېگەن خىتاي تاجاۋۇزچىسىنىڭ پاجىئەسىدىن قورقۇپ دۆلىتىگە قاچىدىغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ سانىنى كېمىدە يىگىرمە كىشى دەپ مۆلچەرلىگىنىمىزدە (توقسەن ئىككىنچى يىلى ئۈرۈمچىدىكى بىر قېتىملىق خىتاي چاغىنى پاجىئەسىدە يۈزمىڭدىن ئارتۇق خىتاي تاجاۋۇزچىسى كەلمەسلىك ئۈچۈن قېچىپ كەتكەن ۋە شۇ يىلىسى يېڭىدىن كېلىدىغان خىتاي تاجاۋۇزچى كۆچمەنلەر ئېقىمى ئالدىنقى يىللىرىدىكىسىنىڭ ئوندا بىرسىگە چۈشۈپ قالغان!)، ۋەتىنىمىز شۇ يىلى ئىككى يۈز مىڭدىن ئارتۇق كونا خىتاي تاجاۋۇزچىسىدىن، ھەمدە يەنە شۇنچىلىك يېڭى خىتاي تاجاۋۇزچىسىدىن قۇتۇلغان بولىدۇ! بۇ ھالەتنى ئۇدا ئون يىللا داۋاملاشتۇرۇپ بەرگىنىمىزدە، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ پارتىزانلىق ئۇرۇشىنى ئاساس قىلىدىغان ئىككىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەت دەۋرىگە قەدەم قويالىشىمىزدىن دېرەك بېرىدۇ. شۇنىڭدەك، ۋەتىنىمىزنىڭ قۇرغاق چۆللۈك بولىشى، ئارىلىق ئۇزۇن، خىتايلار بىلەن بولغان مۇناسىۋەتلىرىدە بىر-بىرسىگە ئوخشىمايدىغان نۇرغۇن ئەللەر بىلەن بىۋاستە چېگرىداش بولۇشتەك ئۆزگىچە ئەۋزەل جۇغراپىيىلىك ئالاھىدىلىكلىرىدىن تولۇق پايدىلانغىنىمىزدا، ئۇزۇنغا قالماي ئۈچىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەت دەۋرىنىمۇ قولغا كەلتۈرەلىشىمىز مۇمكىن بولىدۇ.

قېنى قىزىپ تۇرغان، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن تولا دەشنەم

ھەرىكەت پەيدا قىلغۇچى پىدائىيلىرىمىزنىڭ سانى ۋەتىنىمىز دائىرىسى ئىچىدە بىرقانچە مىڭ كىشىگە يەتكىنىدىن كېيىن، دۈشمەنىنىڭ ئاجىز نۇقتىلىرىغا زەربە بېرىش ھەرىكەت قىتىم سانىنى ئاشۇرۇپ، ھەربىر پىدائىي يىلىغا بىر-ئىككى قېتىم ۋەقە پەيدا قىلىدىغان ھالەتتىن، ھەر مەۋسۇمدا، ھەر ئايدا بىر ۋەقە پەيدا قىلىشنى ئىشقا ئاشۇرۇشقا تىرىشىش لازىم. بۇ دېگەنلىك، يىلىغا نەچچە ئون مىڭ قېتىملىق خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى قوغلاش ۋەھىمىسى پەيدا قىلىش دېمەكتۇر. بۇ يەنە يىلىغا نەچچە يۈزمىڭ خىتاي تاجاۋۇزچىسىنىڭ ۋەتىنىگە چېكىنىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش بىلەن ۋەتىنىمىزگە يېڭىدىن تاجاۋۇز قىلىش نىيىتىگە كەلگەن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن نەچچە يۈزمىڭنى ئازايتىش دېگەنلىك بولىدۇ!

بىز «مۇستەقىللىقىمىزدىن ئۈمىد بارمۇ؟» دېگەن كىتابىمىزدا بايان قىلغىنىمىزدەك يالغۇز كىشى بويىچە، چىللىك شەكلىدە، پىرامىدىلىق ئاددىي پروگرېسسىيە شەكىللىرىدە يالغۇز كىشىلىك، ئىككى كىشىلىك، تۆت كىشىلىك مۇستەقىل ياكى زەنجىرسىمان ھەرىكەت گۇرۇپپىلىرىدىن ھەرقايسى مۇھىم شەھەرلىرىمىزدە بىرەر مىڭ كىشىمىز يوشۇرۇن زەربە بېرىش ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتىدۇ دەپ مۆلچەرلەپ باقايلى: ھەربىر پىدائىيمىز يىلىغا ئىككى قېتىمدىن ھەرىكەت قىلىپ جەمئىي بەش خىتاي تاجاۋۇزچىسىغا زەربە بېرەلىگىنىدە، يىلىغا ئەڭ

باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنى بەش-ئون يىلغىچە قالمايلا ئىككىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەتكە ئايلاندۇرۇش شارائىتىنى يارىتالىشىمىز مۇمكىن. قېنى، ۋەتەنپەرۋەرمەن دەپ ئويلايدىغان ھەربىر كىشىمىز بۇ تۆردىكى مۆلچەرنى ئۆزلىرى بىلگەن پاكىتلار بويىچە قايتا بىر ھېسابلاپ كۆرۈشكە بولىسىمۇ جاسارەت قىلالامدۇ؟

ئۇنىڭ ئۈستىگە ئەگەر بۇ تۆردىكى يوشۇرۇن ۋەھىمە پەيدا قىلىش ئۇچۇن ئۆزىنى ئاتىيالايدىغان پىدائىيلىرىمىزدىن تۆنجى يىلى بىرەر يۈز ئادەم ھەرىكەت باشلاپ، ھەرقايسى شەھەرلىرىمىزدە تۆنجى يىلى بىرنەچچە مىڭ دۈشمەننى ئەڭ پاجىئەلىك شەكىلدە يوقىتىش ۋەزىيىتىنى يارىتىپ بېرەلەيدىغانلا بولسا، ئىككىنچى يىلدىن باشلاپ بۇ پېشقەدەم پىدائىيلىرىمىز ئەزا كۆپەيتىشكىلا كىرىشىپ قالماي، يېڭى-يېڭى ئۈلگە ئالىدىغانلارمۇ ھەسسىلەپ كۆپىيىشى مۇقەررەر. دۈشمەن ئارىسىدا ۋەھىملىك يوشۇرۇن پاجىئەلەرنىڭ كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ ۋەتىنىگە قاراپ قاچىدىغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ سانىمۇ تېز سۈرئەتتە ئارتىپ كېتىشى، يېڭىدىن كېلىدىغانلارنىڭمۇ قورقۇپ كېلىشتىن مەڭگۈ ۋاز كېچىشى تەبىئىي. بۇ تۆردىكى پائالىيەتلەرنىڭ ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇلۇشى نەتىجىسىدە، بۇنداق ئازىيىش قايتا ئەسلىگە كەلمەيدىغان ئىزچىل ئازىيىش ھادىسىسىگە ئايلىنىپ كېتىدۇ.

بەزى كىشىلىرىمىز خەلقىمىزنىڭ قېنىدا ئەزەلدىن بار

يەپ نىمە قىلارىنى بىلەلمەي يۈرگەن پىدائىيلىرىمىزنى ھەر يۈز كىشىمىزدىن بىرسى چىقىدۇ دېگىنىمىزدە، نوپۇسىمىزنى ئون مىليون دەپ ئالغىنىمىزدىمۇ يۈزمىڭ پىدائىي ئوتتۇرىغا چىقىدۇ دېگەن گەپ. بىز بۇ ساننى ئون ھەسسە ئازايتىپ يىلىغا ئون مىڭ پىدائىي ھەرىكەت قىلالايدۇ دېگىنىمىزدىمۇ، يىلىغا ئەللىك- يۈز مىڭ قېتىملىق ۋەھىمە يارىتىش ھەرىكىتىدىن دېرەك بېرىدۇ! يەنى، ھەربىر پىدائىيىمىز يىلىغا ئىككى- ئۈچ قېتىمدىنلا (ھەر يۈز كۈندە بىرەر قېتىمدىن!) ھەرىكەت قىلىپ قويسىلا، ھەر قېتىمدا ئىككى-ئۈچتىن دۈشمەنگە زەربە بېرىپ تۇرسىلا ۋەتىنىمىزدىكى يىلىغا پويىزلارغا پېتىشماي قاچىدىغان بىرەر مىليون دۈشمەننىڭ ئازىيىشىدىن دېرەك بېرىدۇ! ئويلاپ كۆرەيلى، بىزنىڭ بۇ پىدائىيلىرىمىزغا ھەر يۈز كۈندە بولسىمۇ بىرەر قېتىم يوشۇرۇن ۋەھىمە يارىتىشقا كېرەكلىك ماتېرىيال ۋە پۇرسەت چىقماسمۇ؟ ئۇلارغا ھەر يۈز كۈندە بىرەر بەخىرامان ۋە ئاجىز دۈشمەن ئۇچرىماسمۇ؟ كېسىپ ئېيتالايمىزكى، ئەگەر پېيىغا چۈشىدىغانلا بولساق، ھەربىر پىدائىيىمىز ئۈچۈن يىلدا نۇرغۇن قېتىملىق ھەرىكەت پۇرسىتى كېلىپ تۇرىدىغانلىقىدا شەك يوق. پەقەت ئىمكانىيەت بولمىغاندا، پۇرسەت كۈتۈپ تۇرۇپ يۈزلەرچە كۈچلۈك دۈشمەن كۈچلىرىگە جان پىدا قىلىپ بولسىمۇ بىراقلا زەربە بېرىشنىمۇ ئويلىنىشقا بولىدىغان ئۇسۇللاردۇر. ئەنە شۇنداق پىداكارلىق كۆرسىتىدىغانلا بولىدىكەنمىز، يىلىغا يوشۇرۇن ۋەھىمە پەيدا قىلىش ئۈچۈن ئاتلانغان بەش- ئون مىڭ پىدائىيىمىزنىڭ پىداكارلىقى نەتىجىسىدە، بىرىنچى

بۇنداق پىداكارلىقنىڭ يىپ ئۇچلىرى ھازىرمۇ كەڭ ساقلانماقتا. ئالايلۇق، بىزنىڭ خەلقىمىز ئارىسىدا باللىرىغا ئەتىۋارلاپ قويغان ئىسىملار ئارىسىدا "جىم تۇر، ياۋاش، تەسلىمچى، سۇلھى، ئىتائەت، باشئەگ، ..." دېگەندەك قۇللۇق ۋە قورقۇنچاقلىقنى ئىپادىلەيدىغان بىرمۇ ئىسىمنى تاپالمايمىز. بۇنىڭ دەل ئەكسىچە، "باتۇر، قەھرىمان، كۈرەش، ئازاد، ئەركىن، دولقۇن، ئۆركەش، ئۆتكۈر، يولۋاس، شىرئەلى، ئارسلان، ..." دېگەندەك قەھرىمانلىق، مۇستەقىللىق ئارزۇلىرى نامايان قىلىنغان، ھەتتا ئىنتايىن كۆپ قىسىم ئىسىملار پەيغەمبەرلىرىمىزنىڭ، ساھابىلەرنىڭ، باتۇر، قەھرىمانلىرىمىزنىڭ روھىنى ساقلاپ قېلىشنى ئارزۇ قىلىدىغان ئىسىملارنى خەلقىمىز ھەرگىزمۇ ئىسىم تاپالماي دوراپ قويۇۋالغان ئىسىملار ئەمەس! يۈزمىڭلىغان كەلىمىلىك سۆز بايلىقىغا ئىگە خەلقىمىز جان-جىگەر باللىرىغا ھەرگىزمۇ چاقچاق ئورنىدا ئىسىم قويغان ئەمەس! باللىرىمىزمۇ ئۆزلىرىنىڭ بىر ئۆمۈر ئۆزگەرتىشنى خىيالىغىمۇ كەلتۈرمەي پەخىرلىنىپ ئاتىلىشنى ساقلايدىغان بۇ تۈردىكى ئىسىملىرىمۇ ھەرگىز قويغىلى لەقەم تاپالماي ساقلاپ كېلىۋاتقان ئىسىملار ئەمەس! بۇ خىل جەڭگىۋار، قەھرىمانلىق، مىللىي، دىنىي ئەقىدىلىرى، ئارزۇ-غايىلىرىنى بىر ئۆمۈر ھەمرا قىلىشنى، بۇ غايىگە يېتىشنى بىر مىنۇتمۇ ئۇنتۇپ قالماسلىقنى ئىرسىي شەكىلدە ئەسلەپ كېلىۋاتقانلىقىنىڭ نەتىجىسى بولماي نېمە؟!

خەلقىمىز ئازادلىققا، بۇنىڭ ئۈچۈن ھەرىكەتكە ئاتلىنىشقا،

بولغان ۋەتەنپەرۋەرلىك ئامىللىرىنى ئىنكار قىلىشىپ، ""بىزدىن بۇنىڭدەك خەتەرلىك، جان كېتىدىغان ھەرىكەتلەرگە ئۆزىنى بېغىشلايدىغان كىشىلەر چىقمايدۇ"" دېيىشمەكتە. يەنە بەزىلەر بۇ تۈردىكى پائالىيەتلەرنى "خەلقنى بىھۇدە ئۆلۈمگە تۇتۇپ بېرىدىغان، بىھۇدە ئادەم ئۆلۈشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان خاتا ھەرىكەت" دەپ قاراشماقتا.

بىز بۇ كىشىلىرىمىزدىن سوراپ باقايلى: يەتتى قىزلىرىم، سادىر پالۋانلارنىڭ جان پىدا قىلىپ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىگە ئاتلىنىشى خاتا بولۇپ قالغانمىدى؟ تۆمۈر خەلىپە، غوجا نىياز ھاجى دەۋرلىرىدىكى خەلق ھەرىكەتلىرىمۇ خاتا بولۇپ قالغانمىدى؟ ۋەتەن ئۈچۈن جان پىدا قىلىپ جەڭ قىلغان ئىككىنچى جۇمھۇرىيەت قۇرغۇچىلىرىمىزنىڭ قوراللىق جەڭگە ئاتلىنىش تەشەببۇسلىرىمۇ خاتا بولۇپ قالغانمىدى؟ روشەنكى، دۈشمەنگە قارشى كەسكىن ھەرىكەت قوزغاشقا نارازى بولۇۋاتقانلارنىڭ ھېچقايسىسىدا ۋەتەن دەيدىغان بىر ئاشىق يوق! تىنچلىق ۋە تەسلىمچىلىك ئەقىدىلىرىگە پېتىپ قالغان ئۇنداق كىشىلەر ئارىسىدىن ھەقىقەتەنمۇ ۋەتەن ئۈچۈن جان پىدا قىلىدىغان پىدائىيلارنىڭ چىقىشى مۇمكىن ئەمەس! ئەمما خەلقىمىزدىن بۇنداق پىدائىيلار قەتئىي تېپىلىدۇ. يىراق تارىخنى قويۇپ، تېخى يېقىندىلا بولۇپ ئۆتكەن بارىن ئىنقىلابىنىڭ قەھرىمانلىرى، ئۈرۈمچى چاغان ۋەھىمىسىنى پەيدا قىلغۇچى پىدائىيلىرىمىز، غۇلجا نامايىشىنى قوزغىغان قەھرىمانلىرىمىز ئەنە شۇنداق پىدائىيلىرىمىزنىڭ ئاۋانگارتلىرىدۇر. ئۇلارلا ئەمەس، بەلكى بارلىق خەلقىمىزدە

ئازاد رايون ھالىغا كەلتۈرۈلگەن بولىدۇ. بۇ خىل ۋەزىيەت — مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ئىككىنچى باسقۇچى ھېسابلانغان نىسپىي ياكى مۇقىم پارتىزانلىق ھەرىكەت باسقۇچىغا كىرگەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ. شۇ كۈنلەرگە بارغاندا بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەت بولغان مۇتلەق يوشۇرۇن ھەرىكەت باسقۇچى ئاساسلىق ھەرىكەت شەكلى بولۇشتىن تەدرىجىي ھالدا قوشۇمچە ھەرىكەت شەكلىگە ئۆتۈپ، قىسمەنلىكتە دۈشمەننىڭ ئەڭ ئاجىز قالغان قوراللىق تارقاق كۈچلىرىگە ئۈشتۈمتۇت زەربە بېرىشنى ئاساس قىلىدىغان شەھەر ئەتراپى پارتىزانلىق ھەرىكەت شەكلى ئاساسلىق ئورۇنغا كۆتۈرۈلىدۇ. پارتىزانلىق ھەرىكەتلىرىمىزنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك داۋام قىلىشىنىڭ مۇقەررەر نەتىجىسى — مۇقىم ئازاد رايونلىرى بولغان، مۇنتىزىم مىللىي ئارمىيەمىزنىڭ قۇرۇلۇشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ئۈچىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىز بولىشىدا گەپ يوق.

دېمەك، بىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىزنى قانات يايدۇرۇشىمىز ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. بىز بۇ باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنى ئۇتۇشلۇق قانات يايدۇرۇش ئۈچۈن، خەلقىمىز ئارىسىدا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى قوغلاش ئۈچۈن مۇتلەق يوشۇرۇن ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىش ئىرادىسىنى تىنماي تەشۋىق قىلىشىمىزغا توغرا كەلمەكتە. بۇنىڭ ئۈچۈن يوشۇرۇن ھەرىكەتلەرنىڭ ئەھمىيىتى، يوشۇرۇن ھەرىكەت شەكلى، يوشۇرۇن ھەرىكەت

مىللىي مۇستەقىل دۆلىتىنىڭ ئەسلىگە كېلىشىگە قېنىغا سىڭىپ كەتكەن هالدا تەشنالىقىنى هەر مىنۇت نامايەندە قىلماقتا. بۈگۈنكى خەلقىمىز مىللىي مۇستەقىللىق هەرىكىتىگە ئاتلىنىشقا تۆمۈر خەلىپە دەۋرىدىن، بىرىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز ۋە ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز دەۋرىدىن تېخىمۇ كۆپ تەشنا هالدا تۇرماقتا. ئەنە شۇنداق بىر خەلقنى ئۇخلاۋاتىدۇ، ئۈيۈشۈپ قالغان، مەنلىكىنى يوقاتقان، كېسەل، قورقۇنچاق، جاسارىتى يوق، ... دېگەندەك بەتناملار بىلەن پەس كۆرۈش، خەلقىمىزگە قىلىنغان دۈشمەنچە هاقارەتتۇر. خەلقىمىز بىر ئەسىردىن بېرى ئويغانماقتا. ئۇلارغا هەرىكەت باشلاش پىلانى، هەرىكەت شەكلى، هەرىكەت ئۈلگىسى، هەرىكەت بۇيرۇقىلا كېرەك! بۈگۈنكى ئېغىر ۋەزىيەتتە، ئىنتايىن خەتەر ئاستىدا تۇرغىنىغا قارىماي، خاتا پىلانلانغان، خاتا مۆلچەرلەنگەن، خاتا يېتەكلەنگەن بولۇشىدىن قەتئىي نەزەر، جېنىنى ئالقىنىغا ئېلىپ قاتنىشىۋاتقان ئىرچىللىقى يوق، خەتىرى چوڭ هەرىكەتلەردە خەلقىمىزنىڭ ئاللىقاچان ئويغىنىپ بولغانلىقىنى ئوچۇق كۆرۈپ ئالالايمىز!

ئەگەر مۇتلەق يوشۇرۇن هەرىكەت شەكىللىرى بىلەن ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى يىلىغا بىرقانچە يۈزمىڭدىن ئازايتىش ۋەزىيىتىنى يارىتالىغىنىمىزدا، تەخمىنەن ئون يىل ئۆتكەندە ۋەتىنىمىزدىكى تاجاۋۇزچى خىتاي ئاهالىسىنى ئىككى-ئۈچ مىليون ئازايتالىشىمىز مۇمكىن. يەنى، ۋەتىنىمىزدىكى كىچىك بازار-شەهەرلىرىمىز نىسپى

قالدۇرماسلىقتا تىرىشىش ۋە تاكى تارقىتىش نىشانىغا يەتكۈچە ئوچۇق قول بىلەن تۇتماسلىقتا تىرىشىش كېرەك. ئۆز ئالدىغا پائالىيەت قىلغۇچىلار ئۆزى بىلگەن ئۇسۇللار، ئۆزىدىكى ماتېرىياللار، قورال-سايمانلارنى باشقا قېرىنداشلىرىغا يوشۇرۇن بەرمەكچى بولغىنىدا بىۋاسىتە بېرىشتىن ئىمكانقەدەر ساقلىنىشى، ئەڭ ياخشىسى ئۆزلىرى بىلىدىغان يەرلەرگە قويۇپ كېتىش قاتارىدىكى بىخەتەر چارىلاردىن پايدىلىنىش كېرەك. بولۇپمۇ شۆھرەت قازىنىش، تارىخ قالدۇرۇش، ئارخىپ قالدۇرۇش، پاكىت ساقلاش دېگەندەك باھانىلەر بىلەن مەخپىي ھەرىكەت پىدائىيلىرىمىزنىڭ ھەرقانداق بىر ماتېرىيالنى ساقلاپ قويۇشتىن ئالاھىدە ساقلىنىشىمىز لازىم. بۇنداق ماتېرىياللارنى چەتئەلدىكى مۇھاجىرلىرىمىزغا ئەۋەتىپ بېرىشمۇ ئوخشاشلا خەۋپلىك.

مىللىي شەھەر ئاھالىلىرىمىز ئارىسىدا ئېلىپ بېرىلىدىغان يوشۇرۇن ھەرىكەت تەشۋىقاتى ئەمەلىي ھەرىكەت ئۈلگىلىرىگىمۇ جىددىي ئېھتىياجلىق. شۇڭا ھەربىر پىدائىي، ھەربىر جەڭچى دۈشمەنىنىڭ ئاجىز نۇقتىلىرىغا ئەڭ يوشۇرۇن، ئەڭ بىخەتەر، ئەڭ ۋەھىمىلىك، ئەڭ كۈچلۈك زەربە بېرىش ئەمەلىي ھەرىكەتلىرى ئارقىلىق خەلققە ئۈلگە كۆرسىتىشنى ئۆزىنىڭ جىددىي ۋەزىپىسى قىلىۋېلىشى لازىم. خەلق ئەمەلىي زەربە بېرىش ھەرىكەت ئۈلگىلىرىدىن ھاياجانلانسۇن، جاسارەت ئالسۇن، ئۈلگە ئالالايدىغان بولسۇن. بۇ خىل تەشۋىقاتلار مەخپىيەتلىك بىلىملىرىگىمۇ ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىلىشى

قورallلىرى، يوشۇرۇن ھەرىكەت مەشىقلىرى، يوشۇرۇن زەربە بېرىش نىشانلىرى، يوشۇرۇن ھەرىكەت قىلىدىغان تەشكىلاتلارنى قوغداش تەشۋىقاتلىرى قاتارلىقلارنى يوشۇرۇن كىتاب، يوشۇرۇن خەت، يوشۇرۇن لېنتا، يوشۇرۇن يۇمشاق دېتال، س د تەخسىلىرى، يوشۇرۇن ئىنتېرنېت تورلىرى ياكى شەخسى ئىنتېرنېت ساندۇق ئادرېسلىرى – ئېلخەت قاتارلىقلارىدىكى باشقا ۋاسىتىلار بىلەن كەڭ كۆلەمدە تارقىتىش بىلەن بىرگە، بىر قىسىم ئەمەلىي ھەرىكەت شەكىللىرى بويىچە خەلققە ئۈلگە تىكلەپ بېرىشكىمۇ ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىلىشى لازىم.

بىزنىڭ يوشۇرۇن تەشۋىقاتىمىز چوقۇم ئەڭ بىخەتەر بولغان ئۇسۇل-چارىلارغا تايىنىش بىلەن بىرگە، تەشۋىقاتلىرىمىز چوقۇم خەلقىمىزنىڭ قولىغا ئەڭ بىخەتەر يوللار بىلەن بىۋاسىتە يېتىدىغان، بىۋاسىتە كۆرەلەيدىغان بولۇشى شەرت. بىز بارلىق خەۋەرلىشىش ۋاسىتىلىرىدىن تولۇق پايدىلىنىپ يېرىم مىليوندىن ئارتۇق مىللىي شەھەر ئاھالىلىرىمىز ئارىسىغا يوشۇرۇن ھەرىكەت تەشۋىقاتىنى يەتكۈزۈشكە كۈچ چىقىرىشىمىز لازىم. بۇنىڭ ئۈچۈن ھەرقايسى پىدائىيلار، يوشۇرۇن ھەرىكەت قوشۇنلىرىمىز ئىزچىل تۈردە يوشۇرۇن تەشۋىقات چارىلىرىنى تەتقىق قىلىپ چىقىشى، ھەر دائىم ئۇسۇل-چارىلارنى يېڭىلاپ، تەدرىجىي مۇكەممەللەشتۈرۈپ بېرىشى كېرەك. يازما بۇيۇملار ئەڭ ياخشىسى كومپيۇتېر ياكى زامانىۋى ماشىنىلار بىلەن يېزىلىشى، قەغەزلەرگە قول ئىزى

ھەرىكەتلىرى ھەددىدىن ئاشقاندا دۈشمەن ئەڭ زىچ تۇرغان جايلارغا ئۆزىمىزنى قۇربان قىلىش ھېسابىغا بولسىمۇ قايتۇرما قىساس پائالىيەتلىرى بىلەن خەلقىمىزگە جاسارەت بېرىپ، دۈشمەنگە بېسىم ھېس قىلدۇرۇشىمىز لازىم.

بىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىز ھەرگىزمۇ دۈشمەننى ئۆلتۈرۈپ تۈگىتىشنى مەقسەت قىلمايدۇ. ئۆزىمىزنى ئۆلۈمگە تۇتۇپ بېرىشنى تېخىمۇ مەقسەت قىلمايمىز. بىز بۇ باسقۇچتا ئەڭ تېپىك، ئەڭ ۋەھىمىلىك پاجىئەلەرنى پەيدا قىلىپ دۈشمەننى ۋەتىنىمىزگە ئاياق بېسىشتىن قورقىدىغان، يەرلىشىۋالغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى ۋەتىنىمىزدە بىخۇدۇك تۇرالماي ئۆز دۆلىتىگە قاچىدىغان ۋەزىيەت يارىتىشنى ئۆزىمىزگە مەقسەت قىلىمىز. شۇڭا ھەرىكىتىمىز ئىمكان قەدەر ۋەھىمىلىك بولۇشى شەرت. بۇنىڭ ئۈچۈن دۈشمەننىڭ ئەڭ سۆيۈملۈك، ئەڭ ئەتىۋارلىق، ئەڭ داڭلىق، ئەڭ بىچارە، ئەڭ ئۇتۇقلۇق تەبىقىلىرىگە تاللاپ زەربە بېرىشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىشىمىز لازىم. خۇددى شۇنىڭدەك، يوشۇرۇن زەربە بېرىش ھەرىكەت تەجرىبىلىرىمىز يېتەرلىك بولمىغان بۇگۈنكى ئەھۋالىمىزدا ھەرگىزمۇ تەنتەكلىككە يول قويماسلىقىمىز، كۈچىمىز يەتمەيدىغان، قۇتۇلغىلى بولمايدىغان، ئەھمىيىتى بولمايدىغان، ئاسان پاش بولۇپ قېلىشقا سەۋەب بولىدىغان ھەرىكەتلەردىن ئۆزىمىزنى تارتىشقا تىرىشىشىمىز لازىم. ۋەتىنىمىزگە ئاياق باسقان بىر ئاققۇن، بىر خىتاي تىلەمچىسى ۋەتىنىمىزدە بىرەر يىل بىخۇدۇك

شەرت. بۇ خىل ھەرىكەت بىلەن شۇغۇللانغۇچىلار مەڭگۈ پاش بولۇپ قالماسلىق، مەڭگۈ قولغا چۈشۈپ قالماسلىقنى ئۆزلىرىگە پرىنسىپ قىلىشى، قاتتىق تەلەپچان بولىشى شەرت. خۇددى شۇنىڭدەك، يوشۇرۇن زەربە بېرىش ھەرىكىتىمىزگە قاتناشقۇچىلار، مۇمكىن بولغىنىچە يالغۇز پائالىيەت قىلغۇچىلار قانچىكى كۆپ بولسا، زەربە يېگەن دۈشمەن قانچىكى كۆپ بولسا، قېتىم سانى قانچىكى كۆپ بولسا، دۈشمەننىڭ قىساس ھەرىكەتلىرىمۇ كۆپىيىپ كېتىدىغانلىقىنى، ئەمما ئۇ بىزنى قورقۇتۇشتىن ئىبارەت رولىنى يوقىتىپ، غەزەپ ۋە قارشىلىقنى تېخىمۇ كۈچەيتىۋېتىدىغانلىقىنى بىلىشىمىز كېرەك. ئەگەر بىز ئازراقلا ھەرىكەت قىلىپ قويۇپ، ئۇزۇنغىچە جىم يېتىۋالساق، ئىنتايىن ئاز ھەرىكەت قىلىپ، ئىزچىللىقىغا ئەھمىيەت بەرمىسەك، ھەر قېتىملىق ھەرىكىتىمىزنى تۈپتىن ئوخشىمايدىغان ئۇسۇللار بىلەن ئېلىپ بارمىساق، دۈشمەننىڭ قىساس ئېلىش پۇرسىتى شۇنچە كۆپىيىپ كېتىدۇ. بىھۇدە ئۆلتۈرۈلگەن ئادەملىرىمىز خەلقىمىزگە ئۈمىدسىزلىك ئېلىپ كېلىدۇ. شۇڭا، ئىمكانبار كۆپ ھەرىكەت، ئىمكانبار كۆپ زەربە بېرىش ھەرىكىتىگە كاپالەتلىك قىلىشىمىز، دۈشمەننى بىر كۈنمۇ ئارامىغا قويماي، ئىزچىل پاراكەندە ھالىتىدە تۇتۇشقا تىرىششىمىز لازىم.

شۇنى ئۇنتۇماسلىقىمىز كېرەككى، بىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىز ھەرگىزمۇ ئۆز خەلقىمىزنىڭ يوقىلىشىنى مەقسەت قىلمايدۇ. شۇڭا دۈشمەننىڭ قىساس

ئىشچى، دېھقان ۋە كاسىپلىرىمىز تاجاۋۇزچى خىتايلار ئالدىدا ئۆلۈم جازاسىغا تارتىلغۇدەك نېمە گۇناھ قىلغانىدى؟! ئۇلار ھاكىمىيەت كۈچى، سىياسىي ھەرىكەت كۈچى، قورال‌لىق كۈچى بىلەن بىۋاسىتە ياكى ۋاسىتىلىك، ئاشكارا ياكى يوشۇرۇن، تاجاۋۇزچىلارنىڭ مەنپەئەتى ئۈچۈن تۈزۈلگەن قانۇن باھانىسى ياكى سىياسىي مەقسەتلەردە ئۆلتۈرۈلسە، ئېغىر جازالارغا تارتىلسا، سۈرگۈن قىلىنسا، قامالسا، ئاچ-يالىڭاچ قالدۇرۇلسا، بىلىمسىز، ساۋاتسىز، ئىشسىز قالدۇرۇلسا گۇناھ بولمايدىكەنۇ، بىز ئۇلارنى ئۆز دۆلىتىگە چېكىندۇرىمىز دېسەك بىزنىڭ ناھەق بولۇپ قالامدىكەن؟ ۋەتىنىمىزنى بېسىپ ياتقان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ھەرقانداقى دېگۈدەك ئادەم بېشىغا يۈزمىڭلارچە يۈەن قىممىتىدىكى ۋەتىنىمىز مال-مۈلكىنى چاڭگىلىغا كىرگۈزىۋېلىپ تالان-تاراج قىلسا ئۇلارنىڭ ھەقلىق بولىدىكەنۇ، خەلقىمىز ئۆز يۇرتىدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن بۇ ھەقلىرىنى تەلەپ قىلسا ""مېڭىنى خاتا ئۆلتۈرسەكمۇ مەيلىكى، بىرسى توردىن چۈشۈپ قالمىسۇن"" دەيدىغان دۇنيا تارىخىدا زادىلا كۆرۈلۈپ باقمىغان ۋەھشىيانە فاشىستلىق يوللار بىلەن بىزنى يوقىتىشقا ئاتلانسا، بىز ئۇلارغا ۋەھىمە يارىتىمىز دېسەك يەنە بىزنىڭ خاتا بولۇپ قالامدىكەن؟!

شۇنداق ئىكەن، بىزنىڭ ھەرىكىتىمىز، پەيدا قىلىدىغان ھەربىر ۋەھىملىك ھەرىكىتىمىز ئۇنلاپ، ھەتتا يۈزلەپ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى ۋەتىنىمىزدىن قېچىپ كېتىشكە تۈرتكە

جان باقالدى دېمەك، يۈزلەرچە ئاققۇن، مىڭلارچە خىتاي يىگى تىلەمچى يۇرتدىشىغا يېزىلغان چاقىرىق قەغىزى بولۇپ قالماقتا. ۋەتىنىمىزدە ئايلىنىپ يۈرگەن ھەربىر ياماقچى، ھەربىر سودىگەر خىتاي يۈزمىڭلارچە يۇرتدىشىغا تەكلىپ قەغىزى ئەۋەتكىنىگە تەڭ بولماقتا. بىز ئۆمۈر بويى ھاياتىنىڭ بىرەر خىل راھىتىنى كۆرمەي ئېتىز-ئېرىق، جاڭگاللاردا ئۆلۈپ توگەپ كېتىۋاتقان ئاتا-ئانىلىرىمىز، بوۋاي-مومايلىرىمىزنىڭ، توپا-قىغلارغا مىلىنىپ چوڭ بولۇۋاتقان، نە يەسلى، نە باللار باغچىسى، نە ئويۇنچۇق، ... باللارغا خاس ھېچقانداق نەرسىدىن بەھرىمەن بولالماي، ئېسىنى بىلەر-بىلمەيلا تېزەك تېرىپ، مال بېقىپ، ئائىلىسىنىڭ بىر پارچە يۈكىنى باللىق ۋۇجۇدى بىلەن كۆتۈرۈپ ئۆسۈۋاتقان نارەسىدە باللىرىمىزنىڭ، تۇغۇلۇشقا تەييار بولۇپ قالغان ئانا قورسىقىدىكى باللىرىمىزنى تارتىپ چىقىرىپ بوغۇپ ئۆلتۈرۈۋاتقانلىقىنىڭ، ھاملىلىرىمىزنىڭ قان ۋە جان قىساسىنى ھەربىر ھەرىكىتىمىزنىڭ ھەرىكەتلەندۈرگۈچى كۈچى قىلىشىمىز لازىم. ئالدىمىزغا چىققان ھەرقانداق بىر خىتاي تاجاۋۇزچىسى، ئۇ مەيلى كىچىك بولسۇن، ياكى قېرى بولسۇن، ئۇلارنىڭ ھەممىسى يا ئۆتمۈشتە بىزگە زۇلۇم سالغان بىر تاجاۋۇزچى ياكى خەلقىمىزنىڭ بىر پەرزەنتىنى ئۆلۈمگە زورلاپ ئۇنىڭ مەنپەئەتى ئۈستىدە ياشاۋاتقان بىر ۋاسىتىلىك جاللات ياكى ئۇنىڭ ئەۋلادىدۇر. بىزنىڭ مىڭلىغان، مىليونلىغان بىھۇدە ئۆلتۈرۈلىۋاتقان نارسىدىلىرىمىز، مېھرىبان ئانىلىرىمىز، سۆيۈملۈك ئاتىلىرىمىز، زىيالىيلىرىمىز، تېخنىكلىرىمىز،

2.9§ مۇستەقىللىق كۈرەش مەنتىقىمىز

كائىنات ۋە ئۇنىڭ ئىنتايىن كىچىك بىر تەركىبى بولغان يەرشارىمۇ نۇرغۇنلىغان تەبىئىي قانۇنىيەتلەر بىلەن ئەڭ مۇكەممەل شەكىلدە يارىتىلغان بولۇپ، ئىنسانلار بۇ يارىتىلىش قانۇنىيەتلىرىگە بويسۇنۇش جەريانىدا ھاياتلىقنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرى بويىچە بىر قاتار تەبىئىي قانۇنىيەت مەنتىقىلىرىنى تۈزۈپ چىقماقتا. ئەگەر بىز ھەرقانداق بىر ئىشنى تەبىئىي مەنتىقىسى بويىچە ئىشلىمىگىنىمىزدە، تەبىئىي قانۇنىيەتلەرگە قارشى ئىش قىلغان بولۇپ قالىمىز.

ھالبۇكى، ئىنسانلار يەكۈنلەپ چىققان مەنتىقىلەرنىڭ ھاياتى كۈچى تەبىئىي قانۇنىيەتلەرگە ئۇيغۇن بولۇش-بولماسلىقىغا باغلىق. ۋەھالەنكى، ئىنسانلار تۈزۈپ چىققان مەنتىقىلەرنىڭ ھەممىسىلا تەبىئىي قانۇنىيەتلەرگە ھەر ۋاقىت، ھەر يەردە پۈتۈنلەي ئۇيغۇن بولۇپ كېتەلىشى ناتايىن. شۇ سەۋەبتىن ھەربىر ئىشنىڭ مەنتىقىسى ئۆزىگە خاس دائىرە ۋە زامان ئىچىدىلا ھەقىقىي قىممىتىنى ساقلاپ قالالايدۇ. خۇددى شۇنىڭدەك، ئىجتىمائىي مەسىلىلەرنىڭ مەنتىقىلىرى تېخىمۇ مۇجمەل بولۇپ، ئوخشاش بىر ھادىسە ئۈچۈن ھەرخىل زامان ۋە ماكاندا ئايرىم-ئايرىم مەنتىقىلەر قوللىنىلىدۇ. مەسىلەن، دۇنياغا زومىگەر بىر كۈچنىڭ ھەرىكەت مەنتىقىلىرى ھەرگىزمۇ مۇستەملىكە ئاستىدا تۇرۇۋاتقان خەلقلەرنىڭ مۇستەملىكىدىن قۇتۇلۇش ھەرىكەت مەنتىقىسىگە ئۇيغۇن كەلمەيدۇ. خۇددى شۇنىڭدەك، زومىگەر

بولالايدىغان پاجىئەلەردىن تەشكىل تېپىشى شەرت. ئەگەر بىزنىڭ ئىشقا ئاشۇرىدىغان ھەرىكىتىمىز دۈشمەننىڭ سەلدەك ئېقىن قىلىشىنى توسۇپ قالالمايدىكەن، ۋەتىنىمىزدىكى ۋەھشىي خىتاي تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلىرىنى قاچۇرۇش رولىنى ئوينىيالمايدىكەن، پەيدا قىلىۋاتقان ھەرىكىتىمىزنىڭ دىگەندەك ۋەھىمىلىك بولمايۋاتقانلىقىنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ. شۇڭا بىز ھەربىر ھەرىكىتىمىزدە دۈشمەنگە ۋەھىمە سېلىشقا ئالاھىدە كۈچ چىقىرىشىمىز شەرت.

بىز ۋەتىنىمىز تەۋەسىدە تېز ئارىدا ھەرىكەت باشلاپ ئەڭ كېمىدە ئۈچ-بەش مىليون خىتاي تاجاۋۇزچىسىنى ۋاستىلىك بولسىمۇ قوغلاپ چىقارماي تۇرۇپ، ھەرگىزمۇ ئىككىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىز ئۈچۈن ئاساس تىكلىيەلمەيمىز. بۇنىڭ ئۈچۈن ۋەتەن، خەلقىمىزگە ئۆزىنى بېغىشلىيالايدىغان بىرقانچە مىڭ جاسارەتلىك زامانىۋى پىدائىيلارغا موھتاجمىز. شۇنىڭغا قەتئىي ئىشىنىشكە بولىدىكى، تارىختا ئوغۇزخان، ئاتىللا، بۇغراخانلارنى، يەتتە قىزلىرىم، نوزۇگۇم، رىزۋانگۈل، تۆمۈر خەلىپە، غوجا نىياز، غېنى باتۇرلارنى، پەيزىۋات، بارىن، غۇلجا، كوچا قەھرىمانلىرىنى تۇغالىغان خەلقىمىز يەنە ۋەتەن، خەلقى ئۈچۈن بارلىقىنى پىدا قىلالايدىغان نەچچە ئونمىڭ دەۋرىمىز پىدائىيلىرىنى چوقۇم يېتىشتۇرۇپ چىقالايدۇ! بۇ نەچچە مىڭ پىدائىي شەرقىي تۈركىستان مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ مۇقەددىمىسىنى ياڭراتقۇچىلاردىن بولۇپ قالىدۇ!

قورالليق كۆرەشلەرگە، كەسكىن تەسىر پەيدا قىلالايدىغان زوراۋانلىق ھەرىكەتلەرگە ئىزچىل نەپرەتلىنىپ كەلدى. مەيلى تارىختىكى سوۋېت ئىتتىپاقى بولسۇن، مەيلى خىتاي گومىنداڭى ياكى خىتاي كوممۇنىستلىرى بولسۇن، شەرقىي تۈركىستان خەلقىنىڭ جىم يېتىشىنى، ھەرقانداق بىر مەسىلىدە ئۆلارنىڭ مەسلىھەتى بويىچە، سىزغان سىزىقىدىن چىقماي ھەرىكەت قىلىشىمىزنى، سۆزلىشىپ مەسىلە ھەل قىلىشىمىزنى، قەتئىي 'جېدەل قىلماسلىق' ىمىزنى، ئىزچىل تۆردە ئۆزلىرى بىلەن تىنچ-ئىتتىپاق بولۇپ، ياۋاش-يۇمشاق بولۇشىمىزنى تەلەپ قىلىپ كەلدى. بىزنىڭ نۇرغۇن كىشىلىرىمىز ئەنە شۇنداق دۈشمەننىڭ ئىرادىسى بويىچە قول بولۇشىمىزنى بىردىن-بىر توغرا چىقىش يولىمىز دەپ تەرغىب قىلىپ كەلمەكتە! شەرقىي تۈركىستان خەلقى ئەنە شۇنداق دۈشمەن مەنتىقىسى، تاجاۋۇزچىلارنىڭ مۇددىئاسى ئاساسىدا پائالىيەت قىلىشقا مەجبۇرلانماقتا. ئۇچۇقراقى — دۈشمەن مەنتىقىسى بويىچە مەڭگۇ جىم يېتىشىمىزنى تەلەپ قىلىشماقتا:

"شەرقىي تۈركىستان خەلقى خىتاي كوممۇنىستلىرىدىن ھەقىقىي ئاپتونومىيە تەلەپ قىلىش ھەرىكىتىنى تەۋرەنمەي تىنچ يوللار بويىچە، قانۇنىي يوللار بويىچە ئىزچىل تەلەپ قىلىپ تۇرۇشى، دۇنيا جامائەتچىلىكىگە بۇ دەردىمىزنى ئۇقتۇرۇشتا ئىزچىل چىڭ تۇرۇشىمىز، چەتئەللىك ياكى دېموكراتىك خىتايلارنىڭ ياردىمىگە، ھىمايىسىگە، قوللىشىغا

مىللەتنىڭ تۈزۈپ بەرگەن ھەرىكەت مەنتىقىلىرىمۇ مۇتلەق تۈردە شۇ زومىگەر مىللەتنىڭ مەنپەئەتىگە ئۇيغۇن كېلىشىنى ئالدىنقى شەرت قىلىدۇ.

بۇنىڭدىن شۇنى كۆرۈۋېلىشقا بولىدىكى، مۇستەملىكە ئاستىدىكى ئېزىلگەن مىللەت ئەزگۈچى، زومىگەر، تاجاۋۇزچى مىللەتنىڭ مەنتىقىسى، پرىنسىپى، ھەرىكەت پروگراممىسى بويىچە ھەرىكەت قىلىپ ئۆزىنى مەڭگۈ قۇتقۇزالمايدۇ! بىزنىڭ يېرىم ئەسىرلىك تارىخىمىز ئاساسەن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ياكى دۇنيا زومىگەرلىرى تەرىپىدىن تەرغىب قىلىنىۋاتقان تىنچ ھاياتلىق مەنتىقىسى بويىچە پائالىيەت قىلغان دەۋرىمىز ئىدى. دۈشمەن مەنتىقىسى ياكى بىزنى دەپسەندە قىلىشنى مەقسەت قىلغان ياتلارنىڭ مەنتىقىسى بويىچە پائالىيەت قىلىش — دۈشمەنگە بويسۇنۇشىمىزنى ئالدىنقى شەرت قىلىدۇ. شۇنداق ئىكەن، دۈشمەن مەنتىقىلىرىگە بويسۇنۇش — ۋاستىلىك تەسلىمچىلىك ھەرىكىتىدۇر. شەرقىي تۈركىستانلىقلار يېرىم ئەسىردىن بۇيان دۈشمەنگە تەسلىم بولۇش تەرغىباتى يولىدا ئۆزىنى نابۇت قىلىپ كەلمەكتە.

باشتىن ئاياق تەكرارلاپ كېلىۋاتقان تۆپكى خاتالىقلىرىمىزدىن بىرى شۇكى، بىزنىڭ نۇرغۇنلىغان تەسىرى بار دىنىي، پەننىي، مىللىي، ئىنسانىي ئەقىدىلەرگە ئۆزىنى ئاتىغان كىشىلىرىمىز ئىزچىل تۈردە ھەرخىل شەكلى ئۆزگەرگەن تىنچلىق، مۇقىملىق، سۈلھى، سۆھبەت، سۆزلىشىش، كېلىشىم تۈزۈش ... دېگەنلەردە چىڭ تۇرۇپ،

ئۇيغۇن كېلىدۇ ــ تاجاۋۇزچىلىق مۇددىئاسى ئۇچۇن ۋەتىنىمىز خەلقىنى يەر يۈزىدىن سۈپۈرۈپ تاشلاش! بۇنداق بىر تاجاۋۇزچىغا قارشى "شىكايەت قىلىش، يالۋۇرۇش، دەرد تۆكۈش، ھەمكارلىشىش، سۆزلىشىپ كېلىشىمگە كېلىش" پروگراممىلىرىنى تۈزۈپ چىقىش قايسى مەنتىقىگە ئۇيغۇن؟ بىزنىڭ بۇگۈنكىچە مىللىي قۇتقۇزۇش پائالىيەتلىرى نامىدا ھەرىكەت قىلىپ كېلىۋاتقان ھەرخىل سىياسىي، مىللىي، دىنىي ئەرباب ياكى تەشكىلاتلىرىمىز ئاساسەن ئەنە شۇنداق مەنتىقسىزلىك بويىچە، توغرىسى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ خەلقىمىزگە تېڭىۋاتقان مەنتىقىسى بويىچە پائالىيەت قىلىشىپ خەلقىمىزنى قايمۇقتۇرۇپ كەلمەكتە.

ئەللىك يىللىق ئىزچىل مەغلۇبىيەت! ئەللىك مىڭ تاجاۋۇزچى نوپۇسىنىڭ بۇگۈنكى ئون مىليونلۇق ئاپەت ھالىتىگە كېلىشىگە سۈكۈت قىلىش، ئەللىك مىڭ كىشىلىك مىللىي قوراللىق كۈچلىرىمىزدىن ئۈن-تۈنسىز ئايرىلىپ قېلىشىمىز، مىليونلىغان خەلقىمىزنىڭ دۈشمەن قولىدا بىھۇدە ئۆلۈپ تۈگىشى، ... دۈشمەن مەنتىقىسى بويىچە ھەرىكەت قىلىۋاتقان ئەرباپلىرىمىز شۇنچە چوڭ مەغلۇبىيەتلەرنى "غەلىبىلىك كۈرەش تارىخىمىز" دېيىشىپ، "بۇ يولىمىزدا قەتئىي تەۋرەنمەي ئالغا ئىلگىرىلىشىمىز شەرت!" دەپ قارارلار ئېلىشماقتا! بۇ ئەرباپلىرىمىز ھەممە ئىزچىل ئېتىراپ قىلىپ كېلىۋاتقان نەچچە مىليون خەلقىمىزنىڭ تاجاۋۇزچىلار تەرىپىدىن بىھۇدە ئۆلتۈرۈلۈشىگە قارشى قىساس ئېلىش

ئېرىشىشىنىڭ بارلىق تىنىچ يوللىرىنى قەتئىي ئېزدىنىشىمىز شەرت!"

بۇ سۆزلەر بۈگۈنكى مۇھاجىر تەشكىلاتلىرىمىزنىڭ ئورتاق قوبۇل قىلىشقان "مۇستەقىللىقىمىزنى قولغا كەلتۈرۈشىمىزدىكى تۈپكى يولىمىز" دېگەن پرىنسىپلاشتۇرۇلغان شوئارىدۇر! بۇ سۆزلەردە، بۇ قارارلىرىدا ھېچقاچان شەرقىي تۈركىستان خەلقىنىڭ ھاياتلىق پائالىيەت مەنتىقىسى ئىپادىلەنمىگەن. ئەكسىچە، شوئارلاشتۇرۇلغان بۇ تۈردىكى قارار-ۋەزىپىلەردە پۈتۈنلەي خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى مەنتىقىسىگە بوي سۇنۇشنىڭ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا ئىزچىل قول ھالىتىدە قېلىشىمىزنىڭ مەنتىقىسى ئىپادىلەنمەكتە! بۇ — ۋاستىلىك خائىنلىق تەشۋىقاتىدۇر. ئەپسۇسكى، نۇرغۇنلىغان خەلقىمىز ئەنە شۇ خىل قۇللۇق مەنتىقىلىرى ئاساسىدا ئوتتۇرىغا قويۇلۇۋاتقان چاقىرىقلىرىدىن ئۈمىدلىنىپ ئۇلارغا ئەگەشمەكتە.

"دۈشمەن ئىرادىسى بويىچە ئىش قىلىش" قايسى مەنتىقىغا ئۇيغۇن؟ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەتىنىمىزگە شۇنچە نۇرغۇن ئەسكەر كەلتۈرۈشى، بىرمۇ ئەسكىرى بولمىغان خەلقىمىزگە قارشى مىڭلىغان ئۇرۇش ئايروپىلانلىرى، مىڭلىغان تانكا-بروۋنىكلار، سانسىزلىغان توپ-زەمبىرەكلەرنى كەلتۈرۈشى قايسى 'تىنچلىق' مەنتىقىسىگە ئۇيغۇن كېلىدۇ؟ خەلقىمىزنىڭ ھەرقانداق بىر نارازىلىق ھەرىكەتلىرىنى باستۇرۇش ئۈچۈن بۇ قوراللىق كۈچلىرىنى تولۇق ئىشقا سېلىشى قايسى مەنتىقىگە توغرا كېلىدۇ؟ بۇلار پەقەت بىرلا مەنتىقىگە

تۈركىستان مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنىڭ ئاتالمىش تىنچ يوللار بىلەن قانات يايدۇرۇلۇشىدىن قاتتىق ئەنسىرەشكەن قىياپەتكە كىرىۋېلىپ، بۇ ساھەدىكى تىنچ پائالىيەت قىلغۇچىلارنىڭ پات-پات چېشىغا تېگىپ قويۇش بىلەن، تىنچلىقچىلىرىمىزنى خەلقىمىزنىڭ كەسكىن ھەرىكەتلەرگە قېيىپ كېتىشىدىن ساقلايدىغان ۋاستە قىلىشقا ئۇرۇنماقتا. بۇ جەرياندا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىزنى بارلىق ئامال-چارىلار بىلەن تولۇق تىزگىنلەشكە تىرىشىپلا قالماستىن، بارلىق پۇرسەتلەردىن پايدىلىنىپ تاجاۋۇزچى كۆچمەن ئاھالىسى بىلەن تولدۇرۇۋېلىشقا ئالدىرىماقتا. ۋەتىنىمىز خەلقى ھاياتلىق مۇھىتىدىن تولۇق مەھرۇم قالدۇرۇلۇشىنىڭ ئەڭ ئاخىرقى نۇقتىسىغا كېلىپ قالغان مۇشۇنداق جىددىي پەيتتە — يا مەھكۇملۇقتا يوقىلىش، يا قارشىلىق كۆرسىتىپ قۇتۇلۇشتىن بىرىنى تاللىۋېلىشقا توغرا كېلىۋاتقان جىددىي بىر پەيتتە — خەلقىمىز ئۆز مەنتىقىسى، شۇنداقلا بارلىق ئېزىلگۈچىلەرنى مۇستەقىللىققا، ھۆرلۈككە ئېرىشتۈرۈپ كېلىۋاتقان مەنتىق بويىچە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى كەسكىن جەڭ قىلىشنىڭ ئەڭ مۇۋاپىق يوللىرىنى تېپىپ چىقىشى زۆرۈر.

خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئۆزىنىڭ نەچچە ئون مىليونلۇق تاجاۋۇزچى 'ئاھالىسى' نى ۋەتىنىمىزگە توشۇپ كېلىشتە ۋەتىنىمىزنى مەڭگۈلۈك خىتاي يۇرتىغا ئايلاندۇرۇۋېلىشنىڭ ئىجتىمائىي ئاساسىنى يارىتىۋېلىشنى تۈپ مەقسەت قىلىشماقتا.

ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللىنىش چاقىرىقلىرىنىمۇ مەنتىقسىزلىك دەپ ھۆكۈم قىلىشماقتا!

ئەمدى بۇ خىل خاتا مەنتىقلەر بويىچە ھەرىكەت قىلىشقا چەك قويۇشىمىزنىڭ ۋاقتى كەلدى. بىزنىڭ بۈگۈن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن قۇتۇلۇشىمىز ئۈچۈن پەقەت بىرلا يولىمىز قالدى:

يا مۇستەقىللىق — يا ئۆلۈم!

خەلقىمىز قاچانكى بۇ مەنتىققە ئەمەل قىلىپ ھەرىكەت باشلايدىكەن، خەلقىمىز ئاندىن ئۆزىنى قۇتقۇزۇشنىڭ يولىغا كىرگەن بولىدۇ!

2.10§ ئۆزۈنىغا سوزۇلىدىغان يوشۇرۇن ھەرىكەت

"يا مۇستەقىللىق — يا ئۆلۈم!" — بۇ شوئارنىڭ شەرقىي تۈركىستان خەلقىنىڭ بوي سۇنۇشىغا تېگىشلىك بىردىن-بىر مەنتىقسى ئىكەنلىكىنى ھەتتا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىمۇ ئۈن-تۈنسىز ئېتىراپ قىلىشقا مەجبۇر بولماقتا. شۇ سەۋەبتىن خەلقىمىزنىڭ بۇ خىل بىردىن-بىر توغرا يولنى تېپىۋېلىشىدىن ئۆلگۈدەك قورقۇشۇپ، ھەرخىل تەدبىرلەرنى قوللىنىپ خەلقىمىزنى كۆرمىگەن خىل شەكىل ئالغان 'تىنچ پائالىيەت قىلىش' ھەرىكەتلىرىگە قىزىقتۇرۇش يوللىرىنى ئاختۇرۇپ يۈرۈشمەكتە. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى، گويا شەرقىي

تاجاۋۇزچىلىرىنى يوشۇرۇن قورقۇتۇش ھەرىكىتىمىز تەدرىجىي شەكىلدە ئۆزگىرىپ، شەھەرلەر ئارىسى ھەرىكەتچان پارتىزانلىق ھەرىكەتلىرىگە قىسمەن شارائىت يارىتىلغان بولىدۇ. بۇ باسقۇچتا، دۈشمەن ئاھالىسىنى ۋەتىنىمىز تۇپراقلىرىدىن قوغلاپ ئازايتىشنى ئاساسىي مەقسەت قىلغان پارتىزانلىق ھەرىكەتلەرنى قانات يايدۇرۇش ئارقىلىق، خىتاي تاجاۋۇزچىلار ئاھالىسىنى قورallıq قوغدىنىشى بولمىغان ھالدا ئىشقا بىرىپ كېلەلمەيدىغان، سىرتلارغا ئەركىن چىقالمايدىغان ۋەھىملىك ۋەزىيەت يارىتىشنى ئاساسى مەقسەت قىلىمىز. بۇنداق ھالەت، دائىملىق ھەربىي ھالەت ھۆكۈم سۈرگەن قورقۇنچلۇق ھالەت بولۇپ، مەمۇرىي-ئىقتىسادىي تالان-تاراج ئورنىغا ھەربىي ھاكىمىيەت دەسسىگەن پاراكەندىچىلىك ھەربىي ھالەت دەۋرى باشلانغان بولىدۇ. بۇنداق بىر ئەلدە، تاجاۋۇزچىلار ئاھالىسى ئۇزۇن مەزگىل قېلىش نىيىتىدىن ۋاز كېچىپ، ئازراقلا پۇرسەت تاپالىسا دۆلىتىگە قاراپ قاچىدىغان، يېڭىدىن كەلمەكچى بولۇۋاتقانلىرىمۇ ئۇزۇن مەزگىل قېلىشنى ئويلىمايدىغان بولىدۇ. بۇ ھالدا دۈشمەن ئاھالىسى ئىزچىل ئازىيىشقا قاراپ يۈزلىنىدۇ. دۈشمەن ئاھالىسىنىڭ ئازىيىشى ۋاستىلىك شەكىلدە ئىشلەپچىقىرىشنى ئاستىلىتىش، ئازايتىش ۋە پالەچ ھالغا كەلتۈرۈشكە ئېلىپ كېلىدۇ. قالغان دۈشمەن ئاھالىسىمۇ تەدرىجىي ھالدا بىخەتەر ۋە مۇھىم دەپ قارالغان شەھەرلىرىمىزگىلا قاپسىلىپ قېلىپ، خەلقىمىزنىڭ شەھەرلەر ئارا پارتىزانلىق ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللىنىشى ئۈچۈن تېخىمۇ ئوڭۇشلۇق شارائىت بارلىققا

شۇنداق ئىكەن، بىزمۇ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ بۇ تۈردىكى غەرىزىگە دەلمۇ-دەل تاقابىل تۇرۇش يولىنى تۇتىشىمىز، يەنى دۈشمەننىڭ بۇ غەرىزىنى ئىشقا ئاشۇرغۇزماسلىق ئۈچۈن تىرىشىشىمىز، ئۇنى چەكلىشىمىز، ھەتتا ئۇلارنى چېكىندۈرۈش ھەرىكىتىگە دەرھال ئاتلىنىشىمىز لازىم بولماقتا.

مىليون كىشىلىك زامانىۋى قوراللىق كۈچلىرىنىڭ ھىمايىسىدە ئېلىپ بېرىلىۋاتقان بۇ خىل 'تىنچ بېسىۋېلىش ھەرىكىتى' گە قارشى قانداق تەدبىر قوللىنىشىمىز كېرەك؟

قولىمىزدا تۆمۈرنىڭ سۇنۇقىمۇ يوق بۈگۈنكى ئەھۋالىمىزدا، دەسلىپىدە دۈشمەننىڭ بىۋاستە ئارقا سېپى بولۇۋاتقان، ۋەتىنىمىزنى خىتاي يۇرتى ھالىغا كەلتۈرۈشتە بىردىن-بىر ئامىل بولۇۋاتقان خىتاي تاجاۋۇزچى كۆچمەنلىرىگە چەك قويۇش يولىنى تاللاپ، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەت دولقۇنىنى قوزغاشقا مەجبۇرمىز. بىز دۈشمەننىڭ كۆپىيىشىنى ھەقىقىي تۈردە توسۇيالايدىغان ھەرىكەتلەر بىلەن ئىزچىل شۇغۇللىنىش ئارقىلىق ۋەتىنىمىزدىكى تاجاۋۇزچىلار ئاھالىسىنى بۈگۈنكى ساندىن كۆپەيتكۈزمەي تۇتۇپ تۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلالىغان دەۋرىمىز، ۋەتىنىمىزدىكى دۈشمەن نوپۇسىنى ئازايتىش يولىغا تاشلانغان بىرىنچى قەدىمىمىز بولۇپ قالىدۇ. يەنى، بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىز خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ سۈنئىي كۆپىيىشىنى توسۇش دەۋرى بولۇپ قالىدۇ. ئىككىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەت دەۋرىگە قەدەم باسقىنىمىزدا، خىتاي

باسقۇچلاردىن سۆز ئېچىش مۇمكىن ئەمەس. خۇددى شۇنىڭدەك، ئەگەر بىز بىرىنچى باسقۇچنى تېزلىكتە باشلىۋەتمىگىنىمىزدە، خىتاي تاجاۋۇزچىلار ئاھالىسىنىڭ سۈنئىي كۆپىيىش سۈرئىتى ۋەتىنىمىزدىكى تۆمۈر يول ۋە قاتناش يوللىرىنىڭ تورلاشتۇرۇلىشىغا، نېفىت-تەبىئىي گاز تورۇبا يوللىرىنىڭ كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ، ۋەتىنىمىزنىڭ خىتاي ئاھالىسى ئاساسىدا سانائەتلىشىشى تېخىمۇ كۈچلۈك ئاساسلارغا ئېرىشىۋالىدۇ. بۇنداق بىر ۋەزىيەتتە، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ سانى پەۋقۇلئاددە ئارتىپ كېتىدۇ-دە، ئۇلارنى قوغلاپ چىقىرىشنىڭ ئەڭ ئاخىرقى پۇرسەتلىرىنىمۇ قولدىن چىقىرىپ قويىمىز. بەزىلەر بۇنداق بىر ۋەزىيەتنى ئىنتايىن ئوڭۇشلۇق ۋەزىيەت دەپ قاراشماقتا: "ۋەتىنىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇلۇشى ئەڭ يۇقىرى باسقۇچلارغا كىرگىنىدە، خەلقىمىزنىڭ كۆزى ئېچىلىپ، سەۋىيىسى ئارتىپ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى قوغلاپ چىقىرىش ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي ئاساسىغا ئېرىشىدۇ!" بىزنىڭ بۇ تىنچلىقچىلىرىمىز گويا خوڭكوڭنىڭ تەقدىرىنى بىزنىڭمۇ تەقدىرىمىز بولىشى مۇمكىن دەپ ئۈمىدلىنىۋاتقان بولىشىمۇ مۇمكىن. ئۇنتۇمايلىكى، خوڭكوڭغا ئوخشىغان تاجاۋۇزچىلار تەرىپىدىن تەرەققىي قىلدۇرۇلۇپ، ئاخىرى ئۇ يەر خەلقىنىڭ مىللىي مۇستەقىللىقىنى قولغا كەلتۈرۈش تەلپىگە مەجبۇرى ماقۇل بولۇش ئەھۋالى ئىنگلىز، فرانسۇز، نېمىس قاتاردىكى ئاھالىسى ئاز، بىلىم جۇغلانمىسى يۇقىرى، ئىقتىسادىي كاپىتال جۇغلانمىسى يېتەرلىك تاجاۋۇزچىلارغا مۇۋاپىق كەلگىنى بىلەن،

كېلىدۇ. بۇنىڭ نەتىجىسىدە، يوشۇرۇن پارتىزان قوشۇنلىرىمىز تەدرىجىي كۆپىيىپ ۋە مۇنتىزىملىشىپ، قىسمەنلىكتە تۇراقسىز ئازاد رايونلىرىمىزنىڭ، مەخسۇس ئازاد رايونلىرىمىزنىڭ ۋە ئاخىرىدا قوشنا ئەللەر بىلەنمۇ چېگرىلىرى ئېچىلغان ۋاقىتلىق ھۆكۈمەت رايونلىرىنىڭ بەرپا قىلىنىشىغىچە كېڭىيىش شارائىتى بارلىققا كېلىدۇ. بۇ دەۋر، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ئەڭ ئاخىرقى باسقۇچى بولغان قىسمەن مۇنتىزىم دالا ئۇرۇشلىرىنى قىلالايدىغان مىللىي ئارمىيە دەۋرىگە كىرگەنلىكىمىزدىن دېرەك بېرىدۇ. مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ئۈچىنچى باسقۇچى — ۋەتىنىمىزدىن خىتاي تاجاۋۇزچى قوراللىق قوشۇنلىرىنى تازىلاش باسقۇچى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. بىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىز مانا شۇنداق تەخمىنىي ئۈچ باسقۇچ ئاساسىدا ئىستراتېگىيىلىك ۋە تاكتىكىلىق پىلانلار ئاساسىدا پروگراممىلىنىشى، شۇ مەقسەتتە پىلانلىق ھەرىكەت قىلىنىشى لازىم. سۇلھىچىلىق قاراشلىرى بۇنداق سىستېمىلىق ئېنىق لايىھە بويىچە ئىش قىلالمىغىنى ئۈچۈن، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتى جەھەتتە ئۇلارنىڭ ھەرقانداق بىر ستراتېگىيىسى ياكى تاكتىكىلىرىنىڭ بولۇشى مۇمكىن ئەمەس.

يۇقىرىقىدەك ئۈچ باسقۇچ بويىچە ئېلىپ بېرىلىدىغان مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ئەڭ مۇھىم باسقۇچى — بىرىنچى باسقۇچ بولۇپ، بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىز تېزلىكتە قانات يايدۇرۇلمىغىنىدا، قالغان

ۋاقىتلىق ھۆنەرۋەنلىرىنى، تىلەمچى-ئوغرىلىرىنى قورقۇتۇپ قاچۇرىدىغان ئالاھىدىلىكمۇ بولغاچقا، ئۇلار دۆلەتكە قېچىپ بېرىۋالغىنىدىن كېيىن، كۆرگەن-ئاڭلىغانلىرىنى قورقۇنچلۇق تۈسلەرگە كەلتۈرۈپ ھېكايە قىلىشلىرى نەتىجىسىدە، ۋەتىنىمىزگە كېلىشنى نىيەت قىلىشىۋاتقان يۈزمىڭلىغان خىتاي تاجاۋۇزچى نامزاتلىرىنى تاجاۋۇزچىلىق نىيىتىدىن قايتۇرۇش رولىنىمۇ قوشۇمچە ئويناپ، ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ سۈنئىي كۆپىيىشىنى تېز سۈرئەتتە ئازايتىپ بېرەلەيدۇ. يەنە بىر تەرەپتىن، بازار ئىگىلىكىگە قاراپ تېزلىكتە ئىسلاھات قىلىۋاتقان خىتايلار، بۇنچە ۋەھىملىك بىر يەرگە مەبلەغ سېلىشنى تەدرىجىي قىسقارتىشقا مەجبۇرلىنىدۇ. بۇمۇ ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلار نوپۇسىنىڭ سۈنئىي كۆپىيىشىگە ئېغىر توسالغۇ پەيدا قىلىدۇ. ئەڭ مۇھىم رولى شۇ يەردىكى، ۋەتىنىمىز خەلقىنى جاسارەتلەندۈرەلەيدىغان يوشۇرۇن ھەرىكەت جەڭچىلىرىمىزنىڭ سانى تېزلىكتە ئارتىپ، ۋەتەن ئۈچۈن جان پىدا قىلىشنىڭ ئەھمىيىتىگە بولغان ئىشەنچى قايتىدىن ئەسلىگە كېلىپ، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىگە بولغان قىزغىنلىق مۇھىتى بارلىققا كېلىشكە باشلايدۇ. بۇنداق بىر مۇھىت ئاستىدا، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتى ئۈچۈن بىرەر پۇرسەت تاپالمىغانلارنى ھېسابقا ئالمىغاندا، خەلقىمىز خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن تىنچ بىرگە ئۆتۈشكە مەجبۇرلىنىش چۈشەنچىلىرىنى چۆرۈپ تاشلاشقا باشلايدۇ. بۇ، ئەينى ۋاقىتتا پىدائىيلىرىمىزنىڭ كۈنسايىن ئارتىپ بېرىشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. بۇنداق بىر

ۋەتىنىمىزنىڭ ئاھالىسى بويىچە تولۇق خىتايلاشتۇرۇلۇپ ئاندىن زامانىۋىلاشتۇرۇش يولىغا قاراپ كېتىۋاتقان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئۈچۈن ھەرگىزمۇ پەرەز قىلىشقا بولمايدۇ. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ باسقۇنچىلىقى ئاستىدىكى بىزنىڭ تەقدىرىمىز، بەئەينى ئامېرىكا ئىندىئانلىرىنىڭ تەقدىرى بىلەن ئوخشاش بولۇپ، بىز مۇتلەق تۈردە سانائەت، ئىقتىساد، بىلىم، ھاكىمىيەت ساھەلىرىدىن سىقىپ چىقىرىلىپ، ئىپتىدائىي ئاھالىسى شەكلىدە جانلىق تارىخ مۇزېيلىرىدا قاپسىلىپ قالىمىز. ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ئومۇمىي سانى خەلقىمىز نوپۇسىدىن ئارتىپلا كېتىدىكەن، بىزنىڭ شەھەرلەردە قېلىش پۇرسىتىمىز تۈگەپ، بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەت دولقۇنىغا ئاتلىنىش پۇرسىتىدىن ئايرىلىپ قالىمىز. بۇ ھالەت، بىزنىڭ خىتاي ’ئىندىئانلىرى‘ غا ئايلىنىپ بولغانلىقىمىزنىڭ بېشارىتى بولۇپ قالىدۇ. بۇنداق بىر ئەل — ئىسمى-جىسمىغا لايىق ئىككىنچى كىچىك خىتاي يۇرتى دېمەكتۇر!

بىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق يوشۇرۇن ۋەھىمە يارىتىش ھەرىكىتىمىزنىڭ ئاساسىي مەقسىتى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ سۈنئىي كۆپىيىپ كېتىشىنى توسۇش بىلەن بىرگە، يەنە ۋەتىنىمىزدىكى قورقۇنچاق ۋە قېچىش پۇرسىتىنى تاپالايدىغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ دۆلىتىگە قېچىش دولقۇنىنىمۇ پەيدا قىلىپ بېرەلەيدۇ. بولۇپمۇ ئاتا-ئانىلىرىنى، قېرى-كېسەللىرىنى، خوتۇن-بالىلىرىنى، ساياھەتچىلىرىنى،

ئارىسىدا ئۆزلىرىنىڭ تاجاۋۇزچىلىق ماھىيىتىنى تونۇيدىغان، خەلقىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەتلىرىگە ئەملى تۈردە ھېسداشلىق قىلىدىغان ئىنساپقا كەلگەن كىشىلىرىنىمۇ پەيدا قىلىپ بېرەلىشى مۇمكىن. ...

بۇ مۇلاھىزىلىرىمىزدىن شۇنى كۆرۈۋېلىشقا بولىدىكى، نۆۋەتتە بىرىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنى دولقۇن ھالىتىگە كەلتۈرەلىشىمىز ئىنتايىن مۇھىم رېئال ۋە تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە. مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىنىڭ خاراكتېرى دۈشمەنىنىڭ تەڭ كەلگىلى بولمايدىغان قوراللىق كۈچلىرى بىلەن توقۇنۇشۇپ قېلىشتىن ساقلىنىشنى ئالاھىدە تەكىتلەيدۇ. بىزنىڭ بۇ باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىز جەريانىدا قولىمىزدىن كېلىدىغان ئىشىمىز پەقەتلا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئارىسىغا ئېغىر ۋەھىمىلەرنى پەيدا قىلىۋېتىش بولۇپ، تەڭ كەلگىلى بولمايدىغان دۈشمەن كۈچلىرىگە تېگىپ قويۇپ پاجىئەلىك مەغلۇپ بولۇش ياكى بىھۇدە قۇربان بولۇپ كېتىشلەر بىزنىڭ بۇ باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىزگە بولغان غالىبىيەت ئىشەنچىنى ئاجىزلاشتۇرۇش رولىنى ئويناپ قېلىشى مۇمكىن. يەنى، بىھۇدە مەغلۇبىيەتلەر ۋە ئورۇنسىز قۇربان بېرىشلەر، خەلقىمىزگە ئېغىر ئۈمىدسىزلىك ئېلىپ كېلىش بىلەنلا قالماي، بۇ خىل ھەرىكەتلىرىمىزنىڭ قايتا دولقۇن ھالىتىگە كېلىشىنى يەنە ئۇزۇن مەزگىل كەينىگە چېكىندۈرۈۋېتىشى مۇمكىن. غەلىبە ــ ئىنسانغا جۈرئەت،

مۇھىت ئىچىدە، ۋەتەن خائىنلىرىنىڭ يامراپ كېتىشىگىمۇ نۇرغۇن چەكلىمىلەر پەيدا بولۇپ، ۋەتەن خائىنلىرى يالىڭاچ ئوتتۇرىغا چىقىپلا قالىدۇ. خەلقىمىزمۇ قىممىتى بولمىغان غەيۋەتخورلۇق، قۇرۇق گەپ توشۇش، ئەيشى ئىشرەتلەرگە پېتىپ قېلىش قاتارلىق پاسسىپ ھالەتلەردىن ئۆزلۈكىدىنلا ئۆزىنى تارتىدىغان، ھەممە كىشى ۋەتەن تەقدىرىنى ھەل قىلىش چارىلىرى ئۈستىدە ئىزدىنىدىغان، يېڭى ھەرىكەت قوراللىرى ھەققىدە، دۈشمەن رازۋېتچىكلىرىگە تاقابىل تۇرۇش ھەققىدە باش قاتۇرىدىغان مەنزىرىنى شەكىللەندۈرۈشكە باشلايدۇ. بۇنداق مۇھىتنىڭ تەرەققىياتى مۇقەررەر تۈردە ئىككىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىز ئۈچۈن ئۇل ھازىرلاشنى شەكىللەندۈرۈپ بېرىدۇ. بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىزنىڭ غەلىبىلىك تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، پىدائىيلىرىمىزنىڭ يوشۇرۇن كۈرەش تەجرىبىلىرىمۇ ئېشىپ، يۇرىكى توختىغان قابىلىيەتلىك قەھرىمانلىرىمىزنىڭ كۆپىيىپ بېرىشىنى، ئىككىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىز ئۈچۈنمۇ قابىلىيەتلىك تەشكىلاتچى پارتىزان يېتەكچىلىرىنى كۆپلەپ يېتىشتۈرۈپ بېرىش مۇھىتىنى ھازىرلاپ بېرىشكە باشلايدۇ. بۇنداق بىر ۋەزىيەتكە ئېرىشكەن ۋەتىنىمىزنىڭ خەلقئارادىكى سادالىرىمۇ دۇنيا جامائەتچىلىكىنىڭ قۇلىقىغا خۇشياقىدىغان، بىزگە دىققىتىنى بېرىشكە باشلايدىغان، ھەتتا ئۆزلۈكىدىنلا دۇنيا سەھنىلىرىدە ۋەتىنىمىزنىڭ ۋەزىيىتى، تەقدىرى ھەققىدە مۇھاكىمىلەر قىلىشىدىغان ھالەتلەرمۇ كۆرۈلۈشى مۇمكىن. ئەڭ مۇھىمى، ئادەتتىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى

مەجبۇرلايدىغان بىر ھەرىكەتتۇر. مەلۇم مەنىدىن ئالغاندا، بىزنىڭ تارىختىكى ئىنقىلابلىرىمىزنىڭ كۆپىنچىسى تۇيۇقسىز قوزغىلىپ تېز غەلىبە قىلىش خاراكتېرىدىكى ھەرىكەتلەر بىلەن باشلىناتتى. شۇڭا خەلقىمىزدە بىر يۈگۈرۈش بىلەنلا ئىشنى پۈتتۈرۈۋېتىش ئادىتى شەكىللىنىپ قالغان. ئەمما ئۇ دەۋرلەر بىزنىڭ دۈشمىنىمىز ئىنتايىن ئاجىز بولۇش بىلەن بىرگە، سان جەھەتتىمۇ بەكلا ئاز، ۋەتىنىمىزنى بۈگۈنكىدەك خىتاي ۋەتىنى قىلىۋېلىش نىيىتىمۇ يوق بىر ئەھۋالدا ئىدى. بۇندىن ئەللىك يىل بۇرۇنقى ۋەزىيىتىمىزدە، ۋەتىنىمىزدىكى كەلگۈندى دۈشمەن سانى كىشى بېشىغا بىرەردىن تۇرماق، ھەر يۈز كىشىمىزگىمۇ بىرەردىن توغرا كەلمىگۈدەك ئاز ئىدى. ھالبۇكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ كۆچى مىسلىسىز ئارتىپ كېتىش بىلەنلا قالماي، كىشى بېشىغا بىردە يېرىمدىن توغرا كەلگۈدەك ئارتىپ كەتكەن ۋەزىيەتتە تۇرماقتا. ئۇنىڭ ئۈستىگە بۈگۈنكى جۇغراپىيىلىك شارائىتىمىزمۇ ئەينى يىللاردىكىدىن بىرگە كۆپ پايدىسىز ھالەتتە تۇرماقتا. ئەينى يىللاردا پارتىزانلىرىمىز ئاتلىق ياكى پىيادە تاغلاردا دۈشمەندىن قېچىپ قۇتۇلالايتتى. ئەمما بۈگۈن قاتناش قۇلايلىقلىقى تۈپەيلىدىن، ئات-ئېشەكلىك قېچىپ قۇتۇلۇشنى قەتئىي قىياس قىلغىلى بولمايدۇ. شۇڭا بۇ قېتىمقى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنى ئۇزۇنغا سوزۇلىدىغان ۋە مۇتلەق يوشۇرۇن ئېلىپ بېرىلىدىغان كۈرەش دەپ تەييارلىق قىلىشىمىزغا توغرا كەلمەكتە. بۇنىڭ ئۈچۈن دەسلەپكى ھەرىكىتىمىزنىڭ غەلىبىلىك تەرەققىي قىلىشىغا

غەيرەت-جاسارەت بېغىشلىيالايدۇ. مۇۋەپپەقىيەت ئىنسانغا يېڭى-يېڭى ئىجادىيەت، كەشپىيات ئىلھامى، سىناق قىلىش، تەۋەككۇل قىلىش جۈرئىتى بەخش ئېتەلەيدۇ. شۇڭا، بۇ باسقۇچتا تولۇق نەتىجىسى كۆرۈلىدىغان ئىشەنچلىك ھەرىكەت تۈرلىرىنىلا تاللاپ پائالىيەت قىلىش، ئىمكانىبار ئاسىنىنى تاللاپ ھەرىكەت قىلىش، كۈچلۈك دۈشمەندىن، كۆپ دۈشمەندىن، مەخسۇس قوراللانغان دۈشمەندىن ئۆزىمىزنى تارتىشىمىز كېرەك. يەنە بىر تەرەپتىن بۇ مەزگىلدە بىزنىڭ ھېچقانداق قورال-ياراغ ئىمكانىيەتلىرىمىزنىڭ ئاساسى سېلىنمىغان ھالەتتە تۇرغىنىمىز ئۈچۈن، ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە ئاددىي ئىشلەپچىقىرىش قوراللىرى ۋە تۇرمۇش بويۇملىرىدىن، كۆڭۈل ئېچىش ۋە ئويۇنچۇق بويۇملاردىن ئۆزگەرتىلگەن قوراللاردىن پايدىلىنىشقا مەجبۇرمىز. بۇنداق بىر مۇھىتتا ئىشنى بەك كىچىكتىن باشلاپ، ئۇششاق-ئۇششاق ھەرىكەت نەتىجىلىرى بىلەن ئۆزىمىزگە ئىلھام بېرىشىمىز، ئۆزىمىزنى غەيرەتلەندۈرۈشىمىزگە توغرا كېلىدۇ.

قىلغان ئىشىمىزنىڭ كىچىك بولۇشى مۇھىم ئەمەس. گەپ ئىزچىل ۋەقە چىقىرىپ تۇرۇش ۋە ھەممە يەردە ھەممە خىتايلار ھېس قىلىپ تۇرىدىغان ئەڭ ۋەھىمىلىك ۋەقەلەرنى پەيدا قىلىپ تۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلالىشىمىزدا. بولۇپمۇ بىزنىڭ بۇ ھەرىكىتىمىز ھەرگىزمۇ ھە-ھۇ بىلەن، ھۇررالار بىلەنلا پۈتۈپ كېتىدىغان بىردەملىك ئاسان ئىشلاردىن بولماستىن، ئۇزۇنغا سوزۇلىدىغان، نۇرغۇن بەدەل تۆلەشكە

بىر خىتاينىڭ شەرقىي تۈركىستان خەلقىنىڭ مىللىي دۈشمىنى ئىكەنلىكىنى تونۇپ يەتمەكتىمىز. شۇنداق ئىكەن، بىزنىڭ يوشۇرۇن ۋەھىمە پەيدا قىلىش پۇرسىتىمىزمۇ زور دەرىجىدە كۆپەيگەن بولىدۇ. بۇ ھەقتە «مۇستەقىللىقىمىزدىن ئۈمىد بارمۇ؟» دېگەن كىتابتا ۋە بۇ كىتابىمىزنىڭ ئالدىنقى بۆلۈملىرىدە خېلى تەپسىلىي توختىلىپ ئۆتكەنىدۇق. بىز شۇ ئاساستا زەربە بېرىدىغان نىشانىمىز ئۈچۈن ئەڭ ئاجىز، ئەڭ بىخوت، كۈچىمىز يېتىدىغان، قوغدىنىش كۈچى بولمىغان خىتاي تاجاۋۇزچى كۆچمەنلىرىنى تاللاپ زەربە بېرىشتىن ئىشنى باشلىشىمىز كېرەك.

بۇ تۈردىكى ھەرىكەتلىرىمىزنى مۇتلەق يوشۇرۇن ئېلىپ بارغىنىمىزدىن تاشقىرى، ئەڭ مۇھىمى مۇمكىنقەدەر يالغۇز-يالغۇزدىن ھەرىكەت پەيدا قىلىشقا ئادەتلىنىشىمىز كېرەك. بۈگۈن بىزنىڭ مەخپىيەتلىك ئېڭىمىز ھەددىدىن تاشقىرى زەئىپ تۇرغىنى ئۈچۈن، ھەرقانچە مەن-مەن دېگەنلەرمۇ بىر كۈنىسى يېقىنلىرىنى چىشلەپ تارتمايدۇ دېيەلمەيمىز. يالغۇز قىلىنغان ھەرىكەتنىڭ پاش قىلىنىش ئېھتىمالى ئەڭ تۆۋەن بولىدۇ. ئۆزىمىز ماختانچاقلىق قىلىپ بىرسىلىرىگە دەپ سالمىساقلا، باشقىلار تەرىپىدىن ئاسان پاش قىلىنمايمىز. ھەرىكەت قېتىم سانىنىڭ ئارتىپ بېرىشىغا ئەگىشىپ، مەخپىيەتلىك ئېڭىمىزمۇ ئادەتكە ئايلىنىشقا باشلايدۇ ۋە تەدرىجىي ھالدا شاگىرت يېتىشتۈرۈش شارائىتىنىمۇ قولغا كەلتۈرەلەيمىز. شۇنداقتىمۇ بىۋاستە بىلىدىغان

كاپالەتلىك قىلىشىمىز ئۈچۈن، بىرلا ھەرىكەت بىلەن تۈتۈلۈپ قېلىش تۈپەيلىدىن تەجرىبىلىك پىدائىيلىرىمىزنىڭ يېتىشەلمەسلىكىدەك ھالەتتىن ساقلىنىشىمىز لازىم. ئەگەر ھەربىر پىدائىيمىز نەتىجىسى بولىدىغانلىقى ۋە تۈتۈلۈپ قالمايدىغانلىقىغا تولۇق ئىشەنچ قىلالايدىغان پائالىيەتلەرنى تاللاپ قىلىدىغانلا بولىدىكەن، ئۇدا بىرقانچە قېتىم ھەرىكەت قىلىش پۇرسىتىنى يارىتىپ، تەجرىبىسى ئېشىپ بارىدۇ. تەجرىبىلىك بىر پىدائىيمىز تەمكىن ھەرىكەت قىلالايدىغانلىقى ئۈچۈن، كەلگۈسىدە تېخىمۇ چوڭراق ۋە تېخىمۇ ۋەھىملىك ھەرىكەتلەرنى پەيدا قىلىش پۇرسىتىگىمۇ ئېرىشەلەيدۇ. ھەربىر كىشىنىڭ قىلالايدىغان ئىشلىرىمۇ ناھايىتى كۆپ ئۇچراپ تۇرىدۇ. ئەگەر بىز مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىز ئۈچۈن قىممىتى بار بىرەر پائالىيەت بىلەن شۇغۇللىنىشنى نىيەت قىلىدىغانلا بولىدىكەنمىز، بىزگە ئىنتايىن چوڭ ۋەھىمە يارىتىپ بېرەلەيدىغان ئىنتايىن ئاددىي ۋە بىخەتەر ھەرىكەت پۇرسەتلىرى ھەر دائىم ئۇچراپ تۇرۇشى مۇمكىن. شۇنىڭدەك بىزنىڭ ئۆتكەندىكى دۈشمەن قارشىمىزدىكى خاتا تونۇشلارمۇ بىزنى ھەرىكەت قىلىشتىن چەكلەپ كەلگەندى. بىز بۇرۇن پەقەت قورallıq جاللات خىتايلارنى ياكى يۇقىرى دەرىجىلىك رەھبىرلەر، ھېلىگەر، ۋەھشىي خىتاي ئەمەلدارلىرىنىلا دۈشمەن دەپ قاراپ كەلگەندۇق. ھەتتا نۇرغۇن كىشىلىرىمىز پەقەت ۋاڭ جىن، ۋاڭ ئىنماۋ قاتارلىقلارنىلا جازالاشقا تېگىشلىك دۈشمەن دەپ قاراپ كەلگەندى. ئەمدى بىز ۋەتىنىمىزگە ئاياق باسقان ھەرقانداق

كەلگۈسى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەتىنىمىزگە ئاياق بېسىش پىلانلىرىنى بىت-چىت قىلىپ تاشلىيالىغىدەك كۈچلۈك تەسىر پەيدا قىلالايدىغان ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىشىمىز لازىم. بۇنداق تەسىرنى ۋەھىملىك ۋە ئىزچىللىق ئارقىلىقلا ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولىدۇ. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى ئاز يوقۇتۇش-كۆپ يوقۇتۇشمۇ مۇھىم ئامىل ئەمەس. يوشۇرۇن ۋەھىمە پەيدا قىلىش ھەرىكىتىمىزنىڭ ئايىغى ئۈزۈلمەي داۋام قىلىپ تۇرسا، ۋەھىمىسىنى ھەربىر خىتاي تاجاۋۇزچىسى ھېس قىلىپ تۇرالىسا، ۋەھىمىسى توختاپ قالمىسا، ئۇلارغا كۆڭۈل تىندۇرغىدەك قىلچىلىكمۇ پۇرسەت بەرمىسەكلا، كۆزلىگەن نەتىجىگە ئېرىشەلەيمىز. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ھەممە يەرنى قاپلىغان بۇنچە ۋەھىملىك پاجىئەلەر تەسىرىدە، ئۆيلىرىدە ئارامخۇدا ئۇخلىيالمىسا، خاتىرجەم ئىشقا بېرىپ كېلەلمىسە، قورقماستىن بىرەر ئاپتوبۇسقا چىقالمىسا، بىرەر بىناغا كىرەلمىسە، تاشقىرىغا چىقالمىسا، يا ئويۇنيالمىسا، بالا-چاقىسى، ئاتا-ئانىسىنىڭ بىخەتەرلىكىدىن زادىلا خاتىرجەم بولالمىسا، ... قىسقىسى يېگانە خىتاي مىللىي مەنپەئەتى ئۈچۈنلا ياشاشقا مەجبۇر قالغىنىدا، ئاتا-ئانىسىنى، بالا-چاقىسىنى دۆلىتىگە قاچۇرۇۋېتىپ خاتىرجەم بولۇشنى ئويلايدۇ. ئۇنىڭدىن كېيىن يالغۇزلۇقنىڭ دەردىدە رەسمىي گاراڭ ھالغا چۈشۈپ قېلىپ، مۇستەملىكىچى ھۆكۈمىتىگىمۇ بىر ئارتۇقچە يۈك ھالىغا كېلىدۇ. قارىماققا بۇ ئىشلار ئايىغىغا پېتىۋاتقان مىخ ئۈچى ياكى قوم-شېغىلدەك ئاددىي كۆرۈنگىنى بىلەن، ئۇنى بىر مىنۇتمۇ ئارامىدا قويمايدۇ. ھالبۇكى، بىزنىڭ

شاگىرتلىرىمىزنىڭ سانىنى ئۈچ-تۆت ھەسسە ئاشۇرماسلىقنى
تىرىشىشىمىز، ئۇلارغا ۋەزىپە تاپشۇرغىنىمىزدىمۇ بىر-
بىرسىدىن يوشۇرۇن ۋەزىپە تاپشۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇشىمىز،
ئىمكانىيەت بار ئورتاق ئىشقا ئاشۇرۇلىدىغان ھەرىكەتلەردىن
ئۆزىمىزنى قاچۇرۇشىمىز لازىم. ھەرىكەتلىرىمىزنىمۇ ئىمكانىيەت بار
قاراڭغۇ كېچىلەردە، جىمجىت يەرلەردە، ئارقا كوچىلاردا
ئىشقا ئاشۇرۇشتىن باشلاپ، تەدرىجىي ھالدا خىتاي
تاجاۋۇزچىلىرىنى ئاساس قىلىدىغان ئىدارە-شىركەتلەردە،
تەتقىقات-ئوقۇتۇش ئورۇنلىرىدا، تەشۋىقات-سىياسىي
ئورگانلاردا، ئىشلەپچىقىرىش-مۇلازىمەت يەرلىرىدە، باغچە،
بازار، ساناتورىيە، دوختۇرخانا، كافېخانا-تانسىخانا، ئەيش-
ئىشرەت يەرلىرى، كۆڭۈل ئېچىش زاللىرى، ئائىلىلىك-ياتاق
بىنالىرى، ھەرخىل ئىسكىلات-زاۋۇتلار، ھەرخىل كۆۋرۈك-يول
ئېغىزلىرى، بېنزىن-يېقىلغۇ ئىسكىلاتلىرى، گاراجلار، يوللار،
تۆمۈريوللىرى، نېفىت-تەبىئىي گاز يوللىرى، ئاپتوموبىل-
پويىزلار، ماي توشۇش كاناللىرى، ... قىسقىسى خىتاي
تاجاۋۇزچىلىرى ۋەتىنىمىزنى بۇلاپ تالاشتا ۋاسىتە قىلىۋاتقان
بارلىق يەرلەرگىچە كېڭەيتىپ ئېغىر ۋەھىمە پەيدا قىلىش
قابىلىيىتىمىزنى يېتىلدۈرۈشىمىز لازىم.

بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىزنىڭ تۈپكى مەقسىتى
دۈشمەننىڭ سۈنئىي كۆپىيىشىگە چەكلىمە پەيدا قىلىش
بولغىنى ئۈچۈن، ھەربىر قىلغان ھەرىكىتىمىز خىتايدا
ۋەتىنىمىزگە ھەۋەس قىلىۋاتقان يۈزمىڭلارچە، ھەتتا مىليونلارچە

بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىزنىڭ ئىمكانىبار قىسقا ۋاقىت ئىچىدە تاماملىنىشى ۋە ئىككىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىز ئۈچۈن شارائىت يارىتىپ بېرىشىمىزنى ئىلگىرى سۈرىدۇ.

خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئارىسىدا ۋەھىمە يارىتىش ئىشى ھەممىلا كىشىنىڭ قولىدىن كېلىدىغان ئاددىي ئىشلاردىن ئەمەس. شۇڭا، بۇ خىل ھەرىكەتكە ئۆزىنى بېغىشلىغان پىدائىيلىرىمىز ئەڭ ئاخىرقى تېنىقى قالغۇچە ئەڭ كېمىدە ئون قېتىم، يۈز قېتىم، ھەتتا مىڭ قېتىم ۋەقە تۇغدۇرۇپ ئۆلۈپ كەتسەم رازىمەن دەيدىغان نىيەتكە كېلىشى كېرەك. بۇ ھەقتە مۇنداق ئىككى مىسالنى كەلتۈرۈشىمىز مۇمكىن: خەلقىمىز ئىنتايىن ئېغىر كۈنلەردە ياشاۋاتقان يەتمىشىنچى يىللارنىڭ ئاخىرلىرىدا، ئىككىنچى جۇمھۇرىيىتىمىز دەۋرىدە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن تىنغمۇ-تىنغ جەڭ قىلىشقا قاتناشقان بىر قەھرىمانىمىز ئەڭ ئاخىرقى تېنىقى قالغان كۈنلىرىدە، ئەينى يىللاردىكى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەت تارىخىنى ئەسلەپ كېلىپ: "مەن ھاياتىمدىن يەنىلا رازىمەن، چۈنكى مەن خەلقىمنىڭ مىللىي ئازادلىق ئىشلىرى ئۈچۈن ئۆمرۈمنى پىدا قىلىۋاتقان ئۇ يىللىرى ساناپ تۇرۇپ يۈز سەككىز نەپەر خىتاي تاجاۋۇزچىسىنى جەھەننەمگە يوللىيالىغان ئىدىم. كاشكى ھەممە يۇرتدىشىم شۇنداق ئىرادىگە كېلەلىگەن بولسا ..." دېگەن ئىدى. بىز ھەقىقەتەنمۇ ئەنە شۇنداق ئەمەلىي ھەرىكەتلەرنى ئىزچىل داۋام قىلىدىغان ئىرادىگە كېلىشىمىز شەرت. توقسىنىنچى يىللارنىڭ ئاخىرىدا غۇلجىدا خەلق

تەشەببۇسىمىز ئاددىي مىخ ئەمەس، قان تېمىپ تۇرىدىغان رەسمىي قىساس ھەرىكىتىدۇر. بۇ پاجىئە ئەتىلا ئۇنىڭمۇ بېشىغا كەلمەيدۇ دەپ ھېچكىم كاپالەتلىك قىلالمايدىغان بىر قورقۇنچلۇق پاجىئەدۇر.

ۋەتىنىمىزدە بۇ خىل شەكىلدە يوقىتىلىدىغان ھەربىر خىتاي تاجاۋۇزچىسىنىڭ پاجىئەسى ئەڭ ئاز دېگەندىمۇ ئون-يىگىرمە نەپەر يەرلىشىۋالغان خىتاي تاجاۋۇزچىسىنى دۆلىتىگە قاچۇرىدىغان، بۇ قاچقان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى خىتاينىڭ ھەرقايسى ئۆلكە-شەھەرلىرىگە تارقىلىپ بېرىپ ھەقىقەتەنمۇ ۋەھىملىك ھېكايىلەرنى تارقىتىشىپ، "ھەپىسىدىن شەپىسى چوڭ" دېگەندەك تەسىرلەرنى پەيدا قىلىپ، كەلمەكچى بولۇۋاتقان مىليونلىغان خىتاينى نىيىتىدىن ياندۇرۇپ قويىدىغانلىقىدا گەپ يوق. شۇنىڭ ئۈچۈن پىدائىيلىرىمىزنىڭ پەيدا قىلىدىغان ھەربىر ۋەھىمىسى، پاجىئەلەر شۇنداق چېكىدىن ئاشقان دەھشەتلىك تۈسلەرنى ئېلىشى كېرەككى، كۆرگەن ئادەمنىڭ تۈگۈل، ئاڭلىغان ئادەمنىڭمۇ يۈرىكى يېرىلغۇدەك دەھشەتلىك بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىنىشى لازىم. بۇنىڭ ئۈچۈن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ نېمىدىن بەكرەك دەھشەتكە چۈشىدىغانلىقىنى داۋاملىق ئىزدىنىپ ۋەھىمە سېلىش ھەرىكەت تۈرلىرىنى ھەر دائىم يېڭىلاپ تۇرۇشىمىز كېرەك. ئەينى ۋاقىتتا دۈشمەن نېمىدىن بەكرەك قورقسا، شۇ خىل ۋەقەلەرنى كۆپرەك پەيدا قىلىشقا تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىمىز لازىم. بۇ تۈردىكى ھەرىكەتلىرىمىز، بىزنىڭ

بۇنداق ئۇچۇق بارساڭ سېنى ئۆلتۈرۈپ قويىدۇ، قىساس ئۈچۈن قىرىق يىل كېچىككەن ھېسابلانمايدۇ. ساقلاپ تۇر! دەپ يالۋۇردى. ئىلاجسىز مەنمۇ دادامنى بالىنىستىقا تاشلاپ قويۇپ قىسمغا قايتتىم. تەلىيمگە شۇ يىللىرى غۇلجىدا ياۋايىلار ھۆكۈمەتكە نارازى بولۇپ نامايىشقا چىقىپتۇ. ئۇلارنى باستۇرۇش ۋەزىپىسى دەل بىزنىڭ قىسمغا بېرىلىپ، قار-شۇۋىرغانغا قارىماي كېچىچە يول يۈرۈپ غۇلجىغا كىرىپ كەلدۇق. غۇلجىغا كىرەر-كىرمەيلا ھەممىمىزنىڭ كىيىملىرىنى قورالىق ساقچى قىسىم كىيىمگە ئالماشتۇرغۇزدى. ھەممىمىز دېگۈدەك قارا شلانكا ئىچىگە لوم تۆمۈر ئۆتكۈزۈپ مەيدانغا كىرىپ كەتتۇق. مېنىڭ دادامنى ناكار قىلغان ياۋايىلار سەنمىدىڭ، توڭگۈزىمىزنى ئۆلتۈرگەنلەر سەنلەرمىدىڭ! دەپ ۋارقىرىغىنىمچە بۇ قېرى ئۇيغۇرلىرىنىڭ دادامدەك قېرىلىرىنى، كىچىك باللىرىنى تاللاپ تۇرۇپ ئۇرۇپ چەيلەشكە باشلىدىم.

... قانچىسىنىڭ تايىقىمدىن تىك-موللاق چۈشكىنىنى ساناپ بولالمايمەن، ئۇرە-ئۇر! مېنىڭ تايىقىمنى يېگەنلەردىن ساق قالدىغانلارنىڭ بولىشىغا ئىشەنمەيمەن، ھېچ بولمىغاندا توڭلاپ بولسىمۇ ئۆلگەندۇ بۇ قېرى ئۇيغۇرلار! ...“ (!!!)

مانا بۇ ۋەتىنىمىزگە كىرىپ كەلگەن ئەڭ ئادەتتىكى بىر خىتاينىڭ بىزگە تۇتقان پوزىتسىيىسى. ئۇنتۇمايلىكى، قالغان خىتايلارنىڭ ھەممىسىلا ئەنە شۇ خىتايدەك ياۋايىلىق بىلەن ۋەتىنىمىزدە بۇلاڭ-تالاڭچىلىق قىلىپ يۈرمەكتە؛ خەلقىمىزگە بىرمۇ مەكتەپ، بىرمۇ ئىشچىلىق ئورنى، بىرمۇ مەمۇرىي ئورۇن، بىرمۇ بىنا ئۆي، بىرمۇ ئاپتوموبىل، بىرمۇ

نامايىشىنى باستۇرۇشقا قاتناشقان بىر خىتاي تاجاۋۇزچى سابىق قوراللىق ئەسكەر، مەست بولۇپ قالغان بىر كېچىسى ئاغىنىلىرى بىلەن ئولتۇرۇپ مەززە قىلىپ شۇنداق ئەسلەپ بېرىدۇ: "مەن كىچىك ۋاقتىمدا بۇ پەسەندە يۇرتقا دادام بىلەن كەلگەنىدىم. بىگتۇەنىڭ بىر يېزىسىغا كېلىپ ئورۇنلاشتۇق. بۇ يېزىنىڭ يېنىدا كىرسىن چىرىغى يېقىپ زامانىنىڭ كەينىدە ياشاۋاتقان ياۋايى ئۇيغۇرلار مەھەللىسىدىن بىرسى بار ئىدى. بىر كۈنىسى بېقىۋاتقان توڭگۇزىمىز قېچىپ بېرىپ ئۇلارنىڭ بېغىنى چەيلىۋېتىپتۇ. بۇنى كۆرگەن ياۋايىلار توڭگۇزىمىزنى كەتمەن بىلەن چېپىپ ئۆلتۈرىۋەتكەنىكەن. بىگتۇەن ئاشلىق ئىسكىلاتىدا قاراۋۇللۇق قىلىپ تۇرۇۋاتقان دادام بۇنىڭدىن خەۋەر تېپىپ دەرھال ئۇ يېزىغا كىرىپ ھېلىقى ئۇيغۇرنى مىلتىق بىلەن ئېتىپ ئۆلتۈرىۋەتكەنىكەن. بۇنىڭدىن چىچاڭلاپ كەتكەن بۇ يېزىدىكى نەچچە تۈك-تۈك ياۋايى ئۇيغۇرلار يۇپۇرلۇپ كېلىپ دادامنى ئۇر-تۇقمان قىلىشقا باشلاپتۇ. بىرگە بارغان دادامنىڭ سەپدىشى قېچىپ كېلىپ بىگتۇەندىن قوراللىق ئادەم باشلاپ بېرىپ دادامنى ئاران قۇتقۇزۇپ چىقىرىۋالغانىكەن. دادامنىڭ بىر پۇتى بىلەن سول بىلىكى سۇنۇپ كەتكەچكە، ناكار بولۇپ قالدى. مەن ھەربىيلىكتىن دەم ئېلىش ئېلىپ ئۆيگە كەلسەم، دادامنىڭ قىياپىتى بەكلا ئېچىنىشلىق ئىدى. بۇ يېزىدىكى بارلىق قېرى ئۇيغۇرلارنى قىرىپ تاشلايمەن! دېگىنىمچە غەزەپ بىلەن بىر كونا ئاپتوماتنى ئېلىپ ئىشىككە قاراپ ئېتىلغىنىمدا دادام يالۋۇرۇپ توسۇۋالدى: سەن مېنىڭ بىردىن-بىر ئۇرۇقۇمسەن.

سىزدىن شۇنچە كۆپ ئۆلگە ئېلىشقا تىرىشىدۇ. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىمۇ سىزنىڭ ھەر قېتىملىق نەتىجىلىك ۋەھىمە پەيدا قىلىش ھەرىكىتىڭىزدىن ئالغان زەربىلەر نەتىجىسىدە، شەرقىي تۈركىستانلىقلاردىن شۇنچە چۆچۈيدىغان، بۇ تۇپراقلاردىن شۇنچە قورقىدىغان ھالەتنى شەكىللەندۈرىدۇ!

خەلق ئۇمۇمىي يۈزلۈك يوشۇرۇن پائالىيەتلەرگە جەلپ قىلىنغىنىدا دۈشمەننىڭ تەھدىتلىرى شۇنچە تەسىر قوزغىيالماس ھالغا چۈشۈپ قالىدۇ، خائىن-جاسۇسلارمۇ شۇنچە يالىڭاچ ئوتتۇرىغا چىقىپ قالىدۇ. تىنچلىق تەرغىباتچىلىرىنىڭ تەرغىباتلىرىمۇ ۋەتىنىمىزدە ياكى چەتئەللەردە شۇنچە بازىرى كاساتلىشىپ كېتىدۇ.

مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچى قاچان ئاخىرلىشىدۇ؟ ئىككىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىزگە قىسمەن شارائىت تۇغۇلۇشقا باشلىغان دەۋرلەردىن باشلاپ تەدرىجىي ھالدا ئاساسلىق ھەرىكەت شەكلى بولۇشتىن قوشۇمچە ھەرىكەت شەكلى بولۇشقا ئۆزگىرىپ، ئۈچىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىزنىڭ شەپىسى كۆرۈلگەن دەۋرلەردە ئاساسەن تاماملانغان بولىدۇ. بۇ دەۋرنىڭ كېلىشى بىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىزنى قانچىكى ۋەھىملىك، قانچىكى زىچ، قانچىكى ئىزچىل داۋام قىلدۇرالىشىمىزغا باغلىق. ۋەھىملىك ھەرىكەتلەرنى پەيدا قىلىش ئۈچۈن ئۆزىمىزنى چېنىقتۇرۇشىمىزغا، خەلقنى بۇنداق ھەرىكەتلەرگە كۆپرەك جەلپ قىلىشقا ۋە شارائىت يار بەرگىنىدە مۇتلەق ئىشەنچلىك

شەھەر نوپۇسى ... بەرمەسلىك ئۈچۈن، پۇرسەت تاپقان ھامان خەلقىمىزنى قىرىپ تۈگىتىۋېتىش ئۈچۈن تەييار تۇرغان جاللاتلاردۇر! بۇنداق بىر تاجاۋۇزچى ئاھالىگە رەھىم قىلىش كېرەكمۇ؟ بۇنداق بىر تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلىرىدىن مېھىر تىلەش مۇمكىنمۇ؟ بۇنداق كەلگۈندى تاجاۋۇزچىلارنى ۋەتىنىمىزدە ساقلاپ قېلىش لازىممۇ؟!

بىز بۈگۈن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئارىسىغا قانچىكى ئېغىر، قانچىكى كۆپ ۋەھىمە تېرىيمەن دەيدىكەنمىز، بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىزنى شۇنچە يوشۇرۇن قانات يايدۇرۇشىمىزغا توغرا كېلىدۇ. بۇ باسقۇچ، بىزنىڭ قورۇق ھاياجانلىنىشىمىزنى، قورۇق ماختىنىشىمىزنى، قورۇق داۋراڭ قىلىشىمىزنى، كەڭ كۆلەملىك ھەمكارلىق ئاساسىدىكى بىرتۇتاش ھەرىكەت قىلىشىمىزنى، قانداقتۇر بىرەر پارتىيە، بىرەر تەشكىلات، بىرەر باشقۇماندانلىق شتابلارنىڭ كەسكىن قارارلىرى، بىرتۇتاش پىلانلىرى بويىچە پائالىيەت قىلىش دېگەندەك قورۇق گەپلەرنى كۆتۈرەلمەيدۇ. بۇ باسقۇچ — يالغۇز خۇدا يولىدا، ۋەتەن-مىللەت ئۈچۈن كۆپرەك ھەرىكەت پەيدا قىلىشىمىزنى تەلەپ قىلىدۇ. بۇنىڭ ئۈچۈن شۇنچە يوشۇرۇن، شۇنچە دەھشەتلىك، شۇنچە ئىنچىكە ھەرىكەت قىلىشىمىزنى ئالدىنقى شەرت قىلماقتا. بىزنىڭ ھەربىر ھەرىكىتىمىز قانچىكى نەتىجىلىك بولىدىكەن، خەلقىمىزگە شۇنچە كۈچلۈك مەدەت، شۇنچە كۈچلۈك تەشۋىقات بولۇپ تەسىر قىلىدۇ؛ خەلق سىزدىن شۇنچە پەخىرلىنىدۇ؛ خەلق

خەلق قوزغىلاڭلىرى دەسلىپدە ئىستىخىيىلىك باشلانغان تەقدىردىمۇ، ئەگەر چاقماق تېزلىكىدە غەلىبىنى قولغا كەلتۈرەلمەيدىكەن، ھەرگىزمۇ ئىزچىللىقىغا كاپالەتلىك قىلىشقا بولمايدۇ. ئۇزۇنغا سوزۇلۇش ئېھتىمالى كۈچلۈك بولغان بىر ھەرىكەت، مۇقەررەر تۈردە مۇئەييەن بىر تەشكىلاتنىڭ توغرا، مەقسەتلىك، پىلانلىق ۋە سىستېمىلىق يېتەكلىشى ئارقىلىقلا ئاخىرقى غەلىبىنى قولغا كەلتۈرۈش كاپالىتىگە ئېرىشەلەيدۇ. ئۇنداق بولمايدىكەن، ئىستىخىيىلىك بىر خەلق ھەرىكىتى نۇرغۇنلىغان مەھەللىۋى مەزھەپلەرگە ياكى بىرقانچە مىلىتارىستلارغا پارچىلىنىپ كېتىپ، بىرتۇتاش ۋە پىلانلىق ھەرىكەتكە ئايلىنالماي، يىگىرمىنچى يىللاردىكى ئوتتۇرا ئاسىيا مىللىي 'باندىت' لىرىدەك بىر-بىرلەپ تارمار قىلىنىپ، مىڭ تەستە يېتىشىپ چىققان خەلق ھەرىكىتى قايتىدىن نۆلدىن باشلاش ھالىتىگە چېكىنىپ كېتىدۇ. بىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىز يىلىغا يېرىم مىليوندىن سۈنئىي كۆپىيىپ كېتىۋاتقان ۋە چارەك مىليوندىن تەبىئىي كۆپىيىش شارائىتىغا ئېرىشىۋالغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى ۋەتىنىمىز تۇپراقلىرىدىن تەلتۆكۈس قوغلاپ چىقىرىشقا مەجبۇر بولىدىغان پەۋقۇلئاددە مۇشەققەتلىك ۋە ئۇزۇنغا سوزۇلىدىغان ھەرىكەت بولغاچقا، بىردەملىك ياكى بىردە-يېرىم كۆرۈلۈپ قالىدىغان ھەرخىل تارقاق ئاشكارا ھەرىكەتلەر بىلەن، شۇنىڭدەك باشتىن ئاخىرىغىچىلا مۇتلەق يوشۇرۇن ھەرىكەتلەرگە تايىنىپ ئېلىپ بېرىلىدىغان كۈرەشلەر بىلەنمۇ قەتئىي تۈردە ئەڭ ئاخىرقى نەتىجىنى قولغا كەلتۈرگىلى

سىناقلار ئارقىلىق كۆپرەك شاگىرت يېتىشتۈرۈشىمىزگە توغرا كېلىدۇ. ھەرقايسى يوشۇرۇن پارتىيە-گۇرۇھلىرىمىزمۇ تىنچلىق كۈرەش يولى دېگەن بىمەنە يولغا گۆھەر تېپىۋالغاندەك چىڭ چاپلىشىپ قالماي، خەلقىمىز ئارىسىدا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا ۋەھىمە سېلىشنىڭ چارە-تەدبىرلىرى، ئاددىي قورال-ياراغ، رىتسېپ-چېرتيوژلىرىنى، دۈشمەننىڭ ئاجىز نۇقتىلىرىنى، غالىبىيەتلىك ھەرىكەت ئۈلگىلىرىمىزنى تىنىم تاپماي تەشۋىق قىلىشى، بۇنىڭ ئۈچۈن يوشۇرۇن ئادەم تەشكىللەپ ئەمەلىي ئۈلگىلەر كۆرسىتىشكە تىرىششى شەرت!

بىز ھەممە پائالىيىتىمىزنى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق يۇقىرى دولقۇنىنى يارىتىشقا، ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇشقا ئاتىيالىساق، ئاندىن ۋەتەنپەرۋەر، ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكەتلىرى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان ھېسابلىنىمىز. ئەنە شۇ چاغدىلا مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنى ئىلگىرى سۈرۈشكە تۆھپە قوشۇۋاتىمەن دېيەلەيمىز!

2.11§ تەشكىلات پائالىيەتلىرىمىز

بىرەر ئاممىۋى ھەرىكەتنىڭ ئاداققى غەلىبىسى — ئىزچىللىققا ۋە ئومۇمىيلىققا باغلىق. ئىزچىللىققا كاپالەتلىك قىلىشقا بولمايدىغان ھەرقانداق خەلق ھەرىكىتى ئاخىرقى نەتىجىسىنى قولغا كەلتۈرەلمەيدۇ. ئەمما ئىستىخىيىلىك ۋە خۇسۇسىي شەكىللىك خەلق ھەرىكەتلىرى كەمدىن-كەم ئاخىرقى غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرەلەيدۇ. يەنى، نۇرغۇنلىغان

پېدائىيلىرىمىزنىڭ ئۆزچىل ھەرىكىتىنى ساقلاپ قېلىش شارائىتىنى ۋاستىلىك قولغا كەلتۈرۈش مۇمكىن. بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىزنىڭ خاراكتېرىگە ئاساسەن، پېدائىيلىرىمىزنى يەككە ھەرىكەتلەرنى قانداق قىلغاندا غەلىبىلىك داۋاملاشتۇرغىلى بولىدىغانلىقى، قانداق قىلغاندا كېڭەيتىشكە بولىدىغانلىقى قاتارلىقلار ھەققىدە ۋاستىلىك ياردەملەردە بولۇش، بۇ جەرياندا باشقا پېدائىيلارنىڭ نەتىجىلىك تەجرىبىلىرىنى مەخپىي تەشۋىق قىلىپ تونۇشتۇرۇش، بۇ ھەرىكەتلەردىن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ پاراكەندىلەشكەن مەنزىرىسىنى تونۇشتۇرۇشلار ۋە خەلقنىڭ قىزغىنلىقى ھەققىدىكى خەۋەرلەرنى تارقىتىش يوللىرى ئارقىلىق، پېدائىيلىرىمىزنىڭ يەككە-يېگانە ئەمەسلىكىنى، قىلىۋاتقان ئەجرىسىنىڭ ھەقىقەتەن مېۋىلىرى كۆرۈلۈۋاتقانلىقىنى كۆرسىتىپ رىغبەتلەندۈرگىنىدە، يەككە ھەرىكەتلەرنىڭ ئۆزچىللىقىنى ساقلاپ قېلىشقا بولىدۇ. يەنە بىر تەرەپتىن پېشقەدەم پېدائىيلار ئۆچۈن شاگىرت يېتىشتۈرۈش يوللىرىنى ئۆگىتىش ۋاستىلىرى ئارقىلىق، يوشۇرۇن قارشىلىق كۆرسىتىش ھەرىكەتلىرىنى تەدرىجىي شەكىلدە ئۈچ-تۆت كىشىلىك قوشۇنلار ئاساسىدىكى زەنجىرسىمان يوشۇرۇن باغلىنىشلىق پارتىزانلار ئەترەت-گۇرۇپپىلىرىغا ئۇيۇشۇش تەلىماتلىرىنى بېرىپ، تەشكىللىنىشكە يېتەكلەش مۇمكىن. تەشكىللىنىش دېگەندە ھە دېسىلا بىر يەرگە يىغىلىۋېلىپ تۈگمەس يىغىنلارنى ئېچىشقا بولىدىغان ۋە سەن ئۇنى قىل، سەن بۇنى قىل دەپ ئۇدۇل تەلىماتلار بېرىشكە بولىدىغان

بولمايدۇ.

بولۇپمۇ ئىستىخىيىلىك باشلانغان بىر خەلق ھەرىكىتى توغرا يېتەكچىلىك قىلىدىغان بىرەر تەشكىلاتنىڭ قوماندانلىق شتابى ئاستىدا يېتەكلەنمىگەندە، ھېچقاچان ئەڭ ئاخىرقى غەلىبىسىگە ئېرىشەلمەيدىغانلىقىنى بىرىنچى جۇمھۇرىيەت ئىنقىلابىدىلا كۆرگەن ئىدۇق. چۈنكى ئىستىخىيىلىك ھەرىكەتلەر غەزەپنىڭ تۇيۇقسىز پارتلىشىنىڭ مەھسۇلى بولىدىغانلىقى، پىلانلىق، تەشكىللىك ھەرىكەت بولمىغانلىقى ئۈچۈن، تەبىئىيكى غەزەپ كۈچى قانائەت تاپقىنىدا ياكى پەسەيگىنىدە، ۋاقىتنىڭ ئۆزىراپ كېتىشىگە ئەگىشىپ ئاستا-ئاستا ئۆچۈپ قالىدىغان، ھېچ بولمىغاندا غەيرىي مەقسەتلەرگە قاراپ بۇرمىلىنىپ كېتىپ مەغلۇبىيەتكە پېتىپ قالىدىغان ئىزچىللىقىغا كاپالەتلىك قىلىشقا بولمايدىغان ھەرىكەتتۇر. ھەرىكەتنىڭ ئىزچىللىقىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن ئەمەلىي كۆرەش جەريانىدا يېتىشىپ چىققان ۋە كۈنسايىن مۇكەممەللىشىپ بارىدىغان ئىقتىدارلىق قوماندانلىق شتابىنىڭ يېتەكلىشىگە موھتاج. ھالبۇكى، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچىدا ھە دېگەندىلا بۇنداق بىر شتابتىن ئۈمىد كۈتەلمەيمىز. ئەمما ھەرىكەت قىلغۇچىلار بىلەن بىۋاسىتە مۇناسىۋەتتى بولمىسىمۇ، ھەرخىل تەشۋىقات شەكىللىرى بىلەن بۇ خىل تارقاق پىدائىيلىرىمىزنى رىغبەتلەندۈرۈش، يول كۆرسىتىش، يېتەكلەش قاتارىدىكى ۋاستىلار بىلەن خەلق ئارىسىدىن يېتىلىپ چىققان يوشۇرۇن

‘قاراڭغۇلۇقنىكى تەشكىلات ۋە قاراڭغۇلۇقنىكى قوماندانلىق شتاب’ نىڭ توغرا كۆرگەن ‘بۇيرۇق’ لىرىغا ئېرىشەلمەي قالغىنىدىمۇ قىلچە مەيۈسلەنمەستىن، ئۆز ۋىجدانىي بۇرچىنىڭ ھەيدەكچىلىكىدە پائالىيىتىنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇشقا غەيرەت كۆرسىتىشى لازىم. بەلكىم بۇنداق ‘يېتەكچىسىز’ ھەرىكەتلەرنىڭ بىرقىسمى پىلانسىز، ئەھمىيەتسىز، ھەتتا قىسمەنلىكتە زىيانلىق ھەرىكەتلەر بولۇپ كۆرۈنگۈدەك بولغىنىدىمۇ ئەنسىرىمەسلىكى لازىم. چۈنكى قىسمەنلىكتە يەككە ھەرىكەت قىلغۇچىلارنىڭ پائالىيەتلىرى تەرتىپسىز، پىلانسىزدەك كۆرۈلگىنى بىلەن، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا بولغان تەسىرى مۇتلەق تۈردە قانۇنىيەتلىك بولۇپ روي بېرىدۇ. بىرگە شۇنىڭ ئۆزىلا يېتەرلىك. شۇنداقتىمۇ، يەككە ھەرىكەتلەردە كۆپىنچە ھاللاردا يالغۇزلۇق ھېس قىلىپ ‘ھېرىپ قېلىش’ ھادىسىسى كۆرۈلۈشىمۇ مۇمكىن. ئەمما ئۆزىمىز ئاڭلىق بولساقلا، قىسقا مەزگىللىك ‘ھېرىپ قېلىش’ تىن كېيىن، مۇتلەق تۈردە قايتىدىن جانلىنىپ ھەرىكىتىمىزنى داۋاملاشتۇرالىشىمىز مۇمكىن. ئەگەر ھەقىقەتەن يالغۇزلۇق ھېسسىياتى سەۋەبىدىن قىينالغىنىمىزدا، ئۆزىنىڭ نەتىجىلىك پائالىيەتلىرىنى يېزىپ ماختاپ يالغان ئىسىملار بىلەن خەلق ئارىسىغا يوشۇرۇن تارقىتىۋېتىش يولى بىلەنمۇ ‘خېلى ئارام تېپىپ قېلىشىمىز’ مۇمكىن. بۇنداق قىلغاندا "بىر چالمىدا ئىككى پاختەك" دېگەندەك، ھەم ئۆزىمىزنى خۇشال قىلىۋېلىش، ھەم خەلقنى رىغبەتلەندۈرۈش مەقسىتىگە يېتەلەيمىز.

ۋەزىيەتنى شەكىللەندۈرۈشنىلا ئويلىماسلىق لازىم. بىر ھەرىكەتنىڭ پىلانلىق بىر شەكىلدە ئىزچىللىقىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن ئىللاكى بىر-بىرسىگە كۆرۈنىدىغان ياكى قۇرۇلتايلار ئېچىپ بىر-بىرىگە بۇيرۇق-يوليورۇقلارنى يېرەلەيدىغان داھىيسى، سېكرېتارى ئېنىق تەشكىلات بولۇشى شەرت ئەمەس. خەلقىمىز مىللىي مۇستەقىللىق مەسلىسىدە ئورتاق غايىغا ئىگە بولغاچقا، بىرەر تەشكىلات ئۆز ئەزاسى بولمىغان پىدائىيلارغىمۇ بىر-بىرىنى كۆرمەي ياكى تونۇشماي تۇرۇپمۇ تەشكىللىك پائالىيەت قىلدۇرالىشى مۇمكىن. پەقەت بۇنداق "قاراڭغۇلۇقتىكى مۇناسىۋەت" مۇتلەق توغرا يول كۆرسىتىشكە كاپالەتلىك قىلىدىغان بولسىلا كۇپايە. زادى تونۇمايدىغان ۋە بەلكىم مەڭگۈ تونۇشماي ئۆتۈپ كېتىش ئېھتىمالى بولغان يەككە ھەرىكەت قىلغۇچى پىدائىيلارمۇ مەڭگۈ ئۇچرۇشالىشى ياكى مەڭگۈ تونۇشالىشى مۇمكىن بولمايدىغان بۇ "قاراڭغۇلۇقتىكى قوماندانلىق شتاب" نىڭ بۇيرۇقلىرىنى خۇشاللىق بىلەن ئىجرا قىلىدىغان ۋەزىيەتنى يارىتىشىدا قىلچە گۇمان قىلمايمىز. بەلكىم بۇ خىل "قاراڭغۇلۇقتىكى قوشۇن ۋە قاراڭغۇلۇقتىكى قوماندانلىق شتاب" مۇناسىۋىتى بىرىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ئەڭ مۇكەممەل 'تەشكىلات' شەكلى بولۇپ قېلىشىمۇ مۇمكىن.

ئەگەر مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىگە ئۆزىنىڭ تېگىشلىك ھەسسىسىنى قوشۇشنى ئويلاۋاتقان بىر پىدائىيمىز بىرەر پىدائىي قوشۇن قۇرۇشنى بىخەتەر كۆرمىگىنىدە ۋە بۇنداق

ئوتتۇرىلىرىدىن كېيىنلا ئاندىن ئوتتۇرىغا چىقىش ئىمكانى بارلىققا كېلىشى مۇمكىن. شۇڭا، ھە دېگەندىلا مۇكەممەل بىر داھىي، مۇكەممەل بىر قوماندان خىيالىنى قىلىشىمىز ھاجەتسىز. دېمىسىمۇ، ئوفىتسېرلىرىمىزمۇ بىراقلا ئۈچ توچكىلىق بولۇپ ئوتتۇرىغا چىقماي، قەدەممۇ-قەدەم يۈكسىلىپ ئوتتۇرىغا چىقىدۇ؛ خۇددى شۇنىڭدەك ھە دېگەندىلا تۆت يۇلتۇزلۇق گېنېرال پەيدا بولماستىن، بىر يۇلتۇز-بىر يۇلتۇزدىن قوشۇلۇپ يېتىشىپ چىقىدۇ. ئەمما بۈگۈنكى بەزى 'پارتىيە-تەشكىلات' لىرىمىزدا بىراقلا 'مارشال' بولۇۋالىدىغانلار كۆرۈلمەكتە. بۇنىڭ ئاقىۋىتىدە "ئىتتىنىڭ بېشىغا ئۇرسىمۇ بىر مارشال-گېنېرال چىقىدىغان" ۋەزىيەت شەكىللىنىپ، قايسى بىرسىگە 'ئېھتىرام' بىلدۈرۈشنىمۇ بىلگىلى بولماس قىلىۋەتتى!

ئەمما بىز شۇنىڭغا ئىشىنىشىمىز كېرەككى، يوشۇرۇن ۋەھىمە پەيدا قىلىش ھەرىكىتىنى ئىزچىل قانات يايدۇرىدىغانلا بولىدىكەنمىز، ھەرىكەت جەريانىدا ئومۇمىي ئېتىراپقا ئېرىشەلىگەن نوپۇزلار مەيدانغا كېلىپ، ھەرىكىتىمىز تەرتىپكە كىرىشى، تەشكىللىك ھەرىكەتكە ئايلىنىشى چوقۇم. بۇنداق شارائىتقا ئېرىشىش ئۈچۈن ھەرىكەتنىڭ بىرئاز بولسىمۇ ئاممىۋى تۈس ئېلىشى، نوپۇز بىخلىرىنىڭ ئاشكارىلىنىپ خەلقىمىزنىڭ تونۇشىنى تەقەززا قىلىدىغان ۋەزىيەت شەكىللىنىشى كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن ئەڭ كېيىمدە ئىككىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەت دەۋرىنى كۈتۈشىمىزگە توغرا كېلىدۇ. مەلۇمكى، بىرىنچى

بىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىز بىۋاسىتە قوماندان ياكى داھىي يېتىشتۈرۈپ بېرەلمەيدۇ. ئەمما يوشۇرۇن كۆرۈنمەس قوماندان ۋە داھىيلارنى يېتىشتۈرۈپ بېرەلىشى مۇمكىن. بىر قارىسىڭىز، سانجىدا بىر ھەرىكەتنى پەيدا قىلىپ "قارىغۇجا" ئىمزاسىنى بەرگەنىنىڭ ئۆزىدە، ئاقسۇدا بىر ۋەقە ئوتتۇرىغا چىقىپ يەنە شۇ "قارىغۇجا" ئىمزاسىنى تاشلاپ قويغان؛ ئۈرۈمچىنىڭ يېقىلغانتاش رايونىدا بىر ۋەھىمىنى پەيدا قىلىۋېتىپ "قارىغۇجا" ئىمزاسىنى تاشلاپ قويغانىنىڭ ئۆزىدە، شامالباغدا بىر ھەربىي ماشىنىسىنى پارتلىتىۋېتىپ يەنە شۇ "قارىغۇجا" ئىمزاسىنى تاشلاپ قويغان؛ ... نەتىجىدە خەلقىمىز ھەرقانداق بىر خىتاي قوغلاش ۋەقەسىنى "قارىغۇجا" پەيدا قىلغان دەپ قارىشىپ، "ئۇ" نىڭدىن غۇرۇرلانسا، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىمۇ ۋەھىمىلىك پارتلاشتىن ئۈملەپ كېتىۋېتىپ "مىنى 'كا لا گو جيا' پارتلىتىۋەتتى" دېيىشى مۇمكىن. بۇنداق ئورتاق قەھرىمان ئىسمى بىلەن ۋۇجۇدقا كېلىدىغان 'يېگانە يېتەكچى باتۇرىمىز' مۇ خەلقىمىزنىڭ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى قوغلاش ھەرىكىتىگە 'كۆرۈنمەي يېتەكچىلىك قىلىشى' مۇمكىن. ھەتتا كەلگۈسىدە مۇستەقىللىق مەيدانىمىزغا بۇ "قارىغۇجىمىز" نىڭ مىس ھەيكىلىنى قاتۇرىدىغانلارنىمۇ چىقمايدۇ دېگىلى بولمايدۇ.

كۆرۈنىدىغان قوماندانىمىز ياكى داھىيمىز بەلكىم مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ئىككىنچى باسقۇچ

ئېرىشەلەيدىغان بولغاندىلا قىممەتكە ئىگە بولۇپ، بۇ باسقۇچتا، تەشكىل قۇرۇش مەسىلىسىدىن ھەرىكەت قىلغۇچى شەخسى ياكى ئۇششاق گۇرۇپپا پائالىيەتلىرىنىڭ رولىنى ئۇستۇن كۆرۈشىمىز لازىم.

2.12§ مۇھاجىر تەشكىلاتلارنىڭ ۋەزىپىلىرى

مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزدە تەشكىللىنىش، مۇقىم بىرەر تەشكىلات ياكى پارتىيىگە ئۇيۇشۇش ھەقىقەتەن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. ئەمما بۈگۈنكى ئەھۋالىمىزدىن قارىغاندا، ۋەتىنىمىزدىكى ۋەھشىي خىتاي تاجاۋۇزچىلار تېررورچىلىقى ئاستىدا بۇنداق تەشكىللىنىش ئىشى بەكلا قىيىنغا چۈشىدۇ. شۇڭا، ئالاھىدە يېتىشكەن پىدائىيلىرىمىز بولماي تۇرۇپ، بۇنداق بىر تەشكىلاتنى ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈش بەكلا مۈشكۈل. ئەمما بەزى ئەللەرگە مۇھاجىر بولۇپ چىقىپ كەتكەن ياكى قېچىپ كەتكەن يۇرتداشلىرىمىز ئارىسىدا ۋاستىلىك ياكى بىۋاستە ناملاردا مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان تەشكىلاتلارنى قۇرۇش ئىمكانىيەتلىرىمىزنى يوق دېيىشكىمۇ بولمايدۇ. بولۇپمۇ چەتئەللەردە ئەھمىيەتسىز ناملاردا پلاكاتنى ئېسىپ تۇرۇپ، مىللىي مۇستەقىللىق پائالىيەت تەشۋىقاتلىرى بىلەن يوشۇرۇن شۇغۇللىنىش، مۆرىتى كەلگىنىدە ۋەتىنىمىز ئىچىدىكى ھەرىكەتلەرگە مۇتلەق مەخپى چارىلار بىلەن قوماندانلىق قىلىش ئارقىلىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ئىزچىللىقىغا كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئىمكانىيەتلىرى يەنىلا كۆپ.

باسقۇچىمىزدا ھەممە پىدائىيلىرىمىز ئۆز ۋىجدانىي-غۇرۇرى بويىچە ھەرىكەت پەيدا قىلىپ تۇرۇشى، ئەڭ كۆپ بولغاندىمۇ يۇقىرىدا تەسۋىرلىگىنىمىزدەك ئىرادىمىزنى ئۆزىدە مۇجەسسەم قىلغان "قارىغۇجا" تىپلىرىمىزگە بوي سۇنۇشىمىز ياكى ھېلىقىدەك "كۆرۈنمەس تەشكىلات، كۆرۈنمەس قوماندانلىق شتاب" لىرىمىزنىڭ بۇيرۇقلىرىغا كۆنۈپ تۇرۇشقا مەجبۇرمىز. شۇنىسى ئېنىقكى، بۇگۈنگىچە قۇرۇلغان 'مۇتلەق يوشۇرۇن تەشكىلات-پارتىيە' لىرىمىزدىن پاش قىلىنمىغىنى يوق. پەقەت پاش بولمىدى دېگەنلىرىمىزمۇ 'قۇرۇلغىنىدىن كېيىن ئۆزىنى ھېچكىمگە ئۇقتۇرماي ھەرىكەتسىز جىم يېتىۋالغان پارتىيە' لەر بولۇپ، بۇنداق پارتىيىلەرنى ماھىيەتتە يوق دېيىشىمىز مۇمكىن. يەنى بىزدە مۇتلەق يوشۇرۇن ئەھۋال ئاستىدا پارتىيە-تەشكىل قۇرۇش ۋە بۇ تەشكىلگە تايىنىپ خەلقىمىزنى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەتلەرگە يېتەكلەش تەجرىبىلىرىمىز يوق. شۇنداق ئىكەن، ھازىرچە مەخسۇس پارتىيە قۇرۇشقىمۇ ئالدىراپ كېتىشىمىزنىڭ ھاجىتى يوق. ئاۋۋال قىلىدىغان ئىشىمىزغا "پۇچقاق تۇرۇپ" باقايلى. ھالبۇكى، نۆۋەتتە بار پارتىيە-تەشكىللىرىمىزنىڭ ھەممىسىلا دېگۈدەك مىللىي مۇستەقىللىق غايىمىزدىن پارتىيە-تەشكىلنىڭ ئىدىيىسى ياكى 'داھىي' سىنىڭ ئابرۇيىنى ئۈستۈن قويىدىغان 'تەشكىلاتلار' بولۇپ ئۇتتۇرىغا چىقماقتا. شۇنداق ئىكەن، تەشكىللىنىش مەسلىسى، بىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق پائالىيەتلىرىمىزدە مۇتلەق يوشۇرۇن تەشكىلاتلىنىش ۋە مۇتلەق يوشۇرۇن ئەمەلىي پائالىيەتلەرگە يېتەكچىلىك قىلىش قابىلىيىتىگە

شۇنىڭغا ئوخشىغان پائالىيەتلىرىنىڭ ماختاشلار بىلەن تولغان خەۋەرلىرىنى ئاساس قىلىشقان گېزىت-ژۇرناللىرىدا ختايلارنىڭ سۆزلىشىگە، تەسلىمچىلەرنىڭ ماقالە بېرىشلىرىگە، ھەتتا كوممۇنىست ختايلارنىڭ سۆزلىشىگىمۇ ئورۇن چىقىدىكەنۇ، ۋەتىنىمىزدىن ختاي تاجاۋۇزچىلىرىنى تازىلاشقا دائىر سۆزلەر قەتئىي مەنئى قىلىنىدىكەن. بۇ تەشكىلاتلار ھەرخىل باھانىلەر بىلەن ئۆزئارا بىر-بىرىنى خائىن-جاسۇس دېيىشىپ تازىلاشقا رۇخسەت قىلىشىدىكەنۇ، ختاي تاجاۋۇزچىلىرىنى تازىلاش ھەرىكىتىگە دائىر پائالىيەت ياكى تەشۋىقاتلارنى "ئىش بۇزارلار، خۇلىگەن-لۈكچەكلەر"، ھەتتا "تېررورچىلار" دەپ قارا چاپلىشىدىكەن. ...

مۇھاجىردىكى تەشكىلاتلىرىمىزنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى 'ئاپتونومىيە قانۇنلىرى'، خەلقئارالىق قانۇنلار، ختاي دېموكراتىك ھەرىكەتلىرىنىڭ پرىنسىپلىرىغا تايىنىپ ختاي تاجاۋۇزچىلىرىغا يالۋۇرۇش، خەلقئاراغا يىغلاپ قاقشاش قاتارلىقلار ئارقىلىق خەلقىمىزنى 'ئەركىنلىككە ئېرىشتۈرۈش' تەمەسىدىكى كىشىلىرىمىز بولۇپ، ئۇلارنىڭ بەزى 'سۆھبەت، قارارلىرى' غا قاراپ ئۇلارنى خۇددى دۇنيا دۆلەتلىرىنىڭ باشلىقلىرى بىلەن بىرگە تۇرۇپ، بىرگە ئولتۇرىدىغان سالاھىيەتلىك چوڭلىرى بار كىشىلەرمىكىن دېگۈسى كېلىدۇ. سۆھبەت، ئەھۋال تونۇشتۇرۇشلىرى بىلەن خەلقئارانىڭ ياردىمىنى قوزغاش ئۈچۈن دىپلوماتىيە ئەمەلدارلىرى، مىنىستىرلەر، دۆلەت باشلىقلىرى بىلەن كۆرۈشەلەيدىغان

ئەپسۇسكى، بۈگۈنكى كۈندە مۇھاجىردىكى تۇتامسىز ئاشكارا تەشكىلاتلىرىمىزنىڭ سانى شۇنداق كۆپكى، گويا ئادەم تاپالمىغانلىرىدا بالا-چاقىلىرىنى يىغىپلا 'تەشكىلات' قۇرۇۋالغاندەك تەسىرات بېرىدۇ. قۇمدەك تولا بۇ تەشكىلاتلار ئۆز ئالدىغا تۈزۈكرەك بىرەر ئىشنى ۋۇجۇدقا چىقىرالماي، ئارىدا بىر يىغىلىپ بىر-بىرسىنى باشلىق سايلايدىغان يىغىلىشلارنى ئۆتكۈزۈشۈپ، ئاتالمىش "ئىتتىپاق، مەركەز، قۇرۇلتاي، شتاب ..." دېگەنلەرنى قۇرۇپ چىقىشىدىكەن. بۇ سۈنئىي بىرلەشكەن گۇرۇھلار ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىقىغا قىلچە مۇناسىۋىتى بولمىغان، ھەتتا بەزىدە زىيانلىق ئىشلارنى ئۆزلىرىگە ۋەزىپە قىلىپ بېكىتىشىپ، ھەممە يەردە تەرلەپ تۇرۇپ تەشۋىق قىلىشىپ خەلقىمىزنى سىرتتىن جەلپ قىلىشقا ئۇرۇنۇشىدىكەن. بۇ تەشكىلاتلىرىمىز ئۆزلىرىنى ۋەتەنپەرۋەر دېيىشىدىكەنۇ، كەسكىن ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكەتلىرىنىڭ تەشۋىقاتلىرىدىن ئۆلگۈدەك قورقىشىدىكەن؛ بىتەرەپمىز دېيىشىدىكەنۇ، ئۆزلىرىنىڭ تىنچلىق مەپكۇرىسىغا توغرا كەلمىگەن ھەرقانداق ۋەتەنپەرۋەرلىك چۈشەنچىلىرىنى قەتئىي يېقىن يولتىشمايدىكەن. ھالبۇكى، ئۇلارنىڭ ئاتالمىش يىغىلىشلىرىغا ھەرخىل سالاھىيەتلەردىكى خىتايلار ئەركىن قاتنىشالايدىكەنۇ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى پىلان-لايىھىلەرنى ئوتتۇرىغا قويغۇچىلار ياكى تەشكىلاتلار بۇ خىل يىغىلىشلارغا يېقىن كەلتۈرۈلمەيدىكەن؛ ئۇلارنىڭ ۋەتەن ھەققىدىكى داۋراڭ قىلىشىنى مەقسەت قىلىشىدىغان خەۋەرلىرى بىلەن ئۆزلىرىنىڭ يىغىن، قۇرۇلتاي ياكى

ئۇيلاپ كۆرەيلى، ئۆز ئۆيىڭىزدە ئولتۇرغىنىڭىزدا، ئۆيىڭىزنى تارتىۋېلىشنى ئاشكارا ئېلان قىلىپ كىرىپ كەلگەن قاراقچىلارغا قوپاللىق قىلسىڭىز قانداقسىگە تېررورلۇق قىلغان بولۇپ قالىدىكەنسىز؟ ھالبۇكى، بۇ قاراقچىلار چىش-تىرنىقىغىچە قوراللىنىپ سىزنى ئۆيىڭىزدىلا ئۇجۇقتۇرۇۋېتىشكە تىرىشماقتا. سىزنىڭ قولىڭىزدا ئاددىي پىچاق-توخماقلار، چاشقان-چۈشەن دورىسى، سەرەڭگە-بېنزىندىن باشقا ھېچبىر 'قورال' نىڭىز يوق. بۇنداق بىر شارائىتتا، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئاددىي ھەربىي قوراللىرىدىن تارتىپ، ئايروپىلان، تانكا-زەمبىرەكلەرگىچە، ھەتتا ئاتوم قوراللىرىغىچە قوراللىنىپ سىزنى ئۇجۇقتۇرۇشقا كېلىۋاتقان دۈشمەن تۇرۇقلۇق، ئۇلارغا قارشى پىچاق-توخماقلار بىلەن ھۇجۇم قىلىشقا تىرىشسىڭىز، سىز يەنە تېررورلۇق بىلەن 'ئىنسانىيەت ئەخلاقى' غا قارشى چىققان بولۇپ قالىسىز. بۇنداق دېگۈچىلەرنى ياكى بۇنداق باھالارغا سۈكۈت قىلغۇچىلارنى شەرقىي تۈركىستانلىق دەپ كىممۇ ئېتىراپ قىلالايدۇ؟

بىز بۇ يەردە يەنە شۇنى ئالاھىدە تەكىتلەپ ئۆتىمىزكى، شەرقىي تۈركىستان مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنىڭ بىرىنچى باسقۇچىدا بىز بارلىق دىپلوماتىك ھوقۇقلاردىن مەھرۇم قالدۇرۇلغانمىز. شۇ سەۋەبتىن بىز بۇگۈن ھەرقانداق بىر خەلقئارا تەشۋىقاتلاردىن قىلچىمۇ نەپ ئالالمايمىز. بىز ھەرىكىتىمىزنىڭ ئىككىنچى باسقۇچىنىڭ ئوتتۇرىلىرىغا بارغاندىلا ئېھتىمال بەزى دىپلوماتىيىلىك سەھنىلەرنىڭ بىرەر

سالاھىيەتلىك ئادەملىرى بولۇشى كېرەك. ئۇنداق بولمىسا، ئۇلارنىڭ تازىلىق ئىشچىلىرىنىڭ 'دوستلىرىنىڭ دوستىنىڭ دوستى' ۋاستىسى بىلەن خەلقىمىزنىڭ تەلىپىنى ئۇقتۇرۇپ بولمايدۇ. ئۇلار ۋەتىنىمىزدىكى قان تۆكۈپ جەڭ قىلغان شېھىتلىرىمىزنىڭ قېنىنى داۋراڭ قىلىشىپ بەزى سورۇنلارغا كىرەلىگىنىدەك قىلغىنى بىلەن، ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسى قان تۆكۈلىدىغان ھەرىكەتلەرنى ھىمايە قىلىدىغان خىيالدا بولۇپ باقمىغان. شۇنىڭغا قارىماي، ئۇلار يەنە ۋەتىنىمىز خەلقىنى قالاق، ھېچنېمىنى بىلمەيدىغان ئاقماق قاتارىدا كۆرۈشىدۇ. شۇنىڭ ئۇچۇنمۇ ۋەتىنىمىزنىڭ ئازادلىقىنى ئۆز خەلقىنىڭ جاسارىتىگە ئەمەس، چەتئەللىكلەرنىڭ ساخاۋىتىگە تايىنىپ قولغا كەلتۈرۈشنى قۇۋۋەتلىشىدۇ. ھەتتا مۇتلەق كۆپ ساندىكى مۇھاجىر تەشكىلاتلىرى كىشىلەرنى جەلپ قىلىدىغان داۋراڭلار بىلەن شۇغۇللىنىپ، يىللىق تۇرمۇش خىراجىتىنى يىغىۋېلىش ئۇچۇنلا قۇرۇلغاندەك قىلىدۇ.

شۇنداق بولغاچقا، ۋەتىنىمىزدىكى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنىڭ بىرىنچى باسقۇچىنى قوزغاشقا ئۆزىنى پىدا قىلماقچى بولغان ھەربىر پىدائىي، چەتئەلدىكى ھەرقانداق بىر مۇھاجىرنىڭ ياكى تەشكىلاتلىرىنىڭ ئاغزىغا قارىماسلىقى كېرەك. ئۇلار سىزنىڭ ئاققۇزغان ئىسسىق قانلىرىڭىزنى 'داپ' قىلىپ چېلىپ ئاز-تولا ئورۇن تاپقاندەك قىلىشىسىمۇ، يەنە بىر تەرەپتىن چەتئەللىكلەرگە چىرايلىق كۆرۈنۈش ئۇچۈن سىزنى 'تېرروررچى' دەپ تىللىشىپ بېرىدۇ.

تەربىيلىنىش بىلىملىرىنى، ئەرزان، ئاددىي، كۈچلۈك ۋە ئەڭ بىخەتەر يوشۇرۇن زەربە بېرىش قوراللىرىنىڭ ياسىلىش-ئىشلىتىش ئۇسۇللىرى، رىتسىپ-چېرتيوژلىرى قاتارلىقلارنى تەييارلاپ ۋەتەنگە يوشۇرۇن يوللار بىلەن كىرگۈزۈپ تۇرسۇن. مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچىدا خەلقىمىز مۇھاجىر تەشكىلاتلىرىمىزدىن بۇنىڭدىن باشقا بىر نەرسە تەلەپ قىلمايدۇ!

§2.13 دۈشمەن جازالىشىغا قارشى ھەرىكەتلەر

مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچىدا دۈشمەن كۈچلىرى پەۋقۇلئاددە ئۈستۈن، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ خورىكى ئۆسۈپ كەتكەن، خەلقىمىزنىڭ جەڭگىۋارلىق ئىرادىسى تېخى تولۇق قوزغالمىغان، يوشۇرۇن قارشىلىق كۆرسىتىش ھەرىكەتلىرى بىلەن شۇغۇللانغۇچى پىدائىيلار سانى ئىنتايىن ئاز، يوشۇرۇن قارشىلىق كۆرسىتىش ھەرىكەت تەجرىبىلىرىمۇ بەكلا يېتەرسىز قاتارلىقلارنىڭ سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، قانات يايدۇرۇلۇۋاتقان يوشۇرۇن قارشىلىق كۆرسىتىش ھەرىكەتلىرىمىزنىڭ ۋەھىمە يارىتىش دەرىجىسىمۇ يېتەرلىك بولماسلىق، ھەرىكەت سانى ئاز بولۇش، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ئەسەبىيلىكى ھەددىدىن ئاشقان ئەھۋاللار كۆرۈلۈشى مۇقەررەر. بۇنداق بىر ئەھۋالدا، دۈشمەن كۈچلىرى ھەربىي، قورال‌لىق ساقچى، ئامانلىق قوشۇنلىرى، ئادەتتىكى ساقچىلىرى، بىڭتۇەن باندىتلىرى، مىنبىڭ بۆلەكچىلىرى، تاجاۋۇزچى ھۆكۈمەت كادىر گۇماشتىلىرى، فاشىست

بۇلۇڭىدا ئۇلتۇرۇش لاياقىتىگە ئېرىشەلىشىمىز مۇمكىن. دۇنيا جامائىتىمۇ ئەنە شۇ دەۋردىلا بىزنى كۆزگە ئىلىشقا مەجبۇر بولىشى ئېهتىمال. بىز تارىختا ئەللىك مىڭ كىشىلىك مىللىي قوراللىق قوشۇنىمىزغا ئىگە بولمىغان بولساق، خىتاي هۆكۈمىتى ۋەتىنىمىزگە جاڭ جىرجوڭنى ئەۋەتەرمىدى؟ شۇ ۋاقىتتىكى سالاهىتىمىزنى كاپالەتكە ئىگە قىلىۋاتقان بىردىن-بىر ئامىل تولۇق قوراللانغان ئەللىك مىڭ كىشىلىك مىللىي قوشۇنىمىز ۋە يىمىرىلىشىنى تەسەۋۋۇر قىلىشقا بولمىغۇدەك ئازاد رايونىمىزنىڭ بولىشىدۇر! بۈگۈن قولىدا تۆمۈرنىڭ سۇنۇقىمۇ قالمىغان خەلقىمىزنىڭ دىپلوماتىيىلىك سورۇنلاردا قىلچىلىكمۇ نېسىۋىسى يوق. شۇڭا بۇنداق قۇرۇق تەرغىباتلارنىڭ ئارقىسىغا كىرىپ گول بولماي، ئاۋۋال دۈشمەننى قورقۇتالىغىدەك كۈچكە ئىگە بولۇشىنىڭ چارىسى ھەققىدە باش قاتۇرۇشىمىز ۋە بۇ جەھەتتە ۋەتىنىمىز خەلقىگە قولىدىن كېلىشىچە مەخپى ياردەم قىلىشىمىز كېرەك.

مانا بۇ — بىزنىڭ مۇھاجىردىكى تەشكىلاتلىرىمىزنىڭ ھەرىكەت مۇددىئاسى بولىشى كېرەك. ئەگەر مۇھاجىردىكى ۋەتەنداشلىرىمىز ھەقىقەتەن مىللىي مۇستەقىللىقىمىز ئۈچۈن بىرەر تۆھپە قوشۇش نىيىتىگە كەلگۈدەك بولسا، ھە دېسە دۈشمەن بىلەن سۆزلىشىشكىلا ھەۋەس قىلماي، ۋەتىنىمىز تەۋەسىدىكى يوشۇرۇن ھەرىكەتلەر ئۈچۈن مۇۋاپىق كېلىدىغان ئاددىي ۋە ئۈنۈملۈك ھەرىكەت ئۇسۇللىرى، ھەرىكەت تاكتىكىلىرى، ھەرىكەت چاقىرىقلىرى، تەشكىللىنىش ۋە

ئۈچۈن شەرقتىن شەپە بېرىپ قويۇپ، غەربتىن تېگىش، دۈشمەننى ئۇنىڭغا يۈگۈرتۈپ قويۇپ سولدىن زەربە بېرىش، تېپىك جاللاتلارنىڭ، تېپىك چاپارمەنلەرنىڭ، تېپىك خائىنلارنىڭ بالا-چاقىسىغا، ئاتا-ئانىسى، دوست-يارەنلىرى، ئۇرۇق-تۇغقانلىرىغا زەربە بېرىپ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى ئېغىر ۋەھىمە ئىچىدە تەمتىرىتىۋېتىش ھەرىكەتلىرىنى جىددىي قانات يايدۇرۇش لازىم. بىگۇناھ ئۆلتۈرۈلگەن ۋەتەنداشلىرىمىز ئۈچۈن بىرگە ئونلاپ قىساس ئېلىشقا بار كۈچىمىز بىلەن تىرىشىشىمىز لازىم.

خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ جازا ھەرىكىتى كۈچىيىپ كېتىدىغان دەسلەپكى دەۋرلەردە پاسسىپ ھالەتتە تۇرۇۋاتقان خەلقىمىز ئارىسىدا ئەنسىزلىك كۈچىيىپ، بۇ خىل يوشۇرۇن قىساس ئېلىش ھەرىكەتلىرىمىزنى قارىلايدىغان تەشۋىقاتلار ئۇلغىيىپ كېتىشىمۇ مۇمكىن. ھەتتا بۇ خىل پاسسىپ تەشۋىقاتلارغا ئۆتكەندىكى ھەرىكەتلىرىمىزدە كۆرۈلگىنىدەك داڭلىق ئىلمى، دىنىي، ئەتىۋارلىق زاتلىرىمىزنى ئالدىغا سېلىۋېلىپ بىزنى ھەرىكىتىمىزدىن ياندۇرۇشقا تىرىشىشمۇ تۇرغانلا گەپ. ھەتتا قارا تىزىملىككە چۈشۈپ قالغانلارنىڭ ئاتا-ئانىلىرى، بالا-چاقىلىرى، ھەدە-سىڭىللىرىنىمۇ سۆرەپ چىقىشى مۇمكىن. يوشۇرۇن قارشىلىق كۆرسەتكۈچى پىدائىيلىرىمىز بۇ خىل پاجىئەلەرنىڭ كۆرۈلۈشىگە ئىمكان بار يول بەرمەسلىكى، ئىلاجسىز قالغىنىدا بۇنداق ئىنكاسلارغا ئىمكان بار پىسەنت قىلماسلىقى كېرەك. بىز

كومپارتىيە ئەزالىرى، مىللىي مۇناپىقلار، مەنپەئەتپەرەسلەر قاتارىدىكى تاجاۋۇزچى كۈچلەرنى تۇشمۇ-تۇشتىن ھەرىكەتلەندۈرۈپ، قارامىلىق ۋە گۇمان بىلەن تۇتقۇن قىلىش ھەرىكىتى، قارا تىزىملىكتىكىلەرنى تازىلاش ھەرىكىتى، ھەتتا دىتىغا ياقمىغان، كۆزىگە سەت كۆرۈنگەن، قىزغىنىدىغان كىشىلىرىمىزدىن تارتىپ بارلىق بىگۇناھ خەلقىمىزنى جازالاش، سوراققا تارتىش، قىيناش، نەزەربەند قىلىش، قامال قىلىش، سۈرگۈن قىلىش قاتارىدىكى فاشىستىك جىنايەت ئىشلىرى بىلەن كەڭ شۇغۇللىنىشى تۇرغان گەپ.

خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بۇ خىل ئادەم قىلىپىدىن چىققان ۋەھشىيانە چارىلار بىلەن خەلقىمىزنىڭ يوشۇرۇن قارشىلىق كۆرسىتىش ھەرىكەتلىرىگە ئاتلىنىش ئىرادىسىگە ۋاستىلىك توسالغۇلۇق قىلىشنى پىلانلاپ، ئوچۇقتىن-ئوچۇق بىھۇدە ئۆلۈم جازالىرىنىمۇ كۆپەيتىشىنى ئارقىلىق، خەلقىمىز ئارىسىدا ھەقىقەتەنمۇ پاسسىپ تەسىرلەرنى پەيدا قىلالىشى مۇمكىن.

يوشۇرۇن قارشىلىق كۆرسىتىش ھەرىكىتىگە ئۆزىنى بېغىشلىغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا تەھدىت سالغۇچى يوشۇرۇن پىدائىيلىرىمىز دۈشمەنىنىڭ بۇ خىل فاشىستىك جازا ھەرىكەتلىرىدىن تەمتىرەپ قالماي، ئۆزىنى تېخىمۇ تەمكىنلەشتۈرۈپ، دۈشمەنىنىڭ جىددىيلەشكەن ھالىتىنى ۋەھىمە ھالىتىگە يۈكسەلدۈرۈش ئۈچۈن تېخىمۇ پاجىئەلىك ۋەقەلەرنى تۇغدۇرۇشقا تىرىشىشى لازىم. بولۇپمۇ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى تېخىمۇ ئېغىر ئالاقزادىلىككە سېلىۋېتىش

زەربە بېرىشنى بىلەلمەي قارامىلارچە زوراۋانلىق ھەرىكەتلەر ئارقىلىق پۈتكۈل خەلقىمىز ئارىسىدا خۇددى ئۆزلىرىنىڭ بېشىغا كەلگىنىدەك ، ھەتتا ئۇنىڭدىنمۇ ئېغىر پاراكەندىچىلىك سېلىش ئارقىلىق، پىدائىيلىرىمىزنىڭ يوشۇرۇن پائالىيەتلىرىنى قورقۇتۇلغان خەلقىمىز ۋاستىسى ئارقىلىق بېسىم يارىتىپ ئۇجۇقتۇرۇشقا تىرىشىدۇ. يەنى پاراكەندىچىلىكنى تېخىمۇ كۈچلۈك پاراكەندىچىلىك بىلەن يەڭمەكچى بولىشىدۇ. بۇ ماھىيەتتە دۈشمەنىنىڭ ئەسەبىيلەشكەنلىكى ۋە ئەقلىدىن ئازغانلىقى بولۇپ، ئۆزلىرىنىڭ تىزگىنى ئاستىدا تۇرۇۋاتقان بىر جەمئىيەتنى قالايمىقان قىلىمەن دېيىش بىلەن، ماھىيەتتە ئۆزلىرىگە ھەسسىلەپ پاراكەندىچىلىك پەيدا قىلىۋېتىش بىلەن خۇلاسىلىنىدۇ. ئەگەر پىدائىيلىرىمىزمۇ دۈشمەنىنىڭ بۇ خىل پسىخولوگىيىلىك ئاجىزلىقىغا ئاساسەن، دۈشمەنگە تېخىمۇ كۈچەيتىپ ئېغىر ۋەھىمە پەيدا قىلىش بىلەن جاۋاب بېرىپ تۇرغىنىدا، يەنى دۈشمەنىنىڭ ئەسەبىيلىكى قورقۇشقا ئالماشقۇچە پاراكەندە قىلىشنى تېخىمۇ كۈچەيتىپ داۋاملاشتۇرۇپ بېرىشكە تىرىشقىنىدا، مۇتلەق تۈردە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ئەسەبىيلىكىنى قورقۇشقا ئايلاندۇرغىلى بولىدۇ. چۈنكى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ يېرىم ئەسىردىن بۇيان تىنچ ۋە بىخۇدۇك بۇلاڭ-تالاڭ قىلىشقا كۆنۈپ قالغان كەلگۈندىلىرىمۇ، پاراكەندىچىلىكتىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن ئۆز ھۆكۈمىتىگە بېسىم قىلىشنى پەيدا قىلالايدۇ. پىدائىيلىرىمىزنىڭ يوشۇرۇن قارشىلىق كۆرسىتىش ھەرىكەتلىرى ئەنە شۇ مەنتىق بويىچە كونكرېتنى ئەھۋاللارغا

شۇنى ئۇنتۇماسلىقىمىز كېرەككى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى قوغلاش يوشۇرۇن ھەرىكىتىگە يېڭىدىن ئاتلانغىنىمىزدا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى نېمە قىلارىنى بىلەلمەي، ئۆزلىرىنىڭ ۋەھىمىسىنى، ئەنسىزچىلىكىنى، تاجاۋۇزچى ئاھالىسى ئارىسىدىكى پاراكەندىچىلىكىنى يېپىش ئۈچۈن ھەرخىل قاراملارچە غالجىرلىقلارغا مۇراجىئەت قىلىشى تەبىئىي ھال. ئەسلىدە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ غالجىرلاشقان پەيتى ئۇلارنىڭ ئېغىر پاراكەندە بولۇۋاتقان، ئىچكى ساراسىمىگە چۈشۈۋاتقان ۋاقىتلىرى بولۇپ، بۇ خىل ۋەزىيەتتە قىلىۋاتقان ئىشلىرى پىلانسىز قاراملىقتىن باشقا نەرسە ئەمەس. بۇ خىل ھالەتتە تۇرغان دۈشمەننى ئىزچىل پاراكەندە قىلىشقا كاپالەتلىك قىلىدىغانلا بولساق، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىكى بۇ خىل ئەسەبىيلىك قورقۇشقا ئالمىشىپ، دۆلىتىگە قاراپ قاچىدىغانلارنى كۆپەيتىپ ياكى بىخەتەر دەپ قارىغان جايلارغا يىغىلىۋېلىشنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. ئەنسىزلىك ئىچىگە چۈشۈپ قېلىۋاتقان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ بىر يەرگە يىغىلىۋېلىشى قانچىكى كۆپىيىپ بارىدىكەن، دۈشمەننىڭ پاراكەندىچىلىكىمۇ شۇنچە كۈچىيىپ كېتىدۇ. مانا بۇ — يوشۇرۇن قارشىلىق كۆرسىتىش شەكلىنى ئالغان بىرىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ئوڭۇشلۇق كېتىۋاتقانلىقىنىڭ بېشارىتى. ھەرقانداق بىر يوشۇرۇن زەربە بېرىش ھەرىكىتى مۇتلەق تۈردە دۈشمەننى پاراكەندىچىلىككە ئېلىپ بارىدۇ. خۇددى شۇنىڭدەك، نەدىن ۋە كىمدىن زەربە يېگەنلىكىنى بىلەلمىگەن دۈشمەنمۇ ھولۇقۇش ئىچىدە كىمگە

قىلىشىدىن زېرىكىش، ئازراقلا پۇرسەت تاپالىسا ئالدى-كەينىگە قارىماستىن ئۆز دۆلىتىگە قاراپ قېچىش ۋەزىيىتىنى پەيدا قىلىشىنى بىردىن-بىر مەقسەت قىلىدىغانلىقىمىزنى ھەرگىز ئۇنتۇماسلىق لازىم. شۇنداق ئىكەن، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى قانچىكى ئەسەبىيلەشكەنسىرى، شۇنچە ئېغىر ۋەھىمە پەيدا قىلىشقا تىرىشچانلىق كۆرسىتىش لازىم. ئەگەر دۈشمەن ئەسەبىيلەشمىگەن ئىكەن، دېمەك پەيدا قىلىۋاتقان يوشۇرۇن قارشىلىق كۆرسىتىش ھەرىكەتلىرىمىزنىڭ دېگەندەك ۋەھىمىلىك، يېتەرلىك زىچلىقتا ياكى يېتەرلىك ساندا بولمايۋاتقانلىقىنى كۆرسىتىدۇ. بۇنىڭ ئۈچۈن ھەر ۋاقىت ئەڭ پاجىئەلىك ۋەھىمىلەر پەيدا قىلىش ھەرىكەت ئۇسۇللىرىنى ئىزدىنىشىمىز، سىناق قىلىشىمىز ۋە كېڭەيتىشىمىزگە توغرا كېلىدۇ. پەيدا قىلغان ۋەھىمىمىز دۈشمەنگە قانچىكى ئېغىر قورقۇتۇش سالالىسا شۇنچە ئۇتۇق قازانغان بولىمىز. خۇددى شۇنىڭدەك قانچىكى ئېغىر پاجىئەلىك كۆرۈنۈشلەرنى يارىتالىساق، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا شۇنچە ئېغىر ۋەھىمە سالالىغان بولىمىز. بۇ دېگەنلىك، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەتىنىمىزدە بىخۇدلۇق تۇرالىشى، ۋەتىنىمىز چېگرىسىدىن دادىللىق بىلەن بېسىپ كىرەلىشىگە شۇنچە كۈچلۈك توسالغۇ پەيدا قىلىنغان بولىدۇ.

بۈگۈنكى خەلقىمىز خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەتىنىمىز خەلقىگە يۈز يىللاردىن بۇيان سېلىۋاتقان قىرغىنچىلىق ۋە زۇلۇملىرىدىن ئەقەللىي قىساس ئېلىش تۈيغۇسىنىمۇ

قاراپ ۋەھىمە سېلىش پائالىيەتلىرىنىڭ سانىنى ۋە قورقۇنچلۇق دەرىجىسىنى دولقۇنسىمان يۇكسەلدۇرمەك ياكى پەسەيتىش شەكىللىرىدە ئىزچىل داۋام قىلدۇرۇشى لازىم. بۇنىڭ ئۈچۈن ئەڭ قورقۇنچلۇق پاجىئەلەرنى پەيدا قىلىش، ئەڭ ۋەھىملىك پارتلاشلار، ئەڭ ۋەھىملىك ئوت كېتىشلەر، ھەتتا زۆرۈر تېپىلغاندا ئەڭ پاجىئەلىك مەنزىرىلەرنى پەيدا قىلالايدىغان بىرلىكتە پارتلاپ ئۆلتۈرۈش ۋەقەلىرىنى تولۇق ئىشقا سېلىش لازىم بولىدۇ.

شۇنىڭغا دىققەت قىلىش كېرەككى، بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەت جەريانىدا دۈشمەن بېسىمىدىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن ئاچلىق ئېلان قىلىش، جىم ئولتۇرۇۋېلىش نامايىشى قىلىش ياكى باشقا تىنچ نامايىش، ئۆزىنى كۆيدۈرۈۋېلىش شەكىللىرىدىكى ئۆزىنى تونۇتۇپ بېرىدىغان ئەخمىقانە پاسسىپ قارشىلىق كۆرسىتىش ھەرىكەتلىرىدىن قەتئىي ساقلىنىش ۋە بۇنداق ھەرىكەت پىلانلىرىنى قەتئىي چەكلىشىمىز شەرت.

بىز بۇ يەردە شۇنى يەنە قايتا تەكىتلەپ كۆرسىتىمىزكى، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچىدا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى نەق مەيدا كۆپلەپ يوقىتىشنى ئۆزىمىزگە مەقسەت قىلىۋالماسلىقىمىز لازىم. بىزنىڭ پەيدا قىلىدىغان ھەربىر ۋەھىمىمىز دۈشمەن ئاھالىسى ئارىسىدا چېكىدىن ئاشقان ئېغىر قورقۇنۇشنى پەيدا قىلىپ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ بىرگىلا مەنسۇپ بولغان بۇ ۋەتەندە تۇرۇپ

ئۇچۇن بويى بىلەن تەڭ ئالتۇن بەرسىمۇ يەتمەيدىغانلىقىنى، ھەربىر ئۇلتۇرۇلگەن قىرىندىشىمىزنىڭ جېنى ئۇنلارچە خىتاي تاجاۋۇزچىسىنىڭ جېنىدىنمۇ قىممەتلىك ئىكەنلىكىنى دائىم ئۇقتۇرۇپ تۇرۇشىمىز شەرت. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ھەرقانداق باھانە كۆرسىتىشىدىن قەتئىي نەزەر، خەلقىمىزنىڭ خالىغان بىر ئەزاسىغا قانچىكى ئاشكارا ۋەھشىيلىك قىلىدىكەن، خەلقىمىز خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەھشىي ماھىيىتىنى شۇنچە ئوچۇق كۆرۈپ ئالالايدۇ ۋە غەزىپىمۇ شۇنچە ئارتىپ بارىدۇ. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ بۇ خىل ۋەھشىي جازالىرى مەيلى بىۋاسىتە ئۆزلىرى تەرىپىدىن ئىجرا قىلىنسۇن، ياكى مىللىي مۇناپىقلار ۋاستىسىدە ئىجرا قىلىنسۇن، مۇتلەق تۈردە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەھشىيلىكىدۇر. مىللىي مۇستەقىللىق كۈرىشىمىزنىڭ ئۇيۇقىنى كۆرۈۋاتقان خەلقنىڭ غەزىپى مۇقەررەر تۈردە كۈرەش دولقۇنىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. بۇ نۇقتىدىن ئالغاندا يوشۇرۇن پىدائىيلار قوشۇنىنىڭ ھەربىر ئەزاسىنىڭ پەيدا قىلىدىغان ھەرىكەتلىرى ۋاستىلىك ھالدا خەلقنى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكەت دولقۇنىغا ئاتلىنىشقا رىغبەتلەندۈرۈش رولىنىمۇ ئوينىغان بولىدۇ. شۇ سەۋەبتىن يوشۇرۇن قارشىلىق كۆرسىتىش ھەرىكىتىمىزنىڭ پىدائىيلىرى ھەرخىل قىساس ئېلىش ھەرىكەتلىرىنى ئاۋانگارتلىق بىلەن باشلاپ بېرىشى، ئەگەر مەلۇم يەردىكى خەلقىمىز جۈرئەت قىلىپ كېتەلمىگىنىدە، ئۇلار ئۇچۇن قىساس ئېلىشىپ بېرىش ئارقىلىق خەلقىمىزنى جاسارەتلەندۈرۈشىمىز لازىم!

ئۇنتۇغان ھالغا كەلتۈرۈلگەنلىكى ئېنىق. بۇ خىل ئەقەللىي قىساسكارلىق روھىنى قايتا ئەسلىگە كەلتۈرۈشنىڭ بىردىن-بىر چارىسى — خەلقىمىزگە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەھشىي قىياپىتىنى ئاشكارلىتىش. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى خەلقىمىزگە قارىتا سامان-قۇناق توغرايدىغان جادۇلاردىن پايدىلىنىپ چىپىپ توغراشتىن قىلچە تەپ تارتمىغان، داڭلىق ئەربابلىرىمىزنى پارچىمۇ-پارچە قىلىپ توغراشتىن قىلچە چېكىنمىگەن، باشلىرىنى كېسىۋېلىپ ئايلارچە سازايى قىلىشتىن قىلچە تەپ تارتمىغان، خەلقىمىزنى تۈركۈملەپ قىرىپ تاشلاپلا قالماي ئۆچەي-باغىرلىرىنى دەرەخلەرگە ئېسىۋېتىشتىن تەپ تارتمىغان، داھىيلىرىمىزنى ئەڭ زامانىۋى تېررورلۇق ئۇسۇللاردىن پايدىلىنىپ ئۆلتۈرۈشلەردىن كېيىن قالمىغان تاجاۋۇزچىلاردۇر. بۇ تاجاۋۇزچىلارنىڭ ئەۋلادلىرى دەل بۈگۈنكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ دەل ئۆزىدۇر! ئۇلارنىڭ يېقىنقى يېرىم ئەسىر مابەينىدە خەلقىمىزگە يۈرگۈزگەن ئاشكارا ياكى يوشۇرۇن جازالىرى، ۋەھشىي قىيىن-قىستاقلارغا ئېلىشلىرى، سۈرگۈن قىلىشلىرى، بۇلاڭ-تالاڭ قىلىشلىرى، مۇسادىرە قىلىشلىرى، ھاقارەت قىلىشلىرى، بارلىق ئىگىلىك، بارلىق مەمۇرىيەت، بارلىق ھەربىيلىكلەردىن خەلقىمىزنى چەكلەپ كېلىشى، ... بۇلارنى خەلقىمىزگە ھەر ۋاقىت ئەسلىتىپ تۇرۇشىمىز، خەلقىمىزمۇ قىلچىلىك پۇرسەت تاپالىغان ھامان، ئۇچۇرغانلا بىر خىتاي تاجاۋۇزچىسىغا ئەينى جازالارنى بېرىشكە ھەققى بارلىقىنى بىلدۈرۈپ تۇرۇشىمىز، ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ ھەربىر ئۆلتۈرۈلگەن ئەزاسىنىڭ قىساسى

تۇپلىۋېلىپ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا تېخىمۇ ساداقەتمەنلىك بىلەن غالچىلىق قىلىش رىقابىتىنى پەيدا قىلىۋاتقان خائىنلار گۇرۇھىنى قۇرۇپ پائالىيەت قىلىشماقتا.

بۇ خىل ئىككىلەمچى ياكى ئۈچلەمچى ۋەتەن خائىنلىرىنىڭ خېلى كۆپ قىسمى بىۋاسىتە ئۇرۇق-تۇغقانلار، دوست-يارەنلىرى، يۇرتداشلىرى، ئۇرۇقداش ۋە ساۋاقداشلىرى قاتارلىقلاردىن تەشكىل تاپىدىغانلىقى ئۈچۈن، ھەرخىل خائىنلار گۇرۇھىدىكى مۇناپىق شايكىلىرى ھەرخىل قاتلاملاردىكى خەلقىمىز ئارىسىدا رىقابەتچى گۇرۇھ مۇناپىقلىرىنى قارىلىشىپ، گويا ئۆزلىرى خەلقى ئۈچۈن ئەڭ ياخشى خىزمەت قىلىۋاتقان كىشىلەر، چۈمپەردىسىگە ئورىنىۋېلىپ خەلقىمىزنى قايمۇقتۇرۇپ كەلمەكتە. ئەتراپىغا رىقابەت گۇرۇھى توپلاش ئىقتىدارى بولمىغان نادان مۇناپىقلارنىڭ بىرقىسمى بىۋاسىتە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا ساداقىتىنى كۆرسىتىش يولى بىلەن مەرتىۋىگە ئېرىشىدىغان بىۋاسىتە ئاشكارا مۇناپىقلىق يولىدا مېڭىشماقتا.

شۇڭا مىللىي مۇناپىقلارغا باھا بېرىشتە پالانچى ياخشىراق، پوكۇنچى ناچارراق دەيدىغان مەسىلە مەۋجۇد ئەمەس. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى ۋەتەنپەرۋەرلىك پائالىيىتىنى پەيدا قىلىپ باقمىغان ھەر بىر قورچاق ئەمەلدار ياكى ئۇلارنىڭ غالچىلىرى، بۈگۈنكى كۈندىكى تېپىك ۋەتەن ساتقۇچلار ھېسابلىنىدۇ. مىللىي مۇناپىق ئىكەن، ئۇ خائىن چوقۇم جازاسىنى چېكىشى شەرت. بۇ خىل مۇناپىقلارنىڭ

§2.14 مىللىي مۇناپىقلارغا قارشى جازالار

بىز ئالدىنقى قىسىملاردا مىللىي مۇناپىق دېگەننىڭ كىملەرگە قارىتىلىشى كېرەكلىكىنى كۆرۈپ ئۆتكەنىدۇق. بۈگۈنكى مىللىي مۇناپىقلار گەرچە ۋەتىنىمىزنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا بىۋاسىتە سېتىۋەتكەن بىرىنچى ئەۋلاد ۋەتەن ساتقۇچىلىرى بولمىسىمۇ، ۋەتىنىمىزنى خىتايلاشتۇرۇشتا تۆرتكىلىك رول ئويناۋاتقان، ھەمدە بىرىنچى ئەۋلاد ۋەتەن خائىنلىرىنىڭ بىۋاسىتە ياكى ۋاسىتىلىك يېتىشتۈرۈشى نەتىجىسىدە ئوتتۇرىغا چىققان تۇغما ۋەتەن خائىنلىرىدۇر. بۇ تۇغما ۋەتەن خائىنلىرى ۋەتىنىمىزدە زومىگەرلىك ۋە باسقۇنچىلىق قىلىۋاتقان خىتاي تاجاۋۇزچىلار ھاكىمىيىتىنىڭ بارلىق قاتلاملىرىغا تارقىلىپ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ باسقۇنچىلىق ھەرىكەتلىرىگە ياردەمچى بولۇۋاتقان ياكى ئوڭايلىق يارىتىپ بېرىۋاتقان تۇغۇندى خائىنلار بولۇپ، ئۇلار دەسلەپتە بىرىنچى ئەۋلاد ۋەتەن خائىنلىرىنىڭ قولتۇقىغا كىرىۋېلىپ ۋەتەن ساتقۇچىلىق جىنايەتلىرى بىلەن شۇغۇللىنىپ كەلگەن بولسا، ئەمدىلىكتە تارىخىي خائىنلىق ۋەزىپىسىنى تۈگەتكەن بىرىنچى ياكى ئىككىنچى ئەۋلاد ۋەتەن خائىنلىرىنىڭ ئورنىغا دەسسەپ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا بىۋاسىتە غالچىلىق قىلىدىغان تۇغما ۋەتەن خائىنلىرىغا ئايلىنىپ كەتكەن مىللىي مۇناپىقلاردۇر. بۇ ۋەتەن خائىنلىرى ئىرادىسىز، مەنپەئەتپەرەس، نادان، ئاقماق، غايىسىز، ئابرۇيپەرەس، چىرىك ۋە پەسكەش مۇناپىقلارنى تاللاپ چىقىپ ئەتراپىغا

ئېچىنىشلىق زەربە، بۇ خائىنىنىڭ پاراكەندە بولۇشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. پاراكەندە ھالەتكە چۈشۈپ قالغان بىر خائىنىنىڭ مۇناپىقلىق ھەرىكەتلىرىمۇ مەلۇم ۋاقىتتىن كېيىن توسالغۇغا ئۇچراپ، خائىنلىقتىن قايتىش ياكى چەكلىنىشنى كەلتۈرۈپ چىقىرالىشى مۇمكىن. شۇڭا، ھەرقانداق بىر تىپىك خائىن ئەتراپىي قەتئىي ئىككىلەنمەستىن تازىلىنىش ياكى جازالىنىش ئوبيېكتىپى قىلىپ تاللىنىشقا نامزاتتۇر.

ئەمدى بىز بۇ مۇناپىقلارغا بېرىلىدىغان جازالارنى كۆرۈپ باقايلى:

بۈگۈن ۋەتىنىمىزدە مىللىي مۇناپىقلارغا جازا يۈرۈشى قىلىش ھەرىكىتى ھازىرغىچە بىر ئادەت ياكى دولقۇن ھالىغا كەلتۈرۈلمەي كېلىنمەكتە. شۇ سەۋەبتىن ۋەتىنىمىزدىكى مىللىي مۇناپىقلار ئاپئاشكارا خائىنلىق ھەرىكەتلىرى بىلەن شۇغۇللىنىشتا قىلچە تەپ تارتمايدىغان ھالغا كېلىپلا قالماي، ھەتتا نۇرغۇن ۋىجدانسىزلارنى ھەۋەسلەندۈرىدىغان رولنىمۇ ئويناپ كەلمەكتە. شۇنداق ئىكەن، بۇنداق تىپىك ۋەتەن خائىنلىرىغا قارىتا ئۇششاق-چۈششەك كەمسىتىش، چەتكە قېقىش، ئابرۇيسىزلاندۇرۇش، يېتىم قالدۇرۇش دېگەندەك تىنچ پائالىيەتلەر قىلچە تەسىر كۆرسىتەلمەس ھالغا كەلمەكتە. مىللىي مۇناپىقلىق خەلقىنى، مىللىتىنى، ۋەتىنىنى، ۋەتىنىنىڭ بايلىقىنى تاجاۋۇزچىلارغا بىۋاستە ياكى ۋاستىلىك شەكىللەر بىلەن سېتىش ھەرىكىتى

ئۆزىنى ئاقلاشتا قالغان بىردىن بىر يولى ـ مەيلى ئاشكارا بولسۇن ياكى يوشۇرۇن بولسۇن، ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى ئازايتىدىغان، ئۇلارنى قوغلاپ چىقىرىدىغان ئەمەلىي ھەرىكەتلەرنى پەيدا قىلىشلا بولىدىكى، ئۆزلىرىنى ئاقلاش ئۈچۈن باشقا يولى قالمىدى. يەنى، ھەرقانداق بىر مىللىي مۇناپىق خەلقىنىڭ جازاسىدىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ كۆپىيىشىنى توسۇش، دۈشمەننى قاچۇرۇپ ئازايتىش ۋە دۈشمەننى تەلتۆكۈس تازىلاشقا بىۋاستە قاتناشقان بولىشى ئالدىنقى شەرت قىلىنىدۇ. ئۇنداق بولمايدىكەن، بۇ خائىنلارنى پالانچىنىڭ بالىسى ياكى نەۋرىسى ئىدى، ۋەيا كېلىن-كۈيئوغلى ئىدى دېگەندەك باھانىلەرنى كۆرسىتىپ قوغداپ قېلىشقا ئۇرۇنغۇچىلارنى ۋەتەن خائىنلىرى بىلەن بىر قاتاردا تېگىشلىك جازاسىنى بېرىشىمىز كېرەك. خۇددى شۇنىڭدەك بۇ خائىنىنىڭ ئەۋلادىغا ياكى يېقىنلىرىغا زەربە بېرىش ئارقىلىق بۇ خائىنغا ۋاستىلىك زەربە بېرىشكە مەجبۇر قالغىنىمىزدىمۇ، بۇ خائىنىنىڭ ئاتا-ئانىسىنى، ئاكا-ئۇكىلىرىنى ۋە ھەدە-سىڭىللىرىنى، ئائىلىسىدىكىلەرنى، نەۋرە-كېلىن-كۈيئوغۇللىرىنى، ئەڭ يېقىن ھەمكارلاشقۇچىلىرىنى، ... يۇقىرىقىغا ئوخشايدىغان باھانە-سەۋەبلەرنى كۆرسىتىپ قوغداپ قېلىشقا قەتئىي بولمايدۇ. يۇقىرىقىدەك خائىن يېقىنلىرى بۇ خائىنىنىڭ ئادەتتىكى خائىنلىق پائالىيەتلىرى ئۈچۈن كۆڭۈل ئارامبەخشلىكى ياكى ياردەمچى-مەسلىھەتچىسى بولۇپ ۋەزىپە ئۆتەپ كەلگەن بولۇپ، بۇ خائىنىنىڭ ھەرقانداق بىر يېقىنىغا بېرىلىدىغان

بىز بۇ يەردە شۇنى ئالاھىدە تەكىتلەپ ئۆتىمىزكى، مىللىي مۇناپىقلار گۇرۇھى ھەرقانداق بىر گۇرۇھقا تەۋە بولىشىدىن قەتئىي نەزەر، خىتاي تاجاۋۇزچىلار ھاكىمىيتى ئىچىدە قانچىكى يۇقىرى مەرتىۋىگە، قانچىكى مۇھىم ۋەزىپىگە ئېرىشەلىگەن بولىدىكەن، بۇ خىلدىكى مۇناپىقلار ياكى ئۇلارنىڭ يېقىنلىرى ئەڭ ئاۋۋال، ئەڭ پاجىئەلىك زەربە بېرىلىدىغان خائىنلار ئوبىكتىبى قىلىپ تاللىنىشقا ئالاھىدە كۈچ چىقىرىشىمىز لازىم.

ئاخىرىدا شۇنىمۇ كۆرسىتىپ ئۆتۈش كېرەككى، خەلقىمىز، ۋەتىنىمىز ئىنتايىن ئېغىر ۋەزىيەت ئاستىدا تۇرغىنىدا، ھەممە كىشى مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنى قانات يايدۇرۇشنىڭ چارە-تەدبىرلىرىنى ئاختۇرۇپ يۈرگەندە، بىرقىسىم غۇرۇرىنى، ۋىجدانىنى، ئەخلاقىنى، نومۇسىنى يوقاتقانلارنىڭ ئەيشى-ئىشرەت قايىنمى ئىچىگە چۆكۈپ كېتىشىمۇ ۋەتەنگە خىيانەت قىلغانلىقىنىڭ باشقىچە ئىپادىسىدۇر. مەسىلەن، ۋەتىنىمىز خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى تەرىپىدىن ئېغىر دەپسەندە قىلىنىۋاتقان بۈگۈنكى كۈندە، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن مۇھەببەتلىشىش، ئۇلار بىلەن ئەيشى-ئىشرەت قىلىپ، قۇچاقلىشىپ يۈرۈشلىرى، خىتايلار بىلەن توي قىلىش، زەھەرلىك چېكىملىك بىلەن شۇغۇللىنىش، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن قىمار ئويناش، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا ئىچ ئاغرىتىپ ئۇلارنى ئۆلۈمدىن قۇتۇلدۇرۇشقا ئۇرۇنۇش، يوشۇرۇپ قېلىشقا ئۇرۇنۇش ۋە بېقىۋېلىش قاتارلىق ئىش-

بولغىنى ئۈچۈن، ۋەتەن ـ خەلقىمىزگە دۈشمەنلىك ھەرىكىتى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. ۋەتەنگە دۈشمەنلىك قىلىش ھەرىكىتى مەيلى بىۋاستە ياكى ۋاستىلىك بولسۇن، ئوخشاشلا مىللىي دۈشمەنلىك ھېسابلىنىدۇ. مىللىي دۈشمەن ئىكەن، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قانداق شەكىلدە زەربە بېرىدىكەنمىز، بۇ مىللىي مۇناپىقلار گورۇھىغىمۇ ئوخشاش شەكىلدە زەربە بېرىشىمىزنى تەقەززا قىلىدۇ. يەنى، بىر مىللىي مۇناپىققا زەربە بېرىشتە ئىمكان بار بىۋاستە زەربە بېرىش، بىۋاستە زەربە بېرىش ئىمكانىنى تاپالمىغىنىمىزدا، بۇ خائىنىنىڭ ئاتا ـ ئانىسىغا، ئاكا ئۇكىلىرىغا، ھەدە ـ سىڭىللىرىغا، ئائىلە ئەزالىرىغا، كېلىن ـ كۈيئوغۇللىرىغا، نەۋرىلىرىگە، ئەڭ يېقىن ياردەمچى ۋە پىكىرداشلىرىغا، يېقىن ئۆتىدىغان قوشنىلىرىغا، ياكى ئۇلارنىڭ خالىغان بىرسىنىڭ مال ـ مۈلكىگە ئېغىر پاجىئە، ئاپەت خاراكتېرلىك جازالاشلارنى قىلچە ئىككىلەنمەي، قىلچە تاللاپ ئولتۇرماي ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، قايسى ئاسان بولسا ئاۋۋال شۇنىڭغا زەربە بېرىش كېرەك. زەربە بېرىش قانچىكى ئېچىنىشلىق، قانچىكى پاجىئەلىك، قانچىكى قورقۇنچلۇق بولسا، مىللىي مۇناپىقلار گورۇھىغا شۇنچە ئېغىر زەربە بولۇپ تەسىر قىلىدۇ. قانچىكى ئېغىر زەربە بېرەلىسەك، بۇ مىللىي مۇناپىقلار گورۇھىنى شۇنچە قورقۇتقان، شۇنچە پاراكەندە قىلغان بولىمىز. قورقۇنچاق، پاراكەندە ئىچىدىكى مۇناپىقلار گورۇھى قىسقا ۋاقىت ئىچىدىلا خائىنلىققا چەك قويۇشقا، ئىچىدىن پارچىلىنىشقا، ھەتتا خائىنلىقتىن چېكىنىپ چىقىشقا مەجبۇر بولىدۇ.

بىلەن ئېنىق بىر مەقسەت ئاساسىدا مۇناسىۋەت قىلىشىمىزغا توغرا كېلىدۇ. بۇ خىل مەقسەتلەر ھەرقايسى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزگە قەتئىي تۈردە ئېنىق ياردىمى بولۇشىنى ئالدىنقى شەرت قىلىدىغان پرىنسىپىغا رىئايە قىلىشى كېرەك. بۈگۈن بىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىز تېخى مۇكەممەل بىر دولقۇن ھالىتىگە ئايلىنالماي تۇرغىنىدا، بۇ خىل مۇناسىۋەتلەرنىڭ ئۆزگىچە ئالاھىدىلىكىگە قەتئىي دىققەت قىلىپ مۇئامىلە قىلىشقا مەجبۇرمىز. بۈگۈنكى ئەھۋالىمىزدىن قارىغاندا، بۇنداق مۇناسىۋەتلەرنى بەلگىلىشىمىزدە ئاساسلىقى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن بىۋاستە مۇناسىۋەتتە بولغان مۇستەملىكە ئاستىدىكى مىللەتلەر بىلەن قوشنا ئەللەر ئارىسىدىكى مۇناسىۋەتلىرىمىزنى بەلگىلىۋېلىش مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

1. تىبەتلىكلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىمىز:

بۈگۈنكى كۈندە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ھۆكۈمرانلىقى ئاستىدا تۇرۇۋاتقان مۇستەملىكە ياكى خىتايدىن سانى ئاز مىللەت خەلقلىرى ئارىسىدا تىبەتلىكلەرنىڭ شارائىتى ئەڭ ئەۋزەل ھالدا تۇرماقتا. يەنى، تىبەتنىڭ جۇغراپىيىلىك ئۆزگىچىلىكى تۈپەيلىدىن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى نىسبەتەن ئالغاندا ئەڭ ئاجىز تۇرۇۋاتقان مۇستەملىكىسىدۇر. خىتاي تاجاۋۇزچى ئاھالىسى تىبەت ئېگىزلىكىدە ھېچقاچان ئۆز ئىختىيارى بىلەن مەڭگۈ قېلىشنى خالىمايدۇ. تىبەت، خىتاي

ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنىڭ ھەممىسى ۋەتەنگە ھاقارەت قىلغانلىق ھېسابلىنىدۇ. شۇڭا بۇ خىل چىرىك ئادەملەرنىمۇ جىنسى، مەرتىۋىسى، كېلىپ چىقىشى، بىلىم سەۋىيىسى، يېشى قاتارلىق ئالاھىدىلىكلىرىنى سۈرۈشتە قىلماي، پۈرسەت كەلگەن ھامان ئىبرەت بولسۇن ئۈچۈن ئەڭ پاجىئەلىك شەكىللەردە جازاغا تارتىشتىنمۇ چېكىنمەسلىكىمىز لازىم. بۇ خىل نومۇسسىزلىقلارغا ھەيدەكچىلىك قىلىدىغان، ياردەمچى بولىدىغان، ھىمايە قىلىدىغان، قىزىقتۇرىدىغان، مەجبۇرلايدىغان ھەرقانداق كىشىنىمۇ بەلگىلىك ئىبرەت جازالىرىغا تارتىشىمىز شەرت.

§2.15 قوشنا ئەل خەلقلىرى بىلەن مۇناسىۋەت

ۋەتىنىمىزنىڭ بۈگۈنكى دۈشمەن ۋەزىيىتىنى ئەستايىدىل تەھلىل قىلىدىغان بولساق، ھەقىقەتەنمۇ ئۆزۈنى سوزۇلىدىغان مۇتلەق يوشۇرۇن ۋەھىمە پەيدا قىلىش ھەرىكەت باسقۇچى، شەھەر-بازارلار ئەتراپى پارتىزانلىق ھەرىكەت باسقۇچى ۋە شەھەر-بازارلار ئارىسى يوقىتىش جېڭى ھەرىكەت باسقۇچلىرىدىن ئىبارەت ئۈچ ئاساسلىق باسقۇچ بويىچە مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنى قانات يايدۇرۇشقا مەجبۇر بولىدىغانلىقىمىزنى مۆلچەرلەشكە بولىدۇ. بۇ جەرياندا ھەرقايسى ھەرىكەت باسقۇچلىرىغا مۇناسىپ ھەرخىل خىتاي تەبىقىلىرى بىلەن، ھەرخىل ئېزىلگەن مىللەتلەر بىلەن، قوشنىلىرىمىز بىلەن، تۈركىي دۆلەتلىرى بىلەن، ئىسلام ئەللىرى بىلەن ۋە تەرەققىي قىلغان ئەللەر، خەلقئارالىق گۇرۇھ-تەشكىلاتلار

كېتىشىدىن دېرەك بېرىدۇ. شۇ سەۋەبتىن، خىتاي مۇستەملىكىچىلىرى تىبەتنىڭ قولدىن كېتىشىنى جۇغراپىيىلىك نۇقتىدىن خىتاينىڭ مىللىي يوقىلىشى دەپ ھېسابلىشىپ، تىبەتنى جان تىكىپ چىڭ قاماللاپ يېتىشىغا تىرىشماقتا. بۇ نۇقتىدىن ئالغاندا تىبەت، خىتاي مۇستەملىكىچىلىرى ئۈچۈن ئەڭ مۇھىم سىياسىي-ھەربىي ئەھمىيەتكە ئىگە جۇغراپىيىلىك رايون ھېسابلىنىدۇ.

بىزگە نىسبەتەن تىبەتنىڭ ئەھمىيىتى بۇنىڭلىق بىلەنلا تۈگىمەيدۇ: تىبەت، خىتايلارنى تىبەت ئېگىزلىكىنىڭ ئەڭ ئېگىز تاغلىرى بولغان ھىمالايا تاغ تىزمىسى ئارقىلىق ئۆزلىرىنى ھىندىستاننىڭ تەھدىتىدىن ساقلاپ تۇرماقتا. بۇنىڭ نەتىجىسىدە، ھىندىستان دۈشمىنى بولغان پاكىستان بىلەن زىچ ھەمكارلىق ئورنىتىش شارائىتىنى يارىتىپ بەرمەكتە. بۇ تەرىپى بىز ئۈچۈن بەلگىلىك توسالغۇلارنى پەيدا قىلىپ كەلمەكتە. يەنى، بىر مۇسۇلمان دۆلىتى بولغان پاكىستاننىڭ ئۆز دۆلىتىنىڭ بىخەتەرلىكى ئۈچۈن ھىندىستانغا خىتايىنى كوزىر قىلىپ كۆرسىتىش خاھىشى، ۋەتىنىمىز خەلقىنى يا پاكىستانغا يېقىنلىشالمايدىغان، ياكى ھىندىستانغا يېقىنلىشالمايدىغان تولغاقلىق ۋەزىيەتنى شەكىللەندۈرۈپ بەرمەكتە.

يەنە بىر مەسىلە، تىبەتنىڭ سەرگەردان ھۆكۈمىتى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ دىپلوماتىيە ساھەسىدە بېشىنى ئاغرىتىپ كېلىۋاتقان ئەڭ زور تەھدىت ھېسابلىنىپ كېلىۋاتقاچقا، خىتاي

مۇستەملىكىچىلەرگە نىسبەتەن دۇنياۋى زومىگەرلىك ۋە مۇستەملىكە سىياسىتىنىڭ ئىزچىللىقىغا كاپالەتلىك قىلىدىغان ئىنتايىن مۇھىم جۇغراپىيىلىك ئامىللارنىڭ بىرىدۇر. دەرۋەقە، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تىبەتمۇ خىتايلارغا ئاھالە كۆچۈرۈش يېرى ۋە خامئەشيا مەنبەسى ھالىتىگە ئۆزگىرىپ بارماقتا. ئەگەر خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى تىبەتنى قولدىن بېرىپ قويغىنىدا جەنۇبتا گۇۋاڭشى-يۈننەن ئەتراپىدىكى ھىندىچىنى مۇستەملىكىلىرىنىڭ مۇستەقىللىق ھەرىكىتى ياكى ئانا ۋەتەنلىرى بىلەن بىرلىشىۋېلىش ھەرىكىتى ئۈچۈن يوچۇق ئېچىلىپ قالسا، غەربتە ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتى ئۈچۈن ئىنتايىن پايدىلىق بىخەتەر پائالىيەت شارائىتى شەكىللىنىپ قالىدۇ. خۇددى شۇنىڭدەك، كۆكنۇر-كەڭسۇ ساھەسىدىكى تۇڭگان خەلقىنىڭ خىتايدىن ئايرىلىپ ياشاش ياكى خىتايدىن تېخىمۇ ئەركىن ھوقۇقلارنى تەلەپ قىلىش تەلىپى ئۈچۈن پۇرسەت يارىتىلىدۇ؛ شىمالدىمۇ جەنۇبىي موڭغۇللارنىڭ مۇستەقىللىق ياكى شىمالى موڭغۇلىيە بىلەن بىرلىشىپ كېتىشلەرنى ئاسانلاشتۇرۇپ بېرىش ئېھتىمالى تۇغۇلىدۇ. بۇنداق ئەھۋال ئاستىدا، شەرقىي شىمالدىكى مانجۇلارنىمۇ جىم ياتىدۇ دېيىش تەس. بۇ خىل ئەھۋال ئاستىدا خىتاي مۇستەملىكىچىلىكىنى ئىقتىسادىي ئاساسقا ۋە ئېنېرگىيە-خامئەشيا مەنبەسىگە ئىگە قىلىپ تۇرغان ۋەتىنىمىز تۇپراقلىرى، موڭغۇل دالالىرى ۋە مانجۇرىيە ئېغىر سانائەت بازىسىدىن ئايرىلىپ قالىدىغان خىتاينىڭ تېز ئارىدا يىمىرىلىپ بىرقانچە ئۇششاق خىتاي دۆلەتلىرىگە پارچىلىنىپ

باسقۇچلۇق يوشۇرۇن ۋەھىمە پەيدا قىلىش ھەرىكىتى بىلەن ئىش باشلاش زۆرۈرىيىتى بولمىغاچقا، ئۇلارنى نىسپى يوشۇرۇن پائالىيەتلەر ئارقىلىق بىراقلا ئىككىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەت باسقۇچىمىزغا ئوخشاپ كېتىدىغان پائالىيەتلەرگە تىببەتلىكلەرنى قىزىقتۇرۇشىمىز مۇمكىن. شۇنداق بولغاچقا، تىببەت تىنچلىقچىلار گۇرۇھى بىلەن يېقىنلىششىنىڭ قىلچە ئەملى ئەھمىيىتى يوق، ھەتتا زىيانلىق بولۇشىمۇ مۇمكىن.

2. موڭغۇللار بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىمىز:

بىر پۈتۈن موڭغۇل دۆلىتىنى قۇرۇشى لازىم بولغان موڭغۇللار ھەرخىل ئىچكى-تاشقى سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ئىككىگە بۆلۈنگەن ھالدا تۇرماقتا. خىتاي مۇستەملىكىسىگە ئايلىنىپ كەتكەن جەنۇبىي موڭغۇللارنىڭ مانجۇرىيىدىن تارتىپ تا ۋەتىنىمىز چېگرىسىغىچە بولغان چەكسىز كەتكەن يايلاقلىرى ئارىسىدا ئىنتايىن مول تۆمۈر ۋە نېفىت مەنبەلىرىنىڭ بولىشى، جەنۇبى موڭغۇللار ئۈچۈن ئېغىر ئاپەت بولۇپ قالماقتا. خىتايغا ئىنتايىن يېقىن تۇرغان بۇ خامئەشيا مەنبەلىرى موڭغۇل شەھەر-قىشلاقلىرىنى تېزلىكتە سۈنئىي خىتايلاشتۇرۇلغان يەرلەرگە ئايلاندۇرۇشنىڭ ھەرىكەتلەندۈرگۈچى ئاملى بولۇپ بەردى. نەتىجىدە، جەنۇبىي موڭغۇل تۇپراقلىرىدىكى خىتاي تاجاۋۇزچى كەلگۈندىلەرنىڭ زىچلىقى ۋەتىنىمىزنى بىسىپ ياتقان خىتاي تاجاۋۇزچىلار زىچلىقىدىن كۆپ ئۈستۈن

تاجاۋۇزچىلىرى ھەرخىل دىپلوماتىيە ھىيلىگەرلىكلىرىدىن پايدىلىنىپ تىبەت سەرگەردان ھۆكۈمىتىنى قىرىق يىلدىن بۇيان ۋاستىلىك بىر شەكىلدە تىنچ مۇستەقىللىق پائالىيەتلىرى دائىرىسىدە چەكلەپ كەلمەكتە. بۇنىڭغا قوشۇلۇپ، دالاي لامانىڭ ئالغان نوبېل تىنچلىق مۇكاپاتى، تىبەتلىكلەرنىڭ قوراللىق كۈرەش ئارقىلىق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنى ئىلگىرى سۈرۈشىنى چەكلەپ، تىنچ مۇستەقىللىققا ئېرىشىش ھەۋىسىنى ئالاھىدە كۈچەيتىپ بەردى. ئەمما تىبەتنىڭ يېقىندىن بۇيانقى ئويغانغان ياش ئەۋلادلىرى ئارىسىدا، بۇ خىل تىنچلىق ئويۇنلىرىنىڭ ھەقىقىي ماھىيىتىنى تەدرىجىي تونۇپ يېتىپ، دالاي لامانىڭ پۈتۈن ئىنسانىيەت سۆيگۈسىنى ئىشقا ئاشۇرۇش تەلىماتى ئاساسىدىكى تىنچ دىپلوماتىيە يوللىرى بىلەن مۇستەقىللىققا ئېرىشىش پىلانلىرىنىڭ رىياللىقى بولمىغان ئۇتوپىيىلىك فانتازىيە ئىكەنلىكىگە ئىشەندۈرۈشكە باشلىماقتا. نەتىجىدە تەدرىجىي شەكىلدە قوراللىق پارتىزانلىق كۈرىشىگە ھەۋەسلىنىدىغان ياش تىبەتلىكلەر كۈنسايىن ئارتىپ بارماقتا.

تىنچلىق تەرغىباتىنىڭ زىيىنىنى يېتىپ ئاشقىچە كۆرگەن خەلقىمىز قەتئىي تۈردە تىبەت قوراللىق كۈرەش تەشەببۇسچىلىرى بىلەن زىچ ھەمكارلىق ئورنىتىش يوللىرىنى تېپىپ چىقىشى لازىم بولماقتا. بۇ خىل ھەمكارلىقنى خىتاي تەۋەسىدىكى ئەۋزەللىكلەردىن پايدىلىنىپ قانات يايدۇرۇشقا بولىدۇ. بولۇپمۇ تىبەتلىكلەرنىڭ بىرگە ئوخشاش بىرىنچى

ئۇنىڭ ئۈستىگە موڭغۇل خەلقىنىڭ يوشۇرۇن قوراللىق قارشىلىق كۆرسىتىش ھەرىكىتىنى قانات يايدۇرۇشىدا شەرتسىز ياردەم قىلالايدىغان سەكسەن يىللىق مۇستەقىل موڭغۇلىيە جۇمھۇرىيىتى ئۇلارغا ئەڭ يېقىن ۋە ئەڭ ئىشەنچلىك ئارقا تىرەك بولۇپ بېرەلەيدىغان ئەۋزەل تاشقى شارائىتى مەۋجۇد. شۇڭا موڭغۇللارنىڭ مۇستەقىللىق كۈرىشى، بولۇپمۇ پارتىزانلىق كۈرەش باسقۇچىغا كۆتۈرۈلۈشىدىن كېيىنكى ۋەزىيىتى بىزنىڭكىگە قارىغاندا يەنىلا نۇرغۇن ئەۋزەللىكلەرگە ئىگە.

موڭغۇللار بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىمىزدە، ۋەتىنىمىزدىكى يۈزمىڭلىغان موڭغۇل ۋەتەنداشلىرىمىز موڭغۇلىيىنىڭ مۇستەقىللىق كۈرىشىگە ئاكتىپ ياردەمچى بولۇش بىلەنلا قالماي، ئورتاق دۈشمىنىمىز بولغان ۋەتىنىمىزدىكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى كۈرەش قىلىشتىمۇ بىز بىلەن بىرلىشىپ كېتەلەيدىغانلىقى بىر تارىخىي پاكىت. شۇ سەۋەبتىن بىز ۋەتىنىمىزدىكى موڭغۇللار ۋاستىسى ئارقىلىق موڭغۇلىيىنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىگە ھېسداشلىق ۋە رىغبەتلەندۈرۈشلەردە بولۇشىمىز مۇمكىن. بولۇپمۇ ئوخشاش ھەرىكەت تەقدىرىگە قالغىنىمىز ئۈچۈن، بىر-بىرىمىزگە تەجرىبە تونۇشتۇرۇش جەھەتتە جەڭگىۋار موڭغۇللار بىلەن ھەمكارلىشىشنىڭ ئەھمىيىتى ئىنتايىن زور.

3. تۇڭگانلار بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىمىز:

تۇڭگانلارنىڭ ئەھۋالى سەل باشقىچە بولۇپ، خىتاي

تۇرماقتا. شۇڭا، موڭغۇل خەلقىنىڭ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن قۇتۇلۇپ چىقىش ھەرىكىتىنى باشلىشىدا تىبەت خەلقىگە ئوخشاش بىۋاسىتە پارتىزانلىق ھەرىكەتلىرىنى مۇقەددىمە قىلىشى ئۇيغۇن ئەمەس. ئۇلارمۇ خۇددى بىزگە ئوخشاش خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى قوغلاش ئۈچۈن يوشۇرۇن ۋەھىمە پەيدا قىلىش ھەرىكەتلىرىنى ئاساس قىلىشقا مەجبۇر. ھالبۇكى، خىتاي مۇستەملىكىچىلىرىنىڭ ھەرخىل ھىيلىگەر قايمۇقتۇرۇشلىرى ۋە ۋاسىتىلىك يوللار بىلەن تەسىر كۆرسىتىشلىرى نەتىجىسىدە، موڭغۇللار ئارىسىدىمۇ نۇرغۇن كىشىلەر ۋەتىنىنى تىنچ شەكىلدە مۇستەقىل قىلىش خامخىيالىدا خەلقنى بىخۇدلاشتۇرۇپ كەلمەكتە ئىدى. يېقىنقى يىللار مابەينىدە تىبەت ۋە شەرقىي تۈركىستان خەلقلەردىن ئىلھام ئېلىپ قوراللىق كۆرەشكە ئىرادە تىكلەۋاتقان 'ياش چىڭگىزخانچىلار' قوشۇنى تەدرىجىي شەكىلدە كۆچىيىپ كەلمەكتە. بۇ 'ياش چىڭگىزخانچىلار' ھەددىدىن تاشقىرى كۈچلىنىپ كەتكەن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى چىڭگىزخان روھى بىلەن قانلىق جەڭگە ئاتلىنىش يولىنى تەشۋىق قىلىشقا كىرىشمەكتە.

يۇقىرىدا كۆرسىتىپ ئۆتكىنىمىزدەك، موڭغۇل ۋەزىيىتىنىڭ جىددىيلىششى ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنىڭ بىرىنچى باسقۇچى ھېسابلىنىدىغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى نوپۇسىنىڭ سۈنئىي ۋە تەبئىي كۆپىيىشىنى چەكلەش جەھەتتە ئىجابىي رول ئوينايدىغانلىقى مۇقەررەر.

ھەرقانداق شەكىل ئېلىشىدىن قەتئىي نەزەر، تۇڭگان خەلقى خىتايدا تارقاق جايلاشقانلىقى، خىتاي تىلى، خىتاي يېزىقى ئورتاقلىقى ۋە قىسمەن خىتاي تۇرمۇش ئادەتلىرىدىكى ئوخشاشلىقلىرى قاتارلىق ئەۋزەللىكلىرىدىن پايدىلىنىپ، خىتايلار ئارىسىغا بەك گىرىم قىلىپ كەتمەيلا كىرىپ كېتەلەيدۇ ۋە ۋەھىملىك ھەرىكەتلىرىنىمۇ ئاسانلا قانات يايدۇرۇش ئىمكانلىرىغا ئىگە. بولۇپمۇ ۋەتىنىمىزدىكى نەچچە يۈزمىڭ تۇڭگان ۋەتەنداشلىرىمىز ۋاستىسى ئارقىلىق خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئارىسىغا ۋەھىمە تېرىش ھەرىكەتلىرىنى تۇڭگان يۇرتلىرىغىچە كېڭەيتىش تەرغىباتى بىلەن شۇغۇللىنىشىمىزغا بولىدۇ. ئۆز خەلقىمىز ئارىسىدىكى ئىتتىپاقلىقىمۇ رازى بولۇشمايدىغان، ئەمما ھەرخىل باھانىلەرنى كۆرسىتىشىپ ھەرخىل خىتاي گۇرۇھلىرى بىلەن بىرلىكتە پائالىيەت قىلىشنى قۇۋۋەتلىشىدىغان بىرقىسىم ئاتىكارچىلىرىمىزغا بۇنداق سۆزلەر قەتئىي ياقماسلىقى تەبىئىي. ئەمما ئۇنداقلارغا پىسەنت قىلىشىمىزنىڭ ھاجىتى يوق. بىز خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن قۇتۇلۇشنىڭ بارلىق چارىلىرىغا مۇراجىئەت قىلىشتا ھەرگىزمۇ ئۆزىمىزگە چەكلىمە قويۇۋالماسلىقىمىز كېرەك. ھالبۇكى، بۇنداق مەسىلىلەرگە قارشى چىققۇچىلارنىڭ مەپكۇرىسى ‘خىتاي دېموكراتچىلىرى’ بىلەن ھەمكارلىق ئىمزالىرىنى ئىمزالاشلارغا ئۇنچىلىك يىرگىنىپ كەتمەيدىغان كىشىلەر ئىكەنلىكى مەلۇم.

4. خىتاي چاڭگىلىدىكى باشقا مىللەتلەر بىلەن مۇناسىۋىتىمىز:

مۇستەملىكىچىلەرى تەۋەسىدىكى تۇڭگانلار ئىنتايىن تارقاق جايلاشقان بولغاچقا، ئۇلارنىڭ ھەـ دېگەندىلا بىرەر مۇستەقىل تۇڭگان دۆلىتى قۇرۇش ئۈچۈن كۈرەش قىلىش ئىمكانىيىتى يوق دېگۈدەك كۆرۈنمەكتە. گەرچە كەڭسۇ ئەتراپىدا، سەنشى، نىڭشيا ۋە كۆكنۇر ئېگىزلىكى ئەتراپىدا تۇڭگانلارنىڭ زىچلىقى نىسبەتەن يۇقىرى كۆرۈنگەندەك قىلسىمۇ، ئەمما بۇ يەرلەر ئومۇمەن مۇتلەق ئۈستۈن خىتاي تاجاۋۇزچىلار نوپۇسىغا ئىگە يەرلەر بولغاچقا، ھەمدە بۇ يەرلەر پەۋقۇلئاددە نامرات تاشلىۋېتىلگەنلىكى ئۈچۈن، تۇڭگانلارنىڭ بۇ يەرلەردىمۇ ھەرقانداق بىر كۈرەش يولىدىن پايدىلىنىپ پائالىيەت قىلىشىدىن قەتئىي نەزەر، مۇستەقىل تۇڭگان دۆلىتى قۇرۇپ چىقالىشىنى ھازىرچە قىياس قىلماق تەس. ئەمما تۇڭگانلار بارلىق خىتاي شەھەرلىرىگىچە تارقىلىپ ياشاپ كەلگەنلىكى ئۈچۈن، خىتاينىڭ غەربىدە بىرقەدەر ئەركىن تۇڭگان فېدېراتسىيىسى دېگەندەك مىللىي ئەركىنلىكىنى كاپالەتكە ئېرىشتۈرەلەيدىغان ۋە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى بۇنداق ئەركىنلىكىنى بېرىشكە مەجبۇرلايدىغان يوشۇرۇن ۋەھىمە پەيدا قىلىش ھەرىكەتلىرىنى ئىنتايىن ئۇگۇشلۇق قانات يايدۇرۇش شارائىتىغا ئىگە دېيىشكە بولىدۇ. ۋەياكى تۇڭگانلار، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ چاڭگىلىدىن قۇتۇلۇپ چىقىپ، تىبەت-تۇڭگان، تىبەت-تۇڭگان-موڭغۇل، ھەتتا شەرقىي تۈركىستان-تۇڭگان شەكىللىرىدىكى ئىتتىپاق تۈرلىرىگە ئىنتىلىپ كۆرۈشلىرىمۇ مۇمكىن.

5. جەنۇبىي قوشنىلىرىمىز:

گەرچە ھىندىستان، خىتاي بىلەن زىتلىشىپ كېلىۋاتقان بولسىمۇ، چېگرا بويلىرىمىزنىڭ خىتاي قوراللىق ئارمىيىسى تەرىپىدىن قاتتىق قامال قىلىنىۋېلىشى، چەكسىز قۇرۇق تاغلار بىلەن ئايرىلىپ تۇرۇشى تۈپەيلىدىن، بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىزدە ھىندىستاندىن قىلچە ئۈمىد كۈتەلمەيمىز. كېيىنكى باسقۇچلاردا ۋەزىيەتنىڭ قانداق تەرەققىي قىلىدىغانلىقىنى مۆلچەرلىمەك بەكلا ئەتىگەن بولغاچقا، ھازىرچە ئۇلار ھەققىدە باش قاتۇرۇشىمىزنىڭ ھاجىتى يوق دەپ قارايمىز. ئەمما شۇنىسى ئېنىقكى، ھىندىستاندىن مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچىدا كۆرۈنەرلىك بىرەر توسالغۇ كۆرۈش ئېھتىماللىقىمۇ يوق دەپ ئېيتالايمىز. ھەتتا چېگرىدىن قېچىپ چىقىشتا ھىندىستاننى نىسبەتەن بىخەتەر ماكان سۈپىتىدە پايدىلىنىش ئۈچۈن مۇھاجىرلار ۋاستىسىغا تايىنىپ شارائىت يارىتىش ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىمىزنىڭمۇ زىيىنى بولمىسا كېرەك.

پاكىستان مەسىلىسى يەنە بىر چىگىش مەسىلە بولۇپ، ھىندىستان تەھدىتىدىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن خىتاينىڭ ياردىمىگە ئېرىشىش ئۇلار ئۈچۈن ئەڭ مۇھىم مەسىلە ھېسابلىنىدۇ. شۇڭا ئۆز بىخەتەرلىكى ئۈچۈن بىرەر شەپىسى كۆرۈلمەيۋاتقان ۋەتىنىمىزدىكى مىللىي مۇستەقىللىق ھەۋىسىدە بولۇۋاتقانلارغا ھېسداشلىق قىلىمەن دەپ خىتاينىڭ ھىمايىسىدىن ئايرىلىپ قېلىشنى ھەرگىزمۇ قوبۇل قىلالمايدۇ. ئەمما پاكىستان

بۇنداق مىللەتلەرنىڭ ئىچىدە ئەڭ تىپىك بولغانلىرىدىن مانجۇلار ۋە جۇاڭلار نى تىلغا ئېلىپ ئۆتۈش مۇمكىن. بۇ خەلقلەرنىڭ يۇرتلىرى قوتۇلغۇسىز دەرىجىدە سۇنئىي خىتايلاشتۇرۇلغان، خەلقىمۇ ئېغىر دەرىجىدە ئاسسىمىلياتسىيىلەشتۈرۈلگەن بولۇپ، ئۇلارنىڭ بىۋاسىتە مۇستەقىللىق كۆرىشى شوئارى ئاستىدا ھەرىكەت ئېلىپ بارالىشىنى قىياس قىلىش، ئەڭ كېمىدە بۈگۈنكى ۋەزىيەتتىن ئالغاندا بەكلا تەس. شۇنداقتىمۇ خىتاينىڭ فېدراللىشىش ياكى پارچىلىنىپ كېتىش پۇرسىتى كەلگىنىدە نىسبەتەن كۆپرەك مىللىي ئەركىنلىككە ئېرىشەلىشىنى قىياس قىلىش مۇمكىن. شۇڭا بۇ خەلقلەرنىڭ ئەركىنلىك ھەرىكەتلىرىگە ھېسداشلىق قىلىشىمىز، مۇمكىن بولغىنىچە رىغبەتلەندۈرۈشىمىز مۇمكىن. ئەمما بۇنداق مىللەتلەردىن بولغان خەلقلەرنىڭ ۋەتىنىمىزدىكى تارقىلىشى بەكلا ئاز بولغىنى ۋە ئۇلارنىڭ يۇرتلىرى ۋەتىنىمىزدىن بەكلا يىراقلاردا بولغىنى ئۈچۈن، ئۇلار بىلەن بىۋاسىتە ھەمكارلىشىش دېيدىغان بىرەر ئېھتىماللىقنى قىياس قىلالمايمىز. ھەتتا بۇ يەردە دىققەت قىلىشقا تېگىشلىك بىر مەسىلە شۇكى، ۋەتىنى قانچىكى ئېغىر خىتايلاشتۇرۇلغان، خەلقى قانچىكى ئېغىر ئاسسىمىلياتسىيىلەشتۈرۈلگەن بولسا، بۇ خىل خەلقلەر ئارىسىدىكى مىللىي مۇناپىقلارمۇ شۇنچە كۆپ چىقىشى بىر مۇقەررەرلىك. شۇڭا، بۇنداق خەلقلەر بىلەن مىللىي مۇستەقىللىق پائالىيەتلىرىمىزگە مۇناسىۋەتلىك ئىشلاردا مۇناسىۋەت قىلىشقا توغرا كەلگىنىدە ئالاھىدە ھۇشيار بولۇشىمىزغا توغرا كېلىدۇ.

ھەرىكىتىمىز جەرىيانىدا ئۇلاردىنمۇ ئۈمىد كۈتمەك قىيىن. خۇددى شۇنىڭدەك، ئۇلارمۇ ئۆز قىيىنچىلىقلىرىنى ھەل قىلىشتا خىتايدىن ئۈمىد كۈتىدىغان ھالدا تۇرۇۋاتقاچقا، ئۇلارمۇ خۇددى پاكىستانغا ئوخشاش، دۆلەت نۇقتىسىدىن بىزگە خەۋپلىك بىر ئەل بولۇپ قېلىشىمۇ مۇمكىن.

6. ئوتتۇرا ئاسىيا تۈركىي جۇمھۇرىيەتلەر بىلەن مۇئامىلە:

بۇ جۇمھۇرىيەتلەر بىلەنمۇ ۋەتىنىمىز خەلقى چوڭقۇر تارىخىي ئورتاقلىقلارغا ئىگە قان-قېرىنداشلىق مۇناسىۋىتى بولغىنى ۋە تېخى يېقىنقى بىر-ئىككى ئەسىر مابەينىدىلا ئايرىمچىلىقلارنىڭ ئوتتۇرىغا چىققىنى بىلەن، ئۇلارمۇ بۈگۈنكى ئاجىزلىقلىرى تۈپەيلىدىن يا خىتايدىن ياردەم كۈتىدىغان، ياكى بولمىسا ئۇلاردىن ئەنسىرەيدىغان ھالەتتە تۇرغانلىقى ئۈچۈن، ۋەتىنىمىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق پائالىيەتلىرىدىن ئۈركۈپ تۇرىدىغان ھېسسىياتتا تۇرماقتا. ئۇلارغا نىسبەتەن، بۈگۈنكى ۋەزىيەتتە بىزنىڭ تەقدىرىمىزنى ياخشىلاش پائالىيەتلىرىدە بولغىنىدىن كۆرە، خىتايلار بىلەن ھەمكارلىشىشنى تاللىۋالغانلىقى كۆپرەك كۆرۈنمەكتە. شۇڭا، ئۇلاردىنمۇ ھە دېگەندە بىرەر ئۈمىد كۈتۈشىمىز مۇمكىن ئەمەس. ھەتتا ئۇلاردىن كۆپرەك ئېھتىيات قىلىشىمىز تېخىمۇ ئاقىلانىرەك ئىش قىلغىنىمىز بولۇپ ھېسابلانسا كېرەك. ئەمما شۇنىسى بىر پاكىتكى، دۇنيادا خەلقىمىزنىڭ تەقدىرىگە ئوتتۇرا ئاسىيا خەلقلىرىدەك

خەلقى مۇسۇلمان خەلق بولغاچقا، قىسمەنلىكتە يوشۇرۇن ياكى غەيرىي رەسمىي يوللار بىلەن بىرگە ھېسداشلىق بىلدۈرۈشىنىمۇ يوق دېيىشكە بولمايدۇ. شۇنداقتىمۇ بىرىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىز جەريانىدا پاكىستاندىنمۇ ھەرقانداق بىر ئۈمىدتە بولالمايمىز. ھەتتا دىققەت قىلمىغىنىمىزدا بىرگە تەھدىت بولۇپ قېلىشىمۇ مۇمكىن. ئەمما ئۇ يەرلەردىمۇ يوشۇرۇن شەخسى ۋاسىتىلەردىن پايدىلىنىپ قىچىپ يوشۇرۇنۇش مۇھىتى يارىتىش ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسىتىشكە ئەرزىيدۇ.

ئافغانىستان، تا بۈگۈنگىچە ئىچكى-تاشقى ئۇرۇشتىن بىرى كېلەلمەي كېلىۋاتقان ھەددىدىن ئېغىر نامراتلىق قاپلاپ كەتكەن بىر ئەل بولۇپ، ئۇلارنىڭ قالايمىقانچىلىقىدىن پايدىلىنىپ بەزى يوشۇرۇن مال كىرگۈزۈش نىيىتىدە بولغىنىمىزدىمۇ، ئېگىز قۇرۇق تاغلار بىلەن ئايرىلىپ تۇرىدىغان چېگرايىمىزدا تۈزۈكرەك بىخەتەر قاتناش يولىمۇ بولمىغاچقا، ئۇلاردىن بىرەر ئۈمىدتە بولۇشىمۇ بىھۇدىلىك. ھەتتا يېقىنقى يىللاردىن بېرى دۇنيا زومىگەر كۈچلىرىنىڭ قاتتىق چىشىغا تېگىپ قويغانلىقى ئۈچۈن، ئۇ يەرلەر خەلقئارالىق دۈشمەن مۇھىتى ھالىغا كېلىپ قالغانلىقىنىمۇ ئۇنتۇماسلىقىمىز لازىم.

تارىخىي يېقىن قوشنىمىز بولغان تاجىكىستان مۇ ھازىرغىچە ئىچكى تىنچلىقىنى قولغا كەلتۈرەلمەي كېلىۋاتقان بىر ئەل بولغاچقا، بىرىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق

شۇ ۋاقىتىكى يېتەكچىلىرىمىزنىڭ ئىقتىدارى بەلگىلەيدۇ. ئەمما تارىخىي تەجرىبىلەردىن قارىغاندا، ھەتتا ھەر دائىم دىققەت بىلەن مۇئامىلە قىلىشىمىزنى تەلەپ قىلىدىغان خەتىرى چوڭ بىر قوشنىمىز بولۇپ قېلىشى ئېھتىمال.

7. كوممۇنىزىم دۈشمىنى خىتايلار:

بۇ مەسىلە، نۆۋەتتە دىققەت قىلىشىمىزغا تېگىشلىك ئىنتايىن نازۇك ۋە جىددىي مەسىلىلەرنىڭ بىرى ھېسابلىنىدۇ. بۇ ھەقتە ئالدىنقى قىسىملاردا خېلى كۆپ توختالغان بولساقمۇ، بىرقىسىم مۇھاجىرلىرىمىزنىڭ چۈشەنچىلىرىدىكى قالايمىقانچىلىق تۈپەيلىدىن، قايتا توختىلىشنى لازىم تاپىمىز. ئەگەر بىز يېڭى خىتاي ئېقىم تەرەپدارلىرى بىلەن مۇئامىلە قىلىشتا قارىسىغا مېڭىپ كېتىدىغان بولساق، ۋەتىنىمىزنىڭ مەڭگۈ خىتاي يۇرتى ھالىتىگە كېلىپ قېلىشىنىڭ ئالدىنى ئالىدىغان ئەڭ ئاخىرقى پۇرسەتلىرىدىنمۇ ئايرىلىپ قېلىشىمىز مۇمكىن. بىز ئۇلار بىلەن مۇئامىلە قىلغىنىمىزدا ۋەتىنىمىزگە تاجاۋۇز قىلىپ يەرلىشىۋالغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن بىرسىنىمۇ قوبۇل قىلالمايدىغانلىقىمىزنى ۋە مۇتلەق تۈردە خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىن قۇتۇلۇپ، مىللىي مۇستەقىل دۆلەت قۇرۇش ئۈچۈن كۆرەش قىلىدىغانلىقىمىزنى شەرتسىز قوبۇل قىلدۇرۇشنى ئالدىنقى شەرت قىلغان ئاساستىلا ئۇلارنىڭ ھەمكارلىق تەكلىپلىرىنى ئويلىنىپ كۆرۈشىمىزگە بولار دەپ قارايمىز. شۇنداقتىمۇ ئۇلارنىڭ بىرگە ھەمكارلىشىپ ۋەتىنىمىزنى

قىزىقىدىغان باشقا بىر خەلق يوق. شۇڭا، ئۇ يەرلەردە مۇساپىر بولۇپ يۈرگەن يۇرتداشلىرىمىز دۇنيانىڭ ھەرقانداق بىر رايونىغا قارىغاندا ھەسسىلەپ كۆپ ھالەتنى ساقلاپ كەلمەكتە. بۇ نۇقتىدىن ئالغاندا، ئوتتۇرا ئاسىيا ئەللىرىنىڭ مەنپەئەتىگە قىلچە تەھدىت ياراتماسلىق ئالدىنقى شەرتى ئاستىدا، مىللىي مۇستەقىللىق پائالىيەتلىرىمىزنىڭ تەييارلىق ئىشلىرىنى بۇ ئەللەردە مۇتلەق يوشۇرۇن قانات يايدۇرۇشنى ھەرگىز ئۇنتۇپ قالماسلىقىمىز شەرت.

بۇ ئارىدا موڭغۇلىيە جۇمھۇرىيىتى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىمىزنىمۇ ئېنىق چۈشەندۈرەلمەيمىز. ھەرھالدا بىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق پائالىيەتلىرىمىزگە موڭغۇلىيىنىڭ قىلچىلىك ياردەم قىلىش نىيىتىدە بولماسلىقى تەبىئىي. ئەمما ئۇلار ۋەتىنىمىزنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىپ، خەلقىمىزگە زىيان كەلتۈرىدىغان ھەرقانداق پائالىيەتلەردە بولىشىنىمۇ قىياس قىلالمايمىز.

خۇددى شۇنىڭدەك، رۇسىيە فېدېراتسىيىسى مۇ بىزنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزگە توغرا مۇئامىلە قىلىپ كېتىشى ناتايىن دەپ قارايمىز. ئۇلارنىڭ خىتايلار بىلەن بولغان ئەزەلىي زىددىيىتىدىن پايدىلىنىش ئىمكانىيىتىنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق ھەرىكىتىمىز جەريانىدا بولۇشىدىن بولماسلىقى كۆپرەك. كېيىنكى باسقۇچلاردا ئالاھىدە ئۇستىلىق بىلەن يېقىنلاشقىنىمىزدىلا بەزى ھىمايىلىرىنى قولغا كەلتۈرۈشكە بولامدۇ-يوق، ئۇنى شۇ ۋاقىتتىكى ۋەزىيەت ۋە

قولدىن كېتىپ قېلىشىنى ھەرگىز خالىماي كېلىۋاتقانلىقىنى ھەر ۋاقىت ئىپادىلەپ كەلمەكتە. بۇ جەھەتتە ۋەتىنىمىزگە مەبلەغ سېلىش ئىشلىرىدا ئالاھىدە روشەن كۆرۈلمەكتە. شۇڭا ئۇلار بىلەن مۇئامىلە قىلىشتىمۇ يۇقىرىدا تەكىتلەنگەن تەلىپىمىزنى بىردىن-بىر يېقىنلىشىش شەرتى قىلىشتا قەتئىي چىڭ تۇرۇشىمىز شەرت.

يېڭى دېموكراتىك خىتايلارمۇ بۇلاردىن پەرقى يوق. ئۇلارمۇ ھەر دائىم ۋەتىنىمىزنى بېسىپ ياتقان تاجاۋۇزچى ۋەتەنداشلىرىنى دېموكراتىيىنى ھىمايە قىلغۇچىلار، ئۇلارغا تەگمەڭلار دېگەننى ئالدىنقى شەرت قىلىپ بىزگە تەھدىت سېلىشماقتا. ئۇلارنىڭ سوتسىيالىستىك تۈزۈم بىلەن يېقىندىن مۇناسىۋەتلىرى بولغان كىشىلەر بولغىنى ئۈچۈن، ئۇلارنى ۋەتىنىمىز مەسىلىسىدە پۈتۈنلەي كوممۇنىست خىتايلىرى بىلەن ئوخشاش مەيداندا تۇرىدىغانلاردىن دەپ قاراش مۇمكىن. ۋە بەلكى ئۇلارنىڭ بىز بىلەن يېقىنلىشىشقا ئىنتىلىشتىكى بىردىن-بىر مەقسىتى — ۋەتىنىمىزدىكى خىتايلىرىغا قارشى پاراكەندىچىلىك يارىتىشىمىزنى توسۇش ئۈچۈنلا بولۇشى مۇمكىن. ئۇلار بىزنىڭ خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى ھەرىكەت قىلىش ئارزۇيىمىزنى 'تېررورلۇق' دەپ كېسىپلا ئېلان قىلىشماقتا. بۇ تۈردىكى خىتايلار قولىدىن ھېچ بىر ئىش كەلمەي تۇرۇۋاتقان بۇگۈنكى كۈندە بىزگە بۇنداق مۇئامىلە قىلىپ كېلىۋاتقان ئىكەن، كەلگۈسىدە ئاز-تولا كۈچلىنىپ قالالىغىدەكلا بولىدىكەن، بىزنى قوراللىق باستۇرۇشقا

بىسىپ ياتقان يۇرتداشلىرىنىڭ شەرتسىز چېكىنىش دولقۇنى يارىتىپ بېرىشى ۋە بىزنىڭ خىتاي تاجاۋۇزچى ھاكىمىيىتىنى ئاغدۇرۇپ تاشلىشىمىز ئۈچۈن ماددىي، قورال-ياراغ ۋە دىپلوماتىيىلىك ياردەملەردە بولىشىنى كۆرگىنىمىزدىن كېيىن ئاندىن ئويلىنىشقا بولىدىغان ئىشلاردۇر. ھالبۇكى، ئۇلار ۋەتىنىمىزنىڭ مۇستەقىللىق ئارزۇسىغا قەتئىي يېقىن يولىماي، بىزنىڭ بۇ تەلىپىمىزنى قەتئىي رەت قىلىش پوزىتسىيىسىنى تۇتۇپ كېلىۋاتقانلىقى ئىنكار قىلىنماس بىر پاكىت.

ئالايلۇق، فورموزا، خوڭكوڭ، ماكئاۋ لىق خىتايلار ھەرقانداق ئىجتىمائىي تۈزۈم ھۆكۈم سۈرۈشىدىن قەتئىي نەزەر، ۋەتىنىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق تەلىپىنى قەتئىي رەت قىلىش لازىملىقى ھەققىدە ئىزچىل ماقالە-سۆھبەتلەر ئېلان قىلىپ كەلمەكتە. ئۇلار بۇگۈن خەلقىمىزنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق كۈرىشىدىن پايدىلىنىپ خىتاي كوممۇنىستلار ھاكىمىيىتىنى ئاجىزلاشتۇرىۋېلىشنى ۋاستىلىك كۆزدە تۇتقانلىرىدىمۇ، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى قەتئىي تىنچ مۇئامىلە قىلىشىمىزنى، ھەتتا ئۇلار بىلەن يېقىندىن ھەمكارلىقتا بولۇشىمىزنى ئىزچىل تەكىتلەپ كەلمەكتە. ئۇلارنىڭ تاتلىق ۋەدىلىرىنىڭ ھەممىسىلا ئەنە شۇ ئالدىنقى شەرت ئاستىدا ئىشقا ئاشۇرۇلىدىغانلىقىنى قايتا-قايتا تەكىتلەپ كۆرسىتىشمەكتە. دەرۋەقە، ئۇلارنىڭ باياشات ياشاش مۇھىتىغا ئېرىشىۋاتقان ئون مىليونلۇق خىتايلىرىنىڭ بۇ يەردىن قوغلىنىشى ۋە پەۋقۇلئاددە زور ئېنېرگىيە مەنبەسىنىڭ

دەپ قارىشىمىز نورمال ئەھۋال. شۇنداق ئىكەن، نۆۋەتتىكى ئورتاق ۋە جىددىي ئېھتىياجىمىز بولغان مىللىي مۇستەقىللىق ئارزۇيىمىز ئۈچۈن كۈرەش قىلىشتا بۇ خىل ئىدىيىۋى ئېقىملارغا مەنسۇپ كىشىلىرىمىزنىڭ ھەممىسى بىر مەركەزگە توپلىنىپ، بىر قوماندانلىق شتابقا بويسۇنۇشىنىمۇ تەلەپ قىلالمايمىز. ئەمەلىيەتتىمۇ بۇ خىل بىرلىشەلمەسلىك ھادىسىلىرىنى ھەر دائىم كۆرۈپ تۇرماقتىمىز. بۇنداق ھادىسە بىزگىلا خاس بولۇپ قالماي، ئاساسەن بارلىق مىللەتلەردە ئورتاق بىر ئەھۋالدۇر.

ئەمما شۇمۇ بىر ئىنكار قىلىنماس پاكىتكى، ھەرقانداق بىر ئېقىمغا مەنسۇپ كىشىلەر ياكى تەشكىلاتلارغا بۆلۈنۈپ كېتىشىمىزدىن قەتئىي نەزەر، بىر ۋەتەن ئىچىدە يەتمەكچى بولغان غايىلىرىدا ياكى بۇ غايىلىرىگە يېتىش يوللىرىدا چوقۇم نۇرغۇنلىغان ئورتاق نۇقتىلارنىڭ، ھەتتا ئاۋۋال قولغا كەلتۈرۈۋېلىشقا تېگىشلىك ئەڭ مۇھىم ئورتاق ۋەزىپىلىرى بولىشىمۇ بىر مۇقەررەرلىك. ئەگەر ھەرقانداق بىر پىكىر ئېقىمغا مەنسۇپ بىر تەشكىلات، ئۆز غايىسىنى ئىشقا ئاشۇرۇشى ئۈچۈن يالغۇز ھەرىكەت قىلىپ ئاخىرقى نەتىجىگە يېتەلمەيدىغانلىقىنى سەممىيلىك بىلەن ئېتىراپ قىلغىنىدا، ئاۋۋال قولغا كەلتۈرۈشكە تېگىشلىك نۇقتىغا يېتىش ئۈچۈن ئوخشىمىغان پىكىردىكى باشقا تەشكىلاتلار بىلەن ۋاقىتلىق كېلىشىش ئارقىلىق ئورتاق ھەرىكەت پروگراممىسى بويىچە پائالىيەت قىلغىنىدا، ئۇلارنىڭ ئۆز غايىلىرىغا يېتىش

ئاتلىنىدىغانلىغىدىن قىلچە گۇمان قالمايدۇ.

بۇلاردىن باشقا خەلقئارا مۇناسىۋەتلەردىمۇ تولۇق مىللىي مۇستەقىللىق، ۋەتىنىمىزدىن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى تولۇق تازىلاشنى ئالدىنقى شەرت قىلىپ مۇئامىلە قىلىشىمىز شەرت. بولۇپمۇ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ھەرقايسى باسقۇچلىرىدىكى مۇددىئالىرىمىزغا مۇتلەق ياردىمى تېگىش ئالدىنقى شەرتى بىلەن مۇئامىلە قىلىشىمىز شەرت.

2.16§ ئەقىدە پىداكارلىقى

خەلقىمىزنى، ۋەتىنىمىزنى ئۆز-ئۆزىگە خوجا مۇستەقىل مىللىي دۆلەت ھالىغا كەلتۈرۈپ، ۋەتىنىمىز خەلقىنى دۇنيادىكى مىللەتلەر قاتارىغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن كۈرەش قىلىشنى ئۆزلىرىگە غايە قىلغان نۇرغۇن كىشىلىرىمىز، ئۆزلىرىگە ھەرخىل ئەقىدىلەرنى قورال قىلىپ پائالىيەت قىلىشماقتا. بىر ئەقىل ئىگىسىنىڭ بىرەر ئىدىيىۋى ئېقىمغا مەنسۇپ بولماسلىقنى تەسەۋۋۇر قىلماق ھەقىقەتەن ئەقىلگە سىغمايدۇ. شۇنداق ئىكەن، تەشكىلاتلىرىمىزنىڭ بىرەر ئەقىدىگە مەنسۇپ كىشىلەر توپىدىن تەشكىل تېپىشى نورمال ھادىسە دېيىشىمىز، ھەتتا زۆرۈرى ھادىسە دەپ قارىشىمىز كېرەك. ئەمما بۇ خىل ئىدىيىۋى ئېقىملارنىڭ ھەممىسىلا بىردىن-بىر توغرا ئەقىدە ياكى خەلقىمىزنى تولۇق جەلپ قىلالايدىغان ئەقىدىلەردىن بولۇپ كېتىشىمۇ ناتايىن. ھەتتا مەلۇم بىر ئىدىيىنى ئەقىدە قىلىشقان كىشىلىرىمىز باشقا بىر ئىدىيىۋى ئەقىدىگە مەنسۇپ كىشىلەرنى ئېچكى دۈشمەن

يوق، ھەرىكەت يېتەكچىسى قاتارلىق جەھەتلەردىلا پىكىر بىرلىكىگە كېلەلمەسلىكىدىن باشقا، ئاساسەن ئالغاندا، تا مىللىي مۇستەقىللىقنى قولغا كەلتۈرۈپ بولۇپ، ئىجتىمائىي تۈزۈمنى بەلگىلەش كۈنلىرىگىچە بىر-بىرسى بىلەن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدىنمۇ ئېشىپ چۈشكۈدەك دۈشمەنلىكتە بولۇشلىرىغا قىلچە ئاساسلىرى يوق. شۇنداق ئىكەن، ئوخشىمىغان پىكىر ئېقىمىغا مەنسۇپ كىشىلەر ئورتاق دۈشمىنى بولغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى ئىمكانىبار تېز، ئىمكانىبار ئاسان، ئىمكانىبار ئاز چىقىم بىلەن تازىلاپ چىقىرىش جەھەتتە مۇتلەق تۈردە بىر-بىرسى بىلەن ھەمكارلىششىغا، ھېچ بولمىغاندا، بىر-بىرسىگە توسالغۇلۇق قىلماسلىققا مەجبۇر. ئەگەر ۋەتىنىمىزنىڭ ئاساسى دۈشمىنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى ئەمەس، بەلكى قانداقتۇر ئامېرىكا ئىدى، قالاقلىق ئىدى، دېموكراتچىلار ئىدى، ئىسلامچىلار ئىدى دەپ چېكىت تۇرغۇزۇۋالىدىغان، ھەتتا قانداقتۇر تۇڭگانلار، قازاقلار، قەشقەرلىكلەر، تۇرپانلىقلار دۈشمىنىمىز دېگەندەك بىمەنە قاراشلاردا چىڭ تۇرۇۋالىدىغانلار بولىدىكەن، ئۇنداقلار خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى كۈرەشتە كۆرۈنەرلىك پۇتلىكاشاڭ تېرىپ بەرگىنىدە، ئۇلارنىمۇ ۋەتەن خائىنلىرى قاتارىدا بېسقتۇرۇۋېتىشقا تەييار تۇرۇش كېرەك.

ھالبۇكى، بۈگۈنكى كۈندە ۋەتىنىمىزنىڭ قۇتۇلۇشىغا تېگىشلىك ئەڭ مۇھىم ئورۇندا تۇرۇۋاتقان ئورتاق دۈشمىنى شەكسىز ھالدا خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىدۇر. بۇ دۈشمەن شۇنداق

سۇرئىتىنىمۇ تېزلىتىپ بېرەلەيدۇ. بۇ نۇقتىدىن ئالغاندا، ۋەتىنىمىز خەلقى ئارىسىدا تارقىلىپ يۈرگەن مۇتلەق كۆپ قىسىم تەشكىلاتلىرىمىزنىڭ خۇسۇسىي غايىلىرى مىللىي مۇستەقىللىقنى قولغا كەلتۈرۈپ بولغىنىدىن كېيىنلا ئاندىن ئىشقا ئاشۇرۇشقا بولىدىغان غايىلەردىن تەشكىل تاپىدۇ. شۇنداق ئىكەن، بۇ تەشكىلاتلىرىمىز مىللىي مۇستەقىللىق غايىسى ئۈچۈن سەممىيلىك بىلەن بىر يەرگە كېلىپ، ئورتاق ھەرىكەت پروگراممىسى تۈزۈپ چىقىش ئۈچۈن ئىنتىپاق تۈزۈشكە مەجبۇر. ئورتاق ھەرىكەت پروگراممىسىنى تۈزۈپ بولغىنىدىن كېيىن، ئۆزلىرى تەقسىم قىلىشقان بۇ ۋەزىپىسىنى ئورۇنداشقا ھەمكارلىق ئاساسىدا، ياكى ئۆزالدىغا مۇستەقىل پائالىيەت قىلىشىغا بولىدۇ. ئەگەر كېڭىشىشتە ئورتاق پىكىر بىرلىككە كېلەلمىگىنىدە، ئورتاق ھەرىكەت قىلمىز دەپ چىڭ تۇرۇۋالماي، پىكىر بىرلىككە كەلگۈچە بىر-بىرسىنىڭ ھەرىكىتىگە توسالغۇلۇق قىلمىغان ئاساستا ئۆز ئالدىغا پائالىيەت قىلىشىنىڭمۇ زىيىنى يوق. ئەگەر كېڭىشىپ ئورتاق پروگراما بويىچە پائالىيەت قىلالايدىغان بولغىنىدا، كەلگۈسىدىكى قۇرۇلغۇسى مىللىي ھۆكۈمەتنىمۇ شۇ ئاساستا كېڭىشىپ بىرلىكتە قۇرۇپ چىقىش ئاساسىنى تىكلىيەلىگەن بولىدۇ.

ئەسلىنى سۈرۈشتە قىلغىنىمىزدا، بۇ تەشكىلاتلىرىمىز، مىللىي مۇستەقىللىق غايىسى بولغان تەشكىلاتلىرىمىز، ھەرىكەت ئۇسلۇبى ياكى ئىش تەقسىماتى، ئىقتىسادىي

ئەجنەبىيپەرەسلەر ئۈچۈن، ... خورايپىلار ئۈچۈن، ... پالانى مىللەت ئۈچۈن، ... پوكۈنى يۇرتلۇقلار ئۈچۈن، ... ۋەتەننى ئازاد قىلىمەن دەپ بىكاردىن جان پىدا قىلىدىكەنمەن" دېگەندەك ئەخمىقانە خىيالدا بولماي، ۋەتىنىمىزدىن خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى تەلتۆكۈس قوغلاپ چىقىرىش ئۈچۈن بارلىقىمىزنى ئاتايدىغان پىداكارلىقنى كۆرسىتىشىمىز لازىم. ئۇنىڭ ئۈستىگە، بىزنىڭ بەش-ئون يىللىق پىداكارلىقىمىز بىلەنلا ۋەتىنىمىز ئازاد بولۇپ كېتىدىغان ئاسان ئىشمۇ يوق. ئۇنداق پۇرسەتلەرنى ئالىلقاچان قولدىن بېرىپ قويغانلىقىمىزنى بوينىمىزغا ئېلىشىمىز لازىم. بىز بىرقانچە ئەۋلادلىق پىداكارلىقنى كۆز ئالدىمىزغا كەلتۈرۈپ جەڭگە ئاتلىنىشىمىز لازىم.

قىسقىسى، ۋەتەن ئازادلىقى ئۈچۈن ئۆز ئەقىدىلىرىمىزنى ۋاقىتلىق بولسىمۇ قۇربان قىلىشقا تەييار تۇرايلى!

ئەمما بۇ خىل ئىدىيىۋى پىداكارلىق ھەرگىزمۇ مىللىي مۇستەقىللىقنى مەقسەت قىلمايدىغان ئەقىدىلەر ئۈچۈن بولماسلىقى شەرت. بولۇپمۇ 'تىنچلىق' چۈمپەردىسى، 'سۆھبەت' نىقابى ئىچىگە ئورنىشىۋېلىپ مىللىي مۇناپىقلىق قىلىۋاتقانلار، نوقۇل ماددىي مەنپەئەت، شەخسىي ئابرۇيى ئۈچۈن مىللەتچى، ۋەتەنپەرۋەر بولىۋالغانلار ئۈچۈن پىداكارلىق قىلىشتىن قەتئىي ساقلىنىشىمىز شەرت. بىز ۋەتەنپەرۋەرلىك ئۆلچىمىگە ئۇيغۇن شەكىلدە پائالىيەت قىلىۋاتقان تەشكىلاتلىرىمىز ئەتراپىغا مەركەزلىشىشكە ئالاھىدە دىققەت

كۆچلۈك خىرىس قىلىپ ئالدىمىزدا دېۋەيلەپ تۇرماقتىكى، بۇ دۈشمەنگە قارشى جەڭگە ئاتلىنىشتا ۋەتىنىمىزدىكى ھەرقانداق بىر ئېقىم تەرەپدارلىرىنىڭ يالغۇز بېشىغا ھەرىكەت قىلىپ غەلىبە قازىنالىشى قەتئىي مۇمكىن ئەمەس. شۇنداق بولغاچقا خەلقىمىز بارلىق ئىمكانىيەتلەردىن تولۇق پايدىلىنىپ بىر مەركەزگە توپلىنىپ كەسكىن ھەرىكەتلەر بىلەن پائالىيەت قىلىشقا مەجبۇر. ئەگەر بولمىغاندا، پىكىرلىرىدە بەكلا چوڭ پەرق قىلىدىغان تەشكىلاتلىرىمىز بىر يەرگە كېلىپ تۈگىمەس زىددىيەتلەر ئىچىگە پېتىپ قالغىنىدىن كۆرە، ئورتاقلىقى بولمىغان پىكىرلىرىنى سۈرەپ يۈرمەي، مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىز ئۈچۈن ئورتاق پىكىرلىرىنىلا مۇزاكىرە قىلىشقا تىرىشىشى، بىر-بىرسىگە دەخلى قىلماسلىق، بىر-بىرسى بىلەن ئۇچۇرۇشۇپ قېلىشتىن ساقلىنىش شەرتى ئاستىدا ئايرىم پائالىيەت قىلغىنى تۈزۈك. ئۇنتۇمايلىكى، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىمۇ ھەر دائىم ئارىمىزغا پىتنە-پاسات تېرىپ، مىللىي بىرلىكسېپىمىزنى پارچىلاش، ئىچكى جېدەلگە پاتۇرۇۋېتىش ئۈچۈن پۈتۈن كۈچى بىلەن تىرىشماقتا.

بۇ يەردە، بىزنىڭ ھەرخىل غايىگە ئىگە تەشكىلاتلىرىمىزدىن شۇنداق بىر پىداكارلىق تەلەپ قىلىنماقتىكى، ئۇلار مىللىي مۇستەقىللىق كۈرىشى ئۈچۈن تەشكىلاتىنىڭ ئەقىدىلىرىنى بىر چەتكە قايرىپ قويالىغۇدەك پىداكارلىق كۆرستىشكە تەييار تۇرۇشى لازىم. بۇ جەھەتتە ھەرگىزمۇ قايسى بىر كىشىلەرنىڭ ۋالاقشىپ يۈرگىنىدەك "مەن نېمىشقا ھاراقكەشلەر ئۈچۈن، ...

كۈننى تىنچ ساقلىشىمىزنى تەلەپ قىلىشماقتا. بىزنىڭ نۇرغۇنلىغان ماداراچى، سۈلھىچى، تىنچلىقچى، دېموكراتچى، دىنچى كىشىلىرىمىزمۇ "قان تۆكۈلىدىغان ھەرىكەتلەر بىزنىڭ خەلقئارادىكى ئىناۋىتىمىزنى چۈشۈرۈۋېتىدۇ، ..." دېگىنىدەك پەتىۋالارنى توقۇشۇپ، بىزنى تىنچ پائالىيەتلەر بىلەن داۋاملىق شۇغۇللىنىشىمىزنى تەلەپ قىلىشماقتا (يېقىنقى زامان ئۇيغۇرلىرىنىڭ قاچانلاردىن بېرى خەلقئارادا چۈشۈپ كېتىشتىن ئەنسىرىگۈدەك ئىناۋەتكە ئېرىشىپ قالغانلىقى ئېنىق ئەمەس!). دۈشمىنىمىز بىزنى تىنچلىققا زورلىماقتا؛ دېموكراتچى خىتايلارمۇ بىزنى تىنچ ساقلىشىمىزنى تەلەپ قىلماقتا. ئۇلار ۋەتىنىمىزدىن ئايرىلىپ قېلىشنى خالىمىغاچقا، ئۆزلىرىگە زىيان كەلتۈرىدىغان كەسكىن ھەرىكەتلىرىمىزنى ئېزچىل قارىلاپ كەلمەكتە. ئەپسۇسكى، بىزنىڭ ئىچىمىزدىمۇ دۈشمەن بىلەن ئوخشاش مۇقام توۋلايدىغانلارنىڭ بولۇشى كىشىنى ھەقىقەتەنمۇ ئېچىندۇرىدۇ. ئەجەبا بۇ كىشىلىرىمىز بىلمەستىن شۇنداق داۋراڭ سېلىشىپ يۈرەمدىغاندۇ ياكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن بىر بىلمەيدىغان بىرەر يوشۇرۇن كېلىشىملىرى بارمۇ؟

بىر مىللىي ئازادلىق ھەرىكىتىنىڭ ھەر دائىم دۇنيا جامائەتچىلىكىنىڭ ھىمايىسىگە ئېرىشىپ كېتەلىشى ناتايىن. مەسىلەن دۇنيا جامائىتىنىڭ خېلى كۆپ قىسمى چېچەنلەرنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنى تېررورلۇق دەپ ئېلان قىلىشتى؛ زامانىۋى قوراللار بىلەن قىرغىن

قىلىشىمىز لازىم. مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتى ئۈچۈن كونكرېتنى ۋە ئېنىق ھەرىكەت پروگراممىسى، نىزامنامىسى ۋە ھەرىكەت پىلانى بولمىغان ھەرقانداق بىر تەشكىلات نۆۋەتتە مەركەز، بىرلىكسەپ، قۇرۇلتاي، ۋاقىتلىق ھۆكۈمەت، شتاب قاتارلىقلارنى قۇرۇش لاياقىتىگە ئىگە ئەمەس. ھەتتا بۇ خىل پاسسىپ تەشكىلاتلار خەلقىمىزنى تۇيۇق يولغا باشلاپ كىرىدىغان شەكلى ئۆزگەرگەن خائىنلار گۇرۇھى ياكى قايسى بىر دۆلەتنى ۋاستە قىلىۋالغان ھالدا ھەرخىل خىتايلار بىلەن ھەرخىل مەقسەتلەردە ھەمكارلىشىپ يۈرگەن مۇھاجىرلىرىمىز بولۇشىمۇ ئېھتىمالدىن يىراق ئەمەس.

2.17§ مەخپىي ھەرىكەتلىرىمىزگە تۆھمەتلەر

بۈگۈن ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق كۈرىشى ئۈچۈن تاللاپ ئالغان ھەرقانداق شەكىلدىكى قوراللىق ھەرىكەت ئۇسۇلىنى خىتاي كوممۇنىستلىرىلا ئەمەس، ھەتتا خىتاي يېڭى دېموكراتچىلىرىمۇ 'تېررورلۇق' دەپ ئېلان قىلىشماقتا. خىتاي كوممۇنىستلىرى بىزنىڭ يوشۇرۇن قوراللىق جەڭگە ئاتلانغان باتۇرلىرىمىزنى "تىنچ-ئىتتىپاق ۋەزىيەتكە بۇزغۇنچىلىق قىلغان بىر ئۈچۈم بۆلگۈنچى ئۇنسۇرلار" دېسە، خىتاي دېموكراتچىلىرى "شىنجاڭدىكى خىتايلارمۇ سىلەرگە ئوخشاش كوممۇنىستلاردىن زېرىككەن، ئەركىنلىكنى تەلەپ قىلىدىغان كىشىلەر، ئۇلارغا قارشى قوراللىق ھەرىكەت قىلىشىڭلار تېررورچىلىق بولىدۇ" دەپ، بىزنى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى بىلەن بىرگە كوممۇنىستلاردىن قۇتۇلىدىغان

جازالاندۇرۇلماقتا ۋە ئەيىبلەنمەكتە. ئەسلىدە تىنچ ئاھالىسىگە شەخسىي مەنپەئەتلىرى ئۈچۈن زىيان سالىدىغان ھەرىكەتلەر، مەسىلەن پۇل ئۈچۈن خىرويىن ئەتكەسچىلىكى، قورال-ياراغ ئەتكەسچىلىكى، مەھەللىۋى زومىگەرلىكلەر تېررورچىلىق دېيىلىشى كېرەك ئىدى. ئىنسانىيەتنىڭ نورمال ھاياتلىق پائالىيەتلىرىگە كاپالەتلىك قىلىش نامىدا ھەربىر دۆلەت ئۆزىگە يارىشا بىر قاتار قانۇنلارنى تۈزۈپ چىقىش بىلەن بىرگە، ئۆز مىللىي مەنپەئەتى، ئۆز سىنىپىي مەنپەئەتى، ئۆز دىنىي مەنپەئەتىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈنمۇ بىر قاتار قانۇن-نىزاملارنى تۈزۈپ چىقىشقان بولۇپ، بۇ قانۇن-نىزاملار ئۆزىگە پايدىلىق بولمىغان ھەرىكەتلەرنى، ئۆز مەنپەئەتىگە توسالغۇلۇق قىلىۋاتقان مىللەت، سىنىپ، ئەقىدە ئىگىلىرىنىڭ ھەرىكەتلىرىنى چەكلەش ئۈچۈنمۇ خىزمەت قىلدۇرماقتا. بۇنداق خۇسۇسىي تۈسلەرگە كەلتۈرۈلگەن قانۇن-نىزاملار قارشى پىكىرلىك كىشىلەرنى باستۇرۇشنى تۈپكى مەقسەت قىلغىنى ئۈچۈن، بۇ قانۇنلارنىڭ زەربىسىگە بەرداشلىق بېرەلمىگەن ياكى بۇ تۈزۈملەردىن نارازى بولغان خەلقلەر ئۆز ئەركىنلىكى ئۈچۈن بۇ قانۇنلارنىڭ بېسىمىدىن قۇتۇلۇشقا مەجبۇر بولماقتا. ئەمما بۇ تۈردىكى ئەركىنلىك، مىللىي ئازادلىق، ئىتتىپاق ئەركىنلىكى قاتارىدىكى ئىستەكلىرىنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى نۆۋەتتىكى دۇنيا ھۆكۈمرانلىرىنىڭ تىنچلىقنى دەخلى يەتكۈزۈۋاتقانچا، بۇ خىل ھەرىكەتلەرنى قانۇنغا خىلاپ 'تېررورلۇق' دەپ قارىلىشىپ، شەرتسىز قىرىپ تۈگىتىش سىياسىتىنى ئىجرا قىلىشماقتا. بۇ دېگەنلىك،

قىلىۋاتقان ئىسرائىل تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى تاش-توقماقلار بىلەن تىركىشىۋاتقان پەلەستىن ئەرەبلىرىنىمۇ شۇنداق دېيىشمەكتە. ... مۇقەررەركى، بىزنىمۇ پات يېقىندا دۇنيا سەھنىلىرىدە تېررورچىلار دەيدىغان قاراشلارنى چوقۇم ئاڭلايمىز (بۇ كىتابنىڭ ئېلان قىلىنىشىدىن بىر يىل كېيىن شەرقىي تۈركىستان تەشكىلاتلىرىنى تېررورچىلار دەيدىغان ھۆكۈم ئا ق ش پارلامېنتى ۋە ب د ت دا قوبۇل قىلىندى — قايتا تۈزەتكۈچىدىن).

'تېررور' دېگەن نېمە؟ تۆمۈر خەلپىمىزنىڭ ئۆلتۈرۈلۈشى، مەمتىلى تەۋپىق ئەپەندىنىڭ ئۆلتۈرۈلۈشى، ئابدۇخالىق ئۇيغۇرنىڭ ئۆلتۈرۈلۈشى، غوجا نىياز، ساۋۇت داموللا، لۇتپۇللا مۇتەللىپلەرنىڭ ئۆلتۈرۈلۈشى، ئىككىنچى جۇمھۇرىيەت رەھبەرلىرىمىزنىڭ ئايروپىلان پاجىئەسى ياكى باشقا سۇيىقەست پەيدا قىلىنىپ ئۆلتۈرۈلۈشى، كوممۇنىست خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ھەرخىل باھانىلەرنى، ھەرخىل بوھتانلارنى ئويدۇرۇپ، سوتسىز-سوراقسىز يوشۇرۇن ئۆلتۈرۈپ تۈگىتىۋەتكەن شۇنچە نۇرغۇن زىيالىي-يېتەكچىلىرىمىزنىڭ ئۆلۈمى خىتاي تېررورچىلىقىنىڭ نەتىجىسى بولماستىن ئىنسانىيەتچىلىك بىلەن ئۆلتۈرۈلگەن بولامدىكەن؟! ئالدىنقى بابتا توختالغىنىمىزدەك، تېررورچىلىق دېگەن بۇ ئۇقۇم ھەققىدىمۇ تا بۈگۈنگىچە مۇقىم ئېنىقلىما ئۇتتۇرىغا قويۇلمىغان بولۇپ، ئادەتتە دۇنيا جامائەتچىلىكى ئېتىراپ قىلغان دۆلەتنىڭ مەۋجۇد قانۇنلىرىغا قارشى كەسكىن ھەرىكەتلەر ئاساسەن 'تېررورلۇق' نامىدا

دېڭىز بويى ئەللىرىنىڭ نېفتىنى قارا دېڭىزغا توشۇش يولىغا توسالغۇلۇق قىلىش ئۈچۈن چېچەنىيە مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىنى يا غەلىبە قىلالمايدىغان، يا تىنچىمايدىغان پاراكەندىچىلىك ئىچىگە پاتۇرۇۋېتىشتى. ... قىسقىسى زومىگەرلەر ئۆز مەنپەئەتى ئۈچۈن نېمىلا قىلسا ھەق، زۇلۇم ئاستىدا قالغان مۇستەملىكە خەلقلەرنىڭ ئازادلىققا ئېرىشىش ئۈچۈن قىلىۋاتقان كۈرەشلىرى تېررورلۇق بولۇپ قالماقتا. دېمەك، دۇنيا ئىنسانىيەت مەنپەئەتى ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى پۈتۈنلەي ئۆزلىرىنىڭ قايسى بىر مەنپەئەتلىرى ئۈچۈن ھەرخىل رەزىل زومىگەرلىكلەرنى قىلىشماقتا. شۇنداق ئىكەن، ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكەتلىرى تولۇق غەلىبە قىلغان كۈنگىچە دۇنيانىڭ قارىلىشىدىن قۇتۇلالمايدۇ. دۇنيا، قانۇن چۆمپەردىسىگە ئورىنىۋېلىپ ئۆز مەنپەئەتى ئۈچۈن زومىگەرلىك قىلىۋاتقان بۈگۈنكى كۈندە، خەلقىمىز ئۇلارنىڭ باھالىشى، قارىلىشى، دۈشمەنلىك قىلىشلىرىغا پىسەنت قىلماي، مىللىي مۇستەقىللىق كۈرىشى ئۈچۈن قولىدىن نېمە كەلسە شۇ ئۇسۇل بويىچە جان تىكىپ كۈرەش قىلىشنى بىر كۈنمۇ بوشاشتۇرۇپ قويماسلىق ئىرادىسىگە كېلىشى لازىم. ئىت ھاۋشىپ قېلىۋېرىدۇ، كارۋان توختىماي كېتىۋېرىدۇ! مىللىي مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ ئۈچ باسقۇچلۇق ھەرىكىتى ئۈچۈن، بولۇپمۇ نۆۋەتتىكى باسقۇچى بولغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى قورقۇتۇپ قوغلاش يوشۇرۇن ھەرىكىتى ئۈچۈن ھەرقانداق قارىلىنىشلارغا پىسەنت قىلماي، پۈتۈن ئىمكانىيەتلىرىمىزنى تولۇق ئىشقا سېلىپ،

ناھەقچىلىككە قالدۇرۇلغانلىقى مۇقىملىشىپ قالغان ئاجىز خەلقلەرنىڭ مەڭگۈ ناھەقچىلىككە مەھكۇم بولىشىنى مۇقىملاشتۇرۇش دېگەنلىكتۇر. ۋەھالەنكى، ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ قوغلاپ چىقارماقچى بولغىنى چەتئەل تاجاۋۇزچىلىرى بولۇپ، تارىختا فرانسىيە ھىتلېر گېرمانىيىسىنىڭ ۋەتىنىنى بېسىۋېلىشىغا نارازى بولۇپ قانلىق جەڭلەرنى قىلغىنىدەك، ياۋروپا خەلقىنىڭ فاشىزم تاجاۋۇزىدىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن قانلىق جەڭلەرگە ئاتلانغىنىدەك، بىزمۇ ۋەتىنىمىزنى بېسىۋالغان خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنى ۋەتىنىمىزدىن قوغلاپ چىقىرىش ئۈچۈن ھەرىكەتكە ئاتلىنىش ئالدىدا تۇرماقتىمىز. ئەينى ۋاقىتتىكى ھىتلېر گېرمانىيىسىنى قوغلاپ چىقىرىش ئۈچۈن ياۋروپالىقلارنىڭ، ئەينى ۋاقىتتىكى ياپونلارنى قوغلاپ چىقىرىش جېڭىگە ئاتلانغان خىتايلارنىڭ تاجاۋۇزچىلىققا قارشى قانلىق جەڭ قىلىشى قانچىلىك ھەققانى بولىدىكەن، بىزنىڭ ھەرىكىتىمىزمۇ ئەڭ كېمىدە شۇلارچىلىك ھەققانى ھەرىكىتىمىز بولىدۇ.

بۈگۈن دىققەت قىلىدىغان بولساق، دۇنيا زومىگەرلىرى ئېنېرگىيە مەنبەسىنى تالىشىپ پارس قولتۇغىنى تۈگمەس ئۇرۇش قايىنمى ئىچىگە سۆرەپ كىرمەكتە. رۇسىيە ئىسسىق دېڭىزلارغا چىقىۋېلىش ئۈچۈن ئافغانىستانغا تاجاۋۇز قىلىپ كىرگەندى، بۇنىڭ ئالدىنى ئالىمىز دەپ ئا ق ش ھۆكۈمىتى نامرات ئافغانىستاننى چارەك ئەسىردىن بۇيان ئۇرۇش ئوتى ئىچىگە سېلىپ قويدى. ھەتتا بەزى ئەللەر رۇسىيىنىڭ ھەزەر

ياكى بايلار بىلەن كەمبەغەللەر ئوتتۇرسىدىكى كۈرەشلەر ئىدى، ئۇنىڭ تەبىئەت قارىشى بولسا، ماركس لېنىن ئەسەرلىرىدىن ئۆلۈك ھەقىقەت ھالىغا كەلتۈرۈپ ئاددى بايان قىلىنغان كۈچلۈكلەرنىڭ ئاجىزلار ئۈستىدىن غالىپ كېلىشىنى تەسۋىرلەيدىغان دارۋىن قاراشلىرى ئىدى. ئۇنى خىتاينىڭ پەلسەپە ئاساسى بولغان زىددىيەت قارىشى يەنە قاراڭغۇلۇق بىلەن يورۇقلۇق ئوتتۇرسىدىكى زىددىيەت بىلەن يۇغۇرۇپ بىر پۈتۈنلەشتۈرىۋالغان تەبىئەتكە زىت بىر تەلىمات بويىچە پىكىر قىلىش ئىدى. بۇ ئاساستا تارىختا كىمنىڭ بولىشىدىن قەتئىي نەزەر كۈچۈم يەتكەنلا بولىدىكەن ئۇ نەرسە مېنىڭ دېگەن قارىشى بويىچە بۇرۇنقى خىتاي خانلىرىنىڭ تاھارەتكە چىققاندا بولسۇن، ئايىقى تەگكەنلا يەرلەر كۈچى يەتكەنلا يەرلەرنىڭ ھەممىسىلا مېنىڭ مىراسىم دەپ، قاراپ ئەتراپىدا ئاجىزلاپ كەتكەن بارلىق ئۇششاق مىللەتلەرنىڭ زېمىن مۈلۈك ھەتتا ئاھالىسىنىمۇ مېنىڭ مىراس ئالغان، ئولجا ئالغان نەرسىلىرىم دەپ باشقا مىللەتلەرنىڭ زېمىنى ھەتتا مەدەنىيىتىنى پۈتۈنلەي خىتاي مەدەنىيىتى ئىچىدە ئېرىتىپ تۈگۈتىشنى بىردىن بىر خىتاي پىرىنسىپى قىلىۋالغان. شۇڭا بۇنداق بىر مەدەنىيەتتە نە ئىنسانپەرۋەرلىك، نە تەبىئەت قانۇنى ياكى ھېچقانداق بىر ئىلاھى قانۇن ئىشلىمەيدۇ. ھەتتا قاراڭغۇلۇق-يورۇقلۇق سېلىشتۇرمىسى ئارقىلىق كەلتۈرۈپ چىقىرىلغان ياخشى يامان پەرقى بويىچى ئىجتىمائى مۇناسىۋەتلەرگە تەبىر بېرىدۇ. شۇ ئاساستا قايسى شەيئى خىتاي ئۈچۈن قاراڭغۇلۇق، يامانلىق، خەتەرلىك ئۇقۇم

يوشۇرۇن قارشىلىق كۆرسىتىش ھەرىكەت دولقۇنىغا دەرھال ئاتلىنىشىمىز شەرت!

§18-2. خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ ۋەتىنىمىزدىكى ئاخىرقى مۇددىئاسى

خىتاي تەۋەسىدىكى خىتاي كومىنىستلىرى ھەرقانچە ماركسىزىمچى بولغىنى بىلەن، ئەمما كومىنىزم ئەقىدىسىنى يايغان ئاساسلىق داھىلىرىدىن بىرى بولغان ماۋ زەيدوڭنىڭ بىر ئۆمۈر ئوقۇغىنى ماركسىزم بىلەن قىلچە مۇناسىۋىتى بولمىغان خىتاينىڭ قەدىمقى ئوردا تارىخلىرى ياكى ھەر تۈردىكى بۇلاڭچى باندىتلار ياكى قوزغىلاڭلار تارىخىدۇر. ئەقىدىسىمۇ ماركسىزم ئەقىدىسى ئەمەس بەلكى پۇتۇنلەي ھىلىمكىر بىلەن ئالدامچىلىق بىلەن تولغان كۆڭزى ھىلىگەرلىك ئەقىدىسى ياكى سۇنزى ئالدامچىلىق تاكتىكلىرى ئىدى. (گەرچە ماركسىزم چۈشەنچىلىرىمۇ بۇنىڭدىن كۆپ پەرىق قىلىپ كەتمىسىمۇ) ئەمما ماركسىزم-لېنىنىزمنى چالا پۇچۇق خىتايچە تەرجىمە ئەسىرلىرىدىن ئوقۇۋالغان ماۋ نىڭ بىلىدىغىنىمۇ، ئەيسىچىنىڭ يازغان دېئالېكتىك ماتېرىيالىزىم ياكى تارىخى ماتېرىيالىزىم ۋەياكى لېنىن-ستالىنلارنىڭ شوۋىنىست قاراشلىرىدىنلا ئىبارەت ئىدى. شۇڭا ئۇ ھەر قانداق بىر توقۇنۇشنى ئويلىغىنىدا، كۆز ئالدىغا كېلىدىغان بىردىن بىر كۈرەش يولى سىنىپى كۈرەش يولى ۋە ئۇنىڭدىنمۇ ھەرۋاقىت مېنىڭ راست دەپ چىڭ تۇرىۋالىدىغان ئەزگۈچىلەر بىلەن ئېزىلگۈچىلەر ئوتتۇرسىدىكى كۈرەش

تارتىپ كۆچلىنىپ خىتاي مىللەتچىلىكى ھالىغا كەلگەن ۋاقىتتا مانجۇلارنىڭ ئەسلى يۇرتىنى ياپونلاردىن قايتۇرۇۋېلىش جېڭىنى باشلاپ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى. ئەمما مانجۇلارنى ۋە يۇرتىنى روھى جەھەتتىن بوي سۇندۇرالمايدۇ. بۇنىڭ چارىسى ئۈچۈن سەندوگدىن 50 مىليون بەزىلەرنىڭ دېيىشىچە يۈز مىليون خىتاي ئاھالىسىنى مەجبۇرلاپ كۆچىرىپ دوڭبىغا چېچىۋېتىدۇ. شۇ ئارقىلىق ئۇزۇنغا قالمايلا، مانجۇلا كونا دۆلىتىدە مانجۇغا تەۋە ھېچقانداق بىر مەدەنىيەت، ئادەت ئىزى قالمايدۇ. يەنى مانجۇلارنىڭ ۋەتىنى بۇندىن 100 يىل ئاۋاللا خىتايلىشىپ بولغان. شۇڭا كېيىن ياپونلار قايتا دوڭبىغا كىرىپ ئۇ يەرنى مانجۇ پادىشاسىغا ئېلىپ بەرسىمۇ فۇيى ئۆز مىللىتىدىن ئايرىلغان ئۇ يەرنى ھېچ نېمە قىلالمايدۇ. يەنى ئاھالە كۆچۈرۈپ بىرەر يۇرتنى خىتايلاشتۇرۇش خىتاينىڭ تارىخى ئادىتى، كېيىن بۇ ئۇسۇلنى ئىچكى موڭغۇلىيىگە ئىشقا سېلىپ ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى. ئەمما تىبەتكە خىتايلار بېرىشنى خالىمىغاچقا ھازىرغىچە ئۇ يەرنى بىر نېمە قىلالمايۋاتىدۇ. ئەمما ۋەتىنىمىز بولۇپمۇ ـ80يىللاردىن تارتىپ خىتاي ئاھالىسى تاجاۋۇزىغا كۈچلۈك ئۇچراپ، بىز ئۈچۈن ئىنتايىن قىيىن ئەھۋالغا ئايلانماقتا. بۇ يەردە ئىختىسادى ئامىل، بىلىم سەۋىيىسىمۇ بەك ئەسقىتىپ كەتمەيدۇ. مەسىلەن ئادولىف ھىتلېر ئاشكارە شەكىلدە بىزنىڭ يېرىمىز دەپ، ئەينى ۋاقىتتىكى ياۋروپانىڭ ئالدىنقى ئورنىدىكى سانائەتلەشكەن ياۋروپانىڭ قورال ئىسكىلاتى نامىنى ئالغان باياشات ۋە تېخنىكىسى يوقىرى چېخسلوۋاكىيە

بىلەن تەرىپلىنىدىغانلىقى بولىدىكەن، ئۇ شەيئىنى قەتئىي تۈردە خىتاي ئەتراپىدىن تازىلىۋېتىش ياكى ئۆزگەرتىش كېرەك. بۇ خىلدىكى خىتاي ئەقىدىلىرىنى قانچىكى چوڭقۇر تەتقىق قىلىدىغان بولىدىكەنمىز باشقا ئاجىز قالغان مىللەتلەرگە ھېچقاچان كۈن يوق ۋە ھەر قاچان خىتاينىڭ ھەقلىق بولىدىغانلىقىنى قوبۇل قىلىشقا مەجبۇرمىز. شۇڭا ۋەتىنىمىز خىتايغا مەھكۇم بولىشى خىتاي قانۇنىدا مۇتلەق ھەقىقەت ۋە شەرتسىز مەجبۇرىيەت. بۇنىڭدا ھېچقانداق بىر مەنتىقە، قانۇن، ئەمەلىيەت، پاكىت باھانە كېرەك ئەمەس. مانا بۇ جۇڭخۇانى گۈللەندۈرۈشنىڭ ھەقىقى ماھىيىتى. بۇ يوشۇرۇن ئېڭىدا سىڭىپ كەتكەن پسىخولوگىيىلىك ئېرىسىيەت بولۇپ ساقلىنىپ قالغان بىر مىجەز. بۈگۈنكى تەقدىرىمىز خىتاي كومپارتىيىسىنىڭلا سىياسىتى بولماستىن بەلكى خىتاينىڭ تۈپكى مەدەنىيىتى. بۇنىڭدىن قۇتۇلۇشنىڭ پەقەت بىرلا يولى بار: يا مۇستەقىللىق- يا ئۆلۈم! باشقا چىقىش يولىمىز يوق. مانابۇ بىزنىڭ بىردىن بىر مەنتىقىمىز ۋە بىردىن بىر چىقىش يولىمىز ۋە نىجات يولىمىز بولىشى شەرت!

مەسىلەن، ئۆتكەن ئەسىرنىڭ كىرىشىدا خىتاي مەنچىڭ ھاكىمىيىتى ئاجىزلاپ ياپونلارغا بوزەك ھالغا كەلگەن كۈنلىرىدە، مانجۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئانا ۋەتىنىنى ياپونلارغا تارتقۇزىۋاتقىنىدا، ھەممە خىتاي بىلىدىغان كۈگزىنىڭ يۇرتلۇقى سەندوڭلۇق خىتاي مىللەتارىس گېنېرالى جاڭ شۋېلياڭنىڭ دادىسى جاڭ زولىن سەندوڭدىن ئەسكەر

ئۇچۇن بەربىر ئۇرۇش قىلىشقا مەجبۇرمىز. خىتاي كوممۇنىستلىرى شۇنداق بىر كۈن كەلگىنىدە ۋەتىنىمىز خەلقىنىڭ مۇستەقىللىق ئۇرۇشىغا ئاتلىنىپ قالماسلىقى ئۈچۈن بىزنى بۈگۈندىن باشلاپ پۈتۈن جەھەتلەردىن يوقۇتۇشقا ئاتلانىدى. بۇ ئۇلارنىڭ ئەقلىدىن ئازغان ۋاقتىدىمۇ ئۇنتمايدىغان بىر جەندىسى. قىيىن ئىش يوق ئالەمدە، كۆڭۈل قويغان ئادەمگە، ئەمما جىم يېتىۋەرگىنىمىزدە خىتايلار قەتئىي ئاسسىمىلاتسىيە قىلىپ ئىزنىمىزنىمۇ قويماسلىقى مۇمكىن، يەنى ماۋنىڭ پىكىر قىلىش ئۇسۇلى بويىچە قۇرۇلغان بۇ ھاكىمىيەت قولىدا قانچىلىك مۇستەملىكە بولۇپ ياشىشىمىزدىن قەتئىي نەزەر، تىنچ تۇرۇپ بەرگىنىمىزە بىزنىڭ ئاخىرقى ھېساباتا ئاسسىمىلاتسىيە بولۇپ يوق بولۇشىمىز بىر مۇقەررەرلىك، 21 ـ ئەسىرنىڭ 16 ـ يىلىدىن باشلاپ ۋەتىنىمىز خەلقىنى يوق قىلىشنى رەسمى كۈن تەرتىپكە ئالغان بۇ تاجاۋۇزچىلار بۈگۈنكى خىتاي تاجاۋۇزچىلىرىنىڭ يۈرگۈزىۋاتقان ئەشەددى فاشىستىك تۈزۈمى ھەرگىز خەلقىمىزنىڭ قايسى بىر كۈندىلىك خاتالىقىدىن ئەمەس بەلكى خىتاينىڭ جەندىسىگە ۋارىسلىق قىلىشىنىڭ مۇقەررەر نەتىجىسى، بۇ بىر خىتايغا خاس مۇقەررەرلىك. بۈگۈنكى كۈندە خىتاينىڭ دۇنيادا ئەڭ ئاجىز مىللەت بولۇپ قالغانلىقىغا ئىچى پۇشقان ۋاڭ لىشيوڭ، خىتاي قولىدىكى ھەر قايسى ئاز ساندىكى مىللەتلەر زېمىنىنى ماشىنا كامىرىغا ئولتۇرۇپ خىتاي سېرىق دەرياسىنى پۈتۈن ئۇزۇپ چىقىشى جەريانىدا، كوممۇنىست خىتايلىرىنى ھەرقانچە ھازىرقى زامان پىكىر ئېقىمى بىلەن

بىر مىليونغا يېقىن كىشىلىك زامانىۋىي قوراللانغان ئارمىيىسى، ياۋروپانىڭ ئالدىنقى ئورنىدا ئايروپىلان، توپ زەمبىرەك كۆچىگە ئىگە ھازىرقى زامان سانائەت رايونى دەپ ئاتالغان شۇنىڭدەك دۇنيانى مەن-مەن دەپ سوراپ يۈرگەن فرانسىيە، ئەنگلىيىلەرنى ئۆزىگە ئىتتىپاقداش قىلىپ تاللىۋالغان بىر يۇرت تۇرۇغلۇقمۇ، گېرمانلارغا بىر كېچىدىلا ئۇرۇشماي تەسلىم بولىدۇ. پولشامۇ شۇنداق، ئۇلارنىڭ قولىدا نېمىسلارنىڭ ئەسكىرىدىن كۆپ بىر مىليوندەك ئاتلىق ئەسكەر بار ئىكەندۇق 15 كۈندە تەسلىم بولدى. پۈتۈن ياۋروپا ئەللىرى شۇنچە بىلىملىك شۇنچە باي تۇرۇپ نەچچە كۈنمۇ ئۇرۇشالماي تەسلىم بولدى، بۇ يەردە پولشانى ئۇنۇتماسلىقىمىز كېرەك. ئۇلار يېقىنقى زامان تارىخىدا بىر قانچە قېتىم ئاۋستىرىيە ئىمپېرىيىسى، گېرمانىيە (ياكى پرۇسسىيە ئىمپېرىيىسى) ۋە چاررۇسىيە ئىمپېرىيىسى تەرىپىدىن ئۇدا 3 قېتىم بۆلۈشۈۋېلىنغان، خەرىتىدىن پولشا دېگەن ئىسىم يوقالغان. ئۇلار ھازىرقى زامان جاھان ئۇرۇشى، ئىككىنچى جاھان ئۇرۇشلىرىنى ۋەباشقا پۈتۈن ياۋروپا ئۇرۇشلىرىنى باشتىن كۆچۈرۈپ يېڭى ئەسىرگە كىرىپ كېلىدۇ. ئەمما مانا بۈگۈن مۇستەقىل ياشىماقتا. ئۇلارنى بېسىۋالغان ئىمپېرىيىلەر دۆلەتلىرىنىڭ بۈگۈن ئىتمۇ قالمىدى، بۈگۈنكى خىتاينىڭ ئەلپازىغا قارايدىغان بولساق. ئۇ زېمىندا خىتاي كومىنىستلىرىنىڭ ئۆمۈرى بەك ئۇزۇنغا سوزۇلىشى ناتايىن. خىتاي خەلقىمۇ بۇ تۈزۈمگە ئارتۇق بەرداشلىق بېرەلىشىمۇ تەس. ئەنە شۇنداق بىر پۇرسەت كەلگىنىدە بۇ زېمىن

مۇستەقىللىق ھەرىكىتىمىزنىڭ نەتىجىسىنى قىياس قىلالمايدىغان كىشىلىرىمىزنى تا بۈگۈنگىچە تېنچلىق بىلەن ئىش قىلىشىغا كۆشكۈرتۈپ يۈرمەكتە. بۇ خەلق خىتاي تىلىنى ئانا تىلىدەك ئۆزلەشتۈرمىگىچە، خىتاي تۇرمۇش ئادەتلىرىگە تولۇق سىڭىپ كەتمىگىچە، يەنى تۇڭگاندەك ئاسسىمىلاتسىيە قىلىنىغان ھالغا كەلمىگىچە، ئۇلاردىكى خىتايغا تەھدىت بولۇش ئۇندۇرمىلىرى يوقالمايدۇ. ھەتتا رۇسىيە تەۋەسىدە چارەك كام بىر ئەسىرگە يېقىن دەۋىر ئىچىدە شۇنچە تولۇق ئاسسىمىلاتسىيە بولغان شۇنچە ئاجىز مىللەتلەرمۇ ھامىنى مۇستەقىللىقنى تېپىپ ئاللىغانلىقى خىتايلارنى بەكلا ئەنسىرىتىدۇ. ئەمما دىن، تىل، مەدەنىيەت، ئۆرپە ئادەت ۋە زېمىن، ئىختىسادى جەھەتتىن ئاتسىملاتسىيە بولغان بىر مىللەتنىڭ ساق چىقالىشى تەس، شۇڭا ۋەتىنىمىزنى خىتايلاشتۇرۇشقا جان جەھلى بويىچە تىرىكىشىدۇ. بۈگۈنكى تەرەققىيات مۆلچەرلىرىدىن قارىغادا، سۇسىز يەرلەرگە سۇ تارتىپ كېلىشىنىڭ چاررىسى تېپىلمايدۇ دېگىلى بولمايدۇ. ھەر نېمە دېگەن بىلەن شۇنچە قۇرغاق ۋەتىنىمىزدىن ئۆتكەن نەم ھاۋا خىتاينىڭ ھۆل يېغىن مىقتارىنىڭ ئاساسى. شۇڭا ياڭ لىجۇن دېگەن ئەنچەنتىڭدا ئوقىغان خىتاي يازغۇچىسى خىتايلار بۇنى تەتقىق قىلىپ، خىتاينىڭ يېشىل تۇرۇپ بېرىشىنى پەيدا قىلغان ئاملىنىڭ ۋەتىنىمىز ئاسمىنى، موڭغۇللارنىڭ ئاسمىنى، تىببەتلەرنىڭ ئاسمىنى ئىكەنلىكىنى نەچچە ملىيار يىللىق جوغراپىيە تارىخى بويىچە تەتقىق قىلىپ بۇ يەرلەرنى ھەرگىز قولدىن چىقىرىپ قويماسلىق

تەتقىق قىلىپ خىتاي كومپارتىيىسىنىڭ مۇتلەق تۈردە ئاغدۇرۇلۇشىنى خۇلاسىلاپ چىقسىمۇ، خىتاي مۇستەملىكە قىلىۋالغان ياكى ئاسسىمىلاتسىيە قىلىۋەتكەن ئاز سانلىق مىللەتلەرنى تەتقىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ كۆنلەرنىڭ بىردە مۇتلەق تۈردە خىتاينىڭ بېشىنى ئاغرىتىدىغانلىق خەۋپىنى تونۇپ يېتىدۇ يەنى خىتاينىڭ سۇ مەنبەسىنىڭ بىزنىڭ موڭغۇللارنىڭ ۋە تىببەتنىڭ ئاسمىنى ۋە قۇرۇقلۇقى بولىدىغانلىقىنى ۋە بۇنىڭ ئالدىنى ئېلىشنىڭ چارىسى سۈپىتىدە دىن، تىل، مىللى تۇرمۇش ئادەتلىرىنى يوقۇتۇشنىڭ بىر مۇنچە تەدبىرلىرىنى خىتاي كومىنىستلىرىغا ئىشارەت قىلىپ چىققان. ئاندىن ئۇ خىتاي كومىنىستلىرى ئاغدۇرۇلۇش پەيتلىردە بىزنى جىدەل قىلىپ يۈرمىسۇن ۋە قالالمايسىلەر دەپ بىزنى قورقۇتۇشنىڭ بىر مۇنچە سەپسەتىلىرىنى ياراتقان. شۇنىڭدەك مۇقەررەر تۈردە ئاغدۇرۇلۇپ كېتىغان خىتاي كومپارتىيىسىنىڭ خاتالىشىپ بىرگە پۈرسەت قالدۇرۇپ كېتىپ قېلىشىدىن قاتتىق ئەنسىرىگەن. دېمەك خىتاي كومىنىستلىرىنىڭ مەھشەر كۈنلىرى يېقىنلاپ كېلىۋاتقانلىقى ئېنىق. ھەتتا خىتاي كومىنىستلىرىنىڭ دۇنياغا مەڭگۈ زومىگەر بولۇشنى خىيال قىلىپ تۈزۈپ چىققان پۈتۈن خىتاي ئىختىسادىنى چېچىپ يۈرگەن «بىر يول بىر بەلباغ» پىلانىمۇ خىتاينىڭ دۇنيا زومىگىرى بولۇشقا ئاتلانغانلىقىنىڭ بىر بىشارىتى. دېمەك بۇمۇ خىتاي زومىگەرنىڭ مەھشەر كۈنلىرىنى يېقىنلاشتۇرۇپ بېرىدىغان بىر مۇھىم ئامىل. شۇڭا ئۇ خەلقىمىز ئارىسىدىكى

قۇرساق توقلاپ يۈرمەكتە، بۇلارنىڭ ھەممىسى ۋەتەن قۇتقۇزۇش يولىمىزدىكى تاللىنىۋالغان ئەنە شۇنداق خاتا ستراتېگىيىنىڭ نەتىجىسى. ھەتتا بۇنداق كىشىلەرنى ئەيىپلەشكىمۇ نۇرغۇن كىشىلىرىمىز قارشى چىماقتا، خۇددى دېڭ شاۋپىڭنىڭ بىلجىرلىغىنىدەك قارا مۈشۈك بولامدۇ، ئاق مۈشۈك بولامدۇ چاشقان تۇتسىلا ياخشى مۈشۈك دەپ باھالاشماقتا، ۋەتەن ئازاتلىق ھەرىكىتى كەسكىن كۆرەش يولىلا بولۇپ قالماستىن يەنە يۈكسەك ئەخلاقى مەسىلە.

كىرەكلىكىنى ھېلىتىنلا تەتقىق قىلىشقا كىرىشكەنلىكىنى ئەسكەرتىپ يۈرمەكتە. تىل مەسىلىسىدىمۇ يەنە بىر خىتاي نەچچە مىليون يىللىق تارىخنى چۈخچىلاپ يۈرۈپ، خىتاي تىلى ئەسلىدە ئالتاي تىلى، خىتاي كونا پادىشاھلىرىنىڭ ئېغىز تىلى ئەسلىدە ھۇن تىلى ئىدى، دەپ تۈركى خەلقلەرنىڭ تۈپ سۆزلىرىنى خىتاي تىلىغا باغلاپ تەتقىق قىلىشقا كىرىشكەن، يەنى بىز نەچچە مىڭ يىل ئاۋال ئوخشاش تىلدا ئوخشاش گىراماتىكىدا سۆزلىشەتتۇق دەپ، خىتايلارنىڭ كېلىش مەنبەسىنى بىز بىلەن بىر خەلقلەر، شۇڭا تارىختا بىر خەلق بولغان بۇ خەلقلەرنىڭ مۇستەقىللىق خىياللىرىدا بولىشىنىڭ پۈتۈنلەي ئاساسى يوق ھەتتا خەتەرلىك دەپ جۆيلىمەكتە بۇنىڭغا شىماللىق بىر ۋەتەندىشىمىزمۇ تىل جەھەتتىن ياردەم قىلىپ يۈرمەكتە. شۇڭا خىتاينى ھەر قانداق نوقتىدىن ئىنكار قىلغانلار ئۇلارغا ئەزەلى دۈشمەن. خىتاينىڭ بۆگۈن قىلىۋاتقىنى تېخى باشلانغۇچ. ئۇلارنىڭ ئاساسى مەقسىدى ئىگىسى بولمىغان بۇ ئاجىز خەلقنى يەر يۈزىدىن سىرىپ سۈپۈرۈپ تاشلاش ۋە زېمىنىغا ئىگە بولىۋېلىش. بۇنداق بىر دۈشمەندىن ئۈمىد كۈتۈش پۈتۈنلەي ئەقلىدىن ئازغانلىق. تېنچلىق يولى بىلەن ئازات بولۇش تەرغىباتىمۇ بىر مەنىدە شەخسى پۇرسەتپەرەستلىك، ھازىر تۈركىينى ئاساس قىلغان ھالدا بىر نانغا زار يۈرگەن خەلقىمىزنى ئوغرى يانچۇلۇق بىلەن قاخشىتىپ يۈرگەن ھۇرۇن كىشىلەر تۈركلەرگە ياكى بىر قىسىم ئاخماق كىشىلىرىمىزگە مىللىتىمىزنىڭ دەردىنى سېتىپ

كىتاب يېپىلىش ئورنىدا

ئىز

(ئا. ت. ئۆتكۈر، 1948)

ياش ئىدۇق ئۇزۇن سەپەرگە ئاتلىنىپ ماڭغاندا بىز،
ئەمدى ئاتقا مىنگۇدەك بوپقالدى ئەنە نەۋرىمىز.
ئاز ئىدۇق مۇشكۇل سەپەرگە ئاتلىنىپ چىققاندا بىز،
ئەمدى چوڭ كارۋان ئاتالدۇق قالدۇرۇپ چۆللەردە ئىز.

قالدى ئىز چۆللەر ئارا گاھى داۋانلاردا يەنە،
قالدى نى-نى ئارسلانلار دەشت-چۆلدە قەبرىسىز.
قەبرىسىز قالدى دىمەڭ يۇلغۇن قىزارغان دالىدا،
گۈل-چېچەككە پۈركىنۇر تاڭنا باھاردا قەبرىمىز.

قالدى ئىز، قالدى مەنزىل، قالدى ئۇزاقتا ھەممىسى،
چىقسا بوران كۆچسە قۇملار ھەم كۆمۈلمەس ئىزىمىز.
توختىماس كارۋان يولىدىن گەرچە ئاتلار بەك ئورۇق،
تاپقۇسى ھېچ بولمىسا بۇ ئىزنى بىر كۈن نەۋرىمىز يا
ئەۋرىمىز.

(تۈگىدى)

1998_2019